

Asociația “Oastea Domnului”

Studiul Biblic al Noului Testament

Predica de pe Munte

- *sinteza Evangheliei*

2013

Materialul a fost alcătuit de Coste Mihai, la Cluj Napoca

Acesta a fost conceput, tehnoredactat și multiplicat pentru întâlnirile *de studiu biblic*, desfășurate la Valea Mare de Cris, jud. Bihor, în perioada septembrie 2009 – iunie 2010.

Contact: tel. 0741 549379 sau e-mail: coste_mihai@yahoo.com

Din respect pentru munca depusă, nu multiplica, nu cita și nu folosi acest material (indiferent de destinație și cu atât mai mult în scop comercial) fără aprobarea autorului!

- Mihai Coste:
- 1991: **Legământul la „Oastea Domnului”** - Cluj-Napoca.
 - 2004: **Licenta în Teologie și Asistența Socială**, la Facultatea de Teologie Ortodoxă, din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.
 - 2005: **Master în Teologie Sistematică și Biblică**, la Facultatea de Teologie Ortodoxă, din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca..

CUPRINS

Cuprins

Introducere

A. Introducere in studiul biblic

A. I. Model de lucru propus pentru studiul biblic

A. II. Introducere in studiul biblic al „Predicii de pe munte”

A. II. 1. Evanghelia este vestea buna despre mantuirea adusa si oferita in dar de Fiul lui Dumnezeu

A. II. 2. Detalii introductive la *Predica de pe Munte*

B. Studiul biblic al „Predicii de pe munte”

(Matei, 5, 1 – 7, 29)

B. I. Evanghelia ne cheama la un nou caracter determinat de un nou scop al vietii. (Matei 5, 1-20)

B. I. 1. Caracterul oamenilor care participa la Imparatia lui Dumnezeu (Matei 5, 1-12)

B. I. 2. Scopul ucenicilor lui Hristos in lume (Matei 5, 13-16)

B. I. 3. Scopul lui Hristos in lumea ucenicilor (Matei 5, 17-20)

B. II. Evanghelia ne cheama la o noua conduita determinata de noul caracter pe care il cultivam in viata noastra (Matei 5, 21 – 7, 12)

B. II. 1. Imperativele schimbarii conduitei morale:

B. II. 1. 1. Mania si insultele ne transforma in criminali (Matei 5, 21-26)

B. II. 1. 2. Privirea imorală ne transforma in desfranati! (Matei 5, 27-30)

B. II. 1. 3. Divortul potenteaza pacatul desfranarii (Matei 5, 31-32)

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

B. II. 1. 4. Duplicitatea în vorbire ne transforma în înșelători (Matei 5, 33-37)

B. II. 1. 5. Răzbunarea anulează statutul de copil al lui Dumnezeu (Matei 5, 38-42)

B. II. 1. 6. Ura este incompatibilă cu statutul de copil al lui Dumnezeu (Matei 5, 43-48)

B. II. 2. Imperativele schimbării conduitei religioase:

B. II. 2. 1. Milostenia făcută cu ipocrizie este păcat (Matei 6, 1-4)

B. II. 2. 2. Rugăciunea făcută cu ipocrizie sau irațional este păcat (Matei 6, 5-8)

B. II. 2. 3 Structura și conținutul rugăciunii creștine (Matei 6, 9-15)

B. II. 2. 4. Postul făcut cu ipocrizie este păcat (Matei 6, 16-18)

B. II. 3. Imperativele schimbării valorilor

B. II. 3. 1. Creștinismul presupune renunțarea la valorile trecătoare pentru cele veșnice (Matei 6 19-24)

B. II. 3. 2. Creștinismul presupune înlocuirea îngrijorării cu încrederea în Dumnezeu (Matei 6, 25-34)

B. II. 3. 3. Creștinismul presupune înlocuirea condamnării semenilor cu judecata constructivă (Matei 7, 1-6)

B. III. Evanghelia ne cheamă la vigilența spirituală împotriva pericolelor care ne-ar putea despartii de Dumnezeu (Matei 7, 13 - 29)

B. III. 1. Pericolul de a nu ne încrede în puterea lui Dumnezeu (Matei 7, 7-12)

B. III. 2. Pericolul de a nu ne schimba radical viața (Matei 7, 13-14)

B. III. 3. Pericolul ascultării de învățătorii falși (Matei 7, 15-20)

B. III. 4. Pericolul de a fi religioși dar nu și pe cale a sfinteniei (Matei 7, 21-29)

C. Teologia Predicii de pe munte – elemente de hristologie

Introducere!

Adesea nimic nu este mai greu decat sa incerci sa faci ceva spre slava lui Dumnezeu. In masura in care iti doresti sincer ca ceea ce faci sa tinda spre a fi pe masura slavei Lui, apar ispitele si incercarile. Pe de o parte, este *oboseala* pe care o implica orice *slujire*, in sine. Pe de alta parte, este *teama* ca inca nu esti in starea duhovniceasca potrivita si necesara pentru ceea ce faci. Acestora li se alatura insasi *poverile* acelora impreuna cu care te bucuri de cunoasterea Cuvantului lui Dumnezeu (2 Corinteni 11, 28-29).

Si totusi, mai presus de *acestea* (Galateni 4, 19), zi de zi te insoteste – *insorita* sau *radiind* de dupa *nori* – *implinirea* ca slujesti cel mai mare Stapan, *Imparatul imparatilor* si *Domnul Domnilor* (Apocalipsa 19, 16), si ca, asa nevrednic cum esti, participi la cea mai mareata lucrare – la *zidirea Imparatiei lui Dumnezeu in lumea noastra* (Marcu 16, 15)!

Ma rog ca El sa ne ajute pe toti sa simtim *maretia chemarii* pe care ne-o adreseaza si sa ne purtam intr-un chip *vrednic* de ea (Efeseni 4, 1)!

Prin harul si indurarea lui Dumnezeu am avut bucuria ca in luna iunie a anului 2010, mai multi *tineri* de la Cluj-Napoca sa incheiem, impreuna cu fratii si surorile de la Valea Mare de Cris, jud. Bihor, un studiu biblic al *Predicii de pe Munte*. Una dintre roadele acestei *lucrari* – si ne rugam sa fie cea mai neînsemnata dintre toate – este acest manual de studiu biblic, pe care, asa cum in dar am primit puterea de a-l incropi, tot *in dar* (Matei 10, 8) dorim sa-l daruim tuturor fratilor si surorilor, neavand alta dorinta decat sa serveasca drept unealta in mana altora, care vor primi de la Domnul indemnul de a *descoperi* tainele *Predicii de pe Munte*.

Acest material este o compilație de peste 1200 de citate din diferitele lucrari exegetice lecturate, menite să evidențieze mesajul *Predicii Mantuitorului*. Fiecare *lecție* începe cu un tabel de analiză comparată a textului în diferite versiuni biblice, continuă cu o transcriere structurală a acestuia, urmand apoi o fisa de observare a textului si un succint comentariu biblic, premergator sintezei diferitelor puncte de vedere exprimate in lucrarile exegetilor mentionati, urmata – in fine – de o lista cu principii aplicative pentru fiecare verset. Lecțiile sunt structurate pe trei mari dimensiuni tematice, corespunzătoare structurii pe care Mantuitorului a dat-o Predicii: **caracterul si misiunea** copiilor lui Dumnezeu (Matei 5, 1-20), **conduita** (morală si religioasă a) cetătenilor noii Imparatii (Matei 5, 21-6, 18), incluzand schimbarea **atitudinii** acestora **fata de valorile lumii** (Matei 6, 19 – 7, 6) si **pericolele** la adresa ucenicilor pe calea credinței (Matei 7, 7-29)

Dorința cu care am alcătuit acest material este, mai întâi, ca să servească, cu modesta sa contributie, și altor frati din „Oastea Domnului” în motivarea și pregatirea tinerilor (si nu numai) pentru *cunoasterea și răspândirea* Evangheliei. Apoi am dorit ca acesta să constituie o *resursă* pentru toți cei care vestesc Cuvântul lui Dumnezeu, astfel încât să poată găsi un sprijin pentru interpretarea Scripturii și pentru prezentarea, într-un mod adecvat, a mesajului ei. Nu în cele din urmă, materialul se adresează tuturor celor pasionați de cunoașterea Cuvântului lui Dumnezeu. Deși nu are o structură narativă, ceea ce îngreunează lectura, el poate constitui un sprijin real pentru un studiu sistematic al *Predicii de pe Munte*, desfășurat în particular.

Vorbind despre, cel puțin, o parte dintre carentele manualului, trebuie să spunem că:

- Fiecare capitol oferă o parte relativ mică din materialul pe care ar trebui să îl citească îndrumatorii (si chiar participanții) la un studiu biblic pentru o înțelegere corectă a textului studiat. Consider că această manual poate fi folosit doar ca un *punct de plecare* în cercetarea textului biblic, la care trebuie obligatoriu să se adauge lecturarea altor titluri bibliografice.
- Pe lângă aceasta, bibliografia folosită este relativ *sumară*, mai ales în lucrări patristice;

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Datorita faptului ca nu toate sursele bibliografice au fost disponibile de la bun inceput, veti constata ca in studiul unor paragrafe lipsesc referinte din lucrari importante.
- Altă carență consta in faptul că transcrierile structurale ale textelor biblice nu sunt, în totalitatea lor, de cea mai bună calitate.
- De asemenea, aplicatiile practice le veti gasi adesea insuficiente sau prea sumare, fapt care se datoreaza timpului scurt avut la dispozitie, care nu a permis aprofundarea suficienta pe aceasta dimensiune a mesajului fiecarui text studiat.
- Introducerea la studiul predicii este extrem de sumara. In special pentru sustinerea studiului biblic pentru persoane dispuse pentru aprofundare, va fi necesara o mai serioasa abordare a chestiunilor dilematice.
- De asemenea, *Teologia Predicii de pe Munte* nu este aproape deloc tratata, cu exceptia unui succint material hristologic, preluat de la John Stott.
- Teologul care va citi acest manual va descoperi ca el nu a fost redactat dupa toate canoanele cercetarii biblice. Mai degraba, poate fi considerat un material de studiu pentru cei *neinitiati* in tainele cercetarii teologice de specialitate. De pilda, prea putin veti regasi prezentate comparat puncte de vedere distincte sau antagonice referitoare la o anumita afirmatie a Mantuitorului respectiv un punct de vedere concluziv referitor la chestiunea in cauza.
- Notele de subsol nu sunt adaptate exigentelor pentru o cercetare stiintifica, tocmai pentru ca, dorind ca manualul sa serveasca altor lucratori din „Oastea Domnului”, am considerat ca este mai util sa lasam fiecare referinta completa, astfel incat sa poata fi copiata si folosita in alte materiale.
- Trebuie să mai precizăm că materialul a fost tehnoredactat în grabă și, în mod cert, are numeroase carente de redactare. Printre acestea faptul ca nu s-au folosit diacritice si notele de subsol pot să fie incomplete.

Toate acestea nădăjduim, însă, că vor motiva la un studiu asiduu, care să depășească limitele manualului.

În vederea cristalizării unei strategii de studiu a Scripturii, vă propunem să urmați pași prezentați în cadrul fiecărei lecții. Fiecare dintre punctele și subpunctele acestora reprezintă etape de aprofundare a sensului exegetic și a sensului aplicat al textului. Bineînțeles, însă, că trebuie să dați originalitate propriului studiu și să adăugați orice element pe care îl considerați necesar, însă va sugerăm să nu excludeți nici una dintre etapele prezentate. Nu în ultimul rând, considerăm că fiecare întâlnire de studiu biblic trebuie începută și încheiată cu rugăciune și cântare, așa după cum este specific lucrării *Oastei Domnului*, întrucât numai într-o stare de comuniune cu Dumnezeu putem să-L auzim vorbindu-ne!

În încheiere, adresăm două provocări pentru cei care vor găsi de cuviință să acorde atenție acestui manual de studiu biblic. Prima, este aceea de a încerca dumneavoastră să înalțurați dintre carentele sale și să duceți mai departe munca de documentare pe care am realizat-o. Una dintre marile satisfacții ale celor care s-au ostenit în vederea încorporării acestui material ar fi ca alții să continue lecturarea noilor materiale biblice ori aplicative, care n-au fost abordate, și să realizeze conspecte, pe care apoi să le tehnoredacteze, încorporând o ediție îmbogățită a celei de față. O a doua provocare este să încercați să promovați acest material. Poate daruit unei alte persoane el va apropia un om de Dumnezeu, ori daruit unei alte adunări va ajuta la un nou studiu biblic, care să zidească alți frați și surori în credință. Iar dorința noastră nu este alta decât ca Dumnezeu să fie înălțat de cât mai mulți dintre semenii noștri.

Fie ca Dumnezeu să binecuvinteze pe toți cei care vor folosi acest material pentru răspândirea Evangheliei Lui!

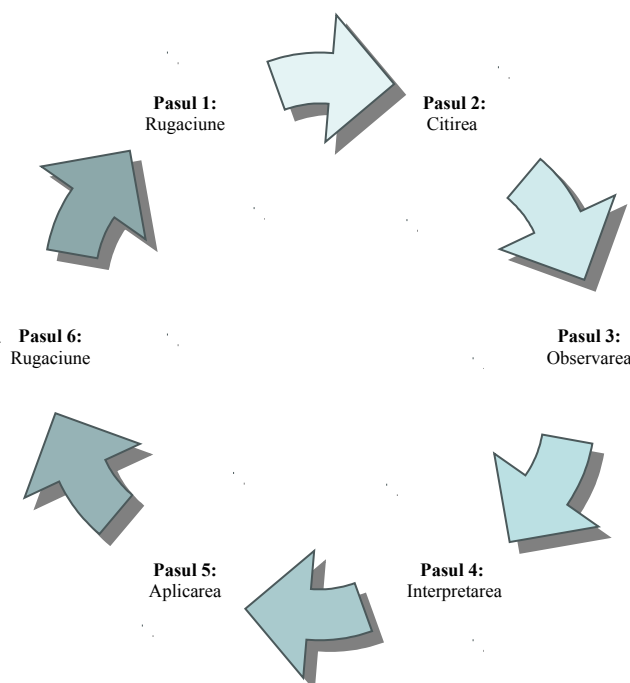
Slavit sa fie Domnului!

A. Introducere in studiul biblic

A. 1. Model de lucru propus pentru studiu biblic

Pasii metodei de studiu biblic

În cele ce urmează propunem o metoda de studiu biblic¹ care, în mod cert, trebuie perfecționată, întrucât – la fel ca orice este omenesc – comportă carente. Am descoperit, însă, pe parcursul experienței noastre de studiu biblic, că urmarea pașilor de mai jos au fost utili în descoperirea adevărilor revelate în Sfânta Scriptură.

Rezumând în câteva cuvinte schema de mai sus, putem spune că orice studiu biblic ar trebui să includă **citirea** textului, **observarea** conținutului sau, **interpretarea** detaliilor considerate obscure și **aplicarea** adevărilor descoperite la propriile împrejurări de viață. În cele ce urmează, vom detalia fiecare dintre acești pași prin prisma experienței proprii în studierea Sfintei Scripturi, nu înainte de a menționa că primul și ultimul demers, care trebuie să le *invalui* pe toate celelalte, este **rugaciunea**. Un studiu biblic nu se poate desfășura fără convorbirea autentică cu Dumnezeu în rugaciune – la început, pentru a ne da luminarea Duhului Sfânt ca să pricepem Scriptura (cf. Daniel 9, 23), iar la final, pentru a ne umple de puterea divină ca să putem trăi ceea ce am înțeles (cf. Fapte 4, 29).

Mai întâi, câteva observații succinte:

- Expunerea ceea ce urmează nu se ridică la nivelul unui model de cercetare științifică teologică. Este vorba, mai degrabă, de o metoda de studiu biblic aplicabilă cu un grup de laici, cu puține cunoștințe de specialitate teologică, dar inițiați în citirea Sfintei Scripturi.¹

¹ Este vorba de metoda de studiu inductiv. Denumirea vine de la principiul central al acesteia, și anume că pornim de la cunoașterea detaliilor din cadrul textului biblic ca să ajungem la înțelegerea imaginii de ansamblu.

- In cele ce urmeaza, vom reproduce cat mai multe detalii din experienta proprie de studiu biblic, cu caracter empiric si prea putin fundamentate teoretic, dar pe care noi le-am gasit utile.
- Respectarea fiecarui detaliu de mai jos nu este obligatorie. Important este sa retineti pasii esentiali ai metodei si sa-i adaptati in functie de contextul si de persoanele cu care lucrati.
- Schema de mai jos o veti regasi in intreg manualul de studiu biblic, la fiecare lectie. Am considerat ca in felul acesta va fi mai facila asocierea acestor informatii cu ceea ce se poate face la fiecare studiu biblic.
- Deja am parcurs etapele de studiu biblic, pentru fiecare paragraf din cadrul Predicii de pe Munte, oferindu-va, de la bun inceput, toate informatiile si cunostintele pe care noi le-am asimilat. Sugestia noastra, insa, este sa nu va opriti la ceea ce am descoperit noi; folositi-va de munca noastra, parcurgeti inca o data fiecare etapa de studiu, ca si cum n-ati avea un material *gata pregatit!*
- Textul *Predicii de pe munte* l-am studiat pe paragrafe. Paragraful reprezinta unitatea de text, formata din unul sau mai multe versete, in care scriitorul transmite o singura idee centrala. Fara indoiala ca textul s-ar fi putut studia si pe capitole sau in alt fel, insa am considerat ca aceasta *impartire* ofera posibilitatea de a studia si intelege cat mai multe nuante ale mesajului transmis.
- Folosirea videoproiectorului nu este indispensabila, insa am descoperit ca ajuta foarte mult in cadrul studiului biblic. Psihologii spun ca informatia expusa si vizual unui grup de oameni este cel mai bine asimilata. Prin urmare, va incurajam sa folositi astfel de mijloace de vizualizare, alaturi de materialele de studiu tiparite pe hartie.

Iar acum, iata pasii metodei de studiu biblic, in ordinea implementarii lor la un studiu biblic:

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducerile textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

- In cadrul acestui manual am folosit Traducerea Cornilescu (1923), ca text uzual pentru intocmirea schitelor de studiu. Unicul motiv a fost faptul ca, desi aceasta traducere prezinta grave erori (este mult prea confesionalizata neoprotestant si este o parafrizare adesea discutabila a textului biblic original²), este inca singura pe care o avem in limba romana adaptata limbajului *omului de rand*³. Consideram ca acesta este un atu esential care trebuie valorizat, in conditiile in care neutralizam efectul erorilor prin citirea comparata a textului in diverse alte versiuni. Puteti folosi, insa, orice alta traducere o considerati mai potrivita.
- Incepeti intalnirea de studiu biblic citind pur si simplu, cu cea mai mare atentie, textul biblic. Aveti rabdare! Multi au venit la intalnire fara sa fi citit acasa, ceea ce face aceasta etapa esentiala!
- In special daca cursantii sunt tineri, folositi transcrierea structurala a textului pentru prima citire si apoi pe parcursul intregului studiu biblic. Aceasta va va ajuta sa distingeti intre ideile principale si cele secundare, intre **subiect** (ce se spune in acest text?) si **complement** (ce spune autorul despre subiectul pe care il dezbate?). Deja aveti o transcriere structurala pentru fiecare text biblic, pe care o puteti imbunatati. Sagetile si parantezele indica modul in care afirmatiile din text se relationeaza, construind mesajul acestuia.
- Indemnati cursantii să renunțe la orice idee preconcepută atunci când cititi textul. El trebuie luat asa cum este!

² Cf. **Tofana Pr. Dr. Stelian**, *Introducere in Studiul Noului Testament...*, Ed. Presa Universitara Clujeana, Cluj-N, 2000, p. 234

³ Parintele Iosif Trifa insusi spunea ca „*daca n-ar fi Biblia societatii britanice, am fi pana acum o tara si un popor intreg fara Biblie...*”, in contextul in care la 1930 de ani de la Mantuitorul si 12 ani de la infaptuirea Romaniei Mari noi nu aveam o Biblie tiparita in tara la noi, cf. **Trifa Pr. Iosif**, *Biblia – cartea vietii*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2000, p. 202; Aceasta afirmatie a Parintelui Trifa arata limpede ca si dansul a stiut sa valorizeze aspectele pozitive ale traducerilor Societatii Biblice Britanice in limba romana – cum este si Biblia Cornilescu, dincolo de nuantele negative certe.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Deocamdata, impiedicati orice tentativa a vreunui cursant de a interpreta ceea ce cititi! Altfel nu va veti mai focaliza inspre memorarea afirmatiilor cuprinse in paragraf, ceea ce va face dificil studiul lor ulterior.
- Niciodată nu încercati să înțelegeți detalii în această fază, ci să asimilati textul în ansamblul său!
- Cititi succesiv textul dupa cat mai multe traduceri! Folositi traduceri in limba romana, insa daca cursantii cunosc bine si o alta limba de circulatie internationala, folositi o traducere si in limba respectiva.
- Citirea repetata a textului in diverse traduceri le va permite cursantilor sa observe diferentele\asemnarile si sa inteleaga mai bine cum ar fi trebuit sa fie tradus textul. Nici o traducere nu este perfecta, fapt pentru care intelesul cel mai apropiat de textul original trebuie sa fie la interferenta a cat mai multor traduceri de valoare.⁴
- Daca este posibil, folositi un cursant care cunoaste limba greaca pentru a va evidentia detaliile importante din textul original. Aceasta va facilita si mai mult intelegerea sa.
- Incurajati cursantii sa isi noteze pe materialul de studiu diferentele\asemnarile descoperite intre versiunile biblice, folosind un sistem de reprezentare prin culori distincte. Aceasta ajuta la mai buna lor vizualizare.
- Cu cat varsta cursantilor se indeparteaza mai mult de perioada studiilor liceale sau universitare, veti constata ca este mai greu sa descoperiti, prin citirile in traduceri paralele, detalii de profunzime. Nu va nelinistiti, insa, ci multumiti-va cu cat reusiti sa faceti. Orice se poate face este mai mult decat nimic; cel putin, veti fi recitit textul pentru studiu de mai multe ori.
- Aceasta etapa de studiu nu ar trebui sa dureze mai mult de 15 min.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

- Aceasta etapa poate fi una dintre cele mai plictisitoare, dar, impreuna cu citirea ajuta cel mai mult la memorarea textului biblic si la evidentierea detaliilor. Cu toate acestea, cel putin in situatia in care lucrati cu tineri, nu ocoliti observarea textului! Va va ajuta foarte mult!
- Imaginati-va studiul biblic ca si o coborare in subteran. Citirea ar fi primul nivel, dupa care urmeaza observarea si celelalte doua etape care ne apropie tot mai mult de destinatia noastra: fascinanta *mina de diamante* de la ultimul nivel. Fiecare etapa este esentiala ca sa ajungeti cu succes la experienta finala pe care vi-o doriti.
- Observarea textului operează cu întrebări banale dar, la sfârșit, ea te ajută să înțelegi detalii ne bănuite din text.
- A observa textul biblic inseamna să stabilim foarte clar: *cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiune, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul*. De exemplu: Matei 5, 1: „Cand a vazut Iisus noroadale S-a suit pe munte...”. Observam textul: Intrebare: **Cine** S-a suit pe munte? Raspuns: Iisus.; Intrebare: **Unde** s-a suit Iisus? Raspuns: Pe munte; Intrebare: **Cand** S-a suit Iisus pe munte? Raspuns: Iisus S-a suit pe munte cand a vazut noroadale s.a.m.d.

⁴ „...nici o traducere nu reda, in modul cel mai fidel, originalul, chiar si atunci cand sunt foarte fidele textului. Subtilitati si caracteristici specifice limbii grecesti, care exprima o mare varietate de profunzimi ale textului (spre exemplu exprimarea in aorist, in mediu-pasiv etc.), nu vor putea aproape niciodata sa fie redade exact intr-o traducere.”, cf.

Tofana Pr. Dr. Stelian, *Introducere in Studiul Noului Testament*, vol I, *Text si canon*, Epoca Noului Testament, Ed. Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 2000, p. 179

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Aceste întrebări banale au un triplu rol: 1. Permit și celei mai neinițiate persoane să participe deplin macar la o etapă din studiu biblic; 2. Nuantează sau accentuează anumite detalii din text așa cum niciodată nu le-am observat până acum; 3. Facilitează interacțiunea în sală: unii cursanți vor pune întrebările, iar ceilalți vor răspunde
- Întrebările de observare sunt atât de simple încât poți să le formulezi *ad hoc* la studiul biblic; am constatat, însă, că atunci când le repeti macar o dată și acasă lucrurile merg de cel puțin 10 ori mai bine!
- Este util că, pe parcursul observării detaliilor din text, să subliniezi ceea ce ți se pare fascinant, ceea ce n-ai mai observat până acum, ori de câte ori ai citit același text; de asemenea, încurajează și cursanții să facă același lucru. Aceasta va aduce *un plus* studiului biblic!
- Marea ispita, și în această etapă, va fi să vă opriți să discutați lucrurile inedite descoperite. Nu cedati în fața tentației! Aceasta înseamnă să treceti la interpretare prea repede. Așteptați să parcurgeți observarea întregului text și abia apoi discutați detaliile. Aveți nevoie de o imagine de ansamblu, înainte de a merge în profunzime!
- Plictiseala va interveni repede pe parcursul derulării observării textului; de aceea, capacitează-te să nu petreci mai mult de 30 min. la această etapă; de asemenea, ar fi util să mobilizezi câțiva cursanți să pregătească de acasă câte una sau mai multe întrebări, ca apoi lucrurile să meargă mai repede.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

- Un text biblic, cunoscut *ca pe propriul buzunar*, este gata pentru a fi interpretat.
- Interpretarea îți permite să pătrunzi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și chiar le-ai memorat, pentru că ai observat cu atenție textul, dar nu le înțelegi!
- Interpretarea reprezintă următorul nivel în *coborârea spre mină cu diamante*. Aceasta operează cu întrebări la care răspunsul nu este evident la o simplă citire a textului. De exemplu, am văzut anterior în Matei 5, 1 că Iisus a urcat pe munte. Întrebarea de interpretare este: *De ce a urcat Iisus pe munte?* De obicei, aceasta este o întrebare de observare, dar dacă vei citi cu atenție întreg versetul vei observa că nu găsim imediat un răspuns, clar și vizibil. În această situație trecem la interpretare. Ținând cont de mai multe detalii de context (pe care le găsim în Scriptură și în alte lucrări exegetice), probabil vom spune că Iisus a urcat pe munte ca să fie departe de zgomotul lumii și pentru că ucenicii să-L poată asculta în liniște; apoi, ca să le sugereze ucenicilor apropierea de Dumnezeu, fiind cu toții mai aproape de cer s.a.m.d.
- Conform acestui exemplu, având în vedere că nu am explicat ce înseamnă „detalii de context”, ar putea să pară că interpretarea înseamnă „să-ți dai cu parerea” legat de un subiect. Parțial e adevărat, însă nu în sensul că o facem fără să ținem cont de *nimic*, decât de propria creativitate. Aceasta înseamnă în cel mai bun caz *alegorizare* – adică să exprimi lucruri abstracte prin lucruri concrete, și cel mai adesea este extrem de periculoasă în interpretarea Bibliei. Interpretarea se face ținând cont de multe alte referințe.
- Întrucât noi credem că nu suntem primii prin care Duhul Sfânt oferă interpretări ale Bibliei, vom fi atenți să confruntăm ceea ce înțelegem noi din textul biblic cu ceea ce El a descoperit prin Sfinții Părinți ai Bisericii și prin exegeții creștin contemporani.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Aroganța celui care crede că „a pătruns toate tainele interpretării” este cauza tuturor scindărilor din sânul Bisericii creștine. Aroganța trebuie înlocuită cu smerenie!
- Apoi, trebuie să fii conștient că tu studiezi o traducere a textului biblic și nu *autografele* acestuia (adică prima versiune). De aceea, încearcă să nu dai exagerat de mare importanță oricaror detalii ale exprimării. Orice traducere este și o denaturare a textului original!
- Ca și procesualitate a pregătirii acasă, firesc este să începeți cu o oră sau două în care să meditați pur și simplu la interpretarea textului. Apoi, alocati restul timpului pentru citirea altor comentarii, dicționare sau manuale biblice. Faceți conspecte, după care notați sau tehnoredactați ceea ce este esențial. Personal, am mers pe principiu de a reține doar ceea ce este cel mai la subiect și mai captivant din ceea ce a scris fiecare autor citit. Timpul este scurt și nu merita irosit acordând atenție tuturor detaliilor.
- Nu încercați să prezentați la întâlnirea de studiu biblic chestiuni teologice profunde, indiferent câtă autoritate are cel care le-a scris. Aceasta va crea confuzie pentru că nu toți vor înțelege ce vreți să spuneți. Acordați atenție, mai degrabă, detaliilor practice.
- O mare dilemă este dacă să folosim numai materiale biblice ortodoxe sau și dintre cele aparținând altor confesiuni, în pregătirea și desfășurarea studiului biblic. Parerea mea este că, deși orice va scrie un anumit autor va fi confesionalizat, conform doctrinei denominației din care face parte, la fel de adevărat este faptul că prin orice om (nu și prin orice confesiune) poate vorbi Duhul Sfânt. Pe de altă parte, atât timp cât mulți dintre marii autori de literatură biblică contemporană nu sunt ortodocși, mi se pare că ar fi o pierdere inutilă să nu le citim operele – unele de mare valoare (de pildă, exegetica). În ultima instanță, în multe cazuri este vorba despre lucrări care tratează chestiuni de context istoric, literar sau de altă natură, ori chiar lingvistice, care sunt pur *științifice*. Firește, sunt de acord că trebuie să avem grijă să nu *imprumutăm* doctrine străine de Ortodoxie, pentru că aceasta nu va duce decât la framantări inutile pentru mântuirea noastră, atât timp cât noi suntem ortodocși. Sigur că vom putea să facem acest lucru doar cunoscând bine Ortodoxia și *pastrand* numai ceea ce este compatibil cu aceasta. Prin aceasta, vorbim despre *compatibilitate dogmatică*, nu *formală* – pentru că dacă *stăm* să cercetăm *ortodoxia* fiecărui cuvânt și a fiecărei expresii în sine, vom compromite utilitatea unor importante resurse pentru studiul nostru⁵.
- În cadrul studiului biblic, etapa interpretării poate să dureze și mai mult de o oră. Ideal este să alternăm în acest timp citirea de *idei de comentariu biblic*, ale diferiților autori, cu opinii exprimate în plen de către cursanți. Feriti-vă de monolog și de *predici*! În momentul în care unul dintre voi vorbește în *calupuri* de câte 10-15 min, studiul biblic este compromis. Adevărurile biblice trebuie descoperite împreună, nu predate de un anumit frate! Pe de altă parte, coordonatorul studiului biblic este esențial în *momentele de tăcere*, pentru care el trebuie să aibă câte un citat sau o afirmație inedită.
- Am descoperit că cel mai eficient este ca etapa de interpretare a textului să fie precedată de câteva imagini (powerpoint, video etc) care să ilustreze ceea ce coordonatorul studiului biblic a identificat în munca lui de acasă ca fiind subiectul textului. Dacă începeți în felul acesta, aveți toate șansele să-i capacitați foarte bine pe cursanți pentru mai multe *discuții aride* care vor urma. Pot să vă ofer o serie de materiale deja pregătite, dacă mă contactați
- De asemenea, am descoperit că interpretarea trebuie făcută folosind o prezentare powerpoint cu imagini cât mai sugestive pentru ceea ce înseamnă *subiectul* și *complementul* textului. Aceasta va ajuta mult în înțelegerea detaliilor nebanuite.
- Aveți mai jos o listă cu scenele, din diverse filme artistice, sau materialele powerpoint pe care le-am folosit noi pentru a ilustra fiecare text biblic studiat. Dacă credeți că aveți nevoie de materialele menționate în tabel, puteți să mă contactați la telefonul sau e-mail-ul de la pagina 2.

Textul biblic	Tema întâlnirii	Material care poate fi folosit	De ce acest material?
---------------	-----------------	--------------------------------	-----------------------

⁵ Pr. Prof. Dr. Stelian Tofana, titularul catedrei de Studiul Biblic al Noului Testament, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, enumera printre izvoarele studiului NT „*operele mai importante ale teologilor creștini care se ocupa cu studiul Noului Testament*”, cf. **Tofana Pr. Dr. Stelian**, *Introducere în Studiul Noului Testament...*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-N, 2000, p. 54

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Introducere	Introducere la studiul biblic al Predicii de pe Munte	(1) Filmul: Iisus cinstire milenara – interviul de la final cu diferite personalitati ale lumii despre Iisus. (2) Filmul: Maria Magdalena izbavita de rusine (capitolul 2)	Prima scena contine opinii interesante despre cine a fost Iisus Hristos. A doua scena ilustreaza caderea omului in pacat si nevoia lui de mantuire. In concluzie, ambele materiale introduc tema Evangheliei, al carei rezumat este <i>Predica de pe Munte</i> .
Matei 5, 1-4	Fericirea inseamna sa fii sarac in duh si sa iti plangi pacatul.	Filmul: Iisus din Nazaret – CD3 (min. 7.00-16.15 – femeia pacatoasa din casa fariseului Simon)	Saracia in duh inseamna smerenie, iar plansul mentionat in text este plansul pentru pacate. Scena cu femeia pacatoasa, care spala picioarele lui Iisus cu lacrimi, ilustreaza atat smerenia cat si cainta celui care se intalneste cu Hristos.
Matei 5, 5-6	Fericirea inseamna sa fii bland si flamanzd\insetat dupa neprihanire.	1. Filmul: Iisus din Nazaret- CD 4 (19:10-27-20) 2. Filmul: Iisus din Nazaret – CD 2 (20:22-26:47)	Modul in care Iisus a acceptat sa fie judecat, batut si condamnat la moarte (prima secventa) ilustreaza perfect ce inseamna <i>blandetea</i> . Afirmatiile lui Ioan (din a doua secventa) ilustreaza <i>foamea si setea dupa neprihanire</i> .
Matei 5, 7-8	Fericirea inseamna sa fii milostiv si cu inima curata.	Doua prezentari powerpoint: 1. una este inserata in materialul powerpoint al intalnirii 2. celalta cu titlul: „Fiul meu”.	Imaginile inserate in prezentarea powerpoint a studiului biblic ilustreaza <i>milostenia</i> . Materialul pps „Fiul Meu” ilustreaza <i>curatia de inima</i> , prin exemplul unui copil bolnav de cancer care isi scrie ultima scrisoare parintilor.
Matei 5, 9-12	Fericirea inseamna sa fii impaciuitor al oamenilor cu Dumnezeu si persecutat pentru trairea ta cu El.	1. Filmul: „Brother Sun and sister Moon” (1:14:25 – 1:19:10) 2. Filmul: Binecuvantata fii inchisoare, secventa: 41:40-52:00	Prima secventa ilustreaza <i>atitudinea de impacare a oamenilor</i> cu Dumnezeu, pe care au promovat-o caligarii franciscani. A doua secventa ilustreaza <i>persecutia</i> , prezentand primele zile pe care le-a trait in inchisorile comuniste Nicole Valery Grossu.
Matei 5, 13-16	Scopul ucenicilor in lume.	1. Filmul: Maica Teresa – primele 2 min. 2. Filmul: Binecuvantata fii inchisoare – 41:46-51:35	Prima secventa ilustreaza apropierea noastra de oamenii nevoiasi, prin exemplul Maicii Teresa. A doua secventa ilustreaza iluminarea oamenilor prin Cuvantul lui Dumnezeu, folosindu-se de momentul gasirii unei Biblii in biserica din incinta inchisorii in care se afla Nicole Valery Grossu.
Matei 5, 17-20	Scopul lui Hristos in lume.	1. Filmul: Iisus din Nazaret – CD2- 20:25-22:20 2. Filmul: Iisus din Nazaret – CD3- 24:25-30:16	In prima secventa, Iisus insusi explica de ce a venit in lumea noastra. A doua secventa ilustreaza intalnirea lui Iisus cu femeia pacatoasa in casa lui Simon, care arata ca El a venit sa <i>vindece oamenii de pacat</i> .
Matei 5, 21-26	Crima	Iisus din Nazaret, CD 2, Durata: 30:50-46:30	Scena ilustreaza conflictul de moarte care exista intre pescarul Petru si vamesul Matei, respectiv modul in care Iisus ii invata pe amandoi sa se ierte si sa se impace.
Matei 5, 27-30	Preacurvia	1. Maria Magdalena izbavita de rusine – 47:40-50:20 2. Padre Pio – CD 2 – 47:20-54:40	Prima secventa ilustreaza preacurvia din inima, prin provocarea lansata de Iisus: „cine este fara pacat sa arunce primul cu piatra”. A doua secventa contine spovedania tatalui lui Padre Pio, pentru nenumarate pacate pe care credea ca nu le stie nimeni, si ispitirea sexuala a lui Padre Pio de dupa spovedania aceasta, la care il supune diavolul.
Matei 5, 31-32	Divortul	Padre Pio – CD 2 – 54:40-59:05	Scena ilustreaza intalnirea dintre Padre Pio si o actrita, careia ii spune ca nu-i bine sa-i ceara amantului ei ca sa divorteze de sotia sa.
Matei 5, 33-37	Duplicitatea	1. Filmul: Iisus din Nazeret – CD 3 (35:10-38:26) 2. Filmul Iisus din Nazaret - CD 4 (3:33-5:00)	Prima secventa ilustreaza duplicitatea de care a dat dovada ipoteticul fariseu Zerah atunci cand l-a convins pe Iuda sa-l vanda pe Domnul Iisus. A doua secventa continua ideea celei dintai, Zerah spunandu-i deschis ca l-a atras pe Iuda intr-o capcana ca sa-l prinda pe Iisus.
Matei 5, 38-43	Razbunarea	-	-
Matei 5, 44-48	Iubirea	-	-
Matei 6, 1-4	Milostenia	Filmul: Iisus din Nazaret CD 3 (16:15-	Scena vorbeste despre fatarnicia de care a dat

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

		19:15)	dovada Iuda cand s-a intalnit cu Iisus si de care putem da dovada si noi in milostenie.
Matei 6, 5-8	Rugaciunea	Filmul: Asterix si obelix (29:50 – 31:20)	Scena ilustreaza limbajul unui om ipocrit, care, in esenta, nu vrea decat sa manipuleze masele.
Matei 6, 9-15	Tiparul rugaciunii	Filmul: Iisus din Nazaret CD 3 (21.15 – 22.35)	Scena il prezinta pe Iisus rostind rugaciunea „Tatal nostru”.
Matei 6, 16-18	Postul	-	-
Matei 6, 19-24	Valori eterne	Filmul: Brother Sun and Sister Moon (1:34:00 - 1:53:00)	Scena ilustreaza intalnirea dintre Sf. Francisc de Assisi si Papa, punand in evidenta tocmai decaderea cardinalilor care il reprezentau pe Hristos, din lux si bogatie.
Matei 6, 25-34	Ingrijorarile	Materiale powerpoint: 1. PPS: lectie de viata 2. PPS: „gas price”	Primul material ilustreaza povestea unui bolnav in faza terminala care si-a ajutat colegul de salon din spital ca sa faca fata mai usor suferintei lui. Al doilea material ilustreaza luxul in care traiesc seicii din Arabia, care ilustreaza perfect ingrijorarea pentru a avea cat mai mult pentru <i>vremurile grele</i> .
Matei 7, 1-6	Judecarea si condamnare	Filmul: Maria Magdalena izbavita de rusine (47:40-50:20)	Secventa ilustreaza furia cu care multimea si conducatorii religiosi ai evreilor doreau sa o condamne pe femeia prinsa in preacurvie.
Matei 7, 7-12	Pericolul de a nu cere puterea lui Dumnezeu pentru a fi copii Lui.	Materiale powerpoint: 1. Dumnezeu ne vorbeste 2. Rugaminti	Primul material ilustreaza modul in care Dumnezeu ne este alaturi in orice situatie. Al doilea material ilustreaza faptul ca cele mai multe rugaminti ale noastre sunt reformulate de Dumnezeu, inainte ca El sa le implineasca.
Matei 7, 13-14	Pericolul de a nu ne schimba radical viata.	Filmul: Iisus din Nazareth – CD3 (0:00-6:47)	Secventa ilustreaza modul in care ucenicii Domnului Iisus au inteles ca, intalnirea cu El trebuie sa le schimbe radical viata.
Matei 7, 15-20	Pericolul invatatorilor care ne despart de Dumnezeu.	Material powerpoint: <i>Intrunirea demonilor</i>	Materialul vorbeste despre strategia pe care o are diavolul de a ne face sa credem ca nu mai avem timp pentru Dumnezeu ci numai pentru lucrurile lumesti, strategie aplicata de profetii lui.
Matei 7, 21-29	Pericolul de a fi religiosi dar nu si pe calea sfinteniei.	Filmul: Titanic (partea de la final cand se scufunda titanicul – ilustratie pt judecata)	Scena prezinta scufundarea Titanicului, groaza din acele momente ale oamenilor fiind ilustrativa pentru judecata de apoi.

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

- Aplicarea dă sens textului pentru vremea în care trăim, adică îl contemporaneizează. Ea ne ajuta sa intelegem, la modul cel mai concret, ce trebuie sa facem in viata de zi cu zi, odata ce am plecat de la intalnirea de studiu biblic.
- Este important sa fim constienti ca noi nu aplicam in mod necesar mesajul Bibliei, ci modul in care am interpretat-o. Aceasta inseamna ca trebuie sa renuntam la aroganta celor care considera ca sunt „biblici” prin excelenta si ca nimeni nu poate contesta *intelegerea* care fundamenteaza trairea lor.
- A aplica o interpretare a unui text biblic înseamnă să descoperi cum anume principiile pe care le-ai înțeles le vei pune in practica în viața ta.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Vetii descoperi ca este foarte util sa notati pe hartie, la finalul intalniri, cel putin un lucru concret pe care il veti face in saptamana care urmeaza, pornind de la ceea ce ati inteles din Scriptura. De multe ori este util ca insusi coordonatorul studiului biblic sa aiba notata o posibila aplicatie de acasa, pe care sa o completeze cu intreg grupul.
- Totul trebuie să fie extrem de real, fără a depăși însă granițele mesajul biblic!
- Esentiale sunt ilustratiile si maximele! Ele dau culoare oricarei aplicatii si le fixeaza in mintea cursantilor.
- Folositi imagini statice si imagini video pentru a ilustra aplicatiile la text. Sunt extrem de eficiente!
- Feriti-va de inflatia de ilustratii, maxime sau imagini. Folositi-le doar daca timpul va permite, insa daca trebuie sa alegeti intre acestea si o dezbatere autentica care s-a infiripat intre cursanti, nu o *stingeti* pe cea din urma. Renuntati la orice v-ati propus sa prezentati pentru o *discutie pe textul biblic*, la care participa toti cursantii!
- Rezervati pentru aplicatia finala la studiu biblic cel putin 20 min la incheiere. Aceasta va permite fixarea celor mai importante detalii pentru acasa.
- Pe de alta parte, aplicatii trebuie sa identificati pe tot parcursul interpretarii textului. Interpretarea si aplicatia sunt doua faze care trebuie sa interfereze. Odata ce ati identificat un adevar in text, oferiti imediat aplicatia lui la viata de zi cu zi.

Pregatirea coordonatorului pentru studiului biblic

- Implementarea metodei de studiu biblic descrisa mai sus necesita o pregatire constanta si intensa. Cu o simpla rasfoire a Bibliei ori a acestui manual de studiu biblic, nu o veti putea implementa intr-un mod care sa ii implineasca pe cursanti!
- Va marturisesc ca nici eu nu am inca sentimentul ca m-am pregatit vreodata suficient pentru studiu biblic. Aceasta, mai ales, ca am pornit *de la zero* de fiecare data si foarte rar am ajuns sa termin tot ceea ce as fi putut citi
- Esentiala este rugaciunea! Am constatat ca atunci cand m-am rugat frecvent in timp ce citeam sau studiam, lucrurile *mergeau* mult mai bine. Evident, rugaciunea trebuie sa continue si dupa aceea.
- Nu va multumiti niciodata sa fiti mediocri. Tindeti intotdeauna catre cea mai completa pregatire, indiferent cu cine faceti studiu biblic! Niciodata nu va opriti pana nu ati citit tot ceea ce se putea citi, din sursele pe care le aveti la dispozitie, pentru lectia de studiu biblic pe care urmeaza sa o sustineti!
- Pe de alta parte, tot din experienta proprie, va incurajez ca, de fiecare data, sa va incheiati pregatirea pentru studiu biblic, adica sa parcurgeti acasa toate etapele: *citire, observare, interpretare, aplicare*. Ispita cea mai mare s-ar putea sa fie ori sa pierdeti multi timp la citire si observare, ori sa cititi prea multe comentarii biblice pentru interpretare. Nu lasati niciodata *aplicarea* nepregatita! De asemenea, nu neglijati calitatea materialelor tiparite sau a celor pe care le veti proiecta. Pana la urma, de multe ori acestea vor fi *cartea de vizita* a intalnirii de studiu biblic! In concluzie, faceti totul cu echilibru, acordand un timp aparte pentru fiecare etapa de pregatire.
- Va sugerez sa munciti in fiecare zi la pregatirea studiului biblic. Probabil sunteti persoane care va puteti mobiliza astfel incat intr-o zi, de dimineata pana seara ori intr-o dupa-masa, sa faceti totul, si s-ar putea sa aveti dreptate. Eu optez, insa, pentru munca zilnica pentru ca: 1. iti permite sa lucrezi mult mai odihnit, decat daca ai face totul intr-o singura zi; 2. in timpul dintre zilele de studiu, *veti procesa inconscient* informatiile pe care le-ati acumulat, ceea ce veti constata ca stimuleaza foarte serios *creativitatea* – de care aveti mare nevoie.
- Porniti de la premisa ca o documentare acceptabila pentru un studiu biblic, care se desfasoara pe durata a doua ore, trebuie sa fie de aprox 12 ore!
- Programati-va cate doua ore de munca pe zi, cu pauza de 10 min intre ele. Daca este posibil, faceti planificarea dimineata, cand e mai liniste si sunteti mai odihniti.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Sugestie: Impartiti astfel sarcinile de munca pentru fiecare dintre cele 6 zile: **ziua 1:** pregatirea textului biblic pentru citirea in versiuni paralele, transcrierea structurala a textului, pregatirea fisei de observare a textului, faceti notite in urma citirii si observarii textului; **ziua 2:** faceti o interpretare proprie a semnificatiei textului, cu notite; incepeti sa cititi comentarii si materiale biblice legate de text; **zilele 3-5:** cititi comentarii si materiale biblice, faceti conspecte si tehoredactatile, confruntati continuu propriile interpretari cu ale altora, incepeti sa pregatiti prezentarea powerpoint pentru intalnire; **ziua 6:** definitivatati tehoredactarea conspectelor facute, definitivatati materialul powerpoint, creionati aplicatiile la textul biblic studiat, tehoredactati un scurt comentariu biblic (max o pagina) la textul studiat si o lista de aplicatii practice pentru fiecare verset sau grup de versete in parte.
- Pentru ca suntem diferiti, va trebui sa va faceti propriul program de munca, care sa vi se potriveasca cel mai bine. Este important, insa, ca oricum va structurati munca, sa se regaseasca in pregatirea voastra fiecare dintre sarcinile mentionate anterior.
- Cautati pe internet cele mai sugestive imagini si vizionati filme din care sa folositi scenele cele mai potrivite pentru a ilustra mesajul textului biblic. Acesta este timp petrecut in afara celor 12 ore!
- Nu creati la studiu biblic atmosfera de curs teologic! Dati impresia ca sunteti la o intalnire serioasa de partasie, dar nu intr-atat de serioasa incat să pară că suntem ursuzi.
- Daca lucrați cu tineri, incercati sa stati in cerc si sa eliminati toate barierele fizice (mese, scaune etc) dintre voi.
- La inceputul intalnirii, motiveaza cursantii la rugaciune intensa. Ideal este sa se roage cat mai multi. In special daca lucrezi cu multe persoane adulte, ideal ar fi sa ceri ca prin rotatie cate un frate sa adreseze o scurta predica (max 10 min) dupa rugaciune, daca studiul comporta o *atmosfera de adunare*. Incheie intotdeauna intalnirea cu rugaciune. Dupa rugaciunea de final este binevenita o agapa, la care cursantii sa mai poate interactiona liber in timp ce servesc un suc.
- Nu ceda ispitei de a vorbi in continuu! Valorizeaza dialogul si apreciaza public contributiile tuturor, oricat demodeste.
- In functie de context, studiul biblic poti sa il faci si intr-o Biserica Ortodoxa. In acest caz, la fel ca si in orice alta situatie, asigura-te ca exista intelegere pentru momentele de amuzament ori pentru servirea unui de aperitive.
- Daca se poate, trebuie sa iti pregatesti calculator si videoproiector pentru fiecare intalnire, si o camera de filmat. Este util sa inregistrezi intalnirile, ca mai apoi sa poti oferi inregistrările tuturor participantilor.

Strategie pentru desfasurarea studiului biblic

- **Relaționarea cu membrii grupului – principii generale :**
 - Nu toate referințele menționate în manualul de studiu, pentru fiecare lecție, trebuie citite, decât dacă timpul și *atmosfera* din cadrul grupului o permite.
 - Este mult mai important să generezi o discuție interactivă în cadrul grupului de studiu, pe marginea textului biblic, decât să respecti *ad litteram* conținutul manualului.
 - Totuși, dacă *te-ai împotmolit* în conducerea discuției, folosește cu încredere manualul de studiu, întrucât fiecare secțiune este suficient de amplu structurată încât să *îți acopere* integral timpul.
 - Fiecare participant la grupul tău este o persoană pe care Dumnezeu vrea să o modeleze folosindu-se de tine. Acest principiu trebuie să se găsească la baza relaționării tale cu fiecare dintre cursanți.
 - Fii tu însuși! Nu poți avea un impact mai mare fiind *artificial* decât păstrându-ți naturalitatea.
 - Nu critica pe nimeni, în prezența grupului, și nu refuza nimănui dreptul la a-și exprima opinia! Fii moderat în modul în care conduci grupul pentru ca munca ta să aibă efect.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- Construiește fiecare principiu al lecțiilor pe care le vei ține într-o continuă și deplină colaborare cu fiecare dintre cei care formează grupul tău de studiu. Fără să îi implici pe ei riști ca ceea ce vei spune tu să nu îi intereseze!
- **Posibile reguli pentru membri grupului:**
 - respectă dreptul fiecăruia de a avea propria lui opinie cu privire la ceea ce se discută.
 - nu întrerupe pe nimeni în timp ce expune o opinie.
 - nu răpi mai mult de 3 min. din timpul grupului pentru a expune o singură idee
 - nu monopoliza discuțiile grupului tău.
 - nu expune mai multe idei una în continuarea alteia. Permite și altora să vorbească, după care poți să îți reiei șirul ideilor.
 - nu deranja grupul mestecând gumă, mâncând ceva sau prin alte activități (ex. vorbitul la telefon) care distrag atenția celorlalți.
 - nu fi rezervat atunci când trebuie să vorbești. Fără contribuția ta munca grupului va fi mai puțin importantă.
- **Cum să tratezi pe membri de grup dificili? Situații posibile:**
 - Unii membri ai grupului refuză să participe la discuție sau pur și simplu practică o *tăcere totală*. Soluții: a. Încurajează acele persoane să discute tăcerea lor în grup; b. Nu îi ataca pentru comportamentul lor ci invită-i să participe la discuție; c. Evită cu grijă încercarea constantă de a mobiliza pe cel tăcut deoarece astfel respectivul membru este „eliberat” de responsabilitatea de a iniția interacțiunea.
 - Te confrunți cu o persoană monopolistă, care se identifică în mod continuu cu alții și care acaparează discuțiile grupului. Soluții: a. Invită monopolistul să discute consecințele unui astfel de comportament în cadrul grupului b. Discută comportamentul monopolistului în cadrul grupului; c. În nici un caz nu trebuie ca tu să îl *reduci la tăcere* ci grupul trebuie să facă acest lucru (folosește în ultimă instanță întrebări de genul: *Mă întreb oare de ce atât de mulți dintre voi păreți a dori să îl lăsați pe X să ia atât de mult din timpul grupului?*)
 - *Povestitorul*: ceri ca cineva să facă o mărturie personală iar el/ea nu reușește să se mai *oprească*, în condițiile în care *dezvăluirea* devine lungă și plicticoasă. Soluție: folosește prima pauză pe care o face pentru a-i mulțumi și a o asigura că, pentru moment, este suficient.
 - Un membru al grupului devine deranjant pentru că în permanență pune întrebări, adesea *încuietoare*, celorlalți membri ai grupului. Soluție: întreabă persoana respectivă, în prezența grupului, care a fost motivul pentru care a pus ultima întrebare.
 - Un membru al grupului devine ostil, direct sau indirect (ex. remarci caustice, sarcasm sau tactici de tipul “lovește și fugi”). Soluții: a. cere membrului respectiv să înțeleagă că ostilitatea lui va fi răsplătită în curând cu ostilitate din partea celorlalți; b. Discută deschis în cadrul grupului efectul ostilității
 - Unul sau mai mulți cursanți abordează temele discutate la un nivel foarte detașat, intelectual, folosind un limbaj încărcat cu termeni sau expresii *s sofisticate*. Soluție: Cere acestor cursanți să exprime sentimentele asociate cu situațiile descrise și analizate la nivel intelectual

A. II. Introducere in studiul biblic al „Predicii de pe munte”

A. II. 1. Evanghelia este vestea buna despre mantuirea adusa si oferita in dar de Fiul lui Dumnezeu

Dupa ce l-a plasmuit din tarana, Dumnezeu i-a lasat omului libertatea de a-si decide viitorul (Genesa 2, 16). Biblia ne spune ca, din nefericire, omul a ales neascultarea de El (Genesa 3, 6), ceea ce a produs *o prapastie* intre omenire si Creatorul ei (Genesa, 3, 23-24; Isaia 59, 1-2). De o parte, a ramas El, iar de cealalta noi toti, „caci toti au pacatuit, si sunt lipsiti de slava lui Dumnezeu...” (Romani 3, 23). Astfel, *neascultarea* a zamislit suferinta, neajunsurile, foamea, neputinta si toate celelalte *poveri* care ne *garbovesc*, sfarsind cu cel din urma vrasmas al intregii omeniri – *moartea* (1 Corinteni 15, 26).

Si totusi, pentru ca „atat de mult a iubit Dumnezeu lumea...” (Ioan 3, 16), pentru mila Sa cea mare (Efeseni 2, 4) si pentru ca El nu se schimba in bunatate si credinciosie fata de om (Psalmul 117, 2), ne-a fagaduit ca, intr-o zi, *Samanta femeii* va zdrobi capul sarpelui (Genesa 3, 15) – cu alte cuvinte, ca va veni un Mantuitor care sa refaca partasia noastra cu Tatal. De atunci, de la clipa acestei fagaduinte solemne, omenirea si-a urmat drumul ei – fiecare preocupandu-ne de pacatele noastre (Isaia 53, 3).

Dar pentru ca Dumnezeu ramane credincios (Psalmul 117, 2), El a ales un om – pe Avraam (Genesa 12, 1-3) – si apoi prin urmasii sai – poporul Israel – a pregatit *plinirea vremii* (Galateni 4, 4), intru care Mantuitorul sa se nasca in lumea noastra.

Si iata ca, dupa mii de ani de *peregrinare* prin *pustiul arid al lumii*, intr-o campie a vechiului Canaan, langa satul Betleem, cerul s-a unit cu pamantul in freamatul bucuriei ca ni s-a nascut un Salvator – care este Hristos Domnul! (Luca 2, 9-14).

Dupa cum se exprima profetul Isaia – evanghelistul Vechiului Testament – El “*n'avea nici frumuseță, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n'avea nimic care să ne placă. 3 Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obicinuit cu suferința, era așa de disprețuit că își întorceai fața dela El, și noi nu L-am băgat în seamă. 4 Totuș, El suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui, și noi am crezut că este pedepsit, lovit de Dumnezeu, și smerit. 5 Dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărâdelegile noastre. Pedepsa, care ne dă pacea, a căzut peste El, și prin rănila Lui sîntem tămăduiți. 6 Noi rătăceam cu toții ca niște oi, fiecare își vedea de drumul lui; dar Domnul a făcut să cadă asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor.*” (Isaia 53, 1-6)

Aceasta a devenit Evanghelia crestina! „De atunci încolo, Iisus a început să propovăduiască, și să zică: „Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape.” (Matei 4, 17) sau, dupa cum se exprima evanghelistul Marcu, „El zicea: „S'a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. **Pocăiți-vă, și credeți în Evanghelie.**” (Marcu 1, 15)

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Evanghelie era un cuvânt folosit de greci pentru *rasplata* pe care o primea cineva dacă aducea vesti bune, dar ea însemna și *vestea bună* care era adusă – în special despre vreo victorie – și care aducea bucurie.⁶ Cineva spunea că „*Evanghelia este vestea bună că Dumnezeu, în Iisus Hristos, a împlinit promisiunile Sale către Israel și calea mântuirii a fost deschisă pentru toți.*”⁷

Un autor preciza: „Nu numai că *Evanghelia* vine cu putere (1 Tesaloniceni 1, 5), ci ea este puterea lui Dumnezeu (Romani 1, 16). Ea revelează dreptatea (neprihanirea, îndreptățirea) lui Dumnezeu și duce la mântuirea tuturor celor care cred (Romani 1, 16-17)... *Evanghelia este „cuvântul adevărului”* (Efeseni 1, 3), dar ea este ascunsă pentru oamenii necredincioși (2 Corinteni 4, 3-4) care cer o confirmare supranaturală sau o dovadă rațională (1 Corinteni 1, 21-23). După cum impactul teologic deplin al *Evangheliei* a fost înțeles de Pavel în urma unei revelații (Galateni 1, 11-12), tot astfel *Evanghelia* vine cu puterea sa mântuitoare în urma primirii ei cu credință (Evrei 4, 2).”⁸

Pentru prima dată pe la anul 150 d.Hr. cuvântul *evangheliei* a fost folosit de către Sf. Iustin Martirul și Filosoful, respectiv de către Sf. Clement Romanul (sec II) și Ignatie al Antiochiei (107 d.Hr.), pentru a desemna „memoriile” apostolilor „care se numesc *Evanghelii*”.⁹ În *Evanghelii*, cei patru evangheliști, au preluat tradiția orală a Bisericii, din care o parte au fixat-o în scris și la care au adăugat amintirile personale ale aceluia care au fost martori oculari ai vieții și activității Domnului Iisus.¹⁰

A. II. 2. Detalii introductive la *Predica de pe Munte*

Preliminarii

Predica de pe munte mai este consemnată în *Evanghelia* după Luca – însă, în timp ce Sf. Matei o prezintă pe parcursul a 3 capitole, evanghelistul Luca o rezumă la doar 29 de versete¹¹. Prin urmare, se pare că Sf. Matei „este preocupat să nu lase nimic la o parte din cuvântările Mântuitorului Iisus Hristos, care puteau să dea o imagine cât mai completă ucenicilor despre rolul pe care îl avea El ca Învățător.”¹² Martin Lloyd-Jones spune că „această predică mareată... este un fel de prolog la toate doctrinele Noului Testament.”¹³

Canon Liddon se referea la această predică spunând că este „prima sorbitură a esenței creștinismului.” În acest sens, înțelegând-o ca pe un mesaj adresat creștinilor, *Predica de pe Munte* „este mai degrabă o prezentare scurtă a celor care au intrat deja în Împărăție și o descriere a calității vieții morale [cerută de la aceștia n.n.].”¹⁴

⁶ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 420; cf și **Mihoc Pr. Prof Dr. Vasile, Mihoc, Asist. Drd. Daniel și Mihoc Drd. Ioan**, *Introducere în studiul Noului Testament*, vol. I, Ed. Teofania, Sibiu,

⁷ 2001, p. 113; cf. și **Constantinescu Pr. Prof. Dr. Ioan**, *Studiul Noului Testament*, Ed. I.M.B.O.R., București, 2002, p. 45; cf și **Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 117-118.

Dictionar Biblic, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 420

⁸ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 420

⁹ **Mihoc Pr. Prof Dr. Vasile, Mihoc, Asist. Drd. Daniel și Mihoc Drd. Ioan**, *Introducere în studiul Noului Testament*, vol. I, Ed. Teofania, Sibiu, 2001, p. 114; cf și **Constantinescu Pr. Prof. Dr. Ioan**, *Studiul Noului Testament*, Ed. I.M.B.O.R., București, 2002, p. 45

¹⁰ **Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 118

¹¹ Teologi, precum John Stott, consideră că cele două predici nu sunt identice, în Luca fiind o cu totul altă cuvântare a Mântuitorului.

¹² **Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 137

¹³ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 521

¹⁴ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1052

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

S.M.Gilmour a spus ca Predica de pe munte este “etica ordinii transcendente care a penetrat istoria in Iisus Hristos, care s-a implementat in istorie in Biserica, dar a carei infaptuire deplina sta dincolo de taramul istoriei, cand Dumnezeu va fi “totul in toti”.”¹⁵

Locul unde a fost rostita predica

Desi nici unul dintre evanghelisti nu ne spune decat ca Iisus se afla pe un munte (Sf. Matei) sau pe un loc de ses (Sf. Luca), probabil de pe acelasi munte, unii teologi - potrivit unei traditii latine din sec al-XIII-lea - considera ca Mantuitorul se afla, in timpul rostirii predicii, in Galileea, la nord de muntele Tabor, pe muntele Kurrun Hattin („Coarnele Hattinului”), care avea o inaltime de 500 m si se afla la proximativ 7 km de orasul Tiberiada. Insa, pentru ca nu exista argumente concludente in favoarea acestei ipoteze, altii au sustinut ca aproape toate colinele din jurul orasului Ghenizaret puteau sa gazduiasca pe Mntuitorul. Prin urmare, nu putem spune decat ca predica a fost tinuta undeva in Galileea, undeva intr-un munte, aproape de orasul Tiberiada.¹⁶

Timpul cand a fost rostita predica

Predica a fost tinuta in primul an de activitate publica a Mantuitorului, chiar inainte de alegerea Apostolilor Sai (cf. Luca 6, 12-17).¹⁷ Se pare ca predica a fost rostita “in acea perioada cand invatatorii religiosi nu si-au formulat opozitia si, suficient de tarziu ca faima lui Iisus sa se fi raspandit in toata tara. In primele luni ale lucrarii lui din Galileea, El a predicat in sinagogi, dar nu dupa multa vreme entuziasmul ascultatorilor Lui a facut sa fie necesara propovaduirea in aer liber.”¹⁸

Autorul predicii

Unii teologi considera ca Predica de pe Munte este „o compilare a mai multor cuvantari pe care le-a tinut Domnul – „un fel de rezumat al tuturor predicilor pe care le-a tinut Iisus””¹⁹ Au fost evidentiata mai multe argumente in acest sens.²⁰ Aceasta nu ne obliga, insa, sa vedem in predica o compozitie arbitrara. Avand in vedere asmanarea izbitoare dintre modul in care incepe si se incheie *Predica de pe Munte*, atat in versiunea lucanica cat si in cea mateeana, ne determina sa credem ca amandoi evanghelisti au avut la indemana aceiasi schita a unei predici importante a Lui Iisus – pe care au respectat-o in redactarea textului. Se pare, insa, ca Matei a amplificat continutul acestei predici, potrivit cu scopul pe care l-a urmarit prin Evanghelie, introducand material suplimentar relevant.²¹

Aceiasi opinie este sustinuta si de alti teologi, care afirma urmatoarele: „Expresia *Predica de pe Munte*, prin care este cunoscuta de obicei sectiunea de fata (Matei 5, 1 – 7, 29), intr-un fel, ne duce in eroare – afirma Tasker – mai ales ca se pare ca in aceste capitole evanghelistul nu pune inaintea noastra un singur discurs tinut cu o singura ocazie, ci aranjeaza intr-o forma ordonata grupuri mici de ziceri ale Domnului Iisus despre ucenicie, pe care le-a rostit in diverse momente din timpul lucrarii

¹⁵ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1054

¹⁶ **Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 137; cf si **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1054

¹⁷ **Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 137; cf si **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1053

¹⁸ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1053

¹⁹ **Barclay W.**, *The Gospel of Mathew*, 1, p. 79

²⁰ Pentru o aprofundare a lor, recomandam **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1053; vezi si **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 102; vezi si **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 32

²¹ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1053

Sale... W.D. Davies numeste *Predica* „o colectie de ziceri dispartate, de origini diferite, un fel de peticire””²²

In raport cu toate cele afirmate anterior, alti teologi au adoptat o alta parere: „Felul in care reactioneaza cineva la astfel de critici literare – afirma Stott – depinde de presupozitiile lui teologice de baza despre Dumnezeu Insusi, despre natura si scopul Revelatiei Lui in Hristos, despre lucrarea Duhului Sfânt si despre spiritul de adevar al evanghelistului. Personal imi vine greu – afirma John Stott – sa accept orice punct de vedere despre *Predica* ce atribuie continutul ei mai degraba Bisericii primare decat lui Iisus sau care priveste *Predica* drept un amalgam de ziceri ale lui Iisus, adunate din diferite perioade ale lucrarii Lui.”²³

In concluzie, cert este ca intreg continutul *Predicii de pe Munte* apartine Domnului Iisus. Mai putin cert pentru unii este daca modul in care au fost ele aranjate poarta tot *amprenta* Sa sau doar a evanghelistului Matei – inasa, iarasi avem consens asupra faptului ca Duhul Sfânt este cel care a coordonat asezarea lor in paginile Bibliei.

Scopul predicii de pe munte

De-a lungul timpului, diverse „minti luminate” au inteles diferit scopul predicii de pe munte²⁴:

Fericitul Augustin a considerat ca ea este „indreptarul sau modelul desavarsit al vietii crestine” – o lege noua, in contrast cu cea veche.

Ordinele monastice catolice au socotit-o ca fiind „un sfat al desavarsirii”, preconizat nu pentru publicul larg, ci pentru cei putini care sunt *alesi*.

Reformatorii au sustinut ca aceasta predica este „expresia neocompromitatoare a neprihanirii divine care este la dispozitia tuturor”.

Tolstoi, romancierul si reformatorul social rus a spus ca daca cinci porunci din aceasta predica (infranarea maniei, castitate, interdictia cu privire la juraminte, neimpotrivirea, dragostea fara rezerva fata de dusmani) ar fi respectate cu strictete, s-ar starpi tot raul si s-ar instaura o imparatie utopica.

Altii doi autori au sustinut ca cerintele predicii sunt prea radicale pentru orice perioada istorica si au declarat aceste porunci ca fiind „principii etice interimare” pentru crestinii primari care au crezut ca sfarsitul tuturor lucrurilor este aproape.

Debusolati de varietatea acestor perspective, la care aderam mai mult sau mai putin, parca intrebarea fundamentala ramane fara raspuns: **Cu ce scop a rostit Domnul Iisus aceasta predica?**

Am putea spune ca Mantuitorul a rostit *predica* cu scopul de a trasa cadrele care aveau sa defineasca pe membrii poporului Sau: „Imparatia lui Dumnezeu se defineste prin locul in care Dumnezeu imparateste, prin poporul peste care Dumnezeu imparateste... In dorinta Lui de a avea un popor, Dumnezeu Insusi avea sa se intrupezze si sa locuiasca (in greaca „sa cortuiasca”, eskënösen) printre noi, plin de har si de adevar... prin mandatul pe care Domnul Iisus il da ucenicilor, incepe sa se contureze implinirea dorintei lui Dumnezeu de a avea un popor... Conform afirmatiilor Scripturii, Dumnezeu va avea un popor. Dar, tot conform afirmatiilor ei, unii ii vor apartine acestui popor al lui Dumnezeu, iar altii nu. Intrebarea la care doreste sa raspunda Domnul Iisus inca de la inceputul

²² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 138

²³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 138

²⁴ **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1054; vezi si **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 99

lucrării Lui este: Cine anume va face parte din poporul lui Dumnezeu și care sunt condițiile apartenenței la acest popor?”²⁵

Complementar celor afirmate anterior, putem considera ca Domnul Iisus a rostit Predica de pe Munte ca să confrunte iudaismul, care se pretindea Împărăția lui Dumnezeu dar care decazuse din acest statut: „...tocmai depozitarii adevărilor lui Dumnezeu strambasera aceste adevăruri și, de aceea, ei ajunseseră să zidească și să aștepte o împărăție falsă... prin prezența și lucrarea Domnului Iisus, adevărata Împărăție a lui Dumnezeu confruntă o așa zisă împărăție a lui Dumnezeu... Iisus Hristos a venit ca, prin *Predica de pe Munte*, să dea în vileag falsul, punând în locul lui adevărul. Iudaismul instrăinat de Dumnezeu zidea, în Numele lui Dumnezeu, o falsă împărăție, o împărăție care, la suprafață, semăna cu cea a lui Dumnezeu, deoarece era zidită cu Scriptura în mână și, chipurile, pe baza ei, dar care, de fapt, nu era Împărăția lui Dumnezeu.”²⁶

Nu în ultimul rând, Domnul Iisus a rostit predica ca să ne învețe ca – în Împărăția lui Dumnezeu – intra oameni care se schimbă din interior spre exterior, care n-au doar o formă de religie, ci o conduită exterioară care exprimă realitatea interioară: „Caracterul determină conduita sau natura omului determină natura rodului... viața pornește întotdeauna dinăuntru înspre afară. Împărăția lui Dumnezeu se zidește dinăuntru înspre afară, prezenta ei lucrându-ne mai întâi caracterul, apoi conduita, transformându-ne mai întâi pe dinăuntru, apoi pe dinafară – fără însă ca prezența Împărăției să se poată limita la unul sau la celălalt dintre aceste două aspecte. În adevărata Împărăție a lui Dumnezeu, lucrurile sunt rezolvate mai întâi înaintea lui Dumnezeu, apoi înaintea oamenilor. O religie care se limitează la conformare și care nu acceptă transformarea launtrică radicală, o religie care atinge doar nivelul faptelor și al vorbelor, care nu patrunde la nivelul gândirii, al atitudinilor și al motivațiilor nu slujește nimănui la intrarea în Împărăția Cerurilor. Aceste lucruri devin covârșitoare atunci când înțelegem că păcatul – acea realitate hidoasă care ne desparte de Dumnezeu – înainte ca să fie comis cu fapta, este mai întâi comis cu vorba, cu gândul sau cu inima, și că, de fapt, acolo îi sunt rădăcinile și de acolo trebuie smulse pentru a rezolva problema... Asadar, acela care a ajuns să facă parte din poporul lui Dumnezeu, trebuie să fie caracterizat de două lucruri: în primul rând, de *o inimă nouă*, adică de o adâncă schimbare launtrică, iar, în al doilea rând, de *o conduită pe măsura inimii*.”²⁷

Structura Predicii de pe Munte

Diversi autori propun perspective nuanțate de înțelegere a structurii *predicii*. Din cele lecturate, propunem o perspectivă sintetică care delimitează trei secțiuni majore ale predicii, cea din urmă fiind exprimată într-o manieră aparte. Astfel, Predica de pe Munte vorbește, mai întâi, despre un nou caracter, apoi despre o nouă conduită și, în final, despre pericolele pentru membrii noii Împărății a Cerurilor, inaugurată de Iisus.

I. Evanghelia ne cheamă la un nou caracter determinat de un nou scop al vieții. (5, 1-20)

- A. Caracterul oamenilor care participă la Împărăția Cerurilor (5, 3-12)
- B. Scopul ucenicilor lui Hristos în lume (5, 13-16)
- C. Scopul lucrării lui Hristos în mijlocul poporului Său (5, 17-20)

²⁵ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 132-133

²⁶ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 133

²⁷ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 135-136

II. Evanghelia ne cheama la o conduita noua determinata de noul caracter pe care il cultivam in viata noastra (5, 21 – 7, 12)

A. Crestinii au o noua conduita morala (5, 21 – 48)

- a. Crima (5, 21-26)
- b. Preacurvia (5, 27-30)
- c. Divortul (5, 31-32)
- d. Duplicitatea (5, 33-37)
- e. Razbunarea (5, 38-43)
- f. Iubirea (5, 44-48)

B. Crestinii au o noua conduita religioasa (6, 1-18)

- a. Milostenia (6, 1-4)
- b. Rugaciunea (6, 5-13)
- c. Iertarea (6, 14-15)
- d. Postul (6, 16-18)

C. Crestinii au o noua conduita fata de valorile lumii (6, 19-7, 6)

- a. Valorile eterne (6, 19-24)
- b. Ingrijorarile (6, 25-34)
- c. Judecarea si condamnare (7, 1-6)

III. Evanghelia ne cheama la vigilenta spirituala fata de pericolele care ne-ar putea despartii de Dumnezeu (7, 7 - 29)

A. Pericolul de a nu cere puterea lui Dumnezeu pentru a fi copii Lui (7, 7-12)

B. Pericolul de a nu ne schimba radical viata (7, 13-14)

C. Pericolul de a asculta pe invatatorii falsi ai lui Dumnezeu (7, 15-20)

D. Pericolul de a fi religiosi, dar nu si pe calea sfinteniei (7, 21-29)

Matei 5, 1-12

Temă: Caracterul oamenilor care participa la Imparatia lui Dumnezeu

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducerile textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.1	Iar văzând pe noroade s-a suiț în munte; și sezând el, au venit către dânsul ucenicii lui,	Vazand Iisus multimile, S- a suit in munte: si sezand El, au venit la Dansul ucenicii Sai.	La vazul multimilor, Isus se urca pe munte, se aseza, si discipolii sai venira langa El.	Când a văzut Iisus noroadele, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
v.2	și deschizându-si gura sa, îi învăta pe ei, zicând:	Si, deschizandu-si gura, ii invata zicand:	Si luand cuvântul, ii invata zicand:	Apoi a început să vorbească și să-i începe astfel:
v. 3	Fericiti cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.	Fericiti cei saraci cu duhul, ca a lor este imparatia cerurilor.	Fericiti cei saraci cu spiritul, caci a lor este Imparatia Cerurilor.	Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
v. 4	Fericiti cei ce plâng, că acea se vor mângâia.	Fericiti cei ce plâng, că acea se vor mângâia.	Fericiti cei intristati, caci ei vor fi mangaiati.	Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
v. 5	Fericiti cei blânzi, că aceia vor mosteni pământul.	Fericiti cei blânzi, că aceia vor mosteni pământul.	Fericiti cei blanzi, caci ei vor mosteni pamantul.	Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
v. 6	Fericiti cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că acea se vor sătura.	Fericiti cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că acea se vor sătura.	Fericiti cei flamanzi și insetati de dreptate, caci ei vor fi saturati.	Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
v. 7	Fericiti cei milostivi, că acea se vor milui.	Fericiti cei milostivi, că acea se vor milui.	Fericiti cei induratori, caci ei vor afla indurare.	Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
v. 8	Fericiti cei curati cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.	Fericiti cei curati cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.	Fericiti cei cu inima curata, caci ei il vor vedea pe Dumnezeu.	Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
v. 9	Fericiti făcătorii de pace, că acea fiii lui Dumnezeu se vor chema.	Fericiti făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.	Fericiti cei pasnici, caci ei se vor numi fii ai lui Dumnezeu.	Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
v. 10	Fericiti cei izgoniti pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.	Fericiti cei prigoniti pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.	Fericiti cei prigoniti pentru dreptate, caci a lor este Imparatia Cerurilor.	Ferice de cei prigoniti din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

				cerurilor!
v. 11	Fericiti veti fi când vă vor ocări pe voi si vă vor goni si vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mintând pentru mine.	Fericiti veti fi când din pricina Mea vă vor ocări si vă vor prigoni si, mintind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.	Ferice de voi cand va vor defaima si prigoni si mintind vor spune tot raul împotriva voastra din cauza Mea!	Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
v. 12	Bucurati-vă si vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că asa cu gonit pe proorocii cei mai înainte de voi.	Bucurati-vă si vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că asa cu gonit pe profetii de dinaintea voastra.	Bucurati-va si fiti voiosi, caci plata voastra este mare în ceruri. Tot asa doar i-au prigoni pe profeti, inaintasii vostri.	Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigoni pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

1 ↓ Când a văzut Iisus noroadale,
S-a suit pe munte;
 și
după ce a șezut jos, } ucenicii Lui s-au apropiat de El.

2 Apoi a început
 ↑ să vorbească
 și
 ↑ să-i învețe astfel:

3 Ferice de cei săraci în duh,
 ↑ căci a lor este Împărăția cerurilor!

4 Ferice de cei ce plâng,
 ↑ căci ei vor fi mângâiați!

5 Ferice de cei blânzi,
 ↑ căci ei vor moșteni pământul!

6 Ferice de cei flămânzi
 și
 însetați după neprihănire } căci ei vor fi săturați!

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 7 Ferice de cei milostivi,
 ↑ căci ei vor avea parte de milă!
- 8 Ferice de cei cu inima curată,
 ↑ căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori,
 ↑ căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
 ↓ din pricina neprihănirii,
- 10 Ferice de cei prigonți
 ↑ căci a lor este Împărăția cerurilor!
- ↓ din pricina Mea
- 11 Ferice va fi de voi când, ... , oamenii
 ↑ vă vor ocări,
 vă vor prigoni,
 și
 vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate } împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și veseliți-vă,; } pentru că răsplata voastră este mare în ceruri
 ↑ căci tot așa au prigonit pe prooroci,
 ↑ care au fost înainte de voi.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multă claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
- 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
- 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
- 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
- 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
- 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
- 10 Ferice de cei prigonți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigonit pe prooroci, care au fost înainte de voi.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
- 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
- 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
- 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
- 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
- 10 Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
- 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
- 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
- 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
- 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
- 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
- 10 Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
- 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
- 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
- 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
- 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
- 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
- 10 Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
- 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
- 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
- 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
- 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
- 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
- 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
- 10 Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
- 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
- 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Cum evoluează totul?

- 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
 3 Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
 4 Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
 5 Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
 6 Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
 7 Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
 8 Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
 9 Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
 10 Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!
 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
 12 Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Cu harul și ajutorul lui Dumnezeu, pasim înspre aprofundarea uneia dintre cele mai sintetice prezentări a Evangheliei, făcută de Insuși Mantuitorul Iisus Hristos – *Predica de pe munte*. În miezul acesteia, *Fericirile* – pe care ne pregătim să le analizăm – par să fie atât „poarta” spre acest univers omiletic, cât și o „lumina” pe calea care urmează să o străbatem.

Primele două versete din capitoul cinci al Evangheliei mateene ne oferă câteva *detalii de context*, deloc nesemnificative. Din analiza lor putem contura un răspuns la întrebarea: *Cum trebuie să aibă loc întâlnirea noastră cu Domnul Iisus?* În ultima instanță, acesta este și dezideratul pe care îl urmărim prin studiul nostru biblic.

Este interesant să observăm cum își crează Mantuitorul cadrul adecvat pentru *prelegerea* pe care urmează să o țină.

Mai întâi, îi duce pe ascultatorii „în munte” (v.1). Aceasta era o provocare pentru fiecare dintre ei de a lăsa în urmă „toată grija cea lumească”. Ne putem doar imagina ce au lăsat fiecare dintre ei la poalele muntelui: unii poate o barcă și un navod, cu care își castigau existența, alții *treburi urgente*, alții fel și fel de *griji*. Dar acesta era *pretul* care trebuia plătit pentru a-l asculta pe Iisus. Orice *rabat* ar fi însemnat o suprasolicitare a atenției distributive până la incapacitatea focalizării acesteia către stimulul esențial – Iisus!

Apoi, Mantuitorul și-a „asezat jos” ascultatorii (v. 1). Poziția de confort era esențială pentru a putea asculta suficient mesajul ca să-l și înțeleagă. Pentru unii confortul va fi însemnat poziția *stand pe burta*, pentru alții *cea în sezut* pe peticele de iarbă... Fundamental, însă, era să stea *confortabil*.

Nu în ultimul rând, ucenicii Lui au intuit un alt secret: „apropierea” de El (v. 2). Există riscul ca – printre doi-trei ascultatori mai puțin atenți, cu toate condițiile anterior create – să se piardă vreun

cuvant esential sau o afirmatie extrem de importanta. Acest risc putea fi anulat doar stand „aproape” de Fiul lui Dumnezeu, pentru a avea parte de o auditie neperturbata.

Toate aceste detalii scot in evidenta latura pedagogica a Mantuitorului, relevanta pentru toate veacurile.

Dar, odata ce cadrul a fost creat, mesajul a inceput sa se depene, incepand cu prima *fericire* si incheind cu cea din urma.

Dintre *modelele* propuse de exegeti pentru intelegerea de ansamblu a *Fericirilor*, doua sunt mai proeminente: modelul *scarii* si cel al *cercului*. Primul fundamenteaza ideea ca fiecare *fericire* reprezinta o treapta a *urcusului* nostru catre Imparatia Cerurilor – argument, in acest sens, constituind faptul ca ele sunt complementare si ne apropie gradat de acest deziderat. Al doilea model – pornind de la aceiasi observatie a complementaritatii – vorbeste despre o logica a posibilitatii de a testa trairea fiecărei fericiri in experimentarea celei care urmeaza, toate avand aceiasi rasplata finala, mentionata atat la inceput cat si la sfarsit si, anume, Imparatia Cerurilor – liantul care uneste doua extremitati intr-un *cerc*.

„*Fericiti cei saraci cu duhul caci a lor este imparatia cerurilor*” intruchipeaza smerenia si reprezinta fundamentul caracterului crestin, pe care trebuie sa il cultive orice cetatean al noii Imparatii. Intr-o nuanta aparte, smerenia despre care vorbeste *saracia in duh* reprezinta o constientizare si recunoastere fara rezerve a dependentei totale de Dumnezeu, a faptului ca ucenicii n-au nici o demnitate si nici un merit care sa nu derive de la El. Fara aceasta stare de *capitulare* deplina in fata Tatalui, omul ramane rob al pacatului – condamnat vesnic la o existenta telurica, tocmai opusul a ceea ce ii confera *saracia in duh*.

„*Ferice de cei ce plang caci ei vor fi mangaiati*” intruchipeaza pocainta ca si consecinta a *capitularii* totale in fata lui Dumnezeu. Cei care isi constientizeaza goliciunea interioara vor incepe imediat sa regrete fiecare pacat care i-a adus in starea aceasta. Totodata, ei vor continua sa regrete pacatele cu care se vor mai confrunta in viata si pacatul in care traiesc toti cei din jurul lor. Smerenia, ca modalitate de raportare la Dumnezeu, ne transpune indata in aceasta stare de pocainta, care atrage asupra vietii noastre iertarea Tatalui si partasia cu El – suprema *mangaiere* de care putem avea parte in acest veac si chiar in vesnicie.

„*Fericiti cei blanzi, caci ei vor mostenii pamantul*” intruchipeaza cea dintai trasatura a caracterului lui Dumnezeu, manifestata in relatia cu pacatosii, care incepe sa se intipareasca si in noi, si anume *blandetea*. Daca dragostea determina iubire in cel care o experimenteaza, la fel se poate spune si despre *blandete*. *Blandetea* cu care Dumnezeu *ne-a primit inapoi*, in urma pocaintei, intocmai ca si pe fiul risipitor (Luca 15, 22), trebuie sa determine acelasi tip de atitudine a noastra fata de cei din jurul nostru (Matei 18, 33). Cu aceasta, incepem sa plinim *chipul in asemanarea* (Genesa 1, 26) Celui care ne-a creat si care va stapani in eternitate intreaga creatie – iar alaturi de El toti cei ce vor birui pacatul din ei insisi si din jurul lor (Apocalipsa 2, 7).

„*Ferice de cei flamanzi si insetati dupa neprihanire, caci ei vor fi saturati*” reprezinta semnul prin excelenta ca s-a nascut o noua viata duhovniceasca, intrucat – ca sa ne exprimam metoaforic – aceasta *cere hrana*. Odata ce a pornit pe calea asemanarii cu Dumnezeu, ucenicul Domnului Iisus va dori sa paseasca tot mai mult si tot mai sigur inspre sfintenia deplina – chiar daca ea ramane un deziderat etern -, astfel ca Tatal sa-si gaseasca si in el placerea ca si in unicul Sau Fiu (Matei 3, 17) Trasatura definitiva a acestei stari este stringenta cu care nevoia spirituala de sfintenie se cere implinita – nefiind vorba doar despre *capriciul* de a degusta o *delicatesa*, ci de o *necesitate* care nu sufera amanare.

„*Ferice de cei milostivi, caci ei vor avea parte de mila*” intruchipeaza o alta trasatura a caracterului lui Dumnezeu care, pe masura ce *flamanzim si insetam* de El, se intipareste si in caracterul nostru. Milostenia reprezinta si ea dovada ca ne-am nascut *din nou* pentru un alt fel de viata, in care nu *materia*, ci *duhul* primeaza. Tocmai de aceea, *mainile ucenicilor se pot desclesta de pe tot ceea ce au agonisit* nu pentru a supravietui, ci dorind sa supravietuiasca pentru a *aduna* (1 Corinteni 6, 12-13;

Luca 19, 8). Dovedind aceasta trasatura de caracter, ucenicii aveau sa se puna – la randul lor, pentru vesnicie – sub incidenta aceleiasi *milostenii* – de data aceasta, insa, manifestata de Insusi Dumnezeu.

„*Ferice de cei cu inima curata, caci ei vor vedea pe Dumnezeu*” intruchipeaza trairea fiecarei dimensiuni a caracterului crestin cu cea mai curat motivatie si in cea mai deplina *transparenta*. Ipocrizia este total exclusa! Fiecare cuvânt, gest sau fapta are corespondent real la nivel motivational si cognitiv. Din pricina acestui fapt, care semnifica o condamnare a insasi esentei *starii de pacat*, ucenicii aveau parte de cea mai mare onoare pe care o poate experimenta un om – aceea de a vedea *fata lui Dumnezeu*, intocmai ca si Moise (Exod 34) si chiar mai deplin decat ata (Evrei 1, 3).

„*Ferice de cei impaciuitori, caci ei vor fi chemati fii lui Dumnezeu*” reprezinta, la randu-i, una dintre cele mai intime improprieri a caracterului divin, exprimat tocmai in dezideratul cu care Fiul Tatalui a venit in lumea noastra – si anume pacea. Or, a fi fii ai lui Dumnezeu nu poate sa insemne altceva decat a fi ca si Fiul Sau – *Cel Unul nascut*! Ucenicii trebuiau sa devina agentii pacii intre oameni, dar mai ales intre oameni si Dumnezeu. Lucrarea de vestire a Evangheliei, pe care ei aveau sa o duca mai departe, nu urmarea altceva decat impacarea oamenilor cu Dumnezeu si a unuia cu celalalt. Aceasta presupunea, insa, dobandirea atitudinii impacuitoare, ca trasatura de caracter.

„*Ferice de cei prizonieri din pricina neprihanirii, căci a lor este Împărăția cerurilor! Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prizoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră! Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prizonit pe proorocii, care au fost înainte de voi.*”

Aceste versete din urma reprezinta, pe de o parte, consecinta faptului ca ucenicii intruchipeaza caracterul lui Dumnezeu si ca il reprezinta pe El in lume. Diavolul – cel caruia ii place sa se considere stapanitorul acestui veac (Ioan 14, 30) – nu detesta nimic mai mult decat *lucrarea de apropiere* a oamenilor de Dumnezeu, astfel ca este de asteptat ca sa-i confrunte pe ucenici cu persecutia.

Pe de alta parte, persecutia, din pricina neprihanirii sau a numelui lui Iisus, reprezinta cel mai elocvent test al faptului ca am intruchipat caracterul divin. Doar cei care ajung sa traiasca toate celelalte fericiri vor avea parte de asa ceva. Dovada fara echivoc, in acest sens, sunt propocii Vechiului Testament care au trebuit sa plateasca acelasi pret pentru ca l-au reflectat pe Dumnezeu *in jurul lor*.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Predica de pe munte este **unul dintre cele mai neintelese mesaje** rostite vreodata de Iisus.”²⁸

„Aici se unesc **chemarea cea mai inalta si seriozitatea cea mai profunda.**”²⁹

„De la o prima vedere observam ca **toate fericirile**, fie de la Matei, fie de la Luca, **cuprind trei elemente**: a. Bindecuvantarea, b. Desemnarea celui care primeste binecuvantare ci c. Descrierea darului divin.”³⁰

„**Tema principala este adevarata dreptate.** Liderii religiosi aveau o dreptate exterioara, artificiala, bazata pe lege. Dreptatea descrisa de Iisus este, insa, una reala si vitala care incepe in interior, in

²⁸ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 33

²⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 105

³⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 106

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

inima. Fariseii erau preocupati de maruntele detalii de comportare dar neglijau aspectul major care era caracterul. Comportarea sau conduita izvoraste din caracter.”³¹

Un teolog a ilustrat intreg **mesajul predicii** astfel: „Pentru ca sa fim cu El in Rai, Domnul Iisus Hristos a venit ca, mai intai, sa aduca Raiul in noi, iar pentru ca sa aiba dreptul sa ne scoata din iad, El a venit ca, mai intai, sa scoata iadul din noi.” (Stanley Johnes)³²

„Fericirile nu contin o lista de ziceri disparate ale Domnului Iisus, ci **o intreaga teologie privitoare la cum anume va intra cineva in Imparatia Cerurilor** sau cum va ajunge cineva sa o mosteneasca.”³³

„Pe masura ce Fericirile sunt enuntate, ele cresc in dificultate.”³⁴

„**Ferice:** cu acest strigat i-au atras deja prorocii si cartile de intelepciune pe oameni la Dumnezeu (cf. Ier. 17, 7; Ps. 1, 1; 119, 1; 146, 5; Prov 8, 34).”³⁵

Ferice: „Nu era un cuvânt folosit pentru oameni, ci el descria felul de bucurie pe care numai zeii sau mortii o experimentau. „Binecuvântat” implica o satisfacție și o mulțumire interioară care nu depindeau de împrejurările exterioare pentru a aduce fericirea. Iată ce ofera Domnul celor ce se încred în El.”³⁶

Ilustratie: Evanghelistul R.H. Hill a primit odata o suma de bani ca sa-i dea unui predicator strain. El a gasit cu cale sa nu trimita toti banii odata. A trimis o scrisoare cu o suma mai mica, scriind in ea: „Vei primi si altii!” Peste putin timp i-a trimis alta suma, adaugand din nou: „Vei primi si mai mult!” Apoi i-a trimis o alta suma mica, tot cu continutul: „Vei primi si mai mult!” Si aceasta s-a repetat pana i-a trimis toti banii. Pana a primit toti acesti bani sarmanul predicator a fost cucerit de aceste cuvinte: „Vei primi si mai mult!” Fiecare binecuvantare venita de la Dumnezeu este insotita de aceste cuvinte: „Vei primi si mai mult!”³⁷

„**Sa ascultam cu mare luare aminte cuvintele Sale!** Au fost graite ucenicilor, dar s-au scris pentru toti cei de mai tarziu.”³⁸

Ilustratie: Un negustor avea un santier de deseuri. Muncea cu indarjire, cumparand si vanzand toate vechiturile din oras. Dar intr-o zi a descoperit ca sub santierul sau se afla un zacament petrolier. A angajat lucratori care sa foreze puturi si curand aurul negru a tasnit din abundenta. Abia acum vechiul sau santier de vechituri a devenit o adevarata mina aducatoare de bogatie. In pasajul „fericirilor” din predica de pe munte noi avem o mina de aur...³⁹

Versetul 1: Când a văzut Isus noroadele, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.

³¹ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 33

³² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 146

³³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 147

³⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 69

³⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 106

³⁶ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 34

³⁷ Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 166

³⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 174

³⁹ Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 273

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Cine cunoaste tara Israel stie ca termenul *munte* are doua sensuri: poate fi vorba de un teren situat mai sus si in acelasi timp de o zona adesea pustie, desertica – contrariul muntilor nostrii impaduriti. Cei doi termeni munte si „desert” pot sa fie efectiv interschimbati... Cand Iisus se duce in singuratatea muntilor, El lasa in urma campurile de energie si de influenta ale oamenilor si multimea zgomotoasa si cauta glasul si prezenta Tatalui in linistea creatiei. In acelasi timp, urcarea pe munte are efectul unei site, care-i cerne pe cei superficiali si usor entuziasmati de cei cu o dorinta sincera.”⁴⁰

„...nu se oprea in mijlocul oraselor si al pietelor, ci in munti si in pustie, invatandu-ne sa nu facem nimic de ochii lumii, ci **sa fugim departe de tulburarile din viata**, mai ales cand trebuie sa filosofam si sa cugetam la lucrurile cele de neaparata trebuinta.”⁴¹

Stiu si sunt incredintat (Filipeni 1, 25): “De unde stia? Noi credem ca el traia atat de aproape de Domnul, incat Duhul Sfânt putea sa-i transmita aceste cunostinte... Cei ce sunt ancorati adanc în Dumnezeu, petrecand timp indelungat in meditatie si in citirea cuvântului Lui, aud secrete care pentru altii sunt acoperite de zgomotele lumii, de agitatie si trepidatie vietii. Ca sa auzi, trebuie sa fii aproape de El. **Pavel era aproape.**”⁴²

„**Locul ucenicilor era întotdeauna lângă Iisus.** Oamenii se îmbulzeau mereu în jurul Lui, totuși ucenicii înțelegeau că ei nu trebuie să fie dați la o parte din fața Lui. Ei luau loc chiar lângă El, ca să nu piardă nici un cuvânt din învățăturile Lui. Erau ascultători atenți, doritori să înțeleagă adevărurile pe care aveau să le facă cunoscute în toate țările și pentru toate vremurile.”⁴³

Versetul 2: Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:

Evanghelistul precizeaza ca a inceput **sa vorbeasca si sa-i invete** „...ca sa aflii ca Hristos invata si cand tacea, nu numai cand graia; uneori deschidea gura, alteori glasua prin fapte.”⁴⁴

„**A invata** inseamna... prezentarea voii lui Dumnezeu pe baza Sfintei Scripturi.”⁴⁵

„Sa retinem deci: **ucenicii trebuia sa invete pe de rost ceea ce Iisus rezuma in cateva propozitii usor de memorat.**... Nu avem voie sa uitam ca Iisus Insusi nu a scris nimic, ba chiar ca pana la mijlocul sec al-II-lea d.Hr. tuturor rabinilor li s-a interzis sa scrie traditii sau invataturi orale – din respect fata de „Scriptura” unica divina, care nu trebuia sa aiba rival... Avem nevoie, in primul rand, sa cunoastem Sfanta Scriptura, avem nevoie de o privire de ansamblu a intregului ei continut si de memorarea pasajelor importante.”⁴⁶

Versetul 3: Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!

„**Ajungerea in Imparatia lui Dumnezeu** se realizeaza nu „prin ceea ce avem” ci „prin ceea ce nu avem”.(Matei 19, 23-26)” Nu avem cu ne platit intrarea in Imparatia Cerurilor, dar ea ne-a fost platita

⁴⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 101

⁴¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 173

⁴² MacDonald William, *Comentariul biblic al credinciosului – Noul Testament*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 803

⁴³ Ellen G. White, *Hristos lumina lumii*, Sursa: <http://www.azsromania.org/HLL/Cap31.htm>

⁴⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 173

⁴⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 103

⁴⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 104

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

de Hristos. „...prima „fericire” poate fi considerata cea mai succinta formulare biblica a doctrinei mantuirii.”⁴⁷

“Înainte de a putea fi mântuit, omul trebuie să înțeleagă că are nevoie de un Mântuitor, iar printre noroadale care Îl ascultau pe Iisus existau astfel de oameni care tocmai conștientizaseră propria nimicnicie. Cât de binecuvântați erau față de cei mândri și orbi față de păcatele lor!... Persoana cu adevărat binecuvântată este aceea care realizează că nu are nimic ce i-ar putea oferi lui Dumnezeu și că propria neprihănire este „ca o zdreanță mânjită” (Is. 64:6).”⁴⁸

„El se refera la cei care sunt apasati de povara vinei proprii sau a vinei altorasi care isi recunosc saracia launtrica inaintea lui Dumnezeu. **Este vorba de cei care vin la Dumnezeu cu mainile goale.** Asadar, chemarea primei fericiri ii invita la Dumnezeu pe pacatosii cu inima zdrobita si cu duhul smerit.”⁴⁹

„Scriptura ne invata ca **omul „se face sau se desface” plecand de la relatia lui cu Dumnezeu.**”⁵⁰

Texte biblice: Isaia 6, 1; 57, 15; Luca 18, 9

„**A fi sarac in spirit insemna a fi umil**, a te evalua in mod corect (Romani 12, 3)... „Sarac in spirit” este opusul atitudinilor lumesti de lauda de sine si inaltare de sine. Nu este vorba de o falsa umilinta care afirma: „Nu sunt bun de nimic, nu pot sa fac nimic!”.”⁵¹

„De fapt, saracia in duh se arata doar in astfel de situatii, atunci cand degetul lui Dumnezeu ne tintuieste de perete, dandu-ne pacatele la iveala si dovedindu-ne vinovatia (2 Samuel 12, 13-14). **A fi sarac in duh insemna a recunoaste ca, in ce priveste meritul de a fi in relatie cu Dumnezeu, camera sufletului este absolut goala.** A fi sarac in duh insemna a recunoaste ca daca vom ajunge vreodata in Imparatia Cerurilor, lucrul acesta se va datora in intregime harului lui Dumnezeu, si nu meritelor noastre.”^{52,53}

Sensul fericirii = „(i) Ea insemna: Ferice de (binecuvantat este) omul care are un simt real al propriei sale stari de mizerie totala in fata lui Dumnezeu, omul care nu se simte numai necorespunzator, ci care poate doar sa spuna: Dumnezeule, ai mila de mine, pacatosul. (ii) Dar la fel insemna: binecuvantat este omul care are acest sentiment al mizeriei proprii si care si-a pus apoi intreaga lui incredere in Dumnezeu.”⁵⁴

Saraci cu duhul = „Cei smeriti si cu inima zdrobita... Si pentru ca sunt multi oameni smeriti, dar nu de buna lor voie, ci constransi de imprejurari, Hristos ii lasa la o parte pe acestia – ca nici nu merita lauda! – si fericeste mai intai pe cei ce de buna lor voie se smeresc si se micsoreaza pe ei insisi.”⁵⁵

⁴⁷ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 147 si 151

⁴⁸ Servant David, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

⁴⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 107

⁵⁰ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 148

⁵¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 35; cf si Tofana Pr. Prof Dr. Stelian, *Studiul Noului Testament – curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj Napoca, 2005, p. 139

⁵² Din respect fata de autor lasam afirmatia asa, precizand insa ca – desi vom fi mantuiti exclusiv datorita dragostei lui Dumnezeu – mantuirea noastra presupune si fapte. Totusi, noi nu ne putem lauda cu nimic din ceea ce facem bun, intrucat chiar si cea mai neinsemnata fapta buna este tot rodul lucrarii lui Hristos in noi .

⁵³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 155

⁵⁴ Barclay William, *Analiza semantica a unor termeni din Noul Testament*, Ed. Societatea Misionara Romana, Wheaton-SUA, 1992, p. 230

⁵⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 174

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Domnul nu poate face nimic pentru refacerea omului până când, convins de propria lui slăbiciune și scăpat de încrederea în sine, nu se predă conducerii lui Dumnezeu. Atunci el poate să primească darul pe care Dumnezeu așteaptă să-l reverse. Nimic nu este reținut de la cel care își simte nevoia. El poate să vină fără nici o piedică direct la Acela în care locuiește toată plinătatea. "Căci așa vorbește Cel Prea Înalt, a cărui locuință este veșnică și al cărui nume este sfânt: 'Eu locuiesc în locuri înalte și în sfîntenie dar sunt cu omul zdrobit și smerit, ca să înviorez duhurile smerite și să îmbărbătez inimile zdrobite.' " Is. 57,15.”⁵⁶

„**„Cei saraci cu duhul”** (in nici un caz: Cei saraci cu intelectul!) are doua sensuri, ambele duhovnicesti: 1) Saracul care si-a asumat launtric starea de saracie si o indura cu demnitate umana si nadejde cereasca; bogatul care nu e dependent launtric de propria sa bogatie si care, atunci cand o pierde, partial sau total, ramane un om liber.⁵⁷ 2) Pornind de la antropologia paulina, mistica rasariteana postuleaza ca duhul omului este partea superioara – fina, inefabila – a sufletului (fara a fi altceva decat acesta), prin care omul poate intra in contact direct (entaz) cu Duhul Sfânt. Pentru ca aceasta experienta sa fie posibila, e nevoie ca duhul omului sa devina „sarac” de orice patimi sau impuritati; astfel eliberat, duhul devine disponibil pentru induhovnicire si, in consecinta, pentru Imparatia Cerurilor. – Pe de alta parte, in limbajul evanghelic, termenul „sarac” poate insemna si „smerit”, „umil”, „supus”, „ascultator”, avand intotdeauna o conotatie pozitiva. – Sensul este inrudit cu acela al versetului 8: „Fericiti cei curati cu inima”.”⁵⁸

„Dupa cum talmaceste Sfântul Ioan Gura de Aur⁶⁴⁸ (Cuvantul XV la Matei, Migne, P. G., LVII, col. 224. Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentar la ..., Migne, P. G., LXXII, col. 589; Zigaben, Comentar la Matei, Migne, P. G., CXXIX, col. 189), cuvintele «**saraci cu duhul**» insemna «smeriti de buna voie», adica lipsiti de trufia mintii si de nemasurata iubire de sine, pacate prin care au cazut ingerii cei rai si primii oameni.... Patrunti de convingerea ca nu au nimic de la sine si ca nu pot infaptui nimic pentru mantuirea lor fara ajutorul si harul lui Dumnezeu si ca, atata vreme rat petrec in trup, sunt inca departe de fericirea vesnica, crestinii implora necontenit indurarea harului lui Dumnezeu.”⁵⁹

Se pare ca, etimologic, **termenul sarac** folosit in acest text „indica nu pe unul care este atat de sarac incat este obligat sa lucreze zilnic pentru a exista (penes), ci pe cersetor, pe unul care este dependent de altii pentru a exista.”⁶⁰ Mai mult, se pare ca termenii ebraici *ebion* si *ani*, care se afla in spatele termenului grecesc *ptochos* au cunoscut o evolutie semantica in trei faze, in ultimul stadiu avand urmatorul sens: „Daca cineva este sarac, asuprit si oprimat, el nu dispune pe pamant de nici o putere, de nici un prestigiu. El nu se poate adresa oamenilor pentru a primi ajutorul si toate resursele de pe pamant ii sunt negate, el se poate indrepta doar spre Dumnezeu. Si de aceea aceste cuvinte vin sa descrie oameni care, intrucat nu au nimic pe pamant, au ajuns sa isi puna intreaga lor incredere in Dumnezeu (Amos 5, 12; Ps 10, 2; 12, 17; 12, 5; 14, 6; 68, 10).”⁶¹

⁵⁶ **Ellen G. White**, *Hristos lumina lumii*, Sursa: <http://www.azsromania.org/HLL/Cap31.htm>

⁵⁷ Un autor combate aceasta nuanta spunand ca „ptochos nu descrie saracia demna ci mizeria acuta.”, cf. **Barclay William**, *Analiza semantica a unor termeni din Noul Testament*, Ed. Societatea Misionara Romana, Wheaton-SUA, 1992, p. 229

⁵⁸ **Anania Bartolomeu Valeriu**, *Sf. Scriptura – editie jubiliara a Sf. Sinod*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 2001, p. 1464; **Tofana Pr. Prof Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament – curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj Napoca, 2005, p. 139

⁵⁹ **Invatatura de Credinta Crestin-Ortodoxa**, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

⁶⁰ **Hendriksen W.**, *The Gospel of Matthew*, Edinburgh: The banner of Truth Thrust, 1973, p. 269 in **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 152

⁶¹ **Barclay William**, *Analiza semantica a unor termeni din Noul Testament*, Ed. Societatea Misionara Romana, Wheaton-SUA, 1992, p. 229-230; cf. si **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

«A intra in Oastea Domnului nu inseamna a-ti pune «gand bun» sa te lasi de rautati, ci inseamna sa fii doborat cu pacatele si cu rautatile la picioarele Crucii... Inseamna sa cazi la picioarele Crucii doborat cu greutatea pacatelor... sa cazi plangand la picioarele crucii, asa cum esti, plin de rautati. **Carul mantuirii tale sufletesti atunci incepe a porni la drum, cand simti ca te insabuse rautatile si cauti o scapare** ; cand simti o pieire si cauti o mantuire, cand te simti intr-o prapastie si cauti o iesire ; cand te simti in intuneric si doresti o lumina ; cand simti ca te-a schilodit pacatul, cand simti ca te-a robit patima, cand simti ca nu mai poti sta si umbla pe picioarele tale si **strigi cu lacrimi din strafundul sufletului** : Iisuse, Mantuitorule, mantuieste-ma si ma tamaduieste ! **Sa cauti mai intai sa te faci bun si apoi sa pleci la Domnul, ar insemna ca si cand ai injuga boii inapoia carului.**»⁶²

Un Sfant Parinte a fost intrebat care este cea mai mare virtute. El a spus: „**Smerenia**”. Dar a doua – „Smerenia”. Dar a treia – „Tot smerenia”.

“**Smerenia** a fost foarte mult disprețuită în lumea antică. Grecii nu foloseau niciodată cuvântul smerenie (*tapeinotes*) într-un context aprobator, și cu atât mai puțin într-unul care exprima admirație. Dimpotrivă, ei înțelegeau prin el o atitudine abjectă, slugarnică, ligușitoare... supunerea slugarnică a unui sclav.”⁶³

Hristos – model de smerenie – Filipeni 2, 5-11. Părintele Iosif Trifa spunea: “Iisus Mântuitorul – Care S-a **smerit** pe Sine până la moarte de cruce- rămâne pilda desăvârșită de smerenie pentru toate vremile și pentru toți oamenii. Oricine pășește cu adevărat pe urmele Domnului câștigă și virtutea și smerenia. Oricine intră cu adevărat în *școala Golgotei* trăiește o viață de neîncetată smerenie.”⁶⁴

“Cunoașterea cea adevărată a lui Iisus Hristos trebuie să facă din tine cel mai **smerit** și mai umil om din lume.”⁶⁵

“**Smerenia** – un duh de umilință adevărată, ce decurge din asocierea noastră cu Domnul Iisus.”⁶⁶

„**Adevarata smerenie** este aceea care, in tacere si rabdare, doreste *sincer* locul cel mai din urma, si sarcina cea mai grea, si rasplata cea mai mica. Smerenia nu se va supara niciodata, nu se va certa niciodata, nu va pretinde niciodata merite si compensatii de la nimeni si pentru nimic. Smerenia renunta totdeauna, iarta totdeauna, multumeste totdeauna si pentru toate, si este totdeauna linistita, indelung rabdatoare si statornic credincioasa...”⁶⁷

„**Cele mai mari rele, care au pangarit toata lumea, au venit din pricina mandriei.** Diavolul, dinainte de a se mandri, nu era diavol; dar prin mandrie a ajuns diavol... Asadar, pentru ca mandria este unul dintre cele mai mari pacate, radacina si izvor al oricarui pacat, Domnul a dat acestei boli leacul cel potrivit: smerenia... Si postul si rugaciunea si milostenia si castitatea, intr-un cuvânt orice fapta buna fara smerenie dispare si pier.

⁶² **Trifa Pr. Iosif**, *Ce este Oastea Domnului?*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1996, p. 73-74

⁶³ **Stott Jhon**, *Noua Societate a lui Dumnezeu – Comentariu la epistola către efeseni*, Ed.. Cartea Creștină, Oradea, 1994, p. 109

⁶⁴ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 507

⁶⁵ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 506

⁶⁶ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 772

⁶⁷ **Traian Dorz**, *Hristos-Dumnezeul nostru*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1998, p. 101

⁶⁸ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 175

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Suntem **bogati in duh** doar atunci cand ne comparăm cu propriile noastre standarde sau atunci cand ne comparăm cu alții, ca fariseul din Templu... (Luca 18, 9-14). Dar atunci cand ne oprim inaintea lui Dumnezeu, nu inaintea noastra sau inaintea altora, atunci saracia noastra se vadeste in toata „lucirea” ei. Cel sarac in duh nu poate face decat ce a facut vamesul... (Luca 18, 13). Cel sarac in duh va recunoaste impreuna cu Isaia:... (Isaia 6, 5). Cel sarac in duh va striga impreuna cu Pavel:... (Romani 7, 24). Dar tocmai atunci cand sansele par nule si cand se recunoaste lucrul acesta, tocmai atunci apare si solutia. Atunci cand Domnul Iisus a spus ca Imparatia Cerurilor este a celor saraci in duh, El a lasat ca taina sa acopere ratiunea acestei tranzactii. Pavel insa descopera taina ei: „Multumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.” (Romani 7, 25, s.n.).”

Ilustratie: Un negru din America cu domiciliul in orasul New York si pe care-l chema Sambo a cerut sa fie primit ca membru intr-o biserica aristocratica. Dar cererea i-a fost respinsa. Insa omul staruia sa fie primit, spunand ca Domnul Iisus ii porunceste sa staruiasca in directia aceasta. I s-a dat sfatul sa mai intrebe inca o data pe Domnul si poate ca va primi un alt raspuns. Dupa un timp oarecare, negrul a venit din nou cu aceiasi cerere, spunand ca la rugaciunea facuta din nou, a primit acelasi raspuns din partea Domnului. Prezbiterii bisericii l-au respins a doua oara, dandu-i sfat sa mai incerce. Poate ca oricum v-a primi un alt indemn. Revenind a treia oara si cu o voce impunatoare le-a zis prezbiterilor: I-am povestit Domnului Iisus cum m-ati povatuit dumneavoastra. Si El mi-a raspuns: Nu-i nimic de facut Sambo, pentru ca si Eu am incercat de cateva ori sa fiu primit in biserica aceasta dar n-am reusit.”⁶⁹

„**Oamenii binecuvântați** despre care vorbea Iisus sunt binecuvântați nu numai datorită a ceea ce îi așteaptă în ceruri, ci și datorită lucrării pe care o face Dumnezeu în viața lor pe pământ. Atunci când descopăr în viața mea calități ce aparțin celor binecuvântați, ar trebui să îmi aduc aminte nu de ceea ce am făcut eu, ci de ceea ce a făcut Dumnezeu prin harul Lui în mine.”⁷⁰

„**Acum sunt adunati cei care apartin Imparatiei.** Prin credinta avem certitudinea ca apartinem Imparatiei lui Dumnezeu. Credinciosul primește Duhul Sfânt al lui Dumnezeu prin care se naste si se formeaza omul nou. Cu toate acestea, accentul cade si la Iisus pe viitor. Acest lucru ni-l arata formele de viitor ale urmatoarelor fericiri.”⁷¹

„**A avea Imparatia Cerurilor** inseamna a avea cel putin intrare libera in prezenta lui Dumnezeu.”⁷²

„Deci, fie ca esti rob, fie ca esti sarac, fie ca esti nevoias, fie ca esti strain, fie ca esti om de rand, **nimic nu te impiedica sa fii fericit**, daca savarsesti aceasta virtute: smerenia.”⁷³

Versetul 4: Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!

„Mai intai, trebuie sa fim „saraci in duh”, recunoscandu-ne totala si devastatoarea stare de faliment spiritual inaintea lui Dumnezeu. Apoi **trebuie „sa plangem”** datorita cauzei acestei stari – pacatele noastre – da, si a pacatului nostru – stricaciunea naturii noastre cazute si domnia pacatului si a mortii in lume.”⁷⁴

⁶⁹ Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 197

⁷⁰ Servant David, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

⁷¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 108; cf si *Invatatura de Credinta Crestin-Ortodoxa*, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

⁷² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 152

⁷³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 176

⁷⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 43

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Desi toti **oamenii socot ca trebuie invidiati cei ce sunt necontenit veseli**, totusi Hristos, in loc sa-i fereasca pe acestia, ii fereceste pe cei mahniti, pe cei saraci, pe cei ce plang...”⁷⁵

„...mangaierea Lui este **primul semn al Imparatiei lui Dumnezeu venite peste noi**. Putem deci spune ca plansul este dovada saraciei in duh.”⁷⁶

„...este vorba de cei care s-au aflat pana acum sub amenintarea pedepsei divine din cauza vinei lor. Este vorba de oamenii care trebuie sa marturiseasca precum Daniel: Noi am pacatuit... De aceea si Domnul a ingrijit ca nenorocirea aceasta sa vina peste noi. (Daniel 9, 5.14).”⁷⁷

„...Hristos n-a vorbit indeobste de cei ce plang pentru fel de fel de pricini, ci de **cei ce plang pentru pacatele lor**. Orice alt plans este oprit cu strasnicie, cum este plansul pentru vreunul din bunurile acestei lumi (2 Corinteni 7, 10).”⁷⁸

„Noi jelim pacatul si-l dispretuim. **Vedem pacatul din punctul de vedere al lui Dumnezeu si cautam sa-l tratam la fel ca El.**”⁷⁹

„Aici Hristos fereceste pe cei intristati dupa Dumnezeu; si **nu vorbeste de cei intristati putin, ci de cei tare intristati**. De aceea nici n-a spus: „cei ce se intristeaza”, ci „cei ce plang”. ”⁸⁰

„**Adevărata întristare** pentru păcat este urmarea lucrării Duhului Sfânt. Duhul descoperă ingratitudea inimii care a disprețuit și a întristat pe Mântuitorul și-l aduce plin de mâhnire la piciorul crucii.”⁸¹

„**Hristos ne porunceste sa plangem nu numai pentru pacatele noastre, ci si pentru pacatele altora**. Suflete ca acestea aveau sfintii. Asa a fost sufletul lui Moise, asa a fost sufletul lui Pavel, sufletul lui David! Ca toti acestia au plans de multe ori pentru pacatele altora.”⁸²

„**Plansul este** vulcanul sufletului, ceea ce scoate lucrurile ascunse si le invedereaza, indiferent ca este vorba de bucurie sau ca este vorba de tristete si durere. Plansul invedereaza acele trairi launtrice care sunt nevazute si nestiute de nimeni. Dar adevarul este ca toti ne straduim sa tinem obloanele lasate, sa tinem masca autosuficientei si a invulnerabilitatii pe fata. Daca iti spun cine sunt si nu iti place este tot ce am, spunea cineva. Cu alte cuvinte, plansul dand in vileag adancurile noastre ne face vulnerabili. Iar lucrul acesta doare, si de lucrul acesta ne este frica, pentru ca intreaga societate este zidita pe

⁷⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 176

⁷⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 158

⁷⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 109

⁷⁸ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 176; cf si **Tofana Pr. Prof Dr. Stelian**, *Studiul Noului Testament – curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj Napoca, 2005, p. 139; cf si **Servant David**, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa:

http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

⁷⁹ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 35; cf si **Invatatura de Credinta Crestin-Ortodoxa**, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

⁸⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 177; cf si **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

⁸¹ **Ellen G. White**, *Hristos lumina lumii*, Sursa: <http://www.azsromania.org/HLL/Cap31.htm>

⁸² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 177; cf si **Servant David**, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08; cf si **Invatatura de Credinta Crestin-Ortodoxa**, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

principiul competiției neloiale, în care speculam tocmai slăbiciunile celui de lângă noi, iar apoi, calcându-l în picioare, ne ridicam deasupra lui.”⁸³

„Dacă cei ce plâng moartea copiilor sau a soției sau a unei rude, nu mai iubesc, în timpul durerii lor, nici banii, nici trupurile, nu se mai dau în vânt după slava, nu-i mai supara ocarile altora, nu mai sunt macinați de invidie și nu mai sunt asaltați de nici o altă patimă, ca jalea și plansul pun stăpânire desăvârșită pe sufletul lor, apoi mai multa filosofie decât aceasta vor arăta **cei ce-si plâng pacatele lor, așa cum trebuie să le plângă.**”⁸⁴

„Pentru ca să nu ne pomenim înșelați la urmă, **testul plansului** prin care ne-am verificat sărăcia în duh, se cere, la randul lui, și el testat.” Singurele semne ale plansului autentic și valabil sunt cele prezentate în fericirile care urmează, începând cu blândetea.⁸⁵

„Si aici reținem din nou că prezentul și viitorul sunt unite⁸⁶. În partasiă cu Iisus, mângâierea lui Dumnezeu începe deja acum. Ea va apărea însă desăvârșită și în toată marea abia în viitor, când domnia lui Dumnezeu va fi vizibilă pentru toți oamenii... În persoana „Mângâietorului”, cum este numit Duhul Sfânt în Evanghelia după Ioan (Ioan 14, 16 și urm; 16, 7 și urm), **primim mângâierea lui Dumnezeu**, dacă descoperim cu groază pedeapsa pentru viața noastră și vrem din toată inima să beneficiem de îndurarea lui Dumnezeu.”⁸⁷

„**Fagăduința mângâierii** este unită cu indemnul de a plânge, pentru că întristarea pentru păcate să nu ducă la deznădejde.”⁸⁸

„Deci, **dacă vrei să te mângâi, plângi!**... Dumnezeu da totdeauna cu mult mai multe răsplăți decât dureri.”⁸⁹

„**Credincioșii plâng doar în viața aceasta**, dar întristarea de acum a necredincioșilor nu este decât o fărâma din durerea veșnică de care vor avea cândva parte.”⁹⁰

Versetul 5: Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!

„...**trebuie să fim „blânzi”**, smeriți și blajini cu alții, îngăduind sărăciei noastre spirituale (recunoscute și deplânse) să determine comportamentul nostru, atât față de ei cât și față de Dumnezeu.”⁹¹

⁸³ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 158

⁸⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 177

⁸⁵ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 162

⁸⁶ Cf și Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 177; cf și Tofana Pr. Prof Dr. Stelian, *Studiul Noului Testament – curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj Napoca, 2005, p. 139

⁸⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 109

⁸⁸ *Învățătura de Credință Creștin-Ortodoxă*, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

⁸⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 177

⁹⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credincioșului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

⁹¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 43; cf și Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 68

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Bland: „Adjectivul grecesc praus inseamna „blajin”, „smerit”, „plin de tact”, „politicos” si deci trimite la autocontrolul fara de care aceste calitati n-ar fi posibile.”⁹²

„Cuvantul tradus **„bland”** era utilizat de greci pentru a descrie un cal care fusese imblanzit. El se refera la puterea aflata sub control.”⁹³

„**Blandetea** reclama putere, foarte multa putere, dar o putere adusa sub control, o putere imblanzita...Puterea de a ierta este mai mare decat puterea de a strivi si a nimici.”⁹⁴

„**Lepadarea de sine** este calea spre stapanirea lumii.” (Rudolf Stier)⁹⁵ Un exemplu in acest sens este Moise (Numeri 11, 25-30), care a iesit din competitia afirmarii de sine in contextul razvratirii fratilor lui impotriva sa.⁹⁶

„...refuzul de a-si impune propria persoana si disponibilitatea de a se umili mai degraba, de a se smeri – iata **blandetea**.”⁹⁷

„**Blandetea** este o perspectiva reala cu privire la sine, care se exprima in atitudinea si comportamentul fata de altii.”⁹⁸

„...**blandetea** inseamna si o absenta totala a spiritului de razbunare, acea atitudine prin care dorim sa ne luam revansa sau sa vedem cum celalata persoana plateste pentru ceea ce ne-a facut. De aceea, blandetea presupune totodata ca vom fi ingaduatori si indelung rabdatori, mai ales cand suferim pe nedrept.”⁹⁹

„...nu este suficient sa vorbim despre „cei nenorociti” (Ps. 37, 11), respectiv de **cei blanzi**, ci trebuie sa adaugam ca acesti oameni se incred in Dumnezeu in necazurile lor. Prin aceasta este clar ca nu este vorba de cei blanzi din fire ci de cei care raman linistiti datorita credintei lor.”¹⁰⁰

„Omul care nu s-a intalnit cu Dumnezeu este multumit si mandru de sine, dar nemultumit de toti ceilalti.”¹⁰¹ „**Omul cu adevarat bland** este cel care este uimit de faptul ca Dumnezeu si oamenii au o parere atat de buna despre el si il trateaza cu atata bunavointa. Aceasta mi se pare calitatea esentiala a blandetii.”¹⁰²

„**Omul se imblanzeste** doar atunci cand, vazandu-si saracia si plangand cu amar, este mangaiat de Dumnezeu Insusi. Forta imblanzitoare sunt prezenta si mangaierea lui Dumnezeu, pentru ca, in intalnirea sa cu Dumnezeu, omul se conecteaza la o realitate superioara, in el starnindu-se ambitii ce nu mai tin de pamant, ci de o alta imparatie.”¹⁰³

⁹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 38

⁹³ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 35

⁹⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 163 si 165

⁹⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 40

⁹⁶ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 163-165

⁹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 71

⁹⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 73

⁹⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 75

¹⁰⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 110

¹⁰¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 171

¹⁰² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 75; cf si

MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

¹⁰³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 165

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**A fi bland** inseamna, de asemenea, a fi gata sa asculti si sa inveti; a avea o parere atat de smerita despre tine insuti si despre capacitatile tale, incat esti gata sa-i asculti pe altii. Mai presus de toate, trebuie sa fim dispusi sa ne lasam invatati de Duhul Sfânt si condusi de Domnul Iisus Hristos insusi.”¹⁰⁴

„**Cel bland este acela care**, privindu-se în Oglinda curată a Cuvântului lui Dumnezeu – în insusi chipul Domnului Iisus Hristos – este, în primul rând, *condamnat de frumusețea și virtuțile Lui* și, rusinat, va ieși și va plange cu amar tragedia în care se afla, saracia din care este cu neputință să iasă prin propriile lui eforturi, apoi, *ademenit de frumusețea și virtuțile Domnului Iisus Hristos*, va striga: „ECCE HOMO”, și îl va apuca o foame și o sete după neprihanire – o foame și o sete după a fi ca Omul Iisus Hristos, o foame pe care cu cât mai mult o sature, cu atât mai mult crește și o sete pe care cu cât mai mult o astamperi, cu atât mai arzătoare devine.”¹⁰⁵

Oameni blânzi din Biblie: Avraam a arătat blandete față de nepotul său Lot (Genesa 16); Moise – considerat în vremea lui cel mai bland om de pe pământ; David – și-a arătat supremă blandete în relația cu regele Saul care căuta să-l omoare; profetul Ieremia – trimis de Dumnezeu să vestească un mesaj nepopular a răbdare cu blandete toate cuvintele rautacioase; Stefan – un martir al blandetii; Sf. Pavel – a suferit cu blandete toate loviturile din partea diferitelor biserici. În exemplul suprem de blandete este Insusi Domnul Iisus (Matei 11, 26; Filipeni 2).¹⁰⁶

Ce nu este blandetea?¹⁰⁷

Nu este o calitate naturală. Nu doar unii creștini. Toți creștinii, oricare ar fi temperamentul sau psihicul lor natural trebuie să trăiască astfel. Este interesant, în acest sens, că toți oamenii din Biblie – cu excepția Domnului Iisus -, care sunt prezentați ca exemple de blandete, nu erau blânzi din fire.¹⁰⁸

Nu înseamnă nepăsare. Sunt oameni care par a avea o blandete naturală; dar ei nu sunt blânzi deloc. Sunt nepăsători.

Nu înseamnă moliciune. Sunt oameni care iau lucrurile în mod superficial și noi avem tendința de a-i considera blânzi.

Nu înseamnă amabilitate – chiar dacă există oameni care par a avea o amabilitate înnăscută.

Nu ține doar de comportamentul exterior. Blandetea este în primul rând o caracteristică a spiritului launtric. Dacă vrem să fim cu adevărat blânzi, trebuie nu doar să „suportăm lovitura manioasă” (asa cum spune un imn creștin), ci să și dobândim acea atitudine în care nici măcar să nu dorim să reactionăm. Trebuie să ne controlăm buzele și gura și să nu spunem lucrurile care suntem tentați să le spunem.

Omul bland nu se mandrește cu propria-i persoană, nu se laudă în nici o privință. El simte că nu are nimic în el insusi cu care să se poată lauda.

Omul bland nu se impune și nu cere nimic pentru sine. El nu-și pretinde toate drepturile. El nu pretinde poziție, privilegiu sau posesiuni, un statut în viață.

„Pare a fi important să remarcăm că, în fericiri, „**cei blânzi**” sunt întâlniți între cei ce plâng datorită păcatului și cei ce flamanțesc și însetează după neprihanire...Nu mi-e greu deloc să recit crezul în Biserică, numindu-mă „pacatos nenorocit”. Această marturisire nu prezintă nici o problemă deosebită pentru mine. Nu îmi vine greu să o fac. Dar dacă cineva îndrăznește să vina la mine după slujba și să mă numească pacatos nenorocit, simt dorința de a-i trage un pumn în nas! Cu alte cuvinte, nu sunt dispus să îi las pe alți oameni să creadă ori să spună despre mine ceea ce tocmai am recunoscut

¹⁰⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 75

¹⁰⁵ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 169

¹⁰⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 71

¹⁰⁷ Cf **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 72-75

¹⁰⁸ Cf și **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

inaintea lui Dumnezeu ca sunt. **Exista aici o ipocrizie fundamentala; ea exista ori de cate ori blandetea lipseste.**¹⁰⁹

„Cu totii **preferam sa ne condamnăm noi insine** in loc sa permitem altcuiva sa ne condamne.” Aceasta ar insemna „sa-i las pe altii sa indrepte reflectorul asupra mea in loc s-o fac eu insumi.”¹¹⁰

Ilustratie: Intr-o seara, un preot se indrepta impreuna cu unul dintre credinciosi spre slujba vecerniei. Preotul i-a zis: „Baga de seama ca in aceasta seara am sa te pomenesc pe nume in tot timpul slujbei.” Dupa terminarea vecerniei, preotul s-a intors pre casa cu acelasi credincios, intrucat locuiau pe aceiasi ulita. Credinciosul l-a intrebato: „Parinte, ati uitat cumva sa ma pomeniti la slujba ca eu nu mi-am auzit niciodata numele?” Parintele i-a raspuns: „Nu, eu te-am pomenit de multe ori, dar tu nu mi-ai raspuns niciodata „prezent”. **De cate ori n-am pomenit eu „pacatosule”, iar tu n-ai raspuns?**”¹¹¹

„**Acesti oameni „blanzi”, adauga Iisus, „vor mosteni pamantul”. Ne-am astepta la ceva total opus.** Am fi tentati sa credem ca nu se va alege nimic de „cei blanzi” fiind ca toti vor ignora sau ii vor calca in picioare. Cei duri, cei care impun respect, ei sunt aceia care izbandesc in lupta pentru supravietuire; cei slabi ajung cu spatele la zid... Cei nelegiuiti se pot lauda si isi pot da aere de superioritate, dar adevarata bogatie le scapa printre degete. Cei blanzi, pe de alta parte, desi se prea poate sa fie vaduviti de drepturile lor si napastuiti de alti oameni, deoarece stiu ce insemna a trai si a domni impreuna cu Hristos, se pot bucura, ba chiar pot „stapani” pamantul care ii apartine lui Hristos. Apoi, intr-o buna zi, „la innoirea tuturor lucrurilor”, vor exista „ceruri noi si un pamant nou” pe care le vor mosteni (Mat. 19, 28; 2 Petru 3, 13; Ap. 21, 1).”¹¹²

„**Unii spun ca vor mosteni un pamant spiritual.** Dar nu-i asa! Nici intr-o parte a Scripturii nu gasim vorbindu-se de pamant spiritual... In aceasta fericire este vorba despre o rasplata materiala... Hristos ne indeamna, deci, nu numai cu bunatatile viitoare, ci si cu cele de aici, pentru ca suntem lipiti de cele pamantesti si umblam dupa acestea inaintea celor viitoare... Pentru ca se crede ca cel bland pierde tot ce are, de aceea Hristos fagaduieste contrariul, spunand ca omul bland, omul care nu-i indraznet, nici mandru, stapaneste cu deplina siguranta bunurile sale, pe cand cel lipsit de blandete pierde de multe ori si averea mostenita de la parinti si sufletul... Prin cuvintele acestei fericiri Hristos nu margineste rasplata celor blanzi la cele de aici, ci impreuna cu acestea le da si rasplata in ceruri. Ca rasplata duhovniceasca nu inlatura rasplata de pe lumea aceasta; si iarasi, o rasplata fagaduita de Domnul pe lumea aceasta aduce dupa sine si o rasplata duhovniceasca.”¹¹³

Aceasta fericire i-a contrariat pe evreii de atunci asa cum probabil contrariaza pe unii crestini de astazi. Evreii credeau ca Mesia va porni o ofensiva militara impotriva romanilor, dar Domnul Iisus respinge acest mod de gandire, dupa cum respinge si ideea unor crestini contemporani¹¹⁴ care vorbesc despre nevoia tuturor credinciosilor de a se uni pentru a lupta impotriva lumii, a pacatului si a

¹⁰⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 38-39

¹¹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 70

¹¹¹ Adaptare dupa Pop Timotei, *Calea spre cer in 1000 de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 98

¹¹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 40; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 68; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 110; cf si Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 170

¹¹³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 176

¹¹⁴ A se vedea si acte de violenta precum cele ale lui Thomas Müntzer, care a crezut ca poporul Noului Legământ trebuie sa puna mana pe arme la sfarsitul vremurilor si sa ia in stapanire pamantul in Numele lui Dumnezeu, cf Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 110

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

lucrurilor care se opun lui Hristos cu ajutorul unei mari organizatii. Nu programele noastre manageriale sau institutiile noastre sunt secretul, ci pur si simplu practicarea blandetii.¹¹⁵

„**Crestinul este un om nou**, o faptura noua; el apartine unei Imparatii complet diferite. Si nu numai pentru ca lumea este diferita fata de el, dar ea nu-l poate nici intelege. **Pentru lume, el este o enigma**. Iar daca tu si cu mine nu constituim, in acest sens elementar, enigme si provocari pentru necrestinii din jurul nostru, acest lucru spune multe despre modul in care ne traim credinta crestina.”¹¹⁶

„Numai Duhul Sfânt ne poate smeri, numai El ne poate face saraci in Duh si ne poate face sa plangem din cauza pacatoseniei noastre si poate sa produca in noi perspectiva adevarata si corecta cu privire la propria noastra viata, punand in noi gandul lui Hristos Insusi... Noi toti care pretindem ca suntem crestini, pretindem implicit ca am primit Duhul Sfânt. De aceea, **nu avem nici o scuza pentru lipsa blandetii**.”¹¹⁷

Versetul 6: Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!

„**Nu este suficient sa plangem din pricina pacatului din trecut**; trebuie totodata si sa insetam dupa neprihanirea viitoare... Marturisirea pacatului trebuie sa duca la foame dupa neprihanire.”¹¹⁸

„**Nu cunosc nici un alt test mai bun pe care cineva sa-l poata aplica propriei sale vieti in privinta trairii credintei**. Daca acest verset este pentru tine una dintre cele mai binecuvantate afirmatii din Scriptura, atunci poti fi sigur ca esti crestin; daca lucrurile nu stau asa, atunci ar fi mai bine sa reevaluezi bazele tale.”¹¹⁹

„**Aceasta dreptate** nu se refera la raporturile sociale intre oameni, ci la buna purtare morala a aceluia care tinde la Imparatia lui Dumnezeu si la indeplinirea vointei Lui.”¹²⁰

„...conform Evangheliei, **problema lumii noastre** nu este o anumita manifestare a pacatului, ci mai degraba pacatul in sine.”¹²¹

Neprihanit inseamna ca „persoana este fara vina inaintea lui Dumnezeu... cea de-a patra fericire se refera la oameni care vor sa fie eliberati de vina inaintea lui Dumnezeu.”¹²²

„**Care dreptate?** Sau virtutea dreptatii in genere sau cea speciala potrivnica lacomiei. Hristos avea tocmai de gand sa dea legi cu privire la milostenie: si pentru ca milostenia nu trebuie facuta cu averi adunate din rapire sau din lacomie, de aceea fericeste pe cei care se straduiesc sa faca dreptate.”¹²³

In Biblie, **neprihanirea** are cel putin trei aspecte: legal, moral si social. Neprihanirea legala este indreptatirea, o relatie dreapta cu Dumnezeu – dar Iisus se adresa unor oameni care erau deja ai Sai. Neprihanirea morala este neprihanirea caracterului si a conduitei dupa voia lui Dumnezeu – ceea ce este o parte din „neprihanirea” despre care vorbeste Domnul Iisus. Neprihanirea biblica nu este numai

¹¹⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 69

¹¹⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 68

¹¹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 77

¹¹⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 42-43

¹¹⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 80

¹²⁰ Pascal Pr. Dr. Emil, *Noul Testament*, Éditions du dialogue-Société D Éditions Internationales, Paris, 1992, 105

¹²¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 79

¹²² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 112

¹²³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 179

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

o problema privata si personala. Ea include si neprihanirea sociala – adica preocuparea pentru eliberarea omului de sub asuprire, impreuna cu promovarea drepturilor civile, a dreptatii in instantele de judecata, a integritatii in relatiile de afaceri si a cinstei acasa si in problemele familiale.¹²⁴

Neprihanirea despre care se vorbeste aici nu inseamna doar obtinerea iertarii pentru pacat din partea lui Dumnezeu, ci si sfintirea. „Cu alte cuvinte, dorinta dreptatii, actiunea de a flamanzi si inseta dupa ea, inseamna de fapt dorinta de a fi liber de orice forma sau manifestare a pacatului... Semnificatia dreptatii merge insa chiar mai departe. Ea presupune a tanji sa fii eliberat de insasi dorinta de a pacatui... A fi flamand si insetat dupa neprihanire nu inseamna decat a tanji sa fii tot mai sfant... Omul care este flamand si insetat dupa dreptate vrea sa traiasca Fericirile in viata lui de zi cu zi. El doreste sa manifeste roada Duhului in fiecare actiune a sa, in intreaga sa viata si activitate. A fi flamand si insetat dupa dreptate inseamna a tanji sa fii omului descris de Noul Testament, si anume un om nou in Iisus Hristos.”¹²⁵

Flamand si insetat inseamna „constientizarea nevoii noastre disperate, o constientizare profunda a nevoii, pana acolo incat starea noastra devine dureroasa. Nu este vorba doar de un sentiment trecator, de o dorinta trecatoare, ci de ceva ce persista pana cand isi gaseste implinirea.”¹²⁶

Flamand si insetat este ca si cand ravnesti o pozitie intr-o companie sau cand iubesti pe cineva. Mai mult, cineva spunea ca atunci cand „fiului risipitor i-a fost foame, s-a dus sa se hraneasca cu roscove, dar cand a ajuns infometat s-a intors la tatal sau.”¹²⁷

„N-a spus: „Fericiti cei ce tin la dreptate”, ci: „Fericiti cei ce flamanzesc si inseteaza de dreptate”. S-a folosit de aceste cuvinte ca sa cautam dreptatea, nu de mantuiala, ci cu toata dorinta inimii noastre. Si pentru ca semnul caracteristic al lacomiei este dorinta – si nu atat dorinta de mancaruri si bauturi, cat dorinta de a stapani mai mult si de a avea mai multe bogatii in jurul nostru - , de aceea Domnul a poruncit sa mutam dorinta aceasta a noastra spre dreptate, pentru a nu mai fi lacomi.”¹²⁸

„Totusi, Iisus nu se refera la o simpla „vointa”, ci la oameni care **infometeaza si inseteaza**... De aici rezulta ca nu sunt suficiente remuscarile ocazionale sau dorintele impulsive. Matei 5, 6 tinteste mai mult spre acei oameni care au o dorinta sincera si reala sa fie eliberati de vina. Pe de alta parte, nu trebuie sa confundam seriozitatea acestei dorinte cu intensitatea sentimentului. Cine este profund rascolit emotional nu a dovedit prin aceasta ca **inseteaza si infometeaza** dupa neprihanire. Sentimentele pot sa dispara repede. O forma a acestei infometari ar putea sa fie, de exemplu, recunoasterea lucida si repetata ca viata nu mai poate fi traita ca inainte. Unii oameni sunt intr-o anumita masura impresionati de caracterul inevitabil al pierzarii – desi inima lor ramane rece ca gheata – si incearca tocmai asa sa-si puna viata in ordine inaintea lui Dumnezeu. Indiferent daca este vorba de sentiment sau intelect, decisiva ramen vointa in insetare si infometare dupa neprihanire. Vointa noastra este un element mai profund decat sentimentele sau mintea noastra. Daca vrem exemple, trebuie sa spunem, de exemplu, ca fariseul care se ruga cu patima in Luca 18, 19 si urm., a fost mai putin infometat si insetat deupa neprihanire decat vamesul care sta la departare.”¹²⁹

¹²⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 41

¹²⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 84-86

¹²⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 87

¹²⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 87

¹²⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 179

¹²⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 112-113

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Ilustratie din Istoria unei Jertfe, vol III, cand Fr. Traian Dorz era inchis langa Bucuresti.

„O asemenea **foame spirituala** ii caracterizeaza pe toti cei ce sunt ai lui Dumnezeu, a caror ambitie suprema nu este de natura materiala, ci spirituala. Crestinii, spre deosebire de pagani, nu sunt captivati de cautarea bunurilor pamantesti; ei au hotarat sa „caute mai intai” Imparatia lui Dumnezeu si neprihanirea Lui (Mat 6, 33).”¹³⁰

„Dorinta de a fi fericit este forta motrice care sta la baza oricarei actiuni sau ambitii, la baza muncii, straduintelor si a tuturor eforturilor. Totul are drept scop dobandirea fericirii. Dar marea tragedie a lumii este că, desi s-a dedicat cu totul căutarii fericirii, se pare că niciodata nu este in stare să o găsească... Nu trebuie să fim flămanzi si insetati după binecuvantare; nu trebuie sa fim flămanzi si insetati dupa fericire. Dar aceasta este atitudinea celor mai multi oameni. Consideram binecuvantarea si fericirea ca fiind starile pe care le dorim, de aceea ne scapa ele intotdeauna; ele trec de fiecare data pe langa noi. **Conform Scripturii, fericirea nu ar trebui sa fie cautata niciodata pentru ea insasi; ea apare intotdeauna atunci cand cautarea noastra se indreapta in cu totul alta parte.**”¹³¹

„Pune fericirea in locul dreptatii si nu o vei obtine niciodata.”¹³²

„**Exista multi oameni in Biserica crestina care par sa-si petreaca intreaga viata cautand ceva ce nu pot obtine niciodata, respectiv un anume fel de fericire si de binecuvantare.** Ei merg de la o intalnire la alta, de la o adunare la alta, sperand mereu ca vor gasi acel lucru minunat, acea experienta care ii va umple de bucurie si care va revarsa peste ei o anumita traire a extazului. Ei vad ca alti oameni au atins acea stare, dar se pare ca ei nu pot ajunge la ea. De aceea cauta si ravnesc o asemenea experienta a fericirii, fiind mereu flamanzi si insetati; dar nu reusesc sa o dobandeasca niciodata... **Nu trebuie sa fim flamanzi si insetati dupa experiente; nu trebuie sa fim flamanzi si insetati dupa binecuvantare.** Daca vrem sa fim cu adevarat binecuvantati si fericiti, trebuie sa fim flamanzi si insetati dupa dreptate.”¹³³

„Daca nu poti face ca intreaga lume sa fie evlavioasa, atunci **fa macar ceea ce poti.**”¹³⁴

„**Pentru a dobandi binecuvantarea,** „singura atitudine de care ai nevoie este sa ai nevoie de El”, nimic mai mult.”¹³⁵

„**Totusi, in aceasta viata, foamea noastra nu va fi niciodata deplin potolita, nici setea noastra deplin stamparata....** Asemenea tuturor caracteristicilor cuprinse in fericiri, foamea si setea sunt caracteristici perpetue ale ucenicilor lui Iisus, la fel ca saracia duhului, blandetea si plansul. Doar cand vom ajunge in ceruri nu ne va mai fi foame, nici nu ne va mai fi sete, caci abia atunci Hristos, Pastorul nostru, ne va conduce la „izvoarele apelor vietii” (Ap. 7, 16-17).”¹³⁶

„**Crestinul este un om flamand si insetat,** dar saturat in acelasi timp. Si cu cat este mai saturat, cu atat este mai flamand si insetat.”¹³⁷

¹³⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 40-41

¹³¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 81

¹³² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 82

¹³³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 82-83

¹³⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 42

¹³⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 88

¹³⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 42

¹³⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 90

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...saturarea deplina se va realiza abia la sfarsitul lumii. Aceasta nu inseamna ca Dumnezeu ne-ar lua intr-o anumita masura doar o „o mica parte” din vina. Nu, ci avem certitudinea deplina ca „zapisul” a fost sters, asa cum se spune in Coloseni 2, 14. Insa de sensul deplin al neprihanirii tine si dovada vizibila a acestei neprihaniri in viata credinciosului. Se simte pe noi ca Dumnezeu ne-a eliberat de vina, insa nu se vede inca absolut clar si obiectiv.”¹³⁸

„Pentru ca lumea socoteste ca lacomia imbogateste pe multi, Hristos spune ca lucrurile se petrec cu totul dimpotriva, ca dreptatea imbogateste pe om. Nu te teme dar de saracie cand faci dreptate, nici nu tremura ca ai sa mori de foame!... Iar daca cei ce nu doresc averile straine se bucura de atat blesug, de mult mai mult blesug se vor bucura cei ce-si dau la saraci averile lor.”¹³⁹

„Ei vor fi saturati deoarece neprihanirea va domni, iar coruptia va fi inlocuita cu cele mai inalte norme morale.”¹⁴⁰

Versetul 7: Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!

„Termenul **milostivi** este un rezumat al unor afirmatii vechi testamentale. El se refera la ajutorul plin de dragoste care este motivat de nevoia altuia.”¹⁴¹

„Dupa parerea mea, **Domnul vorbeste aici nu numai de cei care fac milostenii cu bani**, ci si de cei care fac milostenii cu faptele lor. Ca milostenia este de multe feluri, iar porunca aceasta este mai cuprinzatoare.”¹⁴²

„**”Mila”** este compasiune pentru oamenii aflati in nevoie... Iisus nu specifica la ce categorii de oameni se gandeste atunci cand le cere ucenicilor Sai sa fie milostivi... Nici nu era cazul ca Iisus sa dezvolte mai departe subiectul. Dumnezeu nostru este un Dumnezeu milostiv si El arata permanent mila; cetatenii Imparatiei Sale trebuie sa fie si ei oameni milostivi.”¹⁴³

„Daca intalnirea mea cu Dumnezeu nu ma impinge spre semeni, s-ar putea ca ea sa nu fi avut loc niciodata.”¹⁴⁴

„A fi milostiv inseamna a demonstra compasiune intr-o maniera practica. Intr-un anumit sens, inseamna a nu-i pedepsi pe cei care s-au facut vrednici de pedeapsa. Intr-un sens mai cuprinzator, inseamna a-i ajuta pe cei nevoiasi, pe cei care nu se pot ajuta singuri. Dumnezeu si-a aratat mila fata de noi prin faptul ca ne-a crutat de judecata pe care o meritau pacatele noastre si si-a demonstrat bunatatea fata de noi, prin lucrarea mantuitoare a lui Hristos. Noi il imitam pe Dumnezeu atunci cand ne purtam cu marinimie, cu compasiune.”¹⁴⁵

¹³⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 113-114; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 89

¹³⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 179

¹⁴⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 34

¹⁴¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 114

¹⁴² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 179

¹⁴³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 44

¹⁴⁴ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 184

¹⁴⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 35

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Ilustratie: „Un bogatas german protestant, dar necredincios, auzea adesea vorbindu-se despre un locuitor de pe proprietatile sale, un om sarac, care era vestit pentru marea lui cunostinta a Sfintelor Scripturi, pentru viata lui sfanta si pentru intelepciunea cu care stia sa raspunda la tot felul de intrebari. Intalnindu-l intr-o zi, bogatul l-a oprit, zicandu-i: „Prietene aud despre tine ca cunosti Biblia din scoarta-n scoarta! Asi vrea sa stiu si eu acum de la tine lucrul acesta: Cati metri de stofa I-ar trebui lui Dumnezeu sa se imbrace, deoarece in Biblie sta scris ca El este atat de mare, incat umple cerurile si pamantul (Isaia 66, 1)?” Taranul s-a gandit o clipa, tot invartindu-si caciula in mana, apoi a raspuns respectuos: „Eu cred ca trei sau patru metri i-ar ajunge! In tot cazul, din cinci metri de stofa hainele i-ar iesi chiar ceva mai lungi si I-ar ramane o bucata buna!” „Cum asa? Ce spui tu? Doar n-ai sa ma poti face sa cred ca ai citit asta in Biblie!” a strigat bogatul mirat. „Iertati-ma, dar exact asa stau lucrurile! Dumneavoastra cunoasteti poate urmatorul cuvant rostit de Domnul Iisus Hristos, care este Dumnezeuul cel adevarat si viata eterna (1 Ioan 5, 20): „Adevarat va spun ca, ori de cate ori ati facut aceste lucruri unuia dintre acesti micuti frati ai Mei, Mie Mi le-ati facut” (Matei 25, 40). Iata deci de ce cred eu ca trei, patru sau cel mult cinci metri de stofa ar ajunge pentru a imbraca pe Dumnezeu, imbracand un om sarman, insa cu adevarat crestin. Dumnezeu se identifica cu acesta!””¹⁴⁶

„O data cu fericirea celor **milostivi**, Iisus a abordat o rana profunda a evlaviosilor, respectiv a celor care vor sa fie religioși. Stim din experienta ca ideile religioase isi gasesc multi adepti, interpretarile religioase multi predicatori si experientele impresionante multi care sa le duca vestea. Si in lupta religioasa se implica multi combatanti. Insa acolo unde se mediteaza mult, unde se citește, se scrie si se discuta – si chiar se predica mult despre Biblie, faptele nu corespund intotdeauna cu vorbele. Asa cum Biserica este locul care ofera fericirea profunda a experientei comunitatii de frati in credinta, tot asa este locul dezamagirilor care ne ranesc prin „fratii” falsi sau care fac greseli... Ca predicatori si frati si surori care slujim sa nu uitam ca ucenicia in scoala lui Iisus ne transpune intr-o vitrina, in care suntem controlati pe drept de cei din jurul nostru! Tocmai in comportamentul nostru fata de fratii de credinta, fata de cei indiferenti sau fata de dusmani trebuie sa medităm la intrebarea: „Ce ar spune Iisus in aceasta situatie?””¹⁴⁷

„Ce tragedie ar fi ca, dupa ce am alergat o viata intreaga dupa neprihanire, facand milostenii, rostind rugaciuni lungi si obositoare si chinuindu-ne trupul prin posturi istovitoare, sa ne pomenim descalificati pentru intrarea in Imparatia Cerurilor, pentru ca neprihanirea pe care am adunat-o n-a fost buna. **Cum se verifica, deci, foamea si setea dupa neprihanire? Simplu! Uitandu-ne la mainile noastre, la atitudinea noastra fata de semenii.** Acela care are mainile inlestate pe bunurile lui materiale, ca tanarul bogat din Matei 19, poate fi sigur ca este flamand si insetat dupa o falsa neprihanire. Dar acela in a carui casa a intrat mantuirea si care a inceput sa aprecieze gustul adevaratei neprihaniri isi va desclesta pumini, ca Zaheu, fiind gata sa dea din ceea ce are si celor din jurul lui. Atitudinea fata de semenii poate fi un prim semn al prezentei Imparatiei lui Dumnezeu in noi, deoarece „religiunea curata si neintinata inaintea lui Dumnezeu, Tatal nostru” – spune Iacov – „este sa cercetam pe orfani si pe vaduve in necazurile lor si sa ne pazim neintinati de lume” (Iacov 1, 27).”¹⁴⁸

„Oare multimea bisericilor si a activitatilor religioase care ne lasa totusi izolati pe unii de ceilalti nu cumva este dovada faptului ca **ne-am construit si noi un sistem fariseic** care sa ne tina religioși si ocupati, dar care sa nu fie de nici un pret cand este vorba de intrarea in Imparatia Cerurilor?”¹⁴⁹

„Promisiunea ca **ei vor avea parte de mila** este o afirmatie complexa. Iisus nu s-a limitat la un anumit domeniu. De aceea avem libertatea sa includem aceasta promisiune in orice situatie. Desigur, cel mai extins sens al expresiei este acolo unde Dumnezeu se indura de pacatul nostru si lucreaza in vietile

¹⁴⁶ **Pop Timotei**, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 295

¹⁴⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 115

¹⁴⁸ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 183

¹⁴⁹ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 184

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

noastre conform Ps 103. Dar este inclusa si purtarea de grija in caz de boala si pentru nevoile materiale. Un exemplu in acest sens este o femeie de la tara care daruia oua si spunea: „Am sa le primesc pe toate inapoi”...”¹⁵⁰

„Lucrul acesta [faptul ca vom avea parte de mila n.n.] nu se intampla deoarece am merita mila, fiind milostivi, sau iertarea, iertandu-i pe altii, ci pentru ca nu putem primi mila si iertarea lui Dumnezeu decat daca ne pocaim si nu putem sustine ca ne-am pocait de pacatele *noastre* daca suntem nemilostivi fata de pacatele *altora*. Nimic nu ne impinge mai tare sa ii iertam pe altii decat decat uimitoarea constiinta a propriei noastre iertari. Nimic nu dovedeste mai tare ca am fost iertati decat propria noastra disponibilitate de a ierta. **A ierta si a fi iertat, a arata mila si a avea parte de mila – sunt lucruri indisolubil legate intre ele**, asa cum a ilustrat Iisus prin pilda robului nemilostiv.”¹⁵¹

„**Daca ai fost nemilostiv**, nu vei avea nici tu parte de mila, adica numarul rasplatilor acordate va scadea in proportie directa cu lipsa de milostenie de care ai dat dovada fata de altii.”¹⁵²

„**S-ar parea ca rasplata aceasta nu-i decat o intoarcere a milosteniei facute**; dar nu-i asa, pentru ca rasplata e mai mare decat fapta. Cei milostivi miluiesc ca oamenii, dar sunt miluiti de Dumnezeuul tuturor; iar mila dumnezeiasca nu este egala cu mila omeneasca; ci pe cat e de mare deosebirea intre rautate si bunatate, pe atat e de mare deosebirea intre mila omeneasca si mila dumnezeiasca.”¹⁵³

Versetul 8: Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!

„Daca v. 7 vrea sa fie evident un rezumat al voii lui Dumnezeu in ce-i priveste pe oamenii din jurul nostru, v. 8 trateaza **partasia noastra cu Dumnezeu**.”¹⁵⁴

„Doar **inima curata** califica milostenia noastra ca fiind acceptabila in ochii lui Dumnezeu.”¹⁵⁵

A șasea caracteristică a celor ce vor merge în cer este **curăția inimii**. Spre deosebire de mulți creștini practicanți, adevărații urmași ai lui Hristos nu sunt sfinți doar în aparență. Prin harul lui Dumnezeu, inima lor a fost curățită. Ei Îl iubesc din toată inima pe Dumnezeu și acest lucru le influențează gândirea și motivațiile. Isus a promis că aceștia Îl vor vedea pe Dumnezeu.¹⁵⁶

„Nici o umbra de tulburare nu trebuie sa pateze devotamentul unei astfel de inimi fata de Dumnezeu! Orice vina trebuie sa dispara, orice idol sa capituleze. O data cu inima va fi sfintita intreaga viata a omului...**o inima curata** are cel care I se daruieste lui Dumnezeu pe deplin cu toata viata lui.”¹⁵⁷

„Prin „**cei curati cu inima**” Domnul intelege sau pe cei care savarsesc toata virtutea si nu au in cugetul lor nici un pic de rautate sau pe cei care traiesc in curatenie trupeasca si sufleteasca. Ca de nici o alta virtute nu avem atata nevoie pentru a vedea pe Dumnezeu ca de virtutea aceasta. De aceea si Pavel

¹⁵⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 116

¹⁵¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 44

¹⁵² **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 35

¹⁵³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 179

¹⁵⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 116

¹⁵⁵ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 187

¹⁵⁶ **Servant David**, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

¹⁵⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 117

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

spunea: „Cautati pacea cu totii si sfintenia, fara de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12, 14).”¹⁵⁸

„**O persoana cu inima curata** este cea dominata de mobiluri curate, ganduri curate, un cuget curat.”¹⁵⁹

„**O inima murdara risipeste** pana si cele mai alese lucruri, schimbând pe lucruri de nimic cele mai alese bogatii, si face astfel din viata noastra religioasa o caricatura demna de dispret si de mila. O inima murdara isi bate joc atat de Dumnezeu, cat si de noi insine.”¹⁶⁰

„...**cei cu inima curata sunt „intru-totul sinceri”** (The New Testament in Modern English, 1958). Intreaga lor viata publica si privata este transparenta inaintea lui Dumnezeu si a oamenilor. Insa inima lor, incluzand gandurile si motivatiile lor, este curata, neamestecata cu nimic prefacut, ascuns sau josnic. Unor asemenea oameni le repunga fatarnicia si inselatoria; sunt oameni fara viclesug. Si totusi, ce putini dintre noi traiesc o singura viata, si s-o traiasca pe fata! Suntem tentati sa purtam diferite masti si sa jucam diferite roluri in functie de diferitele ocazii pe care le intalnim. Nu mai este realitate ci teatru – esenta fatarniciei. Unii oameni tes in jurul lor o tesatura atat de deasa de minciuna incat ajung in punctul in care nu mai pot deosebi ce parte din ei este reala si ce parte este doar prefacatorie. Dintre oameni, Iisus Hristos singur a fost absolut curat in inima, fiind in intregime fara viclenie.”¹⁶¹

In uzajul Scripturii, „**inima**” este centrul de comanda al intregii noastre fiinte, este izvorul intregii noastre vietii intelectuale (Matei 13, 15; Marcu 2, 6), afective (Luca 24, 32), volitive (2 Corinteni 9, 7) si spirituale (Romani 10, 9-10)... „Inima este aceea care coloreaza toate faptele noastre, ea da valoare sau devalorizeaza tot ceea ce facem”... „Inima este ca un vulcan, care atunci cand erupe aduce la suprafata tot ce este in adancurile ei, transformand motivatia in atitudine, atitudinea in gand, gandul in vorba, iar vorba in fapta.”¹⁶²

Permite-mi să întreb din nou dacă **suntem îndreptățiți să credem că există credincioși creștini autentici care nu au „o inimă curată” și care, în consecință, nu Îl vor vedea pe Dumnezeu?** Le va spune oare Dumnezeu: „Puteți intra în Rai, dar nu mă puteți vedea pe Mine?” Nu, evident orice persoana care va merge în Rai are o inima curata.”¹⁶³

„**Hristos [...] dorește sa avem inima curata**, chiar daca pe dinafara omul poate fi un cal de bataie in bucatarie, tuciuriu, plin de funingine si soios, indeplinind tot felul de munci murdare. Din nou, „desi un muncitor obisnuit, un pantofar sau un fierar poate fi jegos si soios sau poate duhni pentru ca este plin de murdarie si catran [...] si chiar daca miroase greu pe dinafara, pe dinauntru el este tamaie curata inaintea lui Dumnezeu” deoarece mediteaza asupra Cuvantului lui Dumnezeu in inima sa si il implineste.”¹⁶⁴

¹⁵⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 180

¹⁵⁹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 35

¹⁶⁰ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 189

¹⁶¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 46

¹⁶² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 187-188

¹⁶³ Servant David, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

¹⁶⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 46

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Pentru ca sunt multi oameni care sunt milostivi, nu rapesc, nu sunt lacomi, dar in schimb traiesc in desfranari, de aceea Domnul in aceasta fericire arata ca nu-i de-ajuns numai milostenia, ci **mai e nevoie si de curatenie sufleteasca si trupeasca.**”¹⁶⁵

Solomon spunea: „Pazeste-ti inima mai mult decat orice, caci din ea ies izvoarele vietii!” (Proverbe 4, 23). **„Dar ce inseamna a-ti pazi inima?** In primul rand, a ne pazi inima inseamna a recunoaste si a marturisi pacatul din ea, pentru ca sangele lui Iisus Hristos sa ne curete de orice nelegiuire... In al doilea rand, a ne pazi inima inseamna a evita lucrurile care o pot pangari. Tendinta noastra fireasca este sa masuram, sa controlam, sa afisam si sa ne afisam inaintea oamenilor, ca sa ne umplem nevoia de apreciere si de semnificatie. Tocmai de aceea, spune Domnul Iisus, milostenia, rugaciunea si postul trebuie facute pe ascuns, nu ca sa fim vazuti de oameni... In al treilea rand, pentru ca sa ne pazim inima, trebuie sa veghem unii asupra altora, pentru ca nici unul din noi sa nu ajunga sa i se impietresca inima prin inselaciunea pacatului, pentru ca o inima rea si necredincioasa ne desparte de Dumnezeu cel viu... A veghea asupra celui alt nu inseamna a-l suspecta, a-l pandi, a-l banui. De cele mai multe ori, suntem atenti unii la altii ca sa vedem cate colturi are baticul, cate minute intarzie sora sau fratele la adunare, cati lei pune cineva in colecta, cu ce masina umbla, ce are in casa etc., dar nu ne prea intereseaza inima lui! Oare de ce? Nu cumva pentru ca, pe de o parte, este mai simplu sa speli doar partea de afara a blidului sau sa dai zeciuala din izma, din chimen si din marar, iar pe de alta parte, pentru ca nu suntem dispusi sa le aratam si inima noastra? Daca le-am arata inima noastra, pentru a capata dreptul de a privi in inima lor, ei ar vedea ca in ea au ramas nefacute „cele mai insemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila si credinciosia” (Matei 23, 23).”¹⁶⁶

„**Este vorba de ceva ce intrece puterea de imaginatie a omului.** Caci „nimeni n-a vazut pe Dumnezeu” si „nici nu poate omul sa Ma vada si sa traiasca” (Ioan 1, 18; Exod 33, 20). Aici este foarte clar, ca aceasta promisiune se va implini pe deplin abia in lumea noua. La fel a vazut-o si Ioan pe insula Patmos (Apoc 22, 4; cf 1 Ioan 3, 2). Si totusi, cei ce sunt ai lui Iisus observa ceva din implinirea provizorie a acestei promisiuni. Caci cine Il vede pe Iisus, Il vede pe Tatal si Duhul Sfânt din inimile ucenicilor este reprezentantul lui Iisus. In acest fel, prin Duhul Sfânt al lui Dumnezeu care este prezent in noi avem deja o legatura stransa cu Tatal (cf. Ioan 14, 9; 14, 15 si urm; Rom 8, 15).”¹⁶⁷

„Mai intai, **cei cu inima curata Il vor vedea pe Dumnezeu** inca de pe acum, prin partasia in Cuvant si in Duh. In al doilea rand, acestora Domnul li se arata uneori intr-o viziune supranaturala. In al treilea rand, ei il vor vedea pe Dumnezeu in Persoana lui Iisus Hristos, la revenirea Sa. In al patrulea rand, ei il vor vedea pe Dumnezeu in vesnicie.”¹⁶⁸

„**”Ferice de cei cu inima curata, caci ei [II] vor vedea pe Dumnezeu”** la lucru in viata lor, in familia lor, in biserica lor si in tara lor. Lumina lor va rasari ca zorile, vindecarea lor va incolti repede, neprihanirea lor le va merge inainte, slava Domnului ii va insoti si-i va calauzi neincetat, le va satura sufletul chiar si in locuri fara apa, va da putere madularelor lor, si vor fi ca o gradina bine udada, ca un izvor ale carui ape nu seaca... **”Ferice de cei cu inima curata, caci ei [II] vor vedea pe Dumnezeu”** raspunzand la rugaciunile lor – ca Solomon, ca Ilie, ca Neemia, ca Ezechia sau ca Domnul Iisus Hristos... (Ioan 14, 12-14).”¹⁶⁹

¹⁶⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 180

¹⁶⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 194 -195

¹⁶⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 118

¹⁶⁸ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 35

¹⁶⁹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 190, 193

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Numai cei curati cu inima il vor vedea pe Dumnezeu, acum cu ochii credintei si in viitor li vor vedea slava, caci doar cei intru totul sinceri pot suporta vedenia orbitoare in a carei lumina intunericul inselatoriei trebuie sa piara si in ale carei flacari orice simulacru este mistuit.”¹⁷⁰

Versetul 9: Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!

„Trecerea de la cei cu inima curata la cei împăciuitori este una naturala, intrucat una dintre cele mai frecvente cauze ale conflictului o reprezinta intriga, in timp ce franchetea si sinceritatea sunt esentiale pentru orice reconciliere autentica.”¹⁷¹

„In aceasta fericire Domnul nu interzice numai dezbinarea si ura unora fata de altii, ci cere ceva mai mult: **sa impacam pe cei invrajbiti...** Ca Fiul Unul-Nacut al lui Dumnezeu pentru aceasta a venit pe pamant: sa uneasca pe cei despartiti si sa impace pe cei invrajbiti.”¹⁷²

„...**pacea inseamna reconciliere**, iar autorul pacii si al concilierii este Dumnezeu. Intr-adevar, verbul folosit in aceasta fericire cu referire la noi este aplicat de Apostolul Pavel lucrarii lui Dumnezeu prin Hristos. Prin Hristos, Dumnezeu a gasit cu cale „sa impace totul cu Sine [...] facand pace, prin sangele crucii Lui.”...”¹⁷³

„Intr-adevar, **slujba impacarii oamenilor cu Dumnezeu** este mandatul pe care Iisus Hristos l-a dat Bisericii Lui, pentru ca acesta este mandatul cu care El Insusi, Fiul lui Dumnezeu, a fost trimis de Tatal pe pamant. Iar a fi fiu al lui Dumnezeu inseamna a duce mai departe mandatul Fiului lui Dumnezeu.”¹⁷⁴

„**A fi împăciuitor** inseamna ca, atat cat atarna de noi, sa traim in pace cu toti oamenii. Or, chiar si pentru impacarea cu semenul nostru exista un imens pret de platit. Impacarea doare. Este vorba, pe de o parte, de durerea de a trece peste mine insumi pentru a-mi cere iertare. Dar, pe de alta parte, este vorba de durerea implicata in faptul ca, daca doresc o pace adevarata, o pace fundamentata pe o buna relatie cu Dumnezeu, nu pot ierta pana cand pocainta nu a fost reala. Atunci cand este un pacat la mijloc, iertarea fara confruntare inseamna razbunare.”¹⁷⁵

„**Cei împăciuitori vor fi chemati fii ai lui Dumnezeu.** Lor li se va darui pacea lui Dumnezeu, adica si pacea vesnica a noii creatii. Ei sunt copii lui Dumnezeu, cum se numeau zelotii¹⁷⁶ in mod eronat. Este foarte interesant ca in textele de la Qumran¹⁷⁷, unde se afla comunitatea care se pregatea pentru razboiul sfant si care era legata de zeloti, apar izbitor de des titluri onorifice de genul „fii luminii”, „fii Celui preainal” (= Dumnezeu) etc. Iisus le califica drept pretentii false.”¹⁷⁸

¹⁷⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 47

¹⁷¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 47

¹⁷² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 180

¹⁷³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 47

¹⁷⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 200; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 156-157

¹⁷⁵ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 202

¹⁷⁶ Zelotii au fost un partid nationalist evreu, fiintat dupa nasterea Mantuitorului, care s-a opus stapanirii romane asupra Palestinei, prin starnirea de revolte populare sangeroase; vezi **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 1351

¹⁷⁷ Qumran sau Wadi Qumran desemneaza o regiune la N-V de Marea Moarta, unde a vietuit o comunitate evreiasca care s-a separat de semenii lor si si-au dedicat viata pastrarii integre a legii stramosesti, in timpul persecutiei lui Antioh Epifanul (175-164 i.Hr.). Dezgroparea in 1947 bibliotecii acestei comunitati a reprezentat cea mai mare descoperire a secolului; vezi **Dictionar Biblic**, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995, p. 805

¹⁷⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 120

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Israelul trebuia sa aleaga acum intre a-L urma pe Iisus, Domnul pacii si a se alatura luptatorilor care se bazeaza pe fortele proprii. Noi stim ce a ales Israel si ca datorita acestei decizii gresite a fost raspandit intr-o diaspora de 2000 de ani.”¹⁷⁹

„...**Iisus nu-si va compromite standardele** pentru a Se acomoda lui Nietzsche sau urmasilor acestuia, sau vreunuia dintre noi care inconstient se va fi imbibat cu elemente din filosofia puterii a lui Nietzsche. In fericiri, Iisus lanseaza o provocare fundamentala lumii necrestine si infatisarii acesteia, cerandu-le ucenicilor Sai sa adopte un set de valori complet diferit. Dupa cum spunea Thielicke: „oricine intra in partasie cu Iisus trebuie sa sufere o transvaluare a valorilor”.”¹⁸⁰

„Cu fiecare fericire, scria el, **prapastia dintre ucenici si lume se casca tot mai tare**, iar chemarea de a iesi din randurile acesteia devine tot mai evidenta... Acestia vad ca, oricat de mare ar fi veselia pe punte, corabia incepe sa se scufunde. Lumea vizeaza la progres, putere si viitor, dar ucenicii mediteaza asupra sfarsitului, a judecatii de pe urma si a Imparatiei care va sa vina. La asemenea inaltimi lumea nu se poate ridica. Si astfel ucenicii sunt straini in lume, musafiri nepoftiti si oameni care ii tulbura pacea. Nu este de mirare ca lumea ii respinge!... O asemenea rasturnare a valorilor umane este fundamentala pentru religia biblica. Caile Dumnezeului Scripturii ii apar omului a fi cu susul in jos. Caci Dumnezeu ii inalta pe cei smeriti si ii coboara pe cei mandri, ii numeste cei dintai pe cei din urma, iar pe cei de pe urma cei dintai, atribuie maretia robilor, ii trimite pe bogati cu mainile goale si ii declara pe cei blanzi mostenitorii Sai. Cultura lumii si contracultura lui Hristos se bat cap in cap. Pe scurt, Iisus ii felicita pe cei pe care lumea ii compatimeste cel mai tare, iar pe cei pe care lumea-i respinge, El ii numeste „ferice”.”¹⁸¹

„**Diavolul este cel care starneste certurile;** lui Dumnezeu Ii face placere sa impace, iar acum, prin copiii Sai, ca si mai demult, prin Singurul Sau Fiul nascut, El urmareste sa faca pace...”¹⁸²

„**Ne este interzisa orice realizare a Imparatiei lui Dumnezeu pe pamant prin fortele noastre proprii.** Stim ca acolo unde cetatenii au pus mana pe sabie de dragul credintei au existat consecinte nefaste: fie in cazul cruciadelor, fie al luptelor hunegotilor, in cazul razboiului de 30 de ani sau in alte situatii. Acest verset contine o avertizare clara impotriva sprijinirii miscarilor „crestine” de eliberare care folosesc violenta.”¹⁸³

„...in intreaga invatatura a lui Iisus si a apostolilor Sai, este mai presus de orice dubiu faptul ca **nu trebuie sa ne dorim vreodata sa generam un conflict** sau sa fim responsabili de declansarea lui. Dimpotriva, suntem chemati sa traim in pace, trebuie in mod activ „s-o cautam”, ni se cere sa „urmarim pacea”, sa „trim in pace cu toti oamenii” in masura in care lucrul acesta depinde de noi.”¹⁸⁴

„**„...pace” si „impaciutorism” nu sunt sinonime.** Caci pacea lui Dumnezeu nu este pace cu orice pret. El a facut pace cu noi platind un pret imens, insusi pretul varsarii sangelui singurului Sau Fiu.”¹⁸⁵

„**Nu avem nici un mandat din partea lui Hristos sa cautam unitatea fara curatie, curatia in egala masura a doctrinei si a vietii.** Daca exista „reunificare ieftina”, exista si „evangelizare ieftina”,

¹⁷⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 121

¹⁸⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 53

¹⁸¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 53-54

¹⁸² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 48

¹⁸³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 120

¹⁸⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 47

¹⁸⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 48

adica o proclamare a Evangheliei fara a preciza costul uceniciei, fara un apel la credinta, fara o chemare la pocainta. Asemenea scurtaturi ne sunt interzise.”¹⁸⁶

Versetul 10: Ferice de cei prigoniti din pricina neprihanirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!

„Adica **cei prigoniti pentru virtute**, pentru apararea altora, pentru credinta. De obicei, prin dreptate se intelege intotdeauna intreaga filozofie a sufletului....”¹⁸⁷

„Este important sa nu trecem cu vederea expresia **din pricina neprihanirii**. Caci multe dusmanii din viata oamenilor lui Dumnezeu sunt cauzate de pacate si greseli proprii. Cine face el insusi raul nu se numara printre cei mentionati in Matei 5, 10.”¹⁸⁸

„Nu te teme de furtuna incercarilor!... **Furtuna incercarilor este furtuna Domnului.**”¹⁸⁹

„**Oamenii va vor ocara** (cf. Isaia 51, 7). Adica, acesti oameni fac cu cuvintele lor un fel de excomunicare spirituala. Cei prigoniti nu mai sunt recunoscuti ca membri ai poporului Israel sau ai vreunei comunitati omenesti. Isi face loc instrainarea. **Va vor prigoni**. Acest lucru este si mai grav. Adica oamenii ii vor face pe ucenici sa sufere in diferite moduri: dezavantaje sociale sau chiar politice, atacuri morale sau chiar religioase. Termenul de *prigoana* include si depistarea ucenicilor: denuntul, investigatiile. Oamenii vor cauta sa-i infiereze, sa-i inlature. **Si vor spune tot felul de lucruri rele si neadevarate impotriva voastra**. Poate ca aici este vorba de acuzatiile de la proces.”¹⁹⁰

„**Persecutia** este pur si simplu ciocnirea dintre doua sisteme de valori ireconciliabile.”¹⁹¹

„Nu este usor sa fii un crestin devotat. Societatea noastra nu este prietena cu Dumnezeu sau cu copii Lui. **Ne place sau nu, intre noi si lume exista o stare de conflict**. De ce? Pentru ca suntem diferiti de lume si avem atitudini diferite.”¹⁹²

„...Nu conteaza cum o face; indiferent de forma sau metoda folosita, este aproape sigur faptul ca necrestinul va initia persecutia. **Exista in necrestin un antagonism fata de crestinul adevarat.**”¹⁹³

„Prin definitie, lucrarea de impacuire la care ne cheama Domnul Iisus ne duce in prima linie a acestui razboi spiritual. „Fiul lui Dumnezeu s-a aratat” – spune Ioan – „ca sa nimiceasca lucrarile diavolului” (1 Ioan 3, 8). Or, **am fi nebuni sa credem ca diavolul va sta pasiv atunci cand noi ne implicam in ruperea relatiei oamenilor cu Cel Rau si refacerea relatiei lor cu Dumnezeu**. Tocmai de aceea, Pavel ne avertizeaza in *Epistola catre Galateni*: „Daca un frate va cadea deodata in vreo gresala, voi, care sunteti duhovnicesti, sa-l ridicati cu duhul blandetei. Si **ia seama la tine insuti ca sa nu fii ispitit si tu**” (Galateni 6, 1 s.n.).”¹⁹⁴

¹⁸⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 49

¹⁸⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 180

¹⁸⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 121

¹⁸⁹ cf. Trifa Preot Iosif, *Cuvinte de Aur*, culese si orânduite pe capitole de Petru Giurgi Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 229

¹⁹⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 123

¹⁹¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 49

¹⁹² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 35

¹⁹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 152

¹⁹⁴ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 203

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Pana cand traieste omul o viata crestineasca searbada..., pana cand se misca incoace si incolo, satana nu se ocupa mai indeaproape cu el. **Dar indata ce un suflet se apleaca si ingenucheaza la picioarele Domnului, satana alearga ingrozit in toate partile** si misca toate mestesugurile lui, sa-l poata ridica si departa de langa izvorul mantuirii. Satana se vede in primejdia de a-si pierde un client, de aceea misca pe oamenii cei lumesti contra lui.”¹⁹⁵

„Masura saraciei noastre in duh se dovedeste in **pretul pe care suntem dispusi sa-l platim** pentru neprihanire, adica dupa acea stare dupa voia lui Dumnezeu la care ne invita Domnul Iisus prin *Predica de pe Munte*.”¹⁹⁶

„**Nimeni nu poate ajunge in cer decat pasind... pe drumul crucii!**... Toti cati au ajuns acolo, crucea ca jug au purtat in lumea aceasta..., au purtat in aceasta lume cate o cruce grea. Fiecare cu crucea lui. Fiecare cu suferinta si biruinta lui... Nu este mantuire fara cruce si suferinta!...”¹⁹⁷

„**Orice jertfa adevarata isi are drumul crucii.** Aceasta a fost si este soarta de totdeauna a ucenicilor Domnului, care si-au luat pe suflet misiunea si s-au jertfit pentru Domnul. Drept rasplata, li s-a intins, pe urma, cununa de spini...”¹⁹⁸

„**Putini oameni din secolul XX au inteles mai bine caracterul inevitabil al suferintei decat Dietrich Bonhoeffer.** El nu pare sa fi sovit vreoa clipa in antagonismul sau crestin fata de regimul nazist, desi i-a adus intemnitarea, amenintarea torturii, primejduirea propriei familii si, in cele din urma, moartea. A fost executat din ordinul direct al lui Heinrich Himmler in aprilie 1945 in lagarul de concentrare din Flossenbürg, doar cu cateva zile inaintea eliberarii acestuia de catre Aliati. A fost implinirea a ceea ce el crezuse si vestise dintotdeauna: „Suferinta, asadar, este insemnul adevaratei ucenicii. Ucenicul nu este mai presus de invatatorul sau. A-L urma pe Hristos inseamna *passio passiva*, suferinta deoarece trebuie sa suferim”... Ucenicia inseamna alipirea de suferintele lui Hristos si de aceea nu trebuie sa ne surprinda deloc faptul ca un crestin este chemat sa sufere. De fapt, este un motiv de bucurie si o dovada a harului Sau.”¹⁹⁹

„**Pretul uceniciei nu ramane ascuns.** Deja aceasta prorocie este si ramane o mangaiere pentru toti cei care „intra in foc” din pricina Numelui Sau. Ceea ce ne mai ramane este faptul ca tocmai in prigoana putem vedea un semn al realitatii ca suntem crestini vii. Si in al treilea rand, ne mangaie rasplata care ne vine conform spuselor lui Iisus. Sa retinem si aici din nou, ca rasplata apartenentei la Imparatia lui Dumnezeu este data deja aici in aceasta viata pamanteasca, insa o vom experimenta abia in viitor in toata slava si desavarsirea ei.”²⁰⁰

„**Te plangi de prigoane si batjocuri?...** Nu te plange ci te bucura! Ar fi rau daca nu le-ai avea. Prigoanele sunt dovada despre „albul” sufletului tau. Din ce vei spori acest alb sa stii ca tot mai multe vei avea de suferit. „Toti cei ce vor sa traiasca cu evlavie in Iisus Hristos vor fi prigoniti” (2 Timotei 3, 12). Asa a fost pe timpul Mantuitorului, asa va fi pana la sfarsitul veacurilor!”²⁰¹

¹⁹⁵ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 232

¹⁹⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 206

¹⁹⁷ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 245

¹⁹⁸ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 227

¹⁹⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 51

²⁰⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 126

²⁰¹ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 471

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Popularitatea universală** a fost soarta falsilor profeti în aceeași măsură în care **persecuția** a fost soarta adevăraților profeti.”²⁰²

„**Rățiunea suferinței lui Hristos a fost împacarea oamenilor cu Dumnezeu...** (1 Petru 3, 18). Iar dacă până și femeia suferă durerile nasterii, ca să aducă un copil pe lume, cum să nu existe durere atunci când se nasc pe lume copii ai lui Dumnezeu, când se smulg din ghiarele morții oameni făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu? Ferice de cei prigoniți pentru neprihanire, căci ei au ales durerea curățirii de păcat, căci ei au ales durerea sfântirii între semeni și ei au ales durerea slujirii, și aceasta dovedește credința lor în Hristos.”²⁰³

„**Ce dar prezintă Iisus aici? Același ca la prima fericire: căci a lor este Împărăția Cerurilor!** De fapt, acest dar însumează toate celelalte daruri numite. Mângaierea lui Dumnezeu, pământul nou, saturarea, îndurarea lui Dumnezeu, vederea lui Dumnezeu, calitatea de fii ai lui Dumnezeu – toate acestea sunt doar aspecte particulare ale apartenenței la Împărăția lui Dumnezeu. Cei prigoniți din cauza credinței trăiesc în Împărăția lui Dumnezeu – acum prin credință, cândva însă prin vedere și în desăvârșire.”²⁰⁴

Versetul 11: 11 Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!

„In gândirea ebraică, **lucrurile mai importante se lasă preferabil la sfârșit.**”²⁰⁵

„Uita-te că Hristos a vorbit de suferirea prigoanelor, a ocarilor și defaimărilor numai după ce a dat atâtea fericiri. N-a făcut asta fără rost ci a vrut să arate că **un om care nu s-a deprins și n-a pus în practică fericirile nu poate ține piept prigoanelor, ocarilor și defaimărilor.** De aceea, fericirea de dinainte deschide totdeauna drum celei următoare, așa că toate fericirile alcatuiesc un lanț de aur: omul smerit își va plange negresit păcatele; cel care plange va fi și drept și bland și milostiv; cel milostiv, drept și cu sufletul zdrobit, va fi negresit și curat cu inimă; iar cel curat cu inimă va fi făcător de pace. În sfârșit, cel care îndeplinește toate aceste fericiri va înfrunța prigoanele, nu se va tulbura când va auzi că e vorbit de rău și va fi în stare să sufere mii de necazuri.”²⁰⁶

„...aici nu vorbește în general, ci **se adresează direct ucenicilor Sai...**, arătându-le că ocara, prigoana și cuvintele rele sunt pentru ei ceva special și că acestea îi deosebesc de toți ceilalți învățatori.”²⁰⁷

„Astronomii spun că, dacă n-ar fi lăsat Dumnezeu noaptea, n-am cunoaște cerul; n-am cunoaște cerul instelat, n-am cunoaște cea mai minunată oglindă a puterii lui Dumnezeu: Universul cu luminile și minunile lui. Dacă n-ar fi noaptea, n-am cunoaște deplin puterea și mărirea lui Dumnezeu. Așa și în lumea cea sufletească: **dacă n-ar fi noaptea suferințelor, n-am cunoaște deplin puterea și darul lui Dumnezeu, n-am cunoaște deplin încrederea și alipirea noastră de Dumnezeu.**”²⁰⁸

²⁰² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 51

²⁰³ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 210

²⁰⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 121

²⁰⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 122

²⁰⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 182;

²⁰⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 182; cf și Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 122

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Atunci cand doresti cu orice pret sa vezi pe cineva impacat cu Dumnezeu, va trebui sa fii pregatit pentru durerile pierderii relatiei dintre semeni: „Caci am venit sa despart pe fiu de tatal sau, pe fiica de mama-sa, si pe nora de soacra-sa – a spus Domnul Iisus. Si omul va avea de vrasmasi chiar pe cei din casa lui” (Matei 10, 35-36). Atunci cand la venirea Domnului Iisus ingerii au cantat imnul pacii pe pamant intre oamenii placuti lui Dumnezeu, ei nu anuntau vremea unei paci intre oameni cu orice pret, ci o pace cu Dumnezeu cu orice pret din partea Acestuia. Anuntau faptul ca Dumnezeu S-a hotarat sa ne impace cu Sine chiar cu pretul sangelui scump al Fiului Sau.”²⁰⁹

„Apoi, cand le-a aratat ca ocară, prigoana si cuvintele rele le vor fi mai cu seama de folos si ii vor face straluciti, nu le-a spus: „Va vor vorbi de rau si va vor prizoni, dar Eu voi impiedica asta.” **Hristos nu vrea ca ucenicii Sai sa-si gaseasca siguranta vietii lor in aceea ca nimeni sa nu-i vorbeasca de rau**, ci in aceea ca sa indure cu curaj atunci cand sunt vorbiti de rau si sa vadeasca prin fapte pe prigonitori. E cu mult mai mare lucru sa suferi cu curaj raul decat sa nu-l auzi deloc, dupa cum este cu mult mai mare lucru sa nu socotesti ceva rau bataia cand esti batut, decat sa nu fii batut deloc.”²¹⁰

„Sa observam ca nu se spune: „caci Dumnezeu ii va pedepsi pe prigonitori” sau ca „prigonirile vor inceta”. Caci atata timp cat va mai fi aceasta lume, este o lege de neclintit: cine este prieten cu Dumnezeu are lumea ca dusman (Iacov 4, 4). Prigoana este o urmare a uceniciei. In veacul acesta Biserica nu va scapa niciodata de prigoana. Caci **veacul acesta este o lupta intre dragostea lui Dumnezeu si razvratirea plina de ura impotriva Lui.**”²¹¹

„**Gura lumii este o mare putere. Si ea sta, de regula, in slujba raului, in slujba satanei.** Gura lumii se amesteca si in mantuirea sufletului. Gura lumii e cea dintai arma pe care o ridica diavolul contra mantuirii unui suflet. Indata ce te lasi de rautati si apuci pe calea Domnului, „gura lumii” nu te mai coate din „sector”, „ticnit”, „smintit” etc”²¹²

„**Daca sunteti prigoniti si dispretuiti, rugati-va pentru mantuirea celor care va prigonesc si batjocoresc.** Celor ce dau in voi cu batjocuri, cu prigoane si cu palme, voi dati-le sa guste din rodul iubirii voastre... (Matei 5, 44)”²¹³

„Dar ca sa nu socotesti ca este fericit orice om ocarat, **Hristos pune doua conditii fericirii:** una, sa fie ocarat pentru Hristos, a doua, sa fie ocarat pe nedrept. Daca ocară nu indeplineste aceste conditii, cel ocarat nu numai ca nu este fericit, ci si ticalos.”²¹⁴

„Rezulta, deci, ca Iisus se mai asteapta ca si ucenicii sa mai greseasca. Dar Iisus vrea sa impiedice in orice caz pretentia unui om – inaintea lui Dumnezeu sau a fratilor – ca este prigonit pentru credinta, desi masurile de prigoana se datoreaza propriului sau comportament gresit... prigoana trebuie sa fie din pricina lui Iisus. Prin urmare, **motivul principal al prigoanei este deci relatia noastra cu Iisus!** Nu de dragul bisericii, nici de dragul vreunei „influenta crestine”, nu de dragul credinciosiei noastre fata

²⁰⁸ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 244

²⁰⁹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 202

²¹⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 182

²¹¹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 121

²¹² cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 242

²¹³ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 473

²¹⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 181

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

de preot, predicator sau episcop ne putem numara printre cei care au parte de ultima fericire, ci numai din pricina lui Iisus!”²¹⁵

„**A suferi dupa voia lui Dumnezeu inseamna a suferi „pentru neprihanire” si a suferi „din pricina lui Hristos”**, adica a suferi pentru ca acest chip al lui Hristos zugravit prin „fericiri” incepe sa prinda contur in noi, cu alte cuvinte, pentru ca privind „ca intr-o oglinda slava Domnului, suntem schimbati in acelasi chip al Lui, din slava in slava, prin Duhul Domnului” (2 Corinteni 3, 18). A suferi pentru neprihanire inseamna a suferi din pricina faptului ca am luat in serios lupta cu pacatul si am hotarat sa nu ne lasam foamea si setea dupa neprihanire satisfacute cu nimic altceva decat cu o stare dupa voia lui Dumnezeu. A suferi din pricina lui Hristos inseamna a suferi pentru ca suntem implicati cu intreaga noastra fiinta in lucrarea lui Hristos, in lucrarea de impacuire.”²¹⁶

„**Satana ataca mai ales pe cei credinciosi.** Cele mai furioase atacuri le indreapta satana contra celor credinciosi, contra celor care se hotarasc la o viata cu Domnul... Din ce sporim intr-o viata cu Domnul, sa bagam de seama ca sporeste si atacul diavolului.”²¹⁷

Ilustratie: La o statiune misionara din Africa, pe frontispiciul cladirii in loc de firma era un tablou: Un bou, un altar si un jug. Dedesupt scria: „Gata pentru amandoua!”...²¹⁸

Versetul 12: Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigonit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

„Hristos spune: „**Veti fi fericiti** daca oamenii va vor numi sarlatani, inselatori sau altfel”.”²¹⁹

„Stiau, cum trebuie si noi sa stim, ca „**ranile si loviturile sunt medalii de onoare**”.”²²⁰

„**Necrestinul face tot ce-i sta in putinta ca sa nu se gandeasca la lumea de dincolo.** Asa se explica mania placerii raspandita in zilele noastre. Ea este doar o mare conspiratie si un mare efort de a inceta sa mai gandesti si indeosebi de a evita sa te gandesti la moarte si la lumea de dincolo. O astfel de atitudine este caracteristica necrestinului; nimic nu-i displace acestuia mai mult decat sa vorbeasca despre moarte si vesnicie. Dar, pe de alta parte, crestinul se gandeste foarte mult la aceste lucruri si mediteaza la ele; gandurile sale cu privire la moarte si la vesnicie reprezinta principii si factori calauzitori in intreaga lui viata si conceptie despre viata.”²²¹

„Evanghelia nu este impersonala, inumana; ea contine **intregul concept al rasplatirii**, iar noi trebuie sa ne gandim la lucrurile care ne asteapta si sa medităm la ele. Sa fim insa atenti sa nu construim o filosofie idealista in locul Scripturii si a invataturii ei clare.”²²²

²¹⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 124; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 154

²¹⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 208

²¹⁷ cf. **Trifa Preot Iosif**, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001, p. 234

²¹⁸ **Pop Timotei**, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 272

²¹⁹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 180

²²⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 50

²²¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 153

²²² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 154-155

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Prin afirmatia din acest verset, **Domnul ne spune indirect sa nu ne razbunam si sa nu avem resentimente fata de cei care ne prigonesc.** Astfel, in primul rand, pentru ca nu mai suntem simpli oameni naturali ci oameni duhovnicesti, trebuie sa ne controlam reactiile adverse, iar apoi, trebuie sa reprimam orice sentiment negativ fata de persecutor.²²³

Ilustratie: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza trecea odata prin popor. Un taran a iesit din multime si s-a indreptat cu pasi nesiguri spre el, facandu-i urmatoarea plangere: „Ieri, pe cand imi faceam munca la boierul meu, acesta, fara sa fi facut ceva necuviincios, ci doar intrebându-l de un lucru, m-a scuipat in fata. Fa-mi dreptate, maria ta!” Cuza l-a privit, l-a chemat mai aproape si l-a sarutat spunandu-i: „Dute la boier si spune-i ca acolo unde te-a scuipat el te-a sarutat Voda!” Adevaratul crestin se bucura atunci cand suferă pentru Hristos (Fapte 5, 41). Sa ne bucuram si noi, ori de cate ori suntem „scuipati” de lumea aceasta, pentru ca atunci, in acele momente, Domnul Iisus nu numai ca ne saruta fata noastra, ci ne si garanteaza ca El Insusi este scuipat in locul nostru.²²⁴

„Cat de nechibzuiti suntem ca nu ne petrecem timpul gandindu-ne la aceasta perspectiva! O, cat de mult ne agatam de lumea aceasta nenorocita si nefericita, nereusind sa ne gandim si sa medităm la ceea ce ne asteapta. Daca suntem crestini, ne indreptam cu totii spre aceasta glorie, curatie, fericire si bucurie uimitoare. „Bucurati-va si veseliti-va.” Iar daca exista oameni lipsiti de bunavointa, cruzi si dispretuitori, care ne persecuta, iata cum trebuie sa gandim raportarea noastra la ei: O, cat de nefericiti sunt acesti oameni; ei se poarta astfel pentru ca nu-l cunosc pe Dumnezeu si nu ma inteleg nici pe mine. Ei imi dovedesc indirect ca eu ii apartin lui Hristos, ca voi fi partas cu El la bucuria vesnica. De aceea, departe de a-mi crea resentimente si de a-mi trezi dorinta de razbunare, sau de a fi deprimat din cauza ei, persecutia ma ajuta sa-mi dau si mai mult seama de ceea ce ma asteapta. **O bucurie negrita si glorioasa imi sta inainte.** Ceea ce experimentez acum sunt doar stari temporare si trecatoare; ele nu pot sa afecteze rasplatirile ce vor veni. De aceea, trebuie sa-i multumesc lui Dumnezeu pentru persecutie, deoarece, cum spune Pavel, ea „lucreaza pentru noi tot mai mult o greutate vesnica de slava”²²⁵.

„Daca ne bucuram de persecutia in sine, spunand: „Ei bine, ma bucur si ma veselesc pentru ca sunt mult mai bun decat ceilalti oameni, de aceea ma persecuta”, devenim imediat farisei. **Crestinul trebuie intotdeauna sa regrete persecutia;** pentru el ar trebui sa fie o sursa de durere profunda faptul ca sunt barbati si femei care se poarta intr-un mod atat de inuman si diabolic, din cauza pacatului si din cauza faptului ca sunt atat de mult condusi de Satan.”²²⁶

„**Putem pierde totul pe pamant, dar vom mosteni totul in ceruri** – nu ca o rasplata meritata insa, deoarece „fagaduinta rasplatii este fara plata”. In parte, pentru ca persecutia este o dovada a autenticitatii noastre, un certificat al caracterului nostru crestin, *caci tot asa au prigunit pe prorocii, care au fost inainte de voi* (v. 12b). Daca suntem astazi persecutati, calcam pe urmele unor inaintasi ilustri. Dar motivul major pentru care ni se spune sa ne bucuram este acela ca suferim, spune El, *din pricina Mea* (v. 11), din pricina credinciosiei noastre fata de El si fata de standardele adevarului si neprihanirii stabilite de El.”²²⁷

IV. APLICAREA:

²²³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 161

²²⁴ Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 376

²²⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 161

²²⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 156

²²⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 50

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Aplicatii la preliminarii:

Suntem un popor care pretinde că este religios și chiar „aproape” de Dumnezeu? Fericirile sunt testul caracterului care la baza trăirii noastre! Doar aceasta arată cât adevăr este în ceea ce afirmăm.

Ajungem în viața de credință să ne întrebăm dacă suntem creștini cu adevărat? Suntem în măsură în care aceste afirmații din Fericiri ne caracterizează!

Versetele 1-2: 1 Când a văzut Isus noroadale, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El. 2 Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:

Întâlnirea noastră cu Domnul trebuie să se petreacă întotdeauna într-un cadru foarte precis:

- departe de orice ne-ar distra atenția („pe munte”)
- cu confortul necesar ca să putem asculta cu atenție („au șezut jos”)
- cât mai „aproape” de El ca să nu riscăm să pierdem vreun cuvânt important („s-au apropiat de El”.)

Versetul 3: Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!

În prezența lui Dumnezeu va putea intra și rămâne doar cel care constientizează, recunoaște și admite că n-are nici o vrednicie pentru care să merite ceea ce îi oferă El.

Doar atunci când ai tăria să accepți această atitudine poate avea loc întâlnirea personală cu Dumnezeu și începe viața de credință cu El.

Poti să consideri că ai zeci de ani de „umblare cu Domnul” prin lumea aceasta, căci dacă n-ai această atitudine permanentă nu îl ai pe El și îl ai pe El doar în măsură în care ea începe să te caracterizeze.

Versetul 4: Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!

Poti să plângi din mii de cauze juste în lumea aceasta, însă doar plânsul pentru păcat te mântuiește.

Faptul că plângem pentru păcatele din viața noastră este prima dovadă că am constientizat, am recunoscut și am admis că n-avem nici un merit înaintea lui Dumnezeu și este primul pas pe calea credinței.

Păcatele trebuie plânse nu doar când începem viața de credință, ci și pe tot parcursul ei.

Nu trebuie să plângem doar pentru păcatele noastre ci și pentru ale celor de lângă noi.

Credincioșii plâng doar în lumea aceasta, în timp ce necredincioșii plâng și aici și în vecinicie.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 5: Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!

Este sigur ca am experimentat blandetea mantuitoare a lui Dumnezeu numai in masura in care putem manifesta blandete fata de altii.

Bland este cel care isi poate tine mania sub control, astfel incat ea sa nu se manifeste verbal, atitudinal sau prin gesturi catre cei din jur.

Blandetea este refuzul de a-ti impune propria persoana si disponibilitatea de a te umili sau smerii mai degraba in locul razbunarii.

Blandetea nu este o trasatura naturala a caracterului nostru, ci una care trebuie cultivata in parteneriat cu Dumnezeu.

Puterea de a ierta este mai mare decat puterea de a strivi si a nimici.

Desi acum pare ca pamantul apartine celor duri si nemilosii, Dumnezeu, Creatorul sau, l-a revendicat pentru cei care se aseamna cu El prin blandete.

Versetul 6: Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!

Nu este suficient sa ne plangem pacatul ci trebuie sa si dorim cu ardoare o stare dupa voia lui Dumnezeu in viata noastra.

Dumnezeu nu vrea sa renuntam doar la anumite pacate, ci la insasi starea de pacat din viata noastra.

Flamand si insetat dupa neprihanire este cel care ajunge sa o doreasca cu aceiasi intensitate a celei mai profunde dureri sau neimpliniri – si nu ocazional ci in mod constant.

Ambitia suprema a omului flamand si insetat dupa Dumnezeu nu este de natura materiala, ci spirituala.

Fericirea nu trebuie cautata niciodata pentru ea insasi, intrucat ea apare intotdeauna atunci cand cautarea noastra se indreapta spre Dumnezeu.

Foamea si setea noastra spirituala nu vor fi saturate deplin decat in vesnicie, cand ne vom intalni cu Dumnezeu.

Versetul 7: Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!

A avea mila inseamna sa ai compasiune pentru cei aflati in nevoie.

Am experimentat mila lui Dumnezeu fata de noi numai in masura in care putem arata si noi mila fata de altii.

Avem foame si sete dupa neprihanire numai daca in atitudinile noastre fata de semenii demonstram mila.

Mila poate fi sub forma financiara, dar poate fi manifestata si prin atitudini, cuvinte si fapte.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cand suntem milostivi il imitam pe Dumnezeu.

Orice milostenie manifestata fata de altii, Dumnezeu o pune in contul Lui si ne-o va rasplati.

Mila lui Dumnezeu fata de noi se va arata in orice domeniu in care vom avea nevoie de ea.

Versetul 8: Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!

O inima curata are un copil al lui Dumnezeu care are motivatii dupa voia Tatalui, in tot ceea ce face, si care este absolut transparent.

O inima curata inseamna ratiune sfanta, vointa in acord cu vointa lui Dumnezeu si sentimente purificate de pacat.

Nu conteaza cum aratam pe dinafara atat timp cat pe dinauntru suntem dupa voia lui Dumnezeu.

O inima curata se obtine prin recunoasterea si marturisirea pacatului si se pastreaza prin evitarea lucrurilor care o pot pangari.

Daca in interior suntem dupa voia lui Dumnezeu avem promisiunea ca il vom vedea pe El in partasia rugaciunii si a Cuvantului, la lucru in viata noastra si deplin – fata catre fata – in vesnicie.

Versetul 9: Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!

Oamenii curati in interior si care cauta sa faca voia lui Dumnezeu vor aduce pacea in mijlocul comunitatilor in care se vor gasi.

A face pace inseamna sa iti asumi mandatul pe care l-a avut Insusi Fiul lui Dumnezeu pe pamant.

Putem aduce pace intre oameni, ajutandu-i sa se ierte si sa se accepte, dar cel mai important este sa facem pace intre oameni si Dumnezeu, prin iertarea pacatelor.

Cei care starnesc certuri sunt fii diavolului, iar cei care aduc pace sunt fii lui Dumnezeu.

A fi facator de pace inseamna a evita orice modalitate prin care ai putea produce conflict in jurul tau.

Pacea nu inseamna impaciutorism, adica oricat am cauta sa aducem pacea in lume, nu putem accepta si aproba – de dragul pacii – pacatul pe care Dumnezeu il uraste.

Versetul 10: Ferice de cei prizonieri din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor!

Cand incercam sa-i apropiem pe oameni de Dumnezeu sa ne asteptam la persecutie din partea celui ce stapaneste acest veac – diavolul.

Oricum vom pune problema apropierii oamenilor de Dumnezeu, intre crestini si lume nu va exista reconciliere si acceptare pentru ca deservim doi stapani diferiti.

Diavolul nu ne va lasa sa ne facem misiunea linistiti pentru ca in masura in care noi castigam adepti, el pierde clienti importanti.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Testul final al caracterului nostru creștin se leagă de pretul pe care suntem dispuși să-l plătim pentru a ne păstra modul de viață plăcut lui Dumnezeu.

Fiecare persecuție de care vom avea parte ne va confirma mai deplin statul nostru de copii ai lui Dumnezeu.

Cei care vor fi dispuși să plătească până la capăt pretul persecuției vor avea parte de răsplata deplină – Împărăția Cerurilor – însumând toate răsplățile celorlalte componente ale caracterului creștin.

Versetul 11: Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!

Nu oricine va putea face față tuturor persecuțiilor pentru numele lui Iisus Hristos, decât acela care a internalizat în viața sa toate componentele caracterului creștin prezentate în fericiri.

Atunci când dorești cu orice pret să vezi pe cineva impacat cu Dumnezeu, va trebui să fii pregătit pentru durerile pierderii relației dintre semeni.

Hristos nu vrea să credem în El ca unul care ne va face dreptate când vom fi persecutați, ci ca unul care ne va da putere să îndurăm vorbele și acuzațiile îndreptate împotriva noastră.

Gura lumii este o mare putere care, de regulă, stă în slujba diavolului.

Pentru ca o persecuție să fie autentică trebuie să fim persecutați pe nedrept și din pricina Domnului Iisus.

Versetul 12: Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigonit pe proorocii, care au fost înainte de voi.

Ranile și loviturile pe care ni le pricinuiesc cei care ne persecută din pricina Domnului Iisus sunt considerate *medalii de onoare* în cer.

Noi putem să ne bucurăm de ceea ce vom primi în cer pentru că, spre deosebire de oamenii lumesti, întreaga noastră viață este îndreptată spre vesnicie – unde noi avem totul în Iisus.

Dacă ne bucurăm când suntem persecutați, înseamnă că renunțăm la răzbunare și resentimente față de cei care ne prigonesc.

Nu trebuie să ne bucurăm de persecuția în sine, ci trebuie să regretăm că cei care ne chinuiesc sunt într-atât stăpâniți de diavolul încât luptă împotriva lui Dumnezeu.

Matei 5, 13-16

Temă: Scopul ucenicilor lui Hristos în lume

I. CITIREA:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 13	Voi sunteți sarea pământului; iar dacă sarea se va strica cu ce se va săra? Întru nimic nu mai este de treabă, ci numai a se arunca afară și a se călca de oameni.	Voi sunteți sarea pamantului; dacă sarea își va pierde gustul, cu ce se va sara?; de nimic nu mai e buna, decât să fie aruncată afară și calcată în picioare de oameni.	Voi sunteți sarea pamantului. Dar dacă sarea devine searbada, cu ce îi vei da gustul? Nu mai este buna la nimic, decât de aruncat afară, să o calce lumea în picioare.	Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.
v. 14	Voi sunteți lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde deasupra muntelui stînd;	Voi sunteți lumina lumii; nu poate să se ascundă cetatea din varful muntelui;	Voi sunteți lumina lumii. Nu poți ascunde o cetate așezată pe înaltime.	Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte
v. 15	Nici aprind făclie și o pun supt obroc, ci în sfesnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.	nici aprinde cineva făclie și o pune sub obroc, ci în sfesnic, și ea le luminează tuturor celor din casa.	Nici nu pui sub obroc o candelă aprinsă, ci pe candelabru, ca să lumineze tuturor celor din casa.	Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc
v. 16	Asa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzînd ei lucrurile voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru cel, din ceruri.	Asa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât ei să vadă faptele voastre cele bune, și să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.	Tot astfel să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă faptele voastre bune și să-L preamarească pe Tatăl vostru din ceruri.	Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

13 Voi sînteți sarea pămîntului.

↓Dar
dacă sarea își pierde gustul,
↑ prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra?

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Atunci nu mai este bună la nimic

↑ decît să fie lepădată afară,
și
călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii.

↑ O cetate așezată pe un munte,

↑ nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina

↑ ca s'o pună supt obroc,
ci o pun în sfeșnic,
și
luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră

↑ înaintea oamenilor,

↑ ca ei să vadă faptele voastre bune,
și
să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decît simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întîlnim în acest text biblic?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

Despre ce vorbește textul și **ce se întîmplă** pe parcursul derulării lui?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

Cînd se petrec lucrurile scrise aici?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Unde se petrec aceste lucruri?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

Care sunt motivele pentru care se întîmplă cele relatate?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

Cum evoluează totul?

13 Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

15 Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16 Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

Câteva întrebări care te pot ajuta în INTERPRETAREA textului:

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Când Fiul lui Dumnezeu a venit în lumea noastră, n-a făcut-o de dragul unei *calatorii indedite*, așa după cum nu și-a ales ucenici dintre cei care îl ascultau doar pentru *a-i tine companie*. Totul în lucrarea Lui a avut scopuri concrete, care convergeau spre marele *deziderat* al refacerii relației omului cu Creatorul ei.

Tocmai de aceea, imediat după ce rosteste *Fericirile*, creionând caracterul omului care participă la Împărăția Cerurilor (Mt. 5, 1-12), Mantuitorul își provoacă ucenicii cu sopul asumării acestui caracter în propria conduită. La urma urmelor, El nu i-a chemat la smerenie, pocăință, blandete sau la vreo altă dintre aceste trasături de dragul autosuficienței, ci în vedere vindecării și îndrumării unei întregi planete *decimate de pacat* (v. 13) și *orbecainde* în propria nebuloasă existentială (v. 14-16).

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Prima dimensiune a scopului ucenicilor lui Hristos vizează *impiedicare stricaciunii* produse de pacat in lume – surprinsa prin metafora „sarii”. Asa cum sarea impiedica putrefactia, tot asa ucenicul care isi va asuma caracterul din Fericiri va impiedica pacatul – prin simpla sa existenta in lume.

A doua dimensiune a scopului ucenicilor lui Hristos vizează *iluminarea* sau *indrumare* lumii – surprinsa prin metafora „luminii”. Asa cum in plan geografic Ierusalimul reprezenta un reper chiar si noaptea pentru trecatori sau cum lumina din candela iti permite sa iti coordonezi eficient miscarile intr-o camera intunecata – tot astfel, in plan spiritual, lumea are nevoie de *indrumarea* Evangheliei.

Din modul in care Mantuitorul relationeaza cele doua metafore intelegem cateva afirmatii importante:

Mai intai, *lumea si crestinul sunt diferiti*. Lumea este in pacat si in intuneric, iar crestinul este cel care trebuie sa o slujeasca, aducand vindecare si indrumare.

Apoi, abia dupa ce un crestin isi asuma caracterul din fericiri, astfel incat pacatul din vietile celor apropiati incepe sa fie „vindecat”, el poate avea *pretentia* de a indruma lumea spre Dumnezeu. Altfel, riscul este sa foloseasca *cuvinte fara acoperire* si sa propovaduiasca un mesaj care nu va impacta niciodata.

In fine, atat de importante sunt caracterul si Evanghelia pe care le-a incredintat Mantuitorul ucenicilor incat „ei si numai ei” pot *sluji spiritual lumea*, conducand-o spre mantuirea care constituie chintesenta scopului incredintat lor. La vremea cand au fost spuse aceste cuvinte, multi filosofi pretindeau cate ceva, in acest sens, dar Fiul lui Dumnezeu a profetit esecul lor si al tuturor urmasilor lor respectiv succesul etern al misiunii ucenicilor, care aveau sa se cheme crestini (Fapte 11, 26).

Si totusi, doua *pericole* pandesc in calea indeplinirii scopului ucenicilor in lume:

Primul este *contaminarea cu lumea*. Inevitabil, oferta lumii avea sa atraga privirea ucenicilor – astfel ca *sarea* risca sa isi piarda *calitatea de a sara*, prin amestec cu *pacatul*.

Al doilea este *izolarea fizica de lume*. Oricat de importanta era Evanghelia incredintata de Fiul lui Dumnezeu, trairea ei doar in ascuns – de teama persecutiei sau, pur si simplu, din *lipsa dorintei* de a sluji – n-avea nici un rost.

Chemarea pentru ucenici este la asumarea scopului incredintat de Mantuitorul – cu toate implicatiile acesteia, inclusiv lupta cu pericolele care i-ar putea anula rostul existential.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Dacă fericirile descriu aspecte fundamentale ale caracterului ucenicului lui Iisus, metaforele sării și luminii sugerează **influența benefică a acestora în lume.**”²²⁸

„Oricât ar parea de incredibil, Iisus a numit grupul restrâns de țărani palestinieni **sarea pământului și lumina lumii**, atât de mare avea să fie influența lor.”²²⁹

„*Fericirile* în ele însele au constituit așa un soc pentru ascultătorii Domnului Iisus, încât **El a trebuit să se grăbească să adauge...**” afirmațiile din paragraful de față.²³⁰

Pliniu: „Nimic nu este mai folositor decât **sarea și lumina soarelui**”.²³¹

Cineva a spus: **Trebuie să ducem Biserica în lume, nu lumea în Biserica.**

Lumea se afla într-un proces de putrefacție. „Biserica, pe de altă parte, este așezată în lume cu un rol dublu: ca sare pentru a opri – sau cel puțin a împiedica – procesul de descompunere socială și ca lumină pentru a împrăști întunericul.”²³²

Versetul 13: Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

Voi sînteți sarea pămîntului...

„Starea sau mersul lumii sau al pământului pot fi descrise în termenii unei morți în greseli și păcate, moarte indusă și alimentată de poftele firii pămîntesti și de gândurile noastre și controlată și impusă de domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fii neascultării. Dar tocmai în această moarte a coborât viața, în acest întuneric a coborât lumina: Domnul Iisus Hristos. El este o lumină pe care întunericul n-a biruit-o, o Viață pe care moartea n-a înghitit-o; și tocmai **această viață și lumina a venit El să-o împartă ucenicilor Sai.**”²³³

„**Iată ce are de spus Biblia despre această lume.** Ea este căzută, păcătoasă și rea. Se caracterizează printr-o predilecție spre rău și războaie. Este asemenea carnii care are tendința de a putrezi și de a se contamina. Ea se aseamănă cu ceva ce nu poate fi păstrat sănătos decât cu ajutorul conservanților și antisepticelor. Ca rezultat al păcatului și al caderii, viața în lume tinde în general să intre într-o stare de descompunere. Conform Scripturii, aceasta este singura perspectivă corectă și sanatoasă asupra umanității.”²³⁴

²²⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 55; cf și Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 163

²²⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 56

²³⁰ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 261

²³¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 56

²³² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 57

²³³ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 215

²³⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 166

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Adevarul fundamental comunicat de aceste metafore si comun ambelor este acela ca **Biserica si lumea sunt comunitati distincte**. Pe de o parte avem „pamantul”; pe de alta parte „voi”, cei care sunteti sarea pamantului... Este deosebit de important sa afirmam cat se poate de clar acest lucru astazi, intr-o vreme in care a devenit o moda in teologie sa fie estompate liniile de demarcatie intre Biserica si lume si sa se vorbeasca despre intreaga omenire, fara discriminari, ca fiind „poporul lui Dumnezeu”.²³⁵ „...Noi nu-L slujim nici pe Dumnezeu, nu ne slujim nici noua insine si nu slujim nici lumii atunci cand incercam sa obliteram sau chiar sa minimalizam aceasta deosebire... Probabil cea mai mare tragedie a Bisericii in decursul indelungatei si zbuciumatei sale istorii a fost tendinta ei constanta de a se conforma culturii dominante in loc sa dea nastere propriei sale contraculturi crestine.”²³⁶

„Dar pentru ca viata a coborat in taramurile mortii si lumina in imparatia intunericului, Domnul Iisus isi avertizeaza ucenicii de faptul ca **a fi crestin inseamna, prin definitie, a fi intr-o permanenta batalie spirituala**.”²³⁷

Sarea conserva alimentele. Prin urmare, ar trebui sa intelegem afirmatia lui Iisus in sensul ca ucenicii trebuie sa „conserve” pamantul. „Cu alte cuvinte, **Dumnezeu opreste inca executarea judecatii Sale si prelungeste vremurile de har de dragul ucenicilor si de dragul misiunii lor**. Aceasta afirmatie se potriveste bine cu alte afirmatii biblice. Tot asa, Dumnezeu ar fi crutat Sodoma daca ar fi gasit acolo macar zece oameni neprihaniti (Gen 18, 32). In Exod 32, 7 si urm, Moise sta in spartura pentru popor, pentru ca poporul sa fie crutat de mania lui Dumnezeu. Asa cum Matei 24, 22 vorbeste despre o scurtare a necazului cel mare de dragul ucenicilor („cei alesi”), tot asa vorbeste 2 Petru 3, 9 despre o prelungire a rabdarii Domnului pentru viata pamantului.”²³⁸

„In cuvintele lui R.G.V. Tasker, **ucenicii trebuie sa fie „un dezinfectant moral** intr-o lume in care standardele morale sunt scazute, in perpetua schimbare sau nonexistente.”²³⁹

„Din forma de prezent a afirmatiei, si din context deducem ca **aici este vorba, fara indoiala, de pamantul prezent, nu de cel viitor**.”²⁴⁰

„**In greaca fiecare afirmatie incepe cu pronumele emfatic „voi”**, ca si cum ar spune „voi si numai voi sunteti sarea pamantului si lumina lumii”. Si de aceea – conditia urmeaza cu o logica inexorabila – pur si simplu nu aveti voie sa dezamagiti lumea pe care ati fost chemati sa o slujiti.”²⁴¹

„**Scoateti crestinismul din lume si din viata, si ganditi-va numai ce insipida ar fi viata**, indeosebi pentru cineva in varsta sau pe patul de moarte. Ea este complet lipsita de gust, si oamenii ajung sa se drogheze intr-un fel sau altul deoarece simt nevoia sa dea un gust vietii.”²⁴²

²³⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 57; cf si Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 214

²³⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 62

²³⁷ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 216

²³⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 130

²³⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 58

²⁴⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 129

²⁴¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 62; cf si Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 215

²⁴² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 168

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Specificarea *voi sunteti* exprima o misiune divina. Aceasta misiune ii deosebeste, in acelasi timp, pe ucenici de ceilalti oameni. Ei dobandesc astfel o demnitate unica drept imputerniciti ai lui Dumnezeu.”
243

„Sarea este fundamental diferita de mediul in care este plasata si, intr-un anume sens, ea isi exercita toate calitatile tocmai prin aceea ca este diferita... Crestinul este un om esential diferit de toti ceilalti. Este tot atat de diferit cum este sarea de carnea peste care este imrasiata. El este la fel de diferit de ceilalti cum se deosebeste sarea de rana pe care este asezata. Aceasta diferenta exterioara trebuie accentuata si subliniata in continuare.”²⁴⁴

Sarea = „Era un condiment cat si un conservant. Din vremuri imemorabile ea pare sa fi facut parte din lista componentelor esentiale ale dietei umane, fiind folosita drept condiment sau dresura pentru alimente: „Poti manca ce-i fara gust si fara sare” (Iov 6, 6). Insa in secolele dinaintea inventarii procedeelor de congelare, sarea era folosita indeosebi pentru a preveni alterarea carni. Ea continua sa fie folosita si astazi in acest scop. H. V. Morton a descris prepararea „biltong-ului” (carnea taiata felii subtiri si uscata la soare, in Africa de Sud): „Carnea dupa ce a fost taiata si impartita in portii de marimea dorita, este frecata cu sare granulata... Daca este sarata bine, se va pastra o perioada nedefinita de timp.”²⁴⁵

Daca suntem sare trebuie sa condamnăm pacatul din jurul nostru. Sa fim atenti: Iisus n-a spus ca suntem mierea pamantului!²⁴⁶

Unii spun ca Biserica, in calitate de institutie, trebuie sa fie sar, modeland structurile sociale dupa tiparele crestine. Eu, insa, „...sugerez ca **crestinul trebuie sa functioneze ca sare a pamantului intr-un mod mult mai individual**. El face lucrul acesta prin viata si caracterul sau individual fiind consecvent in felul sau de a fi, indiferent de contextul in care se gaseste. De exemplu, sa ne imaginam ca un grup de oameni converseaza intre ei intr-o maniera nu tocmai demna. Un crestin apare brusc in mijlocul lor si prezenta lui are un efect imediat. El nu spune nimic, dar oamenii incep sa-si modifice limbajul. El actioneaza deja ca sare si controleaza tendinta spre putrezire si stricaciune. Doar prin faptul ca este crestin, prin viata lui, prin caracterul si comportamentul lui, in general, el controleaza raul care se manifesta; si procedeaza la fel in orice context si in orice situatie. El poate controla raul nu doar in mediul sau privat, in casa lui, in atelierul sau la biroul lui, sau oriunde ar fi, ci si in calitate de cetatean al tarii in care locuieste.”²⁴⁷ Totusi „trebuie sa recunoastem ca nu ni se intampla ca, atunci cand intram intr-o incapere, oamenii sa-si controleze imediat limbajul si conversatia, doar pentru ca suntem noi acolo... Necazul este ca, in multe situatii, sarea si-a pierdut puterea de a sara; iar noi nu ii influentam pe cei din jurul nostru afirmandu-ne doar calitatea de „sfinti”...”²⁴⁸

„Marea speranta a societatii actuale este un numar tot mai mare de crestini individuali.”²⁴⁹

Exemplul unei femei care a fost sare a pamantului:

Maica Tereza, născută *Agnes Gonxha Bojaxhiu* (citește Gongea Boiagiu), (n. [27 august 1910](#), [Skopje, Macedonia](#) - d. [5 septembrie 1997](#), [Calcutta, India](#)), călugăriță catolică de origine [albaneză](#) (mama sa)
[1]care a fondat ordinul [Misionarii carității](#) în [Kolkata](#) (Calcutta), [India](#) în 1950. Timp de peste 45 de

²⁴³ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 129

²⁴⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 167

²⁴⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 56

²⁴⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 65

²⁴⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 169

²⁴⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 172

²⁴⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 172

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ani, ea a îngrijit săracii, bolnavii, orfanii și muribunzii, conducând și extinderea Misionarilor carității, mai întâi în toată India, apoi și în alte țări. Tatăl său, de origine [aromână](#) ^[2], a murit când fiica avea zece ani. Din acel moment, Agneza Gongea Boiagiu nu a mai avut contact cu ramura aromână a familiei sale.^[3] A întemeiat ordinul "Misionarele Carității". A primit [Premiul Nobel pentru Pace](#) în anul [1979](#).²⁵⁰

Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra?

„**Strict vorbind sarea nu isi poate pierde gustul.** Din cate se spune, clorura de sodiu este un compus chimic deosebit de stabil, rezistent aproape la orice atac. Totusi poate fi contaminata prin amestecul cu impuritati, devenind inutila, ba chiar periculoasa. Sarea desalinata nu este buna nici pentru gunoi, adica ingrasamant natura. Dr. David Turk mi-a sugerat ipoteza ca ceea ce in vremea respectiva era numit in mod popular „sare” era de fapt probabil un praf alb (probabil din zona Marii Moarte) care, desi continea clorura de sodiu, continea totodata multe alte substante intrucat in acea vreme nu existau instalatii de purificare. Din acest praf, clorura de sodiu era probabil componenta cea mai solubila si deci componenta dusa cel mai usor de apa. **Reziduurile de pudra alba** ramase pareau in continuare a fi sare si, fara indoiala, erau numite mai departe sare, dar nici nu aveau gustul sarii, nici nu actionau asemenea sarii. **Era doar praful de pe drum.**”²⁵¹

„**Faptul ca suntem cu Scriptura in maini, faptul ca suntem religiosi, inca nu inseamna ca suntem pe placul lui Dumnezeu... (2 Cor 13, 5)...** Pe de o parte, o religie care se limiteaza la conformare si care nu porneste de la o transformare launtrica radicala, o religie care atinge doar nivelul faptelor si al vorbelor, care nu patrunde pana la nivelul gandirii, al atitudinilor si al motivatiilor, este o religie fariseica si nu slujeste la intrarea in Imparatia Cerurilor. Dar pe de alta parte, un crestinism care nu se vede, care nu se intrupeaza in viata de zi cu zi, ofera si el o nadejde inselatoare, deoarece in ochii lui Dumnezeu, un asemenea crestinism, pur si simplu, nu exista! A fi crestin inseamna a experimenta, in primul rand, o transformare profunda, pe care Scriptura o numeste „nastere din nou”, dar a nu te opri la atat, pentru ca „orice pom care nu face roade bune este taiat si aruncat in foc” (7, 19).”²⁵²

„**Sarea crestina nu are ce cauta in solnite eclesiastice elegante,** bucurandu-se de o tihna confortabila; locul nostru este sa fim frecati de comunitatea seculara penetrand-o, asa cum sarea este frecata pe carne pentru a opri alterarea... Iisus ii invata pe oameni undeva in apropierea Marii Galileii. La mai putin de 150 km, inspre Sud, raul Iordan se varsa intr-o alta mare, Marea Moarta, atat de sarata incat este moarta. Si pe malul vestic al acesteia traia in acea vreme o comunitate a carei biblioteca de suluri a provocat senzatii cand a fost descoperita accidental, cu cateva decade in urma. Era o comunitate monastica de esenieni care se retrasese din lumea stricata. Se numeau pe ei insisi „fii luminii”, dar n-au facut nimic pentru a lasa lumina lor sa lumineze, iar in ghetoul lor sarea lor era l fel de nefolositoare ca sedimentele de pe malul marii invecinate. Oare la ei sa se fi gandit Iisus in timp ce vorbea? W.D. Davies crede ca El „Si-a aruncat privirea” in directia lor. Este o ipoteza plauzibila”²⁵³

²⁵⁰[http://images.google.ro/imgres?](http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f8/President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg/200px-President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg&imgrefurl=http://ro.wikipedia.org/wiki/Maica_Tereza&usq=__4mqJbFIRsvs0Ex3rVSrEM-hlRA=&h=135&w=200&sz=8&hl=ro&start=94&sig2=-YUIRJZ98VRQuVQypisUtA&tbid=wBq3CRPEcykW_M:&tbnh=70&tbnw=104&prev=/images%3Fq%3Dmaica%2Btereza%26gbv%3D2%26ndsp%3D20%26hl%3Dro%26sa%3DN%26start%3D80&ei=vIfIsviyFZC4sgb2s9SCAw)

[imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f8/President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg/200px-](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f8/President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg/200px-President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg&imgrefurl=http://ro.wikipedia.org/wiki/Maica_Tereza&usq=__4mqJbFIRsvs0Ex3rVSrEM-hlRA=&h=135&w=200&sz=8&hl=ro&start=94&sig2=-YUIRJZ98VRQuVQypisUtA&tbid=wBq3CRPEcykW_M:&tbnh=70&tbnw=104&prev=/images%3Fq%3Dmaica%2Btereza%26gbv%3D2%26ndsp%3D20%26hl%3Dro%26sa%3DN%26start%3D80&ei=vIfIsviyFZC4sgb2s9SCAw)

[President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg&imgrefurl=http://ro.wikipedia.org/wiki/Maica_Tereza&usq=__4mqJbFIRsvs0Ex3rVSrEM-hlRA=&h=135&w=200&sz=8&hl=ro&start=94&sig2=-YUIRJZ98VRQuVQypisUtA&tbid=wBq3CRPEcykW_M:&tbnh=70&tbnw=104&prev=/images%3Fq%3Dmaica%2Btereza%26gbv%3D2%26ndsp%3D20%26hl%3Dro%26sa%3DN%26start%3D80&ei=vIfIsviyFZC4sgb2s9SCAw](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f8/President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg/200px-President_Reagan_presents_Mother_Teresa_with_the_Medal_of_Freedom_1985.jpg&imgrefurl=http://ro.wikipedia.org/wiki/Maica_Tereza&usq=__4mqJbFIRsvs0Ex3rVSrEM-hlRA=&h=135&w=200&sz=8&hl=ro&start=94&sig2=-YUIRJZ98VRQuVQypisUtA&tbid=wBq3CRPEcykW_M:&tbnh=70&tbnw=104&prev=/images%3Fq%3Dmaica%2Btereza%26gbv%3D2%26ndsp%3D20%26hl%3Dro%26sa%3DN%26start%3D80&ei=vIfIsviyFZC4sgb2s9SCAw)

²⁵¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 58

²⁵² **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 212

²⁵³ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 64

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Crestinul nu traieste in izolare. El este in lume, desi nu este din ea; el are o relatie cu lumea aceasta. In Scriptura veti gasi intotdeauna aceste doua dimensiuni prezentate impreuna. Crestinului i se spune ca trebuie sa fie dintr-o alta lume in ceea ce priveste mentalitatea si perspectiva asupra vietii, dar acest fapt nu inseamna niciodata ca el se retrage din lume.”²⁵⁴

„...dizolvarea Bisericii in lume ar corespunde tocmai situatiei in care *sarea isi pierde puterea de a sara*, pe care Iisus vrea sa o impiedice.”²⁵⁵

„...**Lucrul acesta se intampla atunci cand** ne pierdem saracia in duh si incepem sa construim si sa mizam pe meritele noastre. Atunci ne seaca lacrimile si reintram in arena competitiei afirmarii de sine Foamea si setea dupa neprihanire le inlocuim cu o foame si sete dupa afirmare. Milostenia se transforma in mijloace de afisare si de castigare a admiratiei semenilor. Nu numai ca mana stanga incepe sa stie ce face mana dreapta, dar incep sa vorbeasca ziarele si televiziunea de sponsorizarile noastre. Lucrarea de impaciuire lasa incet loc celei de dezbinare si prigonitul se transforma in prigonitor.”²⁵⁶

Atunci nu mai este bună la nimic decât să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

„**Gustul sarat** reprezinta caracterul sarat de crestin asa cum este el descris in Fericiri, ucenicia crestina devotata exemplificata atat prin fapte, cat si prin vorbe... Daca un crestin este asimilat de necrestini si contaminat de impuritatile lumii, isi pierde influenta.”²⁵⁷

„**Au existat biserici care**, dupa ce si-au pierdut gustul sau dupa ce au incetat sa mai ofere lumina adevarata, **au fost pur si simplu calcate in picioare**. In Africa de Nord a existat la un moment dat o biserica crestina puternica, o biserica infloritoare in care s-au format multi dintre gigantii crestinismului din primele veacuri – ne limitam sa-l mentionam aici doar pe Sfantul²⁵⁸ Augustin. Dar ea si-a pierdut gustul si adevarata lumina, motiv pentru care a fost literalmente calcata in picioare si a incetat sa mai existe. Aceiasi istorie s-a repetat si in alte tari.”²⁵⁹

Aruncat afara se refera la judecata finala a lui Dumnezeu si nu este o pedeapsa penru pacate pe care le putem aduce sub sangele lui Iisus, ci de „neascultarea fundamentala, de razvratirea premeditata si permanenta, care pune - ce-i drept - mana pe darurile divine, dar nu vrea sa se puna pe sine la dispozitia lui Dumnezeu.”²⁶⁰

„Tragedia este ca, o data ce ne-am pierdut gustul si puterea de a sara, nu ne mai putem nici macar intoarce inapoi de unde am iesit, ci vom ajunge calcati in picioare chiar si de catre aceia dintre care am iesit. **Intr-un fel, pentru crestin, pentru ucenicul lui Hristos, pare sa nu mai fie drum inapoi.**”²⁶¹

„Pentru ca nu cumva uceniciei, din pricina cuvintelor: „Cand va vor ocara si va vor prigoni si vor zice tot cuvantul rau impotriva voastra” sa se teama a porni la propovaduire, Hristos le spune: „Daca nu

²⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 163

²⁵⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 131

²⁵⁶ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 216

²⁵⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 59

²⁵⁸ Din respect fata de autor lasam apelativul asa, cu mentiunea ca din perspectiva ortodoxa il numim doar Fericitul Augustin, n.n.

²⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 190

²⁶⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 131

²⁶¹ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 217

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

sunteti destul de tari ca sa infruntati ocarile, prigonirile si cuvintele rele, in zadar ati fost alesi! **Nu trebuie sa va temeti cand sunteti vorbiti de rau, ci cand sunteti fatarnici.** Atunci va veti strica si veti fi calcati in picioare! Dar daca ramaneti la gust cum e sarea, si sunteti vorbiti de rau, bucurati-va! Asa e lucrarea sarii: sa muste si sa pricinuiasca dureri celor rai”.²⁶²

„...nu suntem neajutorati si neputinciosi, la urma urmelor! Caci il avem pe Iisus Hristos, Evanghelia, idealurile si puterea Lui, iar Iisus Hristos este tocmai sarea si lumina de care aceasta lume intunecata si stricata are nevoie. Dar **trebuie sa avem sare in noi insine si trebuie sa lasam ca lumina noastra sa lumineze.**”²⁶³

Versetul 14: Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

Voi sînteți lumina lumii.

„Acest „**voi**” din afirmatia Domnului nostru se refera pur si simplu la noi insine. Pericolul la care suntem mereu expusi este sa citim o astfel de afirmatie si sa ne gandim la altii, la primii crestini sau la crestini in general. Daca pretindem cu adevarat ca suntem crestini, atunci ea se refera la fiecare dintre noi.”²⁶⁴

„Lumea vorbeste mereu despre iluminarea ei. Discursul asupra iluminarii este una din preocuparile ei favorite, mai ales de la Renastere incoace, odata cu sec al –XV-lea si al-XVI-lea, perioada in care oamenii au inceput sa manifeste un nou interes fata de cunoastere. Acest moment este privit de toti ganditorii ca un punct de cotitura in istorie, ca un moment hotarator care desparte istoria civilizatiilor si toti impartasesc convingerea ca civilizatia moderna, asa cum o cunoastem noi, a inceput de fapt atunci... Asa cum stiti, a existat apoi o iluminare asemanatoare in sec al-XVIII-lea, care si-a luat de fapt chiar acest nume: de „iluminism”. Oricine este interesat de istoria Bisericii si a credintei crestine trebuie sa tina seama de miscarea iluminista. Intr-un anume sens, ea a reprezentat inceputul atacului asupra autoritatii Bibliei, deoarece a asezat filosofia si ratiunea umana in locul revelatiei divine autoritare si a proclamarii adevarului lui Dumnezeu de catre om... Contrar tuturor acestor lucruri, iata care este afirmatia biblica: „**Voi, si numai voi, sunteti lumina lumii**”... Chiar in momentul in care ne laudam cu iluminarea noastra, cu ceea ce cunoastem si intelegem are loc si aceasta tragica rupere a relatiilor personale. Iata una din problemele majore in plan social si moral ale societatii.”²⁶⁵

„Uitati-va la marii filosofi si ganditori de astazi si veti descoperi invariabil ca ei nu va conduc niciodata dincolo de analiza. Se pricep foarte bine sa descrie o problema si sa arate diferiti factori implicati in ea. Dar atunci cand intrebati care este cauza ultima responsabila pentru aparitia ei si ce ne propun ei, va lasa pur si simplu fara raspuns. Este clar ca nu au nimic de spus in aceasta privinta. **Devine evident ca nu exista deloc lumina in aceasta lume in afara luminii pe care o raspandesc crestinii si credinta crestina.** Aceasta nu este o exagerare.”²⁶⁶

„Sa nu uitam niciodata ca Platon, Socrate, Aristotel si ceilalti ganditori antici isi expusesera invatatura cu cateva secole inainte ca Predica de pe Munte sa fie rostita. Domnul nostru a facut aceasta afirmatie dupa uimitoarea inflorire a gandirii si a intelectului in Antichitate. El a privit la grupul de oameni

²⁶² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 185

²⁶³ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 63

²⁶⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 174

²⁶⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 175

²⁶⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 177

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

obisnuiti, nesemnificativi, carora li se adresa si a spus: „Voi si numai voi sunteti lumina lumii”. Iata o afirmatie uimitoare si emotionanta; spun din nou ca exista multe lucruri pentru care ii multumesc lui Dumnezeu ca predic Evanghelia astazi si nu acum o suta de ani. Daca asi fi facut o astfel de afirmatie cu o suta de ani in urma, oamenii ar fi zambit, insa astazi nu zambesc. Istoria insasi dovedeste din ce in ce mai mult adevarul Evangheliei. **Intunericul lumii nu a fost niciodata mai evident ca acum** si de aceea este cu atat mai importanta uimitoarea afirmatie rostita de Domnul.”²⁶⁷

„Omul a fost creat pentru Dumnezeu asa incat sa nu poata trai cu adevarat daca nu este intr-o relatie corecta cu El. Asa a fost facut el de Dumnezeu: a fost creat pentru Dumnezeu. Dumnezeu a pus anumite reguli in natura lui, in fiinta si in existenta lui, iar daca omul nu se conformeaza acestora este sortit greselii. Aceasta este cauza tuturor problemelor...**Deci in momentul de fata noi suntem „lumina lumii” intr-un sens foarte real; doar noi avem o explicatie adecvata pentru starea lumii.**”²⁶⁸

Nu prin noi insine suntem lumina, ci prin prezenta Domnului Iisus in noi – Lumina lumii. Cand Dumnezeu ne da aceasta misiune, El creaza si conditiile ca sa o putem indeplini.”²⁶⁹

„Cu alte cuvinte, textul ne transmite aici **invatatura extraordinara a unirii mistice dintre credincios si Domnul sau**. Natura Lui intra in fiinta noastra, astfel ca noi devenim, intr-un anume sens, ceea ce este El insusi. Este esential sa pastram in minte ambele aspecte ale chestiunii. Prin credinta in Evanghelia am primit lumina, cunoasterea si instruirea. *Dar*, mai mult, aceasta a devenit parte din noi. A devenit viata noastra; ca urmare, suntem acum niste persoane care reflecta Evanghelia. Astfel ca acest text ne aminteste relatia noastra intima cu El. Crestinul este un om care a primit natura divina si a devenit partas al ei. Lumina prezenta in crestin e de fapt lumina care e Hristos Insusi, lumina care este in ultima instanta Dumnezeu... Dumnezeu, care este „Tatal luminilor”, este lumina care ne locuieste; El este in noi, iar noi suntem in El, si astfel se poate spune despre crestini: „Voi sunteti lumina lumii”.”²⁷⁰

„...**adevarul Evangheliei este lumina**, care intr-adevar se afla in vase fragile de lut, dar totusi straluceste prin insasi slabiciunea noastra cu o stralucire cu atat mai remarcabila. Suntem chemati atat sa raspandim Evanghelia, cat si sa ne traim viata intr-un mod vrednic de Evanghelia.”²⁷¹

Ilustratie: Intr-un oras din Elvetia cineva a avut dorinta de a construi o biserica. Aceiasi persoana a dorit ca slujba de sfintire a ei sa se faca seara. Cand toti enoriasii au venit ca sa o celebreze impreuna cu preotul au constatat ca biserica nu are sistem de iluminare. Atunci cel care a sponsorizat ridicarea ei le-a dat fiecaruia cate o lumanare aprinsa si le-a zis: Am vrut sa invatam cu totii, inaugurand aceasta biserica noua, ca noi suntem cei care trebuie sa lumineze in ea si din ea spre altii!

„**Omul nu are nevoie de mai multa lumina; el are nevoie de o fire care sa iubeasca lumina si sa urasca intunericul** – exact opusul firii care iubeste intunericul si uraste lumina. Omul are nevoie sa fie stapanit de cineva si are nevoie sa se intoarca la Dumnezeu. Dar nu este suficient sa-i spunem acest lucru, deoarece, daca ne limitam la atat, il lasam prada unei disperari si mai mari. Oricat ar incerca, omul nu este in stare sa gaseasca singur drumul spre Dumnezeu. Doar crestinul ii poate spune ca exista o cale catre Dumnezeu si inca una foarte simpla. Aceasta cale este sa cunosti o persoana numita Iisus Hristos din Nazaret.”²⁷²

²⁶⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 178

²⁶⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 183

²⁶⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 132

²⁷⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 179

²⁷¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 66

²⁷² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 184

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Voi sunteți lumina lumii!** Iarasi, a lumii, nu a unui neam, nici a douazeci de orase, ci a intregii lumi; sunt lumina spirituala cu mult mai buna decat lumina razei soarelui, precum sunt si sare duhovniceasca... „Nu va uitati – le spune Hristos – ca acum ne aflam aici si stam in acest mic colt de lume! Vetii ajunge cunoscuti tuturor, ca o cetate asezata pe varful unui munte, ca o faclie asezata in sfesnic, care lumineaza intreaga casa!”... Gandeste-te ce mari fagaduinte facuse Hristos ucenicilor Sai pe cand nu erau cunoscuti nici in tara lor!... Ca si cum ar fi fost inaripati, au strabatut tot pamantul, mai repede ca raza, raspandind lumina credintei.”²⁷³

„Cuvantul grecesc pentru „**lume**” este „cosmos”. In NT, cosmosul este lumea creata de Dumnezeu, dar dusmana Lui.”²⁷⁴

„Viata de crestin nu depinde de locul in care traim, ci de principiul care ne guverneaza viata. Metropola sau manastirea sunt unul si acelasi lucru pentru diavolul, deoarece lumea nu este acolo, afara, ci aici, inuntrul nostru. **A nu iubi lumea nu inseamna a iesi din lume, ci a scoate lumea din noi.** Deoarece lumea consta in pofta firii pamantesti, in pofta ochilor si in laudrosia vietii, nu lucrurile din sfera existentei mele sunt rele, ci felul in care ma raportezi la ele.”²⁷⁵

„Hristos le spune ucenicilor Sai: **Eu am aprins lumina; grija voastra este ca lumina sa ramana aprinsa nu numai pentru voi, ci si pentru cei ce se vor bucura de stralucirea ei si vor fi condusi la adevar.** Barfelile si defaimarile nu vor putea umbri stralucirea voastra, daca veti duce o viata desavarsita, ca unii ce veti aduce la invatatura Mea intreaga lume. Aratati, deci, o viata vrednica de harul ce ati primit; dupa cum harul se propovaduieste pretutindeni, tot astfel si vestea faptelor voastre bune merge impreuna cu el.”²⁷⁶

Domnul vorbeste despre misiunea de a fi **lumina**, abia dupa ce suntem **sare** dintr-un motiv foarte important: mai intai trebuie sa fim ceva, si apoi sa si facem ceva. Altfel spus, oamenii trebuie sa vada sfintenie in viata noastra, si abia apoi putem sa-i si indrumam catre Domnul. „Prea adesea noi crestinii tindem sa inversam ordinea. Vorbim intr-o maniera foarte luminata, dar nu traim intotdeauna ca „sare a pamantului”. Fie ca ne place sau nu, vietile noastre ar trebui sa fie intotdeauna primele care vorbesc; si nu este deloc laudabil daca buzele noastre vorbesc mai mult decat vietile noastre. Tragedia este ca, de multe ori, oamenii proclama Evanghelia in cuvinte, dar viata si comportamentul lor sunt o negare totala a Evangheliei. **Astfel de oameni nu se bucura de prea multa atentie din partea altora.**”²⁷⁷

O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămână ascunsă.

Probabil Iisus se referea la Ierusalim – o cetate vizibila si azi din departare si spre care inca se urma. La acea vreme, templul aurit probabil o facea si mai vizibila decat acum.²⁷⁸

„**Crestinismul adevarat nu poate sta ascuns**, el nu poate ramane neobservat. Cine traieste o adevarata viata crestina si care isi indeplineste functia de crestin va iesi in evidenta.”²⁷⁹

²⁷³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 186

²⁷⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 132; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 164

²⁷⁵ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 217

²⁷⁶ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 187

²⁷⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 180

²⁷⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 132

²⁷⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 190

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...noua ni se cere sa lasam Lumina lui Hristos din noi sa straluceasca spre exterior, astfel incat oamenii sa o poata vedea. Nu trebuie sa fim asemenea unui oras sau sat cuibarit intr-o vale, ale carui lumini sunt ascunse vederii, ci asemenea unei cetati.. ale carei lumini pot fi clar vazute de la mare departare... Adica, in calitate de ucenici ai lui Iisus, nu trebuie sa ascundem adevarul pe care il cunoastem sau adevarul despre ceea ce suntem... O comunitate a lui Iisus care incerca sa se ascunda a incetat sa-L mai urmeze.”²⁸⁰

„**Crestinul formal** este un om care are suficiente cunostinte despre crestinism pentru a vedea ca lumea este stricata; dar nu stie indeajuns despre credinta crestina pentru ca aceasta sa reprezinte o valoare pentru el. El nu merge impreuna cu lumea, deoarece cunostintele sale il fac sa se teama de anumite lucruri; iar oamenii din jurul lui, care traiesc in lume, vad ca el incearca sa fie diferit si ca nu poate sa fie cu toata inima alaturi de ei. Pe de alta parte, el nu are o partasie adevarata cu crestinii. „Crestinismul” sau ii este suficient pentru a condamna valorile seculare, dar nu ii este indeajuns pentru a-i oferi fericire adevarata, pace, bucurie si viata din belsug. **Cred ca astfel de oameni sunt, de fapt, cei mai nefericiti din lume.**”²⁸¹

Versetul 15: Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

Obrocul era o unitate de masura pentru diverse produse agricole solide, care avea o capacitate de 12 litri.²⁸²

Sub obroc, nu numai ca lumina nu serveste la nimic, dar se poate si stinge datorita lipsei aerului.²⁸³

„**Domnul Iisus n-a coborat din cer ca sa stea dosit undeva si sa moara nestiut de nimeni.** El a venit in lume si a trait si a lucrat intre oameni, indiferent de pretul pe care l-a reclamat lucrul acesta.”²⁸⁴

„Data viitoare cand voi descoperi in mine tendinta de a ascunde ca sunt crestin, poate cu scopul de a intra in gratiile cuiva sau pentru a evita persecutia, nu trebuie decat sa ma gandesc decat la **omul care aprinde o lumina si o acopera apoi cu un obroc.**”²⁸⁵

„Prin Iisus, lumina initiala a lumii, **Dumnezeu ii aprinde pe ucenici in Duhul Sfant si ii pune la locul potrivit** – lucru pentru care ei nu trebuie sa se ingrijoreze. Dumnezeu este Cel care alege locul pentru viata noastra. De regula, ucenicul trebuie sa porneasca de la premisa ca, in locul in care se afla in acest moment, este in slujba Domnului si ca, tocmai in acest loc, poate unul mai putin placut, trebuie sa lumineze.”²⁸⁶

Versetul 16: Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

²⁸⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 61

²⁸¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 189

²⁸² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 133

²⁸³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 133

²⁸⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 216

²⁸⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 191

²⁸⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 133

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Se pare ca **„faptele bune”** este o expresie cu caracter general, care acopera tot ceea ce un crestin spune si face datorita faptului ca este crestin, orice manifestare exterioara si vizibila a credintei sale crestine... lumina stralucitoare a crestinului trebuie, fara indoiala, sa includa si marturia sa orala.” Totusi, Luther n-are dreptate cand spune ca *faptele bune* se refera numai la marturie, ci ele includ si facerea de bine semenilor.²⁸⁷

„Asadar, **a fi lumina lumii inseamna in primul rand a face fapte bune**. Ca si crestini evanghelici, suntem receptivi si sensibili. Daca deschidem Concordanta Biblica, ne va surprinde urmatoarea stare de fapt: toate cartile Bibliei cer fapte bune si foarte multe texte, chiar si la Pavel, sunt de parere ca la judecata finala vom fi judecati dupa faptele noastre (cf. de ex. Matei 16, 27; 1 Cor. 3, 13; 2 Cor 5, 10; 9, 8; Col 1, 10; 2 Tim 3, 17; Tit 2, 7; 1 Petr. 1, 17; Evrei 13, 21; Iacov 2, 17; Apoc 2, 5; 14, 13; 20, 21; 22, 12).”²⁸⁸

„Cand virtutea voastra va fi atat de mare, e cu neputinta sa ramana tainuita, chiar daca voi, care o savarsiti, ati cautat s-o ascundeti. **Puneti inaintea oamenilor o viata nepatata!** Nu dati oamenilor nici un prilej ca sa va huleasca pe buna dreptate! Si chiar de ar fi cu zecile de mii hulitorii vostrii, nimeni nu va putea umbri virtutea voastra!”²⁸⁹

„Daca esenta pacatului consta, conform Rom 1, 21, in refuzul de a-L slavi pe Dumnezeu, pacatul este vindecata in esenta lui, daca se intampla din nou ceea ce nu s-a mai intamplat de la caderea in pacat: omul sa-L slaveasca pe Dumnezeu si sa-I multumesca. Asadar, **slavirea lui Dumnezeu** este scopul final pentru care traiesc si lucreaza uceniciei.”²⁹⁰

„A fi sare inseamna a lupta impotriva decaderii si putreziciunii, iar a fi lumina inseamna a lupta impotriva intunericii, a arata calea spre viata, spre Dumnezeu. **Ne-am facut datoria abia atunci cand oamenii incep sa slaveasca pe Total nostru care este in ceruri.**”²⁹¹

„Dar ca **sa nu cautam cu orice pret sa fim vorbiti de rau**, stiind ca defaimarea aduce rasplata, Domnul ne spune ca nu rasplateste orice defaimare, ci numai aceea care indeplineste doua conditii: prima sa fii hulit pe nedrept, a doua sa fii hulit pentru Dumnezeu. Hristos arata mai departe ca nu numai vorbitul de rau are castig, ci si vorbitul de bine, cand slava de pe urma vorbitului de bine este indreptata spre Dumnezeu.”²⁹²

„Este foarte important ca aceasta slavire este asociata cu **Numele de Tata**. Acest nume apare aici pentru prima oara in Evanghelia dupa Matei. In felul acesta este exclusa orice intelegere gresita, ca Dumnezeu ar fi interesat de o slava egoista, ca ar fi samavolnic sau tiran. In Numele *Tata* se contopesc biblic toata dragostea si toata indurarea (cf. Ps. 103, 13)...”²⁹³

IV. APLICAREA:

²⁸⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 60

²⁸⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 134

²⁸⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 187-188

²⁹⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 135

²⁹¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 217

²⁹² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 188

²⁹³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 136

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 13: Voi sînteți sarea pămîntului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăș puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decît să fie lepădată afară, și călcată în picioare de oameni.

Creștinul este diferit de lume și lumea este diferită de creștin.

Întreaga omenire se află într-un proces de dezintegrare spirituală care poate fi contracarat numai de prezența creștinilor în mijlocul ei.

Creștinul imedica stricaciunea păcatului care este în lume și dă gust vieții pe măsura ce adoptă caracterul din Fericiri și pe măsura ce condamnă păcatul din jur prin proclamarea Evangheliei.

Pe măsura ce se înmulțesc creștinii autentici ziua judecatii lui Dumnezeu pentru păcătoși se amână.

Misiunea creștinilor este pentru pământul acesta nu pentru cel viitor în care vom împărați cu Hristos.

Dacă noi creștinii nu ne asumăm rolul încredințat de Dumnezeu, nimeni nu o poate face.

Nu trebuie să facem nimic special pentru a ne asuma rolul acesta – doar să fim în mijlocul oamenilor la înălțimea standardelor divine și ei ne vor remarca și vor beneficia de pe urma trăirii noastre.

Marea speranță a societății actuale nu este atitudinea Bisericii ca instituție, ci un număr tot mai mare de creștini individuali autentici.

N-am devenit creștini ca să trăim în izolare față de lume, nici măcar în formele religioase moderne.

Nu vom putea imedica stricaciunea păcatului în viața altora atunci când ea se manifestă în însăși viața noastră.

Atunci când ne amestecăm cu lumea și trăirea noastră începe să semene cu a celor necredincioși ne-am pierdut calitatea de creștini.

Oricât de binecunoscuți teologi am fi, amestecându-ne cu lumea ne vom pierde misiunea încredințată de Domnul.

La judecata divină Dumnezeu va exclude de la fericire pe toți cei care au avut oportunitatea de a trăi caracterul din fericiri și n-au făcut-o.

Oamenii însăși te vor respinge când vor constata că ești un creștin ipocrit.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 14: Voi sînteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte, nu poate să rămînă ascunsă.

Niciodată întunericul lumii n-a fost mai evident decît în societatea pretinsă „îluminată” a zilelor noastre, în care toți înțelepții ne ajută să facem analize dar nu știu să ne dea soluții.

Nimeni în afara de creștini nu poate da sens existenței lumii căzute în păcat, pentru că numai noi am înțeles prin revelație divină adevărata cauză a stării acesteia.

Înainte ca să pretinzi capacitatea de a da sens lumii, trebuie să fii cel ce împiedică stricaciunea din ea prin trăirea vieții.

Nu prin noi înșine, ci numai prin prezența Domnului Iisus în noi, dovedită în trăirea noastră, putem indica lumii calea spre Dumnezeu.

Lumina a aprins-o El, iar misiunea noastră este doar să o întretinem.

Evanghelia Domnului Iisus este lumina pe care trebuie să o prezentăm oamenilor.

Atât este de importantă lumina pe care creștinii o oferă încît Iisus a spus că ea este pentru întreaga lume – nu doar pentru un oraș sau o țară.

De lumina Evangheliei are nevoie orice om care nu-l cinstește pe Dumnezeu cu viața lui.

Dacă suntem creștini autentici nu putem rămâne ascunși de ochii celorlalți din jur.

Dacă ne ascundem identitatea creștină de ceilalți suntem doar niște creștini formali care nu ne bucurăm deplin nici de păcat și nici de partasiă cu Dumnezeu.

Versetul 15: Și oamenii n'aprind lumina ca s'o pună supt obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

Când vrei să trăiești doar pentru tine creștinismul duci o existență inutilă și care, până la urmă, se va „stinge” de la sine.

Dumnezeu ne impulsionează să trăim creștinismul pentru alții prin faptul că mereu ne găsește locul potrivit pentru a da sens celor din jur.

Versetul 16: Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune, și să slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri.

Fundamentale în trăirea creștină sunt faptele bune care dovedesc valoarea credinței noastre.

Nu trebuie să vizăm prin fapte bune un scop în sine sau lauda de la oameni, ci ele trebuie să fie un mijloc spre cel mai mare deziderat: slavirea lui Dumnezeu de către cei care ne vad.

Când poți determina pe cineva să îl slavească pe Dumnezeu l-ai adus în partasiă cu El.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Matei 5, 17-20

Temă: Scopul lui Hristos in lumea ucenicilor

I. CITIREA:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.17	Să nu socotiți că am venit să stric legea sau proorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.	Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau profeții; n-am venit să stric, ci să plinesc.	Să nu credeți că am venit să desființez Legea și Profeții. Nu am venit să desființez ci să împlinesc.	Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
v.18	Că amin zic vouă: până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.	Ca adevăr va graiesc: Înainte de a trece cerul și pământul, nici o iotă sau o cirtă din lege nu va trece până ce toate se vor împlini	Adevărat va zic: până nu va trece cerul și pământul, nici o iotă și nici o linioară nu va dispărea din Lege fără ca toate să se îplinească.	Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi împlinit toate lucrurile.
v.19	Deci, acela ce va strica una dintr-aceste porunci mai mici, și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema întru împărăția cerurilor; iar acela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor.	Asadar, cel ce va strica una din aceste porunci foarte mici și astfel îi va învăța pe oameni, foarte mic se va chema în Împărăția Cerurilor; dimpotrivă, cel ce le va face și astfel va învăța, acela mare se va chema în Împărăția Cerurilor.	Asadar, cine va desființa o singură din aceste porunci, cât de mici, și va învăța astfel pe oameni, va fi cel mai mic în Împărăția Cerurilor. Dar cine le va ține și le va învăța, acela va fi cel mai mare în Împărăția Cerurilor.	Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
v.20	Că zic vouă: că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.	Ca va spun: Dacă dreptatea voastră n-o va întrece pe a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în Împărăția Cerurilor.	Căci va zic: dacă dreptatea voastră nu o va întrece cu mult pe aceea a cărturarilor și Farizeilor, nicidecum nu veți intra în Împărăția Cerurilor.	Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

17 Să nu credeți că

am venit să stric {
Legea
sau
Proorocii;

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

am venit { nu să stric,
ci
să împlinesc.

18 Căci adevărat vă spun,

cîtă vreme nu va trece { cerul
și
pămîntul,
nu va trece { o iotă
sau
o frîntură de slovă,
înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile. din Lege

19 Așa că,

oricine { va strica una din cele mai mici,
și
va învăța pe oameni așa ↓ din aceste porunci
va fi chemat cel mai mic
↑ în Împărăția cerurilor
dar
oricine, { le va păzi
și
va învăța pe alții să le păzească,. va fi chemat mare
↑ în Împărăția cerurilor.

20 Căci vă spun că,

dacă neprihănirea voastră nu va întrece, ↓ neprihănirea { cărturarilor
și
a Fariseilor
↑ cu niciun chip nu veți intra
↑ în Împărăția cerurilor.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multă claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.
 19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
 20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Despre ce vorbește textul și **ce se întîmplă** pe parcursul derulării lui?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.
 19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
 20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Cînd se petrec lucrurile scrise aici?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.
 19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
 20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.
 19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
 20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Care sunt **motivele** pentru care se întîmplă cele relatate?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.
 19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
 20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

Cum evoluează totul?

- 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
 18 Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

19 Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.

20 Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful anterior ne-a introdus în sfera scopului pe care aveau să-L aibă toți aceia dintre ucenicii și ascultătorii Domnului care își vor fi asumat real caracterul prezentat în Fericiri (Matei 5, 1-12) – și anume menirea de *sare a pământului* și de *lumina a lumii* (Matei 5, 13-16). Am văzut că aceste metafore nu arată altceva decât că noul caracter al copiilor lui Dumnezeu, odată prezent în lume, va împiedica *stricaciunea* produsă de păcat și le va permite acestora apoi să *indice* semenilor lor – în care trăirea lor în sfîntenie va fi avut impact – calea spre refacerea relației cu Creatorul lor.

Paragraful de față pare să se diferentieze cel puțin prin două aspecte majore de cel precedent. Mai întâi, el vorbește nu despre scopul ucenicilor, ci despre cel al lucrării Mantuitorului, iar în al doilea rând, aria geografică, culturală și religioasă luată în discuție pare să se restrângă de la întreaga lume la teritoriul Israelului – poporul ales al lui Dumnezeu, din care faceau parte ucenicii.

Mesajul paragrafului (Matei 5, 17-20) pare să fie direcționat exclusiv către cei care aveau să fie *sarea pământului* și *lumina lumii*, putând să-l parafrazăm astfel: *Înainte ca voi să începeți această misiune mondială și să lucrați la împlinirea gloriosului vis al Împăratiei lui Dumnezeu, care va prinde rădăcini în întreaga lume, Eu trebuie să schimb câteva aspecte fundamentale din religiozitatea voastră. Aceasta schimbare, de fapt, apare ca un imperativ nu doar al viitoarei misiuni, ci și al intrării înșiși în Împăratie, la construirea careia, Hristos îi chema pe ucenici* (Matei 5, 20).

Piatra de temelie și elementul central al textului este Revelația lui Dumnezeu și modul de raportare la ea. Adevărul pe care îl postulează Mantuitorul este acela că Împăratia lui Dumnezeu trebuie *construită* pe Cuvântul Sau, înțeles și trăit într-un mod corect. Tocmai de aceea, ceea ce trebuia îndreptat era înșiși atitudinea față de *Revelație*, pe care învățătorii falsi ai națiunii lui Israel – fariseii și cărturarii – o *invaluiseră* cu propriile *învățături* și *datini*.

Din perspectiva exegetică, paragraful pare să se împartă în două subsecțiuni. În prima, Mantuitorul își afirmă propria poziție față de *Revelație* (v. 17-18), iar în a doua, își provoacă ucenicii la revizuirea propriei atitudini față de același Cuvânt al lui Dumnezeu (v. 19-20).

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Domnul Iisus n-a venit in lume ca un *revolutionar* care *socoteste perimat* tot ceea ce a fost inainte, ca sa construiasca altceva nou. Este adevarat ca El a combatut imixtiunea omeneasca in Revelatia divina, dar n-a promovat desconsiderarea Vechiului Testament – descoperit anterior prin proroci – pentru a pune in loc Noul Testament – ci, mai degraba, El le-a privit ambele *testamente* intr-un raport de complementaritate fiintiala.

El a afirmat ca n-a venit sa anuleze ceea ce Dumnezeu descoperise anterior, ci sa implineasca in propria viata tot ceea ce El a spus si – mai mult – sa ne descopere, intr-o lumina noua, ceea ce noi oamenii intelesesem superficial si formal. Aceasta atitudine se sprijina pe convingerea Sa in autoritatea Revelatiei divine, care nu va fi anulata cat *nu va trece cerul si pamantul* (Matei 5, 18).

Acelasi *respect* fata de Cuvantul lui Dumnezeu l-a cerut Iisus din partea ucenicilor, care constituia fundamentul noii Imparatii pe care El o inaugurasese. Practic, aceasta atitudine trebuia sa se transforme intr-o straduinta de a intelege fiecare detaliu al *Cuvantului divin* si de a-l trai in propria viata, transmitand, astfel, celor din jur aceasi reverenta.

In antiteza cu acest principiu era tocmai modul in care carturarii si fariseii din vremea Domnului Iisus tratau Revelatia. Nu numai ca nu tineau cont de fiecare detaliu, dar chiar o inlocuiesera cu propriile interpretari ale acesteia. Prin urmare, nemaiastrand legatura directa cu Cuvantul lui Dumnezeu, *viata* insasi disparuse din manifestarea lor religioasa. Toata religiozitatea pe care o dovedeau nu era decat un set de practici religioase impozante – pe alocuri – dar lipsite de *continut*. Asa era neprihanirea lor.

Neprihanirea ucenicilor trebuia sa fie mult mai inalta, pornind, asa cum vom vedea in paragrafele care urmeaza, din dorinta sincera de a trai autentic fiecare din poruncile lui Dumnezeu. Iar aceasta se probeaza, in primul rand, prin aceea ca nu mai erau preocupati doar de ceea ce se vede la exterior, ci ii framanta tot mai mult *radacinile* faptelor lor – *motivatiile* si *gandurile* din care se nasc.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Acest paragraf prezinta o importanta deosebita nu numai pentru definirea neprihanirii crestinului, ci si datorita luminii pe care o arunca asupra relatiei dintre Noul Testament si Vechiul Testament, dintre Evanghelie si Lege. Paragraful se imparte in doua sectiuni: prima, Hristos si Legea (v. 17-18), iar a doua, Crestinul si Legea (v. 19, 20).”²⁹⁴

„Nu trebuie sa incercam sa despartim Vechiul Testament de Noul Testament. Niciodata nu trebuie sa consideram ca Noul Testament face ca Vechiul Testament sa nu mai fie necesar. Vad tot mai mult cat este de regretabil ca Noul Testament a fost tiparit si singur, deoarece avem astfel tendinta de a cadea in gresala grava de a crede ca, din moment ce suntem crestini, nu mai avem nevoie de Vechiul Testament.”²⁹⁵

Paragraful nostru face trecere dintre prezentarea caracterului celui ce participa la noua Imparatie (Matei 5, 1-12) si conduita sa determinata de acest nou caracter (Matei 5, 21-7, 6). „Ceea ce Domnul

²⁹⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 70

²⁹⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 209

Iisus avea sa spuna in continuare (Matei 5, 21-7.6) avea sa constituie o aspra condamnare a asa-zisei imparatii a lui Dumnezeu pe care o zideau fariseii vremii Lui.”²⁹⁶

Versetul 17: 17 Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.

Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii

„**Legea** la care se refara Mantuitorul este cea data de Dumnezeu prin Moise.”²⁹⁷ Altceva parafraza afirmatia lui Iisus astfel: „Sa nu credeti ca am venit sa desfiintez Vechiul Testament.”²⁹⁸

„Expresia **am venit**, respectiv El „a venit”, este o expresie solemnă în Noul Testament. Ea este folosită despre cel care trăiește și acționează pentru împlinirea unei misiuni divine.”²⁹⁹

„Nu numai prin autoritatea Sa, ci și prin activitatea Sa, **Iisus pare să sfideze Legea**. A vindecat în mod intenționat în ziua de Sabat și n-a dat atenție tradițiilor fariseilor. La fel, întovășirile Domnului Iisus pareau a fi contrare prescrierilor Legii, căci El era prietenul perceptorilor și al pacatoșilor.”³⁰⁰

„Cele mai impresionante ziceri ale Sale le introducea prin cuvintele: „Adevărat, adevărat vă spun...”, vorbind în nume propriu și cu propria Sa autoritate. Ce era această autoritate a Sa? **Se ridică El pe Sine Însuși ca autoritate opusă legii sacre, Cuvântul lui Dumnezeu?** Unora așa li se părea.”³⁰¹

Sf. Ioan Gura de Aur e de părere că până acum nimic din ceea ce făcuse Hristos nu putea sugera stricarea legii vechi, însă învățătura pe care avea să o dea de acum înainte putea părea o încercare de denigrare a acesteia. Astfel, Iisus spune acestea „nu fără rost și nici la întâmplare, ci pentru că **avea să dea legi mai mari decât Legile Vechiului Testament...** și pentru că avea să deschidă drum unei vieti dumezești și ceresti... Deși ascultătorii Sai nu împlineau Legea, totuși țineau la ea din tot sufletul lor; cu fapta o calcau în fiecare zi, dar voiau ca literele legii să rămână neschimbate și să nu li se adauge nimic...” În plus, întrucât Hristos nu se tragea din neamul preotesc, învățătura Lui putea să pară cu atât mai suspectă.”³⁰²

Se pare că în vremea Domnului Iisus, înțelegerea corectă a Legii era controversată la evrei.

Esenienii se considerau „singurii împlinitori ai Legii în casa lui Iuda” și îi acuzau pe farisei că pazesc niste „legi rigide”. Corespunzător, fiecare dintre celelalte partide religioase avea aceiași pretenție, astfel că însuși Mantuitorul a văzut necesitatea de a-și preciza poziția față de modul în care înțelegea El Vechiul Testament. Acesta a fost primul motiv pentru care a făcut afirmația din acest verset. În al doilea rând, ea a fost impusă de faptul că El nu a fost ucenic al nici unui rabin, iar învățătura Lui venea din relația nemijlocită cu Tatăl. În al treilea rând, afirmația are ca scop ultim condamnarea neprihănirii carturarilor și fariseilor (cf. v. 20), care nu este suficientă pentru a intra în Împărăția Cerurilor.”³⁰³

²⁹⁶ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 219

²⁹⁷ Anania Bartolomeu, *Biblia sau Sf. Scriptura – Editie Jubiliara a Sf. Sinod*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001, p. 1465

²⁹⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 140

²⁹⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 140

³⁰⁰ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 36; cf. și Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 70

³⁰¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 71

³⁰² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 195

³⁰³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 139; cf. și Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 218

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

...am venit nu să stric, ci să împlinesc.

„Cuvantul grecesc pentru „**stricarea**” textului biblic poate sa insemne: a rupe, a distruge, a termina, a desfiinta, a anula, a rasturna, a concedia, a se desparti. Ca sens, ar trebui sa vorbim despre „a desfiinta”. Cum poate fi desfiintat Vechiul Testament? Fie prin negarea autoritatii lui, fie printr-o intelegere gresita. Iudaismul a cunoscut ambele modalitati.”³⁰⁴

Verbul „**a plini**” are un dublu sens: (1) acela de a adevăra, a face ca o profetie sa devina realitate (ca in Matei 1, 22; 2, 15; 2, 17 etc.) si (2) a face, a savarsi, a întregi, a implini, a completa, a duce la capat, a desavarsi.³⁰⁵

„Verbul tradus prin „**a implini**” (plerosai) inseamna literal „a umple”...” Aceasta umplere a avut trei implicatii. Mai intai, „Iisus a implinit-o [revelatia partiala a Vechiului Testament n.n.] in sensul ca a incheiat-o in peroana Sa. Episcopul Ryle rezuma astfel gandul: Vechiul Testament este Evanghelia in embrion, dar Noul Testament este Evanghelia in plina floare. Vechiul Testament este Evanghelia incoltita; Noul Testament este Evanghelia in spic.” Apoi, in ceea ce priveste profetiile Vechiului Testament „Iisus „le-a implinit” in sensul ca ceea ce fusese prezis despre Sine s-a implinit.”³⁰⁶ In fine, privitor la perceptele etice vechitestamentale, Iisus „respinge interpretarea superficiala a Legii pe care o dadeau carturarii si ofera El Insusi o interpretare corecta. Scopul Sau nu este sa schimbe Legea, cu atat mai putin sa o anuleze, ci scopul Lui este acela de „a revela deplina adancime a intelesului pe care trebuie sa-L poarte.”” In concluzie, putem afirma ca „...atitudinea lui Iisus fata de Vechiul Testament n-a fost una de distrugere si discontinuitate, ci una de continuitate constructiva, organica. El si-a rezumat pozitia intr-un singur cuvant, nu „stricare [abolire]”, ci „implinire”.”³⁰⁷

„**Plinatatea** Legii vechi este atinsa de legea noua, proclamata de Iisus Hristos, bazata pe dragoste si infaptuita in spirit (Romani 8, 4).”³⁰⁸

„Chiar si logic vorbind, ne asteptam ca Iisus sa foloseasca un cuvant corespunzator cu „desfiintarea”, respectiv „sa confirm” sau „sa pastrez”. **Iisus trece insa dincolo de asteptarile noastre!**... Aceasta implinire implica o dubla desavarsire: a) Iisus ne arata masura deplina a voii lui Dumnezeu, fara limite si falsificari, b) Iisus apreciaza just aceasta voie a lui Dumnezeu in intreaga Sa viata, fara nici o limita. El implineste prin invatatura - si prin viata!”³⁰⁹

Intr-un mod aparte, Hristos a continuat sa plineasca Legea in ucenicii Sai si urmasii lor: „Legea urmare sa faca pe om drept, dar nu putea, ca era slaba; venind, insa, Hristos si aducand un nou fel de dreptate, acela prin credinta, a intarit vointa legii; si ce n-a putut legea, prin litera ei, aceea a savarsit Hristos prin credinta.”³¹⁰

„Cand si-a inceput lucrarea, Iisus a gasit Cuvantul viu al lui Dumnezeu acoperit cu o pojghita de traditii si interpretari de-ale oamenilor. **A zdrobit acea pojghita groasa a „religiei” si a readus**

³⁰⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 140

³⁰⁵ **Anania Bartolomeu**, *Biblia sau Sf. Scriptura – Editie Jubiliara a Sf. Sinod*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 2001, p. 1465

³⁰⁶ Cf si **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 195

³⁰⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 71-73

³⁰⁸ **Pascal Pr. Dr. Emil**, *Noul Testament*, Éditions du dialogue-Société D Éditions Internationales, Paris, 1992, 106

³⁰⁹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 141

³¹⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 199

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

poporul la Cuvantul lui Dumnezeu. Apoi, le-a deschis Cuvantul intr-un mod nou si plin de viata – ei erau obisnuiti cu „litera” Legii, nu cu „miezul” datator de viata.”³¹¹

„Iisus nu contrazice Legea insasi, ci anumite pervertiri ale Legii de care se facusera vinovati carturarii si fariseii.”³¹²

„Pentru a face ascultarea mai usor de realizat, carturarii si fariseii respingeau poruncile, si extindeau promisiunile Legii. Facusera cerintele legii mai putin exigente, iar permisiunile Legii mai permissive. Iisus, in schimb, a inversat ambele tendinte. El a insistat asupra faptului ca implicatiile depline ale poruncilor lui Dumnezeu trebuie acceptate fara impunerea vreunor limite artificiale, in timp ce limitele stabilite de Dumnezeu pentru permisiunile Sale trebuie de asemenea acceptate fara a fi marite arbitrar... Il vedem pe Iisus nu „ca un nou legiuitor, ci ca un exeget credincios al Legii care fusesera deja data”. Fariseii facusera Legea „obscura”; Iisus „i-a redat integritatea”.”³¹³

„Prin moartea, invierea si inaltarea Sa, intreaga lege ceremoniala a fost implinita cu desavarsire. Am putea spune ca distrugerea de dupa aceea a templului a venit ca o confirmare a acestui fapt. Perdeaua templului fusese deja rupta in doua la moartea Sa, iar ulterior templul si tot ceea ce tinea de el a fost distrus.”³¹⁴ Pe de alta parte, intrucat nu mai exista o natiune teocratica (Israel), ci poporul lui Dumnezeu este format de Biserica dintre toate natiunile pamantului (Matei 21, 43), **legea juridica** (alcatuita din toate normele de conduita intre indivizi) a fost la randul ei implinita. O singura componenta mai ramane insa in vigoare: **legea morala** a Vechiului Testament, pe care Iisus o inglobeaza in propovaduirea Sa.³¹⁵

„Intelegerea adevarata a Vechiului Testament este revelata de Iisus cu autoritate divina la sfarsitul veacului (cf. Evrei 1, 1-2). El Insusi este revelatia deplina a Vechiului Testament, tinta spre care aspira toate promisiunile vechi testamentale.”³¹⁶

„Lucrurile extraordinare care au fost prezise in legatura cu Persoana Lui fac aproape incredibil faptul ca evreii s-au poticnit totusi in El.”³¹⁷

Versetul 18:

Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi împlinit toate lucrurile.

„Cuvantul ebraic tradus **adevarat va spun** este „amin” si apare de 27 de ori la Matei...Sensul lui este: „Luati ca sigur ce va spun!”.”³¹⁸

„...in acest text, **Domnul Iisus face mai mult decat sa-Si precizeze pozitia fata de Cuvantul lui Dumnezeu**; El subliniaza faptul ca in Imparatia lui Dumnezeu nu se poate zidi decat pe acest Cuvant, inteles si aplicat corect, subliniind totodata si faptul ca problema fariseilor pleaca tocmai de la felul in

³¹¹ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 37

³¹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 77

³¹³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 81-82; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 144

³¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 210

³¹⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 213-214

³¹⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 138

³¹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 208

³¹⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 141

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

care ei interpreteaza si aplica Lege. De aceea au ajuns sa-si faca o neprihanire sterila si inutila in ce priveste intrarea in Imparatia Cerurilor.”³¹⁹

„**Iota** (sau yod) este cea mai mica din literele alfabetului ebraic, iar ceea ce a fost tradus in versiunile romanesti prin „**frantura de slova**” (sau litera) este in original un termen care desemneaza un mic semn ce serveste la deosebirea literelor unele de altele...”³²⁰

„**Este cu neputinta ca Legea sa ramana neimplinita**, ci chiar cea mai mica porunca a ei trebuie implinita. Lucru pe care l-a facut Insusi Hristos, ca a observat Legea cu cea mai mare scumpatate.”³²¹

„Nu exista **nimic**, nici macar o iota sau o frantura de slova din Lege, pe care El s-o fi calcat in cea mai mica masura sau sa nu fi reusit s-o implineasca.”³²²

„Imparatia lui Dumnezeu se zideste pe Cuvantul lui Dumnezeu, nu pe cuvantul oamenilor, iar Cuvantul lui Dumnezeu, odata rostit, **nu trece fara sa se implineasca**.”³²³

„Atunci, timpul, cum il stim, va inceta, si nu va mai fi nevoie de Cuvantul scris al legii lui Dumnezeu, caci tot ce contine el se va fi implinit. Asadar, **Legea dainuieste la fel de mult ca Universul**.”³²⁴

„Ea nu poate fi nicidecum manipulata. Si chiar daca toate Bibliile existente ar fi arse, Dumnezeu tot ar purta de grija ca voia Sa sa fie din nou cunoscuta de oameni, pana in cel mai mic detaliu. Istoria ofera o confirmare deosebita in acest sens. Incepand cu Antioh Epifanul, in sec al-II-lea i.Hr., domnitorii au poruncit tot mereu sa fie arse Bibliile din imparatiile lor. In ciuda acestui fapt, Biblia nu a disparut. Se spune ca taranii din tarile comuniste din Europa de Est dau azi o vaca in schimbul unei Biblii. Inca mai exista Biblii care sa arate Bisericii calea si mangaierea. Biblia ebraica actuala revizuita stiintific are la baza un manuscris din Leningrad datant din sec. al-X-lea. Dupa 1947, cand la Qumran s-a descoperit un sul cu intreaga carte a lui Isaia, cercetatorii au ramas foarte surprinsi sa constate ca acest text, mai vechi cu peste 1000 de ani, nu se abate aproape deloc de la manuscrisul de la Leningrad. Chiar si ateii recunosc ca **Biblia este cartea care s-a transmis cel mai bine din antichitate**.”³²⁵

„In aceste cuvinte ne mai lasa sa intelegem ca intreaga lume se va schimba. Si n-a spus-o la intamplanre, ci ca sa atraga luarea aminte a ascultatorilor si sa le arate ca in chip drept introduce in lume un alt fel de vietuire, devreme ce intreaga creatie avea sa fie schimbata, **neamul omenesc avea sa fie chemat spre o alta patrie si sa se pregateasca pentru o viata mai inalta**.”³²⁶

Versetul 19: Aşa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, şi va învăţa pe oameni aşa, va fi chemat cel mai mic în Împărăţia cerurilor; dar

³¹⁹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 219

³²⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 36; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 142

³²¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 201

³²² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 210

³²³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 220

³²⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 74

³²⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 143

³²⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 201

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.

Așa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci...

„...măreția în Împăratia lui Dumnezeu se va măsura prin **ascultarea** de ea [Lege n.n.]. Ascultarea personală nu este suficientă; ucenicul creștin trebuie totodată să-i învețe și pe alții natura permanent obligatorie a poruncilor Legii.”³²⁷

„După cum accentuează Domnul nostru în textul citat, **toate sunt poruncile lui Dumnezeu**, astfel ca până și cea mai mică poruncă are o importanță vitală. Mai mult, așa cum ne amintește Iacov, oricine încalcă o parte a Legii, a încălcat întreaga Lege (Iacov 2, 10).”³²⁸

„Prin tradițiile lor, ei [fariseii n.n.] **jefuiau poporul de Cuvântul lui Dumnezeu, iar prin viața lor plină de ipocrizie ei încălcau chiar Legea pe care pretindeau că o respecta**. Fariseii credeau că ei țineau Cuvântul lui Dumnezeu într-o stare sănătoasă, când, în realitate, ei conservau Cuvântul lui Dumnezeu, îmbalsamându-l în așa fel încât îi luau orice urmă de viață...”³²⁹

...va fi chemat mic în Împăratia cerurilor.

“...intrarea în Împăratia Cerurilor se face prin credința în Hristos. **Poziția pe care o va ocupa cineva în Împăratia Cerurilor** este determinată însă de ascultarea și de credinciosia de care a dat dovadă cât s-a aflat pe pământ.”³³⁰

„**Atenționarea** se referă la faptul că acela care strică chiar și una dintre aceste porunci și învață pe alții așa va fi chemat cel mai mic în Împăratia Cerurilor. Vestea bună este că în Împăratia Cerurilor nu se ajunge totuși în baza acurateții cu care este interpretată Legea. Atât cel care strică una dintre cele mai mici din aceste porunci și învață pe oameni așa, cât și cel care nu o face vor fi amândoi – spune Domnul Iisus – în Împăratia lui Dumnezeu... Deci intrarea în Împăratia lui Dumnezeu ține de o lucrare specială a lui Dumnezeu, iar această lucrare va fi făcută prin Fiul Său. Atât de unică este această lucrare a Fiului lui Dumnezeu, încât doar aceia care recunosc totală lor sărăcie, cu alte cuvinte, totală lor dependență de lucrarea Fiului, vor avea Împăratia lui Dumnezeu.” Și totuși, v. 20 afirmă că având o neprihanire doar de valoarea celei a carturilor și fariseilor nu vom intra în Împăratia Cerurilor, pentru a sublinia încă o dată principiul afirmat în Fericiri că statutul de membru al Împăratiei totuși se verifică prin trăirea noastră.”³³¹

Un autor este de părere că textul nu afirmă excluderea acestor oameni din Împăratia Cerurilor. Totuși, „...amenințarea lui Iisus lasă rezultatul final necunoscut. Ne putem efectiv imagina, ca un comentator de altfel fidel și talentat, să greșească totuși interpretarea unuia sau a mai multor texte, în ciuda efortului său sincer și să fie totuși mantuit (cf. 1 Cor 3, 11 și urm). Insa, prin aceste cuvinte, **responsabilitatea învățătorilor apare ca fiind imensă**. Motivul constă din faptul că prin învățatura lor îi vor atrage pe oameni după ei.”³³²

“**Rangul în Împăratia lui Hristos**, scria Spurgeon, se stabilește în funcție de ascultare.”³³³

³²⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 74

³²⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștina, Oradea, 2003, p. 219

³²⁹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 36

³³⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 38

³³¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 220

³³² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 145

³³³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 75

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

...dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească...

„Asocierea **va pazi** si **va invata** arata clar ca, in Evanghelia dupa Matei, invatatura nu este niciodata numai o activitate intelectuala.”³³⁴

„**Pentru a putea implini Legea**, El ne da Duhul Sfânt, iar Duhul Sfânt ne daruiește dragostea de Lege și puterea de a trai conform ei.”³³⁵

„**Iisus dorește ca noi** să cunoaștem mai mult despre dreptatea lui Dumnezeu, să-o împlinim și să-o împărtășim și altora.”³³⁶

„**Omul nu trebuie să fie de folos numai lui, ci și altora**. Răsplata, apoi, nu-i aceeași: alta răsplata primește cel care savarșește fapte numai spre folosul lui și alta răsplata primește cel care savarșește fapte și spre folosul altora.”³³⁷

„...**neprihanirea exterioară**, lipsită de corespondentul ei pe planul unei realități interne, nu-i va conferi cuiva intrare în Împărăția Cerurilor.”³³⁸

„**Poate ai avut parte de o experiență psihologică, dar nu ai primit niciodată harul lui Dumnezeu**. Ce este harul? Harul este darul minunat al lui Dumnezeu, care după ce îl eliberează pe om de blestemul Legii, îl face capabil să țină Legea și să fie drept, așa cum Hristos a fost drept, fiindcă El a ținut în mod desăvârșit Legea... Harul nu este o trăire sentimentală, iar sfințenia nu este o simplă experiență. Trebuie să avem o minte nouă și o natură nouă, care să ne facă să iubim Legea și să dorim să-o păzim; iar prin puterea Lui, Domnul ne face capabili să împlinim Legea.”³³⁹

„Au existat rabini pe care oamenii îi onorau cu titlul „cel mare”. Au existat papi pe care oamenii i-au numit „cel mare”. Au existat teologi creștini, despre care oamenii au spus că sunt „mari”. Iisus ne avertizează împotriva acestui lucru. **Înainte de sfârșitul acestui veac nu știm cum îi vede Dumnezeu pe alți oameni**. Noi știm numai despre noi, decât suntem primiți – și chiar și aceasta numai prin multe încercări.”³⁴⁰

Sfântul Ioan Gura de Aur are o părere mai radicală, deși însuși traducătorul confirmă că există controverse privind sensul intenționat de el celor spuse: „**Când auzi cuvintele: „cel mai mic în Împărăția Cerurilor” să nu înțelegi nimic altceva decât iadul și osanda**. Căci cuvântul: „împărăție” nu înseamnă numai desfătarea de bunătați ale celor vesnice, ci și timpul învierii și venirea Lui cea înfricoșătoare. Ar fi, oare, drept, să fie aruncat în iad cel care face nebun pe fratele său și calca o singură poruncă, iar altul care calca toate poruncile, ba mai și face pe alții să le calce, să fie în Împărăția cerurilor? Hristos n-a vrut să spună asta, ci că în acel timp (adică în timpul învierii și al venirii Lui celei înfricoșătoare) „cel mai mic” va fi adică aruncat, fiind cel din urmă. Și fiind cel din urmă, va cădea negresit atunci în iad.”³⁴¹

³³⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 145

³³⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 212

³³⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 38

³³⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 202

³³⁸ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 38

³³⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 215-216

³⁴⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 145

³⁴¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 201-202

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Sfintenia nu este o experienta pe care o avem; ea inseamna pazirea si implinirea Legii lui Dumnezeu. Experientele ne pot ajuta sa implinim Legea, dar nu putem dobandi sfintirea si sfintenia in urma unor experiente. Sfintenia este ceva ce practicam in viata noastra de fiecare zi. Ea reprezinta cinstirea si implinirea Legii, asa cum a pazit-o Insusi Fiul lui Dumnezeu de-a lungul vietii Sale pe pamant. Ea inseamna sa fii asemenea Lui. Aceasta este sfintenia.”³⁴²

„Nu devii crestin doar abtinandu-te de la anumite lucruri si indeplinind altele; **crestin este cel care se afla intr-o relatie personala cu Dumnezeu si a carui dorinta suprema este sa-L cunoasca mai mult pe Dumnezeu si sa-L iubeasca tot mai sincer**. Ingaduiti-mi sa spun ca aceasta nu este o slujba cu jumatate de norma, nu se obtine prin respectarea cu religiozitate a unei parti din ziua de duminica, ci necesita tot timpul si atentia de care dispunem. Cititi vietile marilor oameni ai lui Dumnezeu si veti vedea ca ele manifesta totdeauna acest principiu.”³⁴³

Versetul 20: Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

„Prin aceasta afirmatie profetica autoritara este inlaturata **orice degradare a poruncilor** prin interpretarile oricat de „spirituale” si care trezesc simpatie ale asa numitei „datini a batranilor”.”³⁴⁴

„**Carturarii** isi petreceau timpul invatandu-i pe altii Legea si explicand-o; ei reprezentau cea mai inalta autoritate in privinta cunoasterii Legii lui Dumnezeu. Carturarii isi dedicau intreaga viata studierii si explicarii ei. Prin urmare, mai mult decat oricine altcineva, ei puteau pretinde ca sunt preocupati de Lege. Aveau responsabilitatea de a o copia in mai multe exemplare, ceea ce faceau cu o atentie deosebita. Intreaga lor viata era traita in prezenta Legii, motiv pentru care toti ii admirau si ii respectau... **Fariseii** se distingeau si erau cunoscuti pentru asa numita lor sfintenie. Cuvantul „fariseu” inseamna, de fapt, „separatist”. Ei erau oamenii care s-au separat de ceilalti, atitudine determinata de faptul ca aveau un cod de acte ceremoniale legate de Lege mai rigid chiar decat Legea lui Moise. Ei au alcatuit reguli si regulamente pentru viata si comportament, reguli care depaseau prin severitatea lor tot ce vedem ca se cere in Vechiul Testament.”³⁴⁵

„Oare nu era implinirea Legii lui Dumnezeu pasiunea suprema a vietii lor? Nu calculasera ei ca Legea contine 248 de porunci si 365 de interdictii si nu incercau ei sa le pazeasca pe toate? **Cum ar putea oare neprihanirea crestinului sa intreaca neprihanirea fariseica** si cum ar putea deveni aceasta neprihanire crestina superioara o conditie pentru intrarea in Imparatia lui Dumnezeu?... Neprihanirea crestinului intrece cu mult neprihanirea fariseica in gen, si nu in grad. Asa cum vom vedea, superioritatea crestinilor nu sta in faptul ca ei reusesc sa pazeasca 240 dintre porunci in timp ce fariseii cei mai buni reuseau sa pazeasca doar 230. Nu. Neprihanirea crestinului este mai mare decat neprihanirea fariseica deoarece este mai profunda, fiind o neprihanire a inimii. De la Freud incoace se discuta mult despre „psihologia adancurilor”; preocuparea lui Iisus o constituie „moralitatea adancurilor”. Fariseii se multumeau cu o ascultare exterioara si formala, o conformare rigida la litera legii; Iisus ne invata ca cerintele lui Dumnezeu sunt mult mai radicale. Neprihanirea placuta Lui este o neprihanire interioara a gandului si a motivatiilor. Caci „Domnul se uita la inima” (1 Samuel 16, 7).”³⁴⁶

³⁴² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 219-220

³⁴³ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 227

³⁴⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 146

³⁴⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 220

³⁴⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 75-76

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...se cuvine sa ne oprim o clipa si sa acceptam provocarea Domnului Iisus de **a analiza imparatia pe care o zidim sau de care ne alipim**, aducand in fata Scripturii incropelile noastre, simulacrele noastre de imparatie.”³⁴⁷

„**Exista posibilitatea reala si inspaimantatoare de a ne insela si de a ne amagi singuri.**” Tocmai de aceea este important sa intelegem principalele acuze pe care Mantuitorul le-a adus religiei fariseilor si pe care ni le-ar putea aduce si noua. (1) „Cea mai importanta acuzatie adusa lor este ca religia promovata de ei era in intregime exterioara si formala, in loc sa fie o religie a inimii... Este posibil ca noi sa frecventam regulat casa lui Dumnezeu, si totusi sa fim invidiosi si dispretuitori. Tocmai aceasta denunta Domnul nostru la farisei. Iar daca dreptatea noastra nu depaseste indeplinirea cerintelor religioase exterioare, nu apartinem Imparatiei lui Dumnezeu. Imparatia lui Dumnezeu vizeaza, in primul rand, inima omului; nu actiunile mele exterioare sunt importante, ci ce este inlauntrul meu... Religia inseamna ce face omul atunci cand este singur... Trairile din interiorul nostru, pe care le ascundem de lumea de afara, fiindu-ne rusine de ele, proclama in final cine suntem noi cu adevarat.” (2) A doua principala acuzatie adusa fariseilor si carturarilor era directionata catre faptul ca erau evident mai preocupati de aspectul ceremonial decat de cel moral. „Exista un fel de religie – si din nefericire mi se pare ca se raspandeste tot mai mult – care nu ezita sa proclame ca atat timp cat mergi la casa lui Dumnezeu duminica dimineata, nu prea mai conteaza ce faci in restul zilei.” (3) „O alta trasatura a religiei fariseilor este ca aceasta era formata din reguli si regulamente create de om si se baza pe anumite dispense pe care fariseii hotarasera sa si le acorde unii altora, dispense care in realitate violau Legea pe care pretindeau ca o tin... Ei operau cu traditii, iar cele mai multe dintre aceste traditii nu erau nimic altceva decat cai foarte viclene si subtile de evitare a cerintelor Legii.” (4) „Urmatoarea acuzatie... se refera la preocuparea lor, in primul rand, pentru ei insisi si pentru dreptatea lor, ceea ce ducea aproape intotdeauna la multumire de sine. Scopul ultim al fariseului nu era sa-L glorifice pe Dumnezeu, ci sa se glorifice pe sine... Privim la alti oameni care evident dispretuiesc credinta si traiesc o viata lipsita de evlavie. Cat de usor este sa ajungem sa fim multumiti de noi insine, stiindu-ne mai buni decat ei – „*Li multumesc lui Dumnezeu ca nu sunt la fel ca alti oameni, indeosebi ca modernistul acela.*” Problema noastra este ca niciodata nu ne privim din perspectiva lui Dumnezeu, nu ne aducem aminte niciodata de caracterul, fiinta si natura lui Dumnezeu. Religia noastra consta dintr-o serie de indatoriri pe care am decis sa le indeplinim; si o data ce le-am indeplinit, credem ca totul este in ordine. Ingamfarea, nesinceritatea in vorbire, multumirea de sine – toate acestea sunt realitati mult prea evidente pentru noi.”³⁴⁸

„**Intotdeauna ceea ce suntem va determina ceea ce facem...** Calitatea apei din izvor va determina calitatea apei din rau.”³⁴⁹

„Pentru asta a pus Domnul savarsirea faptelor bune inaintea invatarii pe altii, aratand ca asa mai cu seama vei putea invata si pe altii; altfel nicidecum, ci vei auzi: „*Doctore, vindeca-te pe tine insuti.*” (Luca 4, 23) Ca multi il vor batjocori pe cel ce nu poate sa se invete pe sine, dar incerca sa indrepte pe altii; dar, mai bine spus, unul ca acesta nici nu va putea sa invete, ca faptele vor vorbi impotriva. Daca implineste, insa, desavarsit si pe una si pe alta, **mare se va chema in Imparatia Cerurilor.**”³⁵⁰

„In nechibzuinta noastra, toti avem tendinta de a considera opuse lucrurile ce ar trebui sa fie complementare. Domnul nostru ne invata ca dovada faptului ca am primit cu adevarat harul lui Dumnezeu in Iisus Hristos consta in trairia unei vieti drepte. Cunoasteti, cu siguranta, vechea discutie legata de fapte si credinta. Unii spun ca este importanta credinta, iar altii considera ca faptele sunt

³⁴⁷ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 131

³⁴⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 222-225

³⁴⁹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 136

³⁵⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 202

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

importante. Biblia ne învață ca ambele perspective sunt gresite: **semnul unui creștin adevărat este credința care se manifestă prin fapte.**³⁵¹

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 17: Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.

Lucrarea Domnului Iisus va fi întotdeauna în contrast cu lucrarea conducătorilor religioși formali, pe care o va condamna.

Revoluția spirituală a Domnului Iisus – în ciuda oricăror acuzații nefondate ale oamenilor - nu se fundamentează pe înlocuirea revelației anterioare a lui Dumnezeu, ci pe trăirea acesteia.

Iisus nu va urma niciodată modelul sectelor și partidelor religioase, care odată înființate luptă împotriva celor deja existente.

Trebuie să te aștepti ca oamenii religioși formali să denigreze lucrarea Domnului Iisus – oricât de sinceră ar fi – cu acuzațiile cele mai mârșave și mai abile.

Celor mai mulți oameni religioși formali li se va părea că Iisus le „strică religia” pentru că El pune întotdeauna accent nu pe o religiozitate exterioară ci pe o trăire autentică din inimă a credinței.

Cuvântul lui Dumnezeu este stricat de oamenii care, interpretându-l, îl acoperă cu învățătura și trăirea lor care nu corespund voinței Tatălui.

Cel mai simplu mod prin care poți strica Cuvântul lui Dumnezeu este să îl faci mai ușor de împlinit, restrângând poruncile lui și extinzându-i la maxim permisiunile și promisiunile.

A plini Cuvântul lui Dumnezeu înseamnă a-l interpreta în lumina voinței lui Dumnezeu și a-l trăi integral în viața personală.

O plinire autentică a Scripturii va avea repercursiuni în viețile celor care te văd și te aud – pentru că ei vor continua misiunea ta.

Versetul 18: Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile.

Când Iisus spune ceva, acel lucru este sigur și garantat.

³⁵¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 227

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Imparatia lui Dumnezeu nu se poate zidi decat pe Cuvantul sau Revelatia lui Dumnezeu.

Autoritatea Cuvantului lui Dumnezeu este probata prin faptul ca cele mai mici prescriptii ale sale se vor implini.

Biblia dainuieste la fel de mult ca universul, indiferent cine si cum i se va impotrivi.

Faptul ca totusi Biblia isi va inceta existenta si autoritatea cand universul va fi deplin transfigurat ca Imparatie a lui Dumnezeu, ne provoaca la transformarea vietii noastre insasi.

Versetul 19: Aşa că, ori cine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, şi va învăţa pe oameni aşa, va fi chemat cel mai mic în Împărăţia cerurilor; dar oricine le va păzi, şi va învăţa pe alţii să le păzească, va fi chemat mare în Împărăţia cerurilor.

Maretia in Imparatia lui Dumnezeu se va masura prin ascultarea de Cuvantul Sau.

Cand falsifici chiar cel mai mic detaliu din Cuvantul lui Dumnezeu ii iei din puterea de impact in vietile oamenilor.

Este suficient o mica falsificare a Scripturii ca sa fii pus in lista celor mai neinsemnati oameni care l-au slujit pe Dumnezeu.

Invatura pe care o promovam determina trairea pe care o avem, iar acestea vor duce fie spre iad fie spre rai pe cei ce ne vor privi viata.

Niciodata invatura si trairea nu pot fi separate, intrucat se conditioneaza reciproc.

Un ucenic al lui Hristos nu poate sa-si fie de folos numai lui insusi – el trebuie sa slujeasca si celor din jur.

Daca suntem *mari* sau *mici* in Imparatia lui Dumnezeu nu se poate spune in aceasta viata, ci o va afirma numai Dumnezeu in eternitate.

Versetul 20: Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor şi a Fariseilor, cu niciun chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor.

Neprihanirea exterioara, lipsita de corespondentul ei pe planul unei realitati interne, nu-i va conferi cuiva intrare in Imparatia Cerurilor.

Indiferent cat de impozante si pline de autoritate par formele noastre religioase, daca manifestarea exterioara nu este sincera pana in cele mai mici detalii, dublata de o viata traita cu Domnul, El nu ne certifica numele de urmasi ai Lui.

Daca religiozitatea noastra devine doar exterioara, s-ar putea ca de la visul maret de a converti lumea pentru Dumnezeu sa cadem atat de jos incat sa nici nu mai intram in Imparatia Lui.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Matei 5, 21-26

Temă: Mania si insultele ne transforma in criminali

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducерile textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii si subliniaza-le în tabel.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

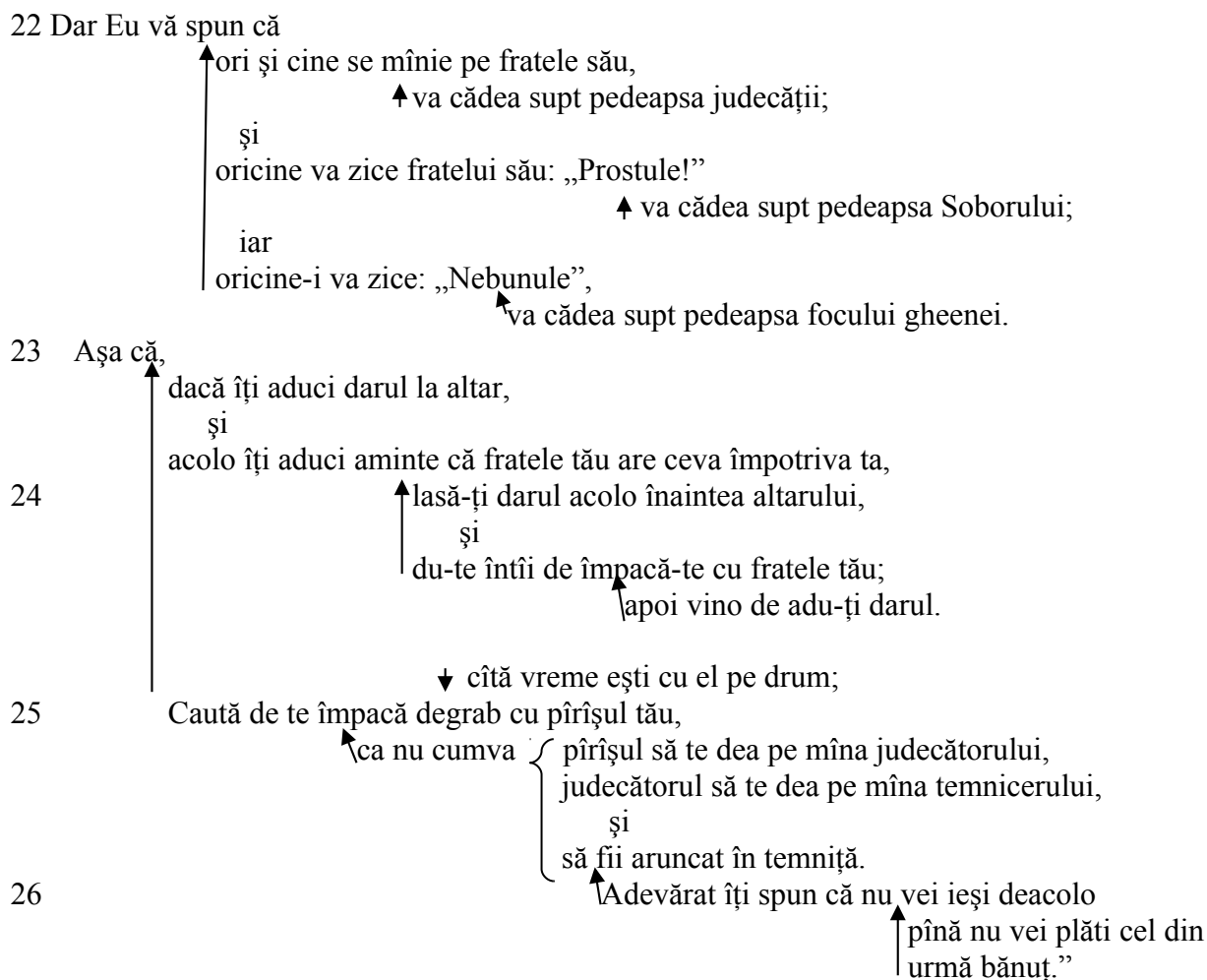
Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.21	Auzit-ati că s-a zis celor de demult: să nu ucizi, că cine va ucide, vinovat va fi judecării;	Ati auzit ca s-a spus celor de demult: Sa nu ucizi ; iar cel ce va ucide, vrednic este de judecata.	Ati auzit ca s-a spus celor din vechime: „Sa nu ucizi”; iar cine va ucide va fi dat pe mana judecatii.	Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecării.”
v.22	Iar eu zic vouă: că tot cel ce se mânie asupra fratelui său în desert, vinovat va fi judecării; și cine va zice fratelui său: Raca, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: nebune, vinovat va fi gheenei focului.	Eu insa va spun: Oricine se manie pe fratele sau, vrednic va fi de judecata; și cel ce-i va zice fratelui său: Netrebnicul!, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cel ce-i zice: Nebunule!, vrednic va fi de gheena focului.	Eu insa va spun: oricine se manie pe fratele sau va fi dat pe mana judecatii. Cine-I va spune fratelui sau “neghiobule” va fi dat pe mana Sinedriului. Cine- I va spune “nebunule” va fi sortit gheenei de foc.	Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecării; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
v.23	Deci, de îti vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,	Deci, dacă-ti vei aduce darul tau la altar și acolo iti vei aminti ca fratele tau are ceva împotriva-ti,	Asadar, dacă iti aduci darul tau la altar, iar acolo iti amintesti ca fratele tau are ceva împotriva ta,	Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
v.24	Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, și atunci venind adu darul tău.	lasa-ti darul acolo, inaintea altarului, mergi mai intai și te împaca cu fratele tau și numai dupa aceea intoarce- te și adu-ti darul.	lasa-ti darul tau acolo, dinaintea altarului, și du-te mai intai de te împaca cu fratele tau, apoi vino și adu-ti darul.	lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
v.25	Împacă-te cu pârâsul tău degrabă, până esti pe cale cu dânsul, ca nu cumva pârâsul să te dea judecătorului, și judecătorul te va da slugii și în temniță vei fi aruncat.	Împaca-te cu parasul tau degraba, cat inca mai esti cu el pe cale, ca nu cumva parasul sa te dea pe mana judecatorului, iar judecatorul pe aceea a slujbasului și sa fii aruncat in temnita;	Punte-te repede în innoiala cu potrivnicul tau, cat mai esti cu el pe drum, ca nu cumva potrivnicul tau sa te dea pe mana judecatorului și judecatorul pe mana jandarmului, iar jandarmul sa te arunce la inchisoare.	Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîta vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
v.26	Amin zic tie: nu vei iesi de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.	adevar iti spun: nu vei iesi de acolo pana pana nu vei fi dat și cel din urma ban.	Adevarat iti spun: nu vei iesi de acolo pana nu vei fi platit și ultimul ban.	Adevărat îți spun că nu vei ieși deacolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

↓celor din vechime
 21 Ați auzit că s'a zis: { „Să nu ucizi;
 ↑ oricine va ucide,
 ↑ va cădea supt pedeapsa judecării.”

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decît simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecării.”
 22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecării; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă degrab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Despre ce vorbește textul și **ce se întîmplă** pe parcursul derulării lui?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecării.”

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Cînd se petrec lucrurile scrise aici?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”
 22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Unde se petrec aceste lucruri?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”
 22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Care sunt motivele pentru care se întîmplă cele relatate?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”
 22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Cum evoluează totul?

21 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”
 22 Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.
 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

III. INTERPRETAREA:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Cu acest paragraf (Matei 5, 21-26) Mantuitorul începe să ilustreze neprihanirea pe care El a venit să o aducă, punând-o în antiteză cu cea pe care o propuneau carturarii și fariseii. Practic, avem de-a face cu șase „antiteze”³⁵² – așa cum le-au numit exegeții – în cadrul cărora sunt dezbătute *coordonatele conduitei morale* din cele două perspective, începându-se de fiecare dată cu cea din urmă – neprihanirea exterioară – și încheindu-se cu cea dintâi – neprihanirea care se vede nu doar la „exterior”, ci care salasluieste chiar în launtrul credinciosului.

Crima era socotită a foarte mulți evrei printre ultimele dintre păcate de care să facă vinovat, la scara națională, poporul Israel. Cei mai mulți împărtășeau această convingere – inclusiv ucenicii Domnului – datorită felului „stricat” (Matei 5, 19) în care interpretau sau rețineau fariseii și carturarii Legea. Se pare chiar că, din perspectiva *dinamicii criminalității* la evrei, această percepție pare să fie corectă, întrucât orice iudeu *se ferea de omor*.

Mantuitorul pune însă Legea Domnului într-o altă lumină: El afirmă necesitatea *analizării* lucrurilor mult mai în profunzime, arătându-le că, din perspectiva lui Dumnezeu, *mania* și *insulta* sunt catalogate tot ca și crime, întrucâtucid ființa interioară a omului. Înțelegând astfel *Cuvântul divin*, ascultătorii *Predicii de pe Munte* vor fi început să se suspecteze nu de o crimă sau două, ci de „crime în serie” – după cum se exprimă un autor.

Cu această *nouă perspectivă* pasim înspre un *nou mod* de relaționare cu Dumnezeu. O relaționare care nu implică numai manifestarea religioasă ritualică, ci și sfera motivațiilor, a gândurilor și a vorbelor noastre. Imperativul angajării noastre depline – *trup și suflet* – în această relație cu divinitatea devine evident!

Paragraful 5, 21-26 se poate divide într-o primă subsecțiune, în care este definit păcatul uciderii, din această nouă perspectivă, urmată de cea ulterioară, în care sunt creionate două aplicații ale noii înțelegeri a *fenomenologiei* crimei.

Versetul 22 poate fi socotit o prevedere dintr-un succint cod de procedură penală, care stipulează trei nivele de pedeapsă pentru aceeași infracțiune – în speta crimă. Fiecare dintre acestea pare să indice înspre o agravare a lucrurilor. Mai întâi, mania este acel tip de crimă din sfera atitudinilor care va fi supus *judecatii divine*. Apoi, cea mai uzuală insultă, la adresa capacităților intelectuale ale cuiva, spune Mantuitorul că ar fi de competența *cele mai înalte instanțe de judecată* a unui popor. În fine,

³⁵² Termenul s-a încetățenit printre teologi ca făcând referire la toate paragrafele care urmează de acum înainte până la finalul capitolului cinci al Evangheliei după Matei.

insulta la adresa vesniciei cuiwa este o crima atat de grava incat nici nu mai trebuie judecata, fiind *pedepsita cu flacarile iadului*.

Aceasta noua intelegere a pacatului uciderii ii va fi surprins pe toti ascultatorii, intrucat toate aceste nuante ale sale nu numai ca erau des intalnite in popor, dar nu fusesera niciodata condamnate de invatatorii religiosi asa cum o facea acum Fiul lui Dumnezeu. Si totusi, aceasta este masura in care relatia cu Dumnezeu trebuia interiorizata, dupa *canoanele* Noului Testament! Numai cei care le vor respecta vor putea fi „sare si lumina” (Matei 5, 13-16) pentru oamenii *adormiti* in pacat.

Probabil ca raspuns la nelinistea care cuprindea inmile ascultatorilor, Mantuitorul a rostit si doua aplicatii pentru cei care se intrebau: *Si acum, ce sa facem?* (Fapte 2, 37)

Prima aplicatie, i-a provocat sa nu mai practice ritualuri religioase dupa ce au ucis cu *mania* sau cu *insulte* (Matei 5, 23-24). Fara nici o amanare, trebuiau sa renunte chiar la cele mai importante ritualuri de la templu si sa se impace cu cei carora le-au gresit. Doar asa, ritualurile religioase si, mai presus de ele, insasi religiozitatea lor, aveau sa prinda *viata*.

A doua aplicatie, i-a provocat sa inteleaga ca in viata aceasta este timpul impacarii. Analogia cu *cei doi care se duc la judecata* pentru o manie si o insulta (Matei 5, 25-26) avea menirea de a-i constientiza ca, pe cat de nemiloasa este judecata stapanirii romane, pe atat de dreapta va fi judecata lui Dumnezeu. De aceea, nici unul dintre cei care nu s-au impacat aici pe pamant nu va scapa la judecata divina de pedeapsa pentru ca au ucis prin *manie* sau *insulta*.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„El a facut o schimbare fundamentala fara sa modifice standardele lui Dumnezeu: **S-a ocupat de atitudinile si intentiile inimii, nu doar de actiunile exterioare.**”³⁵³

„...pofta e la fel de condamabilă, sub Lege, ca și consumarea faptului în sine.”³⁵⁴

Versetul 21: Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”

„Deja de **la varsta de 12 ani**, iudeul de rand – caci era deja bar mitva (fiul Legii) si major religios – cunostea cele mai importante porunci ale Vechiului Testament.”³⁵⁵

A zis Hristos „**celor din vechime**” ca sa arate „multa trecere de timp de cand au primit iudeii aceasta porunca”. A facut aceasta pentru a rusina pe ascultatorul care ar pregeta sa se indrepte spre indeplinirea unor porunci mai inalte.”³⁵⁶

³⁵³ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39

³⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 242

³⁵⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 148

³⁵⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 204-205

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Porunca „sa nu ucizi”** ar putea fi exprimata mai bine prin „sa nu comiti omucidere” (NEB), intrucat nu este o interdictie a luarii vietii unui om indiferent de circumstante, ci vizeaza in mod particular omuciderea sau crima.”³⁵⁷

„...fariseii au limitat importanta poruncii: „**Să nu ucizi!**”, aplicand-o doar la crima propriu-zisă... In al doilea rând, fariseii și cărturarii au redus și au constrâns prin interpretarea lor sancțiunile asociate acestei porunci din Lege la simpla pedepsire de către forul magistraților civili... Mai mult, ei nu făceau nici o referire la judecata lui Dumnezeu. Doar judecata tribunalului local părea să conteze... Dar cât timp cineva nu comitea o crima, totul era bine, iar respectiva persoană putea sta cu un cuget împăcat în fața poruncii „Să nu ucizi!”, spunandu-și: „Am respectat și am împlinit Legea”. ”³⁵⁸

„De ce incepe Iisus cu cea de-a cincea porunca? Noul Testament nu ne da nici o explicatie. Motivul ar putea sa fie insa prea bine, ca in iudaism, omorurile – cu exceptia confruntarilor militare sau politice – erau foarte rare. **Poate ca Iisus a vrut sa dea pe fata lipsa de neprihanire tocmai prin porunca pe care iudeii credeau ca o incalca cel mai putin.** ”³⁵⁹

„**Este posibil** să avem în față Legea lui Dumnezeu, așa cum o găsim în Biblie, dar să o interpretăm în așa fel încât să o transformăm în ceva ce putem respecta cu ușurință, limitându-ne la interdicțiile ei... Tânărul bogat era și el convins ca respectă Legea pentru că și el fusese învățat să accepte aceiași interpretare greșită. **Atâta timp cât noi acceptăm litera și uităm cu totul de spirit, conținut și semnificație, ne putem convinge ușor conștiința că suntem drepti în fața Legii.** ”³⁶⁰

„**Mania pacatoasa** ne priveaza de partasia cu Dumnezeu si cu fratii nostrii, dar nu ne duce la inchisoare ca pe niste criminali. ”³⁶¹

Versetul 22: Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.

Prin afirmatia „**Eu va spun**” Iisus nu este in opozitie cu Vechiul Testament si nici nu se izoleaza de Tatal, ci arata ca are aceiasi autoritate ca si Moise. ”³⁶²

In timp ce fariseii si carturarii numeau criminali numai pe cei care varsau sange, Iisus duce acest pacat mai in profunzime, incriminand gandurile si vorbele in aceiasi masura ca si faptele. ”³⁶³

„Oricine coboara standardele Legii lui Dumnezeu, in cazul nostru oricine separa slova Legii de spiritul Legii, este in pericol de a-si zidi **o neprihanire fariseica**, inutila si inoperanta in ceea ce priveste intrarea in Imparatia lui Dumnezeu. ”³⁶⁴

Cel mai probabil **fratele** la care se refera Iisus este ruda de corp, „caci este mult mai greu sa traiesti fara manie impreuna cu aproapele tau, decat cu fratele din aceiasi partida sau din acelasi popor care locuieste departe.” Si sa ne amintim ca in vremea lui Iisus, cel mai adease, o familie locuia intr-o

³⁵⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 84

³⁵⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 243

³⁵⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 149

³⁶⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 244

³⁶¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39

³⁶² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 149

³⁶³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 84

³⁶⁴ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 223

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

singura camera, impreuna cu animalele, ceea ce dadea nastere la nenumarate posibile situatii de „frecus”.³⁶⁵

Mania este crima in inima.³⁶⁶

„A ura pe cineva inseamna a comite **crima in inimile noastre** (1 Ioan 3, 15).”³⁶⁷

„Am citit ca in Chicago, una din 35 de morti este o crima si ca majoritatea acestor crime sunt „crime datorate furiei”, cauzate de izbucnirile de manie dintre prieteni si rude. **Iisus nu a afirmat ca mania duce la crima; El a spus ca mania este crima.**”³⁶⁸

„**Uciderea incepe in sfera motivatiilor, a atitudinilor, a gandurilor si a vorbelor.**”³⁶⁹

„Putem distruge reputatia unui om, putem zdruncina increderea pe care cineva o are in el prin soapte critice sau prin inventarea deliberata a unei vinovatii... **A ucide** nu inseamna doar a distruge viata biologica, ci mai mult, este incercarea de a distruge spiritul si duhul, de a distruge o persoana sub orice forma sau cu orice mijloace.”³⁷⁰

„Conform cuvintelor Domnului nostru Iisus Hristos, daca noi, crestinii, simtim dușmanie in inimile noastre, inseamna ca ne facem vinovați de un păcat care înainte lui Dumnezeu este considerat o **crimă**. A ura, a te înverșuna împotriva cuiva, a avea un resentiment lipsit de motiv față de cineva înseamnă crimă.”³⁷¹

„**Nu stii oare, ca cele mai multe pedepse si cele mai multe pacate isi au inceputul in cuvinte?** Prin cuvinte iau nastere hulele, lepadarea de Dumnezeu, injuraturile, ocarile, juramintele false, marturiile mincinoase si uciderile. Nu te uita, dar, la cuvânt, ca este un simplu cuvânt, ci daca nu cuprinde in el mare primejdie.”³⁷²

„Cuvantul folosit de El in Matei 5, 22 inseamna „**manie** inradacinata, intentie criminala nutrita in interior”. ”³⁷³

„**Cel care nu-i stapanit de manie** cu atat mai mult nu va ucide; iar cel ce-si infraneaza mania, cu atat mai mult isi va stapani mainile.”³⁷⁴

Iisus face referire la **mania** neindreptatita, la mania mandriei, vanitatii, urii, rautatii si razbunarii.

„**Hristos nu interzice cu totul mania.** Mai intai, pentru ca nu este om care sa fie lipsit de patimi; poate sa si le infraneze, dar ca sa scape cu totul de ele, este cu neputinta. Apoi, pentru ca mania este folositoare daca stim sa o folosim la timpul cuvenit... Dar care este timpul cand se cuvine sa ne

³⁶⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 150

³⁶⁶ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39; cf si **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 150

³⁶⁷ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39

³⁶⁸ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39

³⁶⁹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 223

³⁷⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 246

³⁷¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 245

³⁷² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 210

³⁷³ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 39

³⁷⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 205

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

maniem? Cand nu ne maniem pentru a ne razbuna, ci pentru a tine drepti pe cei ce cad, pentru a intoarce pe caile cele drepte pe cei pacatosi. Si care este timpul cand nu se cuvine sa ne maniem? Cand ne maniem pentru a ne razbuna...”³⁷⁵

„...**mania nu este justificata decat atunci cand este in joc onoarea lui Dumnezeu sau cand este nedreptatita o alta persoana.** Nu este voie sa fim maniosi niciodata atunci cand mania noastra este o expresie a razbunarii noastre pentru o nedreptate care ni s-a facut.”³⁷⁶

„Prin urmare mania nu este o calcare de lege; ci **calci legea atunci cand te manii la timpul nepotrivit.**”³⁷⁷

„Mânia noastră trebuie să fie îndreptată împotriva păcatului; nu trebuie să ne mâniem niciodată pe păcătos, ci doar să fim plini de tristețe și de milă față de el... Pe măsură ce devenim mai sfinți, vom simți tot mai multă **mânie împotriva păcatului.**”³⁷⁸

Cand Iisus vorbeste aici de judecata, El se refera la **judecata divina** – pentru ca nimeni dintre oameni nu poate judeca cazurile de manie interioara.³⁷⁹

„Se pare ca „Raca” reprezinta **o insulta adusa inteligentei unei persoane**, numindu-l „cap gol”, iar comentatorii se iau la intrecere propunand paralele in limba noastra precum „gagauta”, „netot”, „cap sec”, sau „cap de lemn”!“³⁸⁰

„**Rapind fratelui tau ceea ce ne deosebeste de animale**, ceea ce mai ales ne arata ca suntem oameni – mintea si judecata – il lipsesti de orice noblete.”³⁸¹

„Prin **Sinedriu** se intelege aici tribunalul evreilor.”³⁸²

„**Raka** exprima ce-i drept desconsiderare, dar este in sine o insulta inofensiva, corespunzatoare cuvântului uzual „prost” (sau „magar”). **Specialistii numesc acest cuvânt cea mai uzuala insulta in patria lui Iisus.** Cu atat mai uimiti trebuie sa fi fost ascultatorii, cand Iisus a explicat situatia drept atat de grava, incat sa fie de competenta *soborului*, deci a celui mai inalt for de judecata. Pedepsa nu poate fi aici decat pedeapsa cu moartea.”³⁸³

„Cuvantul **raca** nu este un cuvânt de mare insulta, ci mai mult de dispret si de lipsa de pretuire din partea celui ce-l roteste.”³⁸⁴

³⁷⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 209

³⁷⁶ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 38

³⁷⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 209

³⁷⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 247

³⁷⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 86

³⁸⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 85

³⁸¹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 211

³⁸² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 209

³⁸³ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 151

³⁸⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 209

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Prost**” înseamnă „om fără nici o valoare”. Rostirea unui asemenea cuvânt presupune o atitudine de dispreț și, din nefericire, toți suntem înclinați spre o asemenea atitudine în gândurile și duhurile noastre.”³⁸⁵

Nebun era o insulta morala și religioasă la evrei, și se folosea la adresa celor care neaga existența lui Dumnezeu și pe care îl paste iadul.³⁸⁶

„Pe omul care îi spune fratelui său că este sortit iadului îl paste **pericolul iadului**.”³⁸⁷

„**Mania și insultele** sunt simptome hidoase ale dorinței de a scăpa de cineva care ne stă în drum.”³⁸⁸

„Da, nu este nimic, **nu este nimic mai greu de suferit ca insulta**; ea, mai cu seamă, poate sfășia sufletul omului. Iar când cuvintele insultei sunt mai insultătoare, atunci flacăra maniei este de două ori mai mare.”³⁸⁹

„Mai întâi spune: „Nu te mania!”; apoi: „Nu insulta!”. **Amandouă aceste păcate se ajută unul pe altul să crească**; mania da mâna de ajutor insultei, iar insulta, maniei.”³⁹⁰

„Trupurile neinsuflite ale criminalilor executați erau adesea aruncate într-o groapă aprinsă din afara Ierusalimului, cunoscută sub denumirea de **Valea Hinom sau Gheena**. E o intruchipare realistă a focurilor iadului.”³⁹¹

„**Hadesul** îi primește pe oamenii fără de Dumnezeu fără trupurile lor, în starea intermediară până la judecata de apoi, deci numai provizoriu. **Gheena** îi înghite pe oameni împreună cu trupurile lor după judecata finală, pe veci. Focul vesnic este acolo pedeapsa lor pentru suflet și trup (Marcu 9, 43; Matei 10, 28; cf. Iacov 3, 6).”³⁹²

Versetul 23: Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

„**Iisus face aluzie la perelinajul făcut de ascultătorii Lui de cel puțin trei ori pe an cu ocazia sărbătorilor de la Ierusalim:** la Paste, la Rusalii și la sărbătoarea corturilor (Exod 23, 14.17; 34, 23). Obligația fiecărui barbat israelit era să aducă jertfe în Templu cu această ocazie (Lev 23, 4; Num 28, 16)... Asadar, este vorba despre ultimul moment înainte de aducerea jertfei de către cel în cauză. În momentul imediat următor, preotul va lua darul și astfel jertfitorul nu va mai dispune de el. Acum, în acest ultim moment, spune Iisus, lasă totul acolo, dacă îți amintesti că **fratele tău are ceva împotriva ta**.”³⁹³

³⁸⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 245

³⁸⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 85; cf și Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 151

³⁸⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 85

³⁸⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 86

³⁸⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 211

³⁹⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 214

³⁹¹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 38; pentru o prezentare mai detaliată a etimologiei termenului, vezi Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 151

³⁹² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 151

³⁹³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 153

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Pentru dragostea noastră de aproapele Dumnezeu renunța la cinstea și slujirea ce trebuie să I-o aducem... De aceea n-a spus: „Dupa ce îmi vei aduce darul” sau „Înainte de a-l aduce”, ci îl trimite să se împacă cu fratele sau după ce darul este adus la altar și jertfa începuse. Îi poruncește, deci, să alerge, chiar în mijlocul slujbei; nici după ce s-a sfârșit slujba, nici înainte de a începe.”³⁹⁴

„...un pericol foarte subtil ce există în viața spirituală, și anume pericolul teribil de a încerca să ispășim eșecul moral prin echilibrarea răului cu binele făptuit... **Pericolul este acela de a face anumite jertfe ceremoniale cu scop de a acoperi eșecul moral.** Fariseii erau experți în acest domeniu; Ei mergeau regulat la Templu; erau întotdeauna meticuloși în chestiunile de detaliu și în micile amănunte ale Legii. Dar tot timpul îi judecau și îi condamnau cu dispreț pe cei de lângă ei. Fariseii evitau orice semnal din partea conștiinței, spunând: „Dar eu mă închin lui Dumnezeu; duc darul meu la altar”.”³⁹⁵

„Deci, înțeles corect, textul îmi spune că la altar îmi aduc aminte, de fapt, de **vinovăția mea față de fratele meu**, de faptul că i-am greșit ceva, că am păcătuit împotriva lui și că tocmai de aceea para lui împotriva mea este justificată. Doar așa se explică faptul că deznodământul va fi întemnitarea mea și rămânerea în temniță până voi plăti și cel din urma banut.”³⁹⁶

„Dacă dorim să evităm comiterea unei crime în ochii lui Dumnezeu trebuie să facem tot ce ne stă în puteri, cu caracter pozitiv, pentru **a trăi în pace și iubire cu toți oamenii.**”³⁹⁷

„...aplicația sugerată de Domnul Iisus în versetele 23-26 mă îndeamnă să acționez luând în considerare **radacinile problemei** nu din inima mea, ci din inima fratelui meu.”³⁹⁸

„Slavă lui Dumnezeu că soluția este foarte simplă. Iată în ce constă această soluție: trebuie să mă confrunt cu păcatul, să-l recunosc și să-l mărturisesc în totalitate, să încetez să mă mai apăr sau să mă justific, chiar dacă am fost provocat și altcineva pare să poartă vina.”

Versetul 24: lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.

„Înaintea lui Dumnezeu, **un act de închinare nu are nici o valoare** atâta timp cât tănuim în inima noastră un păcat de care suntem conștienți... A te ruga lui Dumnezeu atunci când știi în inima ta că nu ești împăcat cu fratele tău nu are nici o valoare și nici o finalitate.”³⁹⁹

„Prin toate aceste cuvinte a arătat că **această sfânta masă a altarului nu primește pe cei care traiesc în dușmanie unii cu alții...** Deci dacă-ți faci rugăciunea fără să fii împăcat cu fratele tău, e mai bine să lași rugăciunea, să te duci să te împaci cu fratele tău și apoi să te rogi.”⁴⁰⁰

„...porunca „Să nu uciți!” presupune totodată responsabilitatea de a face **pași concreți spre împăcarea cu fratele nostru...** nu ajunge să reprimăm gândurile rele și nedemne, spune Hristos;

³⁹⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 212

³⁹⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 249

³⁹⁶ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 224; cf și **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 153

³⁹⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 88

³⁹⁸ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 224; cf și **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 213

³⁹⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 249-250

⁴⁰⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 213

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

trebuie să facem mai mult decât atât: să acționăm pentru a îndepărta cauza problemei; să avem un scop pozitiv. Trebuie să ajungem la starea în care să nu mai existe nimic rău între noi și fratele nostru, nici măcar la nivelul duhului.”⁴⁰¹

„Cati dintre noi nu ne rezolvam, de pilda, datoriile fata de fratii nostrii? Am luat bani imprumut si nu i-am mai dat inapoi! Am facut promisiuni pe care nu le-am mai tinut! Nu este, oare, normal ca fratele meu sa aiba ceva impotriva mea? Ce anume se intampla daca nu iau seama la aplicatia sugerata de Domnul Iisus este lesne de imaginat. In fratele meu creste mania si ura impotriva mea, si eu il transform pe el intr-un ucigas. Sunt, oare, vinovat fata de el si fata de Dumnezeu? Cu siguranta! Fata de Dumnezeu, sunt vinovat pentru ca nu am cautat venirea Imparatiei Lui, ci am favorizat venirea imparatiei diavolului. Fata de fratele meu, sunt vinovat, pentru ca, prin gresala mea, pe care nu am vrut sa o rezolv, l-am impins la ucidere, iar sangele lui se va cere din mana mea.”⁴⁰²

„Vedeți voi, noi ne asemănăm foarte mult cu fariseii și cărturarii cand vorbim despre crimă, jaf, beție si alte păcate flagrante. Dar Domnul nostru așează întotdeauna alături de crimă gândurile rele, cearta, dușmănia, înșelăciunea și multe alte lucruri pe care noi nu le privim ca fiind păcate atât de îngrozitoare si murdare. Dacă ne oprim să medităm la acest aspect, cu siguranță că vom înțelege câtă dreptate are El. Disprețul, sentimentul de desconsiderare și batjocura sunt de fapt atitudini care în cele din urma duc la crimă. Putem avea diferite motive pentru care să nu permitem ca un astfel de sentiment să se exprime prin comiterea unei crime. Dar, din nefericire, nu-i așa ca adesea ne omorâm reciproc în minte, în inima și în gând? **Am nutrit împotriva altor oameni gânduri la fel de vinovate ca și crima.**”⁴⁰³

„Hristos nu ingaduie nici cea mai mica amanare, pentru ca nu cumva, odata jertfa implinita, cel cu mania in suflet sa se trandaveasca, sa amane impacarea de pe o zi pe alta. Hristos stie ca dusmania trebuie scoasa iute din suflet.”⁴⁰⁴

„Desfiinteaza dragostea, si ai adus si inradacinat in lume pacatul.”⁴⁰⁵

„Se contureaza aici o intelegere pozitiva a celei de-a cincea porunci care este foarte neobisnuita, anume: **eu sunt dator sa am grija ca fratele meu sa nu se manie si sa nu incalce Legea.** Nu numai pe mine trebuie sa ma pazesc sa nu incalc Legea, ci trebuie sa fac tot posibilul ca nici fratele meu sa nu se faca vinovat de incalcarea ei.”⁴⁰⁶

Versetul 25: Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.

„Acum intelegem la ce se refera Iisus: in contextul interpretarii celei de-a cincea porunci, **Iisus ii confrunta pe ucenicii Sai in mod clar cu judecata amenintatoare.**”⁴⁰⁷

⁴⁰¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 249

⁴⁰² Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 225

⁴⁰³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 245-246

⁴⁰⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 214

⁴⁰⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 211

⁴⁰⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 153

⁴⁰⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 156

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Dupa ce a spus: „*Impaca-te cu parasul tau!*” a adaugat: „*degrab*”. Si nu s-a multumit cu atata, ci ii cere sa faca chiar ceva mai mult, spunand: „*pana esti cu el pe cale*”... Intr-adevar nimic nu tulbura atat de mult viata noastra cat amanarea si zabovirea savarsirii faptelor bune. **Adeseori amanarea a facut sa pierdem totul.**”⁴⁰⁸

„**Ca inainte de a intra pe usa tribunalului tu esti stapanul;** dar daca ii pasesti pragul, oricat te-ai stradui, nu vei putea sa iti aranjezi treburile dupa vointa ta, ca esti sub mana altuia.”⁴⁰⁹

„Nu trebuie să ne gândim numai la fratele nostru pe care l-am jicnit sau a cărei relație cu noi suferă, ci trebuie să ne gândim întotdeauna la faptul că **stăm înaintea lui Dumnezeu...** El are putere peste toate tribunalele cerești și pământești.”⁴¹⁰

Versetul 26: Adevărat îți spun că nu vei ieși de acolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Banutul este cea mai mica moneda romana.⁴¹¹

„**Să ajungem cât putem de repede la o înțelegere cu Dumnezeu...** S-ar putea să nu mai fii aici mâine dimineață și să mergi în eternitate în starea în care te gasești acum.”⁴¹²

„Uneori, responsabilii financiari romani si mosierii ii storceau de bani pe arendasii si pe taranii saraci din Galileea. Romanii erau de temut pentru asprimea lor in domeniul financiar. Prin aceasta, Iisus alege deci cazul dureros si pe care ascultatorii Sai il inteleg imediat, al unui iudeu datornic unui roman, pentru a revela astfel in mod proverbial riscul la judecata de apoi. Iisus avertizeaza: **asa cum romanul nu-ti lasa nici ultimul banut, la fel de exacta va fi judecata daca ai omis impacarea.**”⁴¹³

„**Să ne ferească Dumnezeu să trăim în fățarnicia** de a reudce Lege alui Dumnezeu la ceva ce stim că am ținut deja sau la ceva care suntem aproape siguri că nu vom încălca niciodată.”⁴¹⁴

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

⁴⁰⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 215

⁴⁰⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 215

⁴¹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 250

⁴¹¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 156

⁴¹² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 251

⁴¹³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 156

⁴¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 248

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 21: Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea supt pedeapsa judecății.”

Cuvantul lui Dumnezeu trebuie intiparit in mintea copiilor nostrii de la cea mai frageda varsta.

Cu cat Cuvantul lui Dumnezeu este cunoscut de mai multe generatii inaintea noastra, cu atat implinirea lui devine mai stringenta in generatia noastra.

Viata este darul lui Dumnezeu si nimeni nu are dreptul sa o ia cuiva sau sa si-o ia siesi, fapt pentru care El a stabilit legi sociale punitive pentru a ne feri de acest pacat.

Oricine coboara standardele Legii lui Dumnezeu este in pericol de a-si zidi **o neprihanire fariseica**, inutila si inoperanta in ceea ce priveste intrarea in Imparatia lui Dumnezeu.

Este posibil ca, la capitolele morale la care ne consideram foarte religiosi – cum ar fi atentarea impotriva vietii cuiva – sa fim, de fapt, cei mai pacatosi.

Versetul 22: Dar Eu vă spun că ori și cine se mînie pe fratele său, va cădea supt pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: „Prostule!” va cădea supt pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule”, va cădea supt pedeapsa focului gheenei.

Afirmatiile lui Iisus Hristos au autoritate mai mare decat a tuturor profetilor Vechiului Testament si rabinilor evrei.

Mania sau ura este crima in inima noastra, este o intentie criminala nutrita in interior.

Poti sa iti opresti mainile de la savarsirea unei crime, numai daca mai intai iti infranezi mania.

Mania este utila daca prin ea aparam demnitatea lui Dumnezeu sau a semenului.

Mania este pacat cand are conotatia de razbunare.

Intotdeauna mania se transforma in pacat cand o folosesti la timpul si cu scopul nepotrivit.

Uciderea incepe in sfera motivatiilor, a atitudinilor, a gandurilor si a vorbelor.

Daca nici o instanta omeneasca nu poate judeca pacatul maniei, instanta divina o poate face.

Cele mai multe pacate isi au inceputul in cuvinte.

Cand insulti pe cineva, luand in deradere capacitatile lui intelectuale, comiti crima la adresa lui.

Atat de grava este – din perspectiva lui Dumnezeu - insulta la adresa capacitatilor intelectuale ale cuiva incat ar trebui judecata si pedepsita de cel mai inalt for uman de guvernare al unei comunitati.

Insulte cele mai uzuale sunt condamnate de Dumnezeu.

Cand insulti pe cineva, punandu-l sub semnul decaderii spirituale, comiti crima la adresa lui.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Atat de grava este - din perspectiva lui Dumnezeu – insulta cu conotatii morale incat nici nu ar mai trebui judecata, ci ea merita pedeapsa iadului.

Pe omul care ii spune fratelui sau ca este sortit iadului il paste **pericolul iadului**

Cand cuvintele insultei sunt mai insultatoare, atunci flacara maniei este de doua ori mai mare.

Mania si insulta se potenteaza reciproc.

Versetele 23-24: 23 Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, 24 lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.

Daca dorim sa evitam comiterea unei crime in ochii lui Dumnezeu trebuie sa facem tot ce ne sta in puteri, cu caracter pozitiv, pentru **a trai in pace si iubire cu toti oamenii.**

Inchinarea inaintea lui Dumnezeu nu are nici un rost cand ai ucis pe cineva cu mania sau cu insulta.

Indiferent cat ai asteptat si de cat de departe ai venit ca sa te inchini inaintea lui Dumnezeu, inainte de a intra in prezenta Lui trebuie sa te impaci cu cel caruia i-ai gresit.

Pe Dumnezeu il intereseaza mult mai putin cinstea si slujirea noastra la adresa Lui, in comparatie cu impacarea fata de semenii.

Impacarea nu trebuie doar sa o accept, cand mi se propune, ci chiar sa o provoc cand stiu ca fratele meu a fost ranit de comportamentul meu.

Impacarea se impune mai ales in relatiile celor cu care convietuim in aceiasi locuinta.

Prin gesturile si atitudinile noastre, putem dezlantui fie raiul, fie iadul in relatiile pe care le intretinem.

Cu cat mai mult amani impacarea, cu atat mai greu iti va fi sa o realizezi.

Nu suntem responsabili doar pentru ca noi sa nu ne maniem, ci si pentru comportamentul pe care il producem in cei de langa noi.

Versetele 25-26: 25 Caută de te împacă de grab cu pîrîșul tău, cîtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pîrîșul să te dea pe mîna judecătorului, judecătorul să te dea pe mîna temnicerului, și să fii aruncat în temniță. 26 Adevărat îți spun că nu vei ieși deacolo pînă nu vei plăti cel din urmă bănuț.”

Pe cat de crunta si nemiloasa este o judecata omeneasca, pe atata de dreapta va fi judecata divina pentru cel care nu se impaca pe pamant cu cei fata de care a gresit.

Putem influenta verdictul de la judecata divina numai pana cand pasim pragul mortii spre tribunalul ceresc; dupa aceea, nu mai putem sa aranjam totul dupa vointa noastra.

Impacarea este un imperativ al vietii de acum; amanarea ei poate fi fatala.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Matei 5, 27-30

Temă: Privirile si obiceiurile pacatoase ne transforma in desfranati!

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.27	Auzit-ati că s-a zis celor de demult: să nu preacurvesti.	Ati auzit ca s-a spus celor de demult: Sa nu te desfranezi;	Ati auzit ca s-a spus: „Sa nu faci adulter.”	Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”
v.28	Iar eu zic vouă: că tot cela ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.	Eu insa va spun ca oricine se uita la o femeie spre a o pofti s-a si desfranat cu ea in inima lui.	Eu insa va spun: oricine se va uita la o femeie spre a o pofti, a si faptuit adulterul cu ea in inima sa.	Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftească, a și preacurvit cu ea în inima lui.
v.29	Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteste pe tine, scoate-l pe el si îl leapădă de la tine, că-ți foloseste tie ca să piară unul din mădularele tale, si nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.	Iar daca ochiul tau cel drept iti devine piatra de poticnire, scoate-l si arunca-l de la tine, ca mai bine iti este sa piara unul din madularele tale, iar nu tot trupul sa-ti fie aruncat in gheena.	Daca ochiul tau drept te duce la pacat, scoate-l si arunca-l de la tine, ca mai bine este pentru tine sa piara un madular al tau, decat sa fie aruncat in gheena corpul tau intreg.	Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.
v.30	Si dacă mâna ta cea dreaptă te sminteste pe tine, taie-o pe ea si o leapădă de la tine, că îți foloseste tie ca să piară unul din mădularele tale, si nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.	Si daca mana ta cea dreapta iti devine piatra de poticnire, taie-o si arunc-o de la tine, ca mai bine iti este sa piara unul din madularele tale, iar nu tot trupul sa-ti fie aruncat in gheena.	Daca mana ta dreapta te duce la pacat, taie-o si arunc-o de la tine, caci mai bine este pentru tine sa piara unul din madularele tale, decat sa se duca in gheena corpul tau intreg.	Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

▼celor din vechime

27 Ați auzit că s'a zis: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că orișicine

▲se uită la o femeie,

▲ca s'o poftească,

▲a și preacurvit cu ea în inima lui.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat,

↑ scoate-l
și
↑ leapădă-l dela tine; } căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale
și să nu-ți fie aruncat tot trupul
↑ în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat,

↑ taie-o
și
↑ leapădă-o dela tine; } căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale
și să nu-ți fie aruncat tot trupul
↑ în gheenă.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Despre ce vorbește textul și **ce se întîmplă** pe parcursul derulării lui?

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Cînd se petrec lucrurile scrise aici?

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Unde se petrec aceste lucruri?

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Care sunt **motivele** pentru care se întîmplă cele relatate?

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Cum evoluează totul?

27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

30 Dacă mîna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Mt 5, 27-30 reprezintă a doua implicație – în ordinea desfășurării *Predicii de pe Munte* - a faptului că Mântuitorul a venit să desăvârșască Legea lui Moise și să combată alterarea acesteia de către farisei și carturari (Mt. 5, 20). Dacă în versetele anterioare, El făcuse același lucru pe marginea problematicei criminalității, de data aceasta o vizează pe cea a degradării morale. Se pare că pe această dimensiune, lumea română și cea antică – în general – și-a pus amprenta asupra societății evreiești, afectând-o profund prin proliferarea cazurilor de *adulter* și, în general, de *imoralitate*.

După același tipar ca și în paragraful anterior, Iisus redefineste mai întâi pacatul preacurviei (Mt. 5, 27-28), pentru ca apoi să creioneze două aplicații pentru cei care au tăria să admită că sunt *desfranați* - în lumina *noii Invataturi*.

Neprihănirea limitativă a fariseilor și carturarilor – care nu asigură accesul în Împărăția lui Dumnezeu – vorbea despre adulter doar ca despre un act fizic. Cu alte cuvinte, din punctul lor de vedere, atât timp cât nu avusesse loc un contact sexual, în afara cadrului căsătoriei, nu puteai fi considerat adulter. Stricarea Cuvântului lui Dumnezeu se producea pe o dimensiune evidentă: ei disociau, în mod arbitrar, porunca din decalog de a nu preacurvi de cea de a nu pofti nevesta aproapelui tău, astfel încât între ele să nu fie *echivalentă*. Ori Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul Iisus Hristos, face tocmai contrariul – punându-le într-un raport de *identitate*, atât la nivel de semnificație cât și la nivel de consecințe.

Din perspectiva Noului Testament, desfrânarea este denumirea unui păcat care se poate produce – cu aceeași gravitate - nu doar *in plan fizic*, ci și *in plan mental*. Și pentru că *in plan fizic* era clar pentru

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

oricine cum sa defineasca desfranarea, Iisus o defineste din perspectiva *mentala*. El spune ca o singura privire este suficienta pentru a o produce, insa nu una intamplatoare sau accidentala, ci una intentionata si care transforma, in *plan imaginar*, persoana *privita* intr-un partener sexual.

Prin urmare, decisiva este precizarea „*se uita...ca sa o poftasca*” (Mt. 5, 28). Cand acest comportament devine o preocupare pentru cineva, n-ar mai trebui sa fie linistit la gandul ca nu este desfranat. Privirile ucenicilor ii puteau lesne transforma in preacurvari, excluzandu-i din Imparatia lui Dumnezeu (Mt, 5, 20).

Si totusi, cine putea afirma ca niciodata nu a privit in acest fel o persoana de sex opus? Tocmai din pricina acestei largi raspandiri a pacatului desfranarii intre ascultatori, Mantuitorul ii provoaca cu doua aplicatii, exprimate prin intermediul aceleiasi metafore. Ceea ce ambele au in comun este ideea de *renuntare* la ceea ce te conduce inspre acest pacat.

Mai intai, cel care se face vinovat de adulter in *imaginatie* trebuie sa renunte la orice stimul vizual care ii poate alimenta pacatul (Mt. 5, 29). Putea fi vorba despre obiceiul de a privi pe strada „*partile rusonaoase*” ale trupurilor celor de sex opus sau de a le surprinde in ipostaze indecente. Pur si simplu, ca si cum ar fi orb, ucenicul lui Iisus trebuia sa renunte la aceste practici.

In al doilea rand, aceiasi persoana trebuia sa renunte la orice obicei care ii putea alimenta pacatul (Mt. 5, 30). Putem sa ne imaginam ca va fi fost vorba de practica de a merge la teatru, ori in carciuni *rau famate*, care gazduiau atunci spectacole erotice. Principiul era limpede: renunt la orice locatie sau obiect, cu care asi putea intra in contact, prin intermediul *picioarelor sau ale mainii*, care mi-ar putea alimenta imaginatia pacatoasa!

De remacat este forta pe care Mantuitorul o da exprimarii Sale imperative! Nu este ceva optional, ci o porunca obligatorie pentru ucenici.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Versetul 27: Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.”

„Legea lui Moise interzicea in mod expres **adulterul** (Ex. 20, 14; Deut 5, 18).”⁴¹⁵

„Noul Testament nu clasifica **relatiile sexuale** dinainte de casatorie drept „adulter”, ci drept „curvie”. ”⁴¹⁶

„El nu reglementeaza sexul pentru ca vrea sa ne frustreze, ci pentru ca vrea sa ne binecuvinteze.”⁴¹⁷

„Daca cea de-a cincea porunca [sa nu ucizi s.n.] a fost porunca de a carei incalcare rara israeliti erau mandri, atunci cea de-a sasea porunca este cea a carei frecventa incalcare era puternic

⁴¹⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 158

⁴¹⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 160

⁴¹⁷ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 40

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

deplansa in Israel. In cea mai veche parte a Talmudului gasim un raport despre modul in care a fost desfiintata jertfa de gelozie (Numeri 5, 11 si urm) a sotului gelos, datorita frecventei imense a acestei situatii. Aproape toate sursele contemporane sunt de acord ca porunca a sasea a fost cea mai des incalcata. A existat deci o problema stringenta pe care Iisus o abordeaza acum.”⁴¹⁸

„Legea a subliniat intotdeauna ca **este importanta, in primul rand, inima omului**, insa liderii religiosi, cu notiunile lor mecanice despre inchinarea adusa lui Dumnezeu si cu mentalitatea lor stereotipa in privinta ascultarii, au uitat complet acest adevar.”⁴¹⁹ A se vedea si Luca 16, 15.

„**Pentru a corecta interpretarea legii de catre farisei, Domnul Iisus atrage atentia asupra faptului ca orice text scos din context poate fi transformat usor in pretext.** Porunca a saptea – „Sa nu preacurvesti” (Exod 20, 14) – nu poate interpretata corect decat daca o asociem cu porunca a zecea: „Sa nu poftesti nevasta aproapelui tau.” (Exod 20, 17) Iisus ne atrage atentia asupra faptului ca slova legii nu poate fi separata de spiritul ei: „Ati auzit ca s-a zis celor din vechime: „Sa nu preacurvesti”. Dar Eu va spun ca oricine se uita la o femeie, *ca sa o pofteasca*, a si preacurvit cu ea in inima lui.” (27-28 s.n.) Fariseilor le-a fost greu sa asocieze cele doua porunci, probabil tocmai din pricina faptului ca pedeapsa pentru preacurvie era moartea. Ce ar fi insemnat sa omori cu pietre pe toti aceia care au poftit vreodata nevasta aproapelui lor? O astfel de situatie devine inimaginabila si, tocmai de aceea, ei au exclus o astfel de raportare la lege.” Vezi Luca 18, 11-12 legat de parerea fariseilor despre neprihanirea lor.”⁴²⁰

„...spiritul Legii este absolut vital si fundamental pentru intelegerea autentica a Evangheliei Noului Testament: „**Slova omoara, dar duhul da viata!**” (2 Corinteni 3, 6).”⁴²¹

„**Diferenta dintre Iisus si rabini este clara.** Multi dintre ei plecau capul cand mergeau pe strada si mai bine se loveau de ceva, decat sa priveasca o femeie. Un astfel de comportament s-ar asemana insa numai cu un „mormant varuit”. Problema poftei din inima nu se rezolva cu ochii plecati in pamant. De aceea, **Cuvantul lui Iisus cheama oamenii sa aiba o inima fara pacat.**”⁴²²

„...pedepseste si privirea poficioasa, ca sa aflii ca da o invatatura superioara invataturii carturarilor...”⁴²³

Versetul 28: Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftească, a și preacurvit cu ea în inima lui.

„...Hristos da legi care privesc si pe barbati si pe femei, desi pare ca se adreseaza numai barbatilor. Vorbeste capului, dar poruncile sale sunt adresate intregului trup. Vede in femeie si in barbat o singura fiinta si nu face deosebire intre sexe.”⁴²⁴

⁴¹⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 158

⁴¹⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 254

⁴²⁰ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 225; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 88; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 254

⁴²¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 254

⁴²² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 159

⁴²³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 218

⁴²⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 221

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Pacatul ia nastere mai intai in minte**, iar daca lasam gandul respectiv sa se dezvolte, curand vom ajunge sa-l punem in aplicare.”⁴²⁵

„Daca putem sa fim multumiti de vietile noastre deoarece nu am comis niciodata vreun adulter, o crima sau oricare dintre faptele condamnate de Lege, sustin cu tarie ca nu ne cunoastem pe noi insine si nici **intunericul si murdaria din inimile noastre**.”⁴²⁶

„...**noua nu ne place sa ne cercetam inimile**. Mult prea adesea ne bucuram ca purtam numele de „evangelic”⁴²⁷ si ne multumim cu faptul ca suntem credinciosi conservatori, diferiti de liberali, de modernisti sau de alte diviziuni din Biserica, care sunt evident gresite. Ne complacem, astfel, in starea noastra, plini de vanitate si multumiti de noi insine, crezand ca am atins apogeul si tot ceea ce ne ramane de facut este sa ne mentinem pozitia. Dar o asemenea atitudine arata ca nu ne cunoastem inima cu adevarat, iar Domnul nostru ne cere o inima curata. Poti sa comiti pacat in inima ta, spune El, fara ca vreo persoana sa stie acest lucru; si poti sa pari in continuare respectabil si nimeni sa nu-si dea seama ce se petrece in imaginatia ta. Dar Dumnezeu vede, si inaintea lui Dumnezeu acel pacat este ingrozitor, scarbos, urat si murdar. **Pacatul este in inima ta!**”⁴²⁸

„**Impuritatea sexuala** incepe prin dorintele inimii.”⁴²⁹

„Domnul nostru a accentuat importanta unei inimi curate; El spune ca nu este suficient sa evitam comiterea adulterului ca act propriu-zis – cu adevarat importanta este **atitudinea inimii**.”⁴³⁰

„Sentimentul multumirii de sine, ingamfarea si superficialitatea sunt tocmai antiteza doctrinei nou-testamentale despre sfintire. Noul Testament prezinta sfintenia ca pe o caracteristica a inimii, si nu doar ca pe o problema de comportament; nu doar faptele unui om conteaza, ci si dorintele lui; **nu ajunge ca nu trebuie sa comitem faptele propriu-zise, nu trebuie nici macar sa le poftim**.”⁴³¹

„**Nimic nu are voie sa intervina intre tine si destinul vesnic al sufletului tau...** Suntem oare constienti ca cel mai important lucru pe care trebuie sa-l facem in aceasta lume este sa ne pregatim pentru vesnicie?...Este tragic ca suntem atat de nepasatori cand este vorba de ceea ce este vesnic si atat de preocupati de lucruri care vor avea inevitabil un sfarsit... Pune sufletul tau si destinul tau inaintea oricarei alte preocupari. Aceasta inseamna ca poate nu vei fi promovat in slujba pe care o ai sau ca nu te vei descurca la fel de bine ca altii. Ei bine, „si ce foloseste unui om sa castige toata lumea, daca isi pierde sufletul?”...”⁴³²

„De aceea spune: „**Cel care se uita la o femeie spre a o pofti a si facut adulter cu ea**”, adica cel care-si face de lucru pentru a se uita cu curiozitate la trupurile stralucitoare, pentru a cauta cu privirea chipurile frumoase, pentru a hrani sufletul cu vederea lor si pentru a-si pironi ochii pe obrazii frumosi... Ca omul care cauta sa vada chipuri frumoase, acela mai cu seama aprinde cuptorul patimii, isi robeste sufletul si porneste iute si spre fapta.”⁴³³

⁴²⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39

⁴²⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 263

⁴²⁷ Autorul de confesiune protestanta se refera la proprii enoriasi, insa putem sa aplicam, la fel de bine, aceasta afirmatie credinciosilor din cadrul oricarei confesiuni crestine, inclusiv in privinta *ortodocsilor*.

⁴²⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 271

⁴²⁹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 40; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 159

⁴³⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 265

⁴³¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 258

⁴³² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 269-270

⁴³³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 219

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Privirea** mentionata de Iisus nu era o privire intamplatoare, ci o fixare insistenta, constanta, *in scopul pofirii senzuale*. Este posibil ca un barbat sa arunce o privire trecatoare unei femei frumoase, vazand ca e frumoasa, fara sa o poftasca. Dar barbatul descris de Iisus s-a uitat la femeie cu scopul de a-si hrani apetitul senzual interior ca substitut al actului in sine. Nu era ceva accidental, ci ceva planuit.”⁴³⁴

„Invatatura lui Iisus de aici se refera la **relatiile sexuale nelegitime din afara cadrului casatoriei**, indiferent ca vorbim despre oameni casatoriti sau nu. El nici macar nu ne interzice sa privim o femeie, ci interzice privirile patimase. Cunoastem cu totii diferenta dintre a privi si a pofiti.”⁴³⁵

„Ca nu s-a marginit sa spuna: „Cel care v-a pofiti – pentru ca poate pofiti si cel ce sade in munti-, ci: **„Cel care se va uita spre a pofiti”**, adica omul care aduna in el insusi pofta, care, fara sa-l sileasca cineva, isi baga fiara in mintea lui potolita. O astfel de pofta nu porneste datorita firi, ci trandavirii...”⁴³⁶

„**Dar ce pacat fac daca ma uit?** O poflesc, dar nu savarsesc nici o fapta rea! – Si asa esti randuit impreuna cu cei ce fac adulter! Legiutorul a hotarat si nu trebuie sa iscodesti mai mult. Se poate ca, uitandu-te asa, sa poti sa te stapanesti o data, de doua ori, de trei ori! Dar daca vei continua sa faci asta, daca vei aprinde cuptorul, de buna seama vei cadea, ca nu esti in afara firii omenesti. Dupa cum noi, cand il vedem pe copil cu cutitul in mana il batem si-i luam cutitul din mana, desi nu l-am vazut ranit, tot asa si Dumnezeu opreste privirea poficioasa, chiar inainte de pacat, tocmai pentru a nu cadea in pacat. Ca omul, care si-a aprins odata flacara, isi plasmuieste necontenit chipuri de lucruri rusinoase, chiar in lipsa femeii vazute, si de la ele ajunge adesea la fapta. Aceasta e pricina ca Hristos opreste chiar impreunarile facute in inima.”⁴³⁷

„Nu exista absolut nici o indoiala ca **o perspectiva neadecvata asupra pacatului** este cauza principala a absentei sfinteniei si a majoritatii invaturilor false cu privire la aceasta.”⁴³⁸

„**Chiar daca n-ai atins-o cu mana, o atingi cu ochii.** De aceea si asta se socoteste desfranare si aduce asupra-ti chin greu, inaintea chinului din iad, ca-ti umple sufletul de neliniste si tulburare. Mare este ameteala, nespuse de cumplita durerea!”⁴³⁹

„**Pacatul este ceva teribil**, care **ne insala** intr-o asemenea masura, incat ne face sa ne simtim chiar fericiti si multumiti cata vreme nu am comis actul in sine.”⁴⁴⁰

„Pacatul nu tine doar de actiuni si fapte; el este ceva ce locuieste in inima si duce la actiune... **nu trebuie sa fim preocupati in primul rand de pacate specifice, cat de insasi starea de pacat.** Pacatele nu sunt altceva decat simptomele unei boli numite pacat; iar simptomele nu conteaza, in primul rand, ci boala, caci boala este cea care ucide, nu simptomele ei.”⁴⁴¹

⁴³⁴ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 40; cf si **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 220

⁴³⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 89

⁴³⁶ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 219

⁴³⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 220

⁴³⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 267

⁴³⁹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 221

⁴⁴⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 261

⁴⁴¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 260

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Omul a evoluat din animal, spun ei, si acum se descotoroseste intr-un proces extrem de lent de relicvele si ramasitele trecutului sau animalic si ale naturii sale animalice. Astfel, **intreaga doctrina despre pacat este negata si evitata...** Sunt de parere ca majoritatea esecurilor si problemelor noastre in Biserica si in lume vin din faptul ca nu am inteles cu adevarat aceasta doctrina. Am fost cu totii influentati de idealismul care a dominat gandirea ultimului secol, si anume ideea ca omul evolueaza spre perfectiune si ca educatia si cultura ne vor duce acolunde trebuie sa fim.”⁴⁴²

Versetele 29-30: 29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă. 30 Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

„Avem din nou de a face cu o conceptie ebraica: energia activa a omului este concentrata in partea dreapta a corpului (cf. Ps. 121, 5; Zaharia 11, 17; Galateni 2, 9). Atunci cand noi vorbim despre ochi, evreul vorbeste despre **ochiul „drept”**, despre **mana „dreapta”** deoarece el este de regula dreptaci.”⁴⁴³

„Evident, **Domnul Iisus nu propune o chirurgie propriu-zisa**, caci aceasta nu ar solutiona problema inimii. Ochiul si mana sunt, de obicei, cei doi „vinovati” cand este vorba de pacate sexuale si de aceea ele trebuie disciplinate.”⁴⁴⁴

„...**daca omul isi scoate ochiul drept, el inca il mai are pe cel stang** si vede aceleasi lucruri pe care le vedea si cu dreptul; si daca isi taie mana dreapta nu rezolva nimic, deoarece mana stanga este inca la locul ei. Interpretarea lor este ca „Domnul nostru ridiculizeaza conceptia potrivit careia sfintenia si viata sfanta tin de existenta noastra biologica...”⁴⁴⁵

Dorinta lui Iisus nu era sa vada inmultindu-se ciungii si orbii in jurul Lui. Dimpotriva! (cf. Matei 11, 4-5)⁴⁴⁶

„**Cativa crestini**, al caror zel le-a intrecut cu mult intelepciunea, au luat cuvintele lui Iisus *ad litteram* si **s-au automutilat**. Probabil cel mai cunoscut exemplu este cel al invatatului din sec al-III-lea, Origen din Alexandria. A mers pana la limita extrema a ascetismului, renuntand la bunurile materiale, la hrana si chiar la somn, iar in interpretarea sa supraliterala a acestui pasaj si a celui din Matei 19, 12 a devenit eunuc. La scurta vreme, in 325 d.Hr, conciliul de la Niceea a interzis, pe buna dreptate, aceasta practica barbara.”⁴⁴⁷

„**Pastrarea unui cuget neintinat** reclama o disciplina foarte riguroasa, autoimpusa.”⁴⁴⁸

„In unii dorinta sexuala este mai usor de starnit decat in altii, si ceea ce o declanseaza difera.

Disciplina sexuala autoimpusa si autocontrolul in acest domeniu este pentru unii un lucru mult mai natural decat pentru altii. Unii pot privi imagini de natura explicit sexuala (pe suport de hartie

⁴⁴² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 255

⁴⁴³ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 162; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 266

⁴⁴⁴ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 40

⁴⁴⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 266

⁴⁴⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 226

⁴⁴⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 91; cf si **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 161

⁴⁴⁸ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

sau intr-un film) ramanand complet neatinsi, in timp ce pentru altii s-ar dovedi teribil de devastatoare. Temperamentele noastre difera, si de aceea si ispitele noastre. Asa ca nu avem nici un drept sa-i judecam pe altii in privinta lucrurilor pe care considera ca si le pot permite... Regula stabilita de Iisus este ipotetica, nu universala.”⁴⁴⁹

Expresia „**te face sa pacatuiesti**” sau „iti devine piatra de poticnire” face referire la actiunea de a indemnna sau a predisune la pacat.⁴⁵⁰

In cazul lui Iov, **controlul inimii sale se datora controlului ochilor sai** (cf. Iov 31, 1.7.9).⁴⁵¹

Parafrazand cuvintele lui Iisus: „Daca ochiul tau te face sa pacatuiesti pentru ca ispita vine la tine prin ochii tai (prin obiectele pe care le vezi), atunci scoate-ti ochii. Adica nu privi! **Comporta-te ca si cum ti-ai fi scos practic ochii si i-ai fi aruncat**, iar acum ai fi orb si deci n-ai putea sa vezi obiectele care anterior te faceau sa pacatuiesti. La fel, daca mana sau piciorul te fac sa pacatuiesti, deoarece ispita vine la tine prin mainile tale (prin lucrurile pe care le faci) sau prin picioarele tale (prin locurile pe care le vizitezi), atunci taie-le. Adica: nu face respectivele lucruri! Nu te duce in respectivele locuri! Comporta-te ca si cum ti-ai fi taiat in fapt mainile si picioarele si le-ai fi aruncat, iar acum ai fi infirm si deci n-ai putea face lucrurile sau vizita locurile care anterior te facusera sa pacatuiesti”.⁴⁵²

„**Daca ar fi vorba de ales** si ai fi silit sa ramai cu ochii teferi, dar sa te arunce intr-o groapa si sa pieri, sau sa ti se scoata ochii si sa-ti mantui sufletul, oare n-ai alege a doua cale? Negresit! N-ai facut asta pentru ca ti-ai urat ochii, ci pentru ca ti-ai iubit intregul trup. Tot asa trebuie sa gandesti si de barbatii si de femeile care-ti sunt prieteni. Daca tai orice legatura de prietenie cu acela care te vatama sufleteste cu prietenia lui, dar nu-si tamaduieste boala, atunci te scapi si pe tine de orice vatamare, dar si pe el de un mare pacat, ca nu va mai da socoteala, in afara de pacatele lui, si de pierderea ta.”⁴⁵³

„Domnul nostru spune ca indiferent cat de valoros in sine poate fi un anumit lucru pentru tine, daca te prinde in capcana si te face sa te poticnesti, **scapa de el, arunca-l**.”⁴⁵⁴

„**Imparatia lui Dumnezeu se poate avea sau se poate experimenta acum si aici, in masura in care ascultarea de Dumnezeu ia in stapanire viata noastra, in toate aspectele acesteia.** Dar Imparatia lui Dumnezeu nu este numai o stare ci si un loc – un loc opus focului Gheenei. Cu alte cuvinte, exista o poarta de intrare in aceasta Imparatie, si exista o cale pe care trebuie sa umblam ca sa ajungem la ea(Matei 7, 13-14)... Ceea ce doreste sa ne spuna Domnul Iisus este faptul ca intrarea in Imparatie se castiga nu coborand standardele prin rastalmacirea Cuvantului lui Dumnezeu, ci lasand Cuvantul sa spuna ceea ce a intentionat Dumnezeu sa spuna prin el.”⁴⁵⁵

„**Faptele rusinoase sunt precedate de fantezii rusinoase, iar inflamarea imaginatiei, de indisciplina ochilor**... Ma indoiesc ca a existat vreodata o fiinta umana care sa fi cazut victima imoralitatii fara sa fi deschis mai intai stavilarele patimii prin ochii lor.”⁴⁵⁶

⁴⁴⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 92-93

⁴⁵⁰ Anania Bartolomeu Valeriu, *Sf. Scriptura – editie jubiliara a Sf. Sinod*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 2001, p. 1465; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 161

⁴⁵¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 90

⁴⁵² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 92

⁴⁵³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 222

⁴⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 266

⁴⁵⁵ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 227

⁴⁵⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 90

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Lupta e mai mare dupa ce te-ai uitat cu pofta la o femeie, dar n-ai trait cu ea. Ca nu gustam atata placere de pe urma uitatului cu pofta la o femeie, cata suferinta avem de pe urma cresterii poftei; imputernicim pe potrivnic, facem loc larg diavolului si nu mai suntem in stare sa-l indepartam, dupa ce l-am bagat in gandurile noastre cele mai intime, dupa ce i-am deschis lui mintea. De aceea, Hristos spune: **„Nu fi desfrant cu ochii si nu vei fi desfranat cu mintea!”**”⁴⁵⁷

Ilustratie: Doi calugari mergeau spre manastire. Pe drum s-au intalnit cu o domnisoara chipesa care statea pe marginea unui rau gandindu-se cum sa-l treaga fara sa se ude. Calugarul mai batran s-a oferit sa o ia in brate si sa o treaca raul. Zis si facut, dupa care se despartira de ea si mersera mai departe spre manastire. Dupa o tacere de vreo 10 km calugarul mai tanar il intreba pe cel batran: Frate, ma tot gandesc cum ai putut sa iei femeia aceea in brate si sa o treci raul? El i-a raspuns: Frate, eu am trecut-o raul si am lasat-o jos, dar vad ca inca tu o cari in brate.

„**Pornografia** constituie o ofensa pentru crestini (si, de fapt, pentru orice om cu gandire sanatoasa) mai intai si mai ales pentru ca degradeaza femeia din fiinta omeneasca intr-un obiect sexual, dar si pentru ca prezinta ochiului celui care priveste o stimulare sexuala nefireasca. Daca avem probleme cu autocontrolul sexual si cu toate acestea picioarele noastre ne duc la asemenea filme, daca mainile noastre apuca un asemenea gen de literatura si daca ochii nostri se hranesc cu imaginile pe care ni le ofera, nu numai ca pacatuim, dar practic invitam nenorocirea peste noi.”⁴⁵⁸

„Observati viclenia cu care se strecoara pacatul in minte si cat de inspaimantatoare este vinovatia pacatului nostru la nivelul gandului. Exista oameni respectabili care cu nici un chip nu s-ar gandii sa comita un act de adulter; dar urmariti cum le place sa pacatuiasca in mintea si imaginatia lor... Iata ce vreau sa spun: Nu te-ai facut niciodata vinovat de adulter? Foarte bine. Raspunde-mi atunci la aceasta intrebare simpla: De ce citesti toate detaliile cazurilor de divort din ziare? De ce este atat de important pentru tine sa citesti aceste articole? Ce anume te intereseaza in ele? Nu aspectele legislative, nu-i asa? Nu-i asa ca nici problema sociala implicata in astfel de cazuri nu te preocupa? Dar atunci ce te intereseaza de fapt? Nu poate fi decat un singur raspuns: iti face placere. **Nu-ti trece prin gand sa recurgi tu la asemenea fapte, dar le faci prin mandat. Pacatuiesti in inima ta, in mintea si in imaginatia ta, facandu-te astfel vinovat de adulter.**”⁴⁵⁹

Solutia este ca „...in mod deliberat, vom refuza sa citim anumite genuri de literatura, sa vedem anumite filme, sa vizitam anumite expozitii. Facand acest lucru, vom fi considerati de unii dintre contemporanii nostri oameni ingusti la minte, filistini needucati. „Ce? – ne vor spune ei cu scepticism – N-ai citit cutare si cutare carte? N-ai vazut cutare si cutare film? Pai, omule, educatia ta are carente!” Si poate au dreptate. Poate am fost nevoiti sa devenim din punct de vedere cultural „mutilati” pentru a ne putea pastra puritatea gandurilor. Singura intrebare este daca, de dragul acestui castig, suntem dispusi sa suferim pierderea si sa rabdam deraderea.”⁴⁶⁰ A se vedea si Iacov 1, 15.

„**Exista un foc inlauntrul tau; niciodata sa nu aduci combustibil in apropierea lui**, altfel flacarile lui se vor inteti asupra ta si se vor napusti necazuri. Nu-i da prea multa hrana; printre altele, aceasta inseamna sa nu citesti niciodata nimic din ce stii ca iti va face rau.”⁴⁶¹

⁴⁵⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 220

⁴⁵⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 92; cf si Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 223

⁴⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 261

⁴⁶⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 93

⁴⁶¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 272

„Cuvintele lui Iisus sunt la fel de aspre cu privire la prea stransa partasie spirituala cu sotia **altuia**: caci o astfel de „posedare spiritual-evlavioasa” nu este mai de dorit, iar experienta confirma ca este periculoasa.”⁴⁶²

„Ar fi o prostie sa emitem **legi legate de imbracaminte**, dar (cred eu) ar fi intelept sa le cerem [fetelor n.n.] sa faca urmatoarea distinctie: una este sa te imbraci atragator; cu totul altceva este sa te imbraci in mod deliberat seducator. Voi, fetelor, stiti deosebirea; la fel, si noi, barbatii.”⁴⁶³

„Nu conteaza ce experienta ai sau vei fi avut, nici cat de mult ai fost umplut de Duhul – daca citesti lucruri indecente in ziare, **probabil vei pacatui in inima ta**.”⁴⁶⁴

„**Trebuie sa ne decidem**, simplu spus, daca traim pentru aceasta lume sau pentru cea viitoare, daca urmam multimea sau pe Iisus.”⁴⁶⁵

„Remarca batjocoritoare, ca prin **propovaduirea judecatii** Biserica vrea numai sa-si puna la adapost „oitele”, este la fel de nepotrivita, ca afirmatia ca prin conceperea regulilor de circulatie se vrea incurajarea scolilor de soferi.”⁴⁶⁶

„**Daca nu-ti place doctrina despre iad, nu faci altceva decat sa nu fii de acord cu Iisus Hristos**. El, Fiul lui Dumnezeu, confirma existenta iadului; iar atunci cand demasca adevarata natura a pacatului, El proclama ca, in cele din urma, pacatul ii duce pe oameni in iad.”⁴⁶⁷

„**Imi multumesc lui Dumnezeu ca am o Evanghelie care imi spune ca un Altul, care este fara pata, curat si cu desavarsire sfant, a luat pacatul si vina mea asupra Lui**. Eu sunt spalat in sangele Lui pretios si El mi-a dat propria Sa natura. Cand mi-am dat seama ca aveam nevoie de o inima noua, am descoperit, slava lui Dumnezeu, ca El a venit sa mi-o dea si astfel inima mea a fost schimbata.”⁴⁶⁸

„Daca dragostea si suferinta Lui inseamna ceva pentru noi, atunci ele ne vor face inevitabil la a fi de acord cu Isaac Watts ca **o asemenea dragoste „cere sufletul meu, viata mea si tot ce sunt”**.”⁴⁶⁹

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

⁴⁶² **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 159

⁴⁶³ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 90

⁴⁶⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 274

⁴⁶⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 94

⁴⁶⁶ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 161

⁴⁶⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 258

⁴⁶⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 263

⁴⁶⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 274

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 27-28: 27 Ați auzit că s'a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.” 28 Dar Eu vă spun că ori și cine se uită la o femeie, ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

Cuvantul lui Dumnezeu numeste curvie si/sau preacurvie orice relatie sexuala dintre un barbat si o femeie in afara cadrului casatoriei.

Dumnezeu a trasat reguli cu privire la viata sexuala pentru a ne proteja de degradare, nu pentru a ne rapi placerea vietii intime.

Adulterul si poftirea nevastei altuia sunt acelasi lucru, intrucat isi au originea in inima omului.

Impuritatea sexuala incepe prin dorintele inimii.

Cuvantul lui Dumnezeu in privinta curviei este valabil nu doar cand un barbat pofteste o femeie, ci si cand o femeie poftete un barbat.

Pacatul ia nastere mai intai in minte, iar daca lasam gandul respectiv sa se dezvolte, curand vom ajunge sa-l punem in aplicare.

Nu exista nici un om care sa nu fi poftiti macar o data in inima pe cineva si sa se faca, astfel, vinovat de curvie.

A pofti pe cineva inseamna sa privesti acele parti ale corpului persoanei respective care sunt implicate in procesul actului sexual.

Privirea pacatoasa nu este o privire intmplatoare, ci una intentionata, insistenta, constanta si care are ca scop poftirea senzuala.

Nu este pacat sa privesti o femeie, dar este pacat sa o privesti pentru a o pofti.

Nu poti privi la nesfarsit in mod pacatos fara sa ajungi la un moment dat sa comiti adulterul in mod fizic.

In mod pacatos poti atinge pe cineva nu numai cu mana ci si cu privirea.

Inselaciunea pacatului consta in asigurarea pe care ne-o da ca, atata timp cat n-am comis actul fizic al adulterului, n-am pacatuit.

Noi nu ar trebui sa fim preocupati atat de pacate specifice, cat de starea de pacat din viata noastra.

Versetele 29-30: 29 Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă. 30 Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o dela tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

Chiar daca iti scoti ochii si iti tai mainile in mod chirurgical, tot n-ai rezolvat pacatul din inima.

Pastrarea unui cuget neintinat reclama o disciplina foarte riguroasa, autoimpusa

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Pentru ca suntem diferiti, pacatele sexuale nu ne atrag in aceiasi masura pe toti, ceea ce inseamna ca nu trebuie sa impunem nimanui reguli concrete, dar toti trebuie sa respectam principiile stabilite de Iisus.

Iti scoti ochii – metaforic vorbind – atunci cand refuzi sa privesti orice imagine care te poate ispiti din punct de vedere sexual.

Iti tai un membru – metaforic vorbind – atunci cand refuzi sa iei in mana orice obiect care te poate ispiti si sa mergi in orice loc in care ai fi in acelasi pericol.

De pacatul adulterului in inima noastra trebuie sa ne ferim renuntand la orice prieten care ne-a condus inspre locuri sau situatii pacatoase.

Imparatia lui Dumnezeu se poate avea sau se poate experimenta acum si aici, in masura in care ascultarea de Dumnezeu ia in stapanire viata noastra, in toate aspectele acesteia.

Faptele rusinoase sunt precedate de fantezii rusinoase, iar inflamarea imaginatiei, de indisciplina ochilor.

Lupta e mai mare dupa ce te-ai uitat cu pofta la o femeie, dar n-ai trait cu ea.

Nu fi desfranat cu ochii si nu vei fi desfranat cu mintea!

Daca avem probleme cu autocontrolul sexual si cu toate acestea picioarele noastre ne duc la filme erotice, daca mainile noastre apuca un asemenea gen de literatura si daca ochii nostri se hranesc cu imaginile pe care ni le ofera, nu numai ca pacatuim, dar practic invitam nenorocirea peste noi.

Cand privim filme sau imagini, ori cand citim sau ascultam materiale cu continut imoral, ne ferim sa pacatuim prin actul fizic al curviei, dar imaginatia noastra ni-l aduce in inima.

O fata poate sa se imbrace atragator fara sa pacatuiasca, dar se face vinovata de curvie atunci cand se imbraca seducator.

Trebuie sa ne decidem, simplu spus, daca traim pentru aceasta lume sau pentru cea viitoare, daca urmam multimea sau pe Iisus.

Judecata lui Dumnezeu este reala si numai respectarea Cuvantului lui Dumnezeu ne poate asigura o finalitate feicita la finalul ei.

Chiar daca noi suntem pacatosi din fire, Fiul lui Dumnezeu ne poate oferi o noua natura umana prin care sa invingem chiar si pacatul desfranarii.

Matei 5, 31-32

Temă: Divortul potenteaza pacatul desfranarii

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducerile textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001	Noul Testament 1992 (Pr.	Traducerea Dumitru
------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Vers.		(trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Dr. Emil Pascal)	Cornilescu – 1923
v.31	Iarâsi s-a zis: că cela ce-si va lăsa femeia sa, să-i dea ei carte de despărțire.	S-a mai spus: Cel ce-si va lasa femeia, sa-i dea carte de despartire.	S-a mai spus: „Cine-si va lasa sotia, sa-i dea act de despartire.”	S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”
v.32	Iar eu zic vouă: că tot cela ce-si va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, o face pe ea să preacurvească, si cela ce va lua pe cea lăsată, preacurvește.	Eu insa va spun ca oricine isi va lasa femeia, in afara pricinii de desfranare, o face sa savarsasca adulter; iar cel ce o va lua pe cea lasata, adulter savarseste.	Eu inșa va spun: oricine isi va lasa sotia, in afara de concubinaj, o impinge la adulter, iar cine ia in casatorie o lasata de barbat faptuieste adulterul.	Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta,

↑să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că

↑afară numai de pricină de curvie
 orișicine își va lăsa nevasta
 ↑îi dă prilej să preacurvească;
 și
 cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat,
 ↑preacurvește.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multă claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Despre ce vorbește textul și ce se întâmplă pe parcursul derulării lui?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Unde se petrec aceste lucruri?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Cum evoluează totul?

31 S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

32 Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 5, 31-32 este cea de-a treia consecință a afirmației din Matei 5, 20, care afirma excluderea de la Împărăția Cerurilor a celor care practicau o neprihanire limitativă, după modelul carturarilor și a fariseilor. În același timp, el poate fi considerat în relație organică cu paragraful anterior, fiind o continuare a dezbaterii pe marginea adulterului. În fine, spre deosebire de tiparul observat până acum, de data aceasta Mantuitorul se rezumă la a (re)defini un păcat – pornind de la practica de atunci a divorțului – incorect fundamentată de învățătorii religioși ai poporului – fără a mai contura aplicații specifice, probabil tocmai din pricina faptului că ele sunt implicate în definiția dată.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...” (Psalmul 15, 1-2)

Divortul reprezenta o problema deosebit de delicat în contextul de atunci al evreilor, parțial din aceleași motive pentru care și adulterul crea mari probleme. Decaderea morală invada și societatea evreiască, ceea ce *reclama* o procedură cât mai simplă pentru despartirile în căsătorie – mai ales pe fondul dominației patriarhale. Ca o *bresa într-un imens baraj de acumulare* a fost mai ales doctrina școlii teologice a rabinului Shammai care, la vremea respectivă, a surmenat autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu, înlocuindu-l cu o listă continuând cele mai banale motive pentru care un bărbat putea să divorțeze. Practic, un întreg paragraf biblic care reglementa divortul (Deuteronom 24, 1-4) și nenumărate texte biblice care vorbeau despre imperativul fidelității în căsnicie (cel puțin în cartile Osea, Ieremia și Maleahi), au fost rezumate la o singură afirmație seacă și extrem de *procedurală*: „Oricine își va lăsa nevasta să-i dea o carte de despartire!” (Matei 5, 31)

Mantuitorul, care *a venit nu să strice Cuvântul lui Dumnezeu, ci să desăvârșească înțelegerea sa* (Matei 5, 17), a redefinit divortul. Deși presiunea asupra Lui nu era mai mică decât asupra învățătorilor formali din Israel (cf. Matei 19, 3), El n-a făcut nici un rabat de la modul în care Dumnezeu însuși a tratat această problemă.

În primul rând, El a limitat lista „pacatelor” pentru care un bărbat își putea părăsi nevasta. El n-a lăsat *lista deschisă*, așa încât cei care se considera *nedreptățiți* să o poată completa și nici n-a specificat în cuprinsul ei orice. Pe aceeași linie teologică a rabinului Hillel – opozantul lui Shammai – El a interpretat precizarea „ceva rusinos” – din Deuteronom 24, 2 – ca referindu-se exclusiv la adulter. Prin urmare, numai în cazul preacurviei sotul nevinovat putea să-și *lase nevasta* – într-o ascultare desăvârșită de Cuvântul lui Dumnezeu care prevedea moartea pentru acest păcat, ceea ce implică înseamnă sfârșitul acelei căsnicii.

În al doilea rând, Mantuitorul n-a prezentat divortul ca „porunca” (cf. Matei 19, 3), ci ca „îngăduință” din partea lui Dumnezeu (cf. Matei 19, 8). Explicarea din paragraful nostru confirmă acest adevăr. Indemnul – pe fondul relației vechitamentale a lui Dumnezeu cu Israel, marcată de *iertarea fără margini* a lui Dumnezeu față de un popor desfranat (Osea 2) – era la impacare prin soluționarea pasnică conflictului, adică prin iertare.

În al treilea rând, El a transferat responsabilitatea pe care o implică divortul, aparent, mai ales *pe umerii* celui care îl intenționează (Matei 5, 32). Lipsita de mijloace financiare și materiale – mai ales în contextul societății antice – femeia trebuia să-și găsească un alt bărbat, iar această nouă relație – mai ales în contextul în care ea preacurvisc – însemna o permanentizare a păcatului adulterului. Ori, pentru toate acestea nu este doar ea vinovată, ci și sotul ei care n-a putut să o ierte. Implicațiile unei astfel de înțelegeri ale divortului, în planul relației amandouă cu Dumnezeu și a tuturor celorlalte persoane implicate, sunt evidente: încurajarea păcatului, cu tot *tavalugul* implicațiilor lui, aproape imposibil de prevăzut.

În fine, în al patrulea rând, Mantuitorul readuce în actualitate tocmai acest aspect al implicațiilor divortului, afirmând cel puțin că primul sot nu se mai poate recăsători cu femeia pe care a părăsit-o (cf. și Deuteronom 24, 3-4). Exegeții încă discută dacă „*cel care ia de nevastă pe cea lăsată de bărbat*” (Matei 5, 32) se referă și la alți bărbați decât la primul sot. Unii – pornind de la sensul afirmației în Deuteronom 24 – resping această variantă, însă alții afirmă că fiind gresită această înțelegere întrucât Mantuitorul a venit tocmai ca să „desăvârșească” chiar și înțelegerea limitativă specifică Vechiului Testament, *incorsetată* în contextul cultural al societății respective.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Tema divorțului și a recăsătoriei este una dintre cele mai complicate din întreaga Biblie.”⁴⁷⁰

„Am putea spune că aproape nu există o nefericire mai acută decât cea dintr-o căsătorie nefericită și că aproape nu există o tragedie mai mare decât atunci când ceea ce Dumnezeu concepușe pentru a ne bucura de dragoste și împlinire degenerază într-o nonrelație de amaraciune, discordie și disperare.”⁴⁷¹

„Iisus reia problematica celei de-a șasea porunci, de data aceasta dintr-o altă perspectivă. Versetele 27-30 au abordat distrugerea căsniciei din exterior. Versetul 31 și urm. tratează **distrugerea căsniciei din interior**.”⁴⁷²

„Iată cum rezuma John Stott textul din Matei 5, 31-32: „Fariseii erau preocupați cu condițiile divorțului; Iisus cu instituirea căsătoriei... Fariseii numesc legislația lui Moise cu privire la divorț o poruncă; Iisus o numește o îngăduință din pricina împietririi inimii oamenilor... Fariseii tratează divorțul cu ușurință; Iisus l-a tratat cu atată seriozitate încât, *cu o singură excepție, El numește toate recăsătoririle după divorț ca fiind preacurvie*”.”⁴⁷³

Versetul 31: S'a zis iarăși: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

„De data aceasta însă, **El nu citează Vechiul Testament** nici în forma ebraică, nici în cea grecească, ci în varianta rabinică prescurtată... Orice cititor al Bibliei se poate convinge că Deuteronom 24, 1-4 are o cu totul altă logică decât această varianta rabinică prescurtată.”⁴⁷⁴

„Domnul nostru nu-Si compară învățătura cu Legea lui Moise, ci mai degrabă cu **falsă interpretare** a acestei Legi de către farisei și carturari.”⁴⁷⁵

„Moise a dat *doar o singură poruncă*: soția divorțată nu se mai putea întoarce la primul ei sot dacă era repudiată (alungată) de al doilea sot. **Moise n-a poruncit divorțul; el l-a permis**. El a poruncit ca sotul să-i dea fostei lui soții un certificat legal de divorț. Dar soția nu se mai putea întoarce la primul ei sot după ce se recăsătorise și divorțase din nou.”⁴⁷⁶

„Dacă legea n-ar fi dat această poruncă, ci ar fi îngăduit barbatului să-și lăpeze femeia și să ia alta, și apoi să o aducă în casa iarăși pe cea dintâi, s-ar fi făcut mare amestec în căsnicii: bărbații ar fi luat atunci mereu femeile altora și asta ar fi fost curată desfrânare. Din pricina aceasta, **cartea de despartire** dădea un mare ajutor căsnicilor. În afara de asta, cartea de despartire înlăturea un alt rău cu mult mai mare. Dacă legea ar fi silit pe barbat să tina în casa pe femeia pe care o urăste, barbatul ar fi

⁴⁷⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39

⁴⁷¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 95

⁴⁷² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 162

⁴⁷³ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 239

⁴⁷⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 163; cf și Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 98

⁴⁷⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 277

⁴⁷⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 152

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ucis-o. Asa de cruzi erau iudeii!... De aceea legea veche a ingaduit un pacat mai mic, dar a starpit unul mai mare.”⁴⁷⁷

Pe de alta parte, **scopul cartii de despartire** era acela de a imprima in mintile oamenilor adevarul ca divortul era un pas grav.⁴⁷⁸

„**Stim ca exista la acea data o controversa in legatura cu divortul**, intre scolile rabinice rivale ale lui Hillel si Shammai. Rabinul Shammai a adoptat o linie exigenta invatandu-i pe oameni, in baza lui Deuteronom 24, 1, ca singurul temei pentru divort il reprezenta un pacat matrimonial grav, ceva care in mod evident era „nepotrivit” sau „rusinos”. Rabinul Hillel, pe de alta parte, sustinea un punct de vedere foarte lax. Daca luam de buna relatarea istoricului evreu Josephus Flavius, aceasta era o atitudine larg raspandita, caci el aplica prevederea mozaica la un barbat care „din felurite pricini, vrea sa se descotoroseasca de sotia impreuna cu care locuieste” (Antichitatile iudaice). In mod similar, Hillel, sustinand ca temeiul pentru divort era ceva „nepotrivit”, interpreta acest termen in cel mai larg sens posibil incluzand cele mai neinsemnate greseli ale unei sotii. Daca se dovedea o gospodina incompetenta si ardea mancarea sotului ei sau daca el isi pierdea interesul pentru ea fiind ca nu arata foarte atragator sau daca se indragostea de o alta femeie, mai frumoasa, aceste lucruri erau „nepotrivite” si il indreptateau sa divorteze de ea.”⁴⁷⁹

„In Mishnah, de pilda, o intreaga sectiune – Ghittin – este rezervata clarificarii conditiilor in care trebuia intocmita si recunoscuta **cartea de despartire**.”⁴⁸⁰

„Stiti, desigur, ca in acele zile, **barbatii le desconsiderau in general pe femei** si au ajuns sa creada ca au dreptul de a divorta de sotiiile lor pentru orice fel motiv marunt sau neintemeiat. Daca un barbat dorea sa scape de sotia sa, indiferent din ce motiv, el apela la divort. Barbatul aducea un argument ridicol si, pe baza acestuia, divorta de sotia lui.”⁴⁸¹

„**Dumnezeu s-a opus divortului in Israel**, pentru ca aceasta slabea natiunea si punea in pericol nasterea lui Mesia (vezi Maleahii 2, 10-16).”⁴⁸²

„Desfiintarea vechii constitutii a poporului, raspandirea iudeilor in intreaga lume, exilurile, razboaiele si in special invazia obiceiurilor grecesti incepand de la Alexandru cel Mare, favorizaseră **divortul**... A fost ca o bresa intr-un baraj atunci cand cea mai respectata scoala teologica, cea a rabinului Hillel, a interpretat termenul „ceva rusinos” din Deut 24, 1 in asa fel, incat implica pur si simplu chiar si o mancare prea sarata sau lipsa de frumusetate a femeii.”⁴⁸³

„Daca in textul de fata (v. 31-32) barbatul este acela care cauta *in sotia lui „ceva rusinos”*, ca sa divorteze de ea, in textul precedent (v. 27-30), Domnul Iisus da in vileag acel „ceva rusinos” *care ar putea fi cautat in barbat*. **El este acela care se uita la o femeie ca sa o poftasca in inima lui** si care, astfel, a devenit un preacurvar. Daca o astfel de preacurvie ar lasa urme exterioare – dupa cum

⁴⁷⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 223; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 279

⁴⁷⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 279

⁴⁷⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 97; cf si Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 228

⁴⁸⁰ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 230

⁴⁸¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 278

⁴⁸² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 152

⁴⁸³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 163

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

propune Domnul Iisus, ochi scosi si maini taiate – care barbat ar mai indrazni sa caute ceva rusinos in sotia lui? Carui barbat i-ar mai da mana ca sa-si lase nevasta *pentru orice pricina*?”⁴⁸⁴

„Barbatul care nu se uita cu ochii desfrantati la o femeie nu savarseste adulter; iar daca nu savarseste adulter nu da prilej unui alt barbat sa-si lase femeia lui. Pentru aceea, deci, Hristos il strange pe barbat cu toata taria, il ingradeste cu frica, ridica asupra lui mare primejdie daca isi lasa sotia; **caci pe barbat il face raspunzator daca femeia savarseste adulter.**”⁴⁸⁵

Versetul 32: Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

„Dumnezeu nu rezolva niciodata o problema creand alte probleme si mai mari.”⁴⁸⁶

„Iisus spune un NU hotarat divortului. Pentru Iisus, divortul este adulter!”⁴⁸⁷

„Casatoria nu este un contract civil...; casatoria este o relatie in care **cele doua persoane devin un singur trup**. Ea se caracterizeaza printr-o anumita indisolubilitate.”⁴⁸⁸

„Aceasta **nu inseamna ca ea devine automat adultera**; ci presupune ca, deoarece nu mai are mijloace de subzistenta, ea va fi obligata sa traiasca cu un barbat.”⁴⁸⁹

„Prin urmare, daca o indepartezi pe sotia ta pentru orice alt motiv [decat curvie n.n.], te desparti de ea fara ca legatura dintre voi sa fie rupta. Astfel, o determini pe sotia ta sa rupa aceasta legatura in cazul in care s-ar casatori din nou; de aceea, **ea comite adulter**. In concluzie, un barbat care divorteaza de sotia lui pentru orice alt motiv in afara de adulter, o determina pe aceasta sa comita adulter. El este cauza, iar barbatul care se casatoreste cu ea comite si el adulter.”⁴⁹⁰

„Barbatul care-si lasa femeia se face pe sine insusi vinovat de pacat, chiar daca nu ia alta femeie, tocmai pentru ca a facut-o sa savarseasca adulter; iar cel care-si ia alta femeie savarseste si el adulter. Sa nu-mi spui ca a lasat-o acela! **Chiar daca a lasat-o, ramane totusi femeia celui care a lasat-o.**”⁴⁹¹

„Iisus a lamurit faptul ca aceasta **Lege mozaica a divortului a fost o concesiune din partea lui Dumnezeu**. Legea initiala de casatorie data de Dumnezeu nu lasa loc pentru divort, dar Legea a fost data inainte ca omul sa cada in pacat. Decat sa se intample ca cei doi sa traiasca impreuna intr-un conflict neincetat, unul din ei sau ambii cautand altundeva implinire si astfel pacatuind, Dumnezeu a permis divortul.”⁴⁹²

⁴⁸⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 231; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 278

⁴⁸⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 225

⁴⁸⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁴⁸⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönl, -Germania, p. 163

⁴⁸⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 281-282

⁴⁸⁹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönl, -Germania, p. 164

⁴⁹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 284

⁴⁹¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 224

⁴⁹² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 154; cf si MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 39

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Randuiala lui Moise a fost atribuita de Iisus impietririi inimii oamenilor (Matei 19, 8).

„Procedand astfel, nu a negat ca randuiala respectiva provenea de la Dumnezeu. A afirmat, insa, implicit ca nu reprezenta o porunca divina, ci doar o concesiune divina facuta slabiciunii omului.”⁴⁹³

„El nu a abrogat legea Lui initiala privind casatoria. Nicidecum; ci a introdus o legislatie temporara necesara in conditiile predominante in acea vreme. **Dumnezeu a tinut divortul sub control.**”⁴⁹⁴

In caz de curvie poate surveni divortul. „Desigur, nici macar in acest caz omul nu este obligat sa se desparta, caci si intr-o astfel de situatie exista posibilitatea iertarii. Insa dreptul la divort se bazeaza pe faptul ca intr-o asemenea situatie, casnicia este distrusa.”⁴⁹⁵ „In acest caz, cartea de despartire nu face decat sa consfinteasca o despartire care, de fapt, s-a si intamplat deja prin infidelitatea unuia dintre parteneri.”⁴⁹⁶

„Ajungem din nou la statutul sotiei si al sotului, acela de a forma impreuna „un singur trup”; insa persoana vinovata de adulter a rupt aceasta relatie si devine una cu altcineva. **Legatura dispare, acel trup unic nu mai este viu si de aceea divortul este legitim.**”⁴⁹⁷

Conform precizarilor din 1 Corinteni 7, multi crestini din Biserica primara, dupa ce s-au intors la Domnul, vor fi dorit sa divorteze de partenerii de viata pagani –pornind de la doctrina separarii de lume si de pacat (1 Corinteni 8). Dar in lumina afirmatiei din Matei 5, 32 nici macar acesta nu este un motiv acceptabil pentru divort, ci **numai adulterul.**⁴⁹⁸

Unii sustin ca termenul „**curvie**” (gr. *porneia*) se refera si la pacate premaritale, insa acest lucru este fals. „...*porneia* este „un cuvânt atotcuprinzător, incluzând adulterul, curvia și viciile nefirești”. Totodata, nu avem libertatea de a merge la polul opus și de a sustine ca *porneia* acopera orice fel de pacat si toate felurile de pacate despre care s-ar putea sustine, intr-un sens cat de vag, ca ar avea o tenta sexuala.”⁴⁹⁹

„...fiind ca nu reusim sa explicam Scriptura in mod sistematic, din cauza tendintei noastre de a scoate textele din contextul lor, de a alege ceea ce ne place si ne intereseaza si de a ignora si uita restul, **ajungem sa traим vietii crestine lipsite de echilibru.**”⁵⁰⁰

„**Dumnezeu i-a permis femeii sa se recasatoreasca**, iar cea de-a doua casatorie a ei nu era considerata adulter. Cel de-al doilea barbat cu care se casatorea era numit „sot” si nu adulter. Asa se explica cum de a putut femeia din Samaria sa aiba cinci sotii si totusi sa traiasca cu un barbat care nu-i era sot (Ioan 4, 1618). Dupa cat se pare, toate cele cinci casatorii fusesera legale si scripturale.”⁵⁰¹ Dar oare cat de biblica este aceasta conceptie? Personal consider ca nu este izvorata din intelegerea corecta a Scripturii!

⁴⁹³ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 99; cf si **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 229

⁴⁹⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 282

⁴⁹⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 164; cf si **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 99

⁴⁹⁶ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 230

⁴⁹⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 284

⁴⁹⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 283-284

⁴⁹⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 101

⁵⁰⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 276

⁵⁰¹ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 153

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Biblia condamnă recasatoria doar în cazul partenerului care s-a făcut vinovat**, nu și pentru cel nevinovat. De asemenea, unul din motivele principale ale unui divorț scriptural este acela de a permite recasatoria. Căci altfel, simpla separare ar fi suficientă.”⁵⁰²

„...cel care a fost parasit de partener trebuie să rămână necasătorit până când celălalt se recasătorește. În cazul recasătoriei, prima căsnicie este înlăturată, corespunzător adulterului și există și pentru partea parasită **posibilitatea unei a doua căsătorii**.”⁵⁰³

„În lumina textului de mai sus [Deuteronom 24, 1-4 n.n.] – care, deși reprezintă o derogare dată de Dumnezeu din pricina împietririi inimii omului, este totuși Cuvântul lui Dumnezeu – doar acela preacurvește care ia de nevastă *iarasi* pe aceea pe care el însuși a lăsat-o și care, după aceea, a fost lăsată și de cel de-al doilea bărbat. O astfel de judecată este susținută și de faptul că despre bărbatul care o ia de nevastă pe cea lăsată de primul ei bărbat (v. 2) nu ni se spune că ar fi preacurvar. **Deci căsatoria cu un partener divorțat nu înseamnă în mod neapărat a trăi în curvie**... Implicatia acestui lucru este că există totuși posibilitatea „anulării” relației de căsătorie în ochii lui Dumnezeu, chiar dacă unul din parteneri nu moare. Iar Domnul Iisus a precizat că *singurul motiv acceptabil în fața lui Dumnezeu este „pricina de curvie”*. Iar într-un astfel de caz, conform textului din Deuteronom, ambii parteneri sunt liberi să se recasătorească, fără însă să uităm că, de fapt, divorțul nu trebuie să aibă neapărat loc, problema putând fi rezolvată prin iertare și impacare, din pricina soluției pe care Dumnezeu a pregătit-o în Hristos pentru rezolvarea oricărui păcat.”⁵⁰⁴

„Cuvântul lui Dumnezeu nu prezintă căsatoria doar în termenii indisolubilității ei, ci și ca un spațiu în care operează **legea dragostei și a iertării**.”⁵⁰⁵

„...**creștinii care au fost divorțați pe baza nebiblică** și apoi s-au recasătorit pot să se pocăiască cu adevărat de păcatul lor și să fie readuși la Domnul și la partasia Bisericii.”⁵⁰⁶

„Pentru că Dumnezeu a instituit căsatoria ca uniune cu caracter exclusiv și permanent, o uniune pe care El o realizează, iar omul nu are voie să o desfacă, Iisus trage concluzia inevitabilă că **a divorța de partenerul de căsătorie și a te căsători cu altcineva sau a te căsători cu un om divorțat înseamnă a intra într-o relație interzisă, adulteră**. Căci persoana care a obținut divorțul în ochii legii umane continuă să fie în ochii lui Dumnezeu căsătorită cu cel dintâi partener al său.”⁵⁰⁷

„...**creștinii vor prefera să adopte un comportament și o legislație care să îngreueze divorțul, în loc să-l faciliteze**. Pentru noi, creștinii, căsnicia rămâne un legământ pe viață și fidelitatea și dragostea o posibilitate minunată și în același timp o obligație pe care ne-o dă Dumnezeu. În consilierea spirituală nu putem sfătui pe cineva să divorțeze. Totuși, în anumite împrejurări, putem sugera o separare a cuplului...”⁵⁰⁸

„**Tocmai pacatele survenite într-o căsnicie sunt cele care rareori afectează numai un singur om**, ci atrag în cercul lor soarta și viața mai multor persoane.”⁵⁰⁹

⁵⁰² MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁵⁰³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 165

⁵⁰⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 233

⁵⁰⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestină, Oradea, 2003, p. 282-283

⁵⁰⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁵⁰⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 100

⁵⁰⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 164

⁵⁰⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 164

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Prin aceste cuvinte Hristos duce pe femeie pe drumul cel bun**, chiar fara voia ei: o opreste de a se mai casatori si nu-i ingaduie sa aiba vre un prilej de micime sufleteasca. Intr-adevar, daca femeia stie ca vrand-nevrand trebuie sau sa traiasca cu barbatul pe care l-a avut de la inceput sau, daca pleaca din casa barbatului ei, sa nu mai aiba nicaieri nici o scapare, atunci va fi nevoita, chiar fara voia ei, sa-si iubeasca sotul.”⁵¹⁰

„Sa luam, de exemplu, cazul unui sot care a divortat de sotia lui din cazul adulterului ei. Nu doar ca el a avut dreptul sa procedeze astfel; dar putem merge mai departe si sa spunem ca divortul a pus capat casatoriei respective si ca barbatul despre care vorbim este acum liber, iar ca barbat liber are dreptul sa se recasatoreasca. Chiar Domnul nostru spune ca divortul pune capat legaturii de casatorie. Relatia barbatului respectiv cu femeia care i-a fost sotie este identica situatiei in care ea ar fi murit; iar **acel barbat nevinovat are dreptul sa se recasatoreasca**. Chiar mai mult decat atat, daca el este crestin, el are dreptul sa se recasatoreasca cu o crestină. Dar numai el este in aceasta pozitie, nu si cea care i-a fost sotie. Situatia este aceiasi si in cazul in care sotia divorteaza de sotul ei din cauza adulterului acestuia.”⁵¹¹

„Dar Eu va spun, a continuat Iisus, ca un asemenea comportament iresponsabil din partea sotului il va face pe el, pe sotia sa si pe viitorii lor parteneri sa se indrepte spre **uniri care nu sunt casatorie**, ci adulter. La acest principiu general exista o singura exceptie. Singura situatie in care divortul si recasatorirea sunt posibile fara incalcarea poruncii a saptea sunt cele in care aceasta a fost deja incalcata printr-un pacat sexual grav. In acest caz, si numai in acest caz, Iisus pare sa fi afirmat ca divortul este permis sau cel putin poate fi obtinut fara ca partea nevinovata sa contracteze in plus si stigma adulterului... aceasta ingaduinta retinuta a lui Iisus trebuie vazuta ca atare, adica drept o acomodare in continuare la impietirea inimii omului... divortul poate fi vazut doar ca o decadere tragica.”⁵¹²

„**Doar acela care a gustat si continua sa guste iertarea lui Dumnezeu poate ierta cu adevarat.**”⁵¹³

„**Da, cum sa-ti alungi femeia din casa cand esti bland, facator de pace, smerit, milostiv? Cum sa te certi cu sotia ta cand tu impaci pe altii?**”⁵¹⁴

„Asa ca, vorbind ca pastor crestin, de **cativa ani buni ori de cate ori cineva imi cere sa stea de vorba cu mine despre divort, refuz o asemenea discutie**. Mi-am facut o regula de conduita ca, ori de cate ori stau de vorba cu cineva despre divort, sa nu o fac inainte de a fi vorbit cu respectivul (sau respectiva) mai intai despre alte doua subiecte, anume despre casatorie si impacare. Uneori, o discutie pe aceste teme face ca celalta discutie sa nu fie necesara. Cel putin, abia atunci cand un om a inteles si a acceptat punctul de vedere al lui Dumnezeu cu privire la casatorie si chemarea lui Dumnezeu la impacare se creaza contextul posibil in care, cu parere de rau, se poate incepe o discutie despre divort.”⁵¹⁵

„...aproape ma tem sa nu las cumva impresia ca as intentiona sa incurajez pe cineva sa pacatuiasca. Dar bazat pe Evanghelie si de dragul adevarului, sunt obligat sa afirm urmatorul fapt: **nici chiar adulterul nu este un pacat care nu poate fi iertat**. Este un pacat teribil, dar sa te fereasca Dumnezeu

⁵¹⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 224

⁵¹¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 285

⁵¹² **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 102-103

⁵¹³ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 237

⁵¹⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 224

⁵¹⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 103

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

sa crezi ca pacatul adulterului te-a scos in afara dragostei lui Dumnezeu sau a Imparatiei Sale. Nu; daca te pocaiesti cu adevarat si iti dai seama de grozavia pacatului tau si te arunci in dragostea, mila si harul nemarginit al lui Dumnezeu, poti fi iertat si te asigur ca vei fi iertat. Dar asculta cuvintele Domnului nostru: „Du-te si nu mai pacatui”.⁵¹⁶

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 31: S'a zis iarăș: „Oricine își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.”

Calea sigura catre destramarea familiei prin divort porneste cu prescurtarea si rastalmacirea Cuvantului lui Dumnezeu prin prisma invaturilor si traditiilor strict omenesti.

Cand vine vorba despre divort, pentru a raspunde asteptarilor proprii, adesea, chiar oamenii care se pretind credinciosi, transforma ingaduintele lui Dumnezeu in porunci.

Dumnezeu a ingaduit divortul doar pentru a proteja femeia si pentru a preveni pacatele grave care se pot petrece intr-o familie in care deja s-a produs ruptura emotionala dintre sotii.

Cu cat oamenii traiesc mai formal credinta, cu atat motivele pentru care sunt dispusi sa divorteze vor fi mai banale.

Cand formalismul religios este dublat de decaderea morala a societatii, tot mai multe familii credincioase sunt in pericolul divortului.

In cazurile de divort, cei mai vinovati sunt barbatii care poftesc nevasta aproapei lor.

Pericolul divortului nu este iminent doar in cazul desfranarii in fapt, ci si in cel al pacatuirii mentale cu alte persoane.

Versetul 32: Dar Eu vă spun că ori și cine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

Dumnezeu nu rezolva niciodata o problema oarecare dintr-o familie creand altele mai mari, asa cum fac de obicei oamenii prin divort.

Atat in Vechiul Testament, cat si in Noul Testament, Dumnezeu dezaproba categoric divortul, ca fiind impotriva conceptiei initiale a familiei.

O femeie lasata de sotul ei nu este implicit adultera, ci devine prin faptul ca este nevoita sa gaseasca un alt barbat alaturi de care sa traiasca.

⁵¹⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 285

O femeie lasata de barbat ramane – cu exceptia situatiei de adulter - sotia celui care a lasat-o.

A divorta de partenerul de casatorie – in absenta adulterului – si a te casatori cu un om divortat inseamna a intra intr-o relatii interzisa, adultera.

Daca Dumnezeu ingaduie divortul, o face doar ca si o concesie din partea Sa atat fata de partenerul de casnicie care nu mai poate sa ierte si sa se impace, cat si fata de cel care – desi vinovat – sufera in aceasta situatie.

Prin adulter, o casnicie este anulata intrucat cel care a savarsit acest pacat – din perspectiva Bibliei – este mort spiritual fata de celalalt sot.

Pacatele desfranarii de dinainte de casnicie nu au impact identic asupra acestora ca si adulterul din timpul ei.

Dumnezeu ingaduie recasatorirea unui fost partener de casnicie, doar in situatia in care la mijloc a fost pacatul adulterului si el nu l-a comis in nici o masura.

Dumnezeu nu cere ca un divort sa aiba loc, ci, dimpotriva, El ne propune sa iertam si sa ne impacam unii cu altii – potrivit exemplului Sau de conduita in relatia cu omenirea pacatoasa.

Daca am gustat iertarea lui Dumnezeu si ne-am insusit caracterul Sau trebuie sa putem ierta partenerul care ne-a gresit.

Este gresit sa discuti cu cineva despre divort inainte sa dezbati impreuna cu persoana respectiva invatatura biblica despre familiei si despre iertare.

Cineva care a divortat si s-a recasatorit inainte de a deveni crestin poate fi acceptat in comuniunea Bisericii daca constientizeaza pacatul savarsit si se pocaieste de el.

Crestinii trebuie sa promoveze o conduita sociala care sa ingreueze divortul, in loc sa-l faciliteze.

Rareori pacatele survenite intr-o casnicie afecteaza numai unul sau doi oameni.

In orice context am discuta, divortul poate fi considerat doar o decadere tragica.

Matei 5, 33-37

Temă: Duplicata in vorbire ne transforma in inselatori

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

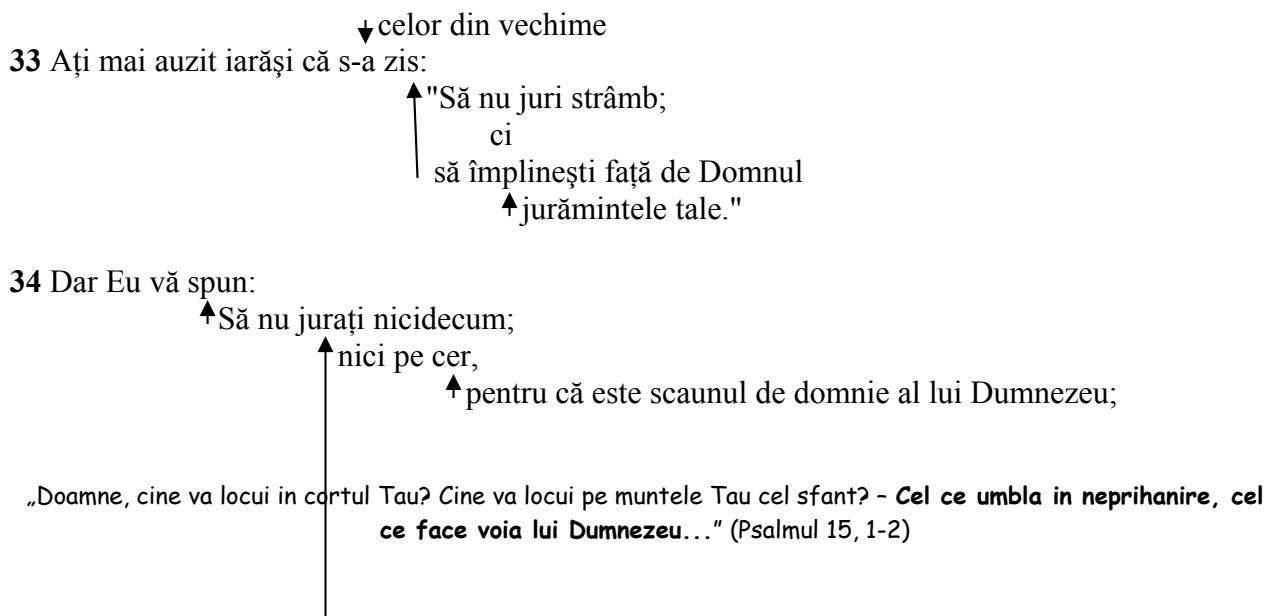
Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 33	Iar ati auzit, că s-a zis celor de demult:	Ati auzit ca s-a zis celor de demult: Sa nu juru	Ati mai auzit ca s-a spus celor din	Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.	stramb, ci juramintele tale sa le tii inaintea Domnului.	vechime: „Sa nu juri stramb, ci sa-ti implinesti juramintele fata de Domnul. ”	vechime: "Să nu juri strâmb; ci să îplinești față de Domnul jurămintele tale."
v. 34	Iar eu zic vouă: să nu te juri nicidecum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,	Eu însă va spun: Sa nu te juri nicidecum: nici pe cer, fiind ca este tronul lui Dumnezeu;	Eu însă va spun sa nu jurați de loc ; nici pe cer, caci este tronul lui Dumnezeu,	Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
v. 35	Nici pe pământ, că este asternut al picioarelor lui, nici pe Ierusalim, că este cetate a marelui Împărat,	nici pe pamant, fiind ca este asternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, fiind ca este cetate a Marelui Imparat ;	nici pe pamant, caci este scaunelul picioarelor Lui , nici pe Ierusalim, caci este Cetatea marelui Rege.	nici pe pământ, pentru că este aşternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
v. 36	Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poți un păr alb sau negru să faci ;	nici pe capul tau sa nu te juri, fiind ca nu poti sa faci un singur fir de par, alb sau negru.	Nici pe insusi capul tau sa nu juri, caci un singur fir de par nu esti in stare sa-l faci alb sau negru.	Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
v. 37	Ci să fie cuvântul vostru: asa, asa; nu, nu ; iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău este.	Ci cuvântul vostru sa fie: Da, da; Nu, nu; iar ce este mai mult decat atata, de la Cel-Rau este.	Cuvântul vostru sa fie: „Da, da; Nu, nu”. Restul vine de la Cel Rau.	Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

- 35 nici pe pământ,
 ↑ pentru că este așternutul picioarelor Lui;
 nici pe Ierusalim,
 ↑ pentru că este cetatea marelui Împărat.
- 36 ↓ Să nu juri
 nici pe capul tău,
 ↑ căci nu poți face un singur păr { alb
 sau
 negru.
- 37 Felul vostru de vorbire să fie:
 ↑ "Da, da; nu, nu";
 ↑ ce trece peste aceste cuvinte,
 ↑ vine de la cel rău.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Cum evoluează totul?

- 33 Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
 37 Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 5, 33-37 este cea de-a patra consecință a afirmației din Matei 5, 20, care afirma excluderea de la Împărăția Cerurilor a celor care practicau o neprihanire limitativă, după modelul carturarilor și a fariseilor. De data aceasta este vorba de ceva și mai comun decât divorțul sau desfranarea, despre care se vorbea anterior, și anume limbajul – și, în mod specific, cel folosit în afirmațiile solemne, la care cu fiecare ucenic apela cel puțin ocazional. Întrucât limbajul verbal constituie principalul mijloc de comunicare interumană, el era deopotrivă și una dintre cele mai periculoase *pepiniera* a pacatelor (Iacov 3, 2).

Fariseii și carturarii s-au confruntat cu această dificultate de „a se păstra sfinți” și în domeniul vorbirii și au găsit „soluția” astfel încât să pastreze aparența de religiozitate alături de *poarta larg deschisă* către orice posibilă înșelare a aproapelui. La urma urmelor, aceasta reprezintă cea mai mare provocare pentru formalismul religios: *cum să pastrezi masca exterioară a practicilor religioase peste orice pacat îți pofteste inima?*

Astfel, ei au *alaturat* două porunci vechitestamentale așa încât între ele să rămână cât mai largă *portita* înșelării aproapelui. Prima poruncă spunea: „*Să nu juri strâmb*” (Levitic 19, 12), iar cea de-a doua: „*să împlinesti fața de Domnul jurămintele tale*” (Numeri 30, 2), în urma contopirii lor rezultând *ideea stralucită* că, atâta timp cât nu am jurat strâmb folosind Numele Domnului – o chestiune absolut formală, nu este nici o problemă că am spus *ceva cuiva* cu intenția clară de a-l înșela și chiar l-am înșelat.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Mai mult decat atat, pentru ca Numele Domnului era deosebit de „pretios” in vederea succesului actului inselarii, „teologii formalisti ai vremii” au cautat sa-i gaseasca „sinonime”, care in realitate erau veritabile „antonime”. Prin urmare, ei jurau pe „cer” sau pe „pamant” sau pe „Ierusalim” ori pe „capul lor”, lasand sa se inteleaga, „initial” ca fiecare termen este identic cu Numele Domnului, pentru ca, atunci cand urma momentul respectarii juramantului, sa deschida Scriptura si sa arate ca numai ceea ce este jurat *ad-litteram* pe „Numele Domnului” este obligatoriu. Ce sa mai crezi din aceasta *increngatura de interpretari* decat ca *legiitorul* poate *taia si spanzura* dupa bunul plac?

Mantuitorul este clar, categoric si transant: *Sa nu jurati sub nici o forma cu convingerea aceasta sau in felul acesta!* (v. 34) In ultima instanta, subtilitatile limbajului sunt un subterfugiu inutil in fata Celui care ne cunoaste intru totul (Psalmul 139, 1-4) si care stie exact ceea ce am intentionat. Iar cei care se considera *copii ai lui Dumnezeu* trebuie sa se raporteze la cum *incadreaza* El faptele lor, nu la ceea ce stiu sau nu stiu cei din jur despre intentiile si gandurile care le fundamenteaza.

Iisus i-a invatat pe ucenici ca se poate pacatui prin vorbire atat de grav incat nu numai ca, in urma unei astfel de *stari pacatoase*, nu vor mai putea duce mantuirea la altii, dar insasi intrarea lor in Imparatie este periclitata (Matei 5, 20). De aceea, provocarea era la a pune *straja gurii* cat mai suntem in acest veac in care domneste cel rau (Ioan 14, 30).

In final, Mantuitorul vine si cu *solutia*, spunand ca se poate evita pacatul in vorbire prin simplitate si atitudine transanta: „da” sa fie „da”, iar „nu” sa fie „nu”. Aceasta te impinge inspre o comunicare din care orice *proptea pentru cuvinte* sa fie exclusa. Mai *simplu si mai eficient* decat atat nu se poate, dupa cum la fel de adevarat este faptul ca, dupa ce o viata ai invatat cum sa inseli, ai nevoie de mult exercitiu pana sa te acomodezi cu aceasta solutie. Dar, evident, se poate!

Cu atat mai in serios trebuie sa ia ucenicii aceasta provocare cu cat mai cutremuratoare este atentionarea finala a lui Iisus, atragand atentia ca atunci cand le plac ucenicilor *proptelele pentru cuvinte*, diavolul vorbeste si actioneaza prin ei! Ce nemiloasa forma de posedare, incat sa nu mai simti nici o mustrare, ci numai placerea ca ai inselat pe semenul tau! Si totusi, diavolul se poate manifesta si astfel – parca mai ales prin cei care par sa poata fi mai putin sub influenta lui si anume carturarii sau ucenicii Domnului (Matei 16, 17.23).

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Incepand cu acest paragraf, Iisus abandoneaza ordinea celor zece porunci, pe care a urmarit-o pana aici, si dispar, de asemenea, pedepsele clare de la finalul paragrafelor.⁵¹⁷

Versetul 33: Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."

„In Vechiul Testament, **juramantul** omului apare in special la gasirea adevarului la judecata (Num 5, 19; 1 Imparati 22, 16) sau cand se faceau promisiuni (Numeri 30, 4; Deuteronom 23, 22; Ps 50, 14). Treptat juramantul s-a denaturat... juramantul facut in chip usuratic devenise de-a dreptul un viciu al lui Israel.”⁵¹⁸

„Nu este vorba despre pacatul „blestemarii”, ci de **pacatul folosirii juramintelor in scopul intaririi spuselor cuiva.**”⁵¹⁹

Juramantul la adresa lui Dumnezeu era interzis: Exod 20, 7; Levitic 19, 12; Numeri 30, 2; Deuteronom 5, 11; 6, 13 si 23, 21

Toate textele biblice de mai sus „interzic **juramantul fals sau sperjurul**, adica depunerea unui jurament urmata de incalcarea lui.”⁵²⁰

Cand vorbim despre jurament, trebuie sa observam ca „principala intentie a Legii era aceea de a pune frau tendintei omului de a minti, pe care el o dobandise ca rezultat al pacatului si al caderii... Un alt obiectiv al legislatiei mozaice era sa limiteze rostirea juramintelor doar la chestiuni importante si solemne... Ei erau poporul lui Dumnezeu si li se amintea ca, pana si in conversatia lor, si mai ales in juramintele lor, totul trebuia rostit cu constiinta faptului ca Dumnezeu ii vede. De aceea, era important ca ei sa constientizeze seriozitatea deosebita a tuturor acestor chestiuni, seriozitate datorata relatiei lor cu El.”⁵²¹

„Prin urmare, **oprind juramantul**, a oprit si celalalt pacat, furtul; iar prin furt, minciuna.”⁵²²

„**Un jurament stramb pe Numele Domnului** putea fi considerat cea mai perversa forma de hotie, minciuna sau inselatorie. Ceea ce se intampla cu o astfel de ocazie este ca „Da”-ul sau „Nu”-ul pe care cineva era obligat sa-l rosteasca intr-o disputa era intarit prin aducerea Domnului ca martor.”⁵²³

„**A jura pe numele lui Dumnezeu** insemna a-L lua pe El ca martor al faptului ca spui adevarul.”⁵²⁴

Fariseii „au dezvoltat reguli complicate pentru depunerea juramintelor. Au enumerat ce formule sunt permise si au adaugat ca doar acele formul ce includ Numele divin fac juramantul sa fie obligatoriu de respectat. Nu trebuie sa fim asa preocupati, sustineau ei, de respectarea juramintelor in care Numele divin n-a fost invocat.”⁵²⁵

⁵¹⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 167

⁵¹⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 167

⁵¹⁹ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 41

⁵²⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 104

⁵²¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 288-289

⁵²² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 225

⁵²³ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 240

⁵²⁴ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁵²⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 104

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Ei erau preocupati mai mult de litera Legii decat de spiritul ei. Atata timp cat se puteau convinge pe ei insisi ca respectau litera Legii, erau cat se poate de multumiti... A comite sperjur era pentru ei o problema foarte serioasa si grava; era un pacat groaznic pe care ei il condamnau. Totusi, puteai sa faci orice fel de juraminte si promisiuni neacoperite – atata timp cat nu comiteai sperjur, nu erai vinovat inaintea legii.”⁵²⁶

„Fariseii recurgeau la tot felul de subterfugii pentru a ocoli adevarul, printre care se numarau si **juramintele**. Ei evitau sa foloseasca numele sfant al lui Dumnezeu, dar nici pe departe nu erau, pentru ca se jurau pe orasul Ierusalim, pe cer, pe pamant sau pe vreo parte a corpului.”⁵²⁷

„Din nou, **comentariile rabinice** cu privire la Tora, adunate in Mishnah, includ doua capitole despre juraminte: Nedarim si Shebuot. Primul dintre ele – Nedarim – contine juramintele pe care oamenii le fac unii altora, al doilea – Shebuot – vizeaza mai mult juramintele legate de ritualurile ceremoniale de la Templu sau la judecata in probleme de diferende intre semeni, deci in probleme de pagube facute semenilor. Citirea capitolului despre juraminte atrage atentia asupra complicatiilor extraordinare aduse de focalizarea oamenilor pe termenii in care juramantul a fost rostit, cu alte cuvinte, pe aspectele exterioare, si nu pe intentia in sine.”⁵²⁸

„**Legalismul exista si astazi...** Pentru unii oameni, a fi lumesc pare sa insemne a merge la cinema, la aceasta rezumandu-se intreaga desertaciune a lumii. Atata timp cat nu faci asa ceva nu esti lumesc. Dar ei uita mandria – mandria vietii, pofta carnii, pofta ochiului, etalarea cu aroganta a descendentei lor si alte atitudini asemanatoare. Izolezi si restrangi definitia la o singura chestiune. Si atata timp cat nu esti vinovat de actul sau fapta respectiva, toate sunt bune.”⁵²⁹

Versetele 34-36: 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu; 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat. 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.

„Eu va spun...”: „Iata-L pe **Datatorul Legii**; iata-L pe Cel care sta ca un Om intre oameni, dar vorbeste totusi cu autoritatea Dumnezeirii.”⁵³⁰

„Iudeii cautau sa evite infractiunea de a depune marturie mincinoasa, **jurand** pe Numele lui Dumnezeu prin inlocuirea Numelui Sau cu alti termeni cum ar fi: cer, pamant, Ierusalim sau capul lor, jurand pe aceste elemente... Nu numai ca era o dovada de ipocrizie, dar era si inutil sa incerci sa eviti invocarea Numelui lui Dumnezeu prin inlocuirea lui cu un alt termen.”⁵³¹ [pt ca orice termen ai folosi te referi tot la ceea ce ii apartine lui Dumnezeu n.n.]

„**Totdeauna Hristos indreapta pe ascultatorii Sai spre Stapanul lor.**”⁵³²

⁵²⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 289-290

⁵²⁷ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 41

⁵²⁸ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 240

⁵²⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 290

⁵³⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 291

⁵³¹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁵³² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 226

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Oricat de mult ai incerca, spune Iisus, **nu poti evita o referire oarecare la Dumnezeu**, intrucat intreaga lume este a lui Dumnezeu si nu poti sa-L elimini din nici o parte a ei... Nu poti nici macar sa schimbi **culoare naturala a unui singur fir de par**, negru in tinerețe si alb la batranete... Asa ca , daca formularea exacta a unui juramant este nerelevanta, atunci preocuparea pentru formula folosita nu constituie catusi de putin elementul vizat de lege... Asa stand lucrurile, adevarata implicatie a legii este ca trebuie sa respectam promisiunile facute oamenilor din lumea noastra.”⁵³³

„Dar, **tot ce este, de fapt, al tau este tocmai „da”-ul sau „nu”- ul** pe care l-ai rostit. Orice adaugare la ele este o hotie, o incercare de a te acoperi cu ce nu este al tau, o luare in desert a Numelui Domnului, si deci o auto-invinuire.”⁵³⁴

„**Aratandu-ti ca nu esti stapan pe tine insuti, inseamna ca nu esti stapan nici pe juramintele facute pe capul tau.** Ca daca un tata nu-si da altuia copilul lui, cu atat mai mult Dumnezeu nu va da pe mana ta opera Lui. Chiar daca capul e al tau, dar e bun al lui Dumnezeu; si esti atat de putin stapan pe el, ca nu poti face nici ceea ce este mai neînsemnat pe el.”⁵³⁵

„Omul vrea, deci, sa hotarasca asupra unui lucru pe care de fapt nici nu-l detine. Aceasta atitudine reflecta **stravechea gresala a omului de a se folosi de Dumnezeu**, desi poate nici nu traieste in partasie launtrica cu El.”⁵³⁶

Mai multi crestini au considerat si inca mai considera ca textul de fata interzice la modul absolut juramantul: „**Sa nu juri nicidecum**”. Printre acestia se numara anabaptistii si majoritatea quakerilor.⁵³⁷

„**Textul de fata nu ne interzice...** sa depunem juramant in fata unor instante judecatoresti. Iisus Insusi a depus marturie sub juramant inaintea Marelui Preot (Matei 26, 63). La fel si Pavel a recurs la un juramant, cand l-a luat pe Dumnezeu de martor ca scrierea sa a fost autentica si adevarata (2 Corinteni 1, 23; Galateni 1, 20).”⁵³⁸

„...**trebuie sa facem aici deosebire** intre biserica ucenicilor si statul necrestin in care traim prin hotararea lui Dumnezeu. Pentru gasirea adevarului, statul are nevoie de juramant sau de o forma de juramant, deoarece el trebuie sa-si desfasoare activitatea intr-o lume a minciunii, in mijlocul omenirii cazute.”⁵³⁹

„**Ceea ce a subliniat Iisus in invatatura Sa** este ca oamenii cinstiti nu au nevoie sa recurga la juraminte; nu ca ar trebui sa refuze sa depuna un juramant daca o autoritate externa le-o cere.”⁵⁴⁰

⁵³³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 105-106

⁵³⁴ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 241

⁵³⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 226

⁵³⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 168-169

⁵³⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 107; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 292

⁵³⁸ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 170; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 292

⁵³⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 170

⁵⁴⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 107; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 293

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Dumnezeu insusi a jurat de mai multe ori (ex. Genesa 22, 16; 50, 24; Iosua 21, 43; Ps 95, 11; Isaia 54, 9; Mica 7, 20; Evrei 3, 11). „Aici juramentul este un fel de intarire sacramentală, cu scopul de a le da oamenilor vizati certitudinea in credinta – in acelasi timp, deci, o adaptare marcata de dragostea mantuitoare la omenirea cazuta in pacat.”⁵⁴¹ „Deficienta care L-a facut pe Dumnezeu sa se coboare la acest nivel uman nu se afla in vreo lipsa de probitate din partea Sa, ci in necredinta noastra.”

„...**juramintele in discutie**, strict vorbind, sunt „juramintele” in care cel care le rosteste il cheama pe Dumnezeu ca martor la juramentul sau, cerandu-I sa-l pedepseasca daca-l incalca.”⁵⁴²

Sf. Ioan Gura de Aur are o parere aparte si spune ca juramentul este de la diavolul, fiind o concesie facuta de Dumnezeu omului prin acceptarea lui in perioada Vechiului Testament. Prin urmare, el conchide ca este interzis sa juri, indiferent in ce conjunctura. Un argument, in acest sens, ar fi faptul ca in v. 34 Mantuitorul nu spune „sa nu jurati stramb” ci „sa nu jurati nicidecum”. Dumnezeu, totusi, l-a acceptat in perioada vechitestamentala din pricina imperfectiunii vietii oamenilor, dar odata ce Hristos „ne-a ridicat la o vietuire mai inalta” el nu mai este necesar. In acest sens, Sf. Ioan Gura de Aur ofera o serie de exemple privind fapte condamnate de Dumnezeu, dar care intr-un anumit context au fost aprobate temporar de el – cum ar fi uciderea lui Anania si Safira prin Petru (Fapte 5).⁵⁴³

Versetul 37: Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Cineva a calculat ca daca am aduna toate cuvintele pe care le rostim intr-o zi s-ar putea scrie o carte cu 200 de pagini, iar daca am face calculul pentru o luna am putea scrie 132 de carti de cate 50 de pagini fiecare.

„Iisus ne invata sa purtam discutii atat de sincere si sa avem un **caracter atat de cinstit**, incat sa nu avem nevoie de alte „propte” pentru a fi crezuti. Cuvintele depind de caracter, si juramintele nu pot suplini un caracter deficitar.”⁵⁴⁴

„Spune-mi, te rog, **ce oboseala este sa fugi de jurament?** Iti cere sa cheltuiesti bani? Trebuie sa asuzi si sa te nevoiesti? Nu! E de ajuns numai sa voiesti si totul s-a facut! Daca-mi spui ca te juri din obisnuinta, iti voi raspunde ca tocmai obisnuinta te va usura sa nu te mai juri. Reusesti totul daca, in locul vechii obisnuinte iei o alta obisnuinta.”⁵⁴⁵

„Cel ce nu este **crezut pe cuvânt** si fara invocarea lui Dumnezeu, acela este condamnat din capul locului.”⁵⁴⁶

„Omul lui Dumnezeu trebuie sa fie la fel de **demn de incredere** in cuvintele lui simple ca si Dumnezeu in Cuvantul Sau.”⁵⁴⁷

⁵⁴¹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 167

⁵⁴² **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 104

⁵⁴³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 226-229

⁵⁴⁴ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 41

⁵⁴⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 229

⁵⁴⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 107

⁵⁴⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 169

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Daca va voi vedea ca nu puneti capat juramantului, va voi opri de a mai calca aceste sfinte praguri si de a va mai impartasi cu nemuritoarele taine, cum ii opresc pe desfrantati, pe cei ce fac adulter si pe cei invinuti de crime. E mai bine sa inalt lui Dumnezeu obisnuitele rugaciuni numai cu doi si trei credinciosi, care pazesc legile lui Dumnezeu, decat sa se stanga o multime de pacatosi care sa strice si pe ceilalti.”⁵⁴⁸

„...un singur „da” adevarat este suficient. Un singur „nu” adevarat este suficient.”⁵⁴⁹

Ilustratie: „Doi atenieni candidau pentru aceiasi functie. Unul, in cuvantarile sale lungi si frumoase, a facut multe promisiuni alegatorilor sai. Al doilea a zis doar atat: „Doresc sa implinesc toate cele promise imediat de antevorbitorul meu”. Ce credeti? Care a fost ales? Ca si crestin nu cauta sa vorbești multe, ci fa tot ce-ti sta in putinta, lucruri care aduc lauda lui Dumnezeu.”⁵⁵⁰

„A recurge la un limbaj mai potentat inseamna a recunoaste ca Satan – cel rau – stapaneste in viata noastra. Nu exista imprejurari in care minciuna sa poata fi justificata in viata crestinului. Pasajul acesta interzice, de asemenea, si exagerarile sau incercarile de a induce pe cineva in eroare.”⁵⁵¹

Ilustratie: „Montesquieu a facut urmatorul scurt si frumos elogiu despre principele Eusebiu de Savoia, pe care l-a vazut intr-o calatorie la Viena: „Niciodata nu l-am auzit pe principele acesta rostind altceva decat ceea ce trebuia sa spuna” ...”⁵⁵²

„Hitler si-a bazat intreaga politica pe minciuna si a afirmat ca ea este un instrument necesar in dobandirea succesului in aceasta lume. Daca vrei ca natiunea ta sa fie mareata, rosteste minciuni despre ea. Si cu cat vei minti mai mult, cu atat este mai probabil ca vei avea succes. Tarile nu mai au incredere unele in altele; juramintele, promisiunile solemne nu mai sunt importante si nu mai conteaza... Intre cele mai mari scandaluri din zilele noastre se numara si cresterea inspaimantatoare a ratei divorturilor si a infidelitatii. Ce a produs aceasta situatie? Faptul ca oamenii au uitat invatatura lui Hristos despre juraminte, despre sinceritate, despre adevar si onestitate in vorbire... Noi suntem poporul Lui, iar o minciuna pe care o spunem unui om poate interveni intre sufletul si mantuirea lui in Iisus Hristos. Tot ce facem are o importanta covarsitoare. Nu trebuie sa exageram si sa permitem oamenilor sa exagereze in ce ne priveste, deoarece exagerarea devine minciuna...”⁵⁵³

„Iar **ce trece peste aceste cuvinte**, adauga Iisus, *vine de la cel rau*, fie din raul inimii noastre si inselatoria fundamentala a acesteia, fie de la Cel Rau, pe care Iisus l-a descris ca „mincinos si total minciunii” (Ioan 8, 44)”⁵⁵⁴

„Nu ne ajunge sa spunem ca ne-am petrecut placut timpul; trebuie sa-l descriem prin cuvinte de genul „extraordinar” sau „nemaipomenit” sau chiar „extra-nemaipomenit” sau prin vreo alta inventie. Dar cu cat recurgem mai mult la acest gen de exprimari, cu atat devalorizam mai tare limbajul uman si promisiunile umane. **Crestinii au datoria sa afirme ceea ce cred si sa creada ceea ce afirma.** Cuvantul nostru neimpodobit ar trebui sa fie suficient, „da” sau „nu”. Iar daca o monosilaba este

⁵⁴⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 230

⁵⁴⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 169

⁵⁵⁰ Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 200

⁵⁵¹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 40

⁵⁵² Pop Timotei, *Calea spre cer in o mie de ilustratii*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 206

⁵⁵³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 294-295

⁵⁵⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 106

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

suficienta, de ce sa facem risipa de cuvinte?”⁵⁵⁵

Vorbire: Da, da si nu nu; Oastea Domnului. “Moldoveanu a adoptat si de asta data felul lui obisnuit de a nu raspunde decat cu franturi de idei si cu ascunzisuri dupa vorbe care sa nu spuna nici “da” nici “nu”. Omul acesta cred ca n-a spus niciodata clar ce gandeste si ce vrea . La el cuvintele au rostul sa ascunda, nu sa arate ce gandeste.”⁵⁵⁶

„**Marturia vietii noastre** este probabil una dintre cele mai eficiente metode de evanghelizare in momentul de fata. Cu totii suntem sub observatie si de aceea tot ce facem are o importanta extraordinara.”⁵⁵⁷

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 33: Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."

Dumnezeu a consfintit juramantul in Biblie doar pentru doua scopuri: pentru aflarea adevarului la judecata si pentru pecetluirea promisiunilor solemne.

A folosi juramantul in mod uzual doar pentru a intari ceea ce spui reprezinta un pacat.

Atunci cand cautam sa evitam pacatul juramantului il evitam si pe cel al furtului si al minciunii.

Pe langa pacatul care se ascunde in spatele juramantului stramb, ofensam si numele lui Dumnezeu atanci cand il invocam spre a intari spusele noastre.

Un copil al lui Dumnezeu nu are voie sa foloseasca un limbaj alunecos, plin de subtilitati, care sa ii permita sa intoarca oricand orice situatie in avantajul sau – chiar si sub juramant.

Un copil al lui Dumnezeu trebuie sa faca ceea ce a promis cuiva – chiar daca respectarea angajamentului respectiv se dovedeste in detrimentul lui.

Versetele 34-36: 34 Dar Eu vă spun: Să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu; 35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat. 36 Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.

⁵⁵⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 108

⁵⁵⁶ **Dorz Traian**, *Istoria unei Jertfe*, vol III, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2000, p. 278

⁵⁵⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 287

Chiar daca suntem experti in interpretarea Cuvantului lui Dumnezeu, trebuie sa avem taria de a asculta mai mult de Cel care L-a dat decat de intelegiunea noastra in a-L talcui astfel incat sa ne acopere pacatele.

Este o amagire sa incercam sa inlocuim numele Domnului in juramintele noastre cu diferite obiecte din creatia Sa sau a noastra – astfel incat sa nu mai fim obligati sa ne respectam angajamentele - pentru ca totul ii apartine, in ultima instanta, Lui.

In orice angajament, ale noastre sunt doar cuvintele pe care le rostim – toate obiectele pe care juram fiind ale lui Dumnezeu.

Este un pacat mare sa incerci sa te folosesti de numele lui Dumnezeu pentru a putea decide asupra diferitelor lucruri sau situatii.

Ceea ce a subliniat Iisus in invatatura Sa este ca oamenii cinstiti nu au nevoie sa recurga la juraminte, nu ca ar trebui sa refuze sa depuna un juramant daca o autoritate externa le-o cere.

Versetul 37: Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.

Ca si copii ai lui Dumnezeu, cel mai mult il prezentam pe El oamenilor prin vorbirea noastra, astfel ca trebuie sa fim atenti cum o folosim.

Iisus ne invata sa purtam discutii atat de sincere si sa avem un caracter atat de cinstit, incat sa nu avem nevoie de alte „propte” pentru a fi crezuti.

Cuvintele depind de caracter, si juramintele nu pot suplini un caracter deficitar.

In cuvintele noastre simple trebuie sa fim la fel de demni de incredere pe cat este Dumnezeu in fiecare cuvant pe care l-a rostit.

Daca nu poti sa renunti la juraminte strambe este mai bine sa nu te impartasesti cu tainele Bisericii pana poti permite Domnului sa rezolve acest pacat.

Cand spunem un „da” sau un „nu” cuiva, n-ar trebui sa il mai intarim prin nimic decat prin repetarea exacta a ceea ce am spus.

Cand avem nevoie sa juram sau sa ne exprimam extravagant trebuie sa fim constienti ca diavolul este cel care vorbeste prin noi.

Chiar daca traim intr-o lume in care multi considera ca minciuna este cheia succesului, noi trebuie sa o evitam, constienti fiind de faptul ca ea poate interveni intre sufletul unui om si mantuirea sa in Hristos.

Crestinii au datoria sa afirme ceea ce cred si sa creada ceea ce afirma.

Matei 5, 38-42

Temă: Razbunarea anuleaza statutul de copil al lui Dumnezeu

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 38	Auzit-ati că s-a zis: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte.	Ati auzit ca s-a spus: „ Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte ”.	Ati auzit ca s-a spus: „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte.”	Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."
v. 39	Iar eu zic vouă: sa nu stati împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva peste fata obrazului cea dreaptă , întoarce-i lui și pe cealaltă;	Eu insa va spun: Nu stati impotriva celui rau; iar celui ce te loveste peste obrazul drept, intoarce-i-l si pe celalalt.	Eu insa va spun sa nu tineti piept celui rau. Dimpotriva, daca te palmuieste cineva peste obrazul drept, intinde-i si pe celalalt.	Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.
v. 40	și celui ce voieste să se judece cu tine și să îți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.	Celui ce vrea sa se judece cu tine sa-ti ia haina, lasa-i lui si camasa.	Cui vrea sa te dea în judecata ca sa-ti ia tunica, lasa-i si mantaua .	Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.
v. 41	Si cel ce te va sili pe tine o milă de loc, mergi cu dânsul două.	Iar de te va sili cineva sa mergi o mila, mergi cu el doua.	Te sileste cineva la un drum de o mila, fa cu el doua.	Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.
v. 42	Celui ce cere de la tine, dă-i; și de cel ce voieste să se împrumute de la tine, nu te depărta .	Celui care cere de la tine, da-i; si celui ce vrea sa se imprumute de la tine, nu-i intoarce spatele.	Cui iti cere, da-i, iar celui care vrea sa-i dai cu imprumut nu-i intoarce spatele.	Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

38 Ați auzit că s-a zis:

↑
"Ochi pentru ochi,
și
dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 40 Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău.
 Ci,
 oricui te lovește peste obrazul drept,
 întoarce-i și pe celălalt.
 Oricui vrea să se judece cu tine,
 și lasă-i și cămașa.
 să-ți ia haina,
 41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc,
 mergi cu el două.
 42 Celui ce-ți cere, dă-i;
 și
 nu întoarce spatele
 celui ce vrea să se împrumute de la tine.

II. OSSERVARE:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decât simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

38 Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

42 Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Despre ce vorbește textul și ce se întâmplă pe parcursul derulării lui?

38 Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

42 Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

38 Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ti ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

42 Celui ce-ti cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Unde se petrec aceste lucruri?

38 Ati auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

42 Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

38 Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

42 Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Cum evoluează totul?

38 Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

39 Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40 Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41 Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

42 Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 5, 38-42 este penultima dintre consecințele afirmatiei pe care Mantuitorul o face în Matei 5, 20: „Caci va spun că, dacă neprihanirea voastră nu va întrece neprihanirea carturarilor și a fariseilor cu nici un chip nu veți intra în Împărăția Cerurilor”. Ea abordează atitudinea pasivă pe care ar trebui să o avem față de cei care ne fac rău și postulează renunțarea la răzbunare.

Critica Mantuitorului nu se îndreaptă, de data aceasta, înspre o *stalcire ad-litteram* a poruncilor Scripturii, ci înspre *cutuma*, instituită de farisei și carturari printre conaționalii lor, în ceea ce privește respectarea *legii talionului*: „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte” (Exod 21, 24; Levitic 24, 20; Deuteronom 19, 21). Deși Dumnezeu intenționase ca această prevedere legislativă să fie aplicată doar de către instanțele de judecată, instituite de comunitatea poporului Sau, în baza Scripturii, ei începuseră să învețe – poate și sub pretextul restrângerii valabilității legilor evreiești sub ocupația română – ca *legea talionului* poate fi aplicată și de indivizi. În mod evident, această năstă *tensiune* între membrii comunității, relațiile dintre persoane putând degenera ușor în răzbunare și în ură.

Când Dumnezeu a instituit *legea talionului* prin Moise, a urmărit două scopuri: mai întâi, El a dorit să limiteze consecințele pacatului, care ar fi fost imprevizibile dacă fiecare și-ar fi făcut *dreptate cu mana sa*, iar, pe de altă parte, a urmărit o corelare a gravității pacatului cu măsura pedepsei (ex.: „un

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...” (Psalmul 15, 1-2)

singur dinte pentru un dinte, nu doi”). In felul acesta, instantele de judecata aveau rolul de a administra o pedeapsa limitata, din ambele perspective.

Tocmai pentru ca, la venirea Mantuitorului in lumea noastra, invatatorii religiosi deja consimtisera la punerea dreptatii si in mana oamenilor – si, deci, la deschiderea imprevizibila a *portii* spre razbunare - El a vorbit despre o *corectare a atitudinii*, celor care doreau sa devina cetateni ai noii Imparatii, fata de cei care le faceau rau. Era singura corectura de *substanta* pe care Fiul lui Dumnezeu o putea face in situatia istorica si culturala data, in care ocupatia romana nu mai permitea existenta regalului istoric-religios al Israelului, iar formalismul religios iudaic se opunea cu indarjire oricarei *imixtiuni divine in treburile proprii*.

Inainte de a vedea concret *mutatia atitudinala* generata de Mantuitorul, este important sa remarcam ca invatatura Sa din acest paragraf nu trebuie respectata de autoritatile publice sau private ale comunitatii, ci de ucenicii Domnului in mod individual. Astfel, Iisus n-a intentionat sa creeze *anarhie*, excluzand tribunalele, politia sau orice alta autoritate insarcinata cu ordinea in societate, ci, dimpotriva, a dorit sa sustina rolul lor prin stimularea unei atitudini civice juste a ucenicilor. In aceiasi masura, El nu a postulat interdictia ca ucenicii sa apeleze la aceste autoritati atunci cand li se face o nedreptate, ci numai faptul ca ei nu au voie sa se razbune asupra celui ce le-a facut raul, fie luandu-si dreptatea *in propriile maini*, fie prin intermediul incercarii de a duce la extrem deciziile judecatoresti.

In acest context, trebuie sa intelegem afirmatia lui Iisus: „*Sa nu va impotriviti celui ce va face rau*” (Matei 5, 39), termenul *impotrvire* fiind sinonim cu cel de *razbunare*.

Prima *mutatie atitudinala* se refera la posibilitatea ucenicilor de a se razbuna atunci cand sunt ofensati (Matei 5, 39). O *palma peste obrazul drept*, mai ales cu *dosul*, semnifica in vremea respectiva (la fel ca si astazi, in lumea araba) o ofensta deosebita. Mantuitorul afirma ca ucenicul Sau nu va raspunde acestei ofense printr-o alta sau prin violenta verbala ori fizica, ceea ce ar insemna razbunare. Mai degraba, va accepta sa renunte la onoarea sa.

A doua *mutatie atitudinala* se refera la razbunarea in contextul instantelor de judecata (Matei 5, 40). Situatie este aceea in care o persoana rau-voitoare vrea sa ia ucenicului ceva pe nedrept. In acest caz, Mantuitorul isi transforma urmasii in *evangelizatori*, cerandu-le sa renunte la razbunare (care ar fi simplu de implementat pentru ca, probabil, instanta va pedepsi, in final, persoana care a urmarit interesele nedrepte) si chiar sa ofere persoanei respective ceva ce, conform Legii mozaice, n-ar putea obtine legal, si anume camasa de corp (cf. Exod 22, 25).

A treia *mutatie atitudinala* se refera la razbunarea in contextul legilor crunte ale ocupatiei romane, care prevedeau posibilitatea de a fi obligat *sa cari bagajul unei oficialitati pentru o mila* – adica 1, 5 km (Matei 5, 41). Nu numai ca era ofensator sa prestezi o astfel de munca, dar te intrerupea de la multe alte indatoriri zilnice care asigurau supravietuirea propriei familii. Razbunarea putea sa rezide fie in simpla ura mocnita fata de ocupatia romana, fie chiar in inrolarea voluntara ca *zelot* in randul armatelor de gherila evreiesti, care urmareau decimarea in timp a armatei romane. Mantuitorul cere ucenicului, in acest context, inlocuirea razbunarii cu indeplinirea in masura dubla a cerintei functionarului respectiv – ca indiciu sigur ca ai reusit sa depasesti momentul critic al *represaliilor*.

In fine, a patra *mutatie atitudinala* afirma renuntarea la razbunare in contextul in care, unul dintre cei ce au facut rau, conform exemplelor de mai sus, ucenicului lui Iisus are nevoie de ajutorul lui (Matei 5, 42). Mantuitorul spune simplu: *da-i si imprumuta-l*. De *dat*, pur si simplu, era greu, pentru ca el insusi luase ucenicului atat de mult din *demnitatea* ori din *averea sa*. De *imprumutat* era mai greu,

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

pentru ca – complementar fata de motivul anterior - probabil nu putea sa ii ceara dobanda, fiind evreu si Legea interzicand camata fata de conationali. Si totusi, antidoul razbunarii consta in respectarea acestor doua imperative atat de simple, care provoaca inspre *renuntarea la sine* in favoarea celui alt.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Niciunde nu este provocarea Predicii mai mare. Niciunde nu este mai evident caracterul distinct al contraculturii crestine. Niciunde nu este mai necesara puterea Duhului Sfânt (a Carui prima roada este dragostea).”⁵⁵⁸

Un exeget este de parere ca, atunci cand interpretam predica de pe munte, trebuie sa luam in considerare urmatoarele **principii**: 1. Un trebuie niciodata sa privim Predica de pe Munte ca pe un cod etic sau un set de reguli menit sa acopere toate detaliile; 2. Aceste invataturi nu trebuie aplicate niciodata mecanic sau ca un set de reguli empirice; 3. Daca interpretarea noastra face invatatura sa para ridicola, atunci este evident o interpretare gresita; 4. Daca interpretarea noastra face ca invatatura sa para imposibila, ea este de asemenea gresita; 5. Daca interpretarea pe care o dam vreuneia dintre aceste porunci contrazice invatatura simpla si clara a unui alt text din Scriptura, este evident ca interpretarea noastra este eronata.⁵⁵⁹

“...a sustine ideea unei astfel de invataturi ca politica la nivelul unei natiuni sau pe plan **internacional nu este altceva decat erezie**... Noul Testament ne invata ca atata timp cat un om nu este sub incidenta lucrarii harului, el trebuie tinut sub lege. Din neintelegerea acestui fapt a decurs intreaga dezordine si confuzie a lumii moderne. Necrestinii au notiuni vagi in ce priveste invatatura lui Cristos despre viata si o interpreteaza spunand ca un trebuie ca un trebuie sa pedepsesti un copil atunci cand greseste, ca un trebuie sa existe lege si ordine si ca, in primul rand, noi trebuie sa ii iubim pe toti si sa ii facem mai buni. Priviti in jur si vedeti care sunt rezultatele ! Dar aceasta este o erezie.”⁵⁶⁰

“...aceasta invatatura se refera doar la crestinul individual, la nimeni altcineva, i se aplica acestuia doar in relatiile sale personale, nu si in relatiile pe care le are in calitate de cetatean al unei tari. Acesta este punctul crucial al invataturii... Daca doriti sa aflati care trebuie sa fie relatia voastra cu statul sau atitudinea voastra in calitate de cetateni, un va opriti asupra predicii de pe munte, ci mergeti mai departe la alte capitole care se ocupa specific de acest subiect, cu mar fi Romani 13 si 1 Petru 2.”⁵⁶¹

Versetul 38: Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

Porunca „lex talionis” se gaseste la: Exod 21, 24; Levitic 24, 20; Deuteronom 19, 21.

⁵⁵⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 109

⁵⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 299-300

⁵⁶⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 302-303

⁵⁶¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 303-304

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Aceasta porunca, data de Dumnezeu prin Moise, **urmarea** limitarea pedepsei si corelarea ei cu gravitatea faptei savarsite.⁵⁶² Prin aceasta, in mod evident, era intarit dreptul la viata pentru toti oamenii, in mod special prin limitarea razbunarii sangeroase si a incercarii omului de a-si face dreptate pe cont propriu.⁵⁶³

Legea talionului „era administrata ad litteram (si continua sa fie aplicata, de exemplu, in Arabia Saudita), cu exceptia cazului in care partea vatamata renunta la dreptul de a cere pedepsirea vinovatului sau mostenitorii lui (in cazul unei omucideri) pentru despagubirea financiara. Este aproape cert ca pe vremea lui Iisus razbunarea literala pentru o vatamare fusese inlocuita in practica legala iudaica cu penalitati financiare sau „daune”.”⁵⁶⁴

„Dar carturarii si fariseii au extins in mod evident acest principiu al retributiei exacte de la instantele de judecata ale legii (unde ii era locul) la domeniul relatiilor personale (unde nu avea ce cauta)... Astfel, acest principiu extraordinar, desi aspru, al retributiei judiciare era utilizat drept scuza pentru insasi lucrul in vederea abolirii caruia fusese instituit, si anume razbunarea personala.”⁵⁶⁵

Fariseii si carturarii **“transformau o porunca negativa intr-una pozitiva si, in plus, o interpretau si o indeplineau ei insisi**, invatandu-i si pe altii sa faca la fel, in loc sa vada ca era ceva ce trebuia indeplinit doar de catre judecatorii oficiali, responsabili de respectarea Legii si de pastrarea oridinii”⁵⁶⁶

“Daca ni se face un rau, reactia naturala imediata este sa lovim la randul nostru; si nu doar atat, ci tindem sa ne razbunam mai mult decat numai printr-o lovitura... Tendinta spre manie si furie, spre pedeapsa si represalia se afla adanc inradacinata in natura umana.”⁵⁶⁷

„Razbunarea vrea sa produca mai multa suferinta decat a suferit ea insasi.” (sf. Genesa 4,24)⁵⁶⁸

„In viata personala, **trebuie sa eliminam nu numai orice forma de razbunare** cu vorba sau cu fapta, ci si orice urma de animozitate din spiritul nostru.”⁵⁶⁹

“In final, **Dumnezeu va distruge raul**, pacatul si toate lucrarile lui. Dar pana atunci, El il controleaza si il limiteaza.”⁵⁷⁰

Versetul 39: Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

„**Lucrul cel mai greu de transmis ucenicilor Sai de catre Domnul Iisus Hristos a fost nevoia dezlipirii lor de „Hristosul erou”**, de Hristosul care vindeca bolnavi, inviaza morti, umbla pe ape, inmulteste painile etc., ca sa faca loc in inimile lor unui Hristos care Si-a indreptat fata hotarat spre

⁵⁶² MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41; cf si Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 232

⁵⁶³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 172; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 110; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 298-299

⁵⁶⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 110

⁵⁶⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 111

⁵⁶⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 299

⁵⁶⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 297

⁵⁶⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 172

⁵⁶⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 121

⁵⁷⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 298

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Ierusalim, ca sa accepte prigoana si suferinta pe nedrept, ca sa accepte crucificarea in locul nostru. Dar fara acest aspect al lucrarii lui Hristos, n-ar fi existat mantuire pentru niciunul dintre noi.”⁵⁷¹

„Legea initiala era dreapta; ea impiedica platirea unui pret mai mare din partea vinovatului decat merita fapta rea si impiedica de asemenea razbunarea personala. **Iisus a inlocuit o lege printr-o atitudine: sa fii gata sa suferi tu insuti o pierdere , decat sa-l faci pe altul s-o suferi.**”⁵⁷²

„Atunci cand pofta firii pamantesti, pofta ochilor si laudasia vietii sunt inlocuite cu pofta sau foamea si setea dupa neprihanire, **simtul dreptatii este inlocuit cu simtul jertfirii de sine.** Saturati cu neprihanirea lui Dumnezeu, vom putea sa dam altora din ceea ce ni se cuvine noua, vom putea sa iertam, sa alegem impaciuirea in locul divortului si sa acceptam prigoana din pricina lui Hristos in locul lepadarii de El.”⁵⁷³

„In comparatie cu tarile vestice, in Orientul sensibil la onoare, **o palma peste obraz este mult mai ofensatoare.** Trebuie insa sa citim mult mai atent: este vorba de obrazul drept. Daca dreptaciul il loveste pe cel agresat peste fata, el nimereste obrazul stang. Asadar, Iisus vorbeste de o lovitura cu dosul palmei. Aceasta amplific la maxim ultragiul. **O dezonoare mai mare nici ca poate exista.**”⁵⁷⁴

„**Pentru „a intoarce celalalt obraz”**, trebuie sa ramanem pe loc, nu sa fugim. Lucrul acesta cere atat credinta, cat si dragoste. Si mai inseamna ca noi vom fi loviti, dar e mai bine sa fim loviti in exterior decat sa avem de suferit in interior.”⁵⁷⁵

„N-a spus: „Nu te impotrivi fratelui”, ci: „Celui rau”, aratand ca se indraznesc acestea la indemnul diavolului. Iar pentru ca **vina a fost pusa in sarcina diavolului**, Domnul slabeste si taie mult din mania ce o purtam fratelui, care ne-a facut raul.”⁵⁷⁶ Cf. Si: Efeseni 6, 13; 1 Petru 5, 9; Iacov 4, 7

„Nu ne cere nici sa pretindem ca ar fi altceva decat este, nici sa toleram comportamentul sau rau. **Ne interzice insa sa ne razbunam.** „Nu va razbunati pe cineva care va greseste” (The Good News Nible, 1966).”⁵⁷⁷

Ilustratie: In urma unei predici din acest verset, un cardinal a fost intreba: In sfarsit, eminenta, ce ati face daca vi s-ar da o palma? El a raspuns: Dragul meu, stiu sigur ce ar trebui sa fac, dar nu stiu sigur ce voi face!

„**Psihologii spun ca violenta se naste din slabiciune, nu din tarie.** Tare este acela care poate iubi si poate sferi lovitura; slab este acela care se gandeste numai la sine si raneste pe altii pentru a se proteja pe sine. El raneste pe altii, si apoi fuge ca sa se apere.”⁵⁷⁸

Violenta este ultimul refugiu al incompetentei. (Anonim)

⁵⁷¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 243

⁵⁷² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 41

⁵⁷³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 242

⁵⁷⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 173; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 112-113; cf si Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 233

⁵⁷⁵ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 41

⁵⁷⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 233

⁵⁷⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 112

⁵⁷⁸ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 42

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Sa suferim de buna voie raul. Numa asa vei birui raul. **Nu stingi focul cu foc, ci cu apa.**”⁵⁷⁹

„Cum se exprima frapant Spurgeon, **„trebuie sa fim asemenea nicovalei** atunci cand oamenii rai sunt ciocanele”.”⁵⁸⁰

„A aplica Legea talionului in relatiile de familie inseamna a rasplati curvia unuia cu divortul celuilalt. Dar tocmai pentru ca nici unul din noi nu poate intra in Imparatia lui Dumnezeu in baza meritelor lui proprii si tocmai pentru ca, de aceea, fiecare dintre noi trebuie sa apeleze la Dumnezeu, **iertarea Lui fata de noi ne obliga la iertare fata de altii.**”⁵⁸¹

„Asa cum bunatatea lui Dumnezeu asteapta ca omul sa se schimbe, tot asa asteapta ucenicii lui Iisus ca cei care ii ataca sa se schimbe. **Rabdarea ucenicilor** nu provine din neputinta, ci din putere. Rabdarea lor este ajutor pentru convertire si prin aceasta ajutor pentru mantuirea vrajmasului.”⁵⁸²

Au fost mai multe persoane care au inteles cele spuse de Iisus in acest pasaj ca o un indemn la a nu te opune sub nici o forma celui care iti face rau. Luther ilustra acest principiu in „sfantul nebun”, vorbind despre un om care „ii lasa pe paduchi sa-l devoreze netulburati, refuzand sa omoare vreunul din pricina acestui text, sustinand ca trebuie sa sufere si ca nu are voie sa se impotriveasca raului!” Lev Tolstoi spunea ca, daca am accepta si aplica acest text n-ar trebui sa mai avem politie si instante de judecata, pentru ca, impresionati de atitudinea noastra, pana si hotii care ne jefuiesc, pana la urma, isi vor schimba comportamentul antisocial, intrucat „nici un om nu se va dovedi atat de smintit incat sa il lipseasca de hrana sau sa il omoare pe cel ce il slujeste”. Aceleasi idealuri a incercat sa le puna in practica si Gandhi, afirmand ca „statul reprezinta violenta intr-o forma concentrata si organizata.”⁵⁸³

„Ilustratiile si exemplul personal ale lui Iisus nu descriu un molau care nu opune nici o rezistenta. Cand a fost interogat in fata instantei de judecata, El l-a infruntat pe marele preot (Ioan 18, 19-23). Cuvintele Lui contureaza mai degraba un om puternic, a carui stapanire de sine si iubire pentru altii sunt atat de puternice incat respinge cu desavarsire orice forma imaginabila de razbunare... Asadar, singura limita a generozitatii crestinului este limita impusa de dragoste. De pilda, la un moment dat apostolul Pavel „s-a impotrivit” (acelasi cuvant in greaca) pe fata apostolului Petru... ilustratiile lui Hristos nu trebuie intelese drept o carta a privilegiilor acordate oricarui tiran, huligan, cersetor sau mardeias lipsit de scrupule. Scopul urmarit de El a fost interzicerea razbunarii, nu incurajarea nedreptatii, necinstei si a viciului.”⁵⁸⁴

„Aceasta deosebire dintre functiile pe care le-au primit de la Dumnezeu „cei doi slujitori ai lui Dumnezeu” – statul, de a pedepsi pe cel ce face raul, crestinul, ca individ, de a nu raspunde cu rau la rau, ci de a invinge raul prin bine – va crea inevitabil o tensiune dureroasa in noi toti, in special pentru ca, in diverse grade, **noi toti suntem simultan indivizi si cetateni ai statului si deci indeplinim ambele functii.**”⁵⁸⁵

⁵⁷⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 233

⁵⁸⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 113

⁵⁸¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 242

⁵⁸² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 173

⁵⁸³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 114-116; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 301

⁵⁸⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 113-114

⁵⁸⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 119

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Un creștin nu are voie să se împotrivească nici unui rău; dar în limitele slujbei sale, persoana seculară trebuie să se opună tuturor relelor.”⁵⁸⁶

Versetul 40: Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

„**Camasa** este camasa de corp, adică o haină care purta direct pe corp (cf. Ioan 19, 23). Dacă era nevoie de duritate pentru ca un om să se judece pentru haina de corp și dacă aceasta contravenea fundamental poruncii vechi testamentale în favoarea celui slab (Exod 22, 20; Levitic 25, 35; Deuteronom 15, 17), conform Exod 22, 25 și urm. era direct interzis ca cineva să ia zalog peste noapte **haina**, adică haina de deasupra. Cu alte cuvinte, haina nu era îngăduit să-și schimbe proprietarul împotriva voinței acestuia. Cu toate acestea, Iisus spune: **unui om aspru și lacom lasă-i până și ceea ce el nu poate obține niciodată pe cale legală!**”⁵⁸⁷

„Hristos vrea să ai aceiași răbdare nu numai când e vorba de lovituri, ci și când e vorba de bani și de averi... **ne poruncește să învingem pe lacom și hrăpăret prin a-i da mai mult decât se aștepta să ia...** Când hrăpăretul socotește mare lucru că ia lucrurile tale, dar tu îi arăți că-ți este ușor să-ți dai și ce nu-ți cere, când îi pui fața în fața săraciei lui cu darnicia ta, filozofia ta cu lăcomia lui, gândește-te ce mare dascăl îi ești, învățându-l nu cu cuvântul, ci cu fapta, să disprețuiască viciul și să îndrăgească virtutea. Dumnezeu vrea să nu ne fim de folos numai noua, ci tuturor semenilor noștri. Dacă dai numai ca să nu mai ajungi în fața judecării, ai urmărit doar interesul tău; dar dacă dai mai mult decât vrea să-ți ia, urmărești și interesul lui, că te desparti de el după ce l-ai făcut bun. Putere că aceasta are sarea (Matei 5, 13) - iar Hristos vrea ca aceia ce-L urmează să fie sarea - că sarea se păstrează și pe ea, dar păstrează și alimentele peste care se presara. Aceiași putere o are și lumina: se luminează și pe ea și luminează și pe alții. Deci, pentru că Hristos te-a pus printre oameni săre și lumina, fii de folos și celui ce s-a dat în întuneric; învață-l că nici mai înainte, când a luat de la tine, n-a luat cu forță; convinge-l că nu ți-a făcut rău! Dacă îi arăți că i-ai dat și tu te-ai jefuit, vei fi mai respectat, mai pretuit. Prefa, dar, cu blândetea ta pacatul lui în darnicia ta.”⁵⁸⁸

Ilustrație: Într-un sat era un om credincios care le vorbea mereu consătenilor despre bunătatea și dragostea Domnului Iisus. Într-o duminică dimineată, câțiva dintre aceștia furioși pe acest pocăit, au mers la el acasă, s-au urcat pe acoperiș și au început să-i dea jos tiglele de pe casa. Omul a ieșit afară și când i-a văzut și-a strigat nevasta: Femeie, hai să pregătim masă că avem oameni care ne lucrează la casa! Din ziua aceea, oamenii respectivi sau întors la Dumnezeu.

„**Nu vom umbla goi** dacă vom împlini cu scumpătate poruncile lui Hristos, ci vom fi îmbracați mai mult decât toți oamenii!... Dar chiar dacă ar trebui să umblii gol de dragul unei astfel de filozofii, nici atunci n-ai fi o rusine. Că și Adam era gol în rai și nu se rusina (Facere 2, 25); Isaia era gol și desculț (Isaia 20, 3) și era mai strălucit decât toți iudeii; iar Iosif atunci a strălucit mai mult când a rămas fără haină (Facere 39, 12). Nu-i un rău, nici o rusine să rămâi așa dezbrăcat, ci să te îmbraci așa cum ne îmbrăcam noi toți astăzi cu haine luxoase. Aceasta-i rusine și batjocură! De aceea, Dumnezeu pe aceia i-a laudat, iar pe aceștia îi mustră și prin profeti și prin apostoli.”⁵⁸⁹

Versetul 41: Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

⁵⁸⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 120

⁵⁸⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, Germania, p. 174

⁵⁸⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 234, 235

⁵⁸⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 234-235

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Verbul tradus „sileste” (angareusei), persan la origine, a fost folosit de Josephus cu referire la „obligativitatea de a transporta bagaje militare”. Poate fi aplicat astazi oricarei prestatii in care ne trezim constransi, in loc sa o indeplinim de bunavoie.”⁵⁹⁰

„Expresia **a sili pe cineva** are o semnificatie deosebita. Anume, ne descrie obligatia de a efectua transporturi, conform legii romano-grecesti. Astfel de transporturi se efectuau de regula pe jos. Uneori, oamenii erau folositi drept calauze, ca insotitori serviabili unui functionar etc. Aceasta slujba era urata, deoarece, ca si in cazul clacii din Evul Mediu, oamenii puteau oricand fi luati de la munca lor si pusi la dispozitia puterii de ocupatie straine. Cel mai renumit exemplu noutestamental este Simon din Cirena care, conform Marcu 15, 21, a fost „silit” sa duca crucea lui Iisus, desi se intorcea obosit de la munca campului....”⁵⁹¹

„Cuvintele: „**De te va sili**” au intelesul de a te tara pe nedrept si fara motiv. Tu, insa, fii pregatit sa suferi mai mult decat vrea acela sa-ti faca!”⁵⁹²

„Daca o oficialitate **ii obliga sa ii duca bagajul** o mila, ei trebuiau sa-l duca doua.”⁵⁹³

„**Asadar, porunca lui Iisus de a nu ne impotrivi raului nu trebuie folosita pentru a justifica slabiciunea temperamentală sau compromisul moral sau anarhia politica sau nici macar pacifismul total.** In schimb, Iisus le cere aici tuturor celor ce-L urmeaza o atitudine personala fata de cei ce le fac rau izvorata din indurare, nu dreptate, constand intr-o renuntare la razbunare intr-o asemenea masura incat sa incube riscul unei suferinte si mai mari, fara a fi vreodata guvernati de dorinta de a intoarce rau pentru rau, fiind in schimb intotdeauna manati de hotararea de a urmari binele suprem al celor ce ne fac raul.”⁵⁹⁴

Versetul 42: Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Acest lucru era poruncit in: Deuteronom 15, 7-8.15; 5, 7; Numeri 25, 35;

„Daca analizam modul in care era folosit cuvantul „**a cere**” in Evanghelia dupa Matei, constatam ca se refera fie la rugaciune, fie la cazuri de urgenta. Prin urmare, nu este vorba de cersit sau de a goli pe cineva de bani, ci de ajutor in caz de nevoie.”⁵⁹⁵

„Deoarece, conform Exod 25, 24; Levetic 25, 36; 23, 20 era interzis sa se ia dobanda de la compatrioti, iudeii preferau sa dea cu imprumut la straini. De aceea, **pentru cei saraci era dificil sa se imprumute in Israel.**”⁵⁹⁶

⁵⁹⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 112

⁵⁹¹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 175-176

⁵⁹² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 236

⁵⁹³ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁵⁹⁴ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 121

⁵⁹⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 176

⁵⁹⁶ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 176

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Prin **imprumut** aici Hristos nu intelege datul cu dobanda al banilor, ci datul simplu. In alta parte intinde mai departe datul, spunand sa dam acelora de la care nu ne asteptam sa mai primim inapoi (Luca 6, 30.34).”⁵⁹⁷

„**Preocuparea noastra obsesiva** de a achizitiona bunuri sau averi materiale ne face sa ne cutremuram la ideea ca ni s-ar cere sa dam din mana ceea ce am agonisit cu atata truda. Dar daca am fi dispusi sa ne atintim privirile mai mult asupra comorilor cerului si ne-am multumi doar cu cele necesare traiului – hrana si imbracaminte – am interpreta cuvintele Domnului intr-un sens mult mai literal si cu mai multa ravna.”⁵⁹⁸

„**Este o situatie trista cand crestinii, a caror comoara trebuie sa fie in cer, nu se pot desparti de lucrurile pamantesti.**”⁵⁹⁹

Ilustratie: Era un om care se lauda cu casa frumoasa pe care o avea. Un credincios, auzindu-l, l-a intrebato: Auzi, bade, dar tu ai facut casa asta? Si el a raspuns: Nu, o am de la tata, ...eu numai am intretinut-o. Atunci credinciosul l-a mai intrebato: Dar dupa ce vei muri, la cine o lasi? Omul a zis: Baiatului celui mai mare. Auzind, credinciosul a concluzionat: Pai, atunci, eu socotesc ca in aceasta casa frumoasa, cu toata averea din ea, dumneata nu esti decat chirias.

„**Mai bine sa ajutam** pe zece cersetori care doar se prefac a fi cersetori, decat sa intoarcem spatele unui singur om aflat cu adevarat la stramtorare.”⁶⁰⁰

“Am putea vorbi despre crestin din perspectiva atitudinii sale fata de stat, fata de razboi sau fata de alte probleme. Ne este mult mai usor sa purtam astfel de discutii decat sa intelegem provocarea pe care ne-o face Domnul Iisus Cristos prin acest text. El **iti cere sa te confrunti cu sinele tau** si este mult mai usor sa discuti despre pacifism decat sa stai fata in fata cu invatatura Lui clara in aceasta privinta. In primul rand, trebuie sa am o atitudine corecta fata de mine insumi si fata de spiritul de autoaparare ce apare imediat in mine cand mi se face un rau... Trebuie sa fiu apoi atent la atitudinea sinelui fata de nedreptatile care i se fac si fata de presiunile exercitate asupra lui de catre comunitate sau de catre stat. Si, in sfarsit, trebuie sa urmaresc atitudinea sinelui fata de posesiunile personale.”⁶⁰¹

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 38: Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte."

⁵⁹⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 236

⁵⁹⁸ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁵⁹⁹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 175

⁶⁰⁰ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁶⁰¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 305

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Dumnezeu aproba justitia omeneasca pentru ca sa impiedice proliferarea pacatului in societate si pentru ca sa asigure egalitatea intre toti oamenii.

In conceptia lui Dumnezeu, o fapta antisociala trebuie pedepsita nici mai mult, dar nici mai putin, decat prejudiciul pe care l-a produs.

Dumnezeu a randuit puterea judecatoreasca in orice societate, asa incat nimeni sa nu aiba dreptul sa isi faca dreptate cu mana sa.

Este firesc sa apelezi la instantele de judecata pentru o nedreptate care ti s-a facut, dar este nebiblic sa iti faci dreptate tu insuti.

Razbunarea este pacat pentru ca este reactia firi pacatoase in fata unei nedreptati.

Consecintele razbunarii sunt impredictibile pentru ca intotdeauna aceasta urmareste sa produca mai multa suferinta decat a suferit ea insasi.

Ca sa fii sigur ca nu vei apela instinctiv la razbunare este important sa elimini orice urma de animozitate din sufletul tau.

Versetul 39: Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

Vom progresa spiritual tot mai mult in masura in care reusim sa ni-l imaginam pe Domnul Iisus nu ca pe un erou care invinge orice, ci ca pe Unul care a suferit de bunavoie nedreptatea fara sa se razbune.

Trebuie sa inlocuim simtul dreptatii cu simtul jertfirii de sine.

Fii gata sa suferi tu insuti o pierdere, decat sa-l faci pe altul s-o sufere.

Cand suntem ofensati, nu trebuie sa ne razbunam ofensand.

Violenta nu se naste din tarie ci din slabiciune, fiind ultimul refugiu al incompetentei in rezolvarea unei situatii conflictuale.

In spatele celor care ne fac raul intotdeauna se ascunde diavolul – Cel Rau prin excelenta.

Intotdeauna cand reusim sa inlocuim razbunarea cu rabdarea am apropiat pe cel care ne face raul de Dumnezeu.

Ca si crestini nu trebuie sa raspundem raului cu rau, dar ca si cetateni ai statului – fara a apela la razbunare – trebuie sa ne dam concursul pentru a preveni faptele antisociale, sprijinind respectarea legii.

Versetul 40: Oricui vrea să se judece cu tine, și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

Cand cineva vrea sa iti ia ceva pe cale legala, il apropii de Dumnezeu renuntand la razbunare si oferindu-i ceva din ceea ce n-ar putea obtine niciodata in baza Legii.

Dumnezeu nu vrea sa ne fim de folos numai noua ci si tuturor semenilor nostri.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 41: Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă deloc, mergi cu el două.

Cand te trezesti in situatia de a fi constrans in vreun fel sa prestezi o munca care nu iti face placere, poti sa apropii patronul sau superiorul tau de Dumnezeu facand-o de bunavoie si cu mult atentie.

Versetul 42: Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.

Cand ni se cere ceva avem datoria sa dam, insa ce si in ce cantitate trebuie sa hotaram cu multa intelepciune in functie de situatia concreta.

Trebuie sa sprijinim fara nici o rezerva pe cei care stim ca se afla in situatii limita.

Cand ni se cere un imprumut, trebuie sa il acordam fara a urmarii un profit personal.

Daca sprijinim cu greu pe cei care apeleaza la noi cel mai probabil comorile noastre cele mai de pret nu sunt in cer ci pe pamant.

Mai bine sa ajutam pe zece cersetori care doar se prefac a fi cersetori, decat sa intoarcem spatele unui singur om aflat cu adevarat la stramtorare.

Matei 5, 43-48

Temă: Ura este incompatibilă cu statutul de copil al lui Dumnezeu

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.43	43. Auzit-ati că s-a zis: să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmasul tău.	43. Ati auzit ca s'a spus: Sa-l iubești pe aproapele tau și sa-l urasti pe vrajmasul tau;	43. Ati auzit ca s-a spus: „Sa iubești aproapele tau și sa urasti dusmanul tau.”	43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
v.44	44. Iar eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmasii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă pe voi, bine faceți celor ce vă urăsc pe voi, și vă rugati pentru cei ce vă supără și vă gonesc pe voi;	44. dar Eu va spun: Iubiți pe vrajmasii voștri, binecuvântați pe cei ce va blesteama, faceți bine celor ce va urasc și rugati-va pentru cei ce va vatama și va prigonesc,	44. Eu inșă va spun: iubiți dusmanii voștri și va rugati pentru cei ce va prigonesc,	44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
v.45	45. Ca să fii fii ai Tatălui vostru celui din ceruri, că pe, soarele său îl răsare peste cei raii și peste cei buni, și ploaia peste cei drepti și peste cei nedrepti.	45. ca sa fii fiii Tatalui vostru Celui din ceruri, ca El face sa rasara soarele Sau peste cei rai și peste cei buni și face sa ploua peste cei drepti și peste cei nedrepti.	45. ca sa fii fii Tatalui vostru din ceruri, căci El face sa rasara soarele Sau peste cei rai și peste cei buni, iar ploaia o da peste drepti și nedrepti.	45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsără soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepti.
v.46	46. Că de iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veti avea? Au nu și vameșii aceiași fac?	46. Ca daca-i iubiți pe cei ce va iubesc, ce rasplata veti avea? Oare vameșii nu fac și ei la fel?	46. Caci, daca iubiți pe cei ce va iubesc, ce merit aveti? Oare nu și vameșii o fac?	46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
v.47	47. Si de veti îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii voștri, ce mai mult faceți? Au nu și vameșii fac așa	47. Si daca-i îmbratisati doar pe fratii voștri, ce faceți mai mult? Oare paganii nu fac și ei tot asa?	47. Iar daca veti saluta doar fratii voștri, ce mare lucru faceți? Oare nu și paganii o fac?	47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

v.48	48. Fiti dar voi desăvârșiți, precum si Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.	48. Drept aceea, fiti voi desavarsiti, precum Tatal vostru Cel ceresc desavarsit este!	48. Voi dar sa fiti desavarsiti precum este desavarsit Tatal vostru ceresc.	48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.
-------------	--	--	---	--

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

43 Ați auzit că s-a zis:

↑ "Să iubești pe aproapele tău,
și
să urăști pe vrăjmașul tău."

44 Dar Eu vă spun:

↑ Iubiți pe vrăjmașii voștri,
binecuvântați pe cei ce vă blestemă,
faceți bine celor ce vă urăsc,
și
rugați-vă pentru cei ce { vă asupresc
și
vă prigonesc,

45

↓ care este în ceruri
ca să fiți fii ai Tatălui vostru;
↑ căci El face să răsară soarele Său { peste cei răi
și,
peste cei buni
și
dă ploaie peste { cei drepti
și
peste cei nedrepți.

46

Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, → Nu fac așa și vameșii?
↑ ce răsplată mai așteptați?

47

Și
...dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, → Oare păgânii nu fac la fel?
↑ ce lucru neobișnuit faceți?

48

Voi fiți dar desăvârșiți,
↑ după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."

44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,

45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepți.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Despre ce vorbește textul și ce se întâmplă pe parcursul derulării lui?

- 43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
 44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
 45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
 44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
 45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
 44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
 45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
 44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
 45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Cum evoluează totul?

- 43 Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."
 44 Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
 45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
 48 Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 5, 43-48 este ultima consecință a afirmației pe care Mântuitorul o face în Matei 5, 20: „Caci va spun că, dacă neprihanirea voastră nu va întrece neprihanirea carturarilor și a fariseilor cu nici un chip nu veți intra în Împărăția Cerurilor”. Acesta abordează atitudinea activă pe care trebuie să o aibă ucenicii față de cei care le fac rău și postulează înlocuirea urii cu iubirea.

În cadrul acestei ultime *antiteze*⁶⁰² din seria celor șase, Mântuitorul combate – la fel ca și în unele paragrafe anterioare – completarea cuvintelor Scripturii cu interpretările rabinice, care *scot* Cuvântul lui Dumnezeu din context. Vechiul Testament afirma într-adevăr că evreii trebuiau să-și iubească aproapele (Deuteronom 10, 18), însă nicaieri nu promovau ura față de vrășmasi. Aceasta era doar o speculație exegetică, fundamentată probabil pe acele texte biblice în care se vorbește despre ura împotriva diferitelor persoane (Ps 139, 21) – care ura era mai degrabă îndreptată către păcatul din viața lor, cu care ei însuși s-au identificat voit, poate până la *contopire*. De asemenea, un argument probabil era considerată și porunca dată de Dumnezeu lui Moise și Iosua de a extermina popoarele păgâne din Canaan (Deuteronom 7, 1-5) – dar aceasta, la rândul ei, era o *porunca divină extraordinară*, care nu deschidea calea înspre ura *de orice fel* dintre indivizi și care era fundamentată tocmai pe refuzul națiunilor respective de a se închina lui Dumnezeu (cf. Deuteronom 12, 29-32).

Intrucât ura era atât de răspândită între oamenii, fariseii se vor fi gândit să o și fundamenteze prin învățătura și tradiția națiunii. Mai mult decât atât, ei au adus în discuție și conceptul de „aproapele”, înțelegând prin acesta doar pe cei care fac parte din familie ori din propria *națiune sfântă*, față de ceilalți fiind îngaduită și, chiar uneori prescrisă, *ura*. Înțelegem acum *de ce*, în paragraful anterior, Mântuitorul a combătut răzbunarea.

⁶⁰² La fel ca și celelalte cinci paragrafe anterioare, și acesta se constituie într-o critică la adresa învățaturii fariseilor și carturarilor. Intrucât mesajul este evidențiat prin contrastul dintre învățătura lor și cea a Mântuitorului, exegeții au numit aceste paragrafe *antiteze*.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Solutia Mantuitorului fata de pericolul acestei intelegeri fariseice a relatiilor dintre oameni este *iubirea* – ca si *atitudine activa* de „impotrivire” fata de vrasmasi. Astfel, El defineste, mai intai, aceasta atitudine, urmand ca apoi sa ofere motivatia necesara pentru adoptarea ei.

Trei concepte definesc iubirea activa – in viziunea lui Iisus: *binecuvantati* (adica: *vorbiti de bine pe cei care va vorbesc de rau!*), *faceti bine* (adica: *atunci cand aveti ocazia sa raspundeti cu un bine celor care va urasc, nu ezitati!*) si *rugati-va* (adica: *mijlociti in fata lui Dumnezeu pentru binele celor care va persecuta!*). Daca primele doua elemente presupun o disciplinare personala in relatii, cel de-al treilea face apel la dimensiunea spirituala a lucrurilor si reprezinta *incununarea iubirii* manifestata relational – insemnand ca, pana si in fata lui Dumnezeu care se poate razbuna in locul lor si in mod desavarsit, nu numai ca renunta la razbunare, dar ucenicii Domnului cer binele vrasmasilor.

O dificultate de ordin practic, referitor la solutia propusa de Mantuitorul, o poate constitui insasi intelegerea *conceptului de iubire*. Adesea oamenii asociaza iubirea exclusiv cu un *sentiment* sau cu *simpatia* fata de cineva. Ceea ce Iisus ne spune aici arata clar ca ea este mult mai mult decat atat. In primul rand, iubirea este un act de vointa, este un *mod de a fi* pe care El il porunceste ucenicilor.

Mergand mai departe, observam ca versetele 45-48, din cap. 5, nu urmaresc decat o creionare a motivatiei care trebuie sa fundamenteze iubirea practica descrisa anterior. Ideea centrala din cadrul acestei subsectiuni este aceea ca ucenicii trebuie sa iubeasca pentru ca, urmandu-L pe Iisus, ei fac parte din familia lui Dumnezeu, iar, intrucat acum sunt copiii Lui, trebuie sa-I semene prin trairile lor – suprema dimensiune in care suntem chemati cu totii, in lumea aceasta, sa fim ca si El.

Apeland la metafore si comparatii cotidiene, Mantuitorul indreapta atentia ucenicilor spre darurile naturii pe care Dumnezeu le ofera *neconditionat* si *nediferentiat* tuturor oamenilor, ba mai mult: chiar si *celor rai* – celor care Il ofenseaza adesea. Aceasta este o lectie sublima despre faptul ca iubirea nu trebuie centrata doar in ceea ce face celalalt, fiind exclusiv un raspuns la comportamentul sau – desi asa este oarecum firesc, omeneste vorbind – ci, mai presus de orice, in sine insasi. Iubirea autentica este *neschimbatoare* si *se genereaza* pe sine insusi.

Avand in vedere ca asa se comporta *Tatal ucenicilor* – Insusi Dumnezeu – si faptul ca cei mai multi oamenii denota o conduita *radical* distincta, invatandu-se unii pe altii *cum sa urasca* mai degraba decat *cum sa iubeasca* (v. 43), este firesc faptul ca Iisus isi cheama ucenicii la „a fi diferiti”. *Diferiti*, evident, de felul de a fi al oamenilor firesti, care nu-l cunosc pe Dumnezeu. In mod special, aceasta motiveaza in mod plener iubirea noastra – nu doar fata de cei care ne iubesc, ceea ce este un lucru *firesc*, ci in mod special fata de cei care ne urasc.

Un prim indiciu al faptului ca o astfel de iubire divina face parte din fiinta ucenicilor este faptul ca pot sa salute („sa imbratiseze”, v. 47) pe strada sau oriunde altundeva pe oricine – chiar si pe dusmani. Cand nu mai pot face acest lucru, crestinismul este incert!

Chemarea din finalul paragrafului (v. 48) ii va fi socat pe multi dintre ascultatori – postuland *desavarsirea in iubire*. In realitate, Iisus nu cerea o viata fara pacat – caci asa ceva nu se poate pe pamant (cf. 1 Ioan 1, 8) – ci o viata in care sa domneasca si sa penetreze tot mai mult dragostea. Si aceasta este imposibila pentru omul firesc, dar El isi incurajeaza ucenicii cu incredintarea ca acum ei sunt din Tatal, si cine poseda *trasaturile Sale* poate sa nu pacatuiasca (cf. 1 Ioan 3, 6 – in mod continuu, evident, nu deloc).

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

Paragraful tratează modul în care ne iubim dușmanii și decurge în mod natural din cel anterior.⁶⁰³

Versetul 43: Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."

„Nicaieri **nu indemnă legea la ura** contra dușmanilor.”⁶⁰⁴

„Iisus răspunde din nou unui **sistem alcatuit din slovele Legii** despuiate de spiritul acesteia.”⁶⁰⁵

„Deși nu li se spunea niciodată explicit să-și urască dușmanii, acesta era **duhul care stătea la baza unei doctrine de felul acesteia**.”⁶⁰⁶

„...porunca „să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrășmasul tău” reprezintă **o pervertire strigătoare la cer a Legii**, datorită a ceea ce omite din porunca biblică și a creat ceea ce adaugă la ea. „Aproapele meu, spuneau ei, este unul din poporul meu, un evreu, un prieten sau o rudă, unul care aparține rasei și religiei mele. Legea nu zicea nimic despre străini și vrășmasi. Asadar, întrucât porunca spune să îmi iubesc numai aproapele, trebuie înțeleasă ca o îngaduintă, ba chiar ca un indemn să-l urască pe vrășmasul meu. Căci el nu este aproapele meu ca să-l iubesc”.”⁶⁰⁷

„**Această afirmație era în concordanță cu învățatura lor**. Imediat ne vine însă în minte întrebarea: Unde au găsit ei în Vechiul Testament această porunca? Există undeva vreo afirmație care să poată fi înțeleasă astfel? Și, desigur, răspunsul este: Nu. Dar aceasta era învățatura fariseilor și carturarilor și iată cum o interpretau ei. „Aproapele”, spuneau ei, poate fi doar un israelit. Prin urmare, îi învățau pe evrei să îi iubească pe evrei. În același timp, însă, le spuneau să îi privească pe toți ceilalți nu doar ca pe niște străini, ci ca pe niște dușmani. Mai mult, au mers până acolo încât au sugerat că era treaba lor, aproape dreptul și datoria lor, să îi urască pe neevrei...”⁶⁰⁸

„Cine este însă aproapele? Era compatriotul, așa cum poate fi înțeles termenul vechi testamental? Sau era pritenul, vecinul, rudă? Întrebarea carturarilor din Luca 10, 29 este îndreptățită: „Si cine este aproapele meu?” Atât fariseii, cât și esenienii – mai mult decât fariseii – nu-l considerau aproapele lor nici măcar pe compatriotul lor ci numai pe cel cu care erau uniți prin aceeași convingere religioasă. Astfel, carturarii dau următorul răspuns: **Să urăști pe vrășmasul tău**. Prin urmare, ceea ce citează Iisus în cea de-a doua parte a versetului este deci ca și în v. 31 o afirmație a carturarilor, în nici un caz un cuvânt al Scripturii! De exemplu, regulile comunității esenienilor de la Qumran includ recomandarea: „Ura vesnică împotriva tuturor barbatilor pierzării”, adică împotriva tuturor neesenienilor! Iar „Rugăciunea fariseică a celor optusprezece cereri” spune în cererea a douăsprezecea: „Apostatilor să nu li se mai dea nici o speranță... iar nozrimii și minimii să piară în momentul acesta”. În spatele

⁶⁰³ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁶⁰⁴ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 42

⁶⁰⁵ Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 243

⁶⁰⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁶⁰⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 122

⁶⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 328-329

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

acestor afirmatii sta convingerea ca adevaratul israelit trebuie sa-i urasca pe dusmanii lui Dumnezeu.”⁶⁰⁹

„Razboaiele lui Israel, scria Bonhoeffer, au fost singurele „razboaie sfinte” din istorie, caci au fost razboaiele lui Dumnezeu impotriva lumii idolilor. Nu aceasta vrajmasie este condamnata de Iisus, fiind ca atunci ar fi condamnat intreaga istorie a legaturilor dintre Dumnezeu si poporul Sau. Dimpotriva, El sustine vechiul legamant. Dar de aici incolo **nu vor mai exista razboaie ale credintei.**”⁶¹⁰

„...nu exista in realitate nici o contradictie. Popoare ca moabitii, amoritii si madianitii au respins cu buna stiinta lucrarile lui Dumnezeu, iar El, pentru ca este Dumnezeu si Judecator vesnic si drept, a pronuntat judecata asupra lor. Aceasta este o prerogativa a Sa. Dar fariseii si carturarii nu faceau aceasta distinctie. **Ei au luat principiul juridic si l-au aplicat la problemele lor obisnuite din viata de zi cu zi.** L-au privit ca o pe o justificare ce le permitea sa-si urasca vrasmasii, sa urasca pe oricine care nu le placea sau pe oricine ii jicnea. Astfel, ei au distrus intentionat principiul Legii lui Dumnezeu, maretul principiu al dragostei.”⁶¹¹

„**„Aproapele”** nostru, in vocabularul lui Dumnezeu, ii include pe vrajmasii nostri. Ceea ce-l face aproapele nostru e simplul fapt de a fi o fiinta umana in nevoie, o nevoie pe care o cunoastem si avem posibilitatea, intr-o oarecare masura, sa o implinim.”⁶¹²

„**Iisus i-a acuzat pe farisei ca pun doua restrictii serioase dragostei lor.** Fara indoiala, credeau in dragoste. Toata lumea crede in dragoste. Da, insa nu dragoste pentru cei care le-au facut rau si nici dragoste pentru neamurile de afara. Spiritul fariseismului n-a disparut... Eludarea Legii este un hobby fariseic.”⁶¹³

Versetul 44: Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,

„**Porunca aceasta are ceva mai mult decat celelalte**, ca Hristos n-a spus: „*Nu-l ura pe dusman!*”, ci: „*Iubeste-l!*”; n-a spus: „*Nu-i face rau!*”, ci: „*Fa-i bine!*”. Iar daca ai cerceta mai cu de-amanuntul porunca aceasta, vei vedea ca are un adaos care o ridica cu mult deasupra celorlalte: ca Hristos n-a poruncit numai sa iubesti pe dusmani, ci sa te si rogi pentru ei.”⁶¹⁴

„Intrucat **iubirea crestina este un act al vointei**, si nu o simpla emotie, El are dreptul sa ne porunceasca sa ne iubim dusmanii.”⁶¹⁵

„**Faptul ca ni se porunceste sa iubim arata ca este o chestiune care tine mai degraba de vointa, decat de emotii.** Nu este acelasi lucru cu afectiunea naturala, deoarece nu este in natura lucrurilor sa-i iubesti pe cei ce te urasc si-ti fac rau. Este nevoie de un har supranatural, ea putand fi demonstrata doar de cei care poseda viata divina.”⁶¹⁶

⁶⁰⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 179

⁶¹⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 124

⁶¹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 331

⁶¹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 126

⁶¹³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 133

⁶¹⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 237

⁶¹⁵ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 42

⁶¹⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Ideea subliniata de El e ca **dragostea adevarata nu este un sentiment, cat o slujire – practica**, umila, jertfitoare. Cum spune Dostoievski undeva: „Dragostea in actiune este mult mai infricosatoare decat dragostea in vise”. Vrajmasul cauta sa ne faca rau; noi trebuie sa cautam sa-i facem bine.”⁶¹⁷

„...**nu avem nevoie sa asteptam sa simtim in inima noastra dragoste fata de vrasmasul nostru** pentru a ne ruga pentru el. Trebuie sa incepem sa ne rugam pentru el inainte de a fi constienti de dragostea pe care i-o purtam si atunci vom descoperi ca ea mai intai inmugureste in inima noastra, iar apoi da in floare. Iisus pare sa Se fi rugat pentru schingiuitorii Sai chiar in timp ce piroanele de fier li erau batute in maini si in picioare; de fapt, timpul imperfect sugereaza ca S-a rugat indelung, ca a repetat de nenumarate ori cererea: „Tata, iarta-i, caci nu stiu ce fac”. ”⁶¹⁸

„**Pentru a intelege clar semnificatia acestui text si implicatiile lui, trebuie sa intelegem diferenta dintre a iubi si a simpatiza...** A simpatiza este mult mai natural decat a iubi. Noi nu suntem chemati sa simpatizam pe toata lumea. Nu putem face acest lucru. Dar ni se poate porunci sa iubim. Este ridicol sa ii poruncesti cuiva sa simpatizeze o anumita persoana. A simpatiza pe cineva depinde de constitutia fizica a acelei persoane, de temperament si de o multime de alte lucruri. Nu conteaza daca simpatizam sau nu un anumit om. Ceea ce conteaza este sa ne rugam pentru cel de care nu ne place. Aceasta nu inseamna ca il simpatizam, ci ca il iubim... Dragostea este activa. Deci daca descoperim ca nu ne place o anumita persoana, nu trebuie sa ne ingrijoram din cauza asta, atata vreme cat ne purtam cu ea ca si cum ne-ar placea. Aceasta inseamna a iubi si aceasta este invatatura Domnului nostru prezenta in intreaga Lui lucrare.”⁶¹⁹

„Cea mai grava inasprire a dusmaniei este **prigoana**.”⁶²⁰

„Atunci **cand ne rugam** pentru dusmanii nostri, ne vine mai usor sa ii iubim, caci lucrul acesta scoate „otrava” din atitudinile noastre.”⁶²¹

„...trebuie sa ne gandim la acei oameni pana cand ajungem sa ii vedem in asa fel incat sa ne para rau pentru ei, **pana cand devenim patrunti de intelegerea faptului ca ei merg spre pedeapsa lor vesnica**, si in final ne va para atat de rau pentru ei, incat nu vom mai avea timp sa ne para rau pentru noi. Si ne va para atat de rau, incat vom incepe sa ne rugam pentru ei.”⁶²²

„**Mijlocirea este o fapta a celei mai mari iubiri.** Iisus Insusi S-a comportat astfel in chinurile mortii pe cruce. Stefan a murit cu aceasta mijlocire pe buze (Fapte 7, 60). Apostolii au trait-o si au predicat-o (cf. Romani 12, 14.20; 1 Corinteni 4, 12; 1 Petru 2, 21 si urm). In mijlocul prigoanei, Biserica Primara a continuat sa se roage „pentru imparati si pentru toti cei ce sunt inaltati in dregatorii” (1 Timotei 2, 2) si rugaciunea credinciosilor pentru prigonitorii lor s-a auzit de-a lungul existentei Bisericii vii.”⁶²³

„Daca ei cer sa vina peste capul nostru nenorociri si necazuri, dand glas dorintei de a ne vedea prabusindu-ne, **trebuie sa ne razbunam cerand sa vina peste ei binecuvantarile cerului**, declarand prin vorbele noastre ca le dorim numai bine.”⁶²⁴

⁶¹⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 126

⁶¹⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 128

⁶¹⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 337

⁶²⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 180

⁶²¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 42

⁶²² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 336

⁶²³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 180

⁶²⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 127

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În cazul ereticilor, acetia trebuie avertizați și apoi evitați, dar **în nici un caz urați**.⁶²⁵

„Sunt provocat tot mereu, timp îndelungat sau în același loc, însă rămân plin de dragoste și mijlocesc. Sunt asuprit în familie sau la locul de muncă și răspund cu fapte pline de dragoste. Întâlnesc mai târziu oameni care mi-au produs multă suferință, dar care acum se bucură să mă vadă și în Numele lui Iisus pot să-i iubesc. În situații în care alții se simt jigniți, eu rămân liniștit și binevoitor. Când alții lasă totul baltă, eu continui să traiesc în dragoste. Îi iubesc și pe asupritorii politici și sociali ca oameni; în spatele mastii funcției, a sindicatului, **în spatele oricărei masti vada omul care are nevoie de dragostea lui Iisus**. Ca și ucenici ai lui Iisus mai avem aici multe de învățat.”⁶²⁶

„...să accepti prigoana și suferința din pricina lui Hristos. Aceasta înseamnă să accepti să fii nedreptățit, **în nădejdea că vei putea castiga pentru Hristos pe cel ce te nedreptățește**.”⁶²⁷

Versetul 45: ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreapți și peste cei nedreapți.

„Trebuie să iubim asemenea lui Dumnezeu, nu asemenea oamenilor.”⁶²⁸

„...ceea ce ni se spune este că în această lume trecătoare, tu și eu, deși ne confruntăm cu probleme, cu dificultăți și cu oameni și situații care ne asaltează, **trebuie să ne comportăm așa cum se comporta Dumnezeu**, trebuie să fim ca El și să îi tratăm pe alții așa cum o face El.”⁶²⁹

„Cum spunea Augustin: **„Multi au învățat cum să dea celalalt obraz, dar nu știu cum să-l iubească pe cel de care sunt loviți”**... Alfred Plummer a rezumat cu o simplitate admirabilă alternativele care stau în fața noastră: **„A răspunde cu rău la bine e drăcesc; a răspunde cu bine la bine e omenesc; a răspunde cu bine la rău e divin”**.”⁶³⁰

„**Secretul trăirii unei astfel de vieți este totala detașare a omului**. El trebuie să se detașeze de alții, ceea ce înseamnă că modul lui de comportare nu va fi guvernat de ceea ce fac ei. Dar, mai important, este necesar să se detașeze de sine însuși, fiind că până când omul nu se detașează de eul lui, nu va fi niciodată detașat de ce fac alții acestui eu. Atata timp cât un om trăiește pentru sine însuși, el este sensibil, atent și gelos; el este invidios și de aceea reacționează imediat la acțiunile celorlalți. Este într-un contact intim cu ei. Singura cale de a te detașa de ceea ce îți fac alții este să te desprinzi întâi, în toate privințele, de tine însuși.”⁶³¹

„Ca și Dumnezeu, ne spune Hristos, **nu numai că nu uraste, dar face și bine celor ce-L ocarăsc**... Tu ești disprețuit de un om ca și tine; Dumnezeu este disprețuit de un rob, caruia i-a făcut nenumărate binefaceri; tu, când te rogi pentru dusmanul tău, nu dai decât cuvinte; Dumnezeu da dusmanilor Lui lucruri foarte mari și minunate: le dă tuturor soare și ploaie la vreme; și totuși te face asemenea cu El, atât cât este cu putința unui om....Ti-a făcut dusmanul tău un mare rău? Ce suferință e aceasta față de

⁶²⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 181

⁶²⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 181

⁶²⁷ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 243

⁶²⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 126

⁶²⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 332

⁶³⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 132

⁶³¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 333

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

suferinta Stapanului tau, Care a fost legat, biciuit, palmuit, scuipat de slugi, dat mortii, si mortii celei mai rusinoase din toate mortile, dupa ce facuse iudeilor nenumarate binefaceri?”⁶³²

„Priviti la acel om minunat, Stefan, care este omorat cu pietre de catre niste dusmani cruzi, nechibzuiti. Iata, insa, care au fost ultimele lui cuvinte: „Domne, nu le tine in seama pacatul acesta!” (Fapte 7, 60). El a atins nivelul Stapanului sau; **a iubit asa cum, in cer, Dumnezeu iubeste aceasta lume pacatoasa**. Si, slava lui Dumnezeu, asa au facut toti sfintii de-a lungul secolelor. Ei au manifestat acelasi spirit minunat si glorios.”⁶³³

„Atunci ce anume guverneaza atitudinea lui Dumnezeu fata de ei, daca am putea pune o astfel de intrebare pastrand cuvenita atitudine de reverenta? Putem gasi raspunsul in faptul ca **El este guvernat de propria Sa dragoste absolut dezinteresata**. Cu alte cuvinte, ea nu depinde cu nimic de noi, ci exista in pofida a ceea ce suntem noi... Ceea ce L-a motivat pe Dumnezeu a fost dragostea Lui vesnica, nemiscata de nimic din afara ei. Ea isi genereaza propria sa miscare si activitate – o dragoste complet dezinteresata.”⁶³⁴

„Tocmai in aceasta consta unul din principiile esentiale ale invataturii si propovaduirii lui Iisus: **a fi copilul lui Dumnezeu inseamna sa-I corespunzi Lui**.”⁶³⁵

„Dumnezeu face posibila viata pe pamant in toate formele ei, desi stie ca inima omului este „indreptata din tineretea lui spre rau”. Si toate acestea **in speranta ca oamenii se vor converti si se vor intoarce acasa la El, Tatal!**”⁶³⁶

„Ei privesc la cineva si se intreaba: „**Oare ce-l face pe omul acesta sa fie diferit?**”; la care persoana in cauza raspunde: „Sunt ceea ce sunt prin harul lui Dumnezeu. Nu pentru ca am fost nascut diferit, ci pentru ca Dumnezeu a intervenit in viata mea. Si ceea ce dragostea lui Dumnezeu a lucrat in viata mea, ea poate lucra si in viata ta.”⁶³⁷

„**Atunci acela va sti sa-ti aduca mari multumiri; cand se va potoli isi va da seama bine de ce grozava tulburare l-ai scapat**. Dar pentru ce vorbesc de multumirea lui? Dumnezeu te va incununa indata si te va rasplati cu nenumarate bunatati pentru ca ai scapat pe fratele tau de o boala cumplita; iar cel mantuit de boala te va cinsti pe tine ca pe stapanul lui, respectandu-te necontenit pentru bunatatea ta.”⁶³⁸

„Crestinul crede ca il va vedea pe Hristos in fata. Si cand acea glorioasa dimineata va veni – cand il va privi in fata pe Cel care a suferit crucea nemiloasa pentru el, in ciuda ticalosiei sale – nu vrea ca **atunci sa-si aduca aminte, uitandu-se in ochii Domnului sau, ca a refuzat sa ierte pe cineva cand era aici pe pamant sau ca nu si-a iubit aproapele**, ci l-a dispretuit, l-a urat si a facut tot ce a putut impotriva lui. El nu vrea sa i se aminteasca anumite fapte.”⁶³⁹

⁶³² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 237-238

⁶³³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 338

⁶³⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 333

⁶³⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 182

⁶³⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 183

⁶³⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 335

⁶³⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 239

⁶³⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 349

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetele 46-47: 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii? 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?

„Din punct de vedere al omului firesc, creștinul se caracterizează prin **ceva neobișnuit**, inexplicabil și derutant. El este unic și aparte... Creștinul este diferit de ceilalți. . Într-adevăr, el face întotdeauna ce fac alți oameni; dar el face mai mult decât fac ei. Aceasta este ideea pe care Domnul nostru a accentuat-o pe tot parcursul predicii... Creștinul excelează și îl depășește pe omul firesc oricât ar fi acesta de bun. Este ceea ce Domnul nostru a arătat prin atitudinea Lui față de standardul de moralitate și comportamentul fariseilor și al carturarilor.”⁶⁴⁰

„Acest cuvânt simplu, cuvântul **neobișnuit**, reprezintă chintesenta a ceea ce spune... Ceea ce îl face pe creștin diferit de ceilalți oameni este acel „lucru neobișnuit”, acel *perisson*, acel „extraordinar”, acel „iesit din comun”, care nu este „ceva de la sine înțeles”... Este acel „mai mult”, acel „dincolo de toate acestea”. Naturalul este *to auto* [unul și același] pentru păgân și creștin, calitatea distinctă a vieții creștine începe cu *perisson*... Pentru El [sc. Iisus], semnul distinctiv al creștinului îl reprezintă „extraordinarul”.”⁶⁴¹

„Domnul arată că nu cere ceva peste măsură, ci cu puțin mai mult decât ce-i obișnuit, zicând: **„Nu și păgânii fac același lucru?”**.”⁶⁴²

„Dacă Dumnezeu este Total tau, trebuie să fii deosebit, nu te poți eschiva. Dacă natura divină este în tine și a intrat în tine prin Duhul Sfânt, nu poți fi ca alții; **trebuie să fii diferit**.”⁶⁴³

„A **îmbrățișa cu dragoste** înseamnă în textul original „a saluta”. Salutul oriental este însă un act mult mai complicat decât a spune „bună ziua”. Poate să dureze o jumătate de oră și include discuții despre tot felul de subiecte posibile. Esenienii se salutau numai între ei și chiar și fariseii limitau aceste acte de salut la *haburot* = comunitatea lor. Chiar și păgânii = neisraelitii se limitează la cercul lor de „frați” în ce privește relațiile sociale. A rămâne în propriul cerc social nu este ceva care poate fi răsplătit la judecata de apoi, deoarece este un lucru practicat de toată lumea.”⁶⁴⁴

„...**sa iubim pe dusmanii nostri si sa ne lasam de obiceiul prost , pe care il au o multime de oameni fara cap, de a astepta ca dusmanii nostri sa ne salute mai intai...** Nu este mai mare prostie decât aceea că omul să trăiască în păcat! De aceea, vă rog să fugim de acest obicei rău și rușinos. Că acest obicei a stricat nenumărate prietenii, a dat naștere la multe dușmanii. Să le-o luăm, deci, noi înainte cu salutul. Ce iertare mai merităm noi, care ne ambiționăm pentru un simplu salut, când ni s-a poruncit să răbdăm să fim palmuiți, siliti și lasați goi de dușmanii nostri? Dar dacă salutăm noi mai întâi, mi s-ar răspunde, vom fi disprețuiți și batjocoriti! Și ca să nu te disprețuiască un om, insulti pe Dumnezeu? Ca să nu te disprețuiască un om nesocotit, disprețuiești pe Dumnezeu, Care Ti-a făcut atata bine? Dacă este o nebunie să disprețuiești pe cel de o cinste cu tine, cu mult mai mare nebunie este să disprețuiești pe Dumnezeu, Creatorul tau! În afara de aceasta, mai gândește-te și la aceea că atunci îți prilejuiești mai mare răsplata când ești disprețuit. Pentru Dumnezeu suferi asta!... În ce ma

⁶⁴⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 342-343

⁶⁴¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 130

⁶⁴² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 241

⁶⁴³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 350

⁶⁴⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 183

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

privește, as dori mai degrabă să fiu ocărat și disprețuit pentru Dumnezeu decât să fiu cinstit de toți împărații! Nimic nu-i egal cu această slava!”⁶⁴⁵

„Nu este vorba de faptul că suntem niște „tipi deosebiți”, ci că, prin noi, Dumnezeu este laudat (cf. 5, 16). Nu ar trebui să ne temem dacă întâlnim un creștin, ci să ne bucurăm! Cât de mult poate să ajute și numai un cuvânt cald, plin de dragoste!”⁶⁴⁶

„Dacă standardele noastre nu le depășesc pe cele ale lumii, e limpede că niciodată nu vom avea o înraurire asupra ei.”⁶⁴⁷

Versetul 48: Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

„...aici Hristos ne cheamă nu să fim „sfinti”, ci să fim „desăvârșiți”. ”⁶⁴⁸

„Aici nu mai pomeneste de pamant, ca acelora blanzi, nici de mângâiere, nici de milă, ca acelora ce plâng și celor milostivi, nici de împărăția cerurilor, ci de ceva mai mare decât toate acestea: de asemanarea cu Dumnezeu, atât cât este cu putința omului, ca zice: „*Ca să fiți asemenea Tatălui nostru Celui din ceruri*”.”⁶⁴⁹

„Creștinul este menit să fie asemenea lui Dumnezeu, el are mandatul de a manifesta în viața lui de zi cu zi, în această lume crudă, ceva din trăsăturile lui Dumnezeu însuși.”⁶⁵⁰

„Desăvârșirea în dragoste a fost ultima și cea mai înaltă poruncă pe care le-a prezentat-o Iisus ucenicilor Săi. **Dragostea este mai mult decât răbdarea.**”⁶⁵¹

„Atât foamea după neprihanire, cât și rugăciunea pentru iertare, fiind neconținute, reprezintă indicații clare că Iisus n-a așteptat ca cei ce-L urmează să atingă perfecțiunea morală în această viață. Contextul ne arată că „desăvârșirea” la care se referă El vizează dragostea, acea dragoste desăvârșită a lui Dumnezeu care este arătată până și celor care nu-L răspund cu dragoste. Într-adevăr, învățații ne spun că se prea poate ca în aramaica Iisus să fi folosit un cuvânt care înseamnă „atotcuprinzătoare”... Suntem chemați să fim desăvârșiți în ce privește dragostea noastră, adică să-i iubim până și pe vrășmasii noștri cu dragostea îndurătoare și cuprinzătoare a lui Dumnezeu... suntem fiii lui Dumnezeu, prin credința în Iisus Hristos, și putem demonstra ai cui fii suntem doar atunci când manifestăm trăsăturile caracteristice familiei, când devenim făcători de pace asemenea Lui (v. 9), când iubim cu o dragoste atotcuprinzătoare ca a Sa (v. 45, 48).”⁶⁵²

„Versetul anterior explică limpede că a fi desăvârșit sau perfect înseamnă a-i iubi pe cei ce ne urăsc, a ne ruga pentru cei ce ne urăsc, a ne ruga pentru cei ce ne persecută și a fi omenosi, atât cu prietenii, cât și cu dușmanii. **Perfecțiunea de aici este aceea maturitate spirituală** care îl

⁶⁴⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 242-243

⁶⁴⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 184

⁶⁴⁷ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 41

⁶⁴⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 130

⁶⁴⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 237

⁶⁵⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 344

⁶⁵¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 184

⁶⁵² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 131

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

invredniceste pe crestin sa-L imite pe Dumnezeu in raspandirea de binecuvantari catre toti, fara sa tina seama de fata omului.”⁶⁵³

„**Omul firesc este gata sa admita ca probabil nu este perfect.** El spune: „Tu stii ca nu sunt un sfant, ca exista anumite defecte in caracterul meu”. Dar niciodata nu vei gasi un necrestin care sa simta ca este complet in eroare si un ticalos.”⁶⁵⁴

„Fara Vechiul Testament si fara Iisus n-am sti nimic cert despre Dumnezeu. **Cuvantul lui Dumnezeu isi atinge insa scopul abia cand suntem ceea ce este Total.**”⁶⁵⁵

„Sa nu ne gandim, dar, ca este grea porunca, ci **sa ne gandim si la rasplata**, sa ne gandim cu cine ne asemanam daca o indeplinim si cu cine suntem egali daca o calcam.”⁶⁵⁶

„**Este ceva deosebit in privinta persoanei tale?** Nu te intreb daca traiesti o viata buna, morala si corecta. Nu te intreb daca iti spui rugaciunile sau daca mergi regulat la biserica. Nu te intreb nimic din toate acestea. Exista oameni care le fac, si totusi nu sunt crestini. Daca la ele se reduce totul, ce lucru neobisnuit faceti voi, ce anume este deosebit in ce va priveste? Exista aceasta calitate deosebita in voi? Exista ceva din Total vostru in voi? Este un fapt dovedit ca uneori copii nu seamna foarte bine cu parintii lor. Oamenii se uita la ei si spun: „Da, are totusi ceva de la tatal sau”, sau „Vad ceva din mama sa; nu foarte mult, dar este ceva”. Exista macar acel „ceva” din Dumnezeu in tine? Iata testul.”⁶⁵⁷

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 43: Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău."

Oamenii firesti dau Cuvantului lui Dumnezeu interpretarile care sa sustina actiunile si comportamentele lor gresite.

Cea mai simpla modalitate de pervertire a Scripturii este sa pastrezi litera, dar sa o seperi de duh.

Cand ura fata de cineva iti motiveaza comportamentul, este foarte simplu sa te justifici biblic punand ura pe seama impotrivirii acelei persoane fata de Dumnezeu sau a neapartenentei la poporul Lui.

Dumnezeu nu promoveaza ura impotriva oamenilor, ci numai iubirea – ura fiind doar impotriva pacatului.

⁶⁵³ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁶⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 345

⁶⁵⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 185

⁶⁵⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 239

⁶⁵⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 350

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Dumnezeu nu permite creștinilor să poarte „razboaie sfinte” împotriva oamenilor, ci numai împotriva păcatului.

Când nu înțelegi că trebuie să îi iubești pe toți oamenii, ura împotriva unora poate deveni chiar și o *datorie sfântă*.

Spiritul fariseic nu te împiedică să iubești, dar te determină să fii selectiv în manifestarea iubirii tale.

Aproapele poate să fie și vrășmasul nostru – adică orice persoană în nevoie, o nevoie pe care o cunoaștem și avem posibilitatea, într-o oarecare măsură, să o împlinim.

Versetul 44: Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,

Dumnezeu așteaptă de la noi o atitudine activă față de dușmani: nu doar să nu le facem rău, ci – mai mult- să le facem bine.

Intrucât iubirea creștină este un act al voinței, și nu o simplă emoție, El ne poruncește să ne iubim dușmanii.

Dragostea adevărată nu este doar un sentiment, ci mai ales o slujire practică.

Dragostea nu presupune simpatie, ci atitudine activă pozitivă – chiar în lipsa simpatiei – față de ceilalți.

Când putem să ne rugăm pentru vrășmașii noștri, descoperim cum dragostea înmugurește în inima noastră.

Mijlocirea pentru dușmani este fapta celei mai mari iubiri.

Putem binecuvânta și face bine oricărui dușman atunci când în spatele oricărei masti vezi omul care are nevoie de dragostea lui Iisus.

Versetul 45: ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreți și peste cei nedreți.

Trebuie să iubim asemenea lui Dumnezeu, nu asemenea oamenilor.

A iubi ca Dumnezeu înseamnă să treci de la a-ți infrana ura și răzbunarea, la a face bine neselectiv și complet dezinteresat.

Dragostea este mai mult decât răbdarea.

Atât timp cât nu putem să ne detașăm de noi înșine și de suferințele provocate de vrășmașii noștri nu vom putea iubi cu adevărat.

Oricat de mult ne-am aratat dragostea față de dușmani, Dumnezeu iubeste mai mult.

Dragostea autentică nu depinde de comportamentul celuilalt, ci se generează pe sine înșiși.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cand oamenii ne vor vedea dragostea altruista, se vor intreba ce o intretine si vor ajunge sa-l cunoasca pe Dumnezeu – Care este iubire.

Trebuie sa ajungem patrunti de intelegerea faptul ca vrasmasii nostri merg spre pedeapsa vesnica, pentru ca sa putem sa-i iubim cu adevarat.

Cea mai profunda recunostinta o vom primi in vesnicie de la vrasmasii carora nu le-am raspuns cu *aceiasi moneda* aici pe pamant.

Cea mai profunda durere pe care am putea-o simti in vesnicie ar fi sa privim in ochii Domnului Iisus care ne-a iertat totul, cu regretul ca noi n-am putut ierta sau iubi pe cineva aici pe pamant.

Versetele 46-47: 46 Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii? 47 Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?

Crestinul trebuie sa se caracterizeze prin ceva neobisnuit si nemaintalnit intre oameni.

Daca facem doar ceea ce fac si ceilalti oameni firesti in relatiile cu ceilalti, ar trebui sa fim, mai intai, mahniti, iar apoi, motivati pentru a creste moral si spiritual.

Daca natura divina este in tine si a intrat in tine prin Duhul Sfant, nu poti fi ca altii; trebuie sa fii diferit.

A ramane in propriul cerc social nu este ceva care poate fi rasplatit la judecata de apoi, deoarece este un lucru practicat de toata lumea.

A astepta ca vrasmasul sa te salute mai intai inseamna sa nu fii copilul lui Dumnezeu.

Daca standardele noastre nu le depasesc pe cele ale lumii, e limpede ca niciodata nu vom avea o inaurire asupra ei.

Versetul 48: Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Hristos nu ne cheama sa fim sfinti, ci desavarsiti in iubire.

Chemarea noastra este sa ne asemanam, atat cat este cu putinta, iubirii lui Dumnezeu.

Desavarsirea pe care o cere Domnul Iisus aici nu inseamna sa n-ai pacat, ci sa iubesti cu adevarat.

Cuvantul lui Dumnezeu isi atinge scopul abia cand suntem ceea ce este Tatal.

Poate nu putem avea dintr-o data toate trasaturile Tatalui, dar daca facem parte din familia Lui ceva trebuie sa se vada in comportamentul nostru.

Matei 6, 1-4

Temă: Milostenia facuta cu ipocrizie este pacat

I. CITIREA:

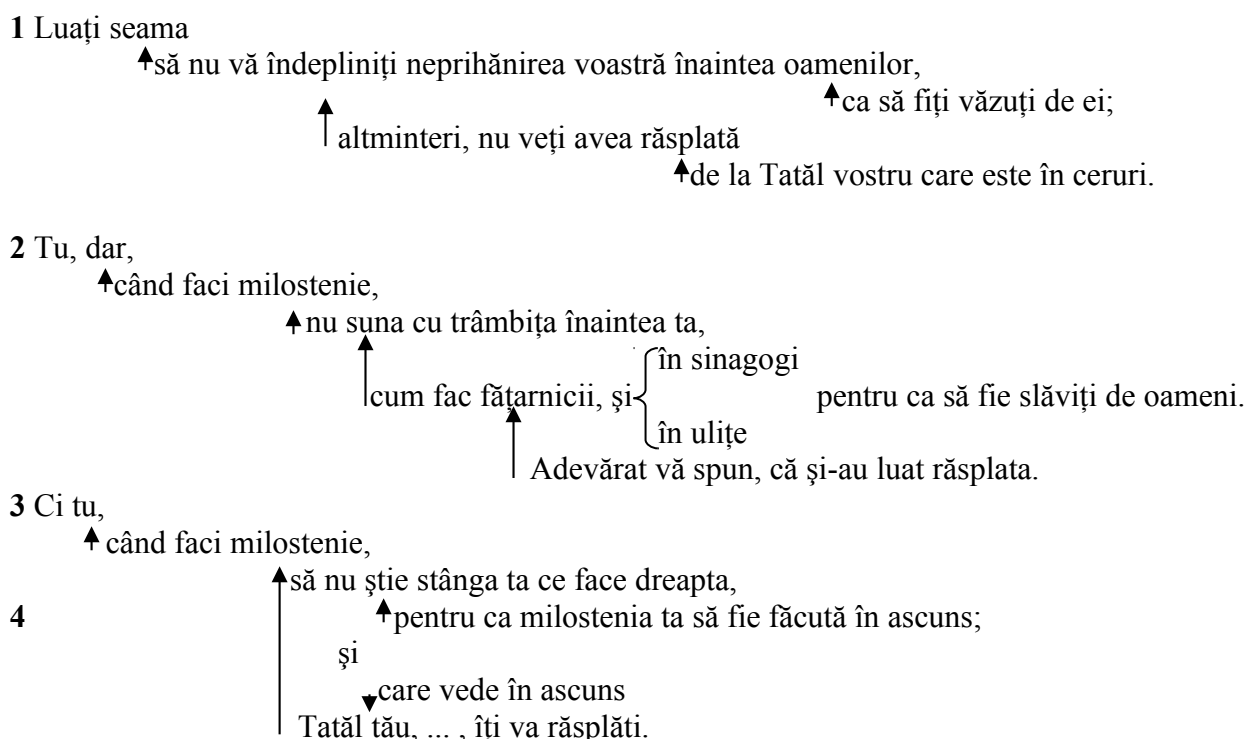
Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 1	1. Luati aminte, milostenia voastră să nu o faceti înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânsii; iar de nu, plată nu veti avea de la Tatăl vostru, care este în ceruri.	1. Luati aminte ca milostenia voastra sa nu o faceti in fata oamenilor, ca sa vada ei; aliminteri nu veti avea rasplata de la Tatal vostru cel din ceruri.	1. Luati seama sa nu va aratati drepti inaintea oamenilor, ca sa fiti vazuti de ei; altcum nu veti avea rasplata de la Tatal vostru din ceruri.	1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
v. 2	2 Deci, când faci milostenie, să nu trâmbitezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulite, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.	2. Deci, cand faci milostenie, nu trambita inaintea ta, cum fac fatarnicii prin sinagogi si pe ulite, ca sa fie slaviti de oameni; adevar va graiesc, isi iau plata lor.	2. Asadar, cand faci pomana nu trambita inaintea ta, cum fac fatarnicii prin sinagogi si pe ulite, ca sa fie laudati de oameni. Adevarat va spun: si-au luat rasplata.	2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
v. 3	3. Iar tu făcând milostenie, să nu stie stânga ta ce face dreapta ta.	3. Tu insa, cand faci milostenie, sa nu stie stanga ta ce face dreapta,	3. Tu, cand dai pomana, sa nu stie stanga ta ce face dreapta ta,	3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
v. 4	4 Ca să fie milostenia ta întru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, acesta va răsplăti tie întru arătare.	4. pentru ca milostenia ta sa fie intr'ascuns; si Tatal tau, care vede intru ascuns, iti va rasplati la aratare.	4. ca pomana sa-ti fie in ascuns, si Tatal tau, care vede in ascuns, te va rasplati.	4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Notite:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,

4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
- 2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
- 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
- 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
- 2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
- 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
- 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
- 2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
- 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
- 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

- 1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
- 2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
- 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
- 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Cum evoluează totul?

- 1 Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
- 2 Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
- 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
- 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. *Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”*

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Incepand cu paragraful Matei 6, 1-4, Mantuitorul *pune in lumina*, dintr-o alta perspectiva, neprihanirea fariseica care nu va servi nimanui la intrarea in Imparatia Cerurilor (cf. Matei 5, 20) – si cu atat mai mult ucenicilor care ii ascultau *Predica de pe Munte*. Daca pana acum, de-a lungul sectiunii Matei 5, 21-48, El a detaliat in sase *antiteze* modul in care invatatura carturarilor si a fariseilor se facea vinovata de trairea superficiala a *perceptelor morale* ale Scripturii, de acum inainte va vadi aceiasi vinovatie – in sa de data aceasta in trairea *perceptelor religioase*. Trei elemente fundamentale ale acesteia vor constitui subiectul expunerii Mantuitorului – milostenia, rugaciunea si postul – dintre care pe cea dintai o avem detaliata in paragraful de fata.

Matei 6, 1 reprezinta, in mod evident, titlul intregii sectiuni in care *pasim* sau versetul cheie in intelegerea tuturor celorlalte care urmeaza. Acesta afirma raspicat solutia pe care, in lumina Revelatiei divine, Mantuitorul o identifica pentru formalismul vietii religioase a celor socotiti drept *conducatori spirituali* ai poporului.

Elementul nociv prin excelenta, din *miezul trairii religioase*, o constituia *ipocrizia*. Fariseii si carturarii nu credeau realmente in ceea ce predica sau practica (ca *practica religioasa*), ci totul avea o motivatie exterioara – aceea de a castiga laudele si aprecierea oamenilor. Ucenicii Domnului, in calitate de cetateni ai noii Imparatii, erau chemati sa puna in centru religiozitatii lor *aceiasi dorinta de apreciere* – in sa nu din partea oamenilor, ci din partea lui Dumnezeu. Iar aceasta, cu convingerea ferma ca un fel de *rasplatare* il exclude pe celalat, si ca nu putem avea parte, deopotriva, atat de laude omenesti cat si de aprecieri divine (cf si Matei 6, 24).

Primul studiu de caz, prin care Domnul Iisus ilustreaza modul in care trebuie inteles acest principiu fundamental al *vietii religioase*, il reprezinta actul de *milostenie*. Aidoma *antitezelor* din capitolul anterior (Matei 5, 21-48), El pune fata in fata comportamentul gresit al fariseilor si carturarilor, cu cel corect asteptat de la *fii noii Imparatii*, pentru ca *talcul zicerilor Sale* sa fie cat se poate de usor de inteles.

Observam, asadar, ca liderii religiosi in cauza nu mai sunt numiti decat cu apelandul de *fatarnici* sau *ipocriti* (Matei 6, 2). Corespondentul grecesc al termenului desemneaza o persoana care joaca un rol la teatru si care, prin urmare, in viata reala este distincta de ceea ce intruchipeaza *pe scena*. Prin urmare, acestia faceau *milostenie* – adica veneau in sprijinul celor care, fara darnicia altora, n-ar fi putut supravietui – in sa nu de dragul conotatiilor pe care Cuvantul Domnului i le dadea acestui gest, ci de dragul aprecierii oamenilor. In acest sens, cel mai *strident* element de regie era *sunetul trambitei*, care – sub acoperirea unor *motivatii corecte*, cum ar fi atragerea celor nevoiasi si stimularea altor potentiali donatori – solicita aprecierile oamenilor. Pe drumul spre sinagoga – locul donatiei – ori chiar in incinta acesteia, acest *fond sonor* era nelipsit.

Un astfel de comportament nu poate avea decat rasplata pe care a *solicitat-o* si anume aceea a oamenilor, intrucat Dumnezeu nu ofera *nimic in plus*. Aceasta reprezinta esenta criticii Domnului fata de ipocrizia asimilata comportamentului religios.

In contrast, ucenicii Domnului sunt chemati la o *milostenie* care sa vizeze doar aprecierea lui Dumnezeu. Conditia unui astfel de comportament este unica si este asimilata expresiei „in ascuns”. Aceasta vorbeste, pe de o parte, de a evita orice tendinta de a obtine ceva de la oameni pentru ceea ce faci, iar pe de alta parte, chiar evitarea autoaprecierii, care zamisleste mandria. Daca prima masura pare mai usor de implementat, ceea de-a doua ridica dificultati care par adesea insurmontabile. De aceea Mantuitorul mai adauga expresia „sa nu stie stanga ce face dreapta” (v. 3), vorbind despre nevoia de a nu „ingropa in minte” nici o fapta buna si de a nu-ti mai aduce aminte de ea.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Paragraful se inchieie cu privirea atintita tot spre „rasplatire” – insa spre aceea cu conotatii eterne, oferita de Dumnezeu. Dimensiunea ei prezenta o constituie implinirea pe care o naste, in launtrul nostru, insasi fapta altruista, prin efectele pe care ea le va fi avut-o in viata celui asupra caruia s-a rasfrant. Dimensiunea viitoare a rasplatirii o reprezinta implinirea arvunei primita acum, in infinita ei desavarsire, pe care o poate garanta doar Dumnezeu.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„In Matei 5, 20, Domnul Iisus a condamnat neprihanirea fariseilor si a carturarilor ca fiind o neprihanire incompatibila cu Imparatia lui Dumnezeu. In 5, 21-48, a dat in vileag radacinile ei: *interpretarea gresita a Scripturilor*. Atunci cand slova Scripturii este separata de spiritul ei, se intra pe calea zidirii unei neprihaniri fariseice. **Incepand din capitolul 6, Domnul Iisus da in vileag si condamna practica fariseilor si carturarilor care traiesc in baza interpretarilor gresite ale Scripturii.**”⁶⁵⁸

„**Nimic nu este mai gresit decat sa-ti inchipui ca atunci cand un om este convertit si devine crestin, toate problemele lui se rezolva si toate dificultatile lui dispar.** Viata crestina este plina de situatii dificile, de capcane si de incercari. Acesta este motivul pentru care avem nevoie de Scriptura. Daca nu ar fi existat dimensiunea conflictuala a traiirii crestinului in lume, Scriptura nu ar fi fost necesara.”⁶⁵⁹

Versetul 1: Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.

Versetul 1 este un fel de titlu pentru versetele 2-18.⁶⁶⁰

Neprihanire: „Cuvantul folosit (in varianta corecta) este dikaiosune, acelasi cu cel folosit in 5, 6.20. Dar desi cuvantul folosit este acelasi, accentul se modifica . Anterior, „neprihanirea” viza bunatatea, curatia, cinstea si dragostea; acum ea se ocupa de practici ca milostenia, rugaciunea si postul. Iisus trece astfel de la neprihanirea morala a crestinului la neprihanirea lui „religioasa”. ”⁶⁶¹

⁶⁵⁸ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 244

⁶⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 360

⁶⁶⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 188; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 361

⁶⁶¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 134

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Termenul grecesc folosit pentru expresia **a fi vazut de ei** este intrudit cu cuvantul „teatru”.⁶⁶²
Traducerea New English Bible chiar asa se exprima: „aveti grija sa nu faceti un spectacol din religia voastra.”⁶⁶³

„**Ipocrit** nu este acela care nu se ridica la inaltimea inaltelor lui idealuri sau care pacatuieste ocazional, fiindca toti experimentam aceste esecuri. Ipocritul foloseste religia in mod deliberat ca sa-si acopere pacatele si sa-si promoveze propriile lui interese. Cuvantul grec *hypocritos* tradus *ipocrit* inseamna la origine „actor care poarta o masca”.⁶⁶⁴

„In greaca clasica, **hupokrites** a fost mai intai un orator, si apoi un actor. Astfel, figurativ vorbind, termenul a ajuns sa fie folosit pentru a-l descrie pe omul care se poarta de parca lumea ar fi o scena pe care el joaca un rol. Un asemenea om se leapada de adevarata sa identitate si isi asuma una falsa. Nu mai este el insusi, ci, deghizat, joaca rolul altcuiva. Poarta o masca.” Intru-un teatru nu e nimic rau sa faci acest lucru, dar in cazul ipocritului religios problema este ca el urmareste sa-i insele deliberat pe oameni. Si toate acestea de dragul aplauzelor.⁶⁶⁵

„Deosebirea esentiala in religie, cat si in moralitate este ca **neprihanirea crestina autentica** nu este doar o manifestare exterioara, ci si unul din lucrurile ascunse ale inimii.”⁶⁶⁶

„**Dumnezeu nu are nici o rasplata pentru aceia care cauta rasplata oamenilor.** Iata un gand infricosator, dar el este totodata un adevar absolut... Daca in timp ce predic Evanghelia sunt preocupat de ceea ce cred oamenii despre predicarea mea, ei bine, aprecierea lor va fi singurul rezultat pe care il voi avea in urma predicarii si nu voi beneficia de nimic din partea lui Dumnezeu.”⁶⁶⁷

Ilustratie: Un comitet de primire al unei parohii isi astepta noul pastor la gara. Vazand ca se coboara din tren un domn sfios, cu privirea aplecata si gesturi lente, cu totii s-au indreptat spre el salutandu-l. Omul mirat a spus: Oameni buni, eu nu sunt pastor. Pe mine doar ma doare foarte rau stomacul. Morala: cat de mult am ajuns sa depindem, chiar si in manifestarile religioase, de gesturi disimulate care n-au nici o legatura cu rolurile noastre duhovnicesti.

Versetul 2: Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

„Cuvantul din greaca pentru **milostenie** din versetul 2 (eleemosune) inseamna intr-adevar un act de mila sau indurare. Intrucat Dumnezeu nostru este un Dumnezeu indurator, asa cum a subliniat Iisus, „bun si cu cei nemulumitori si cu cei rai” (Matei 5, 45.48), si cei ce sunt ai Sai trebuie sa fie buni si milostivi.”⁶⁶⁸

„Termenul grecesc pentru **milostenie** este „eleemosyne” (mila). In iudaism acest cuvânt implica mai mult decat in zilele noastre. Trebuie sa tinem cont de faptul ca in vremea aceea nu existau asigurari sociale. Cine saracea era dependent de milostenia celor din jur. Fara aceste maini deschise gata sa

⁶⁶² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 188

⁶⁶³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 134

⁶⁶⁴ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 43

⁶⁶⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 139

⁶⁶⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 135

⁶⁶⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 368

⁶⁶⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 137

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ajute, multi saraci, mai ales cei inapti pentru munca, ar fi murit de foame (cf. Luca 16, 20 si urm; Fapte 3, 2; 9, 36; 10, 2). Prin urmare, cersitul era intr-o anumita masura un „mecanism” oficial.”⁶⁶⁹

„In sinagoga, fariseii anuntau printr-un sunet de trambita ca cineva dorea sa faca o milostenie mai mare. Sau, pe drumul care ducea la Templu sau la sinagoga, acolo unde urma sa fie predat darul, se trimitea un suflator care **mergea inaintea celui** care facea milostenie. Motivul era in primul rand de a-i provoca si pe altii sa faca milostenie. In practica inasa, aceasta motivatie pozitiva a degenerat datorita dorintei pur omenesti **ca sa fie slaviti de oameni**, adica de a-i impresiona pe oameni... ar trebui sa desfiintam, pe cat posibil, listele publice de donatii, anuntarea darniciei personale, informatiile oficiale despre donatii si daruri, dar si propaganda soptita despre faptele de evlavie.”⁶⁷⁰

Sunetul trompetelor: „Ei pretindeau, neindoios, comenteaza Calvin, ca asa ii chemau la ei pe cei saraci, intrucat scuzele nu lipsesc niciodata; dar era fara putinta de tagada ca **vanau aplauzele si elogiile**.”⁶⁷¹

„**Dorinta dupa slava proprie** este un izvor care nu va seca niciodata complet in viata pamanteasca. De indata ce deschidem putin ecluza, ne inunda.”⁶⁷²

„**Domnul alunga aici cea mai tiranica patima: dragostea de slava desarta**, aceasta patima furioasa si nebuneasca care se naste in sufletele celor virtuosi.”⁶⁷³

„**Ei isi practica religia pentru aplauzele oamenilor**, nu pentru rasplata lui Dumnezeu.”⁶⁷⁴

In Noul Testament, **fatarnic** inseamna mai mult decat in limbajul nostru curent, adica sa pari mai deosebit decat esti. In cazul acesta, omul din afara nu corespunde cu omul dinlauntru.”⁶⁷⁵

„Faptele practice ale neprihanirii trebuie facute **pentru aprobarea Lui** si nu a oamenilor.”⁶⁷⁶

„In problema darniciei, El este, la fel, preocupat de gandurile ascunse. Intrebarea nu este atat ce mana face darnicia (completeaza ordinul de plata sau da numerarul), ci **ce anume gandeste inima in timp ce mana executa actiunea**. Exista trei posibilitati. Fie cautam laudele oamenilor, fie ne pastram anonimatul dar in ascuns ne felicitam pe noi insine, fie dorim numai aprobarea Tatalui ceresc.”⁶⁷⁷

„**Pana la urma, singurul motiv pentru care dorim sa fim placuti inaintea oamenilor din jur este acela de a ne face noua insine pe plac**. Dorinta noastra reala nu este sa fim pe placul celorlalti; vrem sa fim placuti inaintea lor deoarece stim ca, procedand astfel, ei vor avea o parere mai buna despre noi.”⁶⁷⁸

⁶⁶⁹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 189

⁶⁷⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 189-190

⁶⁷¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 138

⁶⁷² **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 188

⁶⁷³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 244

⁶⁷⁴ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 43

⁶⁷⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 190

⁶⁷⁶ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁶⁷⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 138

⁶⁷⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 364

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Natura noastra pacatoasa este atat de subtila, incat poate murdari chiar si un lucru bun cum e **darnicia pentru saraci**... daca daruim din motive gresite, ne vaduvim de binecuvantare si rasplata, si-L privam pe Dumnezeu de glorie, desi poate ca banii dati sunt de folos unui nevoias.”⁶⁷⁹

„**Domnul nu condamna fapta in sine, ci mobilul care a stat la baza ei.** Daca factorul decisiv a fost dorinta de a fi observati de oameni, atunci aceasta va fi singura rasplata de care vom avea parte, caci Dumnezeu nu-i va rasplati pe fatarnici.”⁶⁸⁰

„**Ca poti face milostenie si inaintea oamenilor si sa n-o faci spre a fi vazut de ei;** si poti sa n-o faci inaintea oamenilor si totusi sa o faci spre a fi vazut de ei. Pentru ca nu-i pedepsita sau incununata simpla fapta, ci gandul e incununat. Daca Hristos n-ar fi facut aceasta precizare, atunci multi s-ar fi trandavit de a mai face milostenie, pentru ca negresit nu-i cu putinta ca, in orice imprejurare, milostenia sa fie tainuita. De aceea, Domnul te dezleaga de aceasta nevoie, nu in savarsirea milosteniei, ci in gandul cu care o faci; si, **dupa gand, hotaraste paguba sau rasplata.**”⁶⁸¹

„Cunoasteti genul de om care spune: „Fara indoiala ca nu cred in declararea numarului de convertiti in urma evanghelizarilor pe care le fac. **Dar Domnul trebuie totusi glorificat**, iar daca oamenii nu cunosc acest numar, ei bine, atunci cum il mai pot ei lauda pe Dumnezeu?” Sau: „Nu imi plac rapoartele lungi din cadrul intalnirilor aniversare, dar daca Dumnezeu trebuie glorificat, cum pot oamenii sa-L glorifice daca nu stiu ca...”. Iata subtilitatea.”⁶⁸²

„Lasitatea noastra omeneasca L-a facut sa spuna „sa lumineze si lumina voastra inaintea oamenilor”, iar vanitatea noastra L-a facut sa ne spuna sa ne ferim de-a ne indeplini neprihanirea inaintea oamenilor. A. A. Bruce rezuma elocvent ideea cand scrie ca trebuie „sa iesim in lumina reflectoarelor cand suntem tentati sa ne ascundem” si sa „ne ascundem cand suntem tentati sa iesim in lumina reflectoarelor”. **Faptele noastre bune trebuie sa fie publice pentru ca lumina noastra sa straluceasca; devotiunea noastra religioasa trebuie sa fie ascunsa pentru ca sa nu ne laudam cu ea.**”⁶⁸³

„In mod evident, solutia sau vindecarea noastra va veni atunci cand vom judeca **intreaga problema a milosteniei** nu doar pe planul faptelor si al vorbelor, ci pe cel al gandurilor, atitudinilor si al motivatiilor. De fapt, pe acest plan launtric – de ce anume faci ceea ce faci – se arunca zarurile rasplatirii noastre.”⁶⁸⁴

„**Nu avem voie sa fim plini de sine datorita darniciei noastre**, caci increderea in noi insine va degenera in scurt timp in mandrie. Atat de subtila este pacatosenia inimii, ca putem lua masuri pentru a pastra secreta fata de altii darnicia noastra, in timp ce, in sinea noastra, vom zabovi asupra ei, felicitandu-ne.”⁶⁸⁵

⁶⁷⁹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 44

⁶⁸⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁶⁸¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 245

⁶⁸² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 369

⁶⁸³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 136; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 363

⁶⁸⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 244

⁶⁸⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 140

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Milostenia lor nu era decat o masca; iar inima lor, cruda si neomenoasa! Ca nu faceau milostenie de dragul semenilor lor, ci ca sa fie slaviti de ei. Dar e cea mai cuplita cruzime sa cauti lauda, si nu stingerea suferintei, cand altul piere de foame!”⁶⁸⁶

„Dumnezeu le lasa acestor oameni slava pamanteasca pentru faptele lor bune. El este atat de drept, incat fapta care oricum a fost de ajutor sa aiba parte de aceasta rasplata pamanteasca. Dar prin aceasta ea este deja decontata. In cazul acesta este de prisos daca cel care primeste milostenia mai spune: „Sa-ti rasplateasca Dumnezeu!”.”⁶⁸⁷

„...Ei isi vad numele publicat in ziare; despre ei se scriu articole si se vorbeste mult; la moartea lor li se scriu necroloage elogioase si primesc toata cinstea. Dar, sarmanii oameni, **aceasta este tot ce vor primi**; caci ei nu vor primi nimic de la Dumnezeu... Ar trebui sa ne rugam pentru ei, ar trebui sa ne para rau de ei.”⁶⁸⁸

„Verbul tradus „**si-au luat**” (apecho) era in acea vreme un termen tehnic, folosit in tranzactiile comerciale; inseamna „a primi in intregime suma datorata si a emite o chitanta pentru ea”.”⁶⁸⁹

„**Ce nesabuiti suntem sa tinem propriile noastre registre**, fara sa ne dam seama ca, procedand astfel, nu vom mai primi nici o rasplata de la Dumnezeu.”⁶⁹⁰

Versetele 3-4: 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta, 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

„**Iisus se asteapta, deci, ca noi sa dam milostenie!** Iisus nici nu i-a in discutie calea gresita ca, de frica, omul sa nu mai vrea sa faca absolut nimic sau sa declare fara sens orice fapta exterioara. Dumnezeu vrea sa punem mainile noastre darnice in slujba Lui.”⁶⁹¹

„Saracia in duh este urmata in mod inevitabil de lacrimile pocaintei, de iesirea din competitia afirmarii de sine si focalizarea energiilor noastre pe a cauta cele de sus, nu cele de pe pamant. Or, **acela care a ajuns pana aici nu mai are pretentii de la nimeni, pentru ca a fost mangaiat de Insusi Dumnezeu.** Nu mai asteapta nimic de la oameni, pentru ca a fost saturat de Insusi Dumnezeu. Atunci insa cand aceste lucruri nu s-au rezolvat in adancurile noastre, in mod inevitabil, ne vom indeplini neprihanirea noastra *inaintea oamenilor*, ca sa fim vazuti, apreciati si aplaudati de ei.”⁶⁹²

„...**a te cunoaste pe tine insuti** este in cele din urma cea mai dureroasa cunoastere de care omul poate avea parte... doar acela care s-a vazut cu adevarat pe sine asa cum este, va alerga la Hristos si va cauta sa fie umplut de Duhul lui Dumnezeu; doar un astfel de om poate arde toate vestigiile sinelui si tot ce tinde sa deterioreze viata si traierea crestina.”⁶⁹³

⁶⁸⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 245

⁶⁸⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 190

⁶⁸⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 369

⁶⁸⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 139

⁶⁹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 370

⁶⁹¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 190; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 137

⁶⁹² Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 244

⁶⁹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 361

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Milostenia este facuta *in ascuns* nu atunci cand omul se mandreste singur, ci cand omul launtric renunta la slava. S-ar putea spune chiar de-a dreptul: atunci cand *stanga* nu stie nimic, nici sunetul trambitei nu-l mai poate afecta pe om.”⁶⁹⁴

„**Orice act de caritate pe care il facem trebuie sa fie anonim?** Nu neaparat, caci toti cei din Biserica primara au stiut ca Barnaba isi daduse tot venitul rezultat in urma vinderii pamantului sau (Fapte 4, 34-37). Cand membrii bisericii si-au pus banii la picioarele apostolilor, n-au facut-o in secret. Desigur, diferenta consta in motivul si in maniera in care au lucrat. In contrast se afla Anania si Safira (Fapte 5, 1-11), care au incercat sa-si foloseasca darul ca sa-i faca pe oameni sa-i considere mai spirituali decat erau ei in realitate.”⁶⁹⁵

„...nu prea putem sa inchidem ochii cand completam un ordin bancar de plata! Totusi, de indata ce am hotarat sa facem un dar si l-am facut, a implini aceasta porunca inseamna a-l uita. **Nu avem voie sa ni-l tot amintim** pentru a exula ori a ne fali in ochii nostri cat de generosi, disciplinati sau constiinciosi vom fi fost.”⁶⁹⁶

„Exista o singura posibilitate: trebuie sa avem o dragoste atat de mare pentru Dumnezeu, incat sa nu mai avem timp sa ne gandim la noi insine. Niciodata nu vom scapa de eul nostru daca ne concentram asupra lui. **Singura speranta este sa fim in asa masura consumati de dragoste incat sa nu mai avem timp sa ne gandim la noi insine.**”⁶⁹⁷

Sa nu stie stanga ce face dreapta inseamna sa nu ingropi in minte faptele bune, ca apoi sa te lauzi cu ele, si sa nu cauti sa te autoimpresionezi pentru milostenia facuta.⁶⁹⁸

„**Unora le este destul de usor sa nu se laude inaintea altor oameni cu milostenia pe care o fac.** Cred ca cine are chiar si numai o urma de decanta in sine il dispretuieste pe cel ce-si face singur reclama, considerand ca o astfel de atitudine este de-a dreptul patetica, si ca este extrem de trist sa vezi oameni care isi elogiaza public faptele lor. Da, insa daca aceasta observatie te face acum sa iti spui: „**Li multumesc lui Dumnezeu ca nu sunt asa**”, atunci devii imediat un fariseu.”⁶⁹⁹

„Cand ne trezim dimineata, trebuie sa ne aducem imediat aminte ca Dumnezeu este langa noi. Ar fi de folos ca inainte de a incepe ziua sa rostim, asemenea unei proclamatii, urmatoarele cuvinte: „Pe parcursul intregii zile, tot ce fac, spun, incerc, gandesc si imi inchipui se va petrece sub privirea lui Dumnezeu. El va fi cu mine; El vede totul; El cunoaste totul. Nu este nimic din ceea ce eu as putea incerca sau faptui care sa nu fie intru totul cunoscut de Dumnezeu. **„Tu esti Dumnezeu care ma vede!”**” Daca ne-am incepe fiecare zi cu aceasta atitudine, vietile noastre ar fi radical transformate.”⁷⁰⁰

„Vrea sa ne faca sa stim ca Dumnezeu este pretutindenea si ca viata noastra nu se margineste aici, ci **ne asteapta o infricosatoare judecata** – cinste sau pedeapsa – pentru tot ce am facut; ca nu poate fi tainuita nici o fapta de-a noastra, mica sau mare, chiar daca ni se pare ca am ascuns-o de ochii oamenilor... Daca vrei sa areti acum faptele tale de milostenie, apoi le poti arata numai la zece, ,

⁶⁹⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 191

⁶⁹⁵ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 44; cf si **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁶⁹⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 140

⁶⁹⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 370

⁶⁹⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 191; cf si **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 246

⁶⁹⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 370

⁷⁰⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 366

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

douazeci sau o suta de oameni; dar de te straduiești să le ascunzi acum, atunci Însuși Dumnezeu va striga numele tău și milosteniile tale în fața întregii lumi... Dacă trebuie să ariți cuiva milosteniile tale, atunci arată-le Tatălui înainte de a le arata tuturor; și asta mai ales când Tatăl are puterea să te incununeze sau să te osândească... Cine-i oare atât de ticalos, încât atunci când Împăratul se grabeste să vină să-i vada faptele lui mari, el să-L lase pe Împărat și să se duca să le arate saracilor și cerșetorilor?”⁷⁰¹

„...C.S. Lewis conchide astfel argumentul său: „**Raspłata potrivita** nu este o simplă adăugire la activitatea pentru care este conferită, ci constituie însăși respectiva activitate la apogeul ei.”... Este probabil singura raspłata pe care dragostea autentică o dorește când face un dar celui nevoias, și anume de a vedea nevoia alinată. Când, prin darurile făcute, omul flămând se satura, cel gol este îmbrăcat, cel bolnav se vindecă, cel oprimat este eliberat și cel pierdut găsește mântuirea, dragostea care a dat naștere darului este împlinită. O asemenea dragoste (care este însăși dragostea lui Dumnezeu manifestată prin omul respectiv) da naștere propriilor ei bucurii tainice și nu dorește vreo altă raspłata.”⁷⁰²

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui să faci în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fă notite pe paginile de la final!

Versetul 1: Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răspłată de la Tatăl vostru care este în ceruri.

Viața creștină nu este lipsită de ispite și de căderi, ci abundă de capcane pe care trebuie să le evităm.

Cea mai mare ispită pentru un creștin este mandria care se naște din ipocrizie.

Religia noastră nu trebuie să fie un spectacol.

Trebuie să evităm orice situație în care ne trăim credința doar de dragul aprecierii oamenilor din jur.

Ipocrizia nu este un eșec de moment, în trăirea credinței, ci o atitudine deliberată.

Dumnezeu nu are nici o recompensă pentru cei care caută răspłata oamenilor pentru viața lor religioasă.

Versetul 2: Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răspłata.

Dacă suntem copii ai lui Dumnezeu trebuie să fim la fel de milostivi ca și El.

⁷⁰¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 247

⁷⁰² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 142

Copiii lui Dumnezeu trebuie sa fie oamenii pe care sa se poata baza oricand cei aflati in dificultate.

Ipocrizia intervine atunci cand asteptam aprecierile oamenilor pentru sprijinul pe care il oferim celor din jur si ajugem chiar sa facem milostenie doar pentru aceste aprecieri.

De multe ori dorinta de a fi laudati pote fi imbracata in haina preocuparii pentru a determina si pe altii sa doneze sau in alte motivatii altruiste.

Dorinta dupa slava proprie este un izvor care nu va seca niciodata complet in viata pamanteasca.

Cand te cuprinde patima slavei desarte, rasplata oamenilor devine mai importanta decat rasplata lui Dumnezeu, indiferent despre ce fel de fapta buna este vorba.

Problema fundamentala este ce anume gandeste inima cand mana face o milostenie.

Domnul nu condamna fapta in sine, ci mobilul care a stat la baza ei sau sinceritatea\nesinceritatea motivatiei.

In ultima instanta, suntem egoisti chiar cand pretindem ca vrem aprecierile celorlalti, deoarece le dorim doar pentru ca ne provoaca noua o stare de bine.

Daca daruim din motive gresite, ne vaduvim de binecuvantare si rasplata, si-L privam pe Dumnezeu de glorie, desi poate ca banii dati sunt de folos unui nevoias.

In dreptatea Lui, Dumnezeu ne lasa – daca ne-o dorim – sa avem o rasplata pe pamant pentru faptele noastre bune, insa de la El nu vom mai primi nimic.

Faptele noastre bune trebuie sa fie publice pentru ca lumina noastra sa straluceasca, insa devotiunea noastra religioasa trebuie sa fie ascunsa pentru ca sa nu ne laudam cu ea.

Nu avem voie sa fim plini de sine datorita darniciei noastre, caci increderea in noi insine va degenera in scurt timp in mandrie.

Versetele 3-4: 3 Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta, 4 pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Daca cautam implinirea de sine in aprecierile oamenilor, inseamna ca n-am gasit-o in aprecierea lui Dumnezeu.

Din ipocrizie nu se poate iesi decat avand taria de a te cunoaste pe tine insuti si de a te incredinta lui Dumnezeu pentru a te modela.

Milostenia este facuta in ascuns nu atunci cand omul se mandreste singur, ci cand omul launtric renunta la slava.

Milostenia nu este obligatoriu in ascuns daca este anonima.

O fapta este in ascuns daca reusim sa nu ne-o mai amintim repetat si sa nu ne laudam pe noi insine pentru savarsirea ei.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Putem face binele în ascuns doar atunci când îl iubim mai mult pe Dumnezeu decât ne iubim pe noi înșine.

Într-o zi Dumnezeu va răsplăti fiecare faptă bună făcută de copii lui.

Până în ziua răsplătirii finale, fiecare faptă bună ne va fi răsplătită cu bucuria pe care o trăiește cel sprijinit de noi.

Matei 6, 5-13

Temă:

Rugăciunea făcută cu ipocrizie sau irational este pacat

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

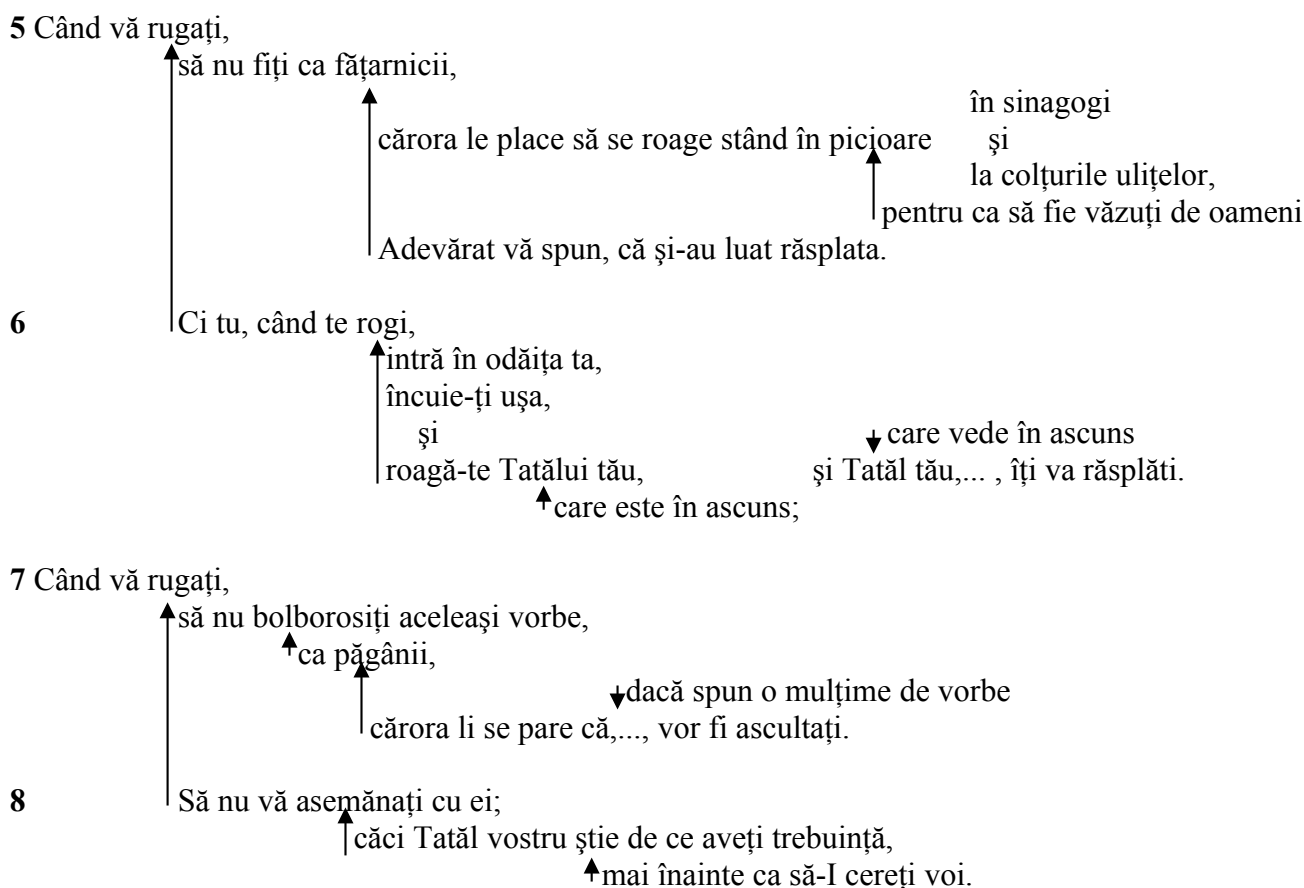
Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 5	5. Și când te rogi nu fii ca fățarnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile ulitelor stând să se roage ca să se arate oamenilor. Amin zic vouă, că își iau plata lor.	5. Iar când va rugați să nu fiți ca fățarnicii, că lor le place să-și facă rugăciunile stând în picioare prin sinagogi și prin răspântii, ca să se arate oamenilor; adevăr va graiesc, își iau plata lor.	5. Iar când va rugați, nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage în picioare prin sinagogi și pe la răscuri, ca să fie în vazul lumii. Adevărat va spun: și-au luat răsplata.	5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
v. 6	6. Iar tu când te rogi, intră în camera ta, și încuind usa ta, roagă-te Tatălui tău cel întru ascuns și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti tie la arătare.	6. Tu însă, când te rogi, intră în camera ta și, închizând usa, roagă-te Tatălui tău Care este întru ascuns; și Tatăl tău, Care vede întru ascuns, îți va răsplăti la arătare.	6. Tu dar, când te rogi, intră în chilă ta, închide usa și roagă-te Tatălui tău, iar Tatăl tău, care vede în ascuns, te va răsplăti.	6 Ci tu, când te rogi, intră în odaia ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
v. 7	7. Și rugându-vă să nu graiți multe ca păgânii; că li se pare că, întru multă vorba lor vor fi auziți.	7. Iar când va rugați, nu spuneți multe, ca păgânii, că acestora li se pare că prin vorbăria lor vor fi ascultați.	7. Când va rugați, nu spuneți vorbe multe, ca păgânii. Ei își închipuie că datorită vorbariei lor vor fi ascultați.	7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
v. 8	8. Deci, nu vă asemănați lor, că stie Tatăl vostru de ce aveți	8. Deci nu vă asemanati lor, că Tatăl vostru stie de ce aveți trebuință, mai	8. Nu faceți dar ca ei, căci Tatăl vostru stie de ce aveți nevoie mai înainte	8 Să nu vă asemenați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	trebuință, mai înainte de a cere voi de la dânsul.	înainte de a cere voi de la El.	de a-i cere.	înainte ca să-I cereți voi.
--	--	---------------------------------	--------------	-----------------------------

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Cum evoluează totul?

- 5 Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
 6 Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
 7 Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
 8 Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

III. INTERPRETAREA:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 6, 5-8 ilustrează un al doilea element de *neprihanire religioasă falsă*, care nu va servi nimănui la intrarea în Împărăția Cerurilor (cf. Matei 5, 20) – și anume rugăciunea făcută cu *ipocrizie* și *irational*, într-o logică a *magiei* și a *superstției*. Fatarnicia nu era decât o prelungire a tiparului de conduită pe care l-am regăsit la carturari și farisei în paragraful anterior și care se va vadi și în cel privitor la post (Matei 6, 16-18). Rugăciunea, ca act magic, însă, reprezintă un element de paganism împrumutat în practica poporului lui Dumnezeu și pe care ucenicii trebuiau să îl abandoneze, cel puțin cu aceiași *repulsie* recomandată față de *ipocrizie*.

Acelor conducători religioși ai lui Israel – desemnați de Mantuitorul prin apelativul de fatarnici – le plăcea să se roage, însă nu oricând, ci numai atunci când puteau culege aprecieri de la *spectatorii* prestației lor religioase. Din acest motiv – ca un prin element definitoriu – nu se rugau *oriunde*, ci numai în *amplasamente* care ofereau un potențial ridicat de *promovare* – printre acestea numărându-se locurile de rugăciune și intersecțiile ulitelor înspre acestea. Sub pretextul unei „maxime apropieri de Dumnezeu” și a unei *ravne* deosebite, nemaiputând aștepta până la „ceasul și locul rugăciunii”, ei stăteau în picioare în intersecțiile de la tot pasul, înălțând „spre cer” rugăciuni „de ochii oamenilor” (Matei 23, 14), repetate ulterior și în însăși locul de închinare (Luca 18, 9-14).

Intrucât Dumnezeu nostru este un Dumnezeu gelos, care „nu își împarte slava cu nimeni” (Isaia 44, 6-8), și de data aceasta Mantuitorul conchide – ca și în cazul milosteniei – că El nu va oferi nimic mai mult decât ceea ce fatarnicii au cerut și au primit de la oameni. Intrucât răsplata vizează atât momentul prezent cât și cel eshatologic, sentința Domnului Iisus îi va fi marcat profund pe ucenici. Teza cutremurătoare, afirmată în aceste versete, era tocmai faptul că păcatul ne poate urmări chiar și în prezența lui Dumnezeu – răpindu-ne tot ceea ce putem avea mai de pret, și anume răsplata divină pentru aici și pentru eternitate.

Ca de fiecare dată, Mantuitorul vine cu o soluție simplă și ușor de aplicat. El le cere ucenicilor să se ferească de a solicita aprecierile oamenilor pentru viața lor de rugăciune. În acest scop, cel mai simplu era să evite rostirea rugăciunilor personale (adică, acea rugăciune *lungă și detaliată* care crează imaginea de *sfîntenie*) în vazul multimilor.

Participarea la rugăciunea publică, în modul și în măsura în care cerea cultul liturgic iudaic, n-avea cum să nască nevoia aprecierii de sine, atât timp cât o savarseau de dragul Domnului și conform limitelor stabilite. Pe de altă parte, rugăciunile personale, *pline de har*, consumându-se departe de „ochii spectatorilor”, în *camăruța inimii* ori în spațiile izolate din propria locuință, nu mai *cerseau* apreciere nimănui (Romani 12, 3). Rămânea, însă, la fel ca și în cazul *milosteniei*, o ultimă provocare:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

rugaciunea in ascuns chiar si fata de propria persoana – care, o data implinita, garanta comuniunea *nestingherita* cu Tatal.

Cea de-a doua dimensiune a neprihanirii religioase false, manifestate in rugaciune, o constituiau imprumuturile *liturgice* din paganism. Conform unui tipar – indiferent de nuanțele acestuia – fatarnicii ajunsesera, pe alocurea, sa se roage rostind o serie nesfarsita de *incantatii*. Nimic nu era rational si nu ducea catre o convorbire inteligibila cu Dumnezeu, insa se considera ca aceasta practica are darul de a *imbuna divinitatea*. Provocarea Mantuitorului era la a abandona aceasta modalitate impersonala de raportare la Dumnezeu, in ciuda convingerilor inradacinate printre conationalii ucenicilor ca aceasta *dadea roade*.

Solutia simpla, si pentru aceasta problema, o constituie increderea si convingerea ferma ca avem un Dumnezeu care ne cunoaste deplin, care ne iubeste – fiind Tatal nostru – si care n-are nevoie sa-L *imbunam* si nici macar sa-l *informam*, pentru implinirea nevoilor noastre. Inca dinainte de a ne ruga, El stie ce *vrea sa ne dea* si ce *ne va da* – astfel ca rugaciunea trebuie sa fie cat se poate de simpla, de directa, insa *rationala*, ca si cum ucenicii ar sta de vorba o Persoana *in carne si oase*.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Cand citim textul pe care-l discutam acum, avem totdeauna tendinta de a-l considera doar o demascare a fariseilor, o denuntare a ipocriziei evidente. Citim si ne gandim la persoanele ostentative care atrag atentia asupra lor insesi, asa cum faceau si fariseii. De aceea, consideram ca textul este doar o demascare a ipocriziei, fara a-i recunoaste vreo relevanta si pentru noi insine.”⁷⁰³

„...apropierea noastra de Dumnezeu in rugaciune este amenintata de doua erori principale. Prima este ca, daca am mentalitatea fariseului, sunt interesat de cel care se roaga, si anume de mine insumi. A doua eroare este determinata de impresia mea ca eficienta rugaciunii mele depinde de cat de mult ma rog sau de modalitatea particulara in care ma rog.”⁷⁰⁴

Versetul 5: Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, căroră le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

„Viata de rugaciune a lui Israel a fost si este cea mai bogata din toate religiile – cu exceptia Bisericii lui Iisus.”⁷⁰⁵

⁷⁰³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 373

⁷⁰⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 376

⁷⁰⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 193

„Ceea ce spune despre ipocriti pare bun, la început: „le place sa se roage”. Dar, din pacate, nu rugaciunea o iubesc ei, nici pe Dumnezeu Caruia ar trebui sa I se roage. Nu, lor le place de ei insisi si iubesc ocazia pe care le-o ofera rugaciunea in public de a se da in spectacol.”⁷⁰⁶

„In drumul sau spre templu, pentru a se ruga, omul e atat de nerabdator sa lase impresia ca este un suflet evlavios, incat nici nu mai poate astepta pana ajunge acolo.”⁷⁰⁷

„...Nimic nu ii era mai caracteristic acestui om, afirma biograful, ca felul in care, trecand dintr-o camera in alta, cadea brusc in genunchi pe coridor si se ruga. Apoi se ridica si isi vedea mai departe de treaba. Pentru biograf aceasta era o dovada a sfinteniei si evlaviei persoanei despre care scria... Vreau sa va arat, pe baza invataturii Domnului nostru, ca omul acela ar fi fost un sfant extraordinar daca nu ar fi cazut pe genunchi, ci s-ar fi rugat Domnului in timp ce trecea prin coridor. Rugaciunea lui ar fi fost la fel de sincera, iar nimeni n-ar fi vazut-o. Cat de subtile sunt toate acestea! Insusi omul care ne avertizeaza asupra acestui pericol se face vinovat de el!...”⁷⁰⁸

„Daca la milostenia fariseilor era gresita motivatia cu care era facuta, in cazul rugaciunii lor, **erau gresite atat motivatia cat si continutul** sau, mai bine zis, motivatia se reflecta mult mai clar in continutul rugaciunii lor.”⁷⁰⁹

„De regula, **iudeul nu se ruga plecat pe genunchi**, ci stand in picioare (cf. Luca 18, 9). In acelasi timp, el ridica bratele spre cer cu palmele deschise (1 Timotei 2, 8). Adesea, insa – mai ales cand omul era tulburat -, ingenuchea sau se arunca cu fata la pamant in semn de umilinta.”⁷¹⁰

„**A te ruga pentru ca sa fii vazut si apreciat de oameni inseamna a fi fatarnic din capul locului.** Pentru ca, prin definitie, rugaciunea este o conversatie intre tine si Dumnezeu. Or, sa pretinzi ca vorbesti cu Dumnezeu, atunci cand, de fapt, vorbesti cu semenii, cand prin cuvintele si atitudinea ta le cersesti aprecierea si admiratia inseamna cea mai josnica fatarnicie.”⁷¹¹

„**Pacatul, spune El aici, ne urmeaza tot timpul, chiar si in prezenta lui Dumnezeu.** El ne asalteaza si nu ne chinuiește numai cand suntem departe de Dumnezeu – in lume, cum s-ar zice.”⁷¹²

„Slujirea lui Dumnezeu si a oamenilor se transforma intr-o **slujire de sine.**”⁷¹³

„Nimic nu este mai gresit decat a defini pacatul numai in termenii actiunilor; cata vreme vom privi pacatul doar ca actiune, nu vom reusi sa-l intelegem. Potrivit invataturii biblice, el este in esenta o dispozitie. Este o stare a inimii. **Cred ca am putea rezuma totul prin a spune ca pacatul este in cele din urma inchinare inaintea propriului eu si adulare de sine;** si Domnul nostru arata (ceea ce eu consider alarmant si teribil) ca aceasta tendinta a noastra de a ne glorifica sinele ne urmeaza chiar si in prezenta lui Dumnezeu.”⁷¹⁴

„**Primul si cel mai important este ca un astfel de om este nerabdator sa fie cunoscut de altii ca o persoana care se roaga.** De aici incepe totul. El este nerabdator sa aiba reputatia de om al rugaciunii,

⁷⁰⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 143

⁷⁰⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 376

⁷⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 377

⁷⁰⁹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 245

⁷¹⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 193

⁷¹¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 245

⁷¹² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 373

⁷¹³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 143

⁷¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 374

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

este plin de ambitie in aceasta privinta. Ceea ce este in sine o gresala... Urmatorul pas in proicesul acesta este ca vom dori realmente sa fim vazuti de altii rugandu-ne...”⁷¹⁵

„Daca **dorinta de preamarire** este singurul factor determinant in rugaciunea noastra, atunci, declara Iisus, preamarirea de care avem, in acest caz, parte va fi singura rasplata.”⁷¹⁶

„**In loc sa asteptam ca oamenii sa ne multumeasca pentru rugaciunile noastre frumoase, ar trebui mai degraba sa fim deranjati cand fac lucrul acesta.**”⁷¹⁷

O traducere biblica spune: „**Si-au primit integral rasplata.**” (NIV)⁷¹⁸

Versetul 6: Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

„Nu este gresit sa ne rugam public in cadrul adunarii (1 Timotei 2, 1 si urm) sau chiar atunci cand binecuvantam mancarea (Ioan 6, 11) ori cerem ajutorul lui Dumnezeu (Ioan 11, 41-42; Fapte 27, 35). **Este insa gresit sa ne rugam in public atunci cand nu avem obiceiul de a ne ruga in intimitate.** Cei care ne observa ar putea sa creada ca practicam rugaciunea, cand, de fapt, noi n-o practicam, si lucrul acesta este ipocrizie.”⁷¹⁹

„Adresarea „Tatal nostru” in v. 9 arata ca **exista o rugaciune comuna a ucenicilor**, asa cum a pastrat biserica din toate timpurile.”⁷²⁰

„Accentul pus de Domnul Iisus pe discretie nu trebuie impins la extrem. A-l interpreta cu un literalism rigid inseamna a ne face vinovati de tocmai fariseismul pe care il condamna. Daca toate rugaciunile noastre ar fi facute numai in ascuns, ar trebui sa nu mai mergem la Biserica, sa nu ne mai rugam in familie si sa nu mai participam la intalniri de rugaciune. **El face aici referire la rugaciunile private.** Cuvintele sunt la singular, in greaca: „tu, cand te rogi, intra in odaita ta, incuie-ti usa si roaga-te Tatalui tau”. Iisus nu a ajuns inca la subiectul rugaciunii in public. Cand va ajunge, ne va spune sa ne rugam la plural „Tatal nostru” si o asemenea rugaciune nu are cum sa fie rostita de unul singur, in ascuns. In loc sa devenim prea preocupati de tehnica secretoseniei, trebuie sa ne amintim ca **scopul pentru care Iisus accentueaza caracterul „secret” al rugaciunii este cel al purificarii motivatiei noastre.**”⁷²¹

„...**exista un pericol de a schimba adresantul chiar si in timpul rugaciunii noastre publice.** Simplul fapt ca suntem constienti ca cineva ne asculta si ne judeca creaza o imensa presiune asupra noastra. Cu toate acestea, exista loc si pentru rugaciunile publice. Sunt situatii cand este nevoie de invoirea a doi sau trei in rugaciune (vezi Matei 18, 19). Nu putine dintre rugaciunile lui Pavel au fost facute publice, tocmai prin scrisorile lui.”⁷²²

„**O alta forma a acestei subtilitati este pacatul cumplit de a ne ruga in public intr-un mod care sa dovedeasca mai degraba dorinta de a avea un efect asupra celor prezenti decat de a ne apropia**

⁷¹⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 376-377

⁷¹⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁷¹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 379

⁷¹⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 143

⁷¹⁹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 45; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 194

⁷²⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 195

⁷²¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 145

⁷²² Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 245

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

de Dumnezeu cu reverenta si cu teama sfanta. Nu sunt sigur. M-am gandit adesea la problema aceasta si inca nu sunt sigur – de aceea vorbesc cu o oarecare ezitare – daca nu cumva toate acestea se aplica si la asa-numitele „rugaciuni frumoase” pe care le rostesc unii oameni. Ma intreb daca rugaciunile trebuie sa fie cu adevarat frumoase. Vreau sa spun ca nu imi place cand cineva acorda atentie formei rugaciunii. Admit ca este o problema foarte discutabila. Va las sa meditati la ea. Unii spun ca tot ce Ii oferim lui Dumnezeu trebuie sa fie frumos, de aceea trebuie sa fim atenti la exprimare si la dictie, la cadenta propozitiilor noastre. Nimic, spun ei, nu este prea frumos pentru a fi oferit lui Dumnezeu. Recunosc ca argumentul acesta are o oarecare forta. Dar mi se pare ca este complet negat de consideratia ca rugaciunea este in ultima instanta o discutie, o conversatie, o comuniune cu Tatal, si nimeni nu se adreseaza unei persoane iubite in felul acesta perfect, rafinat, acordand atentie expresiilor, cuvintelor si altor lucruri de detaliu.”⁷²³

„Important este nu unde ne rugam, ci de ce ne rugam – ca sa fim vazuti de oameni sau ca sa fim auziti de Dumnezeu?”⁷²⁴

„...este posibil ca un crestin sa se roage in taina in asa fel incat toti sa stie ca se roaga in taina; el da astfel impresia ca, datorita indelungatului timp petrecut in rugaciune, este un mare om al rugaciunii. Nu romantizez deloc aici. As vrea s-o pot face. Nu stiti oare la ce ma refer? Cand sunteti in camaruta voastra cu usa inchisa, ce ganduri va vin in minte in legatura cu ceilalti oameni care stiu unde sunteti si ce faceti etc.?... Imi amintesc ca mai multi oameni mi-au vorbit despre cineva care participa la anumite conferinte, remarcand cu multa admiratie ca au observat cum persoana respectiva se strecura intotdeauna afara dupa intruniri, urca pe o stanca inalta, departe de toata lumea, unde ingenunchea si se ruga. Ei bine, intr-adevar acel om proceda asa si nu este datoria mea sa-l judec. Dar ma intreb daca nu cumva, in efortul acela mare de a urca pe stanca nu se regasesc putin si din ceea ce Domnul nostru denunta aici. Tot ce este neobisnuit atrage pana la urma atentia.”⁷²⁵

„Oare nu am descoperit cu totii ca, intr-un fel, **avem mai putine sa-I spunem lui Dumnezeu cand suntem singuri cu El** decat atunci cand suntem in prezenta altora?”⁷²⁶

Sfatul lui Iisus este un citat din 2 Imparati 4, 33.⁷²⁷

„Cuvantul tradus *camaruta* inseamna „camera izolata, retrasa”. Poate sa insemne o magazie sau o camera a casei. Domnul nostru S-a rugat in locuri retrase (Marcu 1, 35); la fel au facut Elisei (2 Regi 4, 32 si urm) si Daniel (Daniel 6, 10 si urm).”⁷²⁸

„R.G.V. Tasker ne atrage atentia ca, in greaca, cuvantul folosit pentru „*camaruta*” in care trebuie sa ne retragem ca sa ne rugam (tameion) „era folosit pentru camera in care se puteau depozita lucrurile de pret”. Implicatia este, in acest caz, ca atunci cand ne rugam „exista deja comori care ne asteapta”. ”⁷²⁹

„Principiul este ca exista anumite lucruri fata de care trebuie sa ne inchidem, indiferent daca ne rugam in public sau in ascuns. Iata cateva dintre ele. Trebuie sa ne inchidem fata de alti oameni si sa uitam de ei. Apoi trebuie sa ne inchidem fata de noi insine si sa uitam de noi. Expresia „intra in camaruta ta” comunica aceasta responsabilitate. Poti sa intrii in camaruta ta in timp ce mergi pe o

⁷²³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 378-379

⁷²⁴ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 194

⁷²⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 378

⁷²⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 398

⁷²⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 195

⁷²⁸ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 45

⁷²⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 144

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

strada aglomerata sau treci dintr-o camera in alta in locuinta ta. Intrii in camaruta ta cand te aflii in comuniune cu Dumnezeu si nimeni nu stie ce faci. Dar lucrul acesta poate fi facut chiar si intr-un act public de rugaciune.”⁷³⁰

„Asadar, **pentru rugaciune trebuie sa ne retragem** intr-un loc personal al linistii si al reculegerii – o prevedere care are desigur si un sens simbolic... Sensul este o concentrare deplina asupra persoanei Tatalui, asa cum nu este posibila in galagia ulitelor si in multimea din sinagoga. Si acest lucru are un sens simbolic.”⁷³¹

„**Trebuie sa inchidem usa** pentru lucrurile care ne pot deranja ori distrage atentia, dar si pentru a ne ascunde de ochii iscoditori ai oamenilor si pentru a fi singuri cu Dumnezeu... Dupa cum nimic nu distrage rugaciunea mai tare decat privirile aruncate pe furis catre spectatorii umani, la fel, nimic nu ii da mai mult farmec decat sentimentul prezentei lui Dumnezeu.”⁷³²

„**Intr-un sens, este bine sa avem un timp pus deoparte pentru rugaciune**; dar daca ne intereseaza in primul rand sa ne rugam la timpul hotarat in loc sa ne rugam pur si simplu, am putea foarte bine sa nu ne mai rugam. Putem atat de usor sa cadem in obiceiul de a urma o anumita rutina si sa uitam ce facem de fapt... Gigantii credintei, de exemplu, au petrecut intotdeauna mult timp in rugaciune si in prezenta lui Dumnezeu. De aceea, tindem sa credem ca pentru a fi sfinti trebuie sa petrecem mult timp in rugaciune si in prezenta lui Dumnezeu. Dar cel mai important lucru in cazul unui mare sfant nu este ca a petrecut mult timp in rugaciune, ci faptul ca nu a acordat atentie trecerii timpului... Cand incepem sa ne cronometram rugaciunea, ea devine mecanica si stricam totul.”⁷³³

„**Nicicand nu este omul mai maret ca atunci cand se gaseste in comuniune si in legatura cu Dumnezeu.**”⁷³⁴

Versetul 7: Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.

„Ipocrizia este deturnarea *scopului* rugaciunii (abaterea ei de la a-I aduce slava lui Dumnezeu la a aduce slava propriei persoane); potopul de cuvinte este **denaturarea naturii rugaciunii** (transformarea ei dintr-o apropiere reala si personala de Dumnezeu intr-o simpla recitare).”⁷³⁵

„Faptul ca o cerere este repetata nu inseamna „repetitie fara rost”; caci atat Iisus, cat si Pavel si-au repetat cererile (Matei 26, 36-46; 2 Corinteni 12, 7-8). **O cerere decine „repetitie fara rost” atunci cand nu e decat o bolborosire de cuvinte fara o dorinta sincera a inimii de a cauta si de a face voia lui Dumnezeu.**”⁷³⁶

Bolborosire: „Cuvantul descrie toate rugaciunile pline de cuvinte, dar fara sens, totul de pe buze, dar fara participarea mintii ori a inimii.”⁷³⁷

⁷³⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 381

⁷³¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 195

⁷³² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 144

⁷³³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 380

⁷³⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 374

⁷³⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 153-154

⁷³⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 45; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 155

⁷³⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 155

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Prin **„graire multa”** Domnul intelege flecareala; de pilda cand cerem de la Dumnezeu cele ce nu se cad: putere, slava, biruinta asupra dusmanilor, belsug de bani, bogatie, pe scurt lucruri care nu ne sunt de folos.” Domnul Iisus „n-a legiuit altceva decat ca noi sa ne rugam Lui staruitor si ne-a poruncit sa ne apropiem de El si sa-I graim simplu, nu alcatuind rugaciuni cu mii de stihuri.”⁷³⁸

„Un exemplu vechitestamental pentru **bolboroseala** si pentru o multime de vorbe sunt prorocii lui Baal de pe Carmel in confruntarea lor cu Ilie (1 Imparati 18, 26 si urm). Cuvantul grecesc pentru *a bolborosi* este un cuvânt foarte rar. Se pare ca descrie rostirea neintrerupta de cuvinte. O alta interpretare ar vrea sa documenteze originea semitica a cuvântului, caz in care ar insemna „a vorbi nimicuri”. In orice caz, cuvântul apare in paralel cu „vorbarie multa” – ad litteram *a spune o multime de vorbe* – de unde rezulta clar ca desemneaza abundenta cuvintelor.”⁷³⁹

„Verbul grecesc *battalogeo* este singular nu doar in literatura biblica, ci si in toate celelalte scrieri; nu se mai cunoaste vreo alta utilizare a sa, in afara citatelor care includ acest verset. Asa ca nimeni nu poate spune cu certitudine nici care este etimologia, nici care este intelesul sau... Majoritatea il considera o expresie onomatopeica, sunetul cuvântului indicandu-i sensul. Astfel, *battarizo* insemna **a te balbai**; si orice strain a carui limba li se parea grecilor o repetare la nesfarsit a silabei „bar” era numit *barbaros*, un barbar...”⁷⁴⁰

Tragedia declinului evreilor l-a constituit tocmai imprumutul tiparului pagan de rugaciune. Desi ambele tipuri de religiozitati aveau in comun ideea de preot, altar sau jertfa, in timp ce religia pagana urma imbuirea unei zeitati, cea monoteista iudaica urma schimbarea a ceva in israelit. „Prin arderea de tot, el declara ca ii apartine lui Dumnezeu in intregime, prin jertfa de multumire, ca depinde de Dumnezeu in toate lucrurile, iar prin jertfa pentru pacat, ca lui Dumnezeu ii da socoteala pentru toate lucrurile.” In perioada Noului Legământ, inaugurata de Iisus, rugaciunea avea sa inlocuiasca sistemul jertfelor ceremoniale, pastrand insa semnificatia lor – ceea ce insemna ca relatia cu Dumnezeu continua sa fie definita pe cele trei coordonate cardinale.”⁷⁴¹

„Rugaciunea nu trebuie sa fie alcatuita din **expresii stereotipe, golite de sens si repetate la nesfarsit.**”⁷⁴²

„**Cu totii avem o rugaciune de rutina** in sistemul nostru; si numai dupa ce scapam de ea putem incepe, cu adevarat, sa ne rugam!”⁷⁴³

Exista o serie de tehnici pagane de rugaciune pe care Iisus le combate prin acest text. Un astfel de exemplu este roata rugaciunii (roata mani), pe care o folosesc tibetani si budistii din intreaga lume. Mai multe foarte subtiri, pe care sunt notate rugaciuni in indiana sau tibetana, sunt introduse intr-un cilindru, care apoi se inchide si se sigileaza. Se crede ca „simpla atingere sau rotire a acestei roti aduce incredibil de multa purificare si incredibile merite” (Lama Zopa, Rinpoche). Astfel de roti ale rugaciunii sunt lasate pentru a fi rotite neincetat de vant sau de apa unui rau. Mai nou, a aparut ideea ca daca pe hard-disk-ul calculatorului – care se invarte de cateva sute de mii de ori intr-o ora - ai salvate aceste rugaciuni, el insusi devine o roata a rugaciunii (Dalai Lama). O alta practica pagana sunt steguletele din practica tibetana, pe care sunt inscriptionate rugaciuni. De mai multe secole, budistii isi pun astfel de stegulete langa casele lor sau pe asezaminte spirituale pentru ca vantul sa poarte vibratiile

⁷³⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 249-250

⁷³⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 196

⁷⁴⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 154

⁷⁴¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 245-246

⁷⁴² MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 42

⁷⁴³ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 45

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

lor in intreaga tara. Se crede ca steguletele de rugaciune aduc „fericire, viata lunga si prosperitate celor care le planteaza si celor din vecinatatea lor”.⁷⁴⁴

Referindu-ne la practicile crestine gresite de rugaciune, putem spune ca „ar fi neindoios condamnata de cuvintele Domnului nostru folosirea rozariului fara a ne gandii la ceea ce facem, adica o simpla trecere a degetelor prin matanii, insotita de o rostire mecanica a rugaciunilor – adica o utilizare a rozariului prin care atentia ne este distrasa, in loc sa fie un ajutor pentru concentrarea mintii. Se aplica acest lucru si tuturor formelor liturgice de inchinare? Sunta anglicanii vinovati de *battologia* (bolboroseala n.n.)? Da, fara indoiala ca unii se fac vinovati de asa ceva, caci folosirea unor forme prestabilite permite intr-adevar o apropiere de Dumnezeu cu buzele, in timp ce inima este departe de El. Dar in aceiasi masura este posibil sa folosim „frazе goale” in rugaciuni improvizate si sa cadem intr-un jargon religios, in timp ce mintea ne ratacestе. Rezumand, Iisus le interzice celor ce-L urmeaza orice forma de rugaciune cu gura la care mintea nu participa.”⁷⁴⁵

„Nu „tehnica” rugaciunii este decisiva, ci relatia launtrica pe care o avem cu Dumnezeu. Prin aceasta, rugaciunea dobandeste o simplitate si o profunzime incomparabile. Se povesteste ca un calator ar fi fost seara foarte curios sa asculte rugaciunea tovarasului lui de calatorie. Acesta, un barbat foarte cunoscut si credincios, s-a dus la fereastra, si-a scos caciula si a spus: „Draga Tata, ramane cum ne-am inteles!”.”⁷⁴⁶

„Esenta rugaciunii crestine este a-L cauta pe Dumnezeu. In spatele oricarei rugaciuni autentice se afla conversatia initiata de Dumnezeu: Inima imi zice din partea Ta: „Cauta fata Mea!” si fata Ta Doamne o caut (Psalmul 27, 8).”⁷⁴⁷

Versetul 8: Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

„Dar daca stie de ce avem trebuinta, pentru ce mai e nevoie sa ne rugam? Nu ca sa-L inveti; nici ca sa-L indupleci, ci ca sa ti-L apropii cu rugaciunea ta continua, ca sa te smeresti, ca sa-ti aduci aminte de pacatele tale.”⁷⁴⁸

„Ratiunea rugaciunii o constituie faptul ca prin rugaciune recunoastem nevoia noastra de El. Tocmai aceasta este baza comunicarii cu Dumnezeu. In plus Dumnezeu infaptuieste lucruri ca raspuns la rugaciune, pe care in alte conditii nu le-ar fi infaptuit (Iacov 4, 2).”⁷⁴⁹

„El nu poate sa implineasca nici o cerere vatamatoare, oricat am insista noi. **El ne da exact ceea ce avem nevoie.** In acelasi timp, aceasta implica multe: aici se includ atat cele mai neinsemnate lucruri cotidiene, cat si cele mai importante dileme ale vietii. Asa cum un tata adevarat se ingrijeste pentru copilul lui de la guma de sters pana la meseria pe care o va avea in viata, tot asa actioneaza si Dumnezeu prin relatia de rugaciune.”⁷⁵⁰

⁷⁴⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 155

⁷⁴⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 156

⁷⁴⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 197

⁷⁴⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 144

⁷⁴⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 250

⁷⁴⁹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 43; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 197; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 156

⁷⁵⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 197

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„O, daca am intelege acest adevar! **Daca am intelege ca acest Dumnezeu Atotputernic este Tatal nostru prin Domnul Iisus Hristos!** Daca am intelege ca suntem intr-adevar copiii Lui si ca ori de cate ori ma rog sunt asemenea unui copil care vorbeste cu tatal sau! El stie totul despre noi; ne cunoaste toate nevoile inca inainte de a I le spune... El doreste sa ne binecuvinteze mult mai mult decat dorim noi sa fim binecuvantati. El are o viziune pentru noi, are un plan si o perspectiva pentru viata noastra, El are o ambitie pentru noi – o spun cu toata reverenta – care ne depaseste orice asteptare sau imaginatie.”⁷⁵¹

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 5: Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

Practicile liturgice ale unei confesiuni nu sunt gresite prin faptul ca sunt complexe sau simple, dar pot fi folosite cu ipocrizie.

Credinciosilor ipocriti le place sa se roage, insa doar atunci cand pot castiga aprecierile oamenilor.

Ipocrizia se poate ascunde sub masca celei mai autentice si mai pline de ravna evlavii.

Continutul rugaciunilor noastre vorbesc despre motivatia cu care ne rugam.

A te ruga pentru ca sa fii vazut si apreciat de oameni inseamna a fi fatarnic din capul locului

Pacatul ne urmeaza tot timpul, chiar si in prezenta lui Dumnezeu.

Slujirea simultana, si a lui Dumnezeu si a oamenilor, se poate transforma intr-o slujire de sine.

Pacatul este in cele din urma inchinare inaintea propriului eu si adulare de sine.

Ipocrizia in rugaciune consta, in ultima instanta, in faptul ca dorim cu ardoare sa fim cunoscuti drept oameni ai rugaciunii.

Daca dorinta de preamarire este singurul factor determinant in rugaciunea noastra, atunci preamarirea oamenilor va fi singura de care vom avea parte.

In loc sa asteptam ca oamenii sa ne multumeasca pentru rugaciunile noastre frumoase, ar trebui mai degraba sa fim deranjati cand fac lucrul acesta.

⁷⁵¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 382

Versetul 6: Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Nu este gresit sa ne rugam public decat atunci cand nu ne rugam proportional cu cat ne rugam acasa.

Singura rugaciune care trebuie sa fie secreta este cea privata, si aceasta doar in scopul purificarii motivatiei noastre.

Exista pericolul de a schimba adresantul chiar si in timpul rugaciunii publice.

Atunci cand acordam prea mare atentie cuvintelor, cadentei frazelor si intonatiei in rugaciunea publica este posibil sa fim ipocriti.

Este posibil ca un crestin sa se roage in taina in asa fel incat toti sa stie ca se roaga in taina.

Important nu este unde ne rugam ci de ce ne rugam.

Principiul este ca, atunci cand ne rugam, sa ne inchidem in intimitatea noastra cu Domnul – izolati de zgomotele lumii, de aprecierea oamenilor si chiar de propria noastra nevoie de stima.

Dupa cum nimic nu distrage rugaciunea mai tare decat privirile aruncate pe furis catre spectatorii umani, la fel, nimic nu ii da mai mult farmec decat sentimentul prezentei lui Dumnezeu.

Este bine sa avem si un timp pus de-o parte pentru rugaciune atata vreme cat aceasta nu face rugaciunea mecanica si nu ne face sa acordam atentie trecerii timpului in rugaciune.

Versetul 7: Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.

O cerere devine „repetitie fara rost” atunci cand nu e decat o bolborosire neinteligibila de cuvinte, fara o dorinta sincera a inimii de a cauta si de a face voia lui Dumnezeu.

Domnul Iisus ne-a poruncit sa ne apropiem de El si sa-I graim simplu, nu alcatuind rugaciuni cu mii de stihuri.

Religiozitatea si viata noastra de rugaciune intra in declin atunci cand incepem sa imprumutam din tiparele spirituale ale celor care nu-l cunosc pe Dumnezeu.

Rugaciunea nu trebuie sa fie alcatuita din expresii stereotipe, golite de sens si repetate la nesfarsit.

Cu totii avem o rugaciune de rutina si numai dupa ce scapam de ea putem incepe, cu adevarat, sa ne rugam.

Atat rugaciunea improvizata, cat si formele liturgice prestabilite, pot deveni vorbarie goala atunci cand devin mecanice si nu ne implica mintea, sentimentele si vointa pe tot parcursul desfasurarii lor.

Nu „tehnica” rugaciunii este decisiva, ci relatia launtrica pe care o avem cu Dumnezeu.

Esenta rugaciunii crestine este a-L cauta pe Dumnezeu.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 8: Să nu vă asemenați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.

Nu ne rugăm ca sa-L informăm pe Dumnezeu despre viața noastră, nici ca sa-L induplecăm, ci ca sa ni-L apropiem cu rugăciunea continuă, ca sa ne smerim, ca sa ne aducem aminte de pacatele noastre.

Rătiunea rugăciunii o constituie faptul ca prin rugăciune recunoaștem nevoia noastră de El.

Dumnezeu nu ne da ceea ce cerem, ci ceea ce avem nevoie.

În calitate de Tata al nostru, Dumnezeu ne cunoaște deplin și are vise mărețe pe care își propune să le realizeze cu fiecare dintre noi.

Matei 6, 9-15

Temă:

Structura și conținutul rugăciunii creștine

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 9	9. Deci așa să vă rugați voi: Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfintească-se numele tău;	9. Asadar, voi așa să vă rugați: Tatăl nostru Carele ești în ceruri, sfintească-se numele Tau;	9. Voi dar să vă rugați astfel: Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfintească-se Numele tau.	9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfintească-se Numele Tău;
v. 10	10. Vie împărăția ta, fie voia ta, precum în cer și pe pământ;	10. vina împărăția Ta; făca-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ.	10. Vie Împărăția ta. Făca-se voia ta, precum în cer, așa și pe pământ.	10 vină împărăția Ta; făcă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
v. 11	11. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;	11. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;	11. Pâinea noastră, cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi	11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
v. 12	12. Și ne iartă nouă gresalele noastre, precum și noi iertăm gresităilor nostri;	12. Și ne iartă nouă gresalele noastre precum și noi iertăm gresităilor nostri;	12. și iartă-ne greselile noastre, după cum și noi iertăm celor ce ne-au gresit.	12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
v. 13	13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Că a ta este împărăția și puterea	13. și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de Cel-Rău. Că a Ta este împărăția și puterea și	13. Și nu ne pune la încercare, ci scapă-ne de Cel Rău.	13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	si slava în veci. Amin.	slava în veci. Amin		Amin!
v. 14	14. Că de veti ierta oamenilor gresalele lor, ierta-va si vouă Tatăl vostru cel ceresc;	14. Ca de veti ierta oamenilor gresalele lor, ierta-va si Tatal vostru Cel ceresc;	14. Caci, daca le iertati oamenilor greselile lor, si voua va va ierta Tatal vostru ceresc.	14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
v. 15	15. Iar de nu veti ierta oamenilor gresalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta vouă gresalele voastre.	15. dar de nu veti ierta oamenilor gresalele lor, nici Tatal vostru nu va ierta gresalele voastre.	15. Dar daca nu le iertati oamenilor, nici Tatal vostru nu va va ierta greselile voastre.	15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

9 Iată dar cum trebuie să vă rugați:

↑care ești în ceruri!

"Tatăl nostru
 10 Sfințească-se Numele Tău;
 vină împărăția Ta;
 facă-se voia Ta,
 ↑precum în cer și pe pământ.
 ↑cea de toate zilele
 11 Pâinea noastră... dă-ne-o nouă astăzi;
 12 și
 ne iartă nouă greșelile noastre,
 ↑precum și noi iertăm greșităilor noștri;
 13 și
 nu ne duce în ispită,
 ci izbăvește-ne de cel rău.

Căci a Ta este { împărăția
 și puterea
 și slava în veci. Amin!

14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor,
 ↑și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.

15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor,
 ↑nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10 vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10 vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10 vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10 vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10 vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cum evoluează totul?

- 9 Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
 10 vină împărăția Ta; făcă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
 11 Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
 12 și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
 13 și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!
 14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
 15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 6, 9-15 poate să fie o digresiune în desfășurarea prelegerii Mantuitorului. Este posibil – după opinia unor exegeți – ca acest text să nici nu fi făcut parte inițial din *Predica de pe Munte*, fiind rostit într-un cu totul alt context (cf. Luca 11, 1), însă a fost adăugată sub însuflarea Duhului Sfânt de către evanghelistul Matei, pentru a contura mai bine învățătura Mantuitorului despre rugăciune⁷⁵². Dacă în paragraful anterior (Matei 6, 5-8), El a combatut atât *ipocrizia* în rugăciune, cât și *continutul pagan* al rugăciunii unora dintre conationalii ucenicilor, acum oferă o alternativă creștină pentru acest fel de închinare.

⁷⁵² Adăugăm aici precizarea că, la fel de bine, *Rugăciunea Domnească* poate fi socotită ca intrinsecă *Predicii de pe Munte*, așa cum ar opina John Stott, fiind tocmai o detaliere firească a subiectului *rugăciunii* dezbătut anterior.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

La o simpla observatie, putem conchide ca *Rugaciunea Domneasca* – asa cum mai este cunoscuta – se imparte in doua: prima parte este preocupata de *interesele lui Dumnezeu in lumea noastra*, ramanand ca cea de-a doua sa se focalizeze spre *nevoile si framantarile ucenicilor*. Logica acestei ordini este aceea ca Dumnezeu trebuie sa fie *prioritar* chiar si in rugaciunile noastre, urmand ca, abia apoi, sa ne indreptam atentia inspre nevoile existentei noastre perene.

Inainte de a surprinde tiparul *Rugaciunii Domneste* merita sa observam exprimarea introductiva a Mantuitorului: „iata dar cum trebuie sa va rugati” (Matei 6, 9) sau „cand va rugati sa ziceti” (Luca 11, 2). Aceasta sintagma clarifica, inca de la inceputurile crestinismului, o vesnica framantare: ar trebui sa *citim* rugaciunile sau sa le *improvizam*? Este evident, conform acestui text, ca rostirea (sau chiar citirea) rugaciunilor conform unui tipar nu este grsita, ci chiar indicata, desi nici rostirea improvizata, sub calauzirea Duhului Sfant, nu este gresita (cf. Romani 8, 26). Esentiala este randuiala in rugaciune, Mantuitorul invatandu-si ucenicii sa se inchine avand in vedere structura *Rugaciunii Domneste* – singura cerinta fiind aceea de a evita *bolborosirea* – adica rostirea ei *doar de pe buze*, fara constentizarea sensului fiecarei cerei (Matei 6, 7).

Analizand detalii de continut, observam ca ucenicii au invatat ca rugaciunea autentica vizeaza, in primul rand, *interesele lui Dumnezeu in lumea noastra*. Trei obiective dau acestora forma concreta: *sfintirea numelui lui Dumnezeu, venirea imparatiei Lui si implinirea voii Lui* (Matei 6, 9-10). Fiecare dintre aceste aspecte desemneaza, sub o dimensiune sau alta, *extinderea domniei lui Dumnezeu peste lumea noastra* – o lume dominata acum de un alt stapanitor - *diavolul* (1 Ioan 5, 19) si aflata intr-o perpetua nevoie neimplinita de *transfigurare* (Romani 8, 22).

Numele lui Dumnezeu este sfant in sine, dar ucenicii erau invatati sa se roage ca Acesta sa fie tratat ca sfant de toti oamenii. *Imparatia lui Dumnezeu* este deja in inimile celor credinciosi (Luca 17, 21), dar ucenicii erau invatati sa se roage pentru salasluirea ei in inimile tuturor celorlalti oameni si pentru instaurarea ei deplina, de la final (2 Petru 3, 13), peste intreaga creatie. In fine, *voia Lui* se face deja in cer, dar ucenicii erau invatati sa se roage pentru savarsirea ei pe pamant – de catre toti aceia care au inteles sa sfinteasca *Numele Sau* si sa primeasca *Imparatia Lui* in *inimile* lor, ca parga a savarsirii ei plenare de catre intreaga creatie (1 Corinteni 15, 28).

Oricat de plin de ravna ar fi *duhul* noi suntem, insa (Marcu 14, 38), si *trup*, astfel ca Domnul Iisus si-a invatat ucenicii sa vizeze in rugaciune si nevoile legate de viata aceasta. Daca urmarim cu atentie textul biblic, observam ca ele sunt structurate pe *trei dimensiuni*, cea din urma intorcandu-se la *nuanta eminamente spirituala* a rugaciunii: dimensiunea *materiala*, cea *relationala* si cea a *bataliilor noastre spirituale*. Din perspectiva *materiala*, Mantuitorul si-a asigurat ucenicii ca Dumnezeu vrea sa cunoasca si sa implineasca in detaliu chiar si cele mai marunte nevoi ale lor, pentru ca ei sa ne simtim total dependenti de El. La nivel *relational*, ei au invatat ca trebuie sa raporteze relatiile lor la El si – in primul rand – sa ierte asa cum El i-a iertat. In final, pentru ca ucenicii sunt deja angajati intr-o *batalie spirituala* din momentul in care au decis sa-L urmeze pe Hristos, ei trebuie sa ceara in rugaciune protectia lui Dumnezeu impotriva vrasmasului diavol. Desi controversata, cererea „nu ne duce pe noi in ispita, ci ne izbaveste de cel rau” (Matei 6, 13) nu inseamna altceva decat un apel la *atotoputernicia* lui Dumnezeu - fara a Carui stare nu suntem atrasi in nici o ispita - ca sa limiteze focul incercarii si sa ne dea putere sa-l traversam ori chiar sa ne fereasca de situatii de ispitire care ne-ar fi fatale.

Finalul rugaciunii probabil nu s-a regasit in papyrusul initial al evangheliei mateene. Cu siguranta, insa, este de o importanta covarsitoare asimiliarea lui mesajului acesteia – cu atat mai mult cu cat se pare ca oricum aceasta este formula cu care se incheia orice rugaciune evreiasca: „*caci a Ta este imparatia si puterea si slava in veci. Amin!*” (Matei 6, 13) Acest tipar de incheiere are harul de a ne refocaliza atentia si increderea in Dumnezeuul Caruia ne adresam, gratie constientizarii maretiei Lui.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Daca El domneste peste tot, nici o cerere de-a ucenicilor nu este imposibil de *materializat* – deci nici o situatie prezentata in rugaciune nu depaseste aria Sa de actiune, ceea ce constituie o diferenta fundamentala fata de celelalte zeitati pagane, cele mai multe responsabile doar cu o anumita dimensiune a existentei.

Este interesanta precizarea de la final (Matei 6, 14-15), care nu face altceva decat sa detalieze si sa intareasca afirmatia: „...si ne iarta... precum iertam...” (Matei 6, 12). Observam, insa, ca iertarea nu apare ca o conditie oarecare a iertarii noastre, ci ca si cea care – prin excelenta – ne uneste sau ne desparte de cerul lui Dumnezeu.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„**Ca unica rugaciune predata de Iisus** pe care ne-au transmis-o evanghelistii, aceasta rugaciune are o semnificatie deosebita... varianta lui Matei a fost deja in sec al-II-lea cea mai uzuala...”⁷⁵³

„Putem sa spunem deci, ca **cele sapte cereri ale rugaciunii „Tatal nostru”** au o structura similara celor zece porunci ”⁷⁵⁴

„Toata lumea stie ca **rugaciunea „Tatal nostru”** este formata din aceste doua parti, prima preocupata de slava lui Dumnezeu, iar a doua de nevoile omului... Acestea sunt, de asemenea, formate din doua mari grupe si prezinta aceiasi prioritati: prima tabla schiteaza datoria noastra fata de Dumnezeu, iar a doua datoria noastra fata de aproape.”⁷⁵⁵

„Sa luam, de exemplu, actul predicarii. Eu am in fata mea cateva notite, nu o predica completa. Am doar subpunctele – principiile asupra carora vreau sa insist. Dar nu ma opresc la simpla enuntare a principiilor – le dezvolt si le prelucrez. Tot asa trebuie sa privim si rugaciunea domneasca... tot ce trebuie sa facem noi este sa luam aceste principii, sa le folosim si sa le dezvoltam, sa ne construim toate rugaciunile pornind de la ea.”⁷⁵⁶

„**Rugaciunea este fara indoiala una dintre cele mai inalte activitati ale sufletului uman.** Omul isi atinge apogeul atunci cand, pe genunchi, vine in fata lui Dumnezeu.”⁷⁵⁷

Versetul 9: Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfintească-se Numele Tău;

„**Viata noastra de rugaciune tradeaza adevarata stare a crestinismului nostru.** Tot ce facem in calitate de crestini este mai usor decat rugaciunea... Dumnezeu stie ca este mult mai usor sa predici de la amvon decat sa te rogi. Fara indoiala ca rugaciunea este testul ultim, fiind ca omului ii este mai usor

⁷⁵³ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 199

⁷⁵⁴ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 204

⁷⁵⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 158

⁷⁵⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 401

⁷⁵⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 397

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

sa se adreseze altor oameni decat lui Dumnezeu.”⁷⁵⁸ „John Wesley spunea ca are o parere foarte proasta despre crestinii care nu se roaga cel putin patru ore pe zi.”⁷⁵⁹

„**El nu ne da totul dintr-odata, ci in rate.** Dumnezeu ne ofera garantia Lui si tot ce trebuie sa facem este sa ne semnam cecurile si sa I le prezentam. Asta-i rugaciunea: prezentarea cecurilor, adica a veni la El ca sa-I cerem sa ni le onoreze.”⁷⁶⁰

Tatal nostru: „Asa i se adresa copilul iudeu tatalui sau tocmai pentru a-si exprima dragostea. Aceasta nu este insa, in nici un caz, o adresare de alint, ci ramane o adresare plina de respect.”⁷⁶¹

„**Tineti minte ca va apropiati de Dumnezeuul atotputernic, etern sfant si pururea binecuvantat.** Dar totodata, nu uitati ca Dumnezeu, in Iisus Hristos, a devenit Tatal vostru, care nu doar ca stie totul despre voi, in virtutea omniscientei Sale, dar stie totul despre voi si in sensul in care un tata stie totul despre copilul lui.”⁷⁶²

„In **Numele lui Dumnezeu**, prorocul Natan spune despre urmasul lui David: „Eu ii voi fi Tata si el imi va fi fiu” (2 Samuel 7, 14).”⁷⁶³

„Cu alte cuvinte, „**Numele**” inseamna tot ce este adevarat despre Dumnezeu si tot ce a fost revelat despre El. Il desemneaza pe Dumnezeu cu toate attributele Lui, Dumnezeu cu tot ce este in si prin Sine, Dumnezeu cu tot ce a facut si face.”⁷⁶⁴

„Cuvintele „**in ceruri**” denota nu atat locul unde se afla, cat autoritatea si puterea pe care le are la dispozitie in calitate de creator si stapan peste toate lucrurile... Este un lucru intelept ca, inainte de a ne ruga, sa ne facem timp pentru a ne aminti cine este El. Doar atunci vom veni la Tatal nostru iubitor din ceruri cu smerenia, devotamentul si increderea cuvenite.”⁷⁶⁵

„**Rugaciunea**, vrednica de cel ce-L numeste pe Dumnezeu Tata, este **a nu cere nimic inainte de a slavi pe Tatal**, ci de a socoti pe toate in urma laudei aduse Tatalui.”⁷⁶⁶

„**Trebuie sa ne oprim putin** inainte de a incepe sa vorbim in rugaciune... Primul pas in rugaciune este ceea ce s-a numit intotdeauna „reculegerea”.”⁷⁶⁷

„**Adevarata rugaciune crestina este intotdeauna o preocupare care il are in centru pe Dumnezeu si slava Lui.** De aceea, ea este exact opusul exhibitionismului fatarnicilor care folosesc rugaciunea ca mijloc spre slava proprie.”⁷⁶⁸

⁷⁵⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 398

⁷⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 401

⁷⁶⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 426

⁷⁶¹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 200

⁷⁶² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 408

⁷⁶³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 201

⁷⁶⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 413

⁷⁶⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 158

⁷⁶⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 251; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 411

⁷⁶⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 403

⁷⁶⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 163

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Rugaciunea aceasta incepe cu **interesele lui Dumnezeu**, nu ale noastre... Rugaciunea este un instrument puternic nu pentru satisfacerea voii omului in cer, ci pentru satisfacerea voii lui Dumnezeu pe pamant.”⁷⁶⁹

„Daca analizam promisiunile eshatologice din Isaia 29, 17 si urm si Ezechiel 36, 16 si urm descoperim ca la sfarsitul istoriei noastre, Dumnezeu trebuie sa fie recunoscut temut si slavit ca Dumnezeu. Tocmai acea recunoastere a lui Dumnezeu drept Dumnezeu este descrisa acolo prin **„sfintirea numelui Meu”**... Caci Numele *Tata* este numai pentru credinciosi, in timp ce **„sfintirea”**, in sensul de recunoastere a lui Dumnezeu ca Dumnezeu, este pentru toti oamenii.”⁷⁷⁰

„Veti descoperi ca trasatura remarcabila ce-i caracterizeaza pe toti oamenii evlaviosi care au trait de-a lungul istoriei si ale caror vietii sunt cunoscute nu este doar aceea ca au petrecut mult timp in rugaciunea personala, dar s-au si delectat in ea... **Cu cat cineva este mai sfant, cu atat petrece mai mult timp in conversatie cu Dumnezeu.**”⁷⁷¹

„**Cati dintre noi am preluat cuvintele Domnului Iisus, dar am pastrat atitudinea pagana si bolborosim la nesfarsit cuvintele acestei rugaciuni, in timp ce inima si gandurile ne sunt in alta parte?** Aceasta rugaciune trebuie rostita o data si bine, trebuie rostita cu intreaga noastra fiinta, lasand ca prin ea Duhul lui Dumnezeu sa modeleze relatia noastra cu Dumnezeu...”⁷⁷²

„Cand ne rugam, trebuie sa ne amintim ca **facem parte din familia mondiala de credinciosi** ai lui Dumnezeu.”⁷⁷³

„Expresia **„sfinteasca-se”** inseamna a sanctifica, a onora, a face si a pastra ceva ca sfant.”⁷⁷⁴

„Dumnezeu are deplina slava Sa si este totdeauna aceeaasi; totusi Hristos porunceste ca acela ce se roaga sa-L slaveasca pe Tatal, ca **Tatal sa fie slavit si prin viata noastra.**” Cf. Si: Matei 5, 16; Isaia 6, 3 „Cu alte cuvinte, Hristos spune asa: „Invredniceste-ne sa ducem o viata asa de curata, incat prin noi sa Te slaveasca toti oamenii”...”⁷⁷⁵

„Numele Lui este deja **„sfant”** in sensul ca este despartit de orice alte nume si inaltat mai presus de ele. Dar noi ne rugam ca acest nume sa fie sfintit, „tratut ca sfant”, pentru ca dorim fierbinte ca slava cuvenita sa ii fie data acestui nume, adica Celui care poarta numele, in vietile noastre, in biserica si in lume.”⁷⁷⁶

Versetul 10: vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.

„Si aceste cuvinte sunt iarasi **cuvintele unui copil recunoscator**, care nu-si lipeste sufletul de cele ce se vad, nici nu socoteste mare lucru pe cele din lumea aceasta, ci se grabeste catre Tatal si doreste cu infocare pe cele viitoare.”⁷⁷⁷

⁷⁶⁹ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 45-46; cf si **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 43

⁷⁷⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 201; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 406

⁷⁷¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 399

⁷⁷² **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 246

⁷⁷³ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 46

⁷⁷⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 412

⁷⁷⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 251; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 414

⁷⁷⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 159

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Imparatia**, respectiv **Imparatia Cerurilor**, este domnia desavarsita si vizibila a lui **Dumnezeu peste intreaga creatie**. Atunci dusmanii vor fi inlaturati. Ioan descrie acel eveniment al instaurarii desavarsite a Imparatiei in Apocalipsa 19, 6: „Aleluia! Domnul Dumnezeu nostru cel atotputernic a inceput sa imparatiasca!”... Pamantul actual este intr-o anumita masura cuibul puterilor dușmane lui Dumnezeu. Aici, domnitorii omenesti si supraomenesti ai acestei lumi il rastignesc pe Fiul lui Dumnezeu (1 Corinteni 2, 8). Aici, cei puternici ii asupresc pe cei peste care stapanesc (Matei 20, 25). Aici, oamenii traiesc afara din „Eden”, intr-o lume decazuta. Aici „nu este nici unul care sa faca binele, nici unul macar” (Romani 3, 12)... Pe de alta parte, trebuie sa observam ca implinirea voii lui Dumnezeu pe pamant a inceput deja. Lupta din Ghetsimani aduce biruinta deplina a voii lui Dumnezeu in viata lui Iisus (Matei 26, 42).”⁷⁷⁸

„Exista cineva care este „Domnul acestei lumi”; exista o imparatie a intunericului, o imparatie a raului si ea se opune lui Dumnezeu, gloriei si onoarei Lui. Dar **Dumnezeu a avut bunatatea de a revela inca din zorii istoriei ca Isi va instaura Imparatia in aceasta lume**; ca desi Satan a patruns pentru o vreme in lume si a cucerit-o, desi intreaga lume este acum sub stapanirea lui, Dumnezeu isi va proclama domnia si va transforma toata lumea, cu toate imparatiile ei, in Imparatia Lui glorioasa.”⁷⁷⁹

„**A ne ruga sa „vie” imparatia Lui inseamna** a ne ruga atat ca ea sa creasca – prin marturia Bisericii oamenilor supunandu-i-se lui Iisus, cat si ca ea sa se desavarseasca – la intoarcerea lui Iisus cu slava pentru a primi puterea si stapanirea.”⁷⁸⁰

„Toti trebuie sa fim **mistuiti de pasiunea** ca intreaga lume sa il cunoasca pe Dumnezeu...”⁷⁸¹

„**Rezultatul instaurarii Imparatiei lui Dumnezeu** intre oameni va fi implinirea de catre ei a voii lui Dumnezeu.”⁷⁸²

„*Li apartinem lui Dumnezeu in intregime* si, de aceea, pentru sfintirea Numelui Sau, pentru venirea Imparatiei Lui si **pentru a vedea voia Lui implinita pe pamant**, ca in Cer, suntem dispusi sa intoarcem si obrazul stang celui care ne loveste peste obrazul drept, suntem dispusi sa lasam si camasa celui care vrea sa ne ia haina, sa mergem si a doua mila cu cel care ne sileste sa mergem cu el una, sa dam celui ce ne cere si sa nu intoarcem spatele celui care vrea sa se imprumute de la noi, sa binecuvantam pe cei ce ne blestema, sa ne rugam pentru cei ce ne asupresc si ne prigonesc.”⁷⁸³

„Hristos ne-a spus: „Trebuie sa doriti cerurile si cele din ceruri!”; dar a poruncit ca, inainte de a ajunge in cer, sa prefacem pamantul in cer; **sa traим pe pamant ca si cum am trai in cer**; sa ne grabim sa facem asa totul. Si iarasi, ne-a poruncit ca fiecare din noi, cand ne rugam, sa ne rugam si pentru binele intregii lumi. Ca Domnul n-a spus: „Faca-se voia Ta in mine sau in noi”, ci: „Faca-se voia Ta pretutindeni pe pamant”...”⁷⁸⁴

⁷⁷⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 251

⁷⁷⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 202-203

⁷⁷⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 416

⁷⁸⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 159

⁷⁸¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 414

⁷⁸² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 418

⁷⁸³ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 246-247; cf si **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 160

⁷⁸⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 252

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Ar trebui sa avem un dor si o dorinta arzatoare ca imparatia lui Dumnezeu si a lui Hristos sa intre in inimile oamenilor. Ar trebui sa dorim ca aceasta Imparatie sa se extinda si in inimile noastre; caci in masura in care ne inchinam Lui, ne predam vietile Lui si suntem condusi de El, in acea masura Imparatia Lui intra in inimile noastre.”⁷⁸⁵

Versetul 11: Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;

„...depindem de Dumnezeu in intregime si, de aceea, avem curajul sa nu vindem Imparatia lui Dumnezeu pentru **painea cea de toate zilele**, avem curajul sa cautam mai intai Imparatia lui Dumnezeu si neprihanirea Lui, lasand ca El sa ne dea painea si imbracamintea pe deasupra, asa dupa cum ne-a promis...”⁷⁸⁶

„A-I cere lui Dumnezeu „da-ne” nu inseamna, desigur, ca majoritatea oamenilor nu va trebui sa lucreze pentru a-si castiga painea, ca fermierii nu vor trebui sa are, sa semene si sa secere pentru a avea cerealele de baza sau ca nu ni se porunceste sa-i hranim noi insine pe cei flamanzi (Matei 25, 35). Este, in schimb, o expresie a dependentei, in ultima instanta, de Dumnezeu, care, in mod normal, foloseste mijloacele umane de productie si distributie pentru implinirea scopurilor Sale.”⁷⁸⁷

Referitor la nevoile noastre materiale, „a refuza mentionarea lor in rugaciune (pe motiv ca nu vrem sa-L deranjam pe Dumnezeu cu asemenea nimicuri) este o eroare la fel de mare ca si a le lasa sa domine rugaciunile noastre.”⁷⁸⁸

„O, de-am intelege adevarul acesta ca **Domnul atotputernic al universului este interesat de fiecare parte si portiune din noi!** Nu exista nici un fir de par pe capul meu care sa nu-L preocupe, pana si cele mai marunte si triviale detalii din viata mea sunt cunoscute la Tronul Lui vesnic.”⁷⁸⁹

„...ucenicul lui Iisus trebuie sa ceara **numai acele lucruri care ii sunt cu adevarat „necesare”**... „Nu-mi da nici saracie, nici bogatie, da-mi painea care-mi trebuie.” (Proverbe 30, 8).”⁷⁹⁰

„**Painea este materia ce sustine viata umana**; si sunt de acord cu cei ce spun ca semnificatia cererii nu trebuie limitata la problema hranei, ci ea include toate nevoile noastre materiale, tot ce este necesar pentru viata omului in aceasta lume.”⁷⁹¹

„...prin „paine” Iisus a inteles **lucrurile necesare vietii**, si nu lucrurile extravagante ale vietii.”⁷⁹²

„Nu ne-a poruncit sa ne rugam nici pentru averi, nici pentru desfatari, nici pentru haine luxoase, pentru nimic din unele ca acestea, ci **numai pentru paine**, anume pentru painea cea de astazi, ca sa nu ne ingrijim de ziua cea de maine... Pentru ce sa te ingrijesti de ea, odata ce nu stii de vei vedea ziua de maine?”⁷⁹³

⁷⁸⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 417

⁷⁸⁶ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 247

⁷⁸⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 161

⁷⁸⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 160

⁷⁸⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 424

⁷⁹⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 204; cf si ; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 424

⁷⁹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 425

⁷⁹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 161

⁷⁹³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 253; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 424

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Asadar, **trebuie sa cerem numai pentru astazi...** Neincrederea ar prefera sa aiba deja azi tot ce-i trebuie in viitor – caci cine stie ce va fi maine? Increderea se bazeaza pe Dumnezeu viu care si maine poate sa ajute la fel de mult sau poate chiar mai mult ca azi!... Dumnezeu nu ne da un credit, ca apoi sa cutreieram prin tara si sa dormim, ca Baal (cf 1 Imparati 18, 27), ci ne da „cecuri” pe care le incasam zilnic si pe care le putem completa in functie de nevoile noastre.”

„...**rugaciunea are in vedere viitorul imediat**, si nu cel indepartat. Dupa cum comenteaza A.M. Hunter: „Rostita dimineata, aceasta rugaciune cere painea din ziua care tocmai a inceput. Rostita seara, ea cere painea zilei de maine”. Astfel trebuie sa traim cate o zi o data.”⁷⁹⁴

Versetul 12: și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșităilor noștri;

„Dupa ce prin Botez ne-a sters atat de multe pacate si ne-a dat nespusa maretie a darului Sau, **ne invredniceste iarasi de iertare dupa ce pacatuim.**”⁷⁹⁵

„Avem aici relatia Tata-copil, si in clipa in care ne dam seama ca L-am ranit , L-am indurerat pe Tatal nostru sau am pacatuit impotriva Lui, marturisim lucrul acesta si **cerem iertare** – avand apoi siguranta ca suntem iertati... Cu cat este mai sfant un om, cu atat sunt mai puternice sentimentul si constiinta pacatului in el.”⁷⁹⁶

„Sunt un pacatos; de aceea **am nevoie sa mi se ierte pacatele** ca sa ma pot bucura de viata de la Dumnezeu. Si dupa ce partasia mea cu El este refacuta, singurul lucru de care am nevoie este sa continuu sa ma bucur neincetat in partasia aceasta, fara a lasa sa intervina ceva intre mine si fata lui Dumnezeu care a devenit Tatal meu in Domnul Iisus Hristos.”⁷⁹⁷

„...*lui Dumnezeu li vom da socoteala pentru toate lucrurile si, de aceea, nu ne permitem sa ne apropiem de El sau sa credem ca putem trai in prezenta Lui fara sa fi rezolvat orice calcare de lege. Dar tocmai pentru ca stim ca Lui ii dam socoteala de toate lucrurile, iertarea Lui ne obliga sa-i iertam si noi pe semenii nostri...*”⁷⁹⁸

„...daca am experimentat cu adevarat **iertarea lui Dumnezeu**, atunci vom fi gata sa ii iertam pe ceilalti (Efeseni 4, 43; Coloseni 3, 13)... partasia cu fratele meu ajuta la stabilirea partasiei mele cu Dumnezeu; prin urmare, iertarea este importanta pentru rugaciune.”⁷⁹⁹

„...**dovada ca eu si cu tine suntem iertati** este tocmai aceea ca ii iertam si noi pe altii... Rugaciunea noastra nu este autentica, nu este adevarata, nu slujeste la nimic, daca nu putem gasi in inima noastra puterea de a ierta. Sa ne dea Dumnezeu harul de a fi sinceri cu noi insine si sa nu mai repetam niciodata mecanic cererile acestea cuprinse in Rugaciunea Domneasca.”⁸⁰⁰

„Astfel, pentru ca ne pomeneste de pacate, ne invata sa fim smeriti; pentru ca ne porunceste sa iertam altora greselile, indeparteaza din sufletul nostru dusmania; pentru ca ne fagaduieste si noua iertarea

⁷⁹⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 162

⁷⁹⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 253

⁷⁹⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 428

⁷⁹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 423

⁷⁹⁸ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 247

⁷⁹⁹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 47; cf si MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 43

⁸⁰⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 430

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

greselilor, daca iertam pe cei ce ne gresesc, **ne da bune nadejdi si ne invata sa filosofam despre nespusa iubire de oameni a lui Dumnezeu.**”⁸⁰¹

„Multe manuscrise au corectat textul original si contin forma urmatoare: „precum iertam si noi”. Insa varianta cea mai veche suna si mai aspru decat aceasta simplificare: „precum si noi am iertat”. Adica, **un ucenic care nu vrea sa ierte si care nu a iertat nu poate sa ceara iertarea de la Tatal!** Pe cel care nu vrea sa se lase de pacat, Dumnezeu il lasa in pacatul lui.”⁸⁰²

„Dintr-o data, devine clar de ce anume a fost nevoit Domnul Iisus sa-i confrunte pe fariseii si pe carturararii vremii Lui pentru interpretarea gresita a Scripturii. In toate cazurile amintite in Matei 5, 21-48, **iertarea este cheia interpretarii** textelor respective. Neiertarea duce la ucidere, la divort, la razbunare...”⁸⁰³

„De aceea Domnul nici n-a spus: „Izbaveste-ne de cei rai”, ci: „de cel rau”, invatandu-ne sa nu purtam ura semenilor nostri pentru relele pe care le suferim de la ei, ci **sa mutam ura noastra de la ei la diavol, pentru ca el este pricina tuturor relelor.**”⁸⁰⁴

Versetul 13: și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!

„**Cu cat se apropie mai mult Imparatia lui Dumnezeu, cu atat mai mult lupta diavolul impotriva acestei Imparatii.** De asemenea, ispitele devin tot mai periculoase, deoarece acum este vorba de ultimii pasi spre mantuire sau spre pierzare.”⁸⁰⁵

„Prin aceasta cerere noi il rugam pe Dumnezeu sa ne calauzeasca in asa fel, incat **sa nu iesim din voia Lui si sa fim atrasi intr-o situatie de ispitire** (1 Ioan 5, 18) sau chiar intr-o situatie de ispitire a lui Dumnezeu, asa incat El sa trebuiasca sa intervina in mod miraculos pentru a ne salva (Matei 4, 5-7).”⁸⁰⁶

„...**cererea ucenicilor este o cerere pentru ocrotire.** Dumnezeu trebuie sa respinga sau cel putin sa limiteze ispita, adica sa nu-l lase pe diavol sa actioneze liber in ce-i priveste pe ucenici.”⁸⁰⁷

„**Noi li cerem lui Dumnezeu sa nu fim dusi niciodata intr-o situatie in care sa putem fi expusi ispitelor lui Satan.** Nu inseamna nicidecum ca noi ii dictam lui Dumnezeu ce sa faca sau ce sa nu faca... Dar desi nu inseamna ca li dictam lui Dumnezeu, totusi putem sa-I cerem ca, daca este conform voii Lui sfinte, sa nu ne duca in situatii in care sa fim usor ispititi si de unde putem cadea.”⁸⁰⁸

„...**rugaciunea cere mai degraba sa putem invinge ispita, decat sa o evitam.** Probabil am putea parafraza intreaga cerere ca „nu ingadui sa fim dusi in ispite care ne depasesc puterile, ci izbaveste-ne de cel rau”. Astfel, in spatele acestor cuvinte pe care Iisus ni le da sa le rostim in rugaciune, se afla

⁸⁰¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 254

⁸⁰² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 206

⁸⁰³ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 247

⁸⁰⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 255

⁸⁰⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 207

⁸⁰⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 46

⁸⁰⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 207

⁸⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 431

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

implicatia ca diavolul este prea tare pentru noi, ca noi suntem prea slabi pentru a-i face fata, dar ca Tatal nostru ceresc ne va izbavi, daca Il rugam.”⁸⁰⁹

„Dumnezeu ingaduie copiilor Sai sa fie testati si supusi incercarilor. Aceasta cerere exprima o neincredere sanatoasa in capacitatea noastra proprie de a ne impotrivi ispitelor sau de a rezista cand trecem prin incercari. Ea recunoaste **totala noastra dependenta de Dumnezeu**, faptul ca numai pe El ne bazuim, ca sa nu cadem, atunci cand suntem ispititi.”⁸¹⁰

„In aceste cuvinte Domnul ne arata lamurit nimicnicia noastra si ne potoleste trufia, invatandu-ne **sa fugim de lupte si sa nu le cautam**. Asa victoria ne va fi mai stralucita, iar infrangerea diavolului mai rusinoasa.”⁸¹¹

Ne izbaveste de cel rau: „Este strigatul izvorat din inima credinciosului, ca zilnic sa fie izbavit de puterea pacatului si a Satanei in viata sa.”⁸¹²

„...caci „rau” aici il include nu doar pe Satan, ci orice forma si manifestare a raului. Cu siguranta ca il include pe Satan; trebuie sa fim scapati de el si de inselaciunile lui. Dar exista rau si in inimile noastre, astfel ca si de acel rau trebuie sa fim scapati, precum si de raul din lume. **Trebuie sa fim scapati de orice fel de rau**. Asadar cererea aceasta este ampla si cuprinzatoare.”⁸¹³

„Deci **daca a Lui este Imparatia**, nu trebuie sa ne temem de nimeni, pentru ca nu este nimeni care sa I se impotriveasca si cu care sa imparta stapanirea. Cand spune: „A Ta este imparatia”, Hristos arata ca si diavolul, care se lupta cu noi, este supus lui Dumnezeu, chiar daca pare ca I se impotriveste, Dumnezeu ingaduindu-i deocamdata aceasta... De altfel, diavolul n-ar indrazni sa atace pe vreun om daca n-ar lua mai intai putere de la Dumnezeu. Dar pentru ce vorbesc de oameni? Nici impotriva porcilor n-a putut indrazni ceva pana ce nu i-a ingaduit Domnul (Matei 8, 30-32); nici impotriva turmelor cu oi, nici impotriva cirezilor cu vite, pana ce n-a luat ingaduinta de sus... Chiar de-ai fi slab de tot, drept este sa ai curaj, pentur ca ai un Imparat ca Acesta, care poate savarsi, si prin tine, cu usurinta totul.”⁸¹⁴

Versetele 14-15: 14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre. 15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

„Prin urmare, **noi facem inceputul iertarii noastre, noi suntem stapanii judecarii noastre**. Si pentru ca nici unul din cei nesocotiti, cand este judecat, sa nu-I poata aduce lui Dumnezeu nici o invinuire, mare sau mica, Dumnezeu te face pe tine stapan, raspunzator al sentintei si-ti spune: „Dupa cum ai judecat, asa te judec si Eu! Daca ierti pe aproapele tau, te voi ierta si Eu!” Cu toate ca nu se potriveste o iertare cu alta! Tu ierti pentru ca ai nevoie de iertare; Dumnezeu, insa, n-are nevoie de nimic; tu ierti pe un om de aceiasi fire cu tine; Dumnezeu, insa, iarta un rob; tu esti vinovat de

⁸⁰⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 163

⁸¹⁰ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 43

⁸¹¹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 255; cf si **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, Germania, p. 207

⁸¹² **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 43; cf si **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 162

⁸¹³ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 431

⁸¹⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 255

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

nenumarate pacate; Dumnezeu, insa, este fara de pacat. Si cu toate acestea, si asa Dumnezeu Isi arata iubirea Lui de oameni. Ar putea, chiar fara asta, sa-ti ierte toate pacatele tale, dar vrea, si pe aceasta cale, sa-ti faca bine, dandu-ti nenumarate privilegii sa fii bland si iubitor de oameni, sa scoata din tine fiara, sa stinga mania si prin toate sa te infrateasca cu madularul tau.... Odata cu acestea te asteapta si mare rasplata dincolo, daca nu ceri socoteala celor ce ti-au gresit.”⁸¹⁵

„Este vorba, din nou, de importanta centrala a iertarii in viata noastra. In doua fraze cu structura paralela apare de patru ori cuvantul cheie *iertare*. In textul original grecesc, termenul are sensul de baza „a face in asa fel incat celalalt sa fie eliberat de obligatii sau de vina”. Aici, termenul inseamna a ierta vina cuiva, in sens spiritual. *Greselile* sunt incalcari ale poruncilor divine, abateri de la normele in vigoare. In acest loc al predicii de pe munte se afirma extrem de clar si concis, ca un nou inceput cu Dumnezeu nu este posibil fara un nou inceput cu oamenii. Iertarea de la Dumnezeu devine intr-un mod aproape infricosator de clar dependenta de iertarea pe care o acordam noi insine.”⁸¹⁶

„Ca **trebuie sa fim copii Lui nu numai prin har, ci si prin fapte!** Nimic nu ne face atat asemenea cu Dumnezeu cat iertarea celor ce ne-au facut rau si ne-au nedreptatit, asa precum ne-a invatat mai inainte, cand a spus ca Tatal rasare soarele si peste rai si peste buni (Matei 5, 45).”⁸¹⁷

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 9: Iată dar cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfintească-se Numele Tău;

Rugaciunea este una dintre cele mai inalte activitati in care putem fi implicati.

Viata noastra de rugaciune tradeaza adevarata stare a crestinismului nostru.

Cu cat cineva este mai sfant, cu atat petrece mai mult timp in conversatie cu Dumnezeu.

Asa cum o predica se expune urmand ideile principale dintr-o o schita, tot astfel o rugaciune autentica se rosteste urmarind principiile prezentate de Iisus in Rugaciunea Domneasca.

Rugaciunea Domneasca, insa, nu serveste la nimic daca este doar bolborosita, fara meditatie profunda la sensurile cuprinse in ea.

⁸¹⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 254

⁸¹⁶ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 202-209

⁸¹⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 256

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Primul lucru pe care trebuie sa-l facem atunci cand ne pregatim sa ne rugam este sa medităm profund la faptul ca ne adresăm unui Dumnezeu care, desi este Stapanul vietilor noastre, este in acelasi timp Tatal nostru iubitor.

Rugaciunea trebuie inceputa si cu constientizarea atotputerniciei si maretiei Dumnezeului Caruia ne adresăm.

Rugaciunea vrednica de Dumnezeu este aceea care nu cere nimic inainte de a-L slavi pe El.

Rugaciunea autentica se preocupa, in primul rand, de interesele lui Dumnezeu in lumea noastra.

Rugaciunea este un instrument puternic nu pentru satisfacerea voii omului in cer, ci pentru satisfacerea voii lui Dumnezeu pe pamant.

Numele lui Dumnezeu este sfant in sine, dar in rugaciunea noastra trebuie sa cerem ca Acesta sa fie sfintit prin trairea noastra a crestinilor si a tuturor celor din jurul nostru.

Versetul 10: vină împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.

Adevaratii copii ai lui Dumnezeu sunt cei framantati in fiecare zi de dorinta instaurarii Imparatiei Cerurilor.

In rugaciunea noastra trebuie sa cerem instaurarea vizibila si desavarsita a domniei a lui Dumnezeu peste intreaga creatie.

Instaurarea deplina a Imparatiei lui Dumnezeu nu este o probabilitate, ci o certitudine.

Prin marturia vietii noastre, prin disponibilitatea si straduinta de a trai ca si Hristos, noi grabim venirea Imparatiei lui Dumnezeu in lumea noastra.

Toti trebuie sa fim mistuiti de pasiunea ca intreaga lume sa il cunoasca pe Dumnezeu.

Trebuie sa dorim venirea Imparatiei lui Dumnezeu, insa inainte de a ajunge in cer trebuie sa prefacem pamantul in cer.

Versetul 11: Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;

Daca depindem de Dumnezeu, trebuie sa depindem in intregime, cerandu-i chiar si painea care in aparenta ne-am putea-o cumpara si singuri.

A nu-i cere lui Dumnezeu lucrurile materiale marunte de care avem nevoie este la fel de grav cu a lasa ca acestea ori altele mai importante sa domine prim-planul rugaciunilor noastre.

Dumnezeu este interesat nu doar de cele mai grave probleme ale noastre, ci si de implinirea celor mai marunte nevoi.

Cand ii cerem lui Dumnezeu lucruri materiale, nu trebuie sa mizam pe faptul ca nu va mai trebui sa muncim pentru ele, ci pe acela ca El ne va da putere ca sa le dobandim in mod cinstit.

In rugaciune trebuie sa cerem, din punct de vedere material, doar ceea ce este strict necesar existentei.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Tot ceea ce cerem din punct de vedere material, trebuie sa cerem doar pentru prezent, nu si pentru viitor.

Versetul 12: și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

Chiar daca am devenit crestini, pacatele vor continua sa existe in viata noastra si vom avea nevoie – in continuare – de iertarea lui Dumnezeu.

Pentru ca lui Dumnezeu ii dam socoteala pentru toate lucurile nu ne permitem sa ne apropiem de El sau sa credem ca putem trai in prezenta Lui fara sa fi rezolvat orice conflict cu cei din jur.

Experimentarea iertarii lui Dumnezeu determina la iertare fata de altii.

Cine nu vrea sa ierte si nu a iertat nu poate sa ceara iertarea de la Tatal.

Ne poate fi mai usor sa iertam daca constientizam ca, in spatele fiecarui om care ne-a gresit, se afla – in ultima instanta – diavolul.

Versetul 13: și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!

Cu cat se apropie mai mult Imparatia lui Dumnezeu, cu atat mai mult lupta diavolul impotriva acestei Imparatii.

Trebuie sa ii cerem lui Dumnezeu sa nu ne lase sa iesim din voia lui atunci cand suntem intr-o ispita.

La cererea noastra, Dumnezeu poate sa limiteze ispita.

Trebuie sa cerem ajutorul lui Dumnezeu pentru situatiile in care suntem ispititi, apoi pentru a cultiva dependenta de Dumnezeu si, nu in ultimul rand, ca o expresie a convingerii noastre ca singuri suntem mai slabi decat diavolul.

Nu se cauta ispita, ci de ispita se fuge.

In fiecare zi trebuie sa strigam din inima spre Dumnezeu pentru a ne izbavi de puterea pacatului si a Satanei din viata noastra.

Daca constientizam ca Dumnezeul nostru domneste peste intreg universul vom fi puternici, prin El, in bataliile noastre spirituale.

Versetele 14-15: 14 Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre. 15 Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

Noi facem ori inceputul iertarii noastre ori suntem stapanii judecarii noastre.

Un nou inceput cu Dumnezeu nu este posibil fara un nou inceput cu oamenii.

Trebuie sa fim copiii lui Dumnezeu nu numai prin har, ci si prin fapte.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Matei 6, 16-18

Temă: Postul

facut cu ipocrizie este pacat

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 16	16. Si când postiti, nu fii ca fățarnicii tristi, că își smolesc fetele lor, ca să se arate oamenilor, postindu-se. Adevăr grăiesc vouă, că își iau plata lor.	16. Iar cand postiti, nu fii posomorati ca fatarnicii; ca ei isi manjesc fetele ca sa le arate oamenilor ca tin post; adevar va graiesc, isi iau plata lor.	16. Iar cand postiti sa nu fii posomorati la fata, ca fatarnicii. Ei isi schimba fetele, ca sa arate oamenilor ca postesc. Adevarat va spun: si-au luat rasplata.	16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slujesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.
v. 17	17. Iar tu postind, unge-ti capul tău și fata ta o spală,	17. Tu insa, cand postesti, unge-ti capul si spala-ti fata,	17. Tu dar, cand postesti, unge-ti capul si spala-ti fata,	17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,
v. 18	18. Ca să nu te arăți oamenilor că postesti, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Si Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, va răsplăti tie la arătare.	18. pentru ca nu oamenilor sa te arati ca postesti, ci Tatalui tau Care este intru ascuns; si Tatal, Care vede intru ascuns, iti va rasplati la aratare.	18. sa nu pari lumii ca postesti, ci Tatalui tau, care este in ascuns, iar Tatal tau, care vede in ascuns, te va rasplati.	18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

16 Când postiți,

↑ să nu vă luați o înfățișare posomorâtă,

↑ ca fățarnicii,

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

care își slutesc fețele,
ca să se arate oamenilor că postesc.
Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești,

18 ↑ unge-ți capul,
 și
 spală-ți fața,
 ↑ care este în ascuns
 ci Tatălui tău,;
 ↓ care vede în ascuns
 și Tatăl tău,... , îți va răsplăti.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Unde se petrec aceste lucruri?

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Cum evoluează totul?

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

16 Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața,

18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Corectarea *modalității ipocrite de a posti*, a fariseilor și a carturarilor, (Matei 6, 16-18) constituie cea din urmă aplicație practică, din seria celor trei anterioare, a principiului formulat încă de la începutul capitolului 6: „*Luati seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, pentru a fi văzuți de ei; alminteri, nu veți avea răsplata de la Tatăl vostru care este în ceruri.*” Cu aceasta încheiem, oarecum, expunerea negativă a Mantuitorului vis-a-vis de neprihănirea fariseică care nu va servi nimănui la intrarea în Împărăția Cerurilor (Matei 5, 20), privită prin prisma celor două dimensiuni ale sale: *carețele morale* (Matei 5, 20-48) și *carețele practicilor religioase* (Matei 6, 1-18).

Alături de *milostenie* și *rugăciune*, *postul* reprezenta în vremea ucenicilor Domnului – la fel ca în toate generațiile – o componentă esențială a manifestării religioase. Iisus nu a negat importanța ei, ba chiar a afirmat-o implicit prin cele spuse în paragraful de față. Totuși, el a coborât *intenția gresită a inimii* celor care o savarseau cu ipocrizie, formulând în același timp și *antidotul* pentru această *stare de fapt*.

Paradoxal, la fel ca și în paragrafele precedente, constatăm și acum că ceea ce ar trebui să ne apropie de Dumnezeu ne îndepărtează de El atunci *motivatia este gresită*. Postul trebuie să fie, prin excelență, o modalitate de disciplinare spirituală care să cultive în noi *armonia* dintre suflet și trup, dintre *împărăția lumii noastre* și *cerul lui Dumnezeu*. Și totuși, el poate fi redus la un simplu mijloc de castigare a aprecierilor oamenilor.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În timpul celor dintâi ucenici ai Domnului (spre deosebire de societatea modernă sau postmodernă), a fi religios – și mai concret, *postitor* – reprezenta cu siguranță un important atu în societate – indiferent despre care dintre consecințele pozitive ale acestui *statut* am discuta. Cu siguranță, nefiind greu de observat acest lucru, unii au început să fie postitori nu de dragul lui Dumnezeu, ci de dragul oamenilor – și până la urmă de al propriului *egocentrism*. Fie că posteau cu adevărat ori doar în aparență, conducătorii religioși ipocriti erau extrem de interesați de imaginea lor exterioară de *oameni ai postului*. În acest sens, urmăreau cu mare atenție ca *expresia feței* și *gesturile* să corespundă întru totul tiparelor regasite la *marii sfinți* ai lui Dumnezeu – din propria comunitate locală ori din *memoria colectivă* a națiunii lor. Și pentru că Dumnezeu este drept, le-a permis să primească *pumnul de aplauze* după care au alergat – însă, aceasta, odată cu critica adusă manifestării lor de însuși Fiul lui Dumnezeu venit în lumea noastră ca să ne mantuiască.

La fel ca și în paragrafele anterioare, Iisus le atrage atenția celor care îi urmează să se ferească de această practică a conducătorilor lor religioși. În esență, El vorbește despre același remediu – constând în *transpunerea focalizării atenției* dinspre aprecierile oamenilor înspre aprecierea lui Dumnezeu.

La nivel practic, Mantuitorul își sfătuiește ucenicii să nu își schimbe comportamentul pentru că *postesc*. Nimic mai mult și nimic mai puțin decât atât! Postul trebuie, pur și simplu, să treacă neobservat prin fața ochilor oamenilor. Ce înseamnă acest lucru, în cazul fiecăruia în parte, trebuia să reprezinte frământarea individuală a ascultătorilor Săi – întrucât operationalizarea acestui principiu necesită, într-adevăr, nuanțe distincte *de la caz la caz* și *de la un context la altul*.

Două asigurări ale lui Iisus vor fi fost extrem de motivatoare pentru ucenici. Prima este faptul că Tatăl vede *în ascuns*, ca adică nu trebuie să facem în nici un fel vizibil postul nostru ca mecanismele *percepției* Lui să-l sesizeze. A doua este faptul că, într-o zi, la judecata din urmă, fiecare *postitor* va primi o răsplătire plină pentru viața lui spirituală – care o reprezintă tocmai întâlnirea cu „*Multi-Doritul inimii lor*” pe care l-au căutat în vremea istoriei – iar până atunci fiecare va avea parte de o *rasplătire anticipativă*, constând în biruința asupra păcatelor cu care s-au luptat încercând să se disciplineze prin post.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„În zilele noastre **postul** și-a pierdut în mare măsură valoarea.”⁸¹⁸

„Mi se pare că unii dintre noi ne trăim viața creștină de parcă aceste versete ar fi scoase din Biblie. **Majoritatea creștinilor pun accent pe rugăciunea zilnică și dărniciile jertfitoare, dar puțini apreciază postul.** Creștinismul evanghelic, îndeosebi, care pune în mod caracteristic accentul pe religia interioară a inimii și duhului, nu se împacă prea ușor cu o practică exterioară, implicând trupul, de genul postului.”⁸¹⁹

⁸¹⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 211

⁸¹⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 146; cf și **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 386-387

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„In Scriptura, milostenia, rugaciunea si postul sunt privite ca **investitii pe taramul spiritual**, ca mijloace concrete pentru sfintirea Numelui lui Dumnezeu, pentru venirea Imparatiei Lui si pentru implinirea voii Lui.”⁸²⁰

Versetul 16: Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slujesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

„**Mai intai, ce este postul?** Strict vorbind, este abstinenta totala de la consumul de hrana. Dar poate fi extins in mod legitim sa insemne si perioade mai lungi ori mai scurte de timp in care consumul de alimente este redus sau eliminat... Nu incapa nici o indoiala ca, in Scriptura, postul are de-a face, in diverse moduri, cu lepadarea de sine si autodisciplinarea. Mai intai si mai intai, „a posti” si „a te smeri inaintea lui Dumnezeu” sunt practic sinonime (de ex. Ps. 35, 13; Isaia 58, 3.5). Uneori era o expresie a penitentei pentru un pacat faptuit. Cand oamenii erau adanc intristati de pacatul si vina lor, plangeau si posteau.”⁸²¹

„...**postul** slujeste la accentuarea seriozitatii rugaciunii, in special in cazul caintei (cf. 2 Samuel 12, 16; Ps 35 13; 69, 11; Isaia 58, 3 si urm. ; Ioel 1, 14; 2, 12).”⁸²²

Postul a mai fost practicat in Scriptura ocazional atunci cand a fost nevoie de o calauzire sau binecuvantare speciala din partea lui Dumnezeu (cf. Exod 24, 18; 2 Cronici 20, 1; Estera 4, 16; Ezra 8, 21; Matei 4, 1-2; Fapte 13, 1-3; 14, 23).⁸²³

„Ca si rugaciunea, **postul** trebuie sa ne modeleze pe noi, nu trebuie sa-i impresioneze pe oameni, si nici nu trebuie sa fie o incercare de induplecare sau de manipulare a lui Dumnezeu. Rugaciunea si postul au ca scop pastrarea credintei si iubirii noastre de Hristos in vremuri de incercare si mai ales atunci cand suntem asaltati de fortele Celui Rau.”⁸²⁴

„**Postul** ajuta la disciplinarea apetitului corpului (Luca 21, 34) si mentine ordinea corecta a prioritatilor noastre spirituale... Simpla privare a noastra de un bun natural (cum ar fi hrana sau somnul) nu este *in sine post*. Trebuie sa ne devotam pe noi insine lui Dumnezeu si sa ne inchinam Lui. Daca nu exista devotare a inimii (vezi Zaharia 7), nu exista un beneficiu spiritual durabil.”⁸²⁵

„**Foamea** este unul dintre apetiturile umane fundamentale, iar **lacomia** unul dintre pacatele noastre fundamentale. Asa ca „autocontrolul [infranarea]” este un termen lipsit de sens daca nu include si controlul trupurilor noastre si el nu este posibil fara autodisciplina.”⁸²⁶

„**Moderatia in alimentatie este o disciplina a trupului si o modalitate foarte buna de a te purta aspru cu trupul tau; dar nu este post.** Postul este abstinenta de la mancare pentru a acorda prioritate

⁸²⁰ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 247

⁸²¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 146, 147; Este interesanta precizarea lui Stott, referitoare la citatul anterior: “De aici, vine in lb engleza denumirea primei mese a zilei, “breakfast” [micul dejun, lit. “rupere de post”], intrucat “intrerupem postul”, peritada nocturna in care un mancam.”, cf **ibidem**

⁸²² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 211

⁸²³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 148

⁸²⁴ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 248

⁸²⁵ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 48; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 389

⁸²⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 148

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

unor scopuri speciale cum ar fi rugaciunea si meditatie sau cautarea lui Dumnezeu dintr-un motiv particular sau in imprejurari deosebite.”⁸²⁷

Meditand la afirmatia Mantuitorului ca „...acest soi de draci nu iese decat cu rugaciune si cu post...” (Matei 17, 21) „trebuie sa intelegem faptul ca **lupta si biruinta impotriva diavolului a dat-o si o poate da numai Hristos**. Taria noastra este credinta noastra in El. Deci si in acest caz postul si rugaciunea nu sunt ocazii si mijloace prin care putem da in locul lui Hristos bataliile Lui cu diavolul, ci mijloace prin care ajungem sa ne bucuram de victoriile Lui... In astfel de inclestari spirituale, rugaciunea si postul au menirea sa deschida drum liber lucrarii Duhului Sfânt in noi.”⁸²⁸

„...”**cand mirele va fi luat... atunci [ei, ucenicii Mei] vor posti**”. Ea [„omilia anglicana despre faptele bune si despre post” – un document de practica bisericeasca n.n.] spune ca putem considera ca Mirele este „cu noi” cand putem afirma ca ne bucuram de ospatul nuntii, cand ne bucuram in El si mantuirea Lui. Dar se poate spune ca Mirele „a fost luat de la noi” si ospatul suspendat cand suntem oprinati de infrangeri, intristari si impotriviri. „Atunci este vremea potrivita, spune Omilia, ca omul sa se smereasca in fata Dumnezeului Atotputernic cu post, sa planga cu lacrimi amare si sa boceasca din pricina pacatelor sale, cu o inima plina de intristare”.”⁸²⁹

Sunt cel putin doua modalitati gresite de a posti: (1) postul mecanic: „Cu alte cuvinte, daca fac din post un scop in sine, ceva despre care sa spun: Ei bine, fiind ca am devenit crestin, trebuie sa postesc in anumite zile din cursul anului, deoarece postul face parte din religia crestina, atunci ar fi mai bine sa nu postesc deloc.”; (2) postesc ca sa astept rezultate directe si imediate in urma acestuia: unii au „un fel de conceptie mecanica despre post; ei sunt caracterizati de ceea ce eu numesc adesea, din lipsa unei ilustratii mai bune, conceptia „fisei”. Introduci fisa in fanta speciala, dupa care tragi maneta si rezultatul vine imediat... In clipa in care incepem sa spunem: „Fiind ca fac asta, obtin asta”, impresia este ca noi suntem cei care controlam binecuvantarea. Atunci il insultam pe Dumnezeu si sfidam importanta doctrina a suveranitatii Lui finale si absolute.”⁸³⁰

„**Fariseii posteau** „de doua ori pe saptamana” (Luca 18, 12), luni si joi. Ioan Botezatorul si ucenicii sai, de asemenea, posteau regulat, ba chiar „des”, nu inasa si ucenicii lui Iisus (Matei 9, 14; Luca 5, 33).”⁸³¹

„Dumnezeu nu le poruncise [fariseilor n.n.] niciodata sa faca lucrul acesta, dar ei il faceau, si au transformat disciplina postului intr-o parte vitala a religiei lor. **Oamenii religiosi dintr-o anumita categorie au intotdeauna tendinta de a merge mai departe decat Scripturile**; si aceasta a fost si atitudinea fariseilor.”⁸³²

„Initial, **infatisarea posomorata** era un semn veridic al suferintei, contrar bucuriei care radiaza pe fata unui om. Nu putem spune ca o astfel de infatisare este expresia unor planuri rele, cat mai degraba renuntarea la un anturaj de placeri si la bucuria vietii. Infatisarea posomorata inseamna manifestarea fizica a renuntarii, deoarece exista motive de suferinta (cf. Genesa 40, 6; 2 Samuel 15, 30; Ieremia 14, 4; Daniel 1, 10).”⁸³³

⁸²⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 390

⁸²⁸ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 249

⁸²⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 147

⁸³⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 390-392

⁸³¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 145

⁸³² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 388

⁸³³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 211

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Desigur, cand faceau lucrurile acestea, lumea stia ca ei posteau.** Ei nu-si spalau fata sau nu isi ungeau capul. Unii dintre ei mergeau chiar mai departe, desfigurandu-si fata si presarandu-si cenusa pe cap. Ei doreau sa atraga atentia asupra faptului ca postesc, asa ca se aratau abatuti si nefericiti, si toti ii priveau si spuneau: „Ah, iata ca posteste. Este o persoana deosebit de spirituala. Uita-te la el; uita-te cat sacrifica si cat sufera de dragul devotamentului pentru Dumnezeu”... Parerea mea este ca acest principiu acopera intreaga noastra viata crestina. El condamna in aceiasi masura infatisarea pioasa afectata de adoptarea unor atitudini pioase. Este patetic sa vezi asemenea atitudini si infatisari chiar si atunci cand oamenii canta imnuri – cum stau cu fetele ridicate in sus si inaltati pe varfurile picioarelor. Toate acestea sunt atitudini teatrale si atunci cand sunt teatrale, ele devin demne de compatimit.”⁸³⁴

„**Daca pentru a fi socotiti spirituali trebuie sa aratam nenorociti,** inseamna ca ceva nu este in regula cu conceptia noastra despre spiritualitate.”⁸³⁵

„Daca este **pocire a chipului** ca de dragul slavei desarte sa areti lumii un chip galbejit, ce putem spune de femeile care-si strica chipurile lor cu farduri si cu incondeierile ochilor spre vatamarea tinerilor desfranati? Cei ce-si smolesc fetele lor se vatama numai pe ei insisi; femeile acestea, insa, si pe ele si pe cei ce ii privesc.”⁸³⁶

„**...ca sa fie vazuti de oameni...**” (*theathenai*, in gr.) inseamna literal „el se afla intr-un teatru in timpul reprezentatiei.”⁸³⁷

„Ceea ce ataca Iisus este **intentia fatarnicilor.** Ei doresc sa atraga atentia oamenilor cu postul lor. Prin aceasta, fatarnicii se orienteaza dupa oameni, in loc sa se orienteze – asa cum pretind – dupa Dumnezeu.”⁸³⁸

„**...remediul** este evident. Trebuie sa creasca in noi constiinta lui Dumnezeu pentru a inceta sa mai fim constienti de noi insine.”⁸³⁹

„**...scopul postului** nu e sa ne facem singuri reclama, ci sa ne disciplinam pe noi insine, nu sa castigam laude, ci sa ne declaram umilinta in fata lui Dumnezeu si preocuparea pentru cei nevoiasi.”⁸⁴⁰

„**Ipocrizia** ne priveaza si de influenta spirituala. Fariseii erau o influenta negativa; tot ce atingeau ei era manjit si distrus. Oamenii care ii admirau si ascultau de cuvintele fariseilor se considerau ajutati, pe cand, in realitate, erau prejudiciati.”⁸⁴¹

„**Bine ar fi ca la auzul acestor cuvinte sa suspinam si sa plangem! Ca nu numai ca ii imitam pe fatarnici, dar ii si intrecem.** Cunosc, cunosc multi oameni care nu postesc si arata lumii ca postesc; isi pun masca de postitori desi nu postesc; iar apararea lor este mai rea chiar decat pacatul, ca spun: „Fac asta ca sa nu smintesc multimea!” Ce spui, omule? Dumnezeiasca e legea care ti-a poruncit sa postesti, si tu vorbești de sminteala? Pazindu-o, socotesti ca smintesti, iar calcandu-o, nu smintesti?”

⁸³⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 394

⁸³⁵ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 48

⁸³⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 261

⁸³⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 151

⁸³⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 211

⁸³⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 151

⁸⁴⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 150

⁸⁴¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 49

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Poate fi, oare, o prostie mai mare decat aceasta? Nu incetezi o data sa fii mai rau ca fatarnicii si de doua ori fatarnic?”⁸⁴²

„**Cei ce postesc de ochii lumii** nu vor sa imite pe luptatorii de la jocurile olimpice, care, desi sunt in stadion atatia dregatori si atat popor, vor sa placa unui singur om, cel care le incununeaza victoria, cu toate ca acesta este cu mult inferior celorlalti! Tu, fatarnice, ai doua pricini sa areti Tatalui ceresc biruinta ta: si pentru ca El te incununeaza, si pentru ca El este incomparabil superior tuturor celor ce se afla in teatrul acestei lumi! Si totusi tu areti postul tau, biruinta ta, altora, care nu numai ca nu-ti sunt de vreun folos, dar iti fac si foarte mare paguba.”⁸⁴³

„**Ce rasplata au luat?** Un pumn de aplauze, aprecierile oamenilor, dupa care au umblat, de fapt.”⁸⁴⁴

„Actorul pare stralucitor atata vreme cat tine spectacolul; dar, mai bine spus, nici atunci nu-i socotit stralucitor de toti spectatorii, ca multi dintre ei stiu cine este cel ce joaca rolul. Cand, insa, spectacolul s-a terminat, actorii apar in fata lumii asa cum sunt. Asa patesc si cei care umbla dupa slava desarta, cei care postesc numai de ochii lumii. Pe acestia multi ii cunosc si aici pe pamant si stiu ca nu sunt ce ce vor sa para, pentru ca postul lor este numai o masca; dar, **dupa ce se va termina spectacolul lumii acesteia, cand toate vor fi goale si descoperite, atunci vor fi dati pe fata, in fata intregii lumi.**”⁸⁴⁵

Versetele 17-18: 17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața, 18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

„Este important de observat ca **Domnul Iisus nu anuleaza nevoia postului**, asa cum nu a facut-o nici cu milostenia si nici cu rugaciunea.”⁸⁴⁶

„**Sfintii lui Dumnezeu** din toate veacurile si din toate locurile nu doar au crezut in post, dar l-au si practicat.”⁸⁴⁷

„Sa ne aducem aminte ce s-a intamplat cu Domnul Iisus dupa ce a postit patruzeci de zile si patruzeci de nopti. **Testul ispitirii a dovedit ca postul era pentru El, nu pentru altii.** Ingerii lui Dumnezeu au venit ca sa-l slujeasca abia dupa ce El a castigat batalia, abia dupa ce alegerea voii lui Dumnezeu a fost facuta.”⁸⁴⁸

„**Ungerea** cu ulei este expresia pacii si a bucuriei, la fel ca **spalarea** (cf. 2 Samuel 12, 20; 14, 2; Eclesiastul 9, 8). In plus, este si anuntarea participarii la viata comunitatii, astfel incat oamenii nu sunt la curent despre ceea ce se petrece intre Dumnezeu si ucenicii Sai. Intotdeauna este periculos sa raspandim in jur informatii despre evenimente religioase sau alte lucruri care tin de credinta.”⁸⁴⁹

⁸⁴² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 261

⁸⁴³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 263

⁸⁴⁴ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 250

⁸⁴⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 262

⁸⁴⁶ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 248; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 388

⁸⁴⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 388

⁸⁴⁸ **Faragau Beniamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 250

⁸⁴⁹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 212

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...**ungerea si spalarea** nu sunt in sine mai mult de un ajutor exterior. Ele pot fi complet omise, de indata ce renuntam la aparente inaintea oamenilor si il cautam in postul nostru numai pe Dumnezeu.”⁸⁵⁰

„**Iisus nu sugereaza ceva deosebit**, ca si cum ar trebui sa afisam o voiosie iesita din comun... „Hristos nu ne scoata dintr-o ipocrizie ca sa ne impinga in alta.” El presupune ca „ne pieptanam si ne splam fata” in fiecare zi si ca in zilele de post vom proceda ca de obicei, astfel incat nimeni sa nu ne suspecteze ca am postit.”⁸⁵¹

„Motivul nostru trebuie sa fie dorinta de a fi placuti numai lui Dumnezeu, indiferent de ceea ce pot spune sau face oamenii... S-a spus pe drept cuvânt: „Partea cea mai importanta a vietii crestinului este aceea pe care numai Dumnezeu o vede”. **Atunci cand reputatia devine mai importanta decat caracterul, am devenit ipocriti.**”⁸⁵²

„Hristos, deci, nu ne-a dat aceasta porunca; ci, pentru ca cei vechi aveau obiceiul sa-si unga capetele lor ori de cate ori erau veseli si bucurosi – si asta o poti vedea destul de bine la David si la Daniil – a spus sa ne ungem si noi capetele, nu ca neaparat sa o facem, ci ca **sa ne dam silinta sa ascundem cu mare grija, prin toate mijloacele, bunul acesta, postul.**”⁸⁵³

„**Daca cineva traieste numai pentru gloria lui Dumnezeu, nu trebuie sa-i prescrii cand sa posteasca**, nici ce haine trebuie sa imbrace, sau alte lucruri de genul acesta. Daca a uitat de sine insusi si s-a dedicat lui Dumnezeu, Noul Testament spune ca acel om va sti cum sa manance, cum sa bea si cum sa se imbrace, pentru ca va face toate acestea spre gloria lui Dumnezeu... Chiar daca lumea nu va sti niciodata cum suntem noi, Dumnezeu stie; si in Marea Zi ne va prezenta in fata intregii lumi.”⁸⁵⁴

Parafrazandu-l pe Hristos, am putea spune: „...**daca vrei sa areti oamenilor, aici pe pamant, postul tau, apoi pierzi slava ce vreau sa ti-o dau; si, dimpotriva, o castigi daca dispretuiesti laudele oamenilor.** Atunci, pe lumea cealalta, te vei bucura in toata voia de slava. Dar, inainte de slava aceasta culegi mult folos chiar aici pe pamant, pentru ca supui sub picioarele tale toata slava omeneasca, scapi de robia amara a oamenilor si ajungi un adevarat postitor. Iar daca postesti ca sa areti oamenilor ca postesti, atunci, pe lumea cealalta, te vei gasi ca intr-o pustie: nu va fi nimeni care sa te priveasca, pentru ca de nicaieri nu se va vedea ca ai postit.”⁸⁵⁵

IV. APLICAREA:

⁸⁵⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 212

⁸⁵¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 150; cf si **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 395-396

⁸⁵² **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 49

⁸⁵³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 262

⁸⁵⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 396

⁸⁵⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 263

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 16: Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata.

Postul înseamnă renunțarea de bunăvoie la hrana - parțial sau total, pentru un timp mai lung sau mai scurt – în vederea disciplinării spirituale.

Pentru că trupul și sufletul sunt legate ființial, disciplinarea unuia nu se poate realiza făcând abstracție de disciplinarea celuilalt.

Privarea de hrană fără trăirea vieții în conformitate cu voia lui Dumnezeu nu este post ci cură de slăbire.

Postul trebuie să însoțească momentele de căință și pocăință pentru păcate, ca și rugăciunile pentru o calauzire specială din partea lui Dumnezeu.

Prin post nu ne construim propria armă de învingere a celui rău, ci ne transpunem într-o stare în care beneficiem de biruința Domnului Iisus asupra lui și asupra tuturor încercărilor și ispitelor.

Este greșit să postim mecanic – în virtutea identității noastre confesionale – ori pur și simplu pentru a-l provoca pe Dumnezeu să ne binecuvinteze.

Postul trebuie să servească modelării noastre individuale, nu impresionării celor din jur ori manipularii lui Dumnezeu.

În multe situații, ipocrizia religioasă va presupune practicarea cu mai mare ardoare a unei discipline spirituale cum ar fi postul.

Ipocrizia religioasă ne împinge spre a crea o imagine exterioară cât mai expresivă a faptului că suntem postitori.

În fiecare cultură și perioadă de timp, postului făcut cu ipocrizie îi vor corespunde manifestări exterioare specifice și distincte – total sau parțial.

Avem o concepție foarte greșită despre spiritualitate atunci când considerăm că trebuie să arătăm nenorociți pentru a fi socotiți spirituali.

Intenția launtrică a inimii fiecăruia dintre noi califică sau descalifică postul nostru.

Culmea ipocriziei în postire constă în a nu posti, dar a-ți crea masca exterioară de om postitor.

Pe măsura ce conștiința realității divine va umbri propria conștiință de sine vom fi capabili să evităm postirea cu ipocrizie.

În măsura în care căutăm aprecierile oamenilor pentru postul nostru vom pierde aprecierea lui Dumnezeu.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Masca exterioara de oameni postitori o putem pierde oricand in fata celor care ne cunosc oricum cum suntem in realitate si nu ne va mai folosi la nimic, cu siguranta, la sfarsitul lumii cand Dumnezeu *va da totul pe fata* la judecata de obste.

Versetele 17-18: 17 Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața, 18 ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Domnul Iisus asteapta ca noi sa postim.

Ca sa evitam ipocrizia atunci cand postim trebuie sa ne purtam cat se poate de natural, evitand orice cod al reprezentarilor asociate acestei practici religioase in perioada istorico-culturala din care facem parte.

In concret, vom evita ipocrizia in timpul postului atunci cand nu vom incerca sa adoptam manifestarile exterioare pe care le-am vait la cei pe care ii consideram oameni postitori.

Atunci cand reputatia devine mai importanta decat caracterul, am devenit ipocriti.

In masura in care postul nostru il va viza doar pe Dumnezeu, El va fi cel care ne va oferi rasplata, pentru viata noastra religioasa, la sfarsitul veacurilor.

Matei 6, 19-24

Temă:

Crestinismul presupune renuntarea la valorile trecatoare pentru cele vesnice

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 19	19. Nu vă adunați vouă comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură,	19. Nu va adunați comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură;	19. Nu va strângeți comori pe pământ, unde moliile și viermele nimicesc, unde hoții dezgroapă și fură.	19. Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
v. 20	20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici moliile, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură;	20. ci adunați-vă comori în cer, unde nici moliile și nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură;	20. Adunați-vă însă comori în cer, unde nici moliile și viermele nu nimicesc, unde hoții nu dezgroapă, nici nu fură.	20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
v. 21	21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.	21. ca unde-ti este comoara, acolo-ti va fi și inima!	21. Caci unde-ti este comoara, acolo va fi și inima ta.	21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

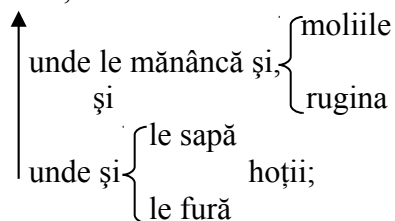
„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

v. 22	22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;	22. Luminătorul trupului este ochiul; deci, dacă ochiul tau e curat, tot trupul tau va fi luminat;	22. Ochiul este lumina corpului. Dacă ochiul tau este lipede, tot corpul tau va fi luminat.	22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
v. 23	23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunec, dar întunecul cu cât mai mult?	23. dar dacă ochiul tau e rău, tot trupul tau va fi întunecat. Deci, dacă lumina care se afla'n tine este întuneric, cu cat mai mult întunericul!	23. Dar dacă ochiul tau este vatamat, tot corpul tau va fi întunecat. Asadar, dacă insasi lumina din tine este întuneric, ce întunecime!	23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
v. 24	24 Nimenea nu poate a sluji la doi domni, că sau pe unul va urî si pe altul va iubi, sau de unul se va tine si de altul nu va griji; nu puteti lui Dumnezeu a sluji si lui mamona.	24. Nimeni nu poate sluji la doi domni, caci sau pe unul il va uri si pe celalalt il va iubi, sau de unul se va alipi si pe celalalt il va dispretui; nu puteti sa slujiti lui Dumnezeu si lui Mamona	24. Nimeni nu poate servi la doi stapani. Fie ca pe unul il va ura si pe celalalt il va iubi, fie ca la unul va tine, iar pe celalalt il va dispretui. Nu puteti servi si lui Dumnezeu si Banului.	24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

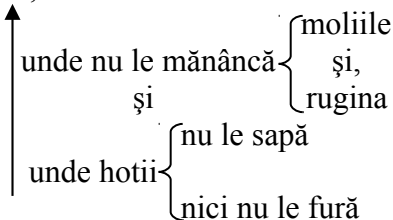
Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

19 Nu vă strângeți comori pe pământ,

20 ci strângeți-vă comori în cer,

21 Pentru că unde este comoara voastră,

↑ acolo va fi și inima voastră.

22 Ochiul este lumina trupului.

↑ Dacă ochiul tău este sănătos,

↑ tot trupul tău va fi plin de lumină;

23

dar
dacă ochiul tău este rău,

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

tot trupul tău va fi plin de întuneric.

Așa că,
dacă lumina care este în tine este întuneric,
↑cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!

24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni.

↑Căci
↑sau va urî pe unul
și
va iubi pe celălalt;
sau va ține la unul,
și
va nesocoti pe celălalt:
Nu puteți sluji { lui Dumnezeu
și
lui Mamona.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
 24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Unde se petrec aceste lucruri?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
 20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
 21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
 22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
 24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
 20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
 21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
 22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
 24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Cum evoluează totul?

19 Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;
 20 ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
 21 Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
 22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
 24 Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 6, 19-24 abordează tema *inavutirii* sau a *strangerii de comori*, și poate fi înțeles atât în raport de *complementaritate* cu cele anterioare cât și ca o *introducere* pentru o nouă perspectivă de

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

analiza – vizand acelasi obiectiv, al aceastei sectiunii din *Predica de pe Munte* (Matei 5, 21-7, 12), de a contura cat mai limpede *conduita* ucenicului lui Hristos.

Din *perspectiva complementaritatii* cu paragrafele anterioare, putem usor sa observam ca si acest paragraf se inscrie in critica pe care o face Iisus neprihanirii fariseice care nu va folosi la intrarea in Imparatia Cerurilor (Matei 5, 20). De altfel, chiar in Evanghelia mateeana, El va critica in mod explicit materialismul de care dau dovada liderii religiosi ai poporului: „*Vai de voi, carturari si farisei fatarnici! Pentru ca voi mancati casele vaduvelor in timp ce, de ochii lumii, faceti rugaciuni lungi...*” (Matei 23, 14).

Si totusi, putem sesiza si o noua perspectiva de analiza, inscrisa oarecum intr-o aluzie anterioara la *paganism* (vezi Matei 6, 7). Ideea aceasta este reluata, in special vis a vis de ingrijorare (Matei 6, 32), incadrand oarecum si paragraful nostru. Prin urmare, ratiunea acestui text este si aceea de a-i motiva pe ucenici sa nu accepte inchinarea la *zeul materialismului*, asa cum face lumea care nu cunoaste pe Dumnezeu.

In fine, putem observa ca, o data cu acest paragraf, intram intr-o noua sectiune a Predicii de pe Munte, care abordeaza problema atitudinii ucenicilor fata de valorile (sau *non-valorile*) lumii, ilustrate prin *materialism* (Matei 6, 19-24), *ingrijorare* (Matei 6, 25-34) si *conflictul* dintre oameni, exprimat prin judecata urmata de condamnare (Matei 7, 1-6).

Urmarind structura paragrafului Matei 6, 19-24, putem observa ca acesta se exprima prin antiteza in prima parte (v. 19-20), aratand superioritatea valorica neta a comorilor ceresti in raport cu cele pamantesti, dupa care Mantuitorul afirma o serie de imperative (v. 21-24), care indica caile prin care se pot *agonisi*, in aceasta lume, comori eterne.

Comorile ceresti sunt net superioare celor *pamantesti*, din perspectiva durabilitatii si sigurantei lor. Orice ar aduna ucenicii in lumea aceasta, in mod egoist, mai devreme sau mai tarziu, se va risipi sub actiunea procesului de *degradare* fizica-naturala omniprezent, ori sub aceea a devalorizarii si a deprecierei economice. Daca, in schimb, vor *converti* orice comoara pamanteasca in *energie* pentru formarea in ei insisi a caracterului si a conduitei de ucenici ai lui Iisus si ajutorarea altora, avutiile trecatoare vor fi transformate in posesiuni vesnice – intrucat omul este singura fiinta destinata unei existente vesnice.

Din perspectiva teoretica, era captivant ceea ce spunea Mantuitorul, insa El stia bine cat de serioasa este provocare pe care o lanseaza prin afirmatia Sa. Tocmai de aceea, El le-a aratat ucenicilor ce trebuie sa faca pentru a putea aduna comori vesnice.

In primul rand, El le-a cerut sa-si focalizeze *viziunea vietii* lor inspre acest fel de comori. *Inima* insemna, in acest context, tocmai *tinta preocuparilor* celor mai importante. Odata ce ele au *capatat* o valenta autentic spirituala, exista cadrul necesar pentru actiunea de *agonisiree a comorilor vesnice*.

In al doilea rand, *ratiunea* (alaturi de *sentimente*) trebuie sa urmareasca numai valori conforme cu aceasta noua viziune a vietii. *Ochiul* nu este altceva decat un organ care serveste ratiunea, el trebuind sa prezinte o *atentie selectiva*, servind numai valorificarea spirituale a *posesiunilor materiale*, si nicidecum identificarii de noi obiective pentru *agoniseala egoista*. In ultima instanta, „*lumina care este intuneric*” poate fi inteleasa tocmai ca cea mai grava pervertire a conduitei ucenicului lui Iisus, fiind o traire formală a credintei concomitent cu *complacerea* in spiritul materialismului.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În al treilea rând, *vointa* trebuie să fie acordată noii viziuni a vieții și noii *rațiuni sanatoase*. Admiratia și devotamentul ucenicului lui Iisus nu pot fi împartite între Dumnezeu și *Mamona* (spiritul materialismului), pentru că ambii vor, în ultima instanță, *totul* sau *nimic*. De altfel, orice încercare de *duplicitate* nu poate sfârși decât prin alegerea, în cele din urmă, a unuia sau a altuia dintre cei doi stăpâni – cel mai adesea a lui *Mamona*.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Ne-am obișnuit să împartim viața în „spirituală” și „materială”, dar Iisus n-a făcut o asemenea deosebire. În multe din parabolele Lui, El a arătat limpede că o atitudine corectă față de bogăție este un semn de adevărată spiritualitate (vezi Luca 12, 14 și urm; 16, 1-31). Fariseii erau lacomi (v. 14) și foloseau religia pentru a face bani. Dacă dispunem de adevărată dreptate a lui Hristos în viața noastră, vom avea o atitudine corespunzătoare față de bogăția materială.”⁸⁵⁶

„În prima jumătate a capitolului 6 din Matei (v. 1-18), Iisus descrie **viața privată** a creștinului, din „camaruta” (darnicia, rugăciunea, postul); în a doua jumătate (v. 19-34) El este preocupat de afacerile **noastre publice**, din lume (problema banilor, posesiunilor, hranei, bauturii, îmbracamintei și ambiției)... diferiți de ipocrizia celor religioși (c. 1-18), iar acum diferiți și de materialismul celor nereligioși (v. 19-34)... acum El ne poruncește să renunțăm la sistemul de valori al neamurilor (v. 32).”⁸⁵⁷

„Domnul Iisus ne previne de faptul că – dacă ne imaginăm mostenirea pământului așa cum și-o imaginează majoritatea oamenilor – dușmanii noștri cei mai inversunați sunt moliile, rugina și hoții. Dacă pornim să mostenim pământul strângând comori pe pământ, ceea ce strângem azi va fi mâncat de moliile, rugineste sau se risipește, și cu cât adunăm mai mult, cu atât suntem mai săraci. Mai mult, Domnul Iisus ne spune că pământul pe care trebuie să-l mostenim prin blândetea noastră trebuie să fie parte din Împărăția lui Dumnezeu, căci, altfel, ne pomenim încercând să slujim la doi stăpâni. Or, lucrul acesta nu se poate, căci sau vom ura pe unul și vom iubi pe celălalt, sau vom tine la unul și vom nesocoti pe celălalt. Pentru că să rezolvăm această dilemă, trebuie să alegem acum și aici între cele două „pământuri” pe care dorim să le mostenim: pământul acesta mâncat de moliile și de rugina și pradat de hoți sau Pământul și Ceruri noi, „în care va locui neprihănirea” (2 Petru 3, 13). Această decizie este vitală, pentru că o dată ce ne-am definit locul comorii noastre, ne-am definit și căutările inimii noastre.”⁸⁵⁸

Versetul 19: Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;

„...Cum anume poți să mostenești pământul, fără să-ți strângi comori pe pământ, fără să te îngrijești cu privire la ce vei manca, ce vei bea, cu ce te vei îmbraca?”⁸⁵⁹

⁸⁵⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 49

⁸⁵⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 166

⁸⁵⁸ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 250

⁸⁵⁹ Faragau Beniamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 250

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Cu strangerea de comori Iisus abordeaza o tendinta elementara a vietii noastre. In special o data cu inaintarea in varsta, oamenii sunt in pericol in acest domeniu.”⁸⁶⁰

Lume: „Cuvantul nu desemneaza universul fizic, sau doar un grup de oameni, ci o conceptie si o mentalitate; el se refera la un mod de a privi lucrurile, un fel de a vedea intreaga viata.”⁸⁶¹

„Nicaieri Iisus nu a preamarit saracia si nu a criticat obtinerea legitima a averii... Nu este gresit sa posedam lucruri, dar e gresit ca lucrurile sa ne posede pe noi.”⁸⁶²

„...**nu sunt interzise posesiunile in seale**; Scriptura nu interzice niciunde proprietatea privata. In al doilea rand, crestinilor nu li se interzice sa faca economii „pentru zile negre” sau, in aceeasi ordine de idei, nici asigurarea de viata, care este o forma de economie cu obligativitate autoimpusa. Dimpotriva, Scriptura lauda furnica pentru ca isi aduna vara hrana de care are nevoie in timpul iernii si declara ca un credincios care nu le poarta de grija din punct de vedere material celor din casa lui este mai rau decat un necredincios (Porverbe 6, 6; 1 Timotei 5, 8). In al treilea rand, nu trebuie sa dispretuim, dimpotriva, trebuie sa apreciem lucrurile bune pe care Creatorul nostru ni le-a dat din plin, ca sa ne bucuram de ele (1 Timotei 4, 3.4; 6, 17)... **Iisus le interzice celor ce-L urmeaza acumularea egoista de bunuri** (NB: „Nu strangeti comori *pentru voi insiva* pe pamant”); traiul extravagant si luxos; inima impietrita care nu simte nevoia colosala a oamenilor defavorizati de pe pamant; inchipuirea nebuneasca cum ca viata unui om ar sta in multimea averilor sale (Luca 12, 15) si materialismul care ne praponesc inimile pe pamant.”⁸⁶³

„Domnul nu spune: „Nu va strangeti bani”, ci: „Nu va strangeti comori”. Termenul „comori” este foarte larg si cuprinzator. Include banii, dar nu numai banii. Inseamna ceva mult mai important.

Domnul nostru este interesat aici nu atat de mult de posesiunile noastre, cat de atitudinea noastra fata de ele. Nu conteaza ce are un om, ci ce crede el despre bogatia lui, felul in care el se raporteaza la ceea ce are. A avea bogatii nu este ceva rau in sine... Domnul nostru se ocupa de oamenii care isi extrag principala, daca nu chiar singura, satisfactie a vietii numai din lucrurile ce apartin acestei lumi... Toti avem comori intr-o forma sau alta. Poate ca nu sub forma unor bani. Poate fi sotul, sotia sau copiii; poate fi un dar pe care l-am primit, care valoreaza, de fapt, foarte putin in bani. Pentru unii oameni comoara lor este casa pe care o au. Aici se vorbeste despre pericolul de a ne mandri cu casa noastra, de a trai efectiv pentru ea. Indiferent despre ce este vorba, sau cat de marunt ar fi lucrul respectiv, daca el inseamna totul pentru tine, atunci el este comoara ta, este lucrul pentru care traiesti. Impotriva acestui pericol ne avertizeaza Domnul aici.”⁸⁶⁴

„**Comorile pamantului pot fi utilizate pentru Dumnezeu.** Dar daca adunam bunurile materiale pentru noi insine, le vom pierde si ne vom pierde *si ne vom pierde si inima impreuna cu ele*. In locul imbogatirii spirituale vom experimenta saracia.”⁸⁶⁵

Pericolul ambitiilor: Exista oameni care „nu pot fi ispititi de bani, dar pot fi ispititi de statutul social si de pozitie. Daca diavolul vine si le ofera o mita materiala, ei zambesc insensibili la ea. Dar daca vine la ei cu viclenie si le ofera o pozitie mai inalta in slujirea lor crestina, incerca sa se convinga pe ei insisi ca nu sunt preocupati de a altceva decat de slujirea lor; drept urmare, accepta acea pozitie, si curand observi o decadere treptata in autoritatea si puterea lor spirituala. Promovarea a cauzat nenumerate rele in Biserica lui Dumnezeu unor oameni care au fost onesti si cinstiti, dar care nu au

⁸⁶⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 214

⁸⁶¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 434

⁸⁶² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 49

⁸⁶³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 168

⁸⁶⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 435-436

⁸⁶⁵ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 50

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

vegheat împotriva acestui pericol. Ei și-au strans fără să știe comori pe pământ... Multi predicatori au fost ruinați de congregația lor. Lauda și încurajările venite din partea celor din congregație aproape că i-au distrus ca mesageri ai lui Dumnezeu...”⁸⁶⁶

„Mai înainte Domnul ne spusese numai că trebuie să miluim; acum ne arată și cât trebuie să miluim, spunând: **„Nu va adunați comori”**... „Pentru ce te temi? ne întreaba Domnul. Te temi să nu-ți cheltuiești averile dacă dai milostenie? Da milostenie, și atunci nu se vor cheltui! Mai mult, nu numai că nu se cheltuiesc, dar le vei primi înapoi cu mai mult adaos. Ti se vor adăuga și averile cele din ceruri.”⁸⁶⁷

„În Palestina, se putea săpa sub peretele casei deoarece era din lut. În felul acesta, **hotul ajungea la cufarul în care era comoara.**”⁸⁶⁸

„**Credem că putem fi liniștiți în privința siguranței casei noastre, dar descoperim că hoții au patruns prin efracție și au jefuit-o.** Există și alți pradatori care ne amenință mereu – boala, pierderea slujbei, colapsul industrial, războiul și, în sfârșit, moartea însăși. Indiferent care este lucrul de care ne agățăm în această lume, unul sau altul dintre hoții acestia ne amenință mereu și în cele din urmă ni-l va lua.”⁸⁶⁹

„Cuvântul grecesc pentru **„rugină”** (*broxis*) înseamnă „a manca”; el poate fi o referire la corodarea cauzată de rugină sau, la fel de bine, la orice parazit ori insectă daunatoare. Astfel, în vremea aceea, moliile intrau în hainele oamenilor, sobolanii și soarecii le mâncau granele adunate, viermii atacau orice ar fi ascuns în pământ și hoții le spargeau casele și le furau ceea ce țineau în ele. Nimic nu era în siguranță în lumea antică. Iar în cazul nostru, al celor din epoca modernă, ceea ce încercăm să protejăm prin insecticide, trave pentru rozătoare, curse de soareci, vopsele anticorozive și alarme antiefracție se pierde prin inflație, ori devaluare, ori crize și depresii economice. Și chiar dacă unele ar ține întreaga viață, nu putem lua cu noi nimic din ele în viața următoare.”⁸⁷⁰

„**Există un element de degradare în tot ceea ce ne înconjoară**, indiferent dacă ne place sau nu... Aceste lucruri nu pot satisface niciodată pe deplin. Este întotdeauna ceva în neregulă cu ele; mereu le lipsește ceva. Nimeni pe pământul acesta nu este pe deplin satisfăcut; și chiar dacă dintr-un punct de vedere s-ar putea crede că unii au tot ce își doresc, ei de fapt doresc altceva, ce nu au. Fericirea nu poate fi atinsă... noi însă ne tindem să ne plictisim de ele. Poate că ne bucurăm de ele pentru o vreme, dar într-un fel sau altul ele încep să palească sau ne pierdem noi interesul față de ele. De aceea, vorbim mereu despre lucruri noi și le căutăm cu nesat. Moda se schimbă; și cu toate că unele lucruri ne entuziasmează o vreme foarte mult, curând ele nu ne mai interesează ca înainte... Orice ai face, nu puteți scăpa de această impuritate; molia și rugină sunt prezente, și orice substanță chimică ai folosi, nu puteți opri procesul degradării... Cea mai minunată floare pe care o ai începe să moară imediat ce ai cules-o.”⁸⁷¹

Versetul 20: ...ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugină și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.

⁸⁶⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 436-437

⁸⁶⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 264

⁸⁶⁸ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 214

⁸⁶⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 445

⁸⁷⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 169

⁸⁷¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 443-444

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Ce inseamna sa strangem comori in cer? Inseamna sa folosim *tot ceea ce avem* pentru gloria lui Dumnezeu.”⁸⁷²

„Se pare mai degraba ca se refera la lucruri de genul: formarea unui caracter hristic (intrucat in cer nu putem duce nimic in afara noastra insine); cresterea in credinta, nadejde si dragoste, despre care Pavel spune ca „raman” toate (1 Corinteni 13, 13); cresterea in cunoasterea lui Hristos, pe care intr-o zi Il vom vedea fata in fata, si folosirea banilor pentru cauze crestine, **singura investitie cu dividende vesnice**.”⁸⁷³

Ilustratie: Intr-o zi un boier se intalni cu un taran pe camp. Boierul ii spuse: Vezi pamanturile astea? Toate sunt ale mele. Taranul, indreptandu-si ochii in sus, ii raspunse: Dumneata vezi cat de mare e cerul? Tot e al meu.

„Si odata plecati de aici nu mai putem cumpara nici undelemn (Matei 25, 1-13) si nici nu mai putem dobandi iertare, oricat ne-am ruga, chiar daca s-ar ruga pentru noi Avraam sau Noe sau Iov sau Daniil. Deci, cat mai avem vreme, sa facem asa ca sa dobandim indraznire multa inaintea lui Dumnezeu, sa strangem untdelemn din belsug, **sa mutam toate averile noastre in cer**, ca sa ne bucuram de toate la timpul cuvenit si mai ales atunci cand ne vor trebui.”⁸⁷⁴

„...**comorile pe pamant** se pot strica si deci sunt nesigure, in timp ce **comorile in cer** nu se pot strica si deci sunt sigure.”⁸⁷⁵

„Ceea ce bogatia nu aduce, aduce viata de ucenic al lui Iisus: **slava vesnica la Dumnezeu**.”⁸⁷⁶

„**Marele adevar pe care nu trebuie sa-l pierdem niciodata din vedere** este ca in viata aceasta nu suntem decat niste pelerini. Trecem prin viata sub privirea lui Dumnezeu, in directia Lui si a vesnicei noastre sperante... Daca avem o conceptie corecta despre noi insine in aceasta lume, considerandu-ne niste pelerini, niste copii ai lui Dumnezeu care se indreapta spre Tatal lor, toate lucrurile isi vor gasi adevarata semnificatie... Imi spun oare in fiecare zi din viata mea ca ea este doar o noua borna kilometrica pe langa care trec, fara drum de intoarcere, fara posibilitatea de a reveni asupra ei?”⁸⁷⁷

„Ce vrei? il intreaba Domnul. Vrei sa-ti pastrezi averile si sa te desfatezi de placere? Iti voi satisface cu prisosinta si o dorinta si alta **daca vei ingropa aurul tau acolo unde iti poruncesc Eu**.”⁸⁷⁸

„**Daca aveti bani, folositi-i cat sunteti in lumea aceasta** pentru ca atunci cand veti ajunge in glorie, cei ce au beneficiat de pe urma lor sa fie acolo si sa va primeasca.”⁸⁷⁹

„Dumnezeu insusi le pune deoparte pentru noi. Nici un dusman nu ne poate jefui de ele, nici macar sa ajunga la ele. Lucrurile ceresti sunt in afara oricarei amenintari deoarece Dumnezeu Insusi este pazitorul lor. **Placerile spirituale sunt invulnerabile**, ele se gasesc intr-un loc inexpugnabil.”⁸⁸⁰

⁸⁷² Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 50

⁸⁷³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 170

⁸⁷⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 270

⁸⁷⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 168

⁸⁷⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 214

⁸⁷⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 438-439

⁸⁷⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 268

⁸⁷⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 438

⁸⁸⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 445

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 21: Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

„Tindem sa consideram drept atitudini lumesti numai anumite lucruri particulare, intotdeauna acelea de care noi nu ne facem vinovati. De aceea, **argumentam ca nu avem nimic de-a face cu lumea.**”⁸⁸¹

„Putem sa spunem: „**Unde este tinta ta acolo este si inima ta**”, insa nu putem sa spunem: „Acolo unde este inima ta acolo este si tinta ta”. Caci aici, *inima* inseamna a fi legat de (a tine la) ceva... Cand nu exista insa o tinta, viata noastra se risipeste si inima ramane nelinistita.”⁸⁸²

„Domnul iti spune: „Dar, chiar daca averea ta nu-i mancata nici de molii si nu-i furata nici de hoti, paguba ta e foarte mare: **esti pironit de cele de jos**, schimbi libertatea cu robia, pierzi averile cele ceresti, nu mai poti gandi cele inalte, ci totdeauna bani, dobanzi, imprumuturi, castigurisi afaceri inrobitoare”. Pate fi, oare, o ticalosie mai mare? Un om ca acesta este intr-o stare mai rea decat un rob; isi pune pe umeri cea mai cumplita tiranie, isi vinde cel mai mare buna al sau: nobletea de om si libertatea.”⁸⁸³

„Daca-ti depui averile in cer, nu ai numai castigul ca primesti rasplata pentru ele, dar primesti plata chiar aici pe pamant: ca le muti in cer, gandesti cele ceresti si te ingrijesti de cele de acolo; ca este lamurit ca acolo unde ti-ai depus comoara, **acolo ti-ai mutat si inima**; iar daca depui averile tale pe pamant, n-ai parte de ele.”⁸⁸⁴

Versetele 22-23: 22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!

„Cel mai greu este sa progresezi in timp ce privesti concomitent in doua directii.”⁸⁸⁵

„Cum vom mai vedea, deci, **daca vom strica tocmai organul care da lumina si celorlalte madulare?** Dupa cum cel care starpeste izvorul a secat si raul, tot astfel cel care strica mintea a tulburat toata activitatea sufletului in viata aceasta.”⁸⁸⁶

„**Aproape tot ceea ce face trupul depinde de capacitatea noastra de a vedea.** Avem nevoie sa vedem pentru a alerga, a sari, a conduce masina, a trece strada, a gati, a broda, a vopsi. Cum ar veni, ochiul „ilumineaza” ceea ce face trupul prin mainile si picioarele sale. Este adevarat ca oamenii fara vedere se descurca deseori umitor de bine, invatand sa faca multe lucruri fara ajutorul ochilor si dezvoltandu-si alte facultati pentru a compensa lipsa vederii. Totusi, principiul ramane valabil: un om cu vedere umbla in lumina, in timp ce un nevazator se afla in intuneric... la fel cum ochii afecteaza intregul trup, tot asa ambitia noastra (locul asupra caruia ne atintim ochii si inima) ne afecteaza intreaga viata. Dupa cum un ochi care vede da lumina trupului, la fel o ambitie nobila si nedivizata de a-L sluji pe Dumnezeu si pe semenul nostru da sens vietii si arunca lumina asupra a tot ceea ce

⁸⁸¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 442

⁸⁸² **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 215

⁸⁸³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 265

⁸⁸⁴ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 266

⁸⁸⁵ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 50

⁸⁸⁶ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 266

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

facem... daca viziunea noastra este intunecata de falsii dumnezei ai materialismului si daca ne pierdem simtul valorilor, intreaga viata ne va fi in intuneric si nu vom putea vedea incotro mergem.”⁸⁸⁷

„Ca si in limba romana, cand este vorba despre **„ochiul rau”** nu ne referim la o proprietate exterioara a ochiului, ci la inima, care se contopeste cu ochiul. Ochiul este instrumentul inimii si vede intr-o anumita masura ceea ce vrea sa vada inima. Pe de alta parte, prin perceptia senzoriala a ochiului este influentata la randul ei lumea gandurilor si chiar tot omul launtric... El tinteste aici in mod special lacomia omului, desi aceste cuvinte sunt valabile in sine si in cazul altor pacate. Zgarcenia este la fel de grava...”⁸⁸⁸

„Bogatia, spune Domnul, nu va vatama numai pentru ca inarmeaza pe hoti impotriva voastra, nici numai pentru ca intuneca desavarsit mintea ci si pentru ca va scoate din robia lui Dumnezeu, facandu-va **prizonieri banilor**...”⁸⁸⁹

„**Nu putem sa ne gandim la lucrurile acestea in mod teoretic**, fara ca ele sa determine trairea noastra practica. Suntem cu totii implicati in ele; cu totii suntem in stransoarea puternica a atitudinii lumesti, care pur si simplu ne va stapani daca nu suntem constienti de ea... „Umbrele inchisorii incep sa se intinda peste tanarul in prag de maturitate.” Oare nu cunoastem cu totii experienta aceasta? Ea exista. Exista o inchisoare, si ea se strange tot mai mult in jurul nostru daca nu suntem atenti. Stransoarea aceasta, puterea aceasta ne stapaneste si devenim sclavii ei. Lucrurile acestei lumi ne prind si ne stapanesc sentimentele, afectiunea si intreaga noastra sensibilitate. Aceasta parte a naturii noastre este cu totul prinsa de ele si ajungem sa le iubim.”⁸⁹⁰

„Daca telul nostru este sa castigam bunuri materiale, lucrul acesta inseamna **intuneric launtric**. Dar daca tinta noastra este sa-L glorificam pe Dumnezeu, va fi lumina in interiorul nostru.”⁸⁹¹

„**Intunecarea vederii din cauza dragostei pentru comorile pamantesti tinde sa ne afecteze si moral!** Cat de iscusiti suntem atunci cand vrem sa argumentam ca un anumit lucru pe care-l facem nu este chiar atat de necinstit. Desigur, cand cineva sparge vitrina unui magazin si fura bijuterii de acolo, el este hot; dar daca imi ajustez in mod convenabil declaratia de venit...! Cu siguranta ca asta nu se numeste furt, spunem noi, si incercam sa ne convingem pe noi insine ca totul este in regula.”⁸⁹²

„**Ca urmare a pacatului si a caderii, omul nu mai este guvernat de mintea si de intelegerea lui, ci de dorintele, de afectele si de placerile sale.** Aceasta este invatatura Scripturii. Vedem asadar ca omul se gaseste in situatia teribila de a nu mai fi guvernat de capacitatea lui cea mai inalta ci de altceva – de ceva subsidiar... Nu inseamna ca omul, asa cum l-a facut Dumnezeu, trebuie sa fie strain de sentimente si trairi ale inimii. Important este ca nimeni sa nu fie *guvernat* de emotiile si dorintele lui. Acesta este efectul pacatului. Asadar, omul trebuie sa fie guvernat de mintea lui, de intelegerea lui.”⁸⁹³

„...ca sa nu fim prea multumiti de noi insine din cauza impotrivirii noastre, trebuie sa intelegem ca **Biblia afirma ca orice fel de materialism este ateist**. Nu putem sa-I slujim lui Dumnezeu si lui

⁸⁸⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 171

⁸⁸⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 215-216

⁸⁸⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 272

⁸⁹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 447

⁸⁹¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 50

⁸⁹² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 448

⁸⁹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 454-455

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Mamona; așa ceva este imposibil. Deci, dacă suntem cu adevărat controlați de o concepție materialistă, suntem oameni fără Dumnezeu, orice am zice. Există mulți aței care folosesc un limbaj religios; dar Domnul nostru ne spune aici că mai rău chiar decât materialismul ateu este acel materialism care se crede evlavios – „dacă lumina care este în voi este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!” Omul care crede că este evlavios bazându-se pe faptul că vorbește despre Dumnezeu, susține că el crede în Dumnezeu și merge ocazional la un loc de închinare, dar care în realitate trăiește pentru diverse lucruri pământești – cât de mare este întunericul celui om!”⁸⁹⁴

„**Pacatul orbeste mintea oamenilor în fața unor lucruri care sunt perfect evidente**; și astfel, deși ele sunt atât de evidente, omul păcătos nu le vede... Același lucru este valabil și în cazul banilor. Nu putem să-i luăm cu noi când murim și suntem mereu în pericolul de a-i pierde. Toate aceste lucruri sunt trecătoare și vor dispărea. Dacă omul s-ar opri și s-ar gândi onest la comorile sale pământești, ar trebui să admită că ele sunt într-adevăr trecătoare; dar toți necreștinii tind să trăiască după supoziția contrară. Ei sunt geloși unii pe alții și se învidiază, sacrificând totul pentru aceste comori – care vor trece într-o zi și pe care le vor lăsa în urma lor.”⁸⁹⁵

Versetul 24: Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

„Vorbeste aici de **doi domni**, pentru că dau porunci potrivnice; că dacă n-ar fi așa, nici n-ar fi doi.”⁸⁹⁶

„**Dumnezeu și Mamona emit amândoi o pretentie totalitară asupra noastră**. Lucrurile lumesti au, fără discuție, precum am văzut, pretenții totalitare de la noi.” Cf. Deuteronom 6, 5; Matei 22, 37; Marcu 10, 21; Matei 10, 37⁸⁹⁷

„Iisus ne explică acum că în spatele alegerii celor două comori (unde o strângem) și cele două vederi (asupra a ce ne atintim ochii) se află **alegerea și mai importantă dintre doi stăpâni** (pe cine vom sluji).”... o alegere între Dumnezeu și Mamona, adică între Insuși Creatorul cel viu și orice obiect din creația noastră pe care îl numim „bani” („mamona” fiind transliterarea cuvântului aramaic pentru bogăție).”⁸⁹⁸

„**Aforismul porneste de la două premise**. Prima este că fiecare om slujește cuiva. Dacă omul nu-i slujește lui Dumnezeu, atunci îi slujește diavolului sau în mod specific diavolului banilor, Mamona. Mamona este un cuvânt iudaic care s-a păstrat chiar și în textul grecesc... A doua premisa este că nimeni *nu poate sluji la doi stăpâni* pe termen lung. Cuvântul stăpan (în greacă „kyrios”) este același cuvânt folosit pentru Iisus în închinare („Domn”). Poate Matei se referă la „domni” supraomenești. În domeniu uman este posibil să avem doi sau mai mulți „domni” (cf. Fapte 16, 16 și urm). Cu toate acestea, nici acolo omul nu-i poate sluji pe toți cu aceiași dragoste.”⁸⁹⁹

„**Există câteva variante sau ajustări atractive**. Fie îl slujesc pe Dumnezeu duminică și pe Mamona în timpul săptămânii, fie pe Dumnezeu cu buzele și pe Mamona cu inima, fie pe Dumnezeu în aparență și pe Mamona în realitate, fie pe Dumnezeu cu jumatate din ființa lor și pe Mamona cu cealaltă jumatate... „oamenii pot lucra pentru doi angajatori, dar nici un sclav nu poate fi proprietatea a

⁸⁹⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 450

⁸⁹⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 456

⁸⁹⁶ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 273

⁸⁹⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 449

⁸⁹⁸ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 172

⁸⁹⁹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 217

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

doi proprietari”, deoarece „esenta sclaviei consta in a avea un singur proprietar si o slujire non-stop”. Asa ca oricine isi imparte devotamentul intre Dumnezeu si Mamona, i l-a dat deja lui mamona, pentru ca pe Dumnezeu il putem sluji doar cu devotamentul nostru intreg si exclusiv. Si aceasta pentru simplul motiv ca El este Dumnezeu: „Eu sunt Domnul, acesta este Numele Meu, si slava Mea n-o voi da altuia” (Isaia 42, 8; 48, 11).”⁹⁰⁰

„**Nimic nu este mai insultator pentru Dumnezeu** ca a folosi Numele Lui si, in acelasi timp, a arata clar ca il slujim pe Mamona intr-o forma sau alta.”⁹⁰¹

„In banii castigati, **omul se inchina puterii pe care el presupune ca a dobandit-o** si se afla totusi in robia unui idol suprauman.”⁹⁰²

„Este cu mult mai cumplit sa-ti fie mintea inrobita de aceasta boala decat sa stai la inchisoare. A sta la inchisoare nu se intampla totdeauna. Dar **totdeauna dragostea de bani robeste mintea.**”⁹⁰³

„**Iov a fost bogat, dar n-a fost rob lui mamona**; nu era stapanit de mamona, ci-l stapanea; era stapan nu rob. Stapanea toate averile lui, ca si cum ar fi fost administratorul unor averi straine; asa le stapanea... Bogatii de azi nu sunt ca Iov, ci mai rai decat sclavii, ca si cum ar plati biruri unui tiran cumplit. Dragostea de bani se aseaza in mintea bogatilor ca intr-o cetatie si, de acolo de sus, le da in fiecare zi porunci pline de toata faradelegea...”⁹⁰⁴

Ilustratie: „...intr-o zi un fermier s-a dus foarte fericit si bucuros la sotia si la familia lui ca sa le spuna ca vaca lor cea mai buna a fatat doi vitei gemeni, unul rosu si unul alb. El le-a declarat: „Stiti, am primit dintr-o data indemnul sa dedicam unul dintre vitei Domnului. Ii vom creste impreuna si, cand va sosi momentul, vom vinde unul si vom pastra castigul pentru noi, iar pe al doilea il vom vinde si vom da castigul obtinut pentru lucrarea Domnului”. Sotia l-a intrebat pe care-l va dedica Domnului. „Nu trebuie sa ne preocupe aceasta problema acum, a raspuns el, ii vom hrani pe amandoi la fel, iar la momentul potrivit vom proceda cum am spus.” Spunand acestea, fermierul a plecat. Peste cateva luni el a intrat in bucatarie foarte abatut si nefericit. Cand sotia l-a intrebat ce il framanta, el a raspuns: „Am vesti proaste pentru tine. Vitelul Domnului a murit”. „Dar, a replicat ea, inca nu deciseses care avea sa fie vitelul Domnului”. „Ba da, a spus el, intotdeauna am spus ca va fi cel alb, si cel alb a murit. Vitelul Domnului a murit”... **Intotdeauna moare vitelul Domnului.** Cand banii se castiga greu, contributia pentru Domnul este prima cheltuiala la care renuntam. Este intotdeauna prima masura la care recurgem. Poate ca nu trebuie sa spunem „intotdeauna”, caci ar fi nedrept; dar pentru atat de multi dintre noi renuntarea la darnicie este primul lucru pe care il facem, iar lucrurile care ne fac cu adevarat placere sunt ultimele pe care suntem dispusi sa le sacrificam.”⁹⁰⁵

IV. APLICAREA:

⁹⁰⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 172

⁹⁰¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 451

⁹⁰² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 217

⁹⁰³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 267

⁹⁰⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 273

⁹⁰⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 451

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 19: Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina, și unde le sapă și le fură hoții;

Viata unui om nu poate fi separata între dimensiunea spirituala și cea pamanteasca, fara ca acestea sa se intrepatrunda.

Cu totii ne straduim sa implinim nevoia de a strange comori in timpul acestei vieti.

Este legitim sa strangi chiar si lucruri materiale, dar este gresit ca agoniselile noastre sa ne domine existenta.

Comorile sunt nelegitime atunci cand le strangem egoist, doar pentru confortul propriu.

Domnul Iisus nu este interesat atat de mult de posesiunile noastre cat de atitudinea noastra fata de ele.

Putem tine chiar si la lucruri marunte mai mult decat la Dumnezeu – si atunci ele devin comoara noastra nelegitima de pe pamant.

Comoara noastra nelegitima poate sa fie si aprecierea din partea oamenilor, pentru care sa fim dispusi sa renuntam la implinirea voii lui Dumnezeu.

Mai devreme sau mai tarziu tot ceea ce agonisim doar pentru noi vom pierde fie prin procesul omniprezent al degradarii, fie prin pericolele furtului si al depreciarii.

Versetul 20: ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.

A strange comori in cer inseamna sa folosesti pe pamant tot ceea ce ai spre gloria lui Dumnezeu.

Sfintirea propriei vieti si sprijinirea celor care au nevoie de mantuire sunt singurele investitii cu dividende vesnice.

Cand avem puterea de a face milostenie din ceea ce avem in lumea aceasta, adunam in cer tot ceea ce cheltuim pe pamant.

Cel mai intelept lucru pe care poti sa-l faci cu comorile adunate pe pamant este sa le muti in cer.

Comorile de pe pamant se pot strica si sunt nesigure, in timp ce comorile din cer nu se pot deteriora si sunt sigure.

Doar daca traim fiecare zi cu convingerea ca noi calatorim spre cer ne vom putea strange acolo toate comorile de pe pamant.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Orice comoara din lumea aceasta poate fi mutata in cer daca o investesti asa cum te sfatuieste Dumnezeu.

Cea mai mare implinire pe care ti-o pot aduce banii este ca, investindu-i in alti oamenii din jurul tau, sa-i poti regasi pe acestia in Imparatia cerurilor alaturi de tine.

Versetul 21: Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

Adesea tindem sa definim ca lumesc orice nu caracterizeaza negativ trairea practica a crestinismului nostru.

Comorile noastre sunt acolo unde tintim prin idealurile si viziunea vietii noastre.

Odata ce ne-am definit locul comorii noastre ne-am definit si cautarile inimii noastre

Chiar daca nu ne-am pierde niciodata averile de pe pamant, suntem nenorociti daca suntem robiti de ele pentru ca ne-am pierdut nobletea umana si libertatea.

Versetele 22-23: 22 Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; 23 dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!

Cel mai greu este sa progresezi in timp ce privesti concomitent in doua directii.

Ceea ce privesc ochii nostri determina si este determinat de ceea ce urmareste mintea noastra.

Cel care isi focalizeaza intreaga ratiune numai spre obtinerea bogatiilor din aceasta lume a tulburat toata activitatea sufletului in aceasta viata.

Suntem in intuneric daca mintea noastra se inchina falsilor dumnezei ai materialismului.

Nu putem sa ne gandim la averile pamantesti doar teoretic, fara ca ele sa determine trairea noastra practica.

Intunericul materialismului produce si un intuneric moral in viata noastra.

Orice fel de materialism este ateist – si in special cel al „crestinului formal” care pare sa fie in relatie cu Dumnezeu dar in realitate se inchina comorilor acestei lumi.

Versetul 24: Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul, și va nesocoti pe celălalt: Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

Dumnezeu si idolul materialismului sunt ireconciliabili si in conflict vesnic pentru sufletele oamenilor.

Alegerea intre o comoara pamanteasca si una cereasca implica alegerea intre Dumnezeu si Mamona.

Slujirea concomitenta a lui Dumnezeu si a lui mamona este imposibila – cel putin pe termen lung.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Nimic nu este mai insultator pentru Dumnezeu ca a folosi Numele Lui si, in acelasi timp, a arata clar ca il slujim pe Mamona intr-o forma sau alta.

In banii castigati, omul se inchina puterii pe care el presupune ca a dobandit-o si se afla totusi in robia unui idol suprauman.

Intotdeauna dragostea de bani inrobește mintea.

Suntem robi banului si materialismului daca, atunci cand ne confruntam cu o problema materiala sau financiara, prima cheltuiala pe care o sacrificam este darnicia promisa lui Dumnezeu.

Matei 6, 25-34

Temă: Crestinismul presupune inlocuirea ingrijorarii cu increderea in Dumnezeu

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducerile textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii si subliniaza-le in tabel.

Vers.	1914	2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	(Pr. Dr. Emil Pascal)	Cornilescu – 1923
v. 25	25. Pentru aceasta grăiesc vouă: nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veti mânca si ce veti bea, nici cu trupul vostru, cu ceva (vă) veti îmbrăca. Au nu este sufletul mai mare decât hrana si trupul decât haina?	25. De aceea va spun: Nu purtati grija pentru viata voastra ce veti manca si ce veti bea, nici pentru trupul vostru cu ce va veti imbraca; oare nu este viata mai mult decat hrana si trupul decat imbracamintea?	25. De aceea va spun: nu va ingrijorati de viata voastra, pentru ceea ce veti manca sau veti bea, nici de corpul vostru, pentru ceea ce veti imbraca. Nu este oare viata mai mult decat mancarea si corpul mai mult decat imbracamintea?	25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
v. 26	26. Căutați la pasările cerului, că nici (nu) seamănă, nici (nu) secără, nici (nu) adună în jitnite si Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe dânsle. Au nu aveti voi mai multă deosebire de acestea?	26. Priviti la pasarile cerului, ca nu seamana, nici nu secera, nici nu aduna in hambare, si Tatal vostru Cel ceresc le hraneste. Oare nu sunteti voi cu mult altceva decat ele?	26. Uitati-va la zburatoarele cerului, cum nici nu seamana, nici nu secera, nici nu aduna in granare, iar Tatal vostru ceresc le nutreste. Nu pretuiti voi oare mai mult decat ele?	26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
v. 27	27. Si care din voi grijindu-se, poate să-si adauge statului său	27. Si cine dintre voi, purtandu-si grija, poate sa-i adauge staturii sale	27. Care dintre voi, framantandu-si mintea, poate oare prelungi cu un	27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	un cot?	un cot?	singur cot durata vietii sale?	cot la înălțimea lui?
v. 28	28. Si de haină ce vă grijiti? Socotiti crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici (nu) torc.	28. Iar de imbracaminte de ce purtati grija? Luati seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc,	28. Iar despre imbracaminte, ce va ingrijorati? Ia uitati-va la crinii câmpului, cum cresc. Nici nu trudes, nici nu tes.	28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
v. 29	29. Iar grăiesc vouă, că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s-a îmbrăcat ca unul dintr-aceștia.	29. dar v'o spun Eu voua ca nici Solomon, în toata slava lui, nu s'a imbracat ca unul din ei!	29. Cu toate acestea va spun ca nici Solomon, în toata maretia lui, nu a fost imbracat ca unul dintre ei.	29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
v. 30	30. Deci, dacă pe iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor?	30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se arunca în cuptor, Dumnezeu așa o imbraca, oare nu cu mult mai mult pe voi, puțin-credincioșilor?	30. Dacă Dumnezeu imbraca astfel iarba câmpului, ce astăzi este iar mâine este aruncata în cuptor, nu o va face oare mai mult pentru voi, mici la credinta ce sunteți?	30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
v. 31	31. Deci, nu vă grijiti zicând: ce vom mânca? sau: ce vom bea sau cu ce ne vom îmbrăca?	31. Asadar, nu va ingrijorati spunand: Ce vom manca? sau: Ce vom bea? sau: Cu ce ne vom imbraca?	31. Nu va ingrijorati dar zicand: „Ce vom manca? Ce vom bea? Cu ce ne vom imbraca?”	31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
v. 32	32. Că acestea toate, neamurile le caută; că știe Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate;	32. - deoarece pe toate acestea paganii le caută -; ca știe Tatăl vostru Cel ceresc ca aveți nevoie de toate acestea;	32. După toate acestea umbla paganii. Tatăl vostru știe doar ca aveți trebuința de acestea toate.	32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
v. 33	33. Ci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adăuga vouă.	33. ci cautati mai intai imparatia lui Dumnezeu si dreptatea Lui, si toate acestea vi se vor adauga.	33. Cautati mai intai dreptatea Imparatiei Lui, iar toate acestea vi se vor adauga pe deasupra.	33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
v. 34	34. Drept aceea, nu vă grijiti de ziua de mâine, că ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.	34. Nu purtati deci grija zilei de maine, caci ziua de maine se va ingriji de ale sale. I-ajunge zilei rautatea ei!	34. Nu va ingrijorati asadar de ziua de maine, caci ziua de maine isi va purta singura de grija..Fiecarei zile ii ajunge amaraciunea ei.	34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Notite:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

25 De aceea vă spun:

Nu vă îngrijați { de viața voastră, gândindu-vă, { ce veți mânca
sau
ce veți bea;
nici de trupul vostru,
gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca.
Oare nu este { viața mai mult decât hrana,
și
trupul mai mult decât îmbrăcămintea?

26

Uitați-vă la păsările cerului:
ele nici nu seamănă,
nici nu seceră,
și
nici nu strâng nimic în grânare;
și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește.
Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?

27

Și apoi, cine dintre voi, ..., poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?

28

Și de ce vă îngrijați de îmbrăcăminte?

Uitați-vă cu băgare de seamă
cum cresc crinii de pe câmp:
ei nici nu torc,
nici nu țes;

29

totuși vă spun că nici chiar Solomon
..., nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.

30

Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp care,
astăzi este,
dar
mâine va fi aruncată
în cuptor

nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi,
puțin credincioșilor?

31

Nu vă îngrijați dar, zicând: "Ce vom mânca?"
sau:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...” (Psalmul 15, 1-2)

- "Ce vom bea?" Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută
sau:
"Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 ↑ Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi { Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; ↑ căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși.
Ajunge zilei necazul ei.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniaza raspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintă? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintă? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Cum evoluează totul?

- 25 De aceea vă spun: Nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
- 26 Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
- 27 Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
- 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
- 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
- 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
- 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
- 33 Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
- 34 Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 6, 25-34 se afla într-o evidentă relație de complementaritate față de cel anterior. De altfel, întreaga secțiune Matei 6, 19-34 vizează atitudinea ucenicului lui Iisus față de sistemul de valori al lumii căzute în păcat, reprezentată aici prin *zeul materialismului* (Mt 6, 24) și prin ceea ce am putea numi *zeul îngrijorărilor* (Mt. 6, 25). *Materialismul* și *îngrijorarea*, potențându-se reciproc, pot acapara de așa manieră viața cuiva încât acea persoană nu mai este capabilă să se dedice autentic lui Dumnezeu – astfel ca Mantuitorul prezintă un altfel de tipar de conduită pentru ucenic decât cel care caracterizează *neamurile* (Mt. 6, 32).

Putem vorbi, totodată, de o *continuitate* a intenției Mantuitorului de a combate neprihănirea fariseică, care nu va permite nimănui accesul în Împărăția lui Dumnezeu (Matei 5, 20). Cu certitudine, conduita fariseilor va fi fost marcată și de *îngrijorare* – care reprezintă o condiție esențială pentru *închinarea* în fața *materialismului* și în care am văzut că se *delectau*. De altfel, *materialismul* și *îngrijorarea* le putem considera două fațete ale aceleiași monede – și anume conduita celor care nu-l cunosc pe Dumnezeu.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Paragraful Matei 6, 25-34 continua aceiasi abordare *imperativa* si *demonstrativa* ca si cel precedent. Pe de o parte, Mantuitorul isi provoaca ucenicii la „a fi altfel”, renuntand la *ingrijorare* – provocare exprimata la modul imperativ, intrucat reprezinta o trasatura de identitate crestina si nu o chestiune de *perpetua alegere* incerta. Pe de alta parte, avem de-a face in text si cu o ampla pledoarie a lui Iisus in favoarea constientizarii si *luarii in serios* a proniei divine, adica a purtarii de grija a lui Dumnezeu fata de intreaga lume. Ambele abordari le putem identifica ca fiind intrepatrune in cadrul paragrafului, neputand delimita strict subsectiuni de text aferente.

Versetul 25 reprezinta o conexiune evidenta cu textul precedent, dovedindu-se a fi un fel de consecinta a celor afirmate anterior. Astfel, Iisus le cere simplu ucenicilor ca, daca au inteles ca *materialismul* este periculos, sa inteleaga ca si *ingrijorarea* pentru lucrurile materiale este periculoasa!

Sunt cateva *motive* evidente pe care Mantuitorul le invoca, in acest sens.

In primul rand, *ingrijorarea reprezinta o denaturare a insasi conceptiei corecte despre scopul vietii umane in aceasta lume*. Preocuparea pentru confort material reduce intreaga cautare existentiala a ucenicilor la nevoile fizice-biologice, in timp ce omul este mai mult decat atat! Spre finalul paragrafului (v. 33) devine evident ca scopul suprem al existentei umane este comuniunea cu Dumnezeu, nu cu poftele *plasmuite* prin caderea in pacat (Psalmul 51, 5).

In al doilea rand, *ingrijorarea reprezinta o imperfecta si inutila incercare de a dedubla purtarea de grija a lui Dumnezeu fata de creaturile Sale – deci si fata de om*. Adesea pentru om nu este evident ca Dumnezeu ii poarta de grija, pentru ca dorintele sale – *influentate* de pacat – vizeaza adesea mai mult decat ceea ce este necesar supravietuirii, intrand in aria satisfacerii nefiresti a nevoilor. Dar Iisus argumenteaza evidenta purtarii de grija divine in natura, printre pasari si flori, care niciodata nu duc lipsa de ceea ce au nevoie, ceea ce inseamna ca aceeasi oferta i-o face Dumnezeu si omului – cu mult mai important decat ele (v. 26; 27-30). Atata timp cat *semanatul* si *seceratul* ori actiunea de a *toarce* si de a *tese* – ca procese tehnologice umane – nu intrec pronia divina, lucru evident demonstrat prin faptul ca nici bogatul imparat Solomon nu s-a putut compara cu *crinii campului*, *ingrijorarea* este complet inutila. La urma urmelor, dupa cum bine zice Mantuitorul (v. 27), cine dintre ucenici, *ingrijorandu-se*, si-a putut *prelungi viata* ori *inalta statura*?

In al treilea rand, *ingrijorarea reprezinta un act de necredinta in Dumnezeu-Tatal*. Ucenicul lui Iisus, pentru care Dumnezeu nu este doar Creator ,ci Tata, nu poate sa se ingrijeze fara sa isi deterioreze relatia cu El prin necredinta – ori in momentul in care acest lucru s-a produs insasi crestinismul ucenicului se afla sub semnul intrebării. De altfel, *ingrijorarea* este periculoasa pentru ca produce o *mutatie de identitate* in existenta ucenicului – convertind statutul de copil al lui Dumnezeu (v. 26), in cel de *pagan* sau de *persoana straina* de Tatal (v. 31-32).

Imperativul si concluzia intregii pledoarii a Mantuitorului este: *nu va ingrijorati!* Ne intrebam, insa, in mod firesc cum au inteles ucenicii sa puna in practica, la modul concret, acest imperativ? – intrucat argumentatia de mai sus este, in mod evident, indeajuns de convingatoare si motivatoare! Raspunsul in putem gasi in v. 33-34.

In primul rand, *observam ca Iisus cere o ierarhizare a prioritatilor*. Poti sa nu te ingrijezi pentru lucrurile materiale abia atunci cand interesele lui Dumnezeu au devenit prioritatea numarul unu pentru tine. Atunci cand „mai intai” este Dumnezeu, este *in regula* sa vina si alte preocupari dupa satisfacerea acesteia!

În al doilea rând, *ca ucenicul să nu se îngrijoreze pentru lucrurile marunte ale acestei existențe, el trebuie să se îngrijoreze la modul cel mai real pentru extinderea Împăratiei lui Dumnezeu în lumea noastră* (v. 33). O astfel de îngrijorare va consuma suficientă energie pentru ca să nu mai poată deveni alte obiective prioritate.

În al treilea rând, *îngrijorarea trebuia tratată de ucenici trăind fiecare zi la timpul ei* (v. 34). Atunci când ucenicul refuza categoric să piardă minute sau ore prețioase de *azi* pentru a se gândi la *maine*, deja a făcut un eficient exercițiu *volitiv-cognitiv*, care fundamentează *terapia îngrijorărilor*.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„...în subdiviziunea anterioară Domnul nostru a subliniat în principal pericolul de a ne strânge comori pe pământ, de a aduna cât mai multe și de a face din aceasta scopul vieții noastre. Dar în paragraful de față **El nu este interesat atât de mult de strângerea comorilor, cât de îngrijorarea noastră în privința lor, de grijele pe care ni le facem pentru ele.**”⁹⁰⁶

Versetul 25: De aceea vă spun: Nu vă îngrijiți de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?

„**De aceea**, se referă la antinomia Dumnezeu – idoli din v. 24. Prin urmare, și îngrijorarea este un idol, asemenea lui Mamona, la fel de periculos, la fel de amăgitor.”⁹⁰⁷

„Cu alte cuvinte, **alegerea fundamentală a stăpânului** caruia îi vom sluji va afecta radical atitudinea noastră față de ambii. Nu ne vom îngriji de unul (pentru că l-am respins), ci ne vom concentra gândul și energia asupra Celuilalt (pentru că l-am ales); vom refuza să ne lăsăm absorbiți de propriile noastre preocupări și, în schimb, vom cauta *mai întâi* ceea ce-L preocupă pe Dumnezeu.”⁹⁰⁸

„**Arată paguba nespășă de pe urma slujirii lui mamona.** „Paguba voastră, spune Domnul, nu se mărginește numai la bani, ci se întinde la tot ce aveți voi mai scump, până la pierderea mântuirii voastre. Va desparte de Dumnezeu Care v-a făcut, Care va poartă de grijă și Care va iubește.”...”⁹⁰⁹

„**Nimic nu pare a fi mai natural pentru omenire în lumea aceasta decât să se îngrijoreze, să se simtă împovărată și neliniștită.**”⁹¹⁰

„Pentru Satan nu contează prea mult despre ce păcat este vorba, atâta timp cât își realizează obiectivul ultim. Nu are importanță pentru el dacă tu îți strângi comori pe pământ sau dacă te îngrijești pentru

⁹⁰⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 464

⁹⁰⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, Germania, p. 219

⁹⁰⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 174

⁹⁰⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 275

⁹¹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 469

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

lucrurile pamantesti; tot ce-l intereseaza pe el este ca mintea ta sa se concentreze asupra acestora si nu asupra lui Dumnezeu.”⁹¹¹

„Cuvantul grec tradus *a nu se alarma* inseamna literal „a fi tras in directii diferite”.”⁹¹²

Nu va ingrijorati: „...cuvantul folosit de Domnul nostru aici este foarte interesant; este un cuvant folosit pentru a indica ceva ce ne divide, ne separa sau ne abate atentia, cuvant folosit foarte frecvent in Noul Testament. Daca veti citi Luca 12, 29, pasajul paralel celui pe care-l studiem, veti descoperi ca expresia folosita aici este: „nu va framantati mintea”. Este vorba de o minte divizata in mai multe sectiuni si compartimente, care nu functioneaza ca un intreg. De aceea, trebuie sa spunem ca aici nu este vorba de un „ochi singular”. Avem de-a face cu un fel de vedere dubla, o privire in doua directii deodata, motiv pentru care nu vedem in realitate nimic. Iata ce inseamna a te ingrijora, a te nelinisti, a „gandi” in acest sens.”⁹¹³

„**Trupul nostru** a fost randuit de El ca sa ne fie **slujitor, nu stapan.**”⁹¹⁴

„...**preocuparea excesiva pentru confortul material este gresita.** O data, este neproductiva (deoarece „Tatal vostru stie de ce aveti trebuinta”, v.8 si 32); dar, mai ales, este nedemna. Ea tradeaza o conceptie gresita despre fiinta umana (ca si cum am fi doar trupuri, care trebuie hranite, adapate, imbracate si adapostite) si despre viata umana (ca si cum am fi doar un mecanism fiziologic care trebuie protejat, lubrifiat si alimentat). O preocupare exclusiva pentru alimente, bautura si imbracaminte ar putea fi justificata doar daca supravietuirea fizica ar reprezenta intreaga existenta si ar constitui intregul ei scop... Si totusi majoritatea reclamelor de astazi vizeaza trupul – leenjerie care sa ii confere un miros placut si bauturi alcoolice care sa-l invioreze cand lancezeste. O asemenea preocupare da nastere unei intrebari: este bunastrarea fizica un obiectiv caruia merita sa ii consacram viata noastra? Viata umana nu are o semnificatie mai inalta de atat?”⁹¹⁵

„**Aceasta nu se aplica doar anumitor aspecte ale vietii noastre, ci abordeaza viata in ansamblul ei:** sanatatea, puterea, succesul nostru, ceea ce urmeaza sa ni se intample – adica viata noastra sub orice forma. De asemenea, abordeaza trupul ca pe un intreg si ne spune ca nu trebuie sa ne ingrijoram cu ce ne vom imbraca sau de tot ce este legat de viata noastra in aceasta lume.”⁹¹⁶

„...ceea ce ne interzice Iisus nu este nici sa gandim, nici sa fim prevazatori, ci sa ne ingrijoram. Acesta este sensul poruncii *me merimnate*. Este termenul folosit in cazul Martei care „se ingrijora” pentru multe lucruri, al semintei bune cazute intre spini, pe care au innecat-o „ingrijorarile” vietii, si in indemnul dat de Pavel „Nu va ingrijorati de nimic” (Luca 10, 40; 8, 14; Filip 4, 6). Dupa cum spunea episcopul Ryle: „**Pregatirea prudenta pentru viitor este un lucru bun; ingrijorarea care te epuizeaza, te macina si te chinuie nu este**”.”⁹¹⁷

„Dupa cum betivul nu poate crede usor ca exista om care sa nu bea nici apa, desi printre noi sunt multi monahi care au facut aceasta, iar desfranatul, care a trait cu nenumarate femei, nu poate crede ca este usor sa traiesti in feciorie, si nici cel care rapeste averile straine nu poate crede ca altul isi da cu

⁹¹¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 465

⁹¹² **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 51

⁹¹³ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 467

⁹¹⁴ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 45

⁹¹⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 176-177

⁹¹⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 470

⁹¹⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 177

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

usurinta si averile lui, tot asa nici cei macinati, in fiecare zi, de nenumarate griji **nu vor admite cu usurinta ca pot exista oameni care traiesc fara sa se ingrijeasca** de hrana si imbracaminte.”⁹¹⁸

„Nu omul creaza viata; omul nu are fiinta prin sine. Nici unul dintre noi nu a decis singur sa vina in lumea aceasta. Si insusi faptul ca suntem in viata in clipa aceasta este numai pentru ca asa vrea si decide Dumnezeu. Viata este un dar, un dar de la Dumnezeu. Iata deci argumentul pe care-l foloseste Domnul nostru. **Daca Dumnezeu ti-a dat darul vietii – cel mai mare dar – crezi ca El se va nega dintr-odata pe Sine si principiile Lui si nu va avea grija ca viata ta sa fie pastrata si sa poata continua?**”⁹¹⁹

Versetul 26: Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?

„In Palestina, *pasarile cerului* erau considerate fiinte nesocotite. Fara indoiala, ele traiesc insa in ciuda lipsei lor de grijuri.”⁹²⁰

„**Dumnezeu protejeaza chiar si vrabiile**, atat de comune si de o valoare atat de mica, incat sunt vandute doua cu un ban, iar cinci cu doi bani, una fiind adaugata la noroc. „Nici una nu cade la pamant fara voia Tatalui vostru” a spus Iisus (Matei 10, 29; cf 12, 6).”⁹²¹

„El nu este Tatal lor; „uitati-va la pasarile cerului... si totusi Tatal vostru cel ceresc le hraneste”. Enuntul acesta este foarte interesant. Dumnezeu este Facatorul; Creatorul si Sustinatorul a tot ce este in lume; si El trateaza intreaga lume, nu numai omul, prin hotararile providentei lui generale, si numai prin ea. Apoi observam schimbarea subtila, care introduce argumentul cel mai puternic dintre toate: **„Tatal vostru cel ceresc le hraneste”**.”⁹²²

„Problema este ca **nu ne dam seama ca suntem niste copii ai Tatalui ceresc**. Daca am intelege lucrul acesta, nu ar mai trebui sa ne ingrijoram niciodata.”⁹²³

„**Intreaga natura se increde in Dumnezeu, si Dumnezeu nu insala niciodata asteptarile**. Doar omul muritor se increde in bani si banii intotdeauna inseala asteptarile.”⁹²⁴

„**El face din pasari invatatorii si profesorii nostri**. Este o rusine mare pentru noi, si una de care nu scapam usor, faptul ca in Evanghelie o vrabie neajutorata trebuie sa devina teolog si predicator pentru cei mai intelepti dintre oameni... La fel, citandu-l pe Spurgeon de aceasta data, „Crini minunati, o, cum muștrati voi agitatia noastra far’ de minte!””⁹²⁵

„...desi putea da exemple de oameni, putea sa numeasca pe **Ilie, Moise, pe Ioan Botezatorul sau pe altii ca acestia**, care nu s-au ingrijit de hrana, totusi da ca pilda pasarile ca sa convinga si mai mult pe ascultatorii Sai. Daca Hristos ar fi dat ca pilda pe acesti drepti, ascultatorii Sai ar fi putut spune: „N-

⁹¹⁸ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 278

⁹¹⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 470

⁹²⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 219

⁹²¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 183

⁹²² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 477

⁹²³ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 490

⁹²⁴ **Wiersbe W. Warren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 51

⁹²⁵ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 179-180

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

am ajuns inca la virtutea acelora!” Asa, insa, Domnul ii trece pe acestia sub tacere si da ca pilda pasarile cerului, taindu-le orice scuza.”⁹²⁶

„Probabil ca problema neincrederii noastre in Dumnezeu este agravata tocmai de izolarea noastra de natura. Atunci cand l-a creat pe om, Dumnezeu l-a asezat pe acesta intr-o gradina, adica in mijlocul lucrarii mainilor Lui. Dar atunci cand si-a rupt relatia cu Dumnezeu, omul s-a inconjurat cu o cetate, adica cu lucrarea propriilor lui maini. Exista insa o diferenta extraordinara intre o gradina si o cetate. Gradina renaste mereu, in timp ce cetatea se desface de la o zi la alta. Acolo unde omul nu a calcat, unde natura este inca virgina, lucrurile sunt deosebit de frumoase. Dar pe urmele omului, totul se strica si se desface. **Traind in cetatile noastre, pe care le cuprinde ruina de la o zi la alta, ne apuca ingrijorarea de ziua de maine.**”⁹²⁷

„Este adevarat ca Dumnezeu le hraneste pe toate. Dar felul in care le hraneste nu este intinzandu-le o mana divina plina cu hrana, ci asigurandu-le in natura cele trebuincioase sa se hraneasca singure. La fel s-ar putea spune despre plante. „Florile nu fac nici munca barbatilor de pe camp („truda”), nici munca femeilor acasa („tesut”), si totusi Dumnezeu le imbraca”. Cum? Nu intr-un mod magic, ci printr-un proces complex, stabilit de El, in care isi trag subzistenta din soare si sol.”⁹²⁸

„Hristos n-a spus ca nu trebuie sa semanam, ci ca nu trebuie sa ne ingrijim; n-a spus nici ca nu trebuie sa muncim, ci ca nu trebuie sa fim fricosi, sa fim chinuti de griji. Ne-a poruncit sa ne hranim, dar sa nu ne ingrijim de hrana.”⁹²⁹

„Nu este adevarat ca ele nu trebuie sa sa faca altceva decat sa se aseze in copaci sau pe prajini si sa astepte ca hrana sa le fie adusa. Nu este adevarat. Ele o cauta tot timpul. **Pasarile cerului sunt prinse intr-o activitate febrila...** Domnul nostru nu ii condamna niciodata pe fermieri din cauza ca seamna, grapeaza si secera, ca isi repara hambarele si isi aduna recolta in ele. El nu condamna niciodata lucrul acesta, fiind ca Dumnezeu Insusi a poruncit ca omul sa traiasca asa, cu sudoarea fruntii lui.” Vezi si 2 Tesaloniceni 3, 10; Filipeni 4, 6.7.⁹³⁰

„Puteti sa aveti cele mai bune seminte ce se pot cumpara de pe piata, puteti sa aveti cel mai bun plug sau alte lucruri necesare aratului; dar daca Dumnezeu ar opri soarele si ploaia, n-ati mai avea recolta. In ultima instanta, Dumnezeu sta in spatele tuturor lucrurilor. **Omul are locul si partea lui de facut, dar Dumnezeu este Cel ce da castigul.** Iata un adevar pe care nu trebuie sa-l uitam niciodata, si el se aplica intotdeauna si in orice imprejurare.”⁹³¹

„Nu trebuie sa stam si sa asteptam ca hrana si imbacamintea sa vina singure la noi; o atare atitudine ar insemna sa ridiculizam invatatura pe care o studiem.”⁹³²

„Daca Dumnezeu promite sa-i hraneasca si sa-i imbrace pe copiii Sai, cum se face ca asa multi sunt prost imbracati si subnutriti?... cea mai importanta cauza a subnutritiei nu o constituie providenta divina inadecvata, ci distributia umana inechitabila. Adevarul este ca Dumnezeu a pregatit resurse imbelsugate in pamant si in mari. Pamantul da plante care produc samanta si pomi care produc

⁹²⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 276

⁹²⁷ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 252

⁹²⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 181

⁹²⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 277

⁹³⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 468

⁹³¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 481

⁹³² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 514

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

roade. Animalele, pasarile si pestii pe care i-a creat El cresc si se inmultesc. Dar oamenii aduna cu lacomie aceste resurse ori le risipesc, fara a le impartii cu semenii lor. Mi se pare semnificativ ca in aceasta Evanghelie dupa Matei, Iisus – Cel care afirma aici ca Tatal nostru ceresc ii hraneste si ii imbraca pe copii Sai – spune mai incolo ca *noi* trebuie sa-i hranim pe cei flamanzi si sa ii imbracam pe cei goi si ca vom fi judecati in functie de acestea.”⁹³³

Versetul 27: Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?

„Un **cot** este de cca. 1\2 m, adica o jumătate de pas. Fara voia lui Dumnezeu nu putem face nici macar o jumătate de pas in viata noastra.”⁹³⁴

„Nu este sigur daca ultimul cuvânt din întrebare (*helikia*) ar trebui tradus „lungimea vietii” (RSV) sau „statura” (AV). Poate insemna si una, si cealalta. A adauga o jumătate de metru la inaltimea noastra ar fi o realizare remarcabila, neindoios, desi Dumnezeu o face pentru noi toti intre copilarie si maturitate. A adauga la durata vietii noastre este, de asemenea, un lucru in afara competentei noastre. O fiinta umana nu poate face asa ceva prin puterile ei. De fapt, in loc sa o lungeasca, in grijorarea „se prea poate ca o va scurta”, dupa cum stim cu totii.”⁹³⁵

Termenul „*inaltime*” (sau *statura*) se refera in greaca veche atat la inaltimea fizica, cat si la durata vietii – fiind folosit in ambele sensuri in Scriptura. Un cot reprezinta cam 46 cm, de aceea, mentionarea cuvantului „*inaltime*” aici nu se poate referi efectiv la *statura*. Cuvintele Domnului trebuie sa se refere la durata vietii intrucat insasi enuntul initial al paragrafului este: „Nu va ingrijorati de viata voastra” – adica de continuarea existentei in aceasta lume.”⁹³⁶

„Cu tot ce faceti, cu tot efortul vostru extraordinar, cu toata nelinistea si ingrijorarea voastra, este cineva dintre voi care sa-si poata prelungi durata vietii fie si numai pentru o singura clipa? Iar raspunsul la aceasta intrebare este ca nu putem. Adevarul acesta este atat de evident, dar toti tindem sa-l uitam. Nu ne aducem aminte de el asa cum ar trebui; insa el este incontestabil. Realitatea este ca nu putem sa extindem durata vietii noastre in lumea aceasta, desi poate ca incercam sa o facem in feluri diferite. Milionarul poate cumpara cata mancare si bautura pofteste, insa nu-si poate prelungi viata. Ni se spune ca: „Banii inseamna putere!” Poate ca asa este in multe privinte, dar nu si in ce priveste prelungirea vietii. Milionarul nu are nici un avantaj, nici macar asupra celui mai nenorocit sarac din cati exista... Cunoasterea si experienta medicala nu pot prelungi viata. Noi credem ca pot, dar numai din cauza ignorantei noastre. Lucrurile acestea sunt hotarate numai de Dumnezeu, de aceea medicii se simt adesea incurcati si frustrati. Doi pacienti care par a fi in aceiasi stare primesc un tratament identic. Unul se vindeca iar celalalt moare. Care este raspunsul la enigma aceasta? Raspunsul este ca **nimeni nu poate adauga nimic la lungimea vietii lui**. Este un mare mister, dar nu putem sa-l evitam. Durata vietii noastre este in mainile lui Dumnezeu, si orice am face, in ciuda mancarii si bauturii noastre, in ciuda exercitarii profesiei medicale, in ciuda intregii noastre cunoasteri, stiinte si experiente, nu putem adauga nici macar o secunda la lungimea existentei unui om. In pofida tuturor progreselor moderne in cunoastere, viata noastra este totusi in mainile lui Dumnezeu.”⁹³⁷

„Cu aceasta a aratat si ca **nu hrana il creste**, ci purtarea de grija a lui Dumnezeu.”⁹³⁸

⁹³³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 182

⁹³⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 220

⁹³⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 178

⁹³⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 479-480

⁹³⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 480

⁹³⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 275

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetetele 28-30: 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes; 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei. 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

„„**Uitat-va**” nu are intotdeauna sensul de a privi intens la ceva. El ne cere, cu alte cuvinte, sa vedem ceea ce ne izbeste in fata.”⁹³⁹

„Cuvintele: „**pe voi**” nu arata altceva decat marea pretuire si marea dragoste a lui Dumnezeu pentru neamul omenesc, ca si cum ar fi zis: „Pe *voi*, carora Dumnezeu v-a dat suflet, carora v-a plasmuit trup, pentru care a facut toate cele vazute, pentru care a trimis profeti, a dat legea si a facut nenumarate faceri de bine, pentru care a dat pe Fiul Sau cel Unul-Nascut!” ...”⁹⁴⁰

„**Gloria lui Solomon era proverbiala printre evrei.** Putem citi despre splendoarea lui in Vechiul Testament, despre imbracamintea lui uimitoare si despre vesmintele minunate ale regelui si ale curtii lui, despre palatele lui imbracate in lemn de cedrul, despre mobilierul lui placat cu aur si incrustat cu pietre pretioase. Si totusi, spune Domnul nostru, toate palesc ca nesemnificative in comparatie cu oricare dintre acesti crini.”⁹⁴¹

„...daca Solomon, cel mai stralucit imparat dintre toti imparatii care au fost vreodata, a marturisit infrangerea, cand vei putea tu sa birui frumusetea florilor, dar, mai bine spus, sa te apropii cat de cat de frumusetea lor? **Prin acestea Domnul ne invata sa nu umblam deloc dupa o astfel de frumusețe. Uita-te la sfarsitul ei!** Dupa ce biruie, se arunca in cuptor!”⁹⁴²

„Acum, cand vorbeste de purtarea de grija a lui Dumnezeu, aratand ca este cel mai desavarsit Mester, chiar in lucrurile cele mai mici, spune ca „**imbraca iarba campului**”.”⁹⁴³

„**Ingrijorarea vine din neincrederea in Dumnezeu, iar neincrederea in El vine din necunoasterea Lui.** Iar necunoasterea lui Dumnezeu vine, pe de o parte, din necitirea Scripturii, pe ale carei pagini sta scris ca „El, Care n-a crutat nici chiar pe Fiul Sau, ci L-a dat pentru noi toti, cum nu ne va da, impreuna cu El, fara plata, toate lucrurile?” (Rom 8, 32), iar, pe de alta parte, necunoasterea lucrarii mainilor Lui, in care sunt insusirile Lui nevazute, puterea Lui vesnica si dumnezeirea Lui, pentru oricine priveste cu bagare de seama lucrurile facute de El (Rom 1, 18-32).”⁹⁴⁴

Putin credinciosilor: „Domnul se refera aici la incapacitatea noastra de a intelege, la faptul ca nu prindem perspectiva Bibliei asupra omului si asupra felului in care trebuie sa-si traiasca el viata in lume. Iata adevarata noastra problema...”⁹⁴⁵

⁹³⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 476

⁹⁴⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 280

⁹⁴¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 482

⁹⁴² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 281

⁹⁴³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 282

⁹⁴⁴ Faragau Beniamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 254

⁹⁴⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 472

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Domnul nostru merge atat de departe, incat spune ca ingrijorarea crestinului se explica intotdeauna, in ultima instanta, **prin lipsa credintei sau printr-o credinta prea mica**. Ingrijorarea si nelinistea, caderea si infrangerea, coplesirea vietii si imprejurarilor ei, toate acestea sunt cauzate in crestin de lipsa de credinta.”⁹⁴⁶

„**A fi „putin credincios” inseamna in primul randa fi stapanit de imprejurari in loc ca tu sa le stapanesti pe ele...** Ni se intampla tot felul de lucruri, si imediat – ca sa spunem asa – „fierbem”, suntem stapaniti de ele. Asa ceva, spune Scriptura, nu ar trebui sa i se intample niciodata unui crestin. Imaginea crestinului pe care ne-o prezinta Biblia pretutuindeni este aceea a unui om care este mai presus de imprejurari. El poate chiar „sa se bucure in neazuri” (1 Tesaloniceni 1, 6), nu doar sa le reziste cu un fel de putere stoica... Credinta, in conformitate cu invatatura Domnului nostru din acest paragraf, este in primul rand gandire; si toata problema in cazul omului cu putina credinta este ca nu gandeste. El permite imprejurarilor sa-l loveasca. Aceasta este adevarata dificultate in viata. Viata vine la noi cu un ciomag in mana si ne da cu el in cap, iar noi devenim incapabili sa mai gandim, neajutorati si infranti. Singura cale de a evita o astfel de situatie este, spune Domnul nostru, sa gandim. Trebuie sa petrecem mai mult timp studiind invaturile Domnului nostru, prin observare si deductie. Biblia este plina de logica si niciodata nu trebuie sa credem ca credinta ar fi ceva pur mistic... Daca vreti, credinta poate fi definita astfel: Este omul care insista sa gandeasca atunci cand totul pare hotarat sa-l loveasca si sa-l doboare in sens intelectual...”⁹⁴⁷

„Aceasta a fost credinta tuturor marilor eroi ai credintei prezentati in Evrei 11. Este ceea ce i-a facut pe oamenii aceia sa mearga inainte. De multe ori n-au inteles ce se intampla cu ei, dar si-au spus: **„Dumnezeu stie si El poarta de grija”**.”⁹⁴⁸

„**Cine crede nu se mai poate ingrijora.**”⁹⁴⁹

„...adesea crestinii se opresc aici si par sa creada ca credinta are aplicabilitate numai la **problema mantuirii**. Rezultatul este, desigur, ca ei sunt adesea infranti in viata lor de zi cu zi; in trairea lor cotidiana se poate observa foarte putina diferenta intre ei si necrestini. Ei se ingrijoreaza si se nelinistesc, si se conformeaza lumii in atat de multe privinte. Credinta lor este rezervata numai mantuirii lor ultime si se pare ca nu au nici un fel de credinta pentru umblarea de fiecare zi prin viata si pentru trairea lor in aceasta lume. Tocmai acesta este aspectul care-L intereseaza aici pe Domnul nostru. Oamenii acestia au ajuns sa-l cunoasca pe Dumnezeu ca Tatal lor ceresc, dar cu toate acestea ei se ingrijoreaza din cauza mancarii, a bauturii si a imbracamintei. Credinta lor este limitata; asadar, ea este putina; aria ei de cuprindere este scurta si limitata... problema cu noi, crestinii, este ca noi credem in Domnul nostru Iisus Hristos, dar nu il credem pe Domnul Iisus Hristos... noi credem in El pentru mantuirea sufletelor noastre, dar nu il credem atunci cand ne spune ca Dumnezeu va avea grija de hrana, bautura si de imbracamintea noastra.”⁹⁵⁰

„**Exista un sens in care ne incredintam lui Dumnezeu o data pentru totdeauna; exista un alt sens in care trebuie sa ne incredintam Lui in fiecare zi.**”⁹⁵¹

⁹⁴⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 486

⁹⁴⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 488-489

⁹⁴⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 473

⁹⁴⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 492

⁹⁵⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 486-487

⁹⁵¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 512

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Ispita fatala spre care suntem cu totii inclinati este aceea de a incerca sa inmagazinam har pentru viitor. Dar aceasta inseamna lipsa de credinta.”⁹⁵²

„Frumusetile lumii vin si pleaca si la un moment dat existenta lor se sfarseste. Dar tu esti nemuritor; tu nu esti o simpla creatura a timpului, ci apartii vesniciei. Nu este adevarat sa spui ca azi esti aici si maine vei disparea, in sensul real al cuvantului. Dumnezeu „a pus in inima lor chiar si gandul vesniciei” (Eclesiastul 3, 11); **omul nu a fost facut sa moara...**”⁹⁵³

„Daca este adevarat ca pana si firele de par din cap ne sunt numarate, atunci trebuie sa tinem minte ca nu exista situatie in care sa ne plasam in afara cunoasterii ori griii lui Dumnezeu.”⁹⁵⁴

Versetul 31: Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"

Aceasta insiruire a fost numita „trinitatea grijilor lumii”. „Ajunge sa urmarim in fuga reclamele de la televizor, din ziare ori din mijloacele de transport in comun si vom vedea viu ilustrata invatatura lui Iisus de acum doua mii de ani.”⁹⁵⁵

„Daca nu trebuie sa ne ingrijim nici de lucrurile de neaparata trebuinta, nici de cele la indemana oricui, **ce iertare merita cei care** se ingrijesc sa aiba haine si case luxoase? Dar, mai bine spus, ce iertare merita cei care nici nu dorm, ca sa rapeasca averile altora?”⁹⁵⁶

Versetul 32: Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.

„Daca vreti sa va mariti credint, primul lucru pe care trebuie sa il intelegeti este ca a te ingrijora si a te nelinisti in legatura cu mancarea, bautura sau imbracamintea – cu viata in lumea aceasta – inseamna, intr-un sens, **a fi ca Neamurile...** Ei sunt intr-un intuneric total in ce priveste viata in aceasta lume si felul in care trebuie ea traita, ori in ce priveste destinul lor vesnic. Conceptia lor despre lume este limitata de propriile lor ganduri si le lipseste lumina venita de sus.” Astfel de oameni cred ori in contingenta (totul in viata este intamplator) ori in fatalism (nu poti face nimic pentru viata ta pentru ca anumite puteri si anumiti factori te controleaza inexorabil si te tin in stransoarea unui determinism rigid).⁹⁵⁷

„**El nu spune: Sa dispara ingrijorarile! Ci: Dati-Mi Mie ingrijorarile!** Putem sa le incredintam in mana Lui. Iar El ne promite ca se va ocupa de ele: de perechea de pantofi, de sortul de bucatarie, de frizer, de incalzirea casei, de haine pentru varstnici si pentru tineri, de examenul de bacalaureat, de lucrarea de doctorat, de banii pentru cumparaturile saptamanale. Acest strigat al bucuriei rasuna in intreaga biserica primara: „Aruncati toate ingrijorarile asupra Lui, caci El se va ingriji de voi!” (1 Petru 5, 7; Filip 4, 6; 1 Tim. 6, 6 si urm.).”⁹⁵⁸

⁹⁵² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 513

⁹⁵³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 483

⁹⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 501

⁹⁵⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 175

⁹⁵⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 283

⁹⁵⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 496-497

⁹⁵⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 222

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...o mare parte a credinței,..., constă în refuzul gândurilor neliniștitoare. Credința înseamnă a refuza să ne îngrijorăm, din cauza că **am aruncat îngrijorările noastre asupra Domnului.**”⁹⁵⁹

„...cuvântul „caută” este unul foarte puternic. Înseamnă că ei urmaresc cu perseverență, continuu lucrurile acestea, că trăiesc pentru ele. Să mai spunem despre ei că sunt foarte consecvenți...”⁹⁶⁰

„N-a spus: „Că stie Dumnezeu”, ci: „**Că stie Total**”, că să ne dea și mai mare nădejde. Dacă este Tata, - și un astfel de Tata – apoi nu poate să treacă cu vederea pe fiii Lui, când sunt în cele mai mari nevoi. Nici părinții cei de pe pământ nu fac acestea cu copiii lor.”⁹⁶¹

„**Dară-ar Dumnezeu să ne aprindem și noi tot atât de mult de dragoste de Dumnezeu cât de mult e aprinsă inima lui Dumnezeu de dragoste de noi!**”⁹⁶²

„... „**Omul este așa cum gândește în inima lui**” (King James)... Concepția noastră despre viața se exprimă prin fiecare expresie pe care o folosim.”⁹⁶³

„Vedem ... că în vocabularul lui Iisus „a caută” și „a te îngrijora” sunt verbe interschimbabile. El nu este preocupat atât de îngrijorare, cât de **ambitia noastră.**”⁹⁶⁴

„**Foarte mulți oameni pot fi descriși drept lumesti din punct de vedere spiritual.** Dacă vorbești cu ei despre mântuire, au o concepție corectă; dar dacă discuți cu ei despre viața în general, ei sunt lumesti... Se îngrijorează pentru mâncare și băutura; se gândesc tot timpul la bogăție și poziție, la diferitele lor posesiuni. Lucrurile acestea îi controlează cu adevărat. Sunt fericiți sau nefericiți; suferă din cauza lor ori sunt satisfăcuți de ele; și tot timpul se gândesc la ele și discută despre ele. Aceasta înseamnă a fi păgân, spune Hristos; dar creștinul nu trebuie să fie controlat de asemenea lucruri.”⁹⁶⁵

„...**Dar voi nu sunteți Neamuri.** Înțelegeți bine ce sunteți; amintiți-vă cine sunteți și trăiți în consecință. Ridicați nivelul credinței voastre; fiți demni de înalta voastră chemare în Hristos Iisus.”⁹⁶⁶

„Nu-ți pasa de hrană, când te duci la ospaț; nici nu te îngrijești de apă, când mergi la izvor. Deci nici noi, pentru care purtarea de grijă a lui Dumnezeu este mai bogată decât izvorul și decât mii și mii de oșpete, **să nu ne îngrijim, nici să ne pierdem încrederea.**”⁹⁶⁷

Versetul 33: Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.

„**Avem nevoie de ceva pentru care să trăim,** ceva care să dea sens existenței noastre, ceva pe care să-l „cautăm”, ceva asupra căruia să ne atîntim „inimă” și „mintile”... Ambitia vizează obiectivele noastre în viața și stimulentele pentru atingerea lor. Ambitia unui om este ceea ce-l face să

⁹⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 518

⁹⁶⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 498

⁹⁶¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 283

⁹⁶² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 290

⁹⁶³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 498

⁹⁶⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 185

⁹⁶⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 499

⁹⁶⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 501

⁹⁶⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 284

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„functioneze”; ea reveleaza motorul actiunilor sale, motivatia interioara secreta. Asadar, despre asta a vorbit Iisus cand a definit ce trebuie cautat „mai intai” in contracultura crestina.”⁹⁶⁸

„De o singura grija nu ne scuteste Iisus, ba chiar ne provoaca sa o avem: **Cautati mai intai Imparatia lui Dumnezeu si neprihanirea Lui si toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.**”⁹⁶⁹

„Putem parafraza cuvintele Domnului in felul urmator: Daca vreti sa cautati ceva, daca vreti sa va nelinistiti pentru ceva, **ingrijorati-va pentru conditia voastra spirituala**, pentru apropierea voastra de Dumnezeu si pentru relatia voastra cu El.”⁹⁷⁰

„N-a spus: „*Se vor da voua*”, ci: „**Se vor adauga voua**”, ca sa aflii ca darurile date de Dumnezeu pe lumea aceasta sunt o nimica in comparatie cu maretia celor viitoare... Nu cauta pe cele vazute, si le vei dobandi negresit.”⁹⁷¹

„Aveti o atitudine corecta fata de Imparatie, spune Domnul nostru, si atunci nu va mai trebui sa va ingrijorati pentru celelalte lucruri; ele va vor fi date pe deasupra. **Trebuie sa fiti intr-o relatie corecta cu Dumnezeu, si El va va purta de grija.**”⁹⁷²

„... „**Cautati mai intai**”, cu sensul de „in principal, mai presus de orice altceva”; „dati prioritate acestui lucru”... Cu alte cuvinte, la o astfel de atitudine trebuie sa ajungeti in mintea, in inima si in dorintele voastre. Acestea trebuie sa aiba prioritate absoluta mai presus de orice altceva.”⁹⁷³

„Imparatia lui Dumnezeu este stapanirea lui Iisus Hristos peste cei ce sunt ai Sai, aducand binecuvantare deplina si reclamand ascultare deplina. „**A cauta mai intai**” aceasta Imparatie inseamna a dori, pe locul intai ca importanta, raspandirea stapanirii lui Iisus Hristos. O asemenea dorinta incepe de la noi insine, pana cand toate domeniile vietii noastre – caminul, casatoria si familia, moralitatea personala, viata profesionala si etica in afaceri, contul din banca si deducerile fiscale, stilul de viata si cetatenia – li sunt supuse cu bucurie si de bunavoie lui Hristos. Va urma apoi contextul nostru imediat, prin acceptarea responsabilitatilor evanghelistice fata de rude, colegii, vecinii si prietenii nostri. Si va include si preocuparea globala pentru marturia misionara a Bisericii.”⁹⁷⁴

„Daca crestinii si-ar fixa telul de a-si asigura dinainte toate nevoile lor pentru zilele viitoare, atunci tot timpul si toate energiile lor ar fi consumate pentru acumularea de rezerve financiare. Niciodata n-ar mai sti daca au economisit indeajuns, deoarece exista intotdeauna pericolul unui crah al bursei, pericolul inflatiei, al catastrofelor de tot felul, al caderii la pat, loviti de o boala sau de un accident napraznic care sa te lase paralizat pe toata viata . Asta inseamna ca **Dumnezeu ar fi privat de slujirea pe care i-o datoreaza copiii Lui.**”⁹⁷⁵

„**Numerosi crestini pierd multe binecuvantari in viata aceasta pentru ca nu il cauta pe Dumnezeu cu perseverenta.** Nu petrec mult timp cautand fata Lui. Ei cad in genunchi in curtile Lui si se roaga, dar aceasta nu inseamna neaparat a-L cauta pe Domnul. Crestinul trebuie sa caute zilnic, constant, fata Domnului. El isi ia si isi face timp pentru aceasta.”⁹⁷⁶

⁹⁶⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 174-175

⁹⁶⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 223

⁹⁷⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 505

⁹⁷¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 285

⁹⁷² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 507

⁹⁷³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 503

⁹⁷⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 186

⁹⁷⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 46

⁹⁷⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 503

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Tot asa si acum cand ne porunceste sa nu cerem hrana, bautura si imbracaminte, ne convinge prin aceea mai cu seama ca ne fagaduiește ca **ni le va da cu mai multa imbelsugare daca nu le cerem.**”⁹⁷⁷

„Nu este prea clar de ce a facut Isus distinctie intre **imparatia** Lui si **neprihanirea** Lui... „neprihanirea” lui Dumnezeu este (ipotetic, cel putin) un concept mai larg decat „Imparatia” lui Dumnezeu. Ea include neprihanirea individuala si sociala la care s-a facut referire anterior in Predica. Si Dumnezeu, fiind ca este El Insusi un Dumnezeu neprihanit, doreste neprihanirea in fiecare comunitate umana, nu doar in fiecare comunitate crestina... De aceea trebuie sa fim partasi preocuparii Lui pentru justitie si reconciliere in intreaga societate umana... nu trebuie sa ne fie teama sa afirmam ca, in afara cercului Imparatiei, lui Dumnezeu Ii este mai placuta neprihanirea decat nelegiuirea, dreptatea decat nedreptatea, libertatea decat oprimarea, dragostea decat ura, pacea decat razboiul.”⁹⁷⁸

„Ambitiile pentru Dumnezeu..., daca e sa aiba valoare, nu pot fi niciodata modeste. **Exista ceva inerent nepotrivit in a avea ambitii marunte pentru Dumnezeu.** Cum am putea sa ne multumim ca El sa mai castige doar inca putin cinste in lume? Nu. O data ce ne e clar ca Dumnezeu este Regele, tanjim sa-l vedem incununat cu cinste si slava, sa Ii fie acordat locul cuvenit, adica locul suprem. Am devenit ambitiosi pentru raspandirea Imparatiei si neprihanirii Lui pretutindeni.”⁹⁷⁹

Versetul 34: Nu vă îngrijați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

„Acesta este **programul lui Dumnezeu de „asigurari sociale”**.”⁹⁸⁰

„**Nu va permiteti niciodata, nici macar o clipa, sa ganditi ca sunteti lasati singuri.** Nu este adevarat. Trebuie sa invatam sa spunem ce a spus Domnul nostru Insusi cand a stat in umbra crucii: „Vine ceasul, si iata ca a si venit, cand veti fi risipiti... si pe Mine Ma veti lasa singur; dar nu sunt singur, caci Tatal este cu Mine” (Ioan 16, 32)...”⁹⁸¹

„Cineva a spus ca omul obisnuit se crucifica pe sine intre doi hoti: **regretele de ieri si ingrijorarile pentru maine.** Este corect sa ne facem planuri de viitor si chiar sa facem economii pentru viitor (2 Cor 12, 14; 1 Tim. 5, 8). Dar este pacat sa ne ingrijoram pentru viitor si sa permitem zilei de maine sa ne priveze de binecuvantarea celei de azi.”⁹⁸²

„Ingrijorarea toata are de-a face cu **ziua de maine**, fie ca ea e legata de mancare, imbracaminte sau orice altceva; dar toata ingrijorarea este traita *astazi*. Ori de cate ori suntem ingrijorati, traim in prezent o anxietate legata de un eveniment care poate avea loc in viitor. Dar aceste temeri ale noastre legate de ziua de *maine*, pe care le simtim atat de acut *astazi*, poat sa nu se adevereasca... Oamenii se ingrijoreaza ca nu vor lua un examen, ca nu isi vor gasi o slujba, ca nu se vor casatorii, ca isi vor pierde sanatatea ori ca nu vor reusi intr-o anumita initiativa. Dar toate aceste griji sunt inchipuite. „Temerile ne pot insela” si de multe ori o fac. Multe griji, poate ca cele mai multe, nu se materializeaza vreodata. Asadar ingrijorarea este o risipa – o risipa de timp, de ganduri si energie nervoasa. Trebuie sa invatam sa traim cate o zi o data. Trebuie sa ne facem planuri pentru viitor, fara

⁹⁷⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 285

⁹⁷⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 187-188

⁹⁷⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 189

⁹⁸⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 46

⁹⁸¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 502

⁹⁸² Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 51

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

indoiala, dar nu sa ne ingrijoram pentru viitor. „Necazul unei zile ii ajunge unei zile” sau „Fiecare zi are destule necazuri cat sa-i ajunga”. Atunci de ce sa le anticipam?”⁹⁸³

„Daca azi te ingrijesti de ziua de maine si apoi maine te vei ingriji tot de de ziua de maine, nu inseamna ca faci o munca de prisos? Pentru ce silesti ziua de azi sa aiba mai mult necaz decat necazul sortit ei, adaugand la propriile ei osteneli si povara zilei de maine? Nu usurezi cu nimic ziua de maine cu adaosul grijilor zilei de azi, ci o incarci cu oboseli si framantari zadarnice.”⁹⁸⁴

„...daca ingrijorarea nu-si poate sustine cauza pe baza faptelor pe care le are in fata, ea nu ezita sa fabrice posibile fapte. Ingrijorarea are o imaginatie vie si poate sa construiasca tot felul de posibilitati... Daca prezentul este destul de rau asa cum este, de ce sa privim in viitor? Este suficient sa avansam de la o zi la alta; sa ne multumim cu atat... Ingrijorarea cu privire la viitor este atat de zadarnica si de inutila; ea nu duce la nimic. Ne este greu sa vedem principiul acesta, dar cat este el de adevarat.”⁹⁸⁵

„Dumnezeu ne dozeaza povara pentru fiecare zi. Nu este treaba noastra sa ne incarcam deja cu povara zilei de maine. In Imparatia lui Dumnezeu se inainteaza, mai degraba, pas cu pas, zi de zi, din putere in putere. Ceea ce spune Iisus ne mangaie: *Ajunge zilei necazul ei.*”⁹⁸⁶

„Nu purtati cu voi ziua de ieri sau ziua de maine; traiti pentru astazi si pentru cele douasprezece ceasuri de acum.”⁹⁸⁷

„...este semnificativ ca la finalul acestui paragraf motivul oferit de Iisus ca sa nu ne ingrijoram de *ziua de maine* este: *Ajunge zilei necazul ei* (v. 34). Deci vor exista „necazuri” (*kakia*, „rau”). Eliberarea crestinului de ingrijorare nu se datoreaza garantiei ca va fi scutit de necazuri, ci nebuniei ingrijorarii (...) si mai ales increderii ca Dumnezeu este Tatal nostru, ca pana si suferinta ingaduita se afla in sfera purtarii Sale de grija (cf. Iov 2, 10) si ca „in toate Dumnezeu lucreaza spre binele celor ce-L iubesc, care sunt chemati dupa planul Sau” (Rom 8, 28).”⁹⁸⁸

1 Corintei 10: 13: „Iata o certitudine pentru intregul nostru viitor. Nu va va ajunge nici o ispita fara ca Dumnezeu sa asigure si calea de iesire din ea. **Nimic nu va fi vreodata peste puterile voastre**, ci va exista intotdeauna un remediu la orice ispita.”⁹⁸⁹

„Dispretuim poruncile lui Hristos zece zile, douazeci de zile, o suta de zile, dar **o data si o data tot trebuie sa plecam de pe lumea aceasta si sa cadem in mainile Judecatorului!**”⁹⁹⁰

IV. APLICAREA:

⁹⁸³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 184

⁹⁸⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 287

⁹⁸⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 509-510

⁹⁸⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 223

⁹⁸⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 511

⁹⁸⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 183

⁹⁸⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 513

⁹⁹⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 287

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 25: De aceea vă spun: Nu vă îngrijați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?

Ingrijorarea este un idol modern la fel de periculos ca și banul.

Alegerea fundamentală a vieții noastre este aceea a stăpânului pe care să-l slujim – ori Dumnezeu, ori îngrijorarea.

Când ești complexat de îngrijorare, idealurile și energiile tale sunt risipite în încercarea de atingere a mai multor scopuri simultan.

Dumnezeu ne-a dat trupul ca să ne fie un slujitor, dar el poate deveni stăpânul nostru atunci când satisfacerea poftelor lui devine esențială pentru noi.

Viața din trupurile noastre are un scop mult mai înalt decât hrănirea, la fel cum trupul are un scop mult mai înalt decât îmbrăcăminte – și anume cinstirea și slujirea lui Dumnezeu.

Preocuparea excesivă pentru confortul material este greșită pentru că ea produce îngrijorare.

Isus nu interzicea fiind prevăzător, gestionând cu grijă resursele pe care le avem sau pe care dorim să le obținem, ci să nu ne îngrijorăm.

Pregătirea prudentă pentru viitor este un lucru bun; îngrijorarea care te epuizează, te macină și te chină nu este.

Versetul 26: Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu secără, și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?

Ingrijorarea pentru hrana poate fi tratată printr-o atentă observare a modului cum Dumnezeu poartă grijă fiintelor din natură.

Una dintre cele mai profunde surse ale îngrijorării o constituie pierderea contactului cu natura, care se regenerează perpetuu, concomitent cu izolarea în arhitectura umană, aflate într-o permanentă degradare.

În ciuda valorii mici pe care o au multe pasări, Dumnezeu se îngrijește de fiecare în parte.

Dumnezeu asigură în natură tot ceea ce este necesar supraviețuirii animalelor, ceea ce înseamnă că El face cel puțin același lucru și pentru om – „coroana creației” Sale.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Intreaga natura se increde in Dumnezeu, si Dumnezeu nu insala niciodata asteptarile.

Existenta pasarilor trebuie sa fie o lectie pentru oamenii care nu constientizeaza ca sunt valorizati de catre Dumnezeu mult mai mult decat ele.

Milostentia este, la randul ei, un mecanism prin care Dumnezeu a gandit hranirea celor mai napastuiti, astfel ca atunci cand noi refuzam sa o facem ei pot sa sufere de foame.

Versetul 27: Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?

Ingrijorarea este absurda pentru ca nu sta in puterea noastra sa ne cream pe noi insine – ci suntem total dependenti de Dumnezeu.

Oricat ne-am ingrijora nu ne putem prelungi viata, la fel cum nu putem modifica caracteristicile trupului nostru.

Versetul 28-30: 28 Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintă? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes; 29 totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei. 30 Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

Ingrijorarea pentru imbracaminte poate fi tratata printr-o atenta observare a modului cum Dumnezeu invismanteaza florile din natura.

In ciuda absentei in natura a proceselor tehnologice prin care oamenii isi produc imbracamintea, Dumnezeu a gandit alte modalitati de a invismanta, intr-un mod unic, fiecare floare.

Nu doar unele flori mai speciale sunt invismantate de Dumnezeu, ci fiecare – oricat de neinsemnata – are parte de purtarea de grija divina.

Putarea de grija a lui Dumnezeu fata de florile campului este mult mai eficienta decat ingrijirea de sine de care au dat dovada imparati foarte bogati – precum Solomon.

Nici cele mai luxoase haine create de om nu se compara cu cel mai neinsemnat vesmant pe care Dumnezeu il ofera florilor de pe camp.

Faptul ca Dumnezeu ofera vesminte neasemuite unor flori a caror existenta dureaza putin, trebuie sa ne de-a increderea neclintita ca El poarta de grija si imbracamintii noastre.

In ciuda celor mai evidente dovezi ale purtarii de grija a lui Dumnezeu, oamenii cu credinta mica nu se vor increde in El cu adevarat.

Versetele 31-32: 31 Nu vă îngrijorați dar, zicând: "Ce vom mânca?" Sau: "Ce vom bea?" Sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?" 32 Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Este nefiresc pentru un creștin, care are un Dumnezeu atotputernic și proniator, să se îngrijoreze pentru lucruri precum hrana, bautura și îmbrăcăminte, pe care El le oferă necondiționat unor creaturi de rang inferior.

Este nefiresc să se îngrijoreze un om care se află într-o relație filială cu Dumnezeu.

Îngrijorarea este firească doar pentru oamenii care nu și-au pus încrederea în Dumnezeu.

Hrana, bautura și îmbrăcăminte sunt obiectul trinității grijilor lumii.

Atitudinea împotriva îngrijorării îl poate constitui oricând faptul că Dumnezeu ne cunoaște plenar nevoile – fie că le exprimăm, fie că nu o facem.

Când constătim apropierea lui Dumnezeu față de noi, tot ce trebuie să facem este să lăsăm în grijă Sa orice îngrijorare a noastră.

Îngrijorările nu pot pur și simplu să dispară, dar pot fi transferate dinspre om spre Dumnezeu.

Versetul 33: Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.

Fiecare dintre noi trăiește pentru ceva.

Idealurile vieții noastre sunt cele pentru care dăm tot ceea ce avem mai bun și pe care le punem ca cele dintâi priorități.

Dacă ca și creștini ne focalizăm înspre agonisirea de lucruri materiale acestea vor fi idealul nostru, pentru că niciodată nu vom putea să ne oprim din agoniseala de vreme ce niciodată nu vom ști dacă am adunat îndeajuns.

Un copil al lui Dumnezeu dovedește că nu trăiește sub imperiul îngrijorărilor lumesti dacă poate să pună interesele spirituale ale lui Dumnezeu pe locul întâi în viața sa.

Nici o îngrijorare nu o încurajează Dumnezeu, decât aceea de a căuta mai întâi Împărăția și neprihănirea Lui.

A căuta Împărăția lui Dumnezeu înseamnă a lupta pentru ca ea să se instaureze în inimile și viețile cât mai multor oameni.

A căuta neprihănirea lui Dumnezeu înseamnă a aduce pacea socială creștină în cât mai multe comunități din lume.

Când noi ne dedicăm viața intereselor lui Dumnezeu în această lume, El însuși se angajează că nu vom duce lipsa de ceea ce este necesar existenței noastre trecătoare.

Versetul 34: Nu vă îngrijiți dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Esenta îngrijorării constă în asumarea astăzi a unor posibile dificultăți de mâine, despre care nu se știe nimic cert.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Omul obisnuit se crucifica pe sine între doi *hoti* - regretele de ieri și îngrijorările pentru maine – care îi rapește toată bucuria.

Nu numai că este grav pentru sănătatea psihică să trăiești în tensiune, dar este și o dovadă de neîncredere în purtarea de grijă a lui Dumnezeu – absolut evidentă pretutindeni în jurul nostru.

Dumnezeu intenționează să dozeze povara pentru fiecare zi, astfel încât să nu ne copleșească, dar El poate face acest lucru doar dacă acceptăm să trăim câte o singură zi.

Purtarea de grijă a lui Dumnezeu nu promite eradicarea necazurilor și a suferințelor, însă garantează păstrarea lor în limitele „unei singure zi”.

Matei 7, 1-6

Temă:

Crestinismul presupune înlocuirea condamnării semenilor cu judecata constructivă

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

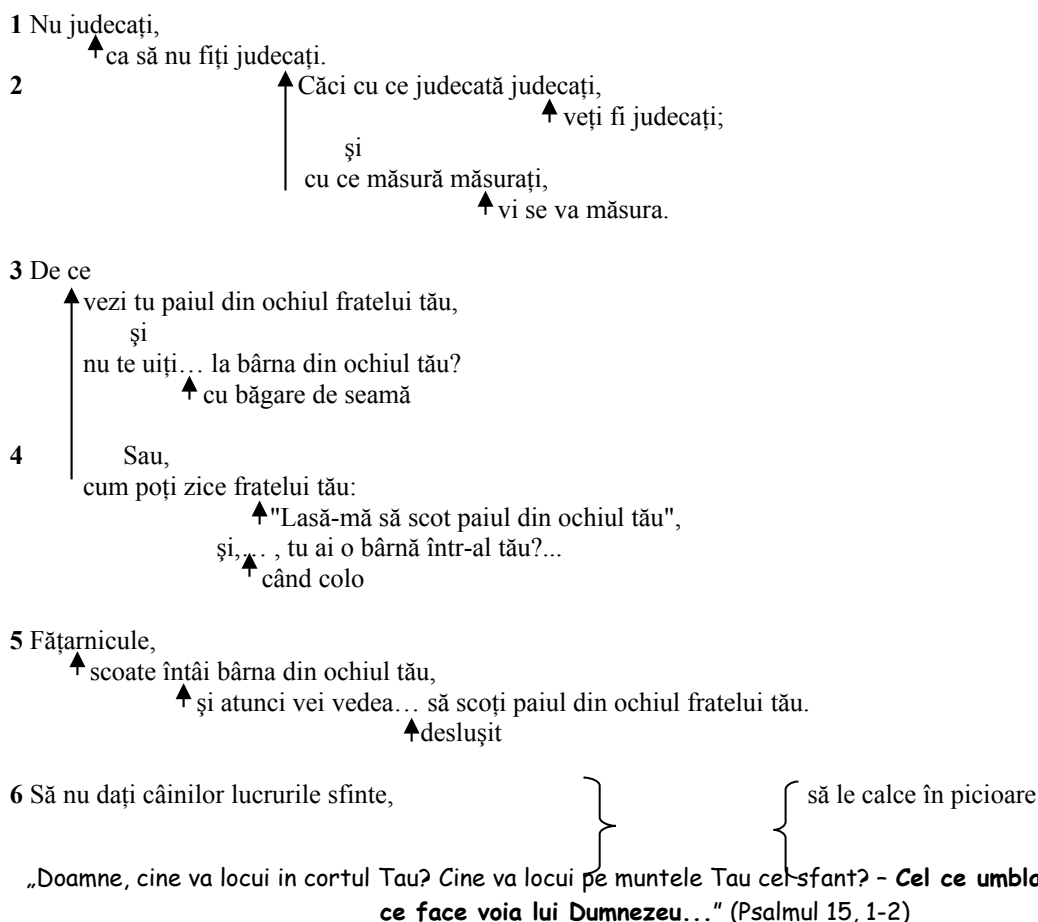
Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 1	1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați.	1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați	1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați.	1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
v. 2	2. Că, cu ce judecată veți judeca, veți fi judecați, și cu ce măsură veți măsura, se va măsura vouă.	2. căci cu judecata cu care judecați, cu aceea veți fi judecați; și cu măsura cu care măsurați, cu aceea vi se va măsura.	2. căci după judecata cu care judecați veți fi judecați și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura.	2 Căci cu ce judecată judecați, veți fi judecați; și cu ce măsură măsurați, vi se va măsura.
v. 3	3. Și ce vezi stercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău nu o simți?	3. Cum de vezi paiul din ochiul fratelui tău, dar bârna din ochiul tău nu o ieși în seamă?	3. Ce te uiti la paiul din ochiul fratelui tău, atunci când nu vezi bârna din ochiul tău?	3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
v. 4	4. Sau cum zici fratelui tău: lasă să scot stercul din ochiul tău, și iată bârna este	4. Sau cum îi vei zice fratelui tău: Lasa-mă să-ți scot paiul din ochi!, și iată	4. Sau cum poți zice fratelui tău: „Stai, să-ți scot paiul din ochi”, când vezi	4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	în ochiul tău?	ca'n ochiul tau este barna?	bine ca barna se afla in ochiul tau?	tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
v. 5	5. Fătarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoti stercul din ochiul fratelui tău.	5. Fatarnicule, scoate mai întâi barna din ochiul tau și numai atunci vei vedea să scoti paiul din ochiul fratelui tau.	5. Fatarnicule, scoate-ti mai întâi barna din ochi; atunci vei vedea limpede ca să scoti paiul din ochiul fratelui tau.	5 Fătarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
v. 6	6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici (nu) lepădați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor, și întorcându-se să vă rupă pe voi.	6. Nu dați cele sfinte cainilor, nici nu aruncați margaritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcându-se, să vă sfășie.	6. Cele sfinte, nu le dați la caini, nici nu aruncați margaritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, iar apoi să se întoarcă și să vă rupă.	6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

și
să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva
și
să se întoarcă să vă rupă.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multă claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecăți judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecăți judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecăți judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecăți judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecăți judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cum evoluează totul?

- 1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
- 2 Căci cu ce judecați judecați, veți fi judecați; și cu ce măsurați măsurați, vi se va măsura.
- 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
- 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
- 5 Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- 6 Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 7, 1-6 are în centrul său *tema judecatii gresite care nastie condamnare*. Fără îndoială că și aceasta va fi reprezentat un element de neprihanire fariseică, condamnată de Domnul Iisus în *Predica de pe Munte* (Matei 5, 20). Este suficient, în acest sens, să analizăm paragraful lucanic, care surprinde rugăciunea fariseului din templu (Luca 18, 9-14), ca să înțelegem că această tagmă religioasă se făcea vinovată și de pacatul *judecării și al condamnării*. Concomitent, este important să observăm că, alături de *idoaltria* în fața *banilor* ori a *ingrijorarilor* (Matei 6, 24-25), judecatile aspre finalizate prin condamnare reprezintă o altă fatetă a *valorilor lumii sau a neamurilor* (Matei 6, 32), la care ucenicii Domnului trebuie să renunțe. Condamnarea semenilor trebuie înlocuită cu *judecati constructive* – este mesajul Domnului Iisus din textul nostru.

Paragraful debutează cu aceeași exprimare *imperativa* (v. 1-2), ca și în cele precedente, urmată de scoaterea la iveală a *ipocriziei* care fundamentează condamnarea semenilor (v. 3-5), iar, la final, de abordarea unei situații delicate cu care se vor confrunta ucenicii – și anume exercitarea unei judecati constructive asupra celor *depravati*, prin propovăduirea Evangheliei (v. 6).

La o primă privire, cel puțin exprimarea folosită de Iisus în v. 1 pare să interzică judecatile de orice fel, inclusiv cele instituite legal într-un stat. Este absurd, însă, să afirmăm că El a lansat un *program de reformă a instituțiilor publice de ordine și justiție*, pentru că nu aceasta este preocuparea Sa directă în contextul *Predicii de pe Munte*. Mai degrabă, este vorba despre interzicerea unui anumit tip de *judecati între indivizi* – acesta fiind nivelul de analiză (individual sau relational comunitar) care face obiectul prelegerii lui Iisus. Că nu orice fel de judecată este interzisă rezulta clar din v. 5, care îi îndeamnă pe ucenici să „*scoată paiul din ochiul fratelui...*”, și din v. 6, care presupune discernământ în vederea separării *porcilor* și *cainilor* dintre oameni. Cu singuranta, însă, Iisus interzice *judecatile neavizate*, care depășesc abilitatea ucenicilor de a judeca, respectiv judecatile prin care ucenicii își arogă atribute divine, acuzând *aspru* și *condamnând*.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Trebuie sa notam ca in orice perioada istorica, deci si in vremea ucenicilor, problema judecatilor era extrem de stingenta. La fel ca si astazi, si atunci oamenii se vor fi *acuzat si condamnat* pentru *multe*, fara sa tina seama – in ultima instanta – de nici un reper moral decat propria dorinta egoista de a nu fi in *dezavantaj* in disputa cu semnul. Iisus isi provoaca ucenicii la un *alt fel de a fi*, marcat de *judecati responsabile si constructive*.

Mai intai, ceea ce *Iisus spune ca este categoric interzis ucenicilor este sa pronunte critici aspre sau condamnari*. Acesta este sensul pe care il are termenul judecata din v. 1, adica acest tip de judecati le sunt strict interzise. Un copil al lui Dumnezeu incredinteaza acest mod de a aborda *judecata* exclusiv in mana lui Dumnezeu. Motivatia este evidenta: pentru ca ucenicii nu conoasc decat, in cel mai bun caz, aparentele unei situatii, in timp ce El cunoaste toate detaliile.

Pentru ca orice comportament este determinat de o motivatie, Iisus le ofera ucenicilor in v. 2 –asa cum deja ne-a obisnuit in paragrafele precedente – raspunsul la intrebarea: *de ce ar trebui sa procedam asa cand toata lumea face invers?* Astfel, El ii avertizeaza asupra *principiului cauzalitatii* in planul judecatii divine. Acest principiu afirma ca Dumnezeu isi va corela atitudinea ca si Judecator, cu atitudinea pe care noi am adoptat-o cand am judecat pe cineva. Odata inteles acest lucru, este evident ca ucenicii au fost motivati ca sa isi infraneze *usurinta* de a judeca si, apoi, de a *condamna* pe semenii lor.

Apoi, pentru ca judecatile constructive sunt necesare, Iisus isi pregateste, in mod evident, ucenicii pentru a fi buni judecatori (v. 3-4). *Principiul fundamental* este analiza de sine inaintea analizei vietii celorlalti! Cu alte cuvinte, Mantuitorul le arata limpede ca nu pot judeca constructiv la altii pacate cu care ei insisi se confrunta. Mai intai, trebuie sa trateze in propria viata un pacat, pentru ca apoi sa-l poata *judeca constructiv* in viata celorlalti.

Ucenicii trebuie sa fie constienti ca sunt pacatosi. „Paiul” si „barna” sunt obtinute relativ din acelasi material, ceea ce inseamna ca – interpretand semnificatia metaforei – atat cel care judeca cat si cel judecat au in comun pacatul – unul avand un *pai*, iar celalalt o *barna* in ochi. Aceasta trebuie sa-i motiveze pe ucenici la *smerenie* si *blandete* – atitudini absolut necesare unei judecati constructive.

La fel de important este faptul ca *nivelul pana la care fiecare ucenic poate emite judecati este determinat de propria sa moralitate*. Astfel, nu abilitatile *oratorice* sau *analitice* primeaza in judecata constructiva, ci masura golirii de obiectul judecatii – care este pacatul.

In momentul in care ucenicul condamna in viata altuia un pacat pe care il traieste el insusi, se face vinovat de *ipocrizie* (v. 5), adica de meteahna grava a fariseilor si a carturarilor (Matei 5, 20). Aceasta inseamna ca nu este preocupat cu adevarat de *vindecarea* semenului, ci de judecarea si condamnarea lui – poate pentru simplul motiv de a gasi si in altii pacate, ca justificare pentru propria imoralitate.

Ultimul verset (v. 6) pare *rupt* de cele anterioare. Este evident ca prin „caini” si „porci” Mantuitorul face referire la oameni aflati la limita maxima a depravari, conform *necuratiei* asociate in semnificatia culturala iudaica celor doua feluri de animale, si ca prin „lucurile sfinte” se refera la produsele rezultate in urma jertfelor de la Templu, care pot *simboliza* noua Evanghelie a Imparatiei Cerurilor, lucru intarit de metafora „margaritarului” (cf. Matei 13, 45). Ce poate insa sa insemne verbul „a da” (din expresia: „Sa nu dati cainilor lucrurile sfinte...”, v. 6) prezent in aceasta afirmatie?

Cel mai probabil „a da” unor astfel de oameni Evanghelia Imparatiei inseamna incercarea ucenicilor de a-i *evangeliza* – adica de a-i convinge de adevarurile Evangheliei. Intrucat, insa, inainte s-a vorbit despre judecata, trebuie sa intelegem *evangelizare* in termenii unei *judecati*, in sensul ca, atunci cand

predicam Evanghelia, cel care ne asculta se va simți *judecat* de mesajul biblic pentru pacatele pe care el stie sau acum constientizeaza ca le are. Intelegand astfel lucrurile, Iisus isi avertizeaza ucenicii ca vor fi oameni care nu vor accepta sa fie *judecati de Cuvantul lui Dumnezeu*, ci il vor blama si vor aduce blasfemii la adresa lui Dumnezeu.

Unor astfel de oameni, ucenicii nu trebuie sa le mai vesteasca Evanghelia. In parte pentru ca, in calitate de copii ai lui Dumnezeu, ei nu trebuie sa permita injosirea Numelui Sau. Pe de alta parte, intrucat cei cu care au de-a face vor *profana adevarurile sfinte* pe care nu le inteleg – ceea ce reprezinta un mare pacat pe care si-l adauga pacatelor lor – si, in plus, pot reprezenta un pericol la adresa *existentei si continuitatii* misiunii ucenicilor – pericol de care ei trebuie sa se fereasca. In ultima instanta, menirea ucenicilor nu este sa accepte sa fie *raniti* sau chiar *ucisi* de catre astfel de oameni, ci sa vesteasca Evanghelia pana la marginile pamantului (Marcu 16, 15).

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuie , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„**Firul de legatura al intregului capitol, oricat de vag, este cel al relatiilor.** Si este logic ca, dupa ce a descris caracterul, influenta, neprihanirea, evlavia si ambitia crestinului, Iisus sa Se concentreze in cele din urma asupra relatiilor acestuia. Si aceasta deoarece contracultura creстина nu este o chestiune individualista, ci una comunitara, iar relatiile – atat din sanul comunitatii, cat si cele dintre comunitate si ceilalti – sunt de o importanta suprema.”⁹⁹¹

Versetul 1: Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

„Iisus nu anticipeaza o comunitate creстина perfecta. Dimpotriva, El presupune ca vor exista delictе si ca acestea vor da nastere la tensiuni, la probleme in relatii. In mod specific, **cum trebuie sa reactioneze un crestin fata de un frate al sau care i-a gresit?**”⁹⁹²

Un autor spune ca aici este vorba despre „aprecierea definitiva a relatiei personale a unui om cu Dumnezeu: daca omul este osandit sau mantuit.”, **judecata pe care numai Dumnezeu o poate face.**⁹⁹³

„**Nu-i judecati pe semeni, ca sa nu fiti judecati de Dumnezeu.** Omul e inclinat sa evalueze excesiv faptele altora si sa le condamne cu usurinta, absolvindu-se pe sine. O judecata dreapta nu e posibila fara a cunoaste toate datele problemei; Dumnezeu este singurul judecator real, El fiind singurul care cunoaste si datele launtrice ale fiintei omenesti.” (Bartolomeu Anania)

„**Porunca aceasta de a nu-i judeca pe altii vizeaza urmatoarele domenii:** nu avem voie sa judecam motivul care a stat la baza actiunii cuiva. Nu avem voie sa judecam dupa aparente (Ioan 7, 14; Iacov 2, 1-4). Nu avem voie sa-i judecam pe cei care au scrupule in privinta unor chestiuni ce nu sunt, in ele

⁹⁹¹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 190

⁹⁹² **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 191

⁹⁹³ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 225

insele, gresite sau corecte (Romani 14, 1-5). Nu avem voie sa judecam un alt credincios, vorbindu-l de rau (Iacov 4, 11-12).⁹⁹⁴

„Noul Testament este plin de ilustratii din care reiese ca oamenii au fost indreptatiti sa faca critici justificate cu privire la conditia, conduita sau invatatura altora.” (1 Cor 6, 1-8; Matei 18, 17; 1 Corinteni 5, 9-13; Matei 7, 15-20; 1 Corinteni 14, 29; 1 Ioan 4, 1; 2 Corinteni 6, 14; 1 Timotei 3, 1-13; 1 Tesaloniceni 5, 14).⁹⁹⁵

„...Ca daca apostolii nu vor judeca, nu vor avea nici o autoritate; degeaba au primit puterea de a lega si dezlega. Si altfel spus: daca in lume ar stapani aceasta lege, de a nu fi judecat nimeni, atunci s-ar distruge toata ordinea si in biserici si in cetati si in case. Daca n-ar judeca stapanul pe sluga, stpana pe slujnica, tatal pe fii, prietenul pe prieten, atunci s-ar intinde rautatea. Dar pentru ce spun prietenul pe prieten? Daca n-am judeca pe dusmani, niciodata n-am putea pune capat dusmaniei, ci toate s-ar intoarce pe dos.”⁹⁹⁶

„...exista multi care spun ca sintagma „nu judecati” trebuie interpretata, simplu si literal, asa cum este, anume in sensul ca crestinul adevarat nu ar trebui sa-si exprime niciodata opinia in legatura cu altii. Ei spun ca nu trebuie sa existe nici un fel de judecata, ca trebuie sa fim ingaduitori, indulgenti si toleranti, si sa acceptam aproape orice de dragul pacii si al linistii, dar mai ales de dragul unitatii...”⁹⁹⁷

Tolstoi era de parere ca „Hristos ne interzice cu desavarsire orice institutie umana de judecata” si ca El „nu avea cum sa spuna altceva prin aceste cuvinte”, insa aceasta afirmatie nu poate fi decat grestia intrucat **„contextul nu se refera la instantele de judecata, ci la responsabilitatea pe care o au indivizii unii fata de altii.”**⁹⁹⁸

„Dupa parerea mea, **aici Hristos nu ne porunceste sa nu judecam in general** nici un pacat, nici nu ne opreste sa facem asa ceva, ci opreste pe cei care, plini de nenumarate pacate, tabarasc pe altii pentru pacate intamplatoare.”⁹⁹⁹

„Porunca ...**”nu judecati”** nu poate fi inteleasa ca cerand suspendarea facultatilor noastre critice in relatiile cu alti oameni, inchizand ochii la greselile lor (...), evitand orice forma de critica si refuzand sa discernem intre adevar si minciuna, intre bine si rau.” O astfel de atitudine ar insemna ipocrizie, pentru ca noi in mod natural suntem creati de Dumnezeu ca sa emitem judecati de valoare. Pe de alta parte, daca nu ne-am folosi capacitatile critice cum am putea discerne situatiile in care sa nu dam lucrurile sfinte cainilor, ori margaritarele porcilor – asa cum se spune in v. 6?¹⁰⁰⁰

Pe scurt, Iisus a condamnat „obiceiul de a critica aspru”. „Acela care-L urmeaza pe Iisus ramane un critic in sensul ca isi foloseste capacitatea de discernamant, dar nu un „judecator” in sensul de a fi un critic necrutator. A critica necrutator este un pacat compus, constand din cateva ingrediente respingatoare... Criticul necrutator este cel care cauta greseli, avand o atitudine negativa si distructiva

⁹⁹⁴ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

⁹⁹⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

⁹⁹⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 292

⁹⁹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 523

⁹⁹⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 191-192

⁹⁹⁹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 293

¹⁰⁰⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 192

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

fata de ceilalti, gasindu-si placerea in a le gasi cusururi. El da cea mai rea interpretare posibila motivatiilor lor, le descurajeaza planurile si este meschin cand ii prinde cu vreo gresala.”¹⁰⁰¹

„...desi spunem ca a nu judeca nu inseamna refuzul de a face vreo distinctie, de a gandi ori de a judeca, trebuie sa ne grabim sa subliniem ca **ea ne previne si impotriva pericolului teribil de a condamna, de a pronunta o judecata finala.**”¹⁰⁰²

„Nici o fiinta umana nu se califica pentru a fi judecatorul semenilor sai deoarece nu poate citi inimile celorlalti, nici evalua motivatiile lor. **A fi un critic necrutator inseamna** a indrazni cu aroganta sa anticipezi ziua judecatii, a uzurpa prerogativele Judecatorului divin, de fapt, a incerca sa te pretinzi Dumnezeu.”¹⁰⁰³

„Cine se face vinovat de judecarea altora, in sensul in care Domnul nostru foloseste termenul aici, este **omul hipercritic**, ceea ce inseamna ca acesta isi gaseste placerea in a critica de dragul criticii si se bucura de ea. Ma tem ca trebuie sa merg mai departe si sa spun ca omul acesta se apropie de tot ce i se cere sa critice cu asteptarea de a gasi greseli, sperand chiar ca le va gasi... Daca ne face placere sa auzim ceva rau despre cineva, sentimentul acesta este gresit. Daca suntem gelosi sau invidiosi pe cineva, si daca auzind cel care ne starneste astfel de sentimente a facut o gresala, si in noi insine descoperim imediat un sentiment de satisfactie, inseamna ca suntem stapaniti de spirit critic... Cat timp petrecem exprimandu-ne opinia despre oameni care nu au nici o legatura directa cu noi? Ei nu inseamna nimic pentru noi, dar incercam o placere rautacioasa in aceasta indeletnicire.”¹⁰⁰⁴

„...**aspectul final care conteaza este ce crede Dumnezeu despre noi**, nu ce cred oamenii despre noi. Cu alte cuvinte, ni se aminteste mereu ca viata noastra este o calatorie si un perelinaj pe pamant si ca ea duce la judecata finala, la evaluarea ultima, la stabilirea si proclamarea destinului nostru etern... Nu putem sa citim Biblia fara sa ajungem la concluzia ca adevarata diferenta dintre oamenii din poporul lui Dumnezeu si toti ceilalti este ca cei dintai sunt intotdeauna constienti de destinul lor etern.”¹⁰⁰⁵

Versetul 2: Căci cu ce judecată judecați, veți fi judecați; și cu ce măsură măsurați, vi se va măsura.

„Pazindu-ne de a-i judeca pe altii, sa li multumim lui Dumnezeu ca avem o Evanghelie care ne spune ca „pe cand eram noi inca pacatosi, Hristos a murit pentru noi”, ca **nimeni dintre noi nu sta in picioare prin propria lui dreptate**, ci in dreptatea lui Hristos (Romani 5, 8).”¹⁰⁰⁶

„La fel ca si **judecata, masurarea** se refera la sentinta judecatorului divin. Exact asa cum actionam, asa vom fi tratati – de Dumnezeu, la care se refera pasivul folosit. Asadar, noi insine ne stabilim masura de la judecata de apoi.”¹⁰⁰⁷

Altii sustin ca vom fi rasplatiti de ceilalti „cu aceiasi moneda” – adica gestul nostru de a condamna va determina unul similar din partea celui vatamat. Aceasta observatie este corecta si perfect adevarata. Mai mult decat atat, „este adevarat sa spunem ca persoana mai putin critica este apreciata de ceilalti”.

¹⁰⁰¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 192-193

¹⁰⁰² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 527

¹⁰⁰³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 193

¹⁰⁰⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 528-529

¹⁰⁰⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 520

¹⁰⁰⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 531

¹⁰⁰⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 226

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Insa, sensul profund al afirmatiei este ca **vom avea parte de aceiasi judecata si de aceiasi masura din partea lui Dumnezeu Insusi.**¹⁰⁰⁸

„Oamenii care sunt foarte atenti sa-i cerceteze si sa-i controleze pe altii, si care vorbesc chiar si despre cele mai mici imperfectiuni ale lor, sunt adesea uimiti cand altii ii judeca. Ei nu pot sa inteleaga situatia, dar de fapt **sunt judecati cu propriul lor etalon si cu propria lor masura.**”¹⁰⁰⁹

„**Daca ne postam in judecatori, nu vom putea invoca necunoasterea legii pe care am pretins ca am fost in stare sa o aplicam in cazul altora.** Daca ne face placere sa ocupam scaunul de judecator, sa nu ne surprinda ca ne vom trezi in boxa acuzatilor.”¹⁰¹⁰

„Cu alte cuvinte, daca te constitui ca o autoritate, daca devii invatator, daca actionezi asadar ca autoritatile si ca invatatorii, aminteste-ti ca vei fi judecat dupa propria ta autoritate; vei fi judecat tocmai dupa pretentia pe care o emiti. **Te constitui ca autoritate? Foarte bine, acesta va fi standardul care ti se va aplica si tie atunci cand vei fi judecat...** Pretind eu ca am o cunoastere exceptionala a Scripturii? Daca da, voi fi judecat in termenii cunoasterii pe care o revendic... Daca ne constituim ca autoritate asupra altora, nu avem dreptul sa ne plangem daca suntem judecati dupa acelasi standard... Nu cunosc nimic altceva care ar putea sa ne abata mai eficient de la practica pacatoasa de a-i condamna pe altii si de la respingatorul si uratul spirit care isi gaseste placerea in a face lucrul acesta.”¹⁰¹¹

„**Nu-l judeci pe el, spune Hristos, ci pe tine insuti;** iti inaspresti judecata si-ti maresti vinovatia.”¹⁰¹²

„...acela care are obiceiul sa-si treaca cu vederea pacatele lui, desi sunt mari, dar judeca cu asprime pe ale altora, desi sunt mici si neinsemnate, **pacatuiește de doua ori:** o data, ca nu-si vede propriile lui pacate; a doua oara, ca-si atrage ura si dusmania tuturor, si, pe zi ce trece, ajunge mai crud si mai fara mila.”¹⁰¹³

„**Ca si crestini, va trebui sa ne prezentam inaintea scaunului de judecata a lui Hristos, si acolo vom fi judecati in functie de ce vom fi facut in trup, fie bine, fie rau.** Aceasta nu *determina* destinul nostru vesnic; nu este o judecata ce decide daca vom merge in cer sau in iad. Nu, prin aceasta am trecut deja. Insa ea va *afecta* destinul nostru vesnic, nu determinand daca vom fi in cer sau in iad, ci decizand ce se va intampla cu noi in glorie. Scriptura nu ne da prea multe detalii in legatura cu aceasta judecata, dar invatatura ca va fi o judecata a credinciosilor este totusi foarte clara.” (cf. si 2 Timotei 1, 16-18; Apocalipsa 14, 13)¹⁰¹⁴ Pe de alta parte, Scriptura vorbeste si despre o judecata prezenta a lui Dumnezeu (1 Corinteni 11, 31-32). Prin aceasta, Dumnezeu ingaduie pedepse acum peste noi, in scop pedagogic, pentru ca sa ne corectam comportamentul astfel incat sa nu fim osanditi impreuna cu cei care nu se incred in Hristos (cf si Evrei 12, 6).¹⁰¹⁵

Versetul 3: De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?

¹⁰⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 533

¹⁰⁰⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 539

¹⁰¹⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 193

¹⁰¹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 539-540

¹⁰¹² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 293

¹⁰¹³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 296

¹⁰¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 537

¹⁰¹⁵ idem, p. 534-536

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„A mai existat vreodata un astfel de sarcasm, **un exemplu mai perfect de ironie?** Cat de mult o meritam!”¹⁰¹⁶

„Mai devreme, Iisus a demascat ipocrizia noastra in relatie cu Dumnezeu, si anume practicarea evlaviei in fata oamenilor pentru a fi vazuti de ei; **acum demasca ipocrizia noastra in relatiile cu ceilalti**, si anume amestecarea noastra in problemele marunte ale altora in timp ce trecem cu vederea problemele noastre mult mai grave.”¹⁰¹⁷

„Ne place sa ne convingem singuri ca ne preocupa adevarul si dreptatea, si ca acestea sunt singurele noastre interese. Pretingem ca nu vrem sa fim nedrepti cu oamenii, ca nu vrem sa criticam, ci ca de fapt ne intereseaza adevarul! Ei bine, spune insa Domnul nostru, daca v-ar interesa numai adevarul, v-ati judeca pe voi insiva. Dar nu va judecati pe voi insiva, de aceea nu sunteti realmente interesati de adevar... Daca cineva pretinde ca nu il intereseaza decat dreptatea si adevarul, si nicidecum persoanele, atunci ar fi la fel de critic la adresa lui insusi, ca si fata de altii.”¹⁰¹⁸

„Folosind exemplul *paiului* si al *barnei*, Iisus ne arata plastic, ca toti suntem oameni pacatosi – chiar si ca ucenici. De aceea, **cat timp traим in acest trup nu putem fi judecatori supremi.**”¹⁰¹⁹

„Experienta ne arata ca la cumparaturi, in tumultul muncii de birou sau la serbarile de familie, ba chiar la conferinte fratesti – condamnam zilnic oameni, desi de multe ori avem mai multe pacate decat ei. **Se pare ca este ceva specific naturii pacatului sa-i denigram pe altii**, in timp ce noi insine facem lucruri mult mai urate.”¹⁰²⁰

„**In realitate ne intereseaza persoana pe care o criticam**, nu subiectul de discutie ori principiul; si dorinta noastra reala este sa condamnam mai degraba omul decat sa scapam de raul care este in persoana respectiva... Daca avem o prejudecata, un resentiment ori o ostilitate personala, nu mai suntem judecatori adevarati.”¹⁰²¹

Versetul 4: Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...

„**Pentru a-i ajuta pe altii trebuie sa vedem limpede.**”¹⁰²²

„**Noi putem face mai mult rau** decat un fir de praf in ochi atunci cand ne apropiem de ceilalti cu nerabdare si insensibilitate.”¹⁰²³

„Spiritul hipercritic, de judecata a altora si de neingaduinta care este in tine, e intr-adevar ca **o barna in comparatie cu mica aschie din ochiul celui alt.**”¹⁰²⁴

„**Iisus a demascat tendinta noastra de a observa o gresala minuscula la cineva, in vreme ce noi ignoram aceeasi gresala in viata noastra...** Este o fatarnicie sa presupunem ca am putea fi de ajutor

¹⁰¹⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 540

¹⁰¹⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 194

¹⁰¹⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 540-541

¹⁰¹⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 226

¹⁰²⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 226

¹⁰²¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 541

¹⁰²² Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 54

¹⁰²³ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 55

¹⁰²⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 542

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

unei persoane cazute in vreo gresala, atata timp cat noi insine ne facem vinovati de o gresala (similara) mult mai mare! Mai intai trebuie sa ne punem in ordine propria noastra viata, indreptand greselile din ea, si numai dupa aceea vom putea sa criticam aceste greseli in viata altora.”¹⁰²⁵

„**Pare a fi imposibil, cand ne comparam cu altii, sa fim strict obiectivi si imparziali.** Dimpotriva, avem o parere foarte buna despre noi si o parere preconcepata despre ceilalti. De fapt, de multe ori vedem greselile noastre la altii si ii judecam prin substituire. Astfel traim placerea autoindreptarii fara durerea penitentei... Critica necrutatoare, scrie A.B. Bruce, este un „viciu fariseic, cel al exaltarii propriei persoane prin desconsiderarea altora, o modalitate foarte ieftina de a obtine superioritate morala”.”¹⁰²⁶

„In timp ce un exterior lasam impresia ca-l tragem pe fratele la raspundere plini de compasiune sau avertizandu-l de parca am vrea sa-l ajutam sa scape de pacat, **in inima noastra suntem mandrii si aroganti.** Din context (v. 5: *fatarnicule!*) este clar, ca Iisus are in vedere un caz concret, in care persoana, in aparenta dornica sa ajute, nu este in realitate gata sa se caiasca ea insasi si sufera de aceiasi boala.”¹⁰²⁷

„...**daca stim ca in viata noastra exista pacate, si incercam totusi sa-i ajutam pe altii, suntem ipocriti.** De fapt, poate ca lucrarea de slujire este doar un procedeu de acoperire a pacatului!”¹⁰²⁸

„**Iisus nu condamna critica in sine,** ci criticarea altora cata vreme nu practicam o critica comparabila si in ce ne priveste pe noi insine; nici corectarea altora in sine, ci corectarea altora cata vreme nu ne-am corectat mai intai pe noi insine.”¹⁰²⁹

Versetul 5: Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

„...*fatarnicul* este un om a carui viata nu corespunde cu ceea ce pretinde el ca este.”¹⁰³⁰

„**Primul principiu al judecatii este ca sa incepem cu noi insine.** Iisus nu ne-a interzis sa-i judecam pe altii... Dar inainte de a-i judeca pe altii, trebuie sa ne judecam pe noi insine.”¹⁰³¹

„Cand un om vede paiul din ochiul aproapelui sau si-l osandeste, sentinta lui nu porneste din purtarea de grija, ci din ura; ia masca iubirii de oameni, dar fapta geme de rautate; acopera pe semenii lui cu ocar si acuzatii neintemeiate; o face pe dascalul, dar nici de ucenic nu-i vrednic. De aceea, **Domnul l-a numit fatarnic.**”¹⁰³²

„**Asta-i ipocrizie.** Cand mergi la cineva si te prefaci a fi prietenul lui: „Imi pare rau ca ai defectul acesta”. Dar, vai, cata malitiozitate se manifesta printr-o astfel de actiune si cata placere iti face!”¹⁰³³

¹⁰²⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 47

¹⁰²⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 190

¹⁰²⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 227

¹⁰²⁸ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 55

¹⁰²⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 196

¹⁰³⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 227

¹⁰³¹ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 53

¹⁰³² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 295

¹⁰³³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 542

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Daca nu ne confruntam direct cu propriile noastre pacate** si nu le marturisim, ne ascundem de noi insine si atunci nu mai vedem suficient de clar ca sa-i ajutam pe altii.”¹⁰³⁴

„Fiecare cunoaste mai bine pacatele lui decat pe ale altora; fiecare vede mai bine pacatele cele mai mari decat pe cele mai mici; si fiecare se iubeste mai mult pe el decat pe altul. Deci, daca o faci pe grijuliul, fii grijuliu mai intai cu tine insuti, unde pacatul este si mai vadit si mai mare... **Daca aproapele tau trebuie judecat, apoi s-o facea unul care nu are astfel de pacate, nu tu.**”¹⁰³⁵

„Atunci **cand ne deranjeaza paiul din ochiul altuia**, trebuie sa petrecem mai mult timp „in oglinda” si vom descoperi, probabil, barna din propriul nostru ochi.”¹⁰³⁶

„**Daca-i un pacat sa nu-ti vezi pacatele, apoi e un indoit, un intreit pacat, sa le judeci pe ale altora, iar tu sa te plimbi fara sa simti ca ochii iti sunt plini de barne.**”¹⁰³⁷

„**Nu trebuie** sa ocaram si sa tabaram cu gura, ci sa sfatuim. Nu trebuie sa vorbim de rau, ci sa povatuim. Nu trebuie sa criticam cu trufie, ci sa indreptam cu dragoste.”¹⁰³⁸

„**Este nevoie sa prezentam adevarul in asa fel incat sa nu ofenseze pe nimeni.** De exemplu, a merge la toti necredinciosii si a-i intrea: „Esti mantuit?” nu este o metoda scripturala. Exista un tip de oameni care, daca le pui aceasta intrebare, s-ar simti jicniti si n-ar mai putea fi adusi la adevar... Nu trebuie sa fim niciodata cauza vreunei impotriviri, ci sa predicam intotdeauna adevarul in dragoste, iar daca ofensam pe cineva cu ceva, sa fie intotdeauna cu „rusinea crucii”, nicidecum cu ceva ce se gaseste in predicator.”¹⁰³⁹

„**Exista o singura modalitate de a scapa de spiritul de asprime si de critica exagerata:** condamnandu-ne si judecandu-ne pe noi insine. Aceasta ne umileste profund, dupa care, o data ce am scapat de barna din proprii nostri ochi, vom putea sa scoatem aschia mica din ochii aproapelui.”¹⁰⁴⁰

„**Ce ar trebui sa facem...** este sa aplicam si in cazul nostru un standard cel putin la fel de strict si critic ca si in cazul altora... Nu numai ca astfel am scapa de judecata lui Dumnezeu, dar ne-am afla si in pozitia de a-l ajuta, cu smerenie si bunatate, pe fratele nostru care a gresit.”¹⁰⁴¹

„**Cum trebuie sa facem toate astea in practica?** Cititi zilnic 1 Corinteni 13; cititi zilnic afirmatia Domnului nostru. Examinati-va atitudinea fata de alti oameni; infruntati adevarul despre voi insiva.”¹⁰⁴²

„**Faptul ca ni se interzice sa fim ipocriti si critici necrutatori nu ne scuteste de responsabilitatea frateasca fata de altii.** Dimpotriva, Iisus avea sa spuna mai incolo ca, daca fratele nostru pacatuiește

¹⁰³⁴ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 54

¹⁰³⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 295

¹⁰³⁶ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 255

¹⁰³⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 296

¹⁰³⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 294

¹⁰³⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 551

¹⁰⁴⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 543

¹⁰⁴¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 195

¹⁰⁴² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 543

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

impotriva noastra, prima indatorire (desi neglijata, indeobste) este „du-te si mustra-l intre tine si el singur” (Matei 18, 15).”¹⁰⁴³

„Procedura de a scoate o aschie din ochi este o operatie foarte dificila. Nu exista alt organ mai sensibil decat ochiul. In momentul in care degetul il atinge, se inchide; atat este el de delicat. Cand lucrezi cu el, se cere mai presus de orice intelegere, rabdare, calm, sange rece. Toate acestea sunt necesare din cauza delicatetei unei astfel de operatii. Transferati toate acestea pe plan spiritual. Va trebui sa lucrati cu un suflut, va veti atinge de cea mai sensibila parte din om. Cum puteti scoate mica aschie? In aceasta faza este important un singur lucru, si anume ca trebuie sa fiti umili, sa dati dovada de intelegere, trebuie sa fiti atat de constienti de propriul vostru pacat si de propria voastra nevrednicie, incat cand gasiti aceste lucruri la altcineva – departe de a condamna, sa va vina sa plangeti. **Sunteti plini de intelegere si de compasiune, vreti cu adevarat sa ajutati persoana respectiva.** V-ati bucurat atat de mult ca ati scapat de acel lucru rau din viata voastra, incat vreti ca si ea sa aiba aceeasi bucurie si aceeasi placere.”¹⁰⁴⁴

Versetul 6: Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

„...desi Domnul ne indemna sa nu fim fatarnici, **El nu ne spune niciodata sa fim lipsiti de discernamant.**”¹⁰⁴⁵

„**Isus a spus intotdeauna lucrurilor pe nume.** Felul Sau deschis de a vorbi L-a facut sa-l numeasca pe Irod Antipa „vulpea aceea”, iar pe carturarii si fariseii fatarnici „morminte varuite” si „pui de naparci” (Luca 13, 32; Matei 23, 27.33). Aici el afirma ca exista oameni care se poarta ca niste animale si, de aceea, pot fi numiti, pe buna dreptate, „caini” si „porci”. ”¹⁰⁴⁶

„Este clar numai faptul ca **porcii** si **cainii** sunt expresii pentru cea mai grozava necuratie si necredinta. **Cainele** este javra semisalbatica din Palestina, care vagabondeaza si mananca hoituri. Mai tarziu, **caine** ajunge sa fie un nume ”

„Prin „**caini**” Hristos a aratat aici pe cei ce duc o viata nelegiuita, care nu mai au nici o nadejde de schimbare in mai bine; prin „**porci**” a aratat pe aceia care duc necontenit o viata desfranata. Si despre unii si despre altii Domnul a spus ca nu sunt vrednici sa auda invatatura Sa.”¹⁰⁴⁷

„**Cainii** la care se refera nu sunt catelusii de companie, bine dresati, dintr-un camin elegant, ci cainii vagabonzi, corciturile fara stapan care scormonesc prin gunoaiele orasului. Iar **porcii** erau animale necurate pentru evrei, ca sa nu mai vorbim de pasiunea lor pentru noroi.”¹⁰⁴⁸

Lucrurile sfinte: „Este vorba de carniurile sfintite dupa ritualul ebraic spre a fi aduse ca jertfa pe altar. Ideea intregului verset este aceea ca adevarurile sfinte, daca sunt lasate pe seama celor ce nu pot sa le inteleaga, risca sa fie profanate si sa se intoarca impotriva celor ce nu le-au administrat cum trebuie. (Bartolomeu Anania)”

¹⁰⁴³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 196

¹⁰⁴⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 543

¹⁰⁴⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 546

¹⁰⁴⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 197

¹⁰⁴⁷ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omili la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 296; cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 546

¹⁰⁴⁸ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 198

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...Este de preferat sa gasim o legatura cu **„margaritarul de mare pret”** din pilda Sa, care face referire la Imparatia lui Dumnezeu (Matei 13, 46) sau la mantuire si, prin extensie, la Evanghelie.”¹⁰⁴⁹

„Ce este lucrul acesta sfant, perla aceasta la care se refera El? Este, in mod clar, mesajul crestin, mesajul Imparatiei, tocmai subiectul discutiei Lui in predica aceasta incomparabila.”¹⁰⁵⁰

„...Toate acestea, in ele inele, - milostenia, rugaciunea, postul, vegherea asupra semenilor – sunt **margaritare**. Dar din pricina motivatiilor si atitudinii noastre, din pricina inimii noastre murdare, au fost risipite, aruncate inaintea porcilor, calcate in picioare. Iar noi am ajuns scosi afara din Imparatia lui Dumnezeu si calcati in picioare de oameni, ca sarea care si-a pierdut gustul si puterea de a sara.”¹⁰⁵¹

„Cele sfinte sunt batjocorite de ei pentru ca nu stiu ce sunt; si acestia, mai cu seama, se ridica si se inarmeaza impotriva noastra.”¹⁰⁵²

„Nici porcul nu stie ce-i margaritarul; si pentru ca nu stie, nici sa nu-l vada, ca sa nu calce in picioare ceea ce nu stie.”¹⁰⁵³

„Este clar numai faptul ca *cainii* si *porcii* sunt expresii pentru cea mai grozava necuratie si necredinta. Cainele este javra semisalbatica din Palestina, care vagabondeaza si mananca hoituri. Mai tarziu, *cainele* ajunge sa fie un nume dispretuitor pentru pagani si eretici (cf. Matei 15, 26; Fil. 3, 2; 2 Petru 2, 22; Apoc 22, 15; Prov. 26, 11). Iudeilor le era interzis sa manance porci, iar mancatul carni de porc era considerat de iudei ca exemplu instructiv pentru nerespectarea Legii. De asemenea, este clar si faptul ca *lucrurile sfinte*, care nu trebuie date la porci, se refera la partea din jertfa care le revenea preotilor in Vechiul Testament (cf. Exod 29, 33; Lev. 2, 3; 22, 10 si urm; Numeri 18, 8 si urm). In al treilea rand, este utila comparatia cu Proverbe 9, 17: „Cel care mustra pe un batjocoritor isi atrage dispret si cel care cauta sa indrepte pe cel rau se alege cu ocară.” Daca mai tinem cont si de faptul ca in iudaism *margaritarele* desemneaza adesea un cuvânt valoros sau un cuvânt biblic, atunci **sensul cel mai probabil al acestei pilde enigmatice este urmatorul:** Iisus ii avertizeaza pe ucenici sa nu impuna misiunea si consilierea unui om care vrea sa ramana hotarat departe de Dumnezeu. Acesta nu ar fi numai un efort zadarnic al dragostei, ci si un lucru periculos. Caci asa cum in pilda porcii *calca in picioare* margaritarele, tot asa trag acesti oameni in noroi ce este mai sfant in inima noastra si ne ataca cu o dusmanie manioasa.”¹⁰⁵⁴

„Asadar **„cainii”** si **„porcii”** carora ni se interzice sa le vestim Evanghelia nu sunt simpli necredinciosi. Trebuie mai degraba sa fie cei care au avut din plin ocazia de a auzi si primi Vestea Buna, dar au respins-o categoric – ba chiar insolent. „Trebuie sa intelegem, continua cu multa intelepciune Calvin, *cainii* si *porcii* sunt nume date nu tuturor oamenilor stricati sau fara frica de Dumnezeu sau fara evlavie adevarata, ci celor care se poate vedea lamurit ca au un dispret staruitor fata de Dumnezeu, astfel incat boala lor pare fara leac”... in vremea noastra prof Jeremias i-a definit drept „cei care s-au datat pe de-a-ntregul unui trai stricat”. **Adevarul este ca a insista, dincolo de un**

¹⁰⁴⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 198

¹⁰⁵⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 547

¹⁰⁵¹ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 257

¹⁰⁵² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omili la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 297

¹⁰⁵³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omili la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 296

¹⁰⁵⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 227-228

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

anumit punct, sa le oferi Evanghelia unor astfel de oameni insemna a cauta sa fii respins cu dispret si chiar blasfemii.”¹⁰⁵⁵

„Pana si Iisus a refuzat sa stea de vorba cu Irod (Luca 23, 9), iar Pavel a refuzat sa discute in contradictoriu cu cei ce se opuneau Cuvantului (Fapte 13, 44-49)... Cand liderii religiosi au incercat sa-I intinda o cursa, a refuzat sa raspunda intrebarii lor (Matei 21, 23-27). **Intelept este crestinul care evalueaza mai intai starea inimii cuiva inainte de a-i impartasi perle pretioase.**”¹⁰⁵⁶

Domnul Iisus nu a abordat doi oameni la fel. Intocmai trebuie sa facem si noi, desi adevarul prezentat trebuie sa fie acelasi.¹⁰⁵⁷

„**Cand dam peste oameni depravati**, care trateaza adevarurile divine cu un dispret total si raspund la propovaduirea de catre noi a cuvintelor lui Hristos cu injosiri si violenta, noi nu suntem obligati sa continuam sa le impartasim Evanghelia. A insista sa le vestim mai departe Cuvantul nu ar face altceva decat sa ingramadeasca si mai multa osanda asupra celor care se fac vinovati de aceasta respingere.”¹⁰⁵⁸

„**Exista oameni care, daca le predicati adevarul, isi arata coltii.** Vorbiti despre sangele lui Hristos si ei vor rade, vor face glume in legatura cu el si vor scuipa. Acesta este rezultatul pacatului in om; asta face pacatul cu natura lui; in felul acesta afecteaza pacatul atitudinea omului fata de adevar. El patrunde pana in profunzime si in organele vitale ale fiintei umane, transformandu-l in ceva ce nu este doar vrednic de ura, dar si total impotrivor fata de Dumnezeu, fata de puritate, curatie, sfintenie si adevar.”¹⁰⁵⁹

„**Sa auda acestea cei care spun tuturora, fara sinchiseala, invataturile noastre si fac sa fie dispretuite sfintele noastre invataturi.** Pentru aceea savarsim sfintele taine cu usile incuiate si impiedicam pe cei ce nu sunt botezati sa ia parte la ele. Nu pentru ca recunoastem slabiciunea tainelor savarsite, ci pentru ca multi nu sunt inca destul de desavarsiti ca sa ia parte la ele.”¹⁰⁶⁰

„**Nimic nu este atat de patetic sau de nescriptural ca modul mecanic de a le marturisi altora Evanghelia.** Exista unii crestini care se fac vinovati de aceasta practica. Ei vorbesc si marturisesc Evanghelia, dar o fac intr-un mod cu totul mecanic. Ei nu se gandesc niciodata cu adevarat la omul cu care au de-a face; nu incearca niciodata sa evalueze persoana, sa descopere care este pozitia ei exacta, de aceea esueaza complet in aplicarea acestei porunci, prezentand adevarul tuturor la fel... Ineleg ca in zilele noastre, cine vrea sa devina agent comercial itinerant trebuie in general sa urmeze un curs de instruire in domeniul psihologiei vanzarii... Desi produsul este acelasi, s-a descoperit ca vanzatorii trebuie sa stie cate ceva despre oameni si putin psihologie a vanzarii. Nu este nevoie sa ne pronuntam daca un astfel de curs este necesar ori nu, dar putem sa folosim analogia aceasta pentru a sublinia ca Noul Testament a afirmat intotdeauna necesitatea instruirii... Nu trebuie sa spunem: „Ei bine, asa sunt eu; acesta-i temperamentul meu si asa obisnuiesc eu sa procedez.” Nu; impreuna cu apostolul, trebuie sa devenim „totul tuturor”, ca sa putem castiga suflete prin orice mijloace.”¹⁰⁶¹

¹⁰⁵⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 199

¹⁰⁵⁶ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 56

¹⁰⁵⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 547

¹⁰⁵⁸ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 47

¹⁰⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 552

¹⁰⁶⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 297

¹⁰⁶¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 549

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În privința felurilor distincte de oameni, „nu trebuie doar să învățăm să distingem între un tip și altul ci și să devenim experți în cunoașterea a ce trebuie dat fiecărui tip în parte... **Trebuie să știm ce se potrivește fiecăruia, în toate situațiile particulare. De aceea este greu ca un nou convertit să fie un martor bun al Evangheliei.** În lumina acestei învățături, putem înțelege mai clar de ce a spus Pavel că unui novice nu trebuie să i se dea o poziție proeminentă în Biserică. Cât de mult ne-am îndepărtat noi, în practica noastră, de Noul Testament! Tendința noastră este să ne punem mainile peste noii convertiți și să-i aducem imediat într-o poziție proeminentă.”¹⁰⁶²

„**Ma întreb dacă nu cumva versetul acesta conține o întrebare, ori poate chiar un avertisment privind distribuirea fără discriminare a Scripturii...** este oare bine să pun Biblia întreaga la dispoziția unor oameni pe care pot să-i descriu drept caini și porci spirituali?... Ma întreb dacă este întotdeauna bine să scriem pe pancarte anumite texte biblice, mai ales acelea care se referă la sangele lui Hristos. Eu însumi am auzit de multe ori cum aceste lucruri duc la blasfemie... „Dar, protestăm noi, să ne uităm la efectul minunat al distribuirii Scripturilor”. Dar dacă am putea descoperi faptele așa cum sunt ele în realitate, mă întreb câți oameni am găsi care să fi fost convertiți fără ajutorul agentului uman? Știu că există și excepții remarcabile... Desigur, uneori încercăm să evităm datoria de a vorbi distribuind o Evanghelie sau porțiuni din Scriptură, dar nu aceasta este calea normală a lui Dumnezeu. Metoda lui Dumnezeu a fost întotdeauna prezentarea imediată a adevărului prin intermediul persoanei, omul fiind cel ce expune Scriptura. Dacă porți o conversație cu un om și poți să-i prezinti adevărul, poate că el îți va cere o Biblie sau poate că vei simți că trebuie să-i dai una. Abordarea aceasta este corectă și bună. Da-i Biblia ta. Dar întrebarea pe care o ridic eu se referă la distribuirea fără discriminare a Bibliei acolo unde nu este nimeni să o explice și unde omul aflat în condiția pe care Domnul nostru o descrie în versetul acesta se confruntă cu acest adevăr mare și puternic fără calauzire umană... am simțit adesea că nu ar fi rău să reflectăm pentru o vreme la ideea de a nu permite oricui să aibă o Biblie, decât dacă da semne că ar avea o viață spirituală. Poate că prin asta s-ar merge prea departe, dar am avut uneori sentimentul că, procedând astfel, am imprima în mintea oamenilor natura prețioasă a acestei Carti, caracterul ei minunat și privilegiul de a ni se permite să o avem și s-o citim. Ar putea fi un lucru bun nu numai pentru sufletele celor de afară, ci, în mod cert, ar putea să dea și Bisericii o concepție cu totul nouă despre comoara nepretuită pe care Dumnezeu a pus-o în mainile noastre.”¹⁰⁶³

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notițe pe paginile de la final!

Versetul 1: Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

Isus a anticipat faptul că Biserica nu va fi o comunitate perfectă și că ucenicii Lui se vor judeca între ei ori cu alții – situații pe care vor trebui să le gestioneze corect.

Nu este gresit să judeci comportamentul cuiva atunci când la final îl ajuti să se corecteze și să progreseze spiritual.

¹⁰⁶² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 550

¹⁰⁶³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 554-555

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Noul Testament ilustreaza din plin nevoia de critici justificate si constructive cu privire la conditia, conduita sau invatatura semenilor.

Lipsa judecatilor juste ar crea un vid de autoritate, care nu poate fi decat daunator.

Domnul Iisus nu a condamnat existenta instantelor de judecata ori a organelor de ordine dintr-o comunitate.

Domnului Iisus a condamnat strict judecatile incorecte dintre indivizi.

Este gresit sa judeci atunci cand devii un critic aspru si cand ajungi sa-l condamni pe cel de langa tine.

Cand iti permiti sa condamni pe cineva iti asumi o judecata care este prerogativa strict divina si care va fi folosita abia la judecata de apoi.

Oamenii predispusi spre a condamna pe altii sunt cei care dau motivatiilor altora cea mai rea interpretare posibila, le descurajeaza planurile si sunt meschini cand ii prind cu vreo gresala.

Noi nu avem dreptul sa criticam aspru sau sa condamnăm pentru ca nu cunoastem toate „datele problemei” – cum ar fi motivatiile mai putin evidente care fundamenteaza fapta cuiva.

Este gresit sa judecam motivatiile oamenilor, sa luam in considerare aparentele ori sa vorbim de rau.

Este gresit sa condamni pentru pacate intamplatoare.

Versetul 2: Căci cu ce judecată judecați, veți fi judecați; și cu ce măsură măsurați, vi se va măsura.

Atitudinea noastra in judecarea semenilor va fi atitudinea lui Dumnezeu in judecarea noastra, la judecata de apoi.

Nu vom avea nici o dezvinovatare la judecata de apoi, cum ca n-am cunoscut Legea atunci cand am trait in pacat, devreme ce i-am judecat pe altii in baza aceleiasi Legi.

Noi insine determinam cursul judecatii de apoi, in ceea ce ne priveste, inca din viata aceasta.

Chiar in prezent, cei ce ii condamna pe altii vor avea parte de aceiasi judecata din partea celor pe care i-au osandit si a celorlalti semeni care au fost martori la comportamentul lor.

Versetele 3-4: 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău? 4 Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...

De foarte multe ori cei care sunt dispusi sa condamne pe altii sunt oameni ipocriti, a caror religiozitate nu este decat o masca (atat in relatia cu Dumnezeu, cat si in relatia cu semenii).

Atata vreme cat fiecare dintre noi avem cel putin un pacat in viata noastra, putem sa ne socotim oameni pacatosi – fapt care limiteaza abilitatea si autoritatea noastra de a judeca pe altii.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Este ceva specific naturii pacatului sa-i denigram sau sa-i condamnăm pe alții, în timp ce noi însine facem lucruri mult mai urate decât ei.

Îi vom putea ajuta pe alții prin judecatile pe care le emitem la adresa conduitei lor numai în măsura în care ne eliberăm de pacatele pe care le judecăm la ei.

Noi putem face mai mult rău decât un fir de praf în ochi atunci când ne apropiem de ceilalți cu nerăbdare și insensibilitate.

Cea mai mare piedică în a emite judecati constructive o constituie faptul că, în mod natural, tindem să fim subiectivi și partinitori când vine vorba de a analiza viața altora.

Este extrem de periculos să cedăm ispitei firești de a obține superioritate morală, exaltând propria persoană prin desconsiderarea altora.

Este posibil să afișăm masca unei persoane iubitoare, care dorește să-și ajute semenul prin judecati constructive, în timp ce în inimă noastră să fim mandrii și aroganți.

Isus nu condamnă critica în sine, ci criticarea altora câtă vreme nu practicăm o critică comparabilă și în ce ne privește pe noi însine; nici corectarea altora în sine, ci corectarea altora câtă vreme nu ne-am corectat mai întâi pe noi însine

Versetul 5: Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

Dacă știm că în viața noastră există pacate, și încercăm totuși să-i ajutăm pe alții în orice domeniu, suntem ipocriti.

Ipocritul este un om a cărui viață nu corespunde cu ceea ce pretinde el că este.

Primul principiu al judecății este să începem cu noi însine.

Când un om vede o gresală minoră în viața aproapelui sau și-l osândeste, sentința lui nu porneste din purtarea de grijă, ci din ură.

Dacă nu ne confruntăm direct cu propriile noastre pacate și nu le marturisim, ne ascundem de noi însine și atunci nu mai vedem suficient de clar că să-i ajutăm pe alții.

Trebuie să luptăm împotriva tendinței firești de a acorda mai puțină atenție pacatelor noastre și mai multă atenție pacatelor altora.

Autoanaliza mai drastică este soluția pentru a vindeca analiza prea dură pe care o facem pacatelor altora.

Dacă vrem să fim critici constructivi, critica aspră trebuie înlocuită cu sfatuire, vorbirea de rău cu povățuirea și mandria cu dragostea.

Un critic constructiv se autocizelează aplicând și în cazul său un standard cel puțin la fel de strict și critic ca și în cazul altora.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În măsura în care judecățile noastre sunt constructive, este deosebit de important să criticăm viciile celor din jurul nostru, pentru că în felul acesta îi ajutam să progreseze spiritual.

Versetul 6: Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare, și să se întoarcă să vă rupă.

Oricât a fost de dură realitatea, Iisus a spus lucrurilor pe nume și a caracterizat viciile oamenilor așa cum erau.

Nu toți oamenii sunt demni pentru statutul de „coroană a creației divine”, unii comportându-se exact ca animalele cele mai instinctive și asociate cultural celor mai depravate comportamente.

Iisus nu a împărtășit mesajul Evangheliei celor care l-au respins categoric și repetat.

Evanghelia judecă păcatul din viciile noastre, astfel că atunci când o împărtășim devenim judecătorii păcatelor din viciile celor care ne ascultă.

Este important să analizezi reacția ascultătorilor la judecata pe care o face Evanghelia propriei lor vieți și să te oprești din predicarea ei dacă o resping categoric și repetat.

Dumnezeu este sfânt și nu este corect ca Evanghelia Lui să devină bataia de joc a oamenilor care nu-l doresc pe El.

Perseverând în predicarea Evangheliei unor astfel de oameni nu numai că îl necinstim pe Dumnezeu, dar ne și expunem inutil pericolului pe care acești oameni îl poate reprezenta pentru noi.

Pe de altă parte, blasfemiile cu care astfel de oameni vor întâmpina predicarea Evangheliei de către noi, sunt păcate care se adaugă păcatelor lor și care le înrăutătesc sentința la judecata divină.

Există oameni care singuri își limitează sau își interzic accesul în prezența lui Dumnezeu, și noi nu avem ce face pentru ei.

Trebuie, totuși, să ne ferim de a cataloga prea ușor și prea repede oamenii ca nevrădnici de a mai auzi Evanghelia, întrucât noi trebuie să luptăm până în ultimul moment pentru salvarea lor din pedeapsa veșnică.

Matei 7, 7-12

Temă: Pericolul de a nu ne increde în puterea lui Dumnezeu

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v.7	7. Cereti, si se va da vouă, căutați si veti afla, bateti si se va deschide vouă;	7. Cereti si vi se va da; cautati si veti afla; bateti si vi se va deschide;	7. Cereti si vi se va da; cautati, si veti afla; bateti, si vi se va deschide.	7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
v. 8	8. Că tot cel ce cere, ia, si cel ce caută, află, si celui ce bate, i se va deschide.	8. ca oricine cere, primește; cel ce cauta, afla; si celui ce bate i se va deschide.	8. Caci oricine cere, primește , si cine cauta, afla, iar cui bate, i se deschide.	8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
v. 9	9. Sau care este omul acela dintre voi, de la care de va cere fiul lui pâine, au doară	9. Cine oare este omul acela dintre voi caruia fiul sau ii va cere paine si el ii	9. Sau care este printre voi acela, care sa-i dea fiului sau o piatra, atunci cand el	9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine,

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

	piatră îi va da lui?	va da piatra?;	ii cere o pâine?	să-i dea o piatră?
v. 10	10 Sau: de va cere peste, au doară sarpe îi va da lui?	10. sau, de-i va cere peste, el îi va da sarpe?	10. Iar dacă îi cere un peste, îi va da oare un sarpe?	10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
v. 11	11. Deci, dacă voi, răi fiind, stiti să dati daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri, va da cele bune celor ce cer de la dânsul.	11. Deci, dacă voi, rai fiind, stiti sa dati daruri bune fiilor voștri, cu cat mai mult Tatal vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El!	11. Dacă voi, asadar, rai cum sunteți, va pricepeti sa dati daruri bune copiilor voștri, cu cat mai mult Tatal vostru cel din ceruri va da lucruri bune acelora care il roaga!	11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
v. 12	12. Deci, toate câte voiti să vă facă vouă oamenii, faceti si voi lor asemenea, că aceasta este legea si proorociei.	12. Asadar, pe toate cate vreti sa vi le faca voua oamenii, intocmai faceti-le si voi lor; ca aceasta este legea si profetiei	12. Asadar, orice doriti ca oamenii sa faca pentru voi, faceti de asemenea si voi pentru ei. Aceasta este doar Legea si Profetiei.	12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorociei.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

7-8 Cereți, și vi se va da; }
 căutați și veți găsi; } Căci { oricine cere, capătă;
 bateți, și vi se va deschide. } { cine caută, găsește;
 și celui ce bate, i se deschide.

↓ dintre voi
 9 Cine este omul acela... , care,
 10 ↑ dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
 Sau,
 dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?

↓ care sunteți răi
 11 Deci, dacă voi,..., știți să dați daruri bune copiilor voștri,
 ↑ cu cât mai mult Tatăl vostru,..., va da lucruri bune celor ce I le cer!
 ↑ care este în ceruri

12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii,
 ↑ faceți-le și voi la fel;
 ↑ căci în aceasta este cuprinsă { Legea
 și
 Proorociei.

II. OBSERVAREA:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
- 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
- 11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
- 12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
- 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
- 11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
- 12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
- 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
- 11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
- 12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
- 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
- 11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
- 12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
- 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
- 11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!
- 12 Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Cum evoluează totul?

- 7 Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
- 8 Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.
- 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?

11 Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!

12 Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenilor, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Începând cu paragraful Matei 7, 7-12 Mantuitorul, în mod evident, se *îndreaptă* spre finalul predicii Sale. Ne aflăm, asadar, în secțiunea concludentă a textelor studiate până acum, care, după cum vom vedea în cele ce urmează, nu urmărește doar să fixeze învățăturile predate până acum în mintea ucenicilor – deși o face și pe aceasta –, ci să le focalizeze atenția înspre câteva *pericole concrete* care i-ar putea îndepărta de calea mântuirii – complementare față de tot ceea ce semnifică *pericolul neprihănirii fariseice*, despre care s-a vorbit până acum. În ultima instanță, nu cunoașterea teoretică a adevărilor de credință este normativă pentru noua *identitate creștină*, ci intruparea acestora în propria viață.

La o primă privire, tema *rugăciunii* sau a apelării la puterea și ajutorul lui Dumnezeu, care constituie subiectul paragrafului nostru (Matei 7, 7-12), pare complet *ruptă* de ceea ce s-a spus anterior, sau în cel mai fericit caz o revenire *fără noimă* la un text precedent care are în centrul rugăciunii Domnească (Matei 6, 9-15).

În realitate, însă, textul de față se constituie într-o soluție pentru *primul mare pericol*, în ordinea stabilită de Domnul Iisus, la adresa ucenicului care a ascultat *Predica de pe Munte*, și anume *deznadejdea*.

Încă din faza de proiecție mentală a noului caracter și a noii conduite creștine, pe care trebuiau să și le împrădiere ucenicilor, totul va fi fost *dilematic*, fiecare întrebându-se dacă va putea vreodată să se ridice la înălțimea învățării lui Iisus? Să ne gândim doar la porunca de a face *milostenie* fără dorința de a fi văzut și apreciat de alții (Matei 6, 2). Cât de mult vor trebui să se străduiască ucenicii ca să împlinească acest imperativ, devreme ce nevoia *conferirii de stimă* este una fundamentală pentru orice om?

În fața acestor dileme, ucenicii se vor fi confruntat cu *deznadejdea*, iar în fața acesteia cel mai mare pericol era să nu apeleze la puterea lui Dumnezeu pentru a trăi credința pe care și-au asumat-o *urcând pe munte* cu Iisus (Matei 5, 1). Tocmai de aceea, Mantuitorul îi provoacă la rugăciune – ca mijloc de neutralizare a *deznadejdei* și de trăire plină a Evangheliei noii Împărății.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Structura paragrafului Matei 7, 7-12 este relativ simplă, având aceiași formă imperativă cu care ne-a obisnuit deja Iisus. La o simplă observație, putem constata că primele cinci versete se centrează în jurul *provocării* și *motivării* de a apela la ajutorul divin, ultimul făcând parca nota *discordantă* cu acestea și refocalizându-ne atenția înspre semenii.

Privind înspre prima subsecțiune, observăm o *construcție în oglindă*, Mantuitorul provocându-și ucenicii să *ceară*, să *caute* și să *bata*, asigurându-i totodată că fiecare dintre aceste gesturi va fi onorat de Dumnezeu (v.7-8). Asadar, prima nuanță evidentă este asigurarea că ucenicii vor fi *ascultați*, însoțită, *în umbră*, de o a doua, și anume de condiționarea *perseverentei*. Observăm că cele trei verbe sunt așezate într-un *crescendo*, care sugerează, în mod evident, că răspunsul este condiționat fundamental de *staruinta în rugăciune*. Aceasta presupune două lucruri: pe de o parte, să ai *smerenia* să recunoști că nu ai ceea ce ceri și că ai *nevoie* ca Dumnezeu să ți le dea; pe de altă parte, să *crezi* într-un mod autentic în asigurarea Domnului Iisus că Dumnezeu *nu întoarce spatele* celui care vine la El – altfel staruinta nu-și găsește motivatie autentică și *încetează*.

Versetele 9-11 apelează la un *paralelism* între conduita părinților firești și conduita a lui Dumnezeu, în calitate de Tata al celor ce cred în El, în scopul întăririi *asigurării* date anterior și a motivării *perseverentei* cerute. Astfel, experiența cotidiană a fiecărui ucenic dovedea din plin că a fi *parinte* înseamnă, în primul rând, să implinesti în mod *responsabil* nevoile copiilor tăi. Tatal creștinească – adică Dumnezeu – nu se deosebește, în această privință, de un tata firesc, singura distincție constând în capacitatea Lui de a-și *plăti conduita paternă* incomparabil pe nevoile fiilor săi, decât o poate face un părinte firesc. Prin urmare, pe de o parte, *daruirea și sacrificiul* care descriu ființial un părinte, iar pe de altă parte, *superioritatea* netă a conduitei paternale a lui Dumnezeu față de cea a părinților firești, trebuie să-i motiveze deplin pe ucenici spre *rugăciune* și spre *încrederea* deplină în El.

În ciuda aparențelor, versetul 12 se pare că nu trebuie *disociat* de cele anterioare. Deși el postulează altceva, și anume ceea ce se poate numi *regula de aur* a conduitei creștinului față de semenii, totuși acesta trebuie privit ca o consecință a afirmațiilor anterioare. Pe de o parte, dacă Dumnezeu este bun față de ucenici, ei trebuie să manifeste o bunătate asemănătoare Părintelui lor față de semenii. Pe de altă parte, am putea conchide că *răspunsul* la rugăciune și implicit *puterea de a trăi* Evanghelia noii Împărății a Domnului Iisus este rezervată numai acelor care își însoțesc cererea și încrederea în Dumnezeu cu o astfel de conduită față de semenii.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENȚIE ! Nu tot ceea ce veți citi în continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuie , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura în lumina învățaturii Bisericii noastre și apoi acceptate. Așa că «Cercetați toate lucrurile și pastrați ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

Domnul Iisus derulează Predica de pe munte de așa manieră încât, la finalul ei, mulți se pot întreba: dacă așa stau lucrurile, cine poate atunci să fie mântuit? Tocmai în acest punct Domnul Iisus afirma, prin acest paragraf, **nevoia de a ne ancora în Dumnezeu**, ceea ce înseamnă că „trebuie să ne recunoaștem saracia, să ne smerim înaintea lui Dumnezeu și să cerem ceea ce numai la El este cu putință, ceea ce numai El poate da (7, 7-12).”¹⁰⁶⁴

¹⁰⁶⁴ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundația Istoria Binecuvântării, Cluj-Napoca, 2001, p. 258; cf și **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 560

„A poruncit sa fim mai presus de patimi; ne-a ridicat chiar la cer; ne-a poruncit sa ne straduim sa fim asemenea, nu ingerilor, nici arhanghelilor, ci, atat cat e ingaduit firii omenesti, sa fim asemenea chiar Stapanului intregii lumi. Ucenicilor Lui nu le-a poruncit sa faca numai atata, ci le-a poruncit sa indrepte si pe altii, sa deosebeasca pe cei rai de cei care nu sunt rai, pe caini de cei care nu sunt caini – ca multe ascunzisuri are omul! - , ca nimeni sa nu poata spune ca poruncile Sale sunt grele si aspre... Domnul pune acum si coroana usurintei indeplinirii poruncilor, anume ajutorul pe care-l avem de pe urma rugaciunilor staruitoare; El ne usureaza mult oboselile savarsirii poruncilor. **„Nu trebuie sa va straduiti singuri, ne spune Domnul, ci cereti si ajutorul de sus!”** Si ajutor ne va veni; Hristos va fi alaturi de noi, ne va ajuta in luptele noastre si le va face mai usoare. De aceea ne-a poruncit sa nu cerem asa de mantuiala, ci cu multa staruinta si tarie.”¹⁰⁶⁵

Spre deosebire de Matei 6, 5-8, aceste versete „nu dau indicatii pentru rugaciune, ci **provoaca la rugaciune** si intaresc increderea ca rugaciunea va fi ascultata.”¹⁰⁶⁶

Versetul 7:

Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.

„**Rugaciunea** este principala modalitate randuita de Dumnezeu pentru a ne exprima cele mai adanci dorinte.”¹⁰⁶⁷

„...”**nu exista nimic mai potrivit sa ne starneasca la rugaciune decat convingerea nestirbita ca vom fi auziti**”¹⁰⁶⁸

Cautati si veti gasi...: „Nu pot sa-mi imaginez o declaratie mai buna, mai imbucuratoare si mai reconfortanta cu care sa infruntam toate incertitudinile si hazardurile vietii noastre in aceasta lume...”¹⁰⁶⁹

„Conceptia biblica despre viata, spre deosebire de cea lumeasca, este ca **viata e o calatorie, o calatorie plina de dileme, probleme si incertitudini...** Intreaga invatatura biblica despre viata se rezuma intr-un sens la un singur om, la Avraam, despre care ni se spune: „a plecat fara sa stie unde se duce”... „Avraam a plecat fara sa stie unde se duce, dar a stiut cu Cine merge.” Important era ca a stiut ca a pornit in acea calatorie impreuna cu Cineva. Nu era singur, alaturi de el mergea Cineva care i-a spus ca nu il va parasi niciodata, ca nu il va abandona; si desi era nesigur in privinta evenimentelor cu care se va confrunta si a problemelor care vor aparea, era perfect, fiind ca il cunostea – ca sa spun asa – pe Insotitorul de calatorie.”¹⁰⁷⁰

„**Imparatia cerurilor este pentru oricine cere, pentru oricine cauta si pentru oricine bate**, cu alte cuvinte, pentru oricine isi recunoaste saracia in duh, recunoaste ca, in ce priveste meritele sale de a fi primit in Imparatia Cerurilor, camera sufletului ii este goala. Ca sa ceri, trebuie sa recunosti ca nu ai. Ca sa cauti, trebuie sa recunosti ca nu ai gasit. Iar ca sa bati, trebuie sa recunosti ca esti afara. Primul si cel mai mare obstacol in fata smeririi noastre inaintea lui Dumnezeu este teama de a fi refuzati de Dumnezeu. Tocmai aceasta teama incearca Domnul Iisus sa o spulbere prin cuvintele ce urmeaza...”¹⁰⁷¹

¹⁰⁶⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 298

¹⁰⁶⁶ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 229

¹⁰⁶⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 207

¹⁰⁶⁸ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 201

¹⁰⁶⁹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 557

¹⁰⁷⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 557

¹⁰⁷¹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 259

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...**cine cauta** isi scoate totul din minte; se gandeste numai la ceea ce cauta...”¹⁰⁷²

„Provocarea lui Iisus este intreita. Probabil este vorba de o zicala a intelepciunii cersetorilor. In acest caz, fenomenul este urmatorul: cersetorul i se adreseaza unei persoane pe strada si i se implineste cererea. In caz contrar, el fugе dupa persoana respectiva si i se implineste in sfarsit cererea. Daca nici acest lucru nu ajuta, cersetorul il urmareste pe om pana la usa casei si bate la usa pana cand i se implineste cererea. In orice caz, in aceste cuvinte se remarca o intensificare: *cereti – cautati – bateti*. **In loc sa ne descurajeze, refuzul trebuie sa ne sporeasca seriozitatea si efortul.**”¹⁰⁷³

„Richard Glover ne sugereaza **comportamentul unui copil**: daca mama lui este in apropiere si o poate vedea, cere. Daca nu sunt indeplinite conditiile mentionate, el cauta, iar daca ea este in camera ei si nu poate intra la ea, copilul bate la usa.”¹⁰⁷⁴

„Exista momente de bilant in viata, cand ne oprim o clipa si spunem: „Viata merge inainte, eu merg inainte. **Cum progalez oare in viata si in lumea aceasta?**”... in primele zile ale noului an citim regulat din Biblie, ne rugam si il cautam pe Dumnezeu ca sa ne binecuvinteze. Dar – si acest lucru este adevarat pentru noi toti – curand incepem sa lancezim si sa uitam. Tocmai cand vrem sa citim din Biblie sau sa ne rugam, intervine ceva „din senin”, cum se spune, ceva ce n-am putut anticipa, si intregul nostru program este dat peste cap. Dupa o saptamana sau doua descoperim ca am uitat complet de minunata noastra hotarare. Aceasta realitate il preocupa aici pe Domnul nostru. Daca vrem sa obtinem cu adevarat binecuvantarile lui Dumnezeu pentru noi, trebuie sa continuam sa le cerem. „**Cautati**” inseamna pur si simplu a cere mereu si mereu; „**bateti**” inseamna acelasi lucru, este o intensificare a cuvintului „cereti”.”¹⁰⁷⁵

Unii oameni spun ca nu are rost sa ne rugam devreme ce Dumnezeu stie lucrurile de care avem nevoie: „...motivul pentru care darurile lui Dumnezeu depind de cererile noastre nu se datoreaza nici faptului ca ar fi ignorant daca nu L-am informa, nici ca s-ar opune daca nu L-am convinge. Motivul tine de noi, nu de El; **intrebarea nu este daca El e gata sau nu sa dea, ci daca noi suntem gata sa primim?** Asa ca in rugaciune noi nu „biruim” in lupta cu Dumnezeu, ci biruim asupra noastra insine pentru a ne supune lui Dumnezeu.”¹⁰⁷⁶

Unii oameni spun ca nu are rost sa ne rugam, devreme ce multi oameni obtin tot ce isi doresc prin munca, fara sa se roage: „...trebuie sa facem distinctie intre darurile lui Dumnezeu ca si Creator si darurile Lui ca Tata, ori intre darurile creatiei si darurile rascumpararii. Este perfect adevarat ca El da anumite daruri (recolte, copii, hrana, viata) indiferent daca oamenii se roaga sau nu¹⁰⁷⁷, daca ei cred sau nu. El da viata si suflare la toti. Trimite ploaie din cer si anotimpuri roditoare peste toti. Face ca soarele Sau sa rasara peste cei rai si peste cei buni (Matei 5, 45). O „cerceteaza” pe mama in momentul conceptiei si ulterior cand da nastere. Nici unul dintre aceste daruri nu depinde de recunoasterea Creatorului de catre oameni, ori de rugaciuni inaltate catre El. Dar cu darurile rascumpararii date de Dumnezeu lucrurile stau altfel. Dumnezeu nu revarsa mantuirea peste toti, ci „este bogat in indurare pentru cei ce-L cheama. Fiind ca oricine va chema Numele Domnului, va fi

¹⁰⁷² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilia la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 298

¹⁰⁷³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 230

¹⁰⁷⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 201

¹⁰⁷⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 562

¹⁰⁷⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 203

¹⁰⁷⁷ Trebuie sa ne gandim si la faptul ca Dumnezeu ne binecuvinteaza nu doar pentru rugaciunile noastre, ci si pentru rugaciunile altora. Si atunci, de unde mai avem certitudinea ca ceea ce posedam nu se datoreste totusi rugaciunii – macar in parte? – complementar fata de darurile naturale ale lui Dumnezeu, n.n.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

mantuit.” (Romani 10, 12-13) Acelasi principiu se aplica la binecuvantarile ulterioare mantuirii, acele „lucruri bune” pe care Iisus ne spune ca Tatal le da copiilor Sai. **Nu la binecuvantarile materiale se refera El aici¹⁰⁷⁸, ci la cele spirituale** – iertarea zilnica, eliberarea de rau, pace, mai multa credinta, speranta si dragoste.”¹⁰⁷⁹

Versetul 8:

Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.

Observam ca toate cele trei verbe au caracter **imperativ** si ca formularea are caracter **universal**: „*oricine*”.¹⁰⁸⁰

„Oamenilor le pari plicticos si suparator daca le ceri necontenit; pe Dumnezeu il superi mai mult cand nu-I ceri necontenit. **Daca starui in cererea ta, se poate sa nu primești indată, dar negreșit primești.**”¹⁰⁸¹

„...**nu te depărta până nu primești**; nu pleca, până nu găsești; nu-ți potoli răvna, până nu se deschide usa... Nu spune dar: „Am cerut, dar n-am primit!” Este cu neputința sa nu primești de la Dumnezeu, Care ne iubeste atât de mult încât dragostea Lui biruiește dragostea părinților noștri; și atât de mult o biruie, pe cât de mult biruie binele pe rău.”¹⁰⁸²

„**Nu-ți pierde curajul, omule!** Sa nu-ți fie răvna pentru virtute mai mică decât poftă pentru bani! Bani de multe ori îi cauți și nu-i găsești; și cu toate că știi destul de bine că nu-i vei găsi, faci totul ca să-i găsești. Dincoace, însă, deși ți s-a făgăduit că vei primi ce ceri, nu aștepți nici cea mai mică parte din răvna ce-o aștepți pentru bani. Dacă nu primești indată, nici așa nu te descuraja! De aceea Domnul ți-a spus „*Bateți*”, ca să-ți arate că trebuie să starui chiar de vezi că nu ți se deschide indată usa.”¹⁰⁸³

„... „**El știe că ne sfiim și nu avem îndrăzneală**, ca ne simțim nevrednici și nedemni să venim cu nevoile noastre înaintea lui Dumnezeu [...] Credem că Dumnezeu este atât de mare și noi atât de mărunți încât nu îndrăznim să ne rugăm [...] De aceea Hristos vrea să ne abată gândul de la asemenea simțiri temătoare, să ne alunge îndoilele și să pasim plini de încredere și cu îndrăzneală.”¹⁰⁸⁴

„Cel mai fatal lucru în viața creștină este să te multumești cu dorințe trecătoare. Dacă dorim cu adevărat să fim oameni ai lui Dumnezeu, să-l cunoaștem, să umblăm cu El și să experimentăm năsfârșitele binecuvântări pe care ni le oferă, trebuie să i le cerem **cu perseverența zi de zi.**”¹⁰⁸⁵

Cineva a spus: „... „**Dumnezeu mi-a răspuns contrar rugăciunilor mele**”. În orice caz, un lucru este sigur: nici o rugăciune a unui copil al lui Dumnezeu nuse pierde.”¹⁰⁸⁶

Unii oameni spun că rugăciunea este neproductivă pentru că adesea Dumnezeu nu îți dă ceea ce ceri:
„...promisiunile lui Dumnezeu în Predica de pe munte nu sunt neconditionate. Doar o clipă să ne

¹⁰⁷⁸ Sau, am putea spune, nu exclusiv ori primordial la acestea, n.n.

¹⁰⁷⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 204-205

¹⁰⁸⁰ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 201-202

¹⁰⁸¹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 298

¹⁰⁸² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 299

¹⁰⁸³ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 298

¹⁰⁸⁴ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 201

¹⁰⁸⁵ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 563

¹⁰⁸⁶ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 230

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

gandim si ne vom convinge ca asa este. Ar fi absurd sa presupunem ca promisiunea „Cereti si vi se va da” este o garantie absoluta, fara fara nici un fel de restrictii; ca „bateti, si vi se va deschide” este un „Sesam, deschide-te!” pentru orice usa inchisa, fara exceptie si ca, ajutati de bagheta magica a rugaciunii, orice dorinta ne va fi implinita si orice vis va deveni realitate. Ideea este ridicola. Ea ar transforma rugaciunea in magie, persoana care se roaga intr-un Aladin, iar pe Dumnezeu in servitorul nostru care se infatiseaza neintarziat pentru a ne implini porunca ori de cate ori frecam mica noastra lampa a rugaciunii, asa cum facea spiritul lampii lui Aladin. In plus, o asemenea conceptie despre rugaciune ar aduce un stres incredibil asupra oricarui crestin sensibil, daca ar sti ca tot ce cere va primi cu certitudine. „Daca asa ar sta lucrurile, scrie Alec Motyer, daca orice am cere Dumnezeu ne-ar garanta ca vom primi, eu unul nu m-as mai ruga niciodata, pentru ca nu am suficienta incredere in intelepciunea mea ca sa indraznesc sa-i mai cer ceva lui Dumnezeu. Si cred ca, daca stai si te gandesti, imi vei da dreptate. Ar fi o povara intolerabila pentru fragila intelepciune omeneasca sa stie ca, prin promisiunile pe care Dumnezeu le-a facut rugaciunilor noastre, S-a angajat sa ne dea orice cerem, cand cerem si respectand exact termenii cererii noastre. Cum am putea purta o asemenea povara?” Probabil am putea formula chestiunea si astfel: fiind *bun*, Tatal nostru cersc da numai daruri bune copiilor Sai; fiind totodata *intelept*, El stie care daruri sunt bune, si care nu.”¹⁰⁸⁷

„**Li multumesc lui Dumnezeu ca nu este gata sa faca tot ce I-as putea cere**, si spun asta tinand seama de experientele mele din trecut. La fel ca toti ceilalti, i-am cerut si eu adesea lui Dumnezeu diferite lucruri, i-am cerut sa faca ceea ce la acea vreme imi doream foarte mult si credeam ca este cel mai bine pentru mine. Dar, stand la raspantie de acum a vietii mele si privind in urma, Li sunt profund recunoscator lui Dumnezeu ca nu mi-a dat unele lucruri pe care i le-am cerut si ca mi-a inchis anumite usi in fata. Atunci nu am inteles de ce, dar acum stiu, si ii sunt recunoscator lui Dumnezeu pentru ce-a facut.”¹⁰⁸⁸

Versetele 9-10:

9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?

„In Galileea, unde i-a invatat Iisus atunci pe oameni, *painea* si *pestele* erau alimente necesare... Asadar, nu este vorba de cereri „de lux”, ci de implinirea nevoilor adevarate.”¹⁰⁸⁹

Versetul 11:

Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!

„**Iisus ne indica faptul ca noi, ca oameni, suntem prin natura noastra rai**. Asa il apreciaza El permanent pe om: omul nu este bun prin natura lui si nu este numai stricat ci, de la caderea in pacat, omul este fundamental rau... Aceasta stare de fapt nu exclude desigur intentii si fapte bune, cum este aici dragostea tatalui pentru copil. Insa binele este incadrat intre niste paranteze, in fata carora exista un semn minus.”¹⁰⁹⁰

¹⁰⁸⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 205-206

¹⁰⁸⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 559

¹⁰⁸⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 231

¹⁰⁹⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 231; cf si Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 202

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„El este esential diferit de ascultatorii Lui. Vorbitorul este Fiul lui Dumnezeu, nu un om cu numele Iisus, ci Domnul Iisus Hristos, singurul Fiul nascut al Tatalui. De aceea, nu se include si pe Sine in „voi” de aici.”¹⁰⁹¹

„...forta parabolei consta in **contrastul dintre Dumnezeu si oameni...**”¹⁰⁹²

„Daca mi-ati cere sa exprim in cateva cuvinte care cred eu ca este **cel mai mare defect in viata crestinilor** as spune ca este **incapacitatea noastra de a-L cunoaste asa cum trebuie pe Dumnezeu ca Tata al nostru.**”¹⁰⁹³

„Daca ii apartinem lui Hristos, Dumnezeu este Tatal nostru, noi suntem copiii Lui si rugaciunea este a veni inaintea Lui cu cererile noastre. **Problema este ca multora dintre noi ni se pare prea simplu, ba chiar simplist.** In sofisticarea noastra, spunem ca nu putem crede asa ceva si, in orice caz, nu se potriveste pe de-a-ntregul cu experienta noastra.”¹⁰⁹⁴

„Conform Bibliei, un singur lucru conteaza. Domnul Iisus nu ne promite ca ne va schimba viata; nu promite sa inlature dificultatile, incercarile, problemele si necazurile de la noi; nu spune ca va taia toti spinii si ne va lasa trandafirii doar cu parfumul lor minunat. Nu; El infrunta viata intr-un mod realist si ne spune ca aceste lucruri sunt mostenirea carnii si ca ele se vor abate asupra noastra. Dar ne asigura ca il putem cunoaste in asa fel incat, **orice s-ar intampla, sa nu ne fie teama niciodata si sa nu ne alarmam niciodata.**”¹⁰⁹⁵

„...Tatal ceresc ne va da **numai lucruri bune.** Aceasta inseamna, ca Dumnezeu nu ne asculta acele rugaciuni, al caror raspuns ne-ar dauna. Aceasta inseamna mai departe, ca unele rugaciuni trebuie „reformulate” de Dumnezeu, inainte ca El sa poata da un raspuns.”¹⁰⁹⁶

„Cel mai bun tata pamantesc crede uneori ca actioneaza spre binele copilului sau, dar mai tarziu descopera ca a gresit. **Tatal vostru din ceruri nu face niciodata nici o gresala.** Nu va va da niciodata nimic care se va dovedi daunator pentru voi, desi la inceput s-a dovedit bun.”¹⁰⁹⁷

„Nu cere, deci, nimic lumesc, ci pe cele duhovnicesti si negresit vei primi!... Doua lucruri trebuie sa le indeplineasca cel ce se roaga: unul, sa ceara cu staruinta; altul, sa ceara ce trebuie.”¹⁰⁹⁸

„...daca cerem lucruri bune, ni le da; daca cerem lucruri care nu sunt bune (fie nu sunt bune in sine, fie nu sunt bune pentru noi ori pentru altii, direct sau indirect, acum sau la final), El ne refuza; si **doar El le poate deosebi.**”¹⁰⁹⁹

„Deoarece Dumnezeu ne da daruri numai daca sunt in acord cu voia Sa, **trebuie sa ne straduim sa li descoperim voia** – meditand asupra Scripturii si formandu-ne o gandire crestina, scolita de meditarea asupra Scripturii.”¹¹⁰⁰

¹⁰⁹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 564

¹⁰⁹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 202

¹⁰⁹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 558

¹⁰⁹⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 203

¹⁰⁹⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 558

¹⁰⁹⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 231

¹⁰⁹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 565

¹⁰⁹⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 299

¹⁰⁹⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 206

¹¹⁰⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 207

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Scriptura nu functioneaza automat. Ea ne face un mare compliment considerandu-ne niste oameni inteligenti, si isi prezinta adevarul mintilor noastre, prin Duhul Sfânt.”¹¹⁰¹

„...Sa retinem insa inca o data: **nici o rugaciune sincera nu ajunge la cosul de gunoi din cer.** Fiecare lucru necesar cerut de ucenic ajunge la urechea receptiva si la inima deschisa a Tatalui ceresc.”¹¹⁰²

„...**Inseamna ca fiind Tatal meu, Se intereseaza de mine,** ca are un plan si un scop pentru mine si doreste intotdeauna sa ma binecuvinteze si sa ma ajute. Tineti-va strans de adevarul acesta, nu renuntati niciodata la el. Orice vi s-ar intampla, Dumnezeu este Tatal vostru si este interesat de voi – aceasta este atitudinea Lui fata de voi.”¹¹⁰³

Versetul 12:

Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

„Logica lui „de aceea” (*oun*) cu care începe acest verset nu este prea clara. Poate fi o legatura cu versetul anterior, sugerand ca daca Dumnezeu este bun fata de toti cei care Il cauta in rugaciune, si copiii Lui trebuie sa fie buni. Sau poate fi o referire la interdictia *nu judecati*¹¹⁰⁴, pornind de la argumentul din spatele acesteia care condamna critica necrutatoare si ipocrizia.”¹¹⁰⁵

„Cuvantul „*asadar*” nu l-a adaugat fara rost, ci prin el a vrut sa spuna asa: „Daca vreti sa fiti ascultati, atunci faceti si pe acestea pe langa cele ce v-am spus!”.”¹¹⁰⁶

„**Intrucat Tatal nostru ne da atatea lucruri bune, si noi, la randul nostru, trebuie sa-I urmam exemplul, dand dovada de omenie (bunatate) fata de altii.** Iar proba prin care putem verifica daca o actiune va fi benefica pentru altii este de a vedea daca noi insine am dori sa avem parte de ea... Crestinismul nu consta doar din efortul de a te abtine de la comiterea pacatului, ci este o forma pozitiva a facerii de bine.”¹¹⁰⁷

„**Abia dupa ce ni se aminteste ce a facut Dumnezeu pentru noi,** in ciuda pacatelor noastre, care este atitudinea Lui fata de noi si care este planul Lui in ce ne priveste, abia atunci putem intelege cu adevarat argumentul extraordinar continut in acest indemn.”¹¹⁰⁸

„Dumnezeu nu ne da ce meritam; Dumnezeu ne da lucrurile Lui bune, in ciuda faptului ca suntem asa cum suntem... Asa ne trateaza Dumnezeu – si apoi ne cere: „Ei bine, **acum purtati-va si voi la fel cu semenii vostri.** Nu vedeti numai ofensele, numai lucrurile dificile si urate. Priviti dincolo de toate acestea”... Domnul spune: „Uita-te la ei asa cum ma uit eu la tine si in lumina a ceea ce M-a determinat sa cobor din cer si sa-mi dau viata pentru tine.”...”¹¹⁰⁹

„**Hristos ne-a aratat ca rugaciunea noastra este nefolositoare daca nu insotim rugaciunea cu fapte;** ne-a mai aratat apoi ca nu trebuie sa ne intemeiem numai pe puterile noastre, ci sa cerem si

¹¹⁰¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 559

¹¹⁰² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 231

¹¹⁰³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 565

¹¹⁰⁴ Cf si Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 567

¹¹⁰⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 208

¹¹⁰⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 300

¹¹⁰⁷ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹¹⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 568

¹¹⁰⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 576

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

ajutorul lui Dumnezeu, aducand, inasa, si faptele noastre. Si Domnul ne-a invatat necontenit si una si alta...”¹¹¹⁰

„...se spune despre Confucius ca ar fi zis: **„nu le face altora ceea ce nu vrei sa ti se faca tie”**, iar stoicii aveau o maxima aproape identica. In Apocrifele Vechiului Testament gasim: „sa nu faci la nimeni ceea ce tie nu-ti place” (Tobit 4, 15) si pare sa fie citatul raspunsului dat in c. 20 i.Hr. de rabinul Hillel cand a fost rugat de un potential prozelit sa-l invete intreaga Lege cat timp sta intr-un picior. Rivaljul sau, rabinul Shammai, nu putuse ori nu voise sa raspunda la aceiasi intrebare si l-a alungat pe interpelator, dar rabinul Hillel i-a spus: „Ceea ce tu detesti sa nu faci nimanui. In aceasta consta intreaga Lege; restul este doar comentariu”.”¹¹¹¹

„Daca nu ar fi adaugat versetul 12... ar fi fost ca si cum la prima „fericire” nu le-ar fi adaugat pe celelalte. **Mantuirea este o intrare pe poarta, dar este si o umblare pe cale**, dupa cum vom afla in tabloul urmator (7, 13-14). Intrarea pe poarta se face cerand, cautand si batand, adica recunoascandu-ne saracia. Dar umblarea pe cale se face implinind Legea, deci ascultand de Cuvantul lui Dumnezeu si traindu-l in viata de zi cu zi... facand altora ceea ce am vrea ca sa ni se faca noua, caci in acestea se cuprinde toata Legea si prorociei.”¹¹¹²

„Pentru aceasta **este nevoie de o libertate misterioasa care se produce prin iertarea pacatelor si nasterea din nou**. Si in fata acestui pisc al predicii de pe munte, omul cel vechi nu poate decat sa falimenteze.”¹¹¹³

„**Nu le facem altora ce am vrea ca ei sa ne faca noua, deoarece tot timpul ne gandim numai la noi insine si nu ne indreptam niciodata gandurile spre celalalt**. Cu alte cuvinte, aceasta este conditia omului pacatos, rezultat in urma Caderii: egoismul total.”¹¹¹⁴

„Ai vazut ca si aici a aratat ca **impreduna cu rugaciunea trebuie sa avem si viata curata?** Ca n-a spus: „Toate cate vrei de la Dumnezeu fa si tu aproapelui tau!”, ca sa nu zici: „Cume cu putinta? El e Dumnezeu, iar eu om!”, ci: „Toate cate vrei sa-ti faca tie semenul tau, acelea fa-i si tu lui”. Ce poate fi mai usor? Ce poate fi mai drept?”¹¹¹⁵

„**Fa o lista cu ce-ti place si cu ce nu-ti place**, fa-o cat mai detaliata – include nu numai faptele, ci si gandurile si vorbirea – cuprinzand intreaga ta viata si toate activitatile tale... In comportamentul nostru fata de semenii nostri, trebuie sa avem grija sa facem si sa nu facem, tot ce am gasit ca ne place sau nu ne place noua.”¹¹¹⁶

„...daca versetul 6 este exceptia, versetul 12 este regula, Porunca de Aur. Ea transforma actiunile noastre. **Daca ne asezam, cu sensibilitate, in locul celuiilalt si ii dorim ceea ce ne dorim noua**, nu vom fi niciodata meschini, ci intotdeauna generosi; niciodata neinduplecati, ci intotdeauna intelegatori; niciodata cruzi, ci intotdeauna buni.”¹¹¹⁷

¹¹¹⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 300

¹¹¹¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 208

¹¹¹² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 260

¹¹¹³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 233

¹¹¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 573

¹¹¹⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 300

¹¹¹⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 568

¹¹¹⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 210

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...**practicarea Regulii de aur inseamna platirea unui pret.** Daca vrem ceea ce este mai bun de la Dumnezeu pentru noi si pentru ceilalti, dar ceilalti se opun voii lui Dumnezeu, atunci ei ni se vor impotrivi. Noi suntem sare, si sarea ustura pe o rana deschisa. Noi suntem lumina, si lumina scoate la iveala murdaria .”¹¹¹⁸

„Uneori tindem sa credem cu multa nesabuinta ca problemele noastre internationale si de alt ordin sunt de natura economica, sociala si politica, cand in realitate se reduc la relatiile noastre cu ceilalti oameni. Nu banii sunt problema, desi intra si ei in ecuatie. Nu, **problema este ce doresc eu insumi si ce doreste cel de langa mine**; in ultima instanta, toate ciocnirile si tulburarile, toata nefericirea vietii isi au originea aici.”¹¹¹⁹ „Toate conferintele, toate propunerile privind dezarmarea si toate celelalte initiative vor ramane fara nici un rezultat atata vreme cat pacatul din inima oamenilor controleaza persoanele individuale, grupurile de oameni si natiunile.”¹¹²⁰

„**Jumatate din problemele noastre provin din faptul ca nu intelegem sensul Legii lui Dumnezeu, adevaratul ei caracter si scop.** Tindem sa credem ca ea este doar un set de reguli si reglementari pe care trebuie sa le respectam, si uitam mereu de spiritul ei. Credem ca legea trebuie respectata mecanic, fiind ceva detasat de noi si aproape impersonal; o privim ca pe o serie de reglementari emise de un automat... Scopul si spiritul real din spatele ei este indatorirea de a iubi aproapele ca pe noi insine.”¹¹²¹

„...adica **ea rezuma** invataturile morale ale Legii lui Moise si ale scrierilor Profetilor lui Israel.”¹¹²²

„De aici se vede ca **virtutea este innascuta in noi**; ca toti stim, prin fire, ce trebuie sa facem si ca nu putem da vina pe nestiinta.”¹¹²³

„Oamenii aud regula de aur, si o apreciaza ca fiind uimitoare si minunata, precum si rezumatul perfect al unui subiect mare si complicat. Dar tragedia este ca, desi o lauda, nu o pun in aplicare... **Domnul nostru nu a rostit Predica de pe Munte ca noi s-o comentam, ci s-o implinim.**”¹¹²⁴

„...Aceasta este experienta fiecarui sfant, si **daca inca nu te-ai vazut ca un nevrednic, ma indoiesc foarte mult ca esti cu adevarat crestin.** Nimeni nu poate veni cu adevarat in prezenta lui Dumnezeu fara sa spuna: „Sunt necurat”. Toti suntem necurati. Cunoasterea lui Dumnezeu ne umileste la culme, si dintr-o astfel de pozitie nu te mai gandesti la drepturile si la demnitatea ta. Nu mai ai dreptul sa te protejezi, fiind ca simti ca nu esti vrednic de nimic. Asa ajungem sa-i privim si pe altii intr-un mod corect.”¹¹²⁵

IV. APLICAREA:

¹¹¹⁸ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 57

¹¹¹⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 569

¹¹²⁰ Cf idem, p. 570

¹¹²¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 570

¹¹²² MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48; cf si Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krantal,-Germania, p. 233

¹¹²³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 301

¹¹²⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 571

¹¹²⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 575

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 7: Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.

Confrunțați cu sentimentul că nu putem împlini Evanghelia Domnului Iisus, trebuie să învățăm să apelăm la puterea și ajutorul lui Dumnezeu.

Cea mai mare nebunie este să te străduiești să împlinești singur Scriptura, iar cea mai mare înțelepciune este să ceri ajutor de sus, prin rugăciune stăruitoare, în acest scop.

Prin rugăciune putem să ne exprimăm cele mai adânci dorințe în fața lui Dumnezeu.

Nu putem să ne rugăm autentic până când suntem convinși că vom fi auziți.

În fața incertitudinilor vieții trebuie să punem încredințarea Domnului Iisus că dacă căutăm ajutorul lui Dumnezeu îl vom găsi.

Putem călători cu Dumnezeu spre vesnicie numai dacă ne convingem de credinciosia și caracterul Lui.

Că să putem apela la Dumnezeu trebuie să ne vedem și să ne acceptăm nevoile.

Căutarea autentică a ajutorului divin înseamnă să uiti de orice alte priorități.

Perseverența este cheia obținerii binecuvântării dumnezeiești pentru nevoia pe care o ai.

Rugăciunea stăruitoare nu urmărește îmbunătățirea sau informarea completă a lui Dumnezeu, ci modelarea noastră, astfel încât să fim într-o stare potrivită pentru a primi binecuvântările Lui.

Rugăciunea stăruitoare mijlocește primirea tuturor celorlalte binecuvântări pe care nu le primim în mod natural de la Dumnezeu.

Versetul 8: Căci oricine cere, capătă; cine caută, găsește; și celui ce bate, i se deschide.

Este obligatoriu ca un creștin să apeleze stăruitor la Dumnezeu pentru nevoile sale, iar răspunsul este universal garantat pentru cei care cer cum trebuie.

Perseverența este adesea indezirabilă în cadrul relațiilor umane, însă indispensabilă în spectrul comunicării omului cu Dumnezeu.

Din starea de rugăciune nu trebuie să ieși înainte de a primi răspuns de la Dumnezeu.

Perseverența noastră înaintea lui Dumnezeu trebuie să o întrecă cu mult pe cea care o dovedim în vederea dobândirii de averi.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Perseverenta poate inceta daca ajungem sa credem ca cererea noastra este prea marunta ca sa insistam cu ea la Dumnezeu.

Mulumirea cu dorinte trecatoare este un alt factor care va stinge perseverenta.

In atotintelepciunea Sa, adesea Dumnezeu va raspunde contrar cererilor noastre, reformulandu-le.

Cel mai minunat lucru este ca Dumnezeu nu ne da orice ii cerem, intrucat noi nu suntem niciodata capabili sa analizam complet posibilele consecinte ale cererilor noastre.

Daca Dumnezeu ar garanta ca ne da orice i-am cere, rugaciunea s-ar transforma intr-o magie impovaratoare pentru cel care s-a deprins cum sa o practice.

Doar atunci cand ajungem la raspantiile vietii si putem privi in urma, la consecintele atitudinii lui Dumnezeu fata de cererile noastre, putem sa intelegem cu adevarat de ce ne-a raspus sau nu la rugaciune.

Versetele 9-10: 9 Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? 10 Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?

Daca parintii ne ofera, in mod regulat, ceea ce este absolut necesar pentru existenta noastra in aceasta lume, sa nu ne asteptam ca Dumnezeu sa ne implineasca cererile „de lux”.

Tinand cont de contextul cultural si economic in care traim, Dumnezeu va implini nevoile noastre de baza.

Versetul 11: Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!

In ciuda celor mai altruiste comportamente, cum este dragostea parintesca, noi oamenii nu putem anula rautatea si imperfectiunea din actiunile noastre.

Singurul om esentialmente distinct de noi toti a fost si ramane Fiul lui Dumnezeu, care n-a dovedit rautate sau imperfectiune.

In calitatea lui de Tata, Dumnezeu este net superior parintilor firesti.

Cel mai mare defect din viata crestinilor este incapacitatea de a-L cunoaste asa cum trebuie pe Dumnezeu ca Tata al nostru.

Pe cat de simplista si de reductionista ni se pare afirmatia ca Tatal nostru din ceruri ne va da lucruri bune daca i le cerem, pe atat este ea de adevarata.

Daca nu avem parte de rugaciuni ascultate, aceasta se datoreaza uneori faptului ca nu ne putem ruga simplu.

A-l avea pe Dumnezeu ca Tata nu inseamna ca vei fi scutit de suferinta, inasa este o garantei a faptului ca vei avea un sprijin nepretuit prin orice vei trece.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cel mai bun tata firesc poate gresi, dand copilului ceva care ulterior sa-i faca rau, insa Dumnezeu nu se va face niciodata vinovat de asa ceva, pentru ca nu va da copiilor Lui ceea ce cer, ci numai ceea ce este bun.

Dumnezeu nu ne va da nimic care poate face rau fiintei noastre sau cuiva din jurul nostru.

Cererile bune se inalta spre cer din gurile celor care se preocupa cu studierea si trairea voii lui Dumnezeu.

Nici o rugaciune sincera si buna nu ajunge la cosul de gunoi din cer.

Versetul 12: Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Proorocii.

Daca Dumnezeu este bun fata de toti cei care Il cauta in rugaciune, si copii Lui trebuie sa fie buni fata de cei din jurul lor.

Ca si copii ai lui Dumnezeu, trebuie sa ne comportam fata de altii in lumina a ceea ce L-a determinat sa coboare din cer ca sa-si dea viata pentru noi.

A reflecta catre altii atitudinea lui Dumnezeu fata de tine este o conditie esentiala pentru ca sa fii ascultat de El in continuare.

Crestinismul nu inseamna doar sa te abtii de la a face rau, ci o incercare de a intrupa propriile dorinte de bine in comportamentul fata de altii.

Rugaciunea noastra este nefolositoare daca n-o insotim cu fapte bune manifestate fata de altii.

Ca sa insotesti rugaciunea cu fapte bune trebuie sa fii nascut din nou; oamenii firesti nu pot face acest lucru, din pricina egoismului total al firii omenesti.

Nu suntem chemati sa le facem altora ceea ce cerem de la Dumnezeu, ci ceea ce am vrea ca ei sa ne faca noua.

A face bine altora inseamna uneori sa platesti pretul suferintei produse de impotrivirea lor fata de mantuirea lui Dumnezeu.

Problemele omenirii nu sunt esentialmente de natura economica, sociala sau politica, ci ele isi au radacina in pacatul si egoismul din inimile noastre.

Domnul Iisus nu a rostit predica de pe munte ca noi sa o comentam, ci ca s-o implinim.

Matei 7, 13-14

Temă: Pericolul

de a nu ne schimba radical viața

I. CITIREA:

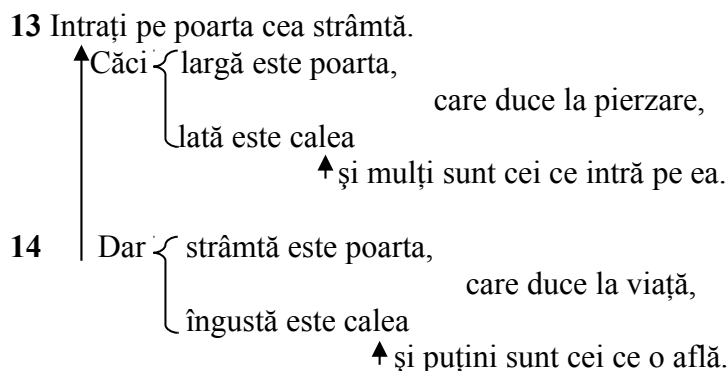
Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 13	13. Intrati prin usa cea strâmtă, că largă este usa și lată calea, ceea ce duce în pierzare, și mulți sunt cei ce intră printr-însa;	13. Intrati pe poarta cea stramta; ca larga este poarta - și lat este drumul ce duce la pieire și mulți sunt cei ce intra prin el;	13. Intrati pe poarta cea stramta, caci larga este poarta și lata este calea ce duce la pieire, și mulți la număr sunt cei ce o apuca.	13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
v. 14	14. Că strâmtă este usa și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sunt cei ce o află pe ea.	14. și stramta este poarta - și îngust este drumul ce duce la viața și puțini sunt cei ce îl afla.	14. Dar cât de stramta este poarta și îngusta calea ce duce spre viața, și puțini cei ce-o afla.	14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Notite:

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Despre ce vorbește textul și **ce se întâmplă** pe parcursul derulării lui?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Unde se petrec aceste lucruri?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Cum evoluează totul?

13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14 Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

Câteva întrebări care te pot ajuta în INTERPRETAREA textului:

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Ne aflăm în secțiunea concluzivă a textelor studiate până acum, în cadrul versiunii mateene a **Predicii de pe Munte**, care nu urmărește doar să fixeze în mintea ucenicilor *învățăturile* predate – deși o face și pe aceasta –, ci mai ales să le focalizeze atenția înspre pericolele care i-ar putea îndepărta de calea mântuirii. În ordinea stabilită de Mântuitorul, paragraful Matei 7, 13-14 vorbește despre un al doilea pericol și anume acela al *neschimbării radicale a vieții*.

În logica subiectului acestui paragraf, tot ceea ce le-a spus Mântuitorul ucenicilor în capitolele precedente devine inutil dacă ei vor coborî „muntele fericirilor” fără decizia de a-și schimba *radical* viața. Acest principiu este revelat atât de metafora *portilor* cât și de cea a *drumurilor* pe care aceste *porți* le deschid, ambele – atât *caile* cât și *portile* – fiind complet distincte întrucât conduc la destinații diferite: *poarta largă* și *calea largă* duc la *pierzare*, în timp ce *poarta strâmtă* și *calea îngustă* duc la *viață* (Matei 7, 13-14). Prin aceasta, Mântuitorul afirmă *caracterul radical* al noii Împărății, ucenicii trebuind să îmbrățișeze nu doar parțial, ci în totalitate, conduita determinată de Evanghelie – altfel nefiind în măsură să se bucure de noua identitate duhovnicească.

Deși metafora *portilor* și a *cailor* poate părea ambiguă, pentru ucenici semnificația ei era limpede. Orice cetate, cum ar fi Ierusalimul, avea două porți: una largă, pe care se circula în timpul zilei, și una îngustă, folosită în timpul nopții, probabil mai ales din rațiuni de securitate. Prima deschidea o cale largă, pe care era ușor să mergi cu orice fel de bagaje sau marfuri. A doua, deschidea o *cararuie* îngustă, nepermitând traficul intens și manipularea aceleiași cantități de bagaje sau marfuri. Extrapolând, Mântuitorul afirmă aceeași realitate *în plan spiritual*: așa cum în Ierusalim se intra *cu orice* pe o poartă largă, tot astfel în realitatea spirituală, lipsită de comuniuniunea cu Dumnezeu, se intra printr-o viață trăită în amalgamul propriilor plăceri, în timp ce, așa cum în aceeași cetate se intra, fără nici un bagaj, și pe o poartă îngustă, tot astfel pasirea în noua viață creștină reclama renunțarea la *pacat*. Practic, acesta este sensul în care Iisus folosește termenii „*lat*” și „*îngust*”, pentru a caracteriza succint fiecare dintre cele două *cai*.

În fața acestei provocări, evident că ucenicii se vor fi întrebat: „cum pot ști pe ce *cale* m-am încadrat sau care este *stilul de viață* pe care îl traiesc?” Mântuitorul anticipează aceasta frământare oferind un criteriu extrem de simplu de distingere între cele două stiluri de viață și anume *numărul de camarazi*. Dacă viața lor morală și religioasă este asemenea *multimii* celor din jur, cu siguranță că nu sunt creștini, întrucât dacă se aseamănă cu *cei puținți*, din noua *frăție* întemeiată de Iisus, *filiatia lor divină*

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

este probata. Cu aceasta, Mantuitorul a afirmat pentru totdeauna ca Biserica avea sa fie o *minoritate* si ca ea se va defini prin contrast fata de moralitatea *depravata* si religiozitatea formala ori idolatra a celor care nu il cunosc pe Dumnezeu.

Niciodata Iisus nu a neglijat *motivatia* care fundamenteaza comportamentul ucenicilor. In ultima instanta, tot ceea ce s-a spus mai sus, deschide oarecum calea marginalizarii in societate a ucenicilor, pe care nimeni nu si-ar dori-o mai mult de cateva zile, chiar si dupa cea mai fascinanta predica rostita de Insusi Fiul lui Dumnezeu. Tocmai de aceea, El vorbeste nu doar despre *imperativul schimbarii radicale a vietii* si despre proba acesteia, ci si despre *finalitatea* si *rasplatirea* ei. Trairea lumeasca, a spus Iisus, va avea parte de mania lui Dumnezeu, iar trairea in sfintenie de binecuvantarea Lui. Astfel, constientizand ca adevarata existenta umana se consuma abia in vesnicie si ca *poarta* de intrare ori de *respingere* este Insusi Dumnezeu, ucenicii vor fi coborat muntele cu o deplina motivatie de a se schimba radical si de a trai crestinismul ca ceva complet distinct viata de dinainte.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„Deoarece in lume exista profeti falsi, trebuie sa fim atenti la inselare. Dar **cel mai mare pericol este auto-inselarea**. Carturarii si fariseii se amagisera crezand ca ei erau drepti, iar ceilalti erau pacatosi. Este posibil ca oamenii sa cunoasca limbajul corect, sa creada la nivel intelectual doctrinele corecte, sa se supuna unor reguli corecte si totusi sa nu fie mantuiti.”¹¹²⁶

„**Cele doua versete** graviteaza in jurul a doua idei principale: ca ucenicii lui Iisus gasesc viata si ca drumul la viata necesita concentrare si lupta.”¹¹²⁷

„**Exista numai doua porti si doua cai**. Majoritatea oamenilor vor o cale de mijloc, o zona intermediara intre credinta si necredinta. Conform spuselor lui Iisus, aceasta a treia cale nu exista! Ori cred – ori un cred. Ori sunt mantuit – ori sunt pierdut. Ori m-am alaturat lui Iisus – ori mai sunt inca in imparatia intunericului (cf. Coloseni 1, 3). Pot sa fiu foarte aproape de pragul intrarii care duce la viata sau poate chiar in prag, dar inca nu dincolo de prag.”¹¹²⁸

„**El vine in mijlocul imparatiilor lumii cu scopul de a chema la sine un popor, cu care sa formeze o Imparatie**. De aceea, este esential sa arate foarte clar ca Imparatia pe care a venit s-o intemeieze este total diferita de tot ce a cunoscut vreodata lumea, ca ea trebuie sa fie Imparatia lui Dumnezeu, Imparatia luminii, Imparatia cerurilor.”¹¹²⁹

„**Vom alege imparatia Satanei sau Imparatia lui Dumnezeu, cultura dominanta sau contracultura crestina?** Iisus continua prezentarea alternativei descriind cele doua drumuri (cel larg si cel ingust), cei doi invatatori (mincinos si veridic), cele doua chemari (vorbe si fapte) si, in final, cele doua temelii (nisip si stanca).”¹¹³⁰

¹¹²⁶ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 57

¹¹²⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 234

¹¹²⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 234-235

¹¹²⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 577

¹¹³⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 211

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 13:

Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.

„In orasele antice (si ale Palestinei!), *poarta cea stramta* si *poarta cea larga* sunt elemente concrete: prin poarta cea larga se desfasoara circulatia la nivel mare, poarta cea stramta slujea pentru trecerea cate unui pieton sau eventual ca si loc de trecere pe timp de noapte.”¹¹³¹

Poarta larga = “viata satisfacerii tuturor dorintelor si placerilor proprii.”¹¹³²

„**Termenul folosit inseamna „larg, spatios, incapator”** (*A Greek-English lexicon of the New Testament...*) si unele manuscrise combina aceste imagini numind-o „calea larga si usoara”. Pe ea exista loc din belsug pentru o mare diversitate de opinii si pentru standarde laxe de moralitate. Este calea tolerantei si permisivitatii. Nu are restrictii, nu are granite ale gandirii si comportamentului. Cei ce calatoresc pe acest drum isi urmeaza pornirile, adica dorintele inimii lor decazute. Superficialitatea, iubirea de sine, ipocrizia, religia mecanica, ambitia incorecta, spiritul critic necrutator – aceste lucruri nu trebuie deprinse, nici cultivate.”¹¹³³

„**Calea cea lata este cea usoara, este calea populara...** Faptul ca „toti fac asa” nu este o dovada ca ceea ce fac este corect.”¹¹³⁴

„**Prin aceasta poarta larga trece totul si este loc pentru orice:** animale, negustori, carute, produse, grupuri de oameni, multimi... Nu este nevoie de atentie si nici de efort pentru folosirea acestei porti, caci pe aici se trece pur si simplu. Desigur, calea care trece pe la aceasta poarta este *lata* sau „bine amenajata”. Ea cuprinde multimea care umbla pe ea. Cei care folosesc aceasta cale se bucura aici de compania celor *multi*: oameni de vaza si oameni de rand, nobili si scapatati, bogati si cersetori in orice sens. Pe aceasta cale se afla intreaga omenire care vrea sa-si traiasca propria viata... Este pur si simplu calea omenirii care s-a despartit de Dumnezeu.”¹¹³⁵

„**In mod evident nu exista limita de bagaje.** Nu trebuie sa lasam in urma nimic, nici macar pacatele noastre, ori autoindreptatirea si mandria noastra.”¹¹³⁶

„**Daca vei alege calea usoara, vei avea o multime de camarazi pe drum, dar vei pierde lucrurile cele mai alese pe care ti le rezervase Dumnezeu!**”¹¹³⁷

„**In ultima instanta, problema tuturor celor care nu sunt crestini este ca nu au inteles niciodata gloria si grandoarea vietii crestine...** Este ca si cum cineva ar spune ca il gaseste plictisitor pe Beethoven si prefera muzica de jazz, declarand prin aceasta ca de fapt nici nu il intelege pe marele compozitor; nu il aude, nu stie nimic despre el, este ignorant in domeniul muzicii. Dupa cum s-a exprimat cineva, astfel de oameni nu spun nimic despre Beethoven, dar marturisesc foarte multe despre ei insisi.”¹¹³⁸

¹¹³¹ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 234

¹¹³² **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹¹³³ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 212

¹¹³⁴ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 57

¹¹³⁵ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 235

¹¹³⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 213

¹¹³⁷ **MacDonald William**, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹¹³⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 594

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Aceasta cale are un singur inconvenient: ea sfarseste in *pierzare*, in osanda celor care traiesc departe de Dumnezeu... Ce este *pierzarea*? Mania lui Dumnezeu la judecata (1 Tesaloniceni 1, 10), ramanerea intr-o stare fara Dumnezeu.”¹¹³⁹

„...infricosatorul cuvânt „*pieire*” (infricosator pentru ca Dumnezeu este Creatorul, nu Nimicitorul si pentru ca omul a fost creat ca sa traiasca, nu ca sa moara) pare cel putin sa ne ofere libertatea de a afirma ca tot ceea ce este bun va fi nimicit in iad – dragostea si dragalassenia, frumusetea si adevarul, bucuria, pacea si speranta – si asta pentru totdeauna... calea cea larga este o cale sinucigasa.”¹¹⁴⁰

„Dar nu te uita ca e stramta si anevoiasa calea, ne spune Hristos, ci uita-te unde sfarseste; nici **nu te uita ca cealalta este larga si lata, ci unde duce.**”¹¹⁴¹

„...**daca credeti ca viata crestina este mai degraba plictisitoare, amintiti-va care este destinatia ei.** Apoi uitati-va la lume cu aparenta ei bucurie si fericire; uitati-va la oamenii care o iubesc si isi gasesc placerea in ea, si incercati sa vi-i imaginati batrani si ramoliti, cand se va apropia de ei „*vrasmusul* cel din urma”. Asupra lor se va abate pe neasteptate o boala, si nu mai pot sa bea, sa fumeze, sa danseze, sa participe la jocurile de noroc si sa faca toate lucrurile pentru care traiau inainte. Cu ce raman cand ajung pe patul de moarte? Cu nimic. Nu vad in fata lor nimic altceva decat teama, groaza, chin si distrugere. Iata sfarsitul lor. Stim asta foarte bine, asa a fost intotdeauna. Cititi biografiile marilor personalitati ale lumii, oameni de stat si altii care nu au fost crestini, si vedeti eclipsa pe care au trait-o. Si remarcati ca nu ni se dau niciodata detalii despre sfarsitul lor propriu-zis. Si cum ar putea ca o astfel de viata sa duca la altceva. Ea duce la „*pieire*”. Insa viata cealalta duce la „*viata din belsug*”. Mai intai, aduce viata noua, o conceptie noua, dorinte noi, totul devine nou; si pe masura ce avansezi in viata aceasta, ea devine tot mai mareata, tot mai minunata. Oricat de mult ar trebui sa suferi in lumea aceasta, esti destinat unei glorii indestructibile.”¹¹⁴²

„Conform Luca 13, 24, **pentru a intra pe poarta cea stramta este nevoie de lupta** – cu alte glasuri, cu ispitele si cu impotrivirile puterilor dusmane lui Dumnezeu...”¹¹⁴³

„**Multimea**, ne spune Hristos, nu numai ca nu merge pe calea aceasta, dar nici n-o alege; aceasta-i cea mai mare vinovatie. Noi, insa, nu trebuie sa ne uitam la multime, nici sa ne tulburam din pricina asta, ci sa imitam pe cei putini; si, fiind cu luare aminte asupra noastra, asa sa mergem pe aceasta cale.”¹¹⁴⁴

Pornind de la contrastul, pe care il considera inexplicabil, dintre textul nostru si afirmatia din Apocalipsa 7, 9, un autor emite urmatoarea ipoteza: „pentru ca cei multi „intra” pe poarta cea larga, Iisus ii indeamna pe ascultatorii Sai „intrati pe poarta cea stramta”, ceea ce sugereaza ca in ambele cazuri cei in discutie sunt constienti de alegerea pe care o fac; fiecaruia i s-au prezentat optiunile si fiecare a ales in mod deliberat „sa intre” pe o poarta ori pe cealalta. **Intregul tablou pare sa discute doar cazul celor care au avut ocazia de a se decide pentru ori impotriva lui Hristos; cei care n-au auzit niciodata Evanghelia nu sunt vizati.** De aceea, vom proceda intept daca nu ne vom preocupa de... intrebari speculative, cum Iisus Insusi ne-a sugerat... (Luca 13, 23-24).”¹¹⁴⁵

¹¹³⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 235

¹¹⁴⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 213

¹¹⁴¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 302

¹¹⁴² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 595

¹¹⁴³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 234

¹¹⁴⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 302

¹¹⁴⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 214-215

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Pentru a o putea gasi, trebuie sa te abati din drumul tau. Va trebui sa te analizezi si sa fii foarte sincer cu tine si, refuzand sa dai inapoi, sa spui: „Voi continua pana cand voi descoperii exact ce trebuie sa fac” **Sunt atatia care nu gasesc calea vietii fiind ca nu au cautat niciodata poarta ei si nu au intrat prin ea.** Daca cititi bibliografiile unora dintre marii sfinti ai lui Dumnezeu din trecut, veti descoperi ca au cautat multa vreme poarta ingusta.”¹¹⁴⁶

„**Pentru a o gasi trebuie sa o cauti. Este usor sa nu o vezi.** Dupa cum spunea Iisus intr-o alta situatie, este la fel de ingusta ca urechile acului. In plus, pentru a intra pe ea trebuie sa lasam in urma noastra totul – pacatul, ambitia egoista, pofta, chiar si familia si prietenii daca este cazul. Caci nimeni nu-L poate urma pe Hristos daca, mai intai, nu s-a lepadat de sine insusi. Si intrarea se face individual, nu la gramada.”¹¹⁴⁷

„**Trairea crestina este dificila.** Viata crestina nu este usoara. E mult prea glorioasa si minunanta pentru a fi usoara. Ea presupune a trai ca Hristos Insusi, iar acest lucru nu este usor... Viata crestina este cea mai inalta viata care a fost prezentata vreodata omenirii, si din acest motiv ea este ingusta si stramta... Oricine ii poate urma pe oamenii de rand; dar in momentul in care vrei sa faci ceva neobisnuit, in momentul in care vrei sa atingi culmile, vei descoperi ca putini incearca sa faca acelasi lucru. La fel se intampla si in viata crestina; viata aceasta este atat de inalta si atat de minunata, incat sunt putini cei care o gasesc si care intra in ea, pur si simplu din cauza ca este dificila.”¹¹⁴⁸

„...omul se afla, deci, mai intai „afara”, despartit de partasia cu Dumnezeu. **Este nevoie de o trecere efectiva si de o lupta pentru a intra in Imparatia lui Dumnezeu daca vrem sa traим cu El!** Conform Ioan 10, 7.9, acest lucru se realizeaza prin alaturarea constienta la Iisus, deci predandu-i Lui viata.”¹¹⁴⁹

„**Ceea ce ne frapaeza la aceste versete este natura categorica a alegerii cu care ne confrunta.** Tuturor ne place sa ni se ofere optiuni multiple, nu una singura sau, mai bine chiar, sa le contopim intr-un conglomerat religios astfel incat necesitatea alegerii sa dispara. Dar Iisus se opune sincretismului nostru convenabil.”¹¹⁵⁰

„...a nu intra prin poarta cea stramta inseamna a fi deja pe calea cea larga. Ori una, ori alta. Intre cele doua extreme nu exista cale de mijloc... **Deci indecizia si neputinta de a ne angaja in vreun fel inseamna ca nu suntem pe calea cea ingusta.**”¹¹⁵¹

„Trebuie **sa intram**. Prin urmare, un este suficient sa stam numai interesati in prag.”¹¹⁵²

„Oamenilor le place sa nu aiba angajamente. Orice sondaj de opinie are pe langa optiunile „da” si „nu” si o a treia, foarte convenabila – „nu stiu”. Aristotel si calea lui de mijloc sunt la moda. Cea mai populara ruta este *via media*. A devia de la calea de mijloc inseamna a te expune riscului de a fi catalogat drept „extremist” sau „fanatic”. **Nimanui nu-i place sa fie confruntat cu necesitatea unei alegeri.** Dar Iisus nu ne lasa sa o eludam.”¹¹⁵³

¹¹⁴⁶ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 591

¹¹⁴⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 213

¹¹⁴⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 585

¹¹⁴⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 234

¹¹⁵⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 211

¹¹⁵¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 595

¹¹⁵² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 234

¹¹⁵³ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 215

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Testul ultim în ce mă privește, și în ce privește mărturisirea mea de credință, poate fi exprimat astfel: **„M-am dedicat eu acestui mod de viață?”** Am văzut ce ni se cere să facem; dar acceptăm noi învățătura aceasta? Domina ea viața noastră? Ne guvernează și ne controlează ea în deciziile pe care le luăm și în practica noastră?”¹¹⁵⁴

„În fiecare dimineață când se trezește, creștinul trebuie să-și spună: ...Hristos a murit pentru mine și m-a strămutat din împărăția întinericului în Împărăția Lui. Eu mă îndrept spre cer, sunt destinat cerului. În lumea aceasta sunt doar un trecător. Îi cunosc ispitele și încercările, știu insinuarile subtile ale lui Satan. Dar nu-i aparțin lui. Eu sunt un străin și un călător aici și îl urmez pe Hristos pe calea Lui. Îți spui asta în fiecare dimineață, te dedici Lui și o faci mereu și mereu?”¹¹⁵⁵

Versetul 14:

Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

„Iisus spune că pentru a-L urma pe El se cere credință, disciplină și răbdare. Dar **viața aceasta este singura demnă de a fi trăită.**”¹¹⁵⁶

„...**poporul lui Dumnezeu a fost totdeauna o mică minoritate în această lume.** Motivul nu este greu de descoperit: calea vieții este îngustă, singuratică și costisitoare.”¹¹⁵⁷

„Ea este **„restransă”** (literar, în loc de *îngustă*) „Restrans” are mai multe sensuri: calea este îngustă, omul trebuie să fie mai atent să nu se împiedice, din cauza căii largi aceasta cale este marginalizată. Poate că termenul implică până și sensul de „a fi prigonit”, care în textul grecesc are aceiași rădăcină ca și „necaz”, „prigoană”. ”¹¹⁵⁸

„...ea este **îngustă și strâmtă din cauza că implică întotdeauna suferința**, iar când este trăită cu adevărat, atrage persecuția... Pavel spune: „Toti cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Iisus vor fi prigoniți” Cui îi place să fie persecutat? Nu ne place să fim criticați sau tratați cu asprime. În schimb ne place ca toți să ne vorbească de bine și să ne supăre foarte tare să știm că suntem urați și criticați; dar Hristos ne-a avertizat că așa se va întâmpla dacă intrăm prin poarta strâmtă.”¹¹⁵⁹

„Hristos a spus: „N-am venit să aduc pacea, ci sabie” (Matei 10, 34), o sabie care ar putea să despartă mama de fiica, tatăl de fiu, iar membrii familiei voastre pot deveni cei mai mari dușmani ai voștri. De ce? Fiindcă ați fost puși deoparte. **Ați fost scoși din familia voastră și ați intrat prin poarta strâmtă**, prin care nu putem intra împreună cu familia noastră, ci doar unul câte unul. Ceea ce este foarte greu, foarte dificil.”¹¹⁶⁰

„Să nu ne tulburăm, dar, când întâmpinăm pe calea aceasta necazuri și suferințe. **Calea e îngustă, usa e strâmtă, dar nu cetatea, Ierusalimul cel de sus!** De aceea, nu trebuie să ne așteptăm aici pe pământ la tihnă, dar nici dincolo la suferință.”¹¹⁶¹

¹¹⁵⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 590

¹¹⁵⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 591

¹¹⁵⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹¹⁵⁷ Wiersbe W. Warren, *Fii loiali – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 57

¹¹⁵⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 235

¹¹⁵⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 585-586

¹¹⁶⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 586

¹¹⁶¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 302

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Primul lucru pe care trebuie sa-l remarcam este ca viata aceasta este ingusta de la bun inceput.** Nu este la inceput larga iar apoi, pe masura ce inaintezi pe ea, devine tot mai ingusta. Nu! Poarta insasi, modalitatea de patrundere in aceasta viata, este ingusta. Este important sa insistam asupra acestui aspect, pentru ca el este important din perspectiva evanghelizarii. Cand in evanghelizare patrund intelegerea lumii si motivele carnale, veti descoperi ca nu mai este vorba de o „poarta ingusta”. Prea adesea se lasa impresia ca, pana la urma, a fi crestin difera prea putin de a fi necrestin, ca nu trebuie sa vezi crestinismul ca o viata ingusta, ci ca ceva atragator, minunat si fascinant, ca in crestinism patrund multimi de oameni o data. Dar Domnului nostru nu spune nicidecum asa ceva.”¹¹⁶²

„**Domnul ne avertizeaza impotriva pericolului unei mantuirii facile,** impotriva tendintei de a spune: „Vino doar la Hristos si vei fi in regula, tu si toate celelalte lucruri.” Nu, Evanghelia ne spune inca de la inceput ca va fi dificil.”¹¹⁶³

„In problemele spirituale nu exista vacanta. Putem sa ne luam o vacanta de la serviciu, nu si de la viata spirituala, care este intotdeauna ingusta. Cum incepe asa si continua – ea este pana la sfarsit „o lupta a credintei”. De ambele parti ale caii inguste sunt dusmani. Pana la capatul ei vor exista lucruri care sa ne oprească si oameni care sa ne atace. **Nu veti avea parte de o cale usoara in lumea si in viata aceasta, si Hristos ne-o spune inca de la bun inceput.**”¹¹⁶⁴

„Pe aceasta cale umbla o minoritate: *putini sunt cei ce o afla*. Iisus se asteapta deci ca ucenicii Sai sa reprezinte intotdeauna o minoritate si ca omenirea intreaga sa nu fie niciodata creștina, in adevaratul sens al cuvântului.”¹¹⁶⁵

„**Hristos face deosebire între cei ce afla calea si cei ce nu o afla,** dar isi dau aerul ca au aflat-o; si ne poruncește sa nu ne uitam la mastile ce si le pun, ci la cei care practica cu adevarat virtutea.”¹¹⁶⁶

„**Mergand pe calea cea lata putem pastra „bagajul” de pacat si traire lumeasca.** Dar, daca intram pe calea cea ingusta, trebuie sa renuntam la aceste lucruri.”¹¹⁶⁷

„...prin *poarta cea stramta* omul nu poate cara mult balast si pentru a trece prin ea, omul trebuie sa se aplece.”¹¹⁶⁸

„**Nu poti sa iei multimea cu tine in viata creștina: ea implica inevitabil o ruptura.**”¹¹⁶⁹

„Dar nu este suficient sa parasesc multimea, lumea si „veselia” ei. Mai greu imi va fi sa inteleg ca trebuie sa parasesc insasi *calea* lumii. Toti stim asta din practica si din trairea noastra creștina. Una este sa parasesti multimea, si cu totul altceva este sa parasesti *calea* multimii... Poti parasi lumea intr-un sens fizic, poti sa parasesti multimea si oamenii, dar in interiorul fiintei tale ramane spiritul lumii... Unii oameni s-au separat de grupul caruia ii apartineau, dar inca mai poti gasi in ei spiritul lumesc, care poate fi chiar evident in comportamentul lor... **Daca traim in felul lumii intr-un context diferit, aceasta nu ne face creștini.**”¹¹⁷⁰

¹¹⁶² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 580

¹¹⁶³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 583

¹¹⁶⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 586

¹¹⁶⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 235

¹¹⁶⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 303

¹¹⁶⁷ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 58

¹¹⁶⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 235

¹¹⁶⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 581

¹¹⁷⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 582-583

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Nu trebuie sa luam cu noi pe cale si eul nostru. Asta nu inseamna a fi nechibzuit, ci este limbajul tipic al Noului Testament. Eul este omul adamic, natura cazuta, si Hristos spune ca aceasta trebuie lasata afara. „Sa va dezbracati de omul cel vechi” (Efeseni 4, 22), adica lasati-l la poarta. Prin poarta aceasta nu pot trece doi oameni, de aceea cel vechi trebuie abandonat... Cel mai greu lucru din lume este sa devenim saraci in duh. Saracia in duh umileste mandria, dar ea este esentiala. **La intrarea pe poarta cea stramta exista un avertisment care spune: „Lasa-te pe tine insuti afara”.** Cum putem sa-i binecuvantam pe cei ce ne blastama si sa ne rugam pentru cei ce ne dispretuiesc, daca nu am renuntat la noi insine? Cum putem sa-l urmam pe Domnul nostru, sa fim copiii Tatalui nostru care este in ceruri si sa-i iubim pe vrasmasii nostri, daca suntem interesati doar de persoana noastra si daca ne aparam mereu propriul eu, preocupati numai de el?”¹¹⁷¹

„... **„calea cea restransa” are un avantaj decisiv: duce la viata.** Viata inseamna partasie deplina cu Dumnezeu: iertarea pacatelor, nasterea din nou a omului si comuniunea cu Dumnezeu si cu Fiul lui Dumnezeu in vecii vecilor.”¹¹⁷²

„Daca sunt cu putinta de suferit si usoare valurile pentru marinari, luptele si ranile pentru ostasi, furtunile si gerurile pentru plugari, loviturile cele dureroase pentru cei ce se lupta cu pumnii, din pricina nadejdi unor rasplatii rasplati trecatoare si pieritoare, cu mult mai mult **cel ce nadajduieste cerul, bunatatile cele nespuse si rasplatile cele vesnice nu va simti nici unul din necazurile si din oboselile de aici.**”¹¹⁷³

„Multi dintre cei ce „se incred” in Iisus Hristos nu parasesc niciodata calea lata cu poftete si tovarasiile ei. Ei au un crestinism facil, usor, care nu le pretinde nimic... **Nu putem merge pe doua cai, in doua directii diferite, in acelasi timp.**”¹¹⁷⁴

„**A separa iertarea pacatelor de restul traiirii crestine si a o privi ca si cum ea ar fi intregul este in mod clar o erezie.** Adevarata evanghelizare, asa cum o inteleg eu, prezinta viata crestina ca pe un intreg, si trebuie sa avem mare grija sa nu lasam impresia ca oamenii se pot buluci, cum s-ar zice, la Hristos, ca se pot repezi prin poarta stramta fara sa se gandeasca la calea ingusta spre care duce.”¹¹⁷⁵

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Aplicatii preliminare: 13 Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea. **14** Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

¹¹⁷¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 584

¹¹⁷² Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 236

¹¹⁷³ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 301

¹¹⁷⁴ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 58

¹¹⁷⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 587

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

În viața de credință putem fi înșelați de mulți oameni, dar cel mai grav este atunci când ne înșelăm pe noi înșine numindu-ne copii ai lui Dumnezeu fără să ne schimbăm radical viața.

Deși cu toții ne dorim, cel puțin în anumite momente, să îmbinăm traierea lumească cu cea în sfântenie, o astfel de alternativă nu este posibilă din perspectiva Evangheliei.

Dacă Hristos a venit în lumea noastră cu un scop, acesta a fost acela de a crea o împărăție total distinctă de împărățiile lumii acesteia.

Versetul 13: Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.

Cei mai mulți oameni din lumea noastră trăiesc o viață caracterizată prin tendința de a-și satisface toate dorințele și plăcerile proprii.

Nu trebuie nici un efort ca să trăiești într-un mod lumesc, pentru că îl manifestăm instinctual.

Trăind în felul lumii vei avea parte de cei mai mulți camarazi de viață – de la oamenii cei mai cu vază, până la cei mai lipsiți de importanță.

Finalitatea trăirii lumesci va fi în confruntarea cu mânia divină la judecata finală.

Dacă vrei să trăiești în mod lumesc, gândește-te nu atât la avantajele acestui stil de viață, ci de la traierea în sfântenie, cât finalitatea lui.

Marele neajuns al trăirii lumesci este că te privează de tot ceea ce ți-a rezervat Dumnezeu în Împărăția Lui.

Dacă poți să respingi creștinismul și să trăiești în patimi și plăceri, aceasta se datorează faptului că nu ai înțeles niciodată gloria și mărirea vieții creștine.

Trairea în sfântenie reclamă o întâlnire personală cu Fiul lui Dumnezeu și o predare deplină a vieții Lui.

Indecizia în alegerile spirituale înseamnă a nu trăi creștinește.

Nu este suficient să ne arătăm interesați de oferta trăirii creștine, ci trebuie să o îmbrățișăm practic.

Este greu ca să trăiești creștinește pentru că trebuie să te lupți cu ispitele și împotrivirile puterilor duse împotriva lui Dumnezeu.

Este imposibil să trăiești creștinește atunci când niciodată nu ai căutat cu tot dinadinsul acest mod de viață.

Când vei începe să trăiești creștinismul vei descoperi că cei mai mulți oameni lumesci te vor părăsi pentru că vor considera prea grea alternativa existențială pe care ai ales-o.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Fiecare zi de traire creștina trebuie să fie marcată de introspecție, în vederea excluderii tuturor elementelor de viață păcătoasă.

Versetul 14: Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.

Viața cu Iisus cere credința, disciplina și răbdare, dar este singura care este demnă de a fi trăită.

Poporul lui Dumnezeu a fost și va rămâne întotdeauna o minoritate în această lume.

Multi oameni nu vor alege creștinismul de teama marginalizării și a persecuției, în lume și chiar în propria familie.

Multi vor găsi dificil de trăit creștinismul autentic pentru că nu oferă „vacanțe spirituale”, fiind o luptă perpetua cu dușmanii credinței.

Multi vor esua în trăirea creștina, încercând să o combine cu trăirea lumească.

A păstra lumea în inimă ori să fie un egocentric desăvârșit te împiedică să fii creștin, chiar dacă petreci mult timp în Biserică și adunare.

Creștinii autentici vor fi întotdeauna puțini, însă vor fi multi care vor avea o mască fidelă a trăirii acestora.

Vă fi ferice de cei care vor putea plăti prețul trăirii creștine, pentru că Dumnezeu îi va binecuvânta în cer.

Dacă avem perspectiva binecuvântărilor cerești ale lui Dumnezeu pentru cei ce-L urmează, vom putea suferi mult mai ușor orice pe „calea cea îngustă” a credinței.

Matei 7, 15-20

Temă: Pericolul

ascultarii de invatatorii falsi

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traduceri textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

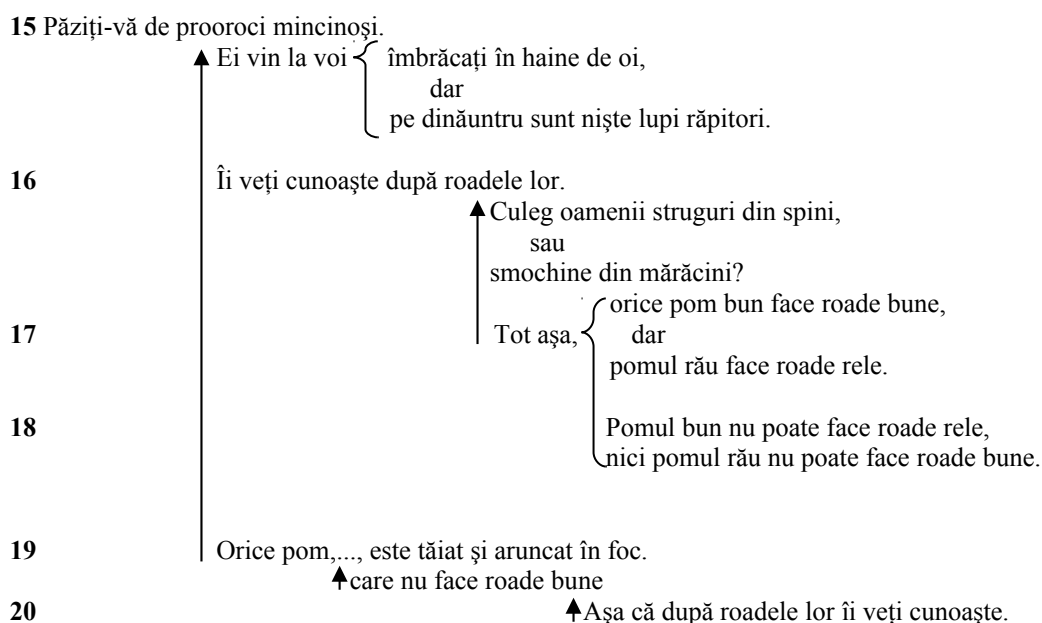
Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 15	15. Păziti-vă de proorocii cei mincinosi, care vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.	15. Feriti-va de profetii mincinosi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinauntru sunt lupi rapitori.	15. Feriti-va de profetii mincinosi, care vin la voi în piei de oaie, iar pe dinauntru sunt lupi rapitori.	15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
v. 16	16. Din roadele lor îi veti cunoaste pe ei. Au doară vor culege din spini, struguri? sau din ciulini, smochine?	16. După roadele lor îi veti cunoaste. Au doară se culeg struguri din spini sau smochine din maracini?	16. După roadele lor îi veti cunoaste. Poti oare culege struguri de pe spini sau smochine de pe ciulini?	16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din măracini?
v. 17	17. Asa tot pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.	17. Asa ca orice pom bun face roade bune, iar pomul rau face roade rele.	17. Astfel, orice pom bun da roade bune, iar pomul rau da roade rele.	17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
v. 18	18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.	18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rau să facă roade bune.	18. Pomul bun nu poate da roade rele, nici pomul rau nu poate da roade bune.	18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

v. 19	19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se taie și în foc se aruncă.	19. Iar orice pom care nu face roada bună se taie și se arunca în foc.	19. Orice pom ce nu da roade bune este tăiat și aruncat în foc.	19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
v. 20	20. Pentru aceea, din roada lor îi veți cunoaște pe dânsii.	20. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște.	20. Prin urmare, după roadele lor îi veți cunoaște.	20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Notite:

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multă claritate textului biblic decât simpla lui citire. În acest scop, subliniază răspunsurile la întrebările de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Despre ce vorbește textul și ce se întâmplă pe parcursul derulării lui?

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Care sunt motivele pentru care se întâmplă cele relatate?

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

Cum evoluează totul?

- 15 Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
 16 Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din mărcini?
 17 Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
 18 Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
 19 Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc.
 20 Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este împiedicat oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 7, 15-20 abordează un *al treilea pericol*, în ordinea stabilită de Mantuitorul, care i-ar putea îndepărta pe ucenici de calea credinței și anume *învățătorii sau profetii falsi*.

Profetul era o autoritate universal recunoscută în lumea iudaică, misiunea sa fiind adânc înrădăcinată în tradiția Vechiului Testament. Odată cu instaurarea împovăratei robii romane, mulți *parveniti* au încercat vocația de *profet*, fie în speranța unor castiguri personale, fie dintr-un *îmbold nationalist*, în vederea eliberării evreilor de sub ocupația străină. Cu toate că acest *fenomen* a fost aspru contracara de stăpânirea română, care a *împânzit* dealurile înconjurătoare ale Ierusalimului cu *profeti* falsi crucificați, încă era o *modă* să apară noi și noi astfel de *pretinși mesageri divini*.

Tradiția noutestamentară l-a prezentat pe Mantuitorul ca *Profetul lui Dumnezeu* prin excelență (Evrei 1, 2) – Cel prin care Tatăl a vorbit copiilor Săi la *sfârșitul vremilor*. De acum, pericolul era reprezentat de noi posibili *profeti* care, sub pretentia că vorbesc din *încredintare divină*, să *inoculeze* ucenicilor o altfel de învățătură și de trăire decât cea primită prin Evanghelie și sintetizată în *Predica de pe Munte*.

Paragraful Matei 7, 15-20 poate fi împărțit în două părți. Astfel, primul verset – cu aceeași nuanță imperativă, specifică întregii predici – îndeamnă ucenicii la vigilența spirituală față de profetii falsi, în timp ce următoarele patru versete oferă testul pentru identificarea și demascarea acestora.

Este interesant să observăm că Mantuitorul nu i-a îndemnat pe ucenici la *violenta* împotriva *profetilor falsi*, ci doar la *precauție* față de intențiile lor. Astfel, pedeapsa pentru ei rămâne la latitudinea *Judecătorului divin* (v. 19), ucenicii neavând altă responsabilitate decât de a nu se lăsa contaminați de lucrarea lor. Până la urmă, aceasta este o aplicație cum nu se poate mai potrivită la însăși învățătura *iubirii vrășmașilor* (Matei 5, 44) și o *economie* nepretuită de energie – care s-ar fi risipit, altfel, într-o *nefericită cruciadă*.

Apoi, Mantuitorul avertizează împotriva *fatarniciei* de care profetii falsi vor da dovadă. Ei nu vor spune *pe față* ce urmăresc, ci, dimpotrivă, vor căuta să convingă de autenticitatea creștinismului lor, în timp ce, în spatele acestui *paravan*, vor nutri cele mai *întunecate* gânduri la adresa ucenicilor.

Existau *două posibilități* evidente de interpretare a mesajului *profetilor falsi*: fie ei vor răspândi o *învățătură gresită*, care să contamineze învățătura Evangheliei, fie vor promova o *trăire pretins creștină*, dar în realitate mult prea permisivă față de păcat. Cel mai probabil mesajul lor conținea ambele nuanțe, fiind o încercare de îndepărtare a ucenicilor de la calea credinței, atât prin pervertirea doctrinei cât și a trăirii creștine. În plus, constatând că textul nostru urmează imediat după paragraful care vorbește despre necesitatea schimbării radicale a vieții (Matei 7, 13-14), putem presupune că profetii mincinoși nu aveau să încerce altceva, decât să stea, metaforic vorbind, în *poarta cea strâmtă* a credinței creștine ca să îndemne ucenicii spre a o merge pe *poarta cea largă* a trăirii lumesti.

De asemenea, o întrebare interesantă este dacă *profetii falsi* aveau să fie *din interiorul* grupului de ucenici ori *din afara* acestuia? Răspunsul poate comporta, iarasi, ambele nuanțe, fiind vorba atât de oameni *din afara*, cât și de *cei dinlauntru*. Nu de puține ori se va fi întâmplat în istoria Bisericii primare ca unii carturari iudei, de pildă, să fi încercat *să intre* în grupul ucenicilor pentru a profita de *faima Măscării noii Împărații* (ex. Matei 8, 19). Pe de altă parte, nu mai puțin vor fi fost aceia care, chiar din *sanul Bisericii*, vor fi nutrit gânduri de slava desartă, pervertindu-și viața (Fapte 5, 3).

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetele 16-20 contin testul pentru *identificarea* si *demascarea* profetilor falsi, care nu consta in altceva decat o banala observare si aplicare a *legilor conditionarii naturale*, dintre *natura* si *roade*, stabilite de Dumnezeu in sanul creatiei. Astfel, daca facem apel la lumea vegetala, de pilda, observam ca *natura* determina *rodul* – indiferent ca vorbim despre vii, smochini sau orice alte plante, fara a exista posibilitatea inter-schimbabilitatii intre naturi cu pastrarea acelorasi *rodurilor*. Prin urmare, si in *realitatea umana*, *natura* pacatoasa sau divina de care avem parte *determina conduita si doctrina* pe care ni le asumam – ceea ce face din profetii falsi simpli *mascarici*, intrucat observarea atenta – in logica conditionarii despre care vorbim – va face posibila *demascarea* lor: „Dupa roadele lor ii veti cunoaste” (v. 16 si v. 20)

Tragica este finalitatea existentei *profetilor falsi*, si anume *taierea* sau *excluderea* din sanul Bisericii, mai devreme ori mai tarziu, urmata de *pierzarea* in ziua judecatii lui Dumnezeu (v. 19). Cu alte cuvinte, tocmai obiectivele pe care si le-au propus, de a duce in ratacire ucenicii Domnului, a atras asupra lor mania Tatalui lor ceresc. Probabil tocmai din pricina acestei finalitati, Mantuitorul isi provoaca urmasii sa se pazeasca de astfel de oameni, pentru ca, nu cumva, impartasindu-le *viata* si *invatatura*, sa le fie partasi si la *sfarsitul* lor.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„**Spunandu-le oamenilor sa se pazeasca de prorocii mincinosi**, Iisus presupune in mod evident ca acestia exista... Ii gasim mentionati in aproape fiecare epistola din Noul Testament . Sunt numiti fie „proroci mincinosi”, la fel ca si aici („profeti”, din cate se pare, deoarece pretind ca poseda inspiratie divina), fie „apostoli mincinosi” (pentru ca pretind ca au autoritate apostolica – 2 Corinteni 11, 13), fie „invatatori mincinosi” sau chiar „hristosi mincinosi” (deoarece emit pretentii mesianice si neaga ca Iisus Hristos a venit in trup – 2 Petru 2, 1). Dar in fiecare caz sunt **pseudo – termenul grecesc pentru „minciuna”**.”¹¹⁷⁶

„...Iisus mai face o presupunere, si anume ca **exista un standard obiectiv al adevarului** in raport cu care poate fi distinsa falsitatea prorocilor mincinosi. In caz contrar, insasi notiunea de proroc „mincinos” nu are sens... este clar ca Iisus nu a fost un sincretist, unul care sa-i invete pe oameni ca opiniile contradictorii sunt, in realitate, perspective complementare asupra unuia si aceluias adevar. Nu. El a sustinut ca adevarul si falsul se exclud reciproc si ca cei care propaga minciuni in Numele lui Dumnezeu sunt proroci mincinosi, iar cei care Il urmeaza trebuie sa se fereasca de asemenea oameni.”¹¹⁷⁷

¹¹⁷⁶ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 216

¹¹⁷⁷ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 216-217

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Versetul 15: Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.

„Iata, în afara de caini și porci, altfel de dusmani, mai cumpliti decât aceia. Pe caini și pe porci îi recunoaște și îi vede toată lumea, dar pe aceștia nu. **Sunt ascunși.** De aceea ne-a poruncit să ne ținem departe de caini și de porci, dar pe profetii mincinoși să-i cercetăm cu deosebită grijă, pentru că nu-i cu putință să-i cunoaștem de la primul lor atac.”¹¹⁷⁸

„**Ar fi simplu, dacă prorocii mincinoși s-ar prezenta ca și adversari ai lui Dumnezeu.** Dar, dimpotrivă: ei pun mare pret pe faptul că vor să facă parte din turma Domnului (*oi*). Ei au caracteristici creștine, dar îi calauzesc pe oameni spre ținte potrivnice lui Dumnezeu. Satan însuși se prefăce într-un inger de lumină (2 Corinteni 11, 13-15)”¹¹⁷⁹

„Sugestia Lui este că adevărata dificultate în privința profetilor falși este că la început **nu-ți dai seama cu cine ai de-a face.** Totul este extrem de subtil, atât de subtil încât poporul lui Dumnezeu poate fi ușor dus în rătăcire.”¹¹⁸⁰

„...**un invatator mincinos nu se anunță, nici nu își face reclama ca fiind un furnizor de minciuni;** dimpotrivă, el susține că este un invatator al adevărului. „Știind cât de creduli sunt creștinii, el își ascunde intențiile vătămătoare sub mantia pietății creștine, sperând că aceasta deghizare inofensivă nu va permite să fie detectat” (Bonhoeffer)... De asemenea, se ascunde sub acoperirea unor titluri rasunătoare și a unor licențe academice impresionante... Trebuie să fim în gardă, să ne rugăm și să cerem discernământ, să ne folosim facultățile critice și să nu slabim nici o clipă din vigilență. Să nu ne lasăm orbiti de îmbracamintea exterioară a unui om – de farmecul, erudiția, doctoratele și onorurile sale ecleziastice. Să nu fim atât de naivi încât să credem că, dacă are un doctorat sau un masterat în teologie, ori este profesor universitar sau episcop, atunci *trebuie* că e un ambasador veridic și ortodox al lui Hristos. Trebuie să vedem dincolo de aparente.”¹¹⁸¹

„Oriunde ni se da o învățatură despre cerințele exigente ale adevăratei ucenicii, vom întâlni și **proroci mincinoși**, care promovează poarta largă și calea ușoară.”¹¹⁸²

„**Lupul** este cel mai aprig dușman al **oilor**, adică al celor care sunt ai lui Iisus. Așa cum toate intențiile pastorului cel bun sunt spre folosul turmei, tot așa lupul vrea să obțină totul de la oi, anume pentru dorințele lui egoiste (cf. Ieremia 23, 1 și urm; Ezechiel 34, 1 și urm; Ioan 10, 1 și urm; Fapte 20, 29 și urm).”¹¹⁸³

„Pastorul bun își hrănește turma cu adevăr, invatatorul mincinos, asemenea unui lup, o dezbină cu erezii, în timp ce **profesionistul angajat** nu face nimic să o protejeze, ci o abandonează pradă invatatorilor mincinoși.”¹¹⁸⁴

„**Totdeauna diavolul a înlocuit adevărul cu minciuna.**”¹¹⁸⁵

¹¹⁷⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 302

¹¹⁷⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 238

¹¹⁸⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Creștina, Oradea, 2003, p. 602

¹¹⁸¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 219

¹¹⁸² MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹¹⁸³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 238

¹¹⁸⁴ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 217

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Dupa parerea mea, Domnul intelege aici prin **„profeti mincinosi”** nu pe eretici, ci pe oamenii cu viata stricata, care-si pun masca virtutii si pe care majoritatea oamenilor obisnuiesc sa-i numeasca oameni falsi... De multe ori gasesti intre eretici si oameni cu viata curata; dar printre profetii mincinosi niciodata.”¹¹⁸⁶

„...Exista deci unii care ar limita **interpretarea profetilor mincinosi** numai la doctrina... Insa celalalt grup are o cu totul alta parere. Acesta sustine ca referirea la profetii mincinosi nu are nimic de-a face cu invatatura, ca ea vizeaza doar modul de viata pe care o traiesc acesti oameni... Problema acestor oameni este ca, desi invatatura lor este corecta, viata pe care o traiesc este in neregula, iar ei nu sunt constienti de ipocrizia lor... In ultima instanta, nu conteaza pe care din cele doua pozitii o credem corecta; mai mult, consider ca amandoua au dreptate si amandoua gresesc, iar eroarea consta tocmai in afirmarea adevarului unei singure pozitii.”¹¹⁸⁷

„**Profetul fals** este un om care vine la noi, fiind la inceput tot ce ne-am putea dori. Este dragut, placut si amabil; pare a fi intru totul crestin si a spune intotdeauna ceea ce trebuie. Invatatura lui este in general corecta si foloseste termeni pe care trebuie sa-i foloseasca orice invatator crestin adevarat. Vorbeste despre Dumnezeu, despre Iisus Hristos, despre cruce, subliniaza dragostea lui Dumnezeu si pare a spune tot ce ar spune un crestin. Este evident imbracat intr-o haina de oaie, iar felul lui de viata pare a fi cel adecvat... Atunci ce poate fi in neregula cu o astfel de persoana? Sugestia mea este ca in cele din urma un astfel de om poate sa gresasca atat in invatatura lui, cat si in stilul lui de viata pentru ca, dupa cum vom vedea, acestea doua sunt intotdeauna indisolubil legate... Invatatura si viata nu pot fi niciodata separate, si atunci cand exista o invatatura gresita sub o forma oarecare, ea va duce intotdeauna la un mod gresit de viata intr-un anumit domeniu.”¹¹⁸⁸

„**Una din calitatile majore** ale profetilor mincinosi din Vechiul Testament era **optimismul lor amoral**, negarea faptului ca Dumnezeu este Dumnezeul judecatii, cat si al dragostei si indurarii statornice.”¹¹⁸⁹

„Falsitatea acestei invataturi trebuie detectata mai degraba in ceea ce *nu* spune, decat in ceea ce spune... Ne-am format oarecum ideea ca eroarea este numai o gresala izbitoare, si se pare ca nu intelegem ca cea mai periculoasa persoana este cea care nu insista asupra invataturilor corecte... **Profetul fals** este un om in Evanghelia caruia nu se gaseste „poarta cea stramta” si „calea cea ingusta”. Nu are nimic care sa ofenseze omul natural, ci este pe placul tuturor... Nu e persecutat niciodata pentru mesajul lui, nu este criticat niciodata cu severitate. Este laudat de liberali si de modernisti, de evanghelici, de toata lumea. In acest sens, el este totul pentru toti; dar in mesajul lui nu exista nici o „poarta ingusta”, nici o „cale stramta”, nici o „pricina de poticnire a crucii” (Galateni 5, 11)... Profetul mincinos este intotdeauna un predicator foarte consolator. Ascultandu-l, ramai mereu cu impresia ca nu exista prea mult rau in lume... mesajul profetilor falsi nu te tulbura niciodata si nu te face sa te simti stanjenit. Ramai mai departe asa cum esti, starea ta este foarte buna, nu trebuie sa te ingrijorezi din cauza portii stramte ori a caii inguste, a unei doctrine sau a alteia... Acesta este intotdeauna vag si general; el nu intra niciodata in detaliile particulare ale doctrinei. Nu ii place predica doctrinara si este mereu evaziv.”¹¹⁹⁰

¹¹⁸⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 303

¹¹⁸⁶ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 303

¹¹⁸⁷ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 602

¹¹⁸⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 603

¹¹⁸⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 217

¹¹⁹⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 604-605

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„...**profetii mincinosi sunt adeptii confuziei si ambiguitatii in chestiunea mantuirii.** Unii dintre ei ametesc si stramba atat de tare Evanghelia incat oamenii nu mai gasesc poarta cea stramta. Altii incearca sa demonstreze ca poarta ingusta este, in realitate, mult mai larga decat a lasat Iisus sa se inteleaga si ca umblarea pe ea presupune prea putine restrictii, poate chiar deloc, in ce priveste comportamentul si convingerile. Exista insa si altii, poate cei mai periculosi dintre toti, care indraznesc sa il contrazica pe Iisus si sa afirme ca drumul cel larg nu duce la pierzare, ci, in realitate, toate drumurile duc la Dumnezeu, ca pana si calea ingusta si cea larga, chiar daca duc in directii opuse, in ultima instanta se termina in viata. Nu este de mirare ca Iisus i-a asemanat pe acesti invatatori mincinosi cu niste *lupi rapitori*, nu atat pentru ca sunt lacomi dupa castig, prestigiu ori putere (desi, de multe ori, sunt), cat pentru ca sunt „feroce” (*The New International Version of the Bible*), adica extrem de periculosi. Ei ii duc pe unii oameni tocmai la pierzarea a carei existenta o neaga.”¹¹⁹¹

Predica profetilor falsi „nu accentueaza intr-un sens real pocainta, ci propovaduieste accesul la pocainta printr-o poarta foarte larga si pe o cale foarte lata. Nu este nevoie sa te simti prea pacatos; nu trebuie sa fii constient de murdaria inimii tale. Ajunge sa „te decizi pentru Hristos”, si sa navalesti in fata o data cu multimea; atunci numele tau va fi notat si vei fi unul dintre numerosii „convertiti” despre care va relata presa.”¹¹⁹²

„**Ispita reprezinta un pericol chiar mai mare decat prigoana.** In vremurile din urma ispita se va amplifica (Apoc. 13-11 si urm; 20, 7 si urm)... Ispita consta din faptul ca prorocii vin cu pretentia ca vorbesc in Numele lui Dumnezeu, in realitate ei abatandu-se de la calea lui Dumnezeu.”¹¹⁹³

Putem parafraza astfel cuvintele Mantuitorului: „...**trebuie sa va feriti cel mai mult de pericolul de a-i asculta pe profetii falsi.** Ei sunt intotdeauna acolo, intotdeauna prezenti in fata portii inguste. Acela este locul lor favorit. Daca incepeti sa-i ascultati, sunteti total pierduti, caci va vor convinge sa nu intrati prin poarta cea stramta si sa nu mergeti pe calea cea ingusta. Vor incerca sa va convinga sa nu ascultati ca va spun Eu.”¹¹⁹⁴

„**Uita-te la blandetea lui Hristos!** N-a spus: „Pedepsiti-i!”, ci: „Cautati sa nu fiti vatamati de ei, ca nu cumva sa cadeti din neluare aminte in mainile lor”...”¹¹⁹⁵

„...este vorba de separarea personala de prorocii mincinosi recunoscuti. De exemplu, aceasta inseamna ca **Biserica nu are voie sa-i mai lase pe acesti proroci sa predea si sa predice** (cf. Filipeni 3, 2; 2 Tesaloniceni 3, 6; 2 Ioan 10 si urm; Apoc 2, 20).”¹¹⁹⁶

Versetul 16: Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din măracini?

„In Biblie, omul este comparat adesea cu **un pom** sau Biserica cu o planta (cf. Isaia 5, 1 si urm; Psalmul 1; Matei 3, 10; 12, 33; 15, 13; 20, 1 si urm; 21, 18 si urm; 21, 37 si urm; Luca 13, 6 si urm; Iacov 3, 12). De aceea, Biblia numeste lucrarile lui **roade** (cf. pe langa textele citate mai sus si Gal 5, 19 si urm).”¹¹⁹⁷

¹¹⁹¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 218

¹¹⁹² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 607

¹¹⁹³ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 237

¹¹⁹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 601

¹¹⁹⁵ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 303

¹¹⁹⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 238

¹¹⁹⁷ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 238-239

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Cale pe care ne-a poruncit Hristos sa mergem este grea si obositoare prin natura ei; fatarnicii, inasa, nu vor sa se oboseasca, ci vor numai sa arate lumii ca se oselesc. De aceea **pot fi usor demascati**.”¹¹⁹⁸

„**Cu cat ne apropiem mai mult de ei, cu atat vedem mai bine falsitatea vietilor si doctrinelor lor.** Ei se preamasesc pe ei, nu pe Iisus Hristos, si scopul lor este sa exploateze oamenii, nu sa-i edifice. Cel care crede o invatatura gresita sau este adeptul unui profet fals nu va experimenta niciodata o viata transformata. Din nefericire, unii nu-si dau seama de lucrul acesta decat atunci cand este prea tarziu.”¹¹⁹⁹

„**Primul gen de „roada” prin cre profetii mincinosi isi reveleaza adevarata identitate este in domeniul caracterului si conduitei.** In alegoria vitei de vie folosita de Iisus rodnicia inseamna in mod evident caracterul hristic, ceea ce Pavel numeste „roada Duhului”. Asa stand lucrurile, ori de cate ori vedem la un invatator smerenia si bunatatea lui Hristos, dragostea, rabdarea, amabilitatea si infranarea Lui, avem motive sa credem ca este autentic, si nu fals. Pe de alta parte, ori de cate ori aceste calitati lipsesc si „faptele carni” sunt mai evidente decat „roada Duhului” – in special vrasmasia, necuratia, invidia si neinfranarea – suntem indreptatiti sa credem ca respectivul profet este un impostor, oricat de pompoase ar fi revendicarile sale si de inselatoare invatatura lui. Dar roadele unui profet nu se marginesc la caracterul si stilul sau de viata... **O a doua „roada” este insasi invatatura adusa...** Apostolul Ioan ne da un exemplu in acest sens... In general, aceasta consta in verificarea mesajului invatatorilor, daca acesta era in acord cu invatatura apostolica originala (de ex. 1 Ioan 2, 26; 4, 1) si in special daca marturiseau ca Iisus este Hristos venit in trup, recunoscand astfel persoana Sa divino-umana (1 Ioan 2, 22-23; 4, 2-3; 2 Ioan 7, 9)”¹²⁰⁰

„El a facut totodata inca un pas, atragand atentia asupra **motivatiilor invatatorilor mincinosi**, nu numai asupra substantei invataturii lor: In *roade* este inclus si *felul de a invata* [...], caci Hristos dovedeste ca a fost trimis de Dumnezeu din urmatorul fapt, ca „cine cauta slava Celui ce l-a trimis, acela este adevarat”.”¹²⁰¹

„**Cati farisei avem si noi astazi!** Sfintenia a ajuns sa inseamne a nu face trei sau patru lucruri... Invatatura falsa doreste o sfintenie ca aceea a fariseilor, care sa insemne doar a nu face anumite lucruri asupra carora am cazut in prealabil de acord, intrucat, din intamplare, nu ne vizeaza direct pe noi. Am redus astfel sfintenia la ceva facil, si navalim cu totii pe calea cea larga, incercand s-o practicam.”¹²⁰²

Ilustratie: Un om credincios a imigrat in SUA. S-a implicat in activitatea adunarii de acolo si cu timpul a ajuns chiar intr-o pozitie de frunte in lucrarea lui Dumnezeu. Intr-una din zile fiica lui de 16 ani l-a rugat sa ii dea voie sa mearga impreuna cu cativa prieteni in orasul vecin ca sa vada gradina zoologica. Stiind ca sunt tineri credinciosi i-a dat acordul. La 2 ore a primit un telefon de la politie din acest oras si a fost rugat sa se prezinte de urgenta la sectie. Cand a ajuns a fost informat ca fiica lui a decedat impreuna cu toti ceilalti tineri intr-un accident de masina in timp ce toti erau beti. In starea aceea de soc, omul acesta s-a dus acasa, a luat pusca de vanatoare si a vrut sa mearga pe traseul masinii la toate barurile si sa impuste pe cel care a vandut acestor minori bautura. Inainte sa plece, a vazut in bucatarie un biletel scris de fiica lui si care continea urmatorul mesaj: Tata, am luat o sticla de whisky din rezerva ta strategica pe care am gasit-o in camara... Te rog sa nu te superi... (Vladimir Pustan)

¹¹⁹⁸ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 303

¹¹⁹⁹ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 58

¹²⁰⁰ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 220-221

¹²⁰¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 221

¹²⁰² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 608

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Vietile lor destrabalate si invataturile lor nocive pe care le propaga ii dau de gol... Felul de vietuire si invataturile celor care sustin ca vorbesc in numele lui Dumnezeu trebuie sa fie supuse la proba Cuvantului lui Dumnezeu”.¹²⁰³

„Nu pretentiile lor, nu cuvintele lor (care suna poate foarte evlavios), nu amabilitatea lor – ci **roadele lor ne informeaza despre ei**. Deci abia roadele, adica rezultatul final! Florile si fructele in crestere pot sa fie inca amagitoare! Aceasta inseamna si faptul ca, in ciuda asupririi si a suspinelor, trebuie sa avem rabdare ca fructele sa se coaca, pentru a putea judeca fondat.”¹²⁰⁴

„Trebuie sa ne intrebam ce efect are invatatura lor asupra celor care ii urmeaza. Uneori falsitatea invataturii mincinoase nu este imediat evidenta cand analizam comportamentul si sistemul doctrinal al invatatorului, ci devine evident doar prin rezultatele ei dezastruoase. Este ceea ce scrie Pavel cand se refera la tendinta ereziei de a „roade ca cangrena” (2 Timotei 2, 18). Efectul de cangrena se observa atunci cand este tulburata credinta oamenilor (2 Timotei 2, 18), cand este incurajata neevlavia (2 Timotei 2, 16) si cand se produc dezbinari inveninate (de ex. 1 Timotei 6, 4-5; 2 Timotei 2, 23; Tit 1, 11; 3, 9). Invatatura sanatoasa, dimpotriva, produce credinta, dragoste si evlavie (de ex. 1 Timotei 1, 4-5; 4, 7; 6, 3; 2 Timotei 3, 16-17; Tit 1, 1). Desigur, aplicarea testului „roadelor” nu este foarte simpla ori facila. Caci roadele au nevoie de timp ca sa apara si sa se coaca. Este necesara, de asemenea, ocazia de a le examina indeaproape, pentru ca nu este intotdeauna posibil sa recunoastem un pom si fructele lui de la distanta. Ba chiar si la o examinare indeaproape se poate intampla sa ne scape simptomele bolii pomului ori ale prezentei viermilor in fructe.”¹²⁰⁵

Versetele 17-18: Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.

„Ce este bun nu poate fi evaluat dupa un standard omenesc, ci numai dupa Scriptura, care exprima voia lui Dumnezeu. Asadar, **bun este ceea ce ii place lui Dumnezeu (cf. Romani 12, 1-2).**”¹²⁰⁶

„Omul cu o natura divina este nevoit sa produca roade bune, adica acele roade pe care le gasim descrise in Fericiri... Cine crede cu adevarat in sfintenia lui Dumnezeu si cine isi cunoaste pacatosenia inimii si toata murdaria care se gaseste in ea, cine crede in judecata lui Dumnezeu si in posibilitatea iadului si a chinului sau, cine crede cu adevarat ca este atat de nelegiuit si de neajutorat, incat nimic altceva nu l-a putut mantui si reconcilia cu Dumnezeu decat venirea Fiului lui Dumnezeu pe pamant si asumarea ingrozitoarei rusini, agonii si cruzimi la cruce – omul acesta va dovedi toate acestea in intreaga lui personalitate... Adevarul interior trebuie sa afecteze infatisarea omului.”¹²⁰⁷

„...trebuie sa avem grija sa nu consideram autentic ceea ce doar pare a fi crestinism adevarat, dar in realitate nu este decat imitatie si aparenta exterioara.”¹²⁰⁸

„...crestinismul afecteaza intreaga personalitate, ...el este vital si fundamental. Crestinismul nu tine de simpla aparenta, de suprafata, nici in ce priveste credinta, nici in ce priveste viata.”¹²⁰⁹

¹²⁰³ MacDonal William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 48

¹²⁰⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 239

¹²⁰⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 222

¹²⁰⁶ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 239

¹²⁰⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 618

¹²⁰⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 615

¹²⁰⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 612

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Hristos n-a vrut sa spuna ca e cu neputinta ca omul rau sa nu se schimbe sau ca omul bun sa nu cada; ci atat doar ca, atata vreme cat omul traieste in pacat nu va putea face rod bun. Cel rau poate sa se schimbe si sa ajunga bun; dar daca ramane in pacat nu va putea face rod bun.”¹²¹⁰

„Se spune adesea ca in afara Bisericii sunt crestini mai buni decat in interiorul ei, ceea ce inseamna ca putem gasi moralitate inalta si in afara Bisericii. Insa e posibil ca aceasta moralitate inalta sa nu aiba nimic de-a face cu crestinismul.”¹²¹¹

„...Domnul Iisus afirma relatia indisolubila dintre caracter si conduita. Caracterul tine de o realitate launtrica, care insa nu poate fi sufocata inlauntrul nostru; el va erupe si se va manifesta in relatii, prin conduita noastra. Indiferent cat am dori ca sa ne acoperim natura de lup rapitor cu o haina de oaie, mai devreme sau mai tarziu, falsul se va da de gol... **acest principiu este important nu numai pentru a ne pazi de lupii rapitori, ci mai ales pentru a ne apara de noi insine. Este usor sa te crezi sarac in duh si „sa te culci pe o ureche”, zicand ca ai Imparatia Cerurilor. Saracia in duh care, in ea insasi, nu se vede, se arata insa in lacrimile, in blandetea, in foamea si setea noastra dupa neprihanire, in milostenia noastra, in bucuria noastra de Dumnezeu, in lucrarea impaciurii noastre si, mai ales, in bucuria noastra in prigoana si suferinta, atunci cand acestea vin din pricina neprihanirii sau din pricina lui Hristos.**”¹²¹²

„Domnul vorbeste despre pericolul de a parea crestin fara a fi cu adevarat crestin... Cineva poate parea ca predica Evanghelia, cand in realitate si judecat prin testele adevarului, n-o propovaduieste deloc.”¹²¹³

Ilustratie: Se spune ca doua femei au inceput o afacere profitabila undeva in Germania. Au dresat doi caini ca sa duca un mic carucior, plin cu sticle de lapte, pana in satul vecin aflat la doar cativa kilometri. Cainii au facut acest lucru mai multe zile, pana cand, intr-o zi, un iepure le-a taiat calea si au inceput sa fuga dupa el prin padure. Morala: firea din noi tot va iesi la iveala la un moment dat.

„Inainte ca natura lui sa fie schimbata, nici un om nu poate face vreo lucrare cat de cat valoroasa... Domnul nostru insista aici cu toata forta ca ceea ce se gaseste in strafundul inimii va iesi cu siguranta la iveala. Se va manifesta in convingeri, in invatatura si in doctrina. Dar se va manifesta si in viata.”¹²¹⁴

Versetele 19-20: Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc. Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

„Acest avertisment al lui Iisus nu ne incurajeaza sa devenim suspiciosi la adresa tuturor sau sa dezvoltam o pasiune pentru sportul nedemn al „vanatorii de erezii””¹²¹⁵

„Invatatorii falsi si profetii mincinosi vor avea parte de o pierzare rapida (2 Petru 2, 1).”¹²¹⁶

¹²¹⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 304

¹²¹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 616

¹²¹² Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Bindecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 261

¹²¹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 612

¹²¹⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 613

¹²¹⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 222

¹²¹⁶ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„**Taiat** inseamna excluderea din Biserica lui Dumnezeu la judecata de apoi, **aruncat in foc** inseamna pierzarea. Desavarsirea lumii include si inlaturarea prorociei mincinoase (Apoc 19, 20; 20, 10)”¹²¹⁷

„**O alta doctrina asupra careia profetul fals nu insista niciodata este aceea a judecatii finale si a destinului etern al celor pierduti.** In ultimii cincizeci sau saizeci de ani nu s-a predicat prea mult despre Ziua Judecatii si foarte putin despre iad si despre „pieirea vesnica” a celor rai.”¹²¹⁸

Ilustratie: O *fata bisericeasca* (confesiunea nu este importanta) se indrepta spre o localitate. Pe drum, a atipit timp de o ora. Cand s-a trezit soferul i-a zis: In timp ce dormeati era sa ajungem in cer. Raspunsul a fost: „Doamne fereste!”

„**Cunosc multi oameni care se tem numai de iad;** eu, insa, spun ca mult mai amara decat chinul iadului este pierderea slavei din Imparatia Cerurilor...”¹²¹⁹

„Spune-mi, ce e mai bine: sa fii bogat sau sarac, sa fii puternic sau lipsit de onoruri, sa traiesti in desfatari sau sa rabzi de foame? Nu-i asa ca-i mai bine sa fii bogat, onorat si sa traiesti in desfatari!

Deci daca vrei sa te bucuri de bunurile reale, si nu de numele lor, lasa pamantul si cele de pe el si indreapta-te spre cer! Cele de pe pamant sunt umbre, cele de acolo bunuri statornice, vesnice, nepieritoare.”¹²²⁰

IV. APLICAREA:

Întreabă-te: Ce ar trebui sa fac in viata mea odata ce am inteles aceste adevaruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 15: Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.

Oamenii care ne indeparteza de Dumnezeu sunt foarte atenti ca sa ne insele astfel incat sa nu intelegem scopul care il urmaresc.

In aparenta, profetii mincinosi pot fi foarte buni crestini si pot sa foloseasca aproape perfect jargonul nostru religios.

Oriunde se va predica curat Evanghelia, in curand vor aparea si oamenii care sa promoveze contrariul ei.

Intentia diavolului este sa inlocuiasca oriunde se poate adevarul cu minciuna.

¹²¹⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 235

¹²¹⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 605

¹²¹⁹ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 305

¹²²⁰ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 309

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Un profet mincinos este atat cel care promoveaza invataturi potrivnice Evangheliei cat, mai ales cel care, prin viata lui, si sprijinindu-se pe autoritatea dobandita in mijlocul comunitatii crestine, ofera un exemplu de traire care ii indeparteaza pe oameni de Dumnezeu.

Adesea profetii falsi nu gresesc atat prin ceea ce spun, cat prin ceea ce nu spun atunci cand pretind ca prezinta Evanghelia.

Profetii falsi invata din Scripturi doar ceea ce este confortabil si reconfortant, evitand invatatura despre exigentele lui Dumnezeu cu privire la viata noastra.

De foarte multe ori profetii falsi fac mai mult rau decat un persecutor.

Odata ce ai acceptat sa asculti un profet fals, adesea esti ca si pierdut.

Hristos nu ne cere sa pedepsim profetii falsi ci doar sa ne ferim de ei si sa ii impiedicam sa-si propage mesajul in Biserica.

Versetul 16: Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini, sau smochine din măracini?

Invatatorii falsi pot fi usor demascati, ei distingandu-se de cei autentici intrucat nu vor accepta niciodata exigentele lui Hristos pentru viata lor.

Rezultatele traiirii invatatorilor falsi, si nu vorbele ori gesturilor lor, arata natura lor.

Interesul invatatorilor falsi este sa manipuleze oamenii si sa profite de pe urma lor, nu sa-i edifice in credinta.

Adesea exista crestini care devin profeti falsi, intrucat reduc sfintenia la cateva reguli simple de conduita religioasa, si, pe baza implinirii lor facile, pretind sa fie urmati de masele de frati si surori, fara ca insasi natura lor sa fie schimbata.

Invatatorii falsi trebuie confruntati cu exigentele Cuvantului lui Dumnezeu vis a vis de trairea crestina.

Versetele 17-18: Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.

Invatatura si viata nu pot fi niciodata separate, ele conditionandu-se reciproc.

O finalitate a traiirii unui om este *buna* doar daca Cuvantul lui Dumnezeu o catalogheaza astfel.

Doar o natura divina prezenta in noi poate produce sfintenie.

Crestinismul afecteaza intreaga personalitate a unei persoane.

Versetele 19-20: Orice pom, care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc. Așa că după roadele lor îi veți cunoaște.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Invatatorii falsi vor avea parte de excludere din Biserica lui Dumnezeu si de iad la judecata divina.

Invatatorii falsi vor evita sa vorbeasca despre iad si despre judecata lui Dumnezeu.

Mai grea decat chinul iadului va fi povara pierderii slavei din Imparatia Cerurilor pentru crestinii care au devenit profeti mincinosi.

Matei 7, 21-29

Temă: Pericolul de a fi religiosi dar nu si pe cale a sfinteniei

I. CITIREA:

Citește cu atenție fiecare verset, și compară diferențele dintre traducerea textului biblic. Notează apoi mai jos aceste diferențe în cuvinte proprii și subliniază-le în tabel.

Traducerea Vers.	Biblia Ortodoxă din 1914	Biblia Ortodoxă din 2001 (trad. Î.P.S. Bartolomeu Anania)	Noul Testament 1992 (Pr. Dr. Emil Pascal)	Traducerea Dumitru Cornilescu – 1923
v. 21	21. Nu tot cel ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra într-o împărăție cerurilor, ci, acela ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri.	21. Nu tot cel ce-Mi zice: Doamne, Doamne! va intra în împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.	21. Nu oricine îmi zice „Doamne, Doamne!” va intra în Imparatia Cerurilor, ci acela care face voia Tatălui meu din ceruri.	21 Nu oricine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
v. 22	22. Multi vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am proorocit? Și cu numele tău draci am scos? Și cu numele tău multe minuni am făcut?	22. Multi Imi vor spune in ziua aceea: Doamne, Doamne, oare nu in numele Tau am profetit? si nu in numele Tau demoni am scos? si nu in numele Tau multe minuni am	22. Multi imi vor zice in ziua aceea: „Doamne, Doamne, oar nu in numele Tau am profetit, si nu in numele tau am scos demoni, si in Numele	22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am proorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele

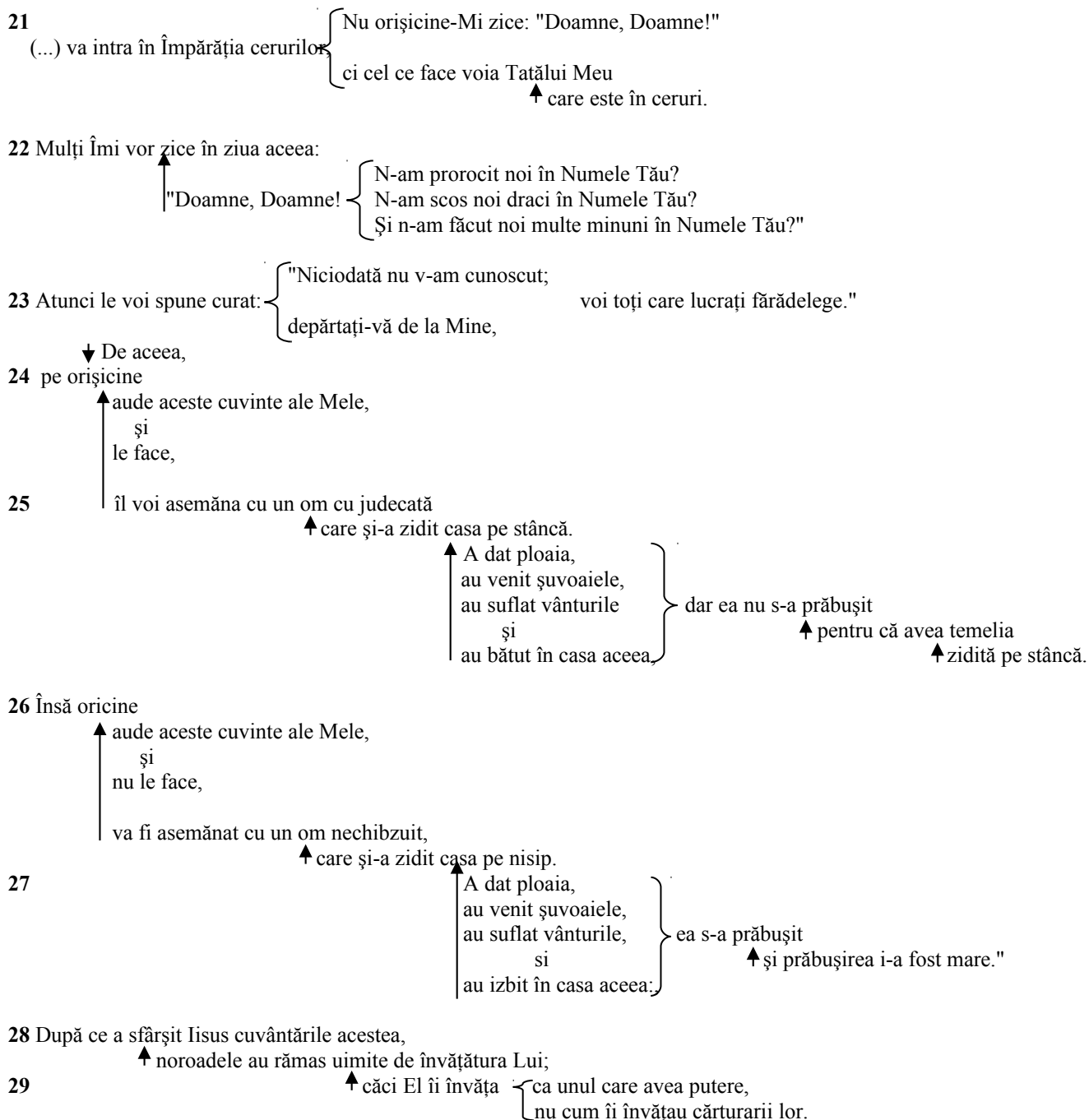
„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

		facut?	Tau am facut multe minuni?"	Tău?"
v. 23	23. Si atunci voi mărturisi lor, că niciodată nu v-am stiut pe voi; depărtati-vă de la mine, cei ce lucrați fărădelegea!	23. Si atunci le voi marturisi: Niciodata nu v'am cunoscut pe voi. Departati-va de la Mine, voi, cei ce lucrați faradelegea!	23. Atunci le voi zice deschis: „Niciand nu v-am cunoscut; plecati de la mine nelegiuitilor!”	23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
v. 24	24. Deci, tot cela ce aude cuvintele mele acestea si le face pe ele, îl voi asemana pe el bărbatului înțelept, care si-a zidit casa sa pe piatră.	24. De aceea, tot cel ce aude aceste cuvinte ale Mele si le plineste, i se va asemana barbatului intelept care si-a cladit casa pe stanca.	24. Asadar, oricine asculta aceste cuvinte ale mele si le implineste, este un om intelept care si-a zidit casa pe stanca.	24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemana cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
v. 25	25. Si a căzut ploaie, si au venit râurile, si au suflat vânturile, si s-au pornit spre casa aceea si n-a căzut, că era întemeiată pe piatră.	25. Si a cazut ploaia si au venit puhoaietele si au suflat vanturile si au izbit in casa aceea, dar ea n'a cazut, fiindca era intemeiata pe stanca.	25. A cazut si ploaia, au navalit si puhoaietele, au suflat si vanturile si s-au napustit asupra acestei case, si ea nu s-a prabusit, caci avea temelia pe stanca.	25 A dat ploaia, au venit șuvoaietele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
v. 26	26. Si tot cela ce aude cuvintele mele acestea si nu le face pe ele, asemana-se-va bărbatului nebun, care si-a zidit casa sa pe nisip.	26. Dar cel ce aude aceste cuvinte ale Mele si nu le plineste, i se va asemana barbatului nechibzuit care si-a cladit casa pe nisip.	26. Dar oricine asculta aceste cuvinte ale mele si nu le implineste, este ca un om nesocotit, care si-a zidit casa pe nisip.	26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
v. 27	27. Si a căzut ploaie si au venit râurile, si au suflat vânturile, si au lovit în casa aceea, si a căzut, si era căderea ei mare.	27. Si a cazut ploaia si au venit puhoaietele si au suflat vanturile si au izbit in casa aceea si ea a cazut. Si mare i-a fost caderea!"	27. Si a cazut ploaia, si au navalit puhoaietele, si au suflat vanturile si au izbit in aceasta casa, si s-a prabsit, iar prabusirea ei a fost cumplita."	27 A dat ploaia, au venit șuvoaietele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
v. 28	28. Si a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățătura lui;	28. Iar cand Iisus a sfarsit cuvintele acestea, multimile erau uimite de invatatura Lui,	28. Cand Isus a terminat aceste invataminte, multimile au ramas zguduite de invatatura lui,	28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
v. 29	29. Că îi învăța pe ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.	29. ca ii invata ca unul care are putere , iar nu cum ii invatau carturarii lor.	29. deoarece el invata ca unul ce are autoritate, si nu in felul carturarilor.	29 căci El îi învâța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Notite:

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Schita textului: Transcrierea structurală a textului te ajută să înțelegi care sunt ideile principale și secundare. Analizează cu atenție schema de mai jos.

II. OBSERVAREA:

Imaginează-ți că în locul textului biblic ai în față o scenă de teatru. Trebuie să observi foarte clar: cine sunt personajele, ce fac ele, când și unde se petrece acțiunea, de ce fac ele ceea ce fac și cum evoluează totul. De obicei, aceasta aduce mai multa claritate textului biblic decat simpla lui citire. In acest scop, subliniaza raspunsurile la intrebarile de mai jos direct pe textul biblic.

Care sunt personajele cu care ne întâlnim în acest text biblic?

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Despre ce vorbește textul și ce se întâmplă pe parcursul derulării lui?

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Când se petrec lucrurile scrise aici?

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Unde se petrec aceste lucruri?

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Care sunt **motivele** pentru care se întâmplă cele relatate?

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Cum evoluează totul?

- 21 Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
- 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
- 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
- 24 De aceea, pe orișicine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.
- 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
- 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip.
- 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
- 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
- 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

III. INTERPRETAREA:

Dacă până în acest moment ai ajuns să cunoști foarte bine textul prin citire și observare, acum fă un pas înainte și înțelege-l în profunzimea lui prin interpretare. Interpretarea îți permite să înțelegi sensul cuvintelor pe care le-ai citit și le cunoști, chiar pe dinafară, dar nu le înțelegi. A interpreta înseamnă să descoperi ce a vrut să spună autorul prin cuvinte și propoziții al căror înțeles nu este limpede oricât de atent le-ai citi. După ce încerci personal să înțelegi textul, compară interpretarea ta cu ceea ce au spus alți autori de comentariu biblic și în felul acesta vei construi o interpretare autentică. Fa notite pe paginile de la final!

a. Interpretarea noastră asupra semnificației textului pentru „atunci și acolo”

Paragraful Matei 7, 21-29 descrie *ultimul pericol*, în ordinea stabilită de Isus, cu care ucenicii Lui se vor confrunta pe *calea credinței*, și anume *autoamagirea* sau *inselarea de sine*. Potrivit zicalei „*ultimul, dar nu cel din urmă*” se prea-poate să socotim că, de fapt, tocmai pentru că este așezat la *finalul listei*, acesta este cel mai subtil dintre toate celelalte. Spunând aceasta admitem, totodată, că încercarea de a distinge între *pericolele* despre care vorbim se poate să nu aibă decât conotație strict pedagogică, acestea având – în esență – aceiași *gravitate*.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Prin simpla observare, identificam aceiasi exprimare *imperativa*, caracteristica Mantuitorului, si distingem intre trei subdiviziuni ale paragrafului: prima, de la v. 21-23, vorbeste despre *autoamagirea* care rezida in *a zice* dar *a nu face*, a doua, de la v. 24-27, vorbeste despre *autoamagirea* care rezida in *a auzi* dar *a nu face*, iar a treia, de la v. 28-29, se constituie intr-o succinta *incheiere editoriala* a evanghelistului Matei, care isi propune sa surprinda atmosfera de la finalul predicii.

Privind inspre prima subdiviziune a paragrafului (v. 21-23), *amagirea de sine* poate fi cauzata de o *viata duplicitara*, in care *marturia si practica religioasa* este imbinata cu *trairea in pacat*.

Scena este cea a judecatii, cand insusi Fiul lui Dumnezeu va spune celor in cauza ca ii sunt necunoscuti. Acest lucru ne surprinde din cel putin doua motive. Mai intai, conform v. 21, ei au avut o *marturisire corecta* doctrinar despre Domnul Iisus Hristos, pe care au exprimat-o in mod *public* si cu *zel*. Logic ar parea sa fie ca acestea sa dea valoare absoluta vietii lor religioase, si totusi nu este asa. In al doilea rand, conform v. 22, cei despre care vorbim au fost *crestini carismatici*, avand chiar importante *harisme* – si anume aceea a *prorocirii*, a *scoaterii dracilor* si a *facerii de minuni*. Toate acestea ar parea sa indice spre aceiasi *lucrare divina* care s-a manifestat in Domnului Iisus (Luca 4, 18-19), ceea ce, am spune noi, ar trebui sa dea valoare absoluta vietii lor, si totusi nu este asa.

Ceea ce Iisus ii invata pe ucenici este ca marturisirea credintei, chiar insotita de importante *harisme* ale Duhului Sfant, nu garanteaza mantuirea in absenta sfinteniei! Acest lucru este afirmat in v. 23, in care Mantuitorul *se dezice* de acesti oameni pentru simplul fapt ca, in timp ce faceau toate acestea, aveau o *viata plina de pacate*, si – mai presus de orice – de pacatul capital al *ignorarii* lui Dumnezeu: in timp ce afirmau ca isi dedica viata Lui, ei traiau asa cum voiau ei, adica in placeri si pacate!

Inainte de a merge mai departe, este important sa observam ca *Domnul Iisus nu contesta marturisirea lor de credinta, ori faptele lor miraculoase*. Aceasta, alaturi de faptul ca cei in cauza vor indrazni sa le mentioneze tocmai la *tronul infricosatei Judecati de Apoi*, ne determina sa credem ca multe dintre acestea vor fi fost autentice. Cu toate acestea, chiar acceptand ca Dumnezeu se va fi folosit de astfel de oameni, oferindu-le temporar si pentru un scop precis *harismele* mentionate, se pare ca marturisirea verbala ori minunile nu au relevanta mantuitoare in absenta sfinteniei vietii!

O alta observatie este ca „multi” vor fi in situatia *amagirii de sine* (v. 22), despre care vorbim. Aceasta inseamna ca *fiecare* dintre ucenici trebuie sa simta ca acest pericol planeaza asupra lui – constand in calea *mai usoara* si *mai de dorit*, a traiirii crestine *de forma* ori *din interes*, spre care va tinde intotdeauna firea pamanteasca (Genesa 3, 6). Si, in mod special, putem stabili ca principiu fundamental faptul ca, pe masura ce *urcam* pe scara *admiratiei de sine*, *pericolul* este mai mare.

Privind inspre a doua subdiviziune a paragrafului (v. 24-27), *amagirea de sine* poate fi cauzata de aceiasi *viata duplicitara*, in care, de data aceasta, *ascultarea* Cuvantului lui Dumnezeu nu duce la *implinirea* lui. Acest principiu este exprimat de Mantuitorul intr-o parabola care poate fi socotita, impreuna cu versetele anterioare, drept concluzia intregii Predici de pe Munte.

In imaginea folosita de Mantuitorul avem de-a face cu doi oameni care au construit doua case, case care, la randul lor, s-au confruntat cu aceleasi categorii de *intemperii*. Una s-a prabusit, in timp ce alta *a ramas in picioare*. Secretul a fost nu *modul de constituti* a caselor, ci *temelia* pe care au fost asezate. Interpretarea, din dosul metaforei, este simpla: *casa* este insasi existenta crestina, cea *formala* fiind ilustrata de *casa* care s-a prabusit respectiv cea *autentica* de casa care a rezistat, iar temelia este *ascultarea si implinirea* ori *neascultarea si neimplinirea* Cuvantului Domnului Iisus. Atat crestinelul *autentic* cat si cel *formal* par sa aiba aceiasi *viata de credinta*, intrucat se exprima aproximativ prin

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

aceleasi forme religioase, vizibile la exterior, insa intre ei este o distinctie categorica: unul *asculta* cu adevarat Scriptura si *o implineste*, in timp ce celalalt doar *da impresia ca o implineste*, dar se opreste doar la a o *asculta*. In aceasta consta *duplicitatea fatala*, ca si asocierea cu simbolismul pe care il putem asocia *nispului, pe care a construit* cel nefericit, si anume ca facand referire la *valorile* ori, mai degraba, *nonvalorile* lumii.

Supunerea la *intemperiiile vietii de credinta* si la *judicata* lui Dumnezeu va indica categoric calitatea vietii crestine a ucenicilor. Unii se vor *pierde*, in timp ce altii *vor rezista* in functie de ceea ce vor fi *valorizat* in propria viata. Prin urmare, nu este suficienta *ascultarea* Scripturii, ca si cum ar actiona in virtutea unor *resorturi magice*, asemenea unui talisman, ci se cere *imperativ aplicarea* ei.

Cea de-a treia subdiviziune a paragrafului (v. 28-29) surprinde *atmosfera* in care se incheie predica. Daca evanghelistul si-a inceput relatarea focalizandu-se spre ucenici (Matei 5, 1), acum o incheie indreptandu-si atentia inspre multime.

Se pare ca cea mai fidela afirmatiei din textul original este expresia „zguduite” (v. 28) pentru a reflecta masura in care cei prezenti au fost marcati de cele comunicate de Mantuitorul. Prin urmare, n-a fost o simpla *impresie*, ci Cuvantul Sau a lasat „*urme adanci*” in sufletele ascultatorilor. Aceasta a fost *Predica de pe Munte!*

Atat de profund a *impresionat* Iisus incat multimile l-au catalogat cu mult superior carturarilor lor – adica celor care se ocupau cu insasi transmiterea textului Sfintei Scripturi. Aceasta, cel mai probabil, pentru ca in timp ce ei, in discursurile lor, reproduceau sec cuvintele altor rabini despre Cuvantul lui Dumnezeu, Iisus vorbea de la Sine, exact asa cum ar fi facut-o Insusi Dumnezeu.

b. Idei de comentariu biblic ale altor autori.

ATENTIE ! Nu tot ceea ce veti citi in continuare trebuie «luat de bun». Sunt opinii ale diversilor teologi și exegeți care trebuiesc , mai întâi, cercetate atent cu Scriptura in lumina invataturii Bisericii noastre si apoi acceptate. Așa că «Cercetati toate lucrurile si pastrati ce-i bun» (1 Tesaloniceni 5, 21)

Preliminarii:

„In acest punct, preocuparea Lui nu este sa mai adauge noi invataturi, ci sa se asigure ca va exista o reactie pe masura la invataturile date. „Domnul Iisus incheie Predica de pe Munte, scrie J.C. Ryle, cu un pasaj a carui aplicativitate ne strapunge inima. El trece de la falsii profeti la falsii profesatori, de la invatatorii nesanatosi la ascultatorii nesanatosi.” R.V.G. Tasker comenteaza pasajul in termeni similari: „nu doar invatatorii mincinosi fac calea ingusta dificil de gasit si mai dificil de urmat. Omul poate fi si cumplita victima a autoinselarii”... exista doua alternative inacceptabile, prima cea a simplei profesuni verbale (v. 21-23), iar a doua cea a simplei cunoasteri intelectuale (v. 24-27). Nici una, nici celalalta nu poate substitui ascultarea; de fapt, fiecare este o masca a neascultarii. Iisus subliniaza pe un ton cat se poate de grav ca destinul nostru vesnic depinde de ascultarea perpetua... Singura deosebire dintre paragrafe este ca, in primul rand, oamenii prezinta ca alternativa la ascultare o profesie cu buzele, in timp ce, in al doilea, o auzire cu urechile.”¹²²¹

¹²²¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 224-225

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Dupa descrierea celor doua cai si a celor doi pomi, Domnul Iisus si-a incheiat mesajul prin descrierea a doi constructori si a doua case. Cele doua cai ilustreaza *inceputul* vietii de credinta; cei doi pomi ilustreaza *cresterea* si rezultatele, aici si acum, ale vietii de credinta; iar cele doua case ilustreaza sfarsitul acestei vietii de credinta, cand Dumnezeu ii va chema pe toti la judecata.”¹²²²

„Domnul Iisus ne avertizeaza in continuare asupra pericolului pe care-l prezinta cei ce pretind ca-L cunosc ca Mantuitor, dar care n-au fost convertiti niciodata...”¹²²³

„...putem pleca de la premisa ca Iisus a incheiat prima instruire a ucenicilor cu aceasta chemare serioasa la fapte. **Iisus a fost preocupat ca ucenicii Lui sa nu ramana doar cu ceea ce au auzit, ci sa ajunga la o reforma radicala a vietii.** Dragostea Sa, care se lupta sa-i castige pe oameni, nu a prezentat numai tinte pline de promisiuni, ci a aratat clar si pretul si urmarile. Numai invatatura in sine nu mantuie. Nici faptele facute fara indicatiile lui Iisus nu mantuie. Ci ascultarea si implinirea sunt cele doua picioare pe care mergem la tinta.”¹²²⁴

Versetul 21: Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.

„**A zice** este necesar si corect (cf. 1 Cor 12, 3). Dar nu este suficient! Fapta corespunzatoare trebuie sa insoteasca spusile noastre.”¹²²⁵

„Oamenii pe care ii descrie Iisus aici se bazeaza, pentru mantuirea lor, pe o afirmatie de credinta, pe ceea ce „**zic**” despre Hristos sau lui Hristos... Insa destinul nostru final, subliniaza Iisus, este determinat nu de ceea ce ii spunem azi, nici de ceea ce ii vom spune in ziua de pe urma, ci de trairea marturisirii noastre, de ascultarea morala care trebuie sa insoteasca declaratiile noastre.”¹²²⁶

Cel putin la suprafata marturisirea acestor oameni pare laudabila. Mai intai este politicoasa, adresandu-i-se lui Iisus adecvat, prin „Doamne”. Apoi, pare corecta doctrinar, numindu-l pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, deofiinta cu Tatal, caci „Doamne” este echivalentul grecesc al ebraicului „Yahweh”. Apoi, este inflacarata, repetand cu zel „Doamne, Doamne”. Nu in ultimul rand, este publica, in auzul tuturor, si apeleaza la autoritatea Domnului Iisus, fiind facuta in Numele Lui... „Ce este gresit? In sine nimic. Si, pe de alta parte, totul, deoarece sunt vorbe fara acoperire, declaratii ce n-au in spate o realitate care sa le sustina. O asemenea profesie nu ii va mantui in Ziua Judecatii.”¹²²⁷

„**Principiul general din spatele invataturii este ca ne inselam singuri in legatura cu sufletul nostru si in legatura cu relatia cu Dumnezeu din cauza ca ne bazam pe dovezi false ale mantuirii.**” Prima dovada falsa o constituie faptul ca ne incredem prea mult in faptul ca este suficient sa marturisim cu gura o credinta corecta in Domnul Iisus. Este adevarat ca fara aceasta marturisire corecta si fara a crede tot ce spune Biblia despre Domnul Iisus (incluziv ca este Dumnezeu adevarat din Dumnezeu adevarat) nu vom ajunge in Imparatia lui Dumnezeu. Insa „crestinismul nu inseamna doar a spune cuvintele care trebuie, ci presupune si credinta in cele spuse” si, sa ne amintim in acest sens, ca si dracii cred si se infioara, iar unii demoni L-au recunoscut pe Domnul Iisus, dar nu fac voia lui Dumnezeu (Iacov 2, 19). „Exista primejdia de a te crede mai degraba in convingerile tale decat in Hristos, de a te baza mai bine pe credinta ta decat sa devii nascut din nou. Teribila posibilitate.” A doua dovada falsa, care credem ca ne garanteaza mantuirea, o constituie faptul ca marturisim si

¹²²² Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 58

¹²²³ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

¹²²⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 240

¹²²⁵ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröntal,-Germania, p. 240

¹²²⁶ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 225

¹²²⁷ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 225-226

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

aparam cu mult zel credinta (Doamne, Doamne –de doua ori, nu o data). „Spiritul si temperamentul natural pot face un om sa fie plin de insufletire si zel. Omul se poate naste cu o natura energica si cu un spirit plin de entuziasm – unii dintre noi trebuie sa avem mai mare grija in aceasta privinta decat altii. De nimic nu trebuie sa se asigure un pastor mai mult decat de faptul ca fervoarea si zelul din predica lui nu sunt produse de temperamentul sau natural ori de predica, ci de credinta lui reala in Hristos. Problema aceasta este foarte subtila... Poti sa fii purtat de propria ta elocinta si de ceea ce faci, si nicidecum de adevar. Exista oameni care par sa creada ca datoria lor este sa fie plini de fervoare si emotionali. Unii nu se roaga niciodata in public fara sa planga, iar altii tind sa creada ca sunt mai simtitori ca altii. Dar o astfel de deductie nu se impune deloc. Omul emotional este intotdeauna mai predispus sa planga cand se roaga, dar de aici nu rezulta cu necesitate ca el este mai spiritual.”

CONCLUZIE: „Nimic nu este mai periculos decat sa ne bazam pe o credinta corecta si pe un spirit plin de fervoare si sa presupunem ca, atata vreme cat credem invataturile adevarate si suntem plini de zel, de dorinta si activi in ce le priveste, suntem prin necesitate crestini.”¹²²⁸

Alte cauze ale amagirii de sine: 1. Refuzul de a te cerceta pe tine insuti: „...descoperim adesea ca crestinii evanghelici nu numai ca se opun cercetarii de sine, dar uneori o considera aproape un pacat. Argumentul lor este ca crestinul trebuie sa se uite numai la Domnul Iisus Hristos, ca nu trebuie sa se uite deloc la el insusi, si interpreteaza aceasta in sensul ca nu trebuie sa se cerceteze pe sine... Este posibil ca cineva sa predice Evanghelia lui Hristos, sa aiba o doctrina corecta si sa fie plin de zel in predicarea Cuvantului, dar sa faca toate acestea in propriul lui intere si pentru gloria si multumirea lui insusi. Singurul mod de a ne proteja impotriva acestui pericol este sa ne cercetam pe noi insine – ceea ce este dureros si neplacut, dar trebuie facut.” 2. Pericolul de a trai pentru aceste activitati: „...este bine sa ne oprim cu totii din cand in cand, sa facem o pauza, sa ne cercetam si sa ne intrebam: „Pentru ce traiesc?” Ce s-ar intampla daca intalnirile la care participi atat de des si de regulat ti-ar fi dintr-odata interzise, cum te-ai regasi atunci? Ce s-ar intampla daca sanatatea ta ar ceda si nu ai mai putea citi, sau nu ai mai putea sa te bucuri de compania altor oameni si ai ramane singur? Ce ai face atunci? Trebuie sa-ti faci timp sa-ti pui toate aceste intrebari, fiind ca unul din cele mai mari pericole ce ne ameninta sufletul este sa traim pentru activitatile noastre si prin propriile eforturi. Supraaglomerarea este una din magistrarele ce duce direct la inselarea de sine.” 3. Tendinta de a ne echilibra viata punand lucrurile in opozitie: „In loc sa permitem constiintei noastre sa-si faca treaba, noi opunem imediat aspectelor negative altele pozitive. Dar cine isi judeca in felul acesta conditia vietii, poate avea un sigur sfarsit. Cine procedeaza asa in afaceri, va da curand faliment, si cine aplica metoda in viata crestina va falimenta curand din punct de vedere spiritual, iar in final va fi respins de Domnul Insusi.” 4. Incapacitatea de a intelege ca singurul lucru care conteaza este relatia noastra cu Hristos: „Este posibil ca cineva sa spuna lucruri conforme cu doctrina crestina, sa munceasca foarte mult si sa fie foarte activ in lucrare, sa obtina niste rezultate aparent minunate, dar sa nu fie totusi predata lui Dumnezeu. Poate sa faca totul singur si sa se opuna Domnului chiar in punctul vital. Si aceasta este pana la urma cea mai mare insulta pe care i-o putem aduce lui Dumnezeu... Cea mai mare insulta adusa lui Dumnezeu este o vointa care nu e total si deplin predata Lui; si orice am face – oricat de mari ar fi jertfele si sacrificiile noastre, oricat de minunate ne-ar fi lucrarile in Numele Lui – nu vor duce la nimic.”¹²²⁹

Semne ale amagirii de sine: 1. Primul principiu este ca, intr-un sens, tot ce are legatura cu viata crestina poate fi periculos: De pilda, putem ajunge sa avem un interes necuvenit pentru fenomene neobisnuite: „daca descoperim ca suntem interesati in primul rand de ele, suntem intr-o situatie ce poate duce la amagire de sine. Nu trebuie sa fim niciodata mai interesati de asa-numitele efecte secundare ale credintei decat de credinta insasi. Sa ne cercetam pe noi insine cu privire la aceste lucruri.” 2. Interesul exagerat pentru organizatii, denominatiuni, biserici, miscari si grupari crestine:

¹²²⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 623-627

¹²²⁹ Adaptare dupa **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 636-641

„Cel mai simplu lucru din lume este sa gasim in sfera crestinismului un mediu de exercitare a instinctului nostru gregar si social natural. Pericolul consta in a presupune ca acest interes al nostru face sa fim prin necesitate crestini... Exista oameni care prin natura lor prefera societatea unor oameni mai degraba morali decat imorali, fara sa fie deloc crestini. Ca fiinte umane naturale, acestora le plac oamenii morali, etici si dorinta lor naturala de a-si exercita social natura morala ii aduce in preajma crestinismului. Aici intervine amagirea de sine, ei presupunand ca, desfasurandu-si activitatea intr-un mediu crestin, trebuie sa fie crestini. Insa interesul lor real este activitatea si organizatia, nu Domnul, nici relatia lor cu Domnul. Iata o posibilitate teribila. Exista oameni al caror interes real si ultim este biserica lor, nu mantuirea crestina si nici Domnul.”

3. Interesul pentru aspectul general si social al crestinismului in locul celui personal: „Ne situam intotdeauna pe un teren periculos cand incepem sa vorbim despre „civilizatia crestina” si despre valorile „crestine” sau „occidentale”... Crestinismul a fost intotdeauna cel mai mare dusman al religiei spirituale. Daca descopar ca interesul meu tinde sa fie din ce in ce mai general, mai social si mai politic, daca acesta devine interesul meu principal in crestinism, atunci sunt intr-o stare extrem de periculoasa, deoarece inseamna ca probabil am incetat sa ma mai cercetez pe mine insumi.”

4. Interesul exagerat pentru apologetica, adica definirea si apararea credintei, in detrimentul adevaratei relatii cu Iisus Hristos: „Multi care sunt convinsi ca sunt crestini, in realitate sunt interesati doar de apologetica. Ei isi petrec multi timp argumentand in favoarea credintei crestine, aparand-o, denuntand evolutionismul, contestand psihologia si diferite alte lucruri ce par sa atace insasi elementele vitale ale credintei. Acest pericol este foarte subtil, deoarece un astfel de om isi poate neglija cu totul propriul suflet, sfintenia personala, sfintirea si relatia lui personala cu Domnul. Dar el este foarte multumit de sine fiind ca denunta evolutia si apara credinta impotriva cutarui sau cutarui atac. Si nu numai ca isi trece aceasta realizare in contul lui de dreptate, dar o si foloseste ca sa evite indatorirea cercetarii oneste de sine... Cunosce pe cineva care a fost un foarte mare predicator evanghelist, probabil ca cel mai mare la vremea lui. Dar la un moment dat a inceput in fiecare duminica sa atace de la amvon Biserica Romei si modernismul si a incetat sa mai predice Evanghelia.”

5. Interesul pur teoretic pentru teologie: „Este cel mai simplu lucru din lume sa fii interesat de adevarul crestin, de doctrina ca atare, numai sub aspect intelectual; si pericolul acesta este deosebit pentru unii dintre noi. Nu exista astazi nici o alta conceptie despre viata si lume care sa fie comparabila in vreun fel cu teologia crestina; nimic nu este mai emotionant si mai interesant ca activitate intelectuala decat sa citesti teologie si filosofie. Dar, oricat de valoroasa ar fi o astfel de indeletnicire, ea poate deveni una dintre cele mai subtile primejdii si ispite pentru suflet. Omul poate fi atat de absorbit de cunoasterea intelectuala, incat uita ca este un suflet viu si ca traieste printre alti oameni. Isi petrece tot timpul citind si delectandu-se in lectura, nu stabileste relatii cu cei din jur si devine astfel inutil pentru toti...”

6. Interesul exagerat pentru invatatura profetica: „Se pare ca interesul acesta ii absoarbe si pune stapanire pe unii oameni, care nu se mai gandesc la nimic altceva decat la profetie, vorbesc si predica numai despre ea. Cu greu se poate gasi ceva mai periculos pentru conditia spirituala a sufletului decat acest interes exagerat pentru invatatura profetica. Este atat de usor sa te gandești tot timpul la Rusia si la Egipt, la Israel si la alte tari, si sa schitezi vremuri si soroace in termenii unor texte ca Ezechiel 37, Daniel 7-12 si alte pasaje profetice, carora unii le dedica toata viata. Cu timpul, devii tot mai impietrit si incepi sa te neglijezi pe tine insuti si pe alti oameni, sub aspect spiritual.”

7. Abordarea Bibliei strict de pe pozitie intelectuala: „Toti crestinii ar trebui sa creada in citirea Bibliei si in studierea ei atenta si regulata. Insa chiar si Biblia, daca nu suntem foarte atenti, poate deveni un pericol si o capcana pentru viata noastra spirituala... Daca va veti surprinde abordand Biblia mai degraba intelectual decat spiritual, deja sunteti pe un drum gresit... Daca o abordati de pe pozitia unui invatator, atunci probabil ca sunteti stapaniti de Diavol, care, dandu-se drept „inger de lumina”, foloseste chiar Cuvantul lui Dumnezeu ca sa va jefuiasca de anumite daruri spirituale destinate sufletului vostru... Nu ar trebui sa cercetam Biblia niciodata sub aspect pur teoretic; ea ar trebui sa ne predice neincetat, si sa nu ne permitem sa ne apropiem vreodata de ea altfel decat asa. Nimic nu este mai periculos decat abordarea Bibliei din perspectiva expertului, ori a predicatorului.”

8. Interesul pentru predici inspirate din Biblie: „Unii cauta pur si simplu „idei” in

predici si la sfarsit le comenteaza. Sa avem grija sa nu ne consideram singuri niste experti. Sa cautam intotdeauna sa venim sub puterea Cuvantului sfant, indiferent daca il citim sau il ascultam.”¹²³⁰

„Aplicand aceasta invatatura la viata noastra, trebuie sa tinem cont de faptul ca citirea Bibliei este o activitate periculoasa si ca intrarea in biserica inseamna intrarea intr-o societate periculoasa...De aceea, statutul nostru de membru aduce **responsabilitatea serioasa de a ne asigura ca ceea ce cunoastem si ceea ce zicem este tradus in ceea ce facem.**”¹²³¹

„Oare nu ne nu facem cu totii vinovati de faptul ca, desi pretindem ca credem in toata Scriptura, in practica negam o buna parte din ea ignorand-o, fie din cauza ca nu place carni, fie din cauza ca ne deranjeaza.”¹²³²

„...aici Domnul ne avertizeaza pur si simplu ca **orice am spune sau am face, nu putem sta in fata lui Dumnezeu daca nu suntem cu adevarat drepti si sfinti.** Aceasta este invatatura Scripturii de la inceputul pana la sfarsitul ei.”¹²³³

Versetele 22-23: Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?" 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."

„Este limpede ca acei *multi* se refera la asa-numitii crestini! Caci Iisus este numit de ei „Domn” (cf 1 Corinteni 12, 3) si ei au actionat in Numele Lui. Daca ne ingrozim deja cand recunoastem ca este vorba de asa-numiti crestini, atunci in continuare ne ingrozim si mai mult. Caci Iisus vorbeste de *multi*. Este vorba deci de o mare parte a ucenicilor, astfel incat trebuie sa ne intrebam involuntar: Doamne, sunt eu unul dintre ei? Apoi, este vorba de oameni care nu numai au auzit, ci au si *facut* ceva! Ba mai mult, ei nu doar ca au facut „ceva”, ci au infaptuit lucruri mari: *prorocii, scos draci, minuni.*”¹²³⁴

„Din cuvintele acestui pasaj reiese clar ca multi oameni vor fi uimiti in ziua judecatii. Oamenii acestia presupun ca sunt in siguranta si par foarte siguri de mantuirea lor... Nu au nici o indoiala in ce-i priveste, sunt foarte multumiti de ei si sunt foarte siguri pe sine. Nici macar nu le-a trecut prin mintea se gandeasca la posibilitatea ca ar putea fi orice altceva, dar nu crestini mantuiti, mostenitori ai gloriei si ai fericirii eterne. Si totusi, Domnul le spune ca sunt pierduti.”¹²³⁵

„Toti acestia si-au indeplinit neprihanirea lor inaintea oamenilor, adica au fost preocupati de o religie a exteriorului, a vizibilului; de o religie a milosteniilor anuntate prin sunet de trambita; de o religie a rugaciunilor facute in piete si la colturile ulitelor, a rugaciunilor lungi in sinagogi si a posturilor impresionante pentru altii. Insa sub coaja acestei false religii, era dosita iubirea de bani, judecata fatarnica, mania, uciderea, poftirea nevastei altuia etc. Intr-un cuvnt, masca religiei ascundea faradelegea inimii.”¹²³⁶

¹²³⁰ Adaptare dupa Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 644-650

¹²³¹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 229-230

¹²³² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 621

¹²³³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 623

¹²³⁴ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 242

¹²³⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 633

¹²³⁶ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 263

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Cei condamnați n-au avut niciodată partasie cu Iisus sau n-au rămas în ea până la sfârșit. Acest „în Numele Tau” a fost o pretenție exterioară, care nu a corespuns cu realitatea interioară. **Ei au fost colaboratori ai Bisericii, dar nu colaboratori ai lui Iisus.** Și de aceea nu au împlinit voia lui Dumnezeu, ci în esența propriilor lor voie... Asadar, *faradelegea* nu este desfraudă morală – cel puțin nu în primul rând – ci independentă de voia lui Dumnezeu, tot ceea ce se întâmplă în afara lui Dumnezeu.”¹²³⁷

„Domnul îi numește „**cei ce lucrează nelegiuire**” fiindcă, în ultima analiză, au făcut totul cum au vrut ei și nu ca să-I facă Lui plăcere.”¹²³⁸

„...**deși I-au folosit Numele cu dezimvoltură, numele lor nu li este cunoscut.** Motivul respingerii lor îl reprezintă faptul că profesiunea lor a fost una verbală, dar nu una morală. Ea venea doar de pe buze, nu din viața lor. Il numeau pe Iisus „Doamnă”, fără să se supună domniei Lui ori să asculte voia atalui Sau ceresc.”¹²³⁹

Cine să asculte de cine!

Ilustrație: Cine să asculte de cine? Aceasta e o transcripție a unei convorbiri radio reale între un vas din Armata Statelor Unite și autoritățile canadiene de coastă din Newfoundland în octombrie 1995.

Americanii: Va rugăm, schimbați direcția voastră cu 15 grade la nord, cu motivul de a evita ciocnirea.

Canadienii: Recomandăm ca dvs să schimbați direcția VOASTRA cu 15 grade la sud ca să evitam ciocnirea.

Americanii: Aici capitanul vasului armatei SUA. Repet: schimbați direcția!

Canadienii: Nu, repetăm: voi trebuie să schimbați direcția.

Americanii: Aici suntem portavionul Abraham Lincoln, al doilea vas în dimensiuni al flotei Statelor Unite ale Americii în Oceanul Atlantic. Ne însoțesc trei distrugătoare, trei crucisătoare și numeroase vase de sprijin. Cer ca dvs să vă schimbați direcția cu 15 grade la nord sau vom lua măsuri pentru a garanta securitatea acestui vas.

Canadienii: Noi suntem un far. Voi hotărâți.

Morală: Uneori putem fi ispitiți să credem că totul trebuie să graviteze în jurul autorității noastre, chiar când Dumnezeu are o ORDINE clar comunicată!

„...**cuvântul „cunoscut” folosit aici este foarte puternic.** El nu înseamnă că Domnul nu știa de existența lor. El știe totul, vede totul; totul e gol și descoperit înaintea Lui. „Cunoscut” înseamnă aici „a avea un interes special pentru”, „a fi într-o relație specială cu cineva”. „Eu v-am ales [cunoscut] numai pe voi dintre toate familiile pământului” (Amos 3, 2), a spus Dumnezeu copiilor lui Israel prin Amos. Ceea ce înseamnă că a fost într-o relație specială cu Israel. În ziua judecării, Domnul le va spune de fapt tuturor celor care s-au înșelat singuri că și-au făcut lucrarea pe pământ numai prin propria lor putere și energie. El n-a avut nimic de-a face cu ei.”¹²⁴⁰

„...apostolul Pavel spune: „Pot să predic ca un inger, pot să produc elocință și oratoria cea mai minunată, pot să fiu considerat de oameni cel mai mare vorbitor de care a auzit vreodată lumea, pot să vorbesc despre lucrurile lui Dumnezeu, și totuși să fiu în afara Împărației. Toate acestea sunt absolut inutile dacă îmi lipsesc calitățile care fac ca un om să fie un adevărat creștin”. Deci este posibil ca cineva să profetească și să fie totuși în afara Împărației... Este un gând teribil, și înțeleg că așa și

¹²³⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krönten, -Germania, p. 242-243

¹²³⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 641

¹²³⁹ **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 227

¹²⁴⁰ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra prediciei de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 640

„Doamnă, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

trebuie sa fie, gandul ca in ziua judecatii vom avea cu totii mari surprize. **Vom descoperi ca oameni care au fost laudati si apreciati ca predicatori vor ramane in afara Imparatiei.**”¹²⁴¹

„Unii comentatori ai Scripturii spun ca nu faceau faradelegi in timpul in care au savarsit minunile, ci mai tarziu si-au schimbat viata si au facut faradelegi. Daca aceasta ar fi talmacirea dreapta a cuvintelor Domnului, apoi prin o astfel de talmacire nu s-ar da raspuns la problema pusa de Hristos. Domnul a vrut sa arate lucrul acesta: **ca nici credinta, nici facerea de minuni n-au putere daca nu sunt insotite de viata curata.**”¹²⁴²

„**Activitatea carismatica nu poate fi substitutul ascultarii si al relatiei personale cu Domnul Iisus.**”¹²⁴³

„**Cuvintele frumoase nu pot inlocui faptele frumoase.**”¹²⁴⁴

„**Vrea sa arate ca, fara de fapte, credinta nu poate nimic.** Ba inca accentueaza aceasta idee si mai mult, prin aceea ca vorbeste si de minuni, aratand ca nu numai credinta, dar nici facerea de minuni nu e de vre un folos facatorului de minuni, daca e lipsit de virtute.”¹²⁴⁵

„**Predicarea, scoaterea demonilor si facerea de minuni pot fi de inspiratie divina, insa nu sunt o garantie a mantuirii...** In zilele din urma, Satan va recurge la „minuni mincinoase” ca sa-i insele pe oameni (2 Tesaloniceni 2, 7-12).”¹²⁴⁶

„**Ceea ce hotaraste mostenirea vietii vesnice sau intrarea in Imparatia lui Dumnezeu este ascultarea de Cuvantul Domnului,** si nu capacitatea sau capacitatea noastra de a face minuni, de a tamadui boli si de a scoate draci.”¹²⁴⁷

„Sa ne temem, dar, iubitorilor! **Sa avem multa purtare de grija de viata noastra.** Sa nu ne socotim mai mici pentru ca nu facem minuni. N-am avea nici un castig de-am face minuni, dupa cum nu pierdem nimic de nu facem, daca ducem o viata virtuoasa. Daca facem minuni, noi suntem datornicii lui Dumnezeu; daca, insa, ducem o viata virtuoaasa, plina de fapte bune, atunci Dumnezeu ni-i datornic.”¹²⁴⁸

„**Ceea ce ne surprinde insa in acest text este faptul ca Domnul Iisus nu infirma pretentiile acestora de a fi facut minuni in Numele Lui.** Or, lucrul acesta ne face sa ne cutremuram... Prorocii mincinosi – cei despre care este vorba in versetele 21-23 – pot fi cunoscuti nu dupa „darurile Duhului”, ci dupa „roada Duhului”...”¹²⁴⁹

¹²⁴¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 628

¹²⁴² **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 312

¹²⁴³ **France R.T.**, *The Gospel According to Matthew*, p. 149, in **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 263

¹²⁴⁴ **Barclay William**, *The Gospel of Mathew*, p. 294, in **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 263

¹²⁴⁵ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 311

¹²⁴⁶ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 59

¹²⁴⁷ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 265

¹²⁴⁸ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 313

¹²⁴⁹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 263

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Daca aceia n-ar fi facut minuni, cum ar fi putut grai asa despre ei? De altfel, nici n-ar fi indraznit sa spuna acestea lui Hristos, chiar in timpul judecatii.”¹²⁵⁰

„...nu toate minunile sunt de origine divina si... nu toti cei care savarsesc minuni posedă imputernicirea divina. Cand se savarseste un miracol, aceasta nu inseamna altceva decat ca a intervenit o puterea supranaturala. Or, puterea aceasta poate fi de origine divina ori satanica. Satan poate sa-si imputerniceasca slujitorii ca acestia sa scoata afara demoni, dar numai *temporar*, cu scopul de a crea iluzia ca miracolul respectiv este de natura divina. Satan nu-si va dezbinda insa imparatia impotriva ei insasi, in asemenea situatii, ci, dimpotriva, va pune la cale o invazie si mai periculoasa de demoni in viitor.”¹²⁵¹

„Multi credinciosi au primit harisme, de pilda harisma de a scoate demoni, desi nu erau cu Hristos, cum a fost Iuda. Iuda era rau, dar avea harisma de a scoate demoni. Si in Vechiul Testament gasesti multe cazuri de oameni nevrednici care au facut minuni pentru ca sa faca bine altora.”¹²⁵²

„Oare nu reiese clar din Noul Testament ca pana si Iuda a avut puterea aceasta? Domnul i-a trimis pe ucenicii Lui sa predice si sa scoata demoni, iar ucenicii s-au intors si, intr-o imprejurare, i-au spus cu mult entuziasm: „chiar si dracii ne sunt supusi”, adevar valabil, evident, si pentru Iuda. **Este posibil ca Domnul sa dea putere unui om si omul acela sa fie totusi pierdut.** De asemenea, exista si alte puteri care ne pot ajuta sa facem lucruri remarcabile si uluitoare. Va aduceti aminte ca o data, cand Domnul nostru a fost acuzat ca face minuni prin puterea lui Beelzebul, El a raspuns: „Daca Eu scot afara dracii cu ajutorul lui Beelzebul, fii voștri cu cine-i scot?” Acestia erau exorcistii iudei. In Faptele Apostolilor, capitolul 19, intalnim o categorie de oameni descrisi drept fii lui Sceva, care aveau aceiasi putere. Asadar, vedem ca oamenii pot scoate chiar si demoni in Numele lui Hristos, plasandu-se totusi in afara Imparatiei.”¹²⁵³

„Este o caracteristica surprinzatoare a acestui text. **Iisus este gata sa accepte ca multi dintre profetii mincinosi vor face si vor spune lucruri frumoase si impresionante. Trebuie sa ne aducem aminte cu era lumea antica.** Minunile erau evenimente comune. Frecventa minunilor avea in spate ideea ca bolile se datorau lucrarilor demonice. Un om era bolnav, deoarece un demon a reusit sa aiba asupra sa o influenta malefica sau pentru ca a reusit sa puna stapanire pe careva parte din trupul acestuia. De aceea, vindecările se faceau prin exorcism. Rezultatul acestor lucruri era faptul ca o mare parte din boli aveau, de fapt, radacini psihologice, si existau si multe vindecari de acest fel. Daca un om ajungea convins – sau autoinselat – ca un demon se salasluieste in el sau ca avea putere asupra lui, acest om putea desigur sa se si imbolnaveasca, in urma a ceea ce a ajuns sa creada. Iar daca cineva putea sa-l convinga ca puterea demonului asupra lui a fost rupta, atunci acest om ajungea desigur sa fie vindecat... Liderii Bisericii nu au negat niciodata minunile facute de pagani. Ca raspuns la minunile lui Hristos, Celsus a citat minunile atribuite lui Aesculapius si Apollo. Origen, care a raspuns argumentului sau, nu a negat nici o clipa aceste minuni. El a raspuns simplu: „O asemenea putere de vindecare nu este nici rea, nici buna in sine, ci in sfera de acces atat a celor rai, cat si a oamenilor onesti” (*Origen, Against Celsus* 3: 22) Chiar si in Noul Testament citim despre exorcisti care adaugau Numele lui Iisus la repertoriul formulelor lor si care scoteau demoni cu ajutorul lui (Fapte 19, 13). Au existat multi sarlatani care L-au cinstit pe Iisus Hristos doar cu buzele si care se foloseau de Numele Lui ca sa produca tot felul de efecte spectaculoase asupra oamenilor posedati de demoni. Ceea ce subliniaza insa aici Iisus este faptul ca, daca un om se foloseste de Numele Lui in mod nelegitim, va

¹²⁵⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 311

¹²⁵¹ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

¹²⁵² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 312

¹²⁵³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 629

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

veni ziua judecatii, cand vor fi date la lumina adevaratele lui motivatii, iar cat despre cel in cauza, va fi alungat din fata Domnului.”¹²⁵⁴

„Ce usor este sa invatam un limbaj religios, si chiar sa memoram versete din Biblie si cantece religioase, si totusi sa nu ascultam de voia lui Dumnezeu.”¹²⁵⁵

„Testul final nu este ceea ce credem despre noi insine, nici ceea ce pot crede altii despre noi. **Testul final este: *Ce va spune Dumnezeu?***”¹²⁵⁶

„N-am sa va cunosc, le spune Hristos, nu numai in timpul judecatii, dar nu v-am cunoscut nici atunci cand faceati minuni.”¹²⁵⁷

„Desi spuneati mereu „Doamne, Doamne” si faceati multe in Numele Meu, Eu nu v-am cunoscut niciodata, intre noi n-a existat niciodata vreo relatie. **V-ati amagit si v-ati inselat singuri tot timpul.**”¹²⁵⁸

„Destinul vesnic al omului se hotaraste prin atitudinea acestuia fata de Domnul Iisus Hristos. El este poarta cea stramta, si tot El este si calea cea ingusta. El este Legiuitorul, si, de aceea, de Cuvantul Lui trebuie sa ascultam pe drum. Iar la sfarsitul drumului, El este Judecatorul – Acela care va da in vileag prezenta sau lipsa temeliei neprihanirii noastre.”¹²⁵⁹

„Expresia **in ziua aceea** se refera la socoteala pe care o vor da robii lui Iisus la revenirea Lui si inainte de marea judecata a lumii (cf. Matei 24, 42-51; 25, 1-13; 25, 24-30; 1 Corinteni 15, 23; 2 Corinteni 5, 10; Apocalipsa 19, 5-20, 6).”¹²⁶⁰

„Noul Testament este o mare carte de avertismente, de aceea nu este foarte popular astazi. Oamenii spun ca este o carte negativa...”¹²⁶¹

Versetele 24-25: 24 De aceea, pe orişicine aude aceste cuvinte ale Mele, şi le face, îl voi aseăna cu un om cu judecată, care şi-a zidit casa pe stâncă. 25 A dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbuşit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.

„Noi ne agatam de parerea ca diferenta dintre crestin si pseudocreştin este evidenta. Dar argumentul Domnului nostru este ca problema aceasta este cu mult mai subtila.”¹²⁶²

In esenta, aceasta pilda „ne prezinta **doua edificii care arata identic**. Cine ar fi putut spune care dintre ele va rezista si care nu va rezista in ceasul incercarii sau in ceasul judecatii. In lumina *Predicii de pe munte*, este vorba despre edificiile cladite din milostenii, rugaciuni si posturi, adica din **neprihanirea noastra turnata in formele religiei noastre...** Deci de-a lungul *Predicii* sunt comparate

¹²⁵⁴ **Barclay William**, *The Gospel of Mathew*, p. 293-294, in **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 264

¹²⁵⁵ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 59

¹²⁵⁶ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 59

¹²⁵⁷ **Sf. Ioan Gura de Aur**, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 311

¹²⁵⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 633

¹²⁵⁹ **Faragau Benjamin**, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 265

¹²⁶⁰ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 242

¹²⁶¹ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 634

¹²⁶² **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 653

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

doua neprihaniri. Amandua sunt zidite cu Scriptura in mana. Cea fariseica se zidește pe o interpretare si o aplicare gresita a Scripturii, si, de aceea, edificiul – aratos pe dinafara – n-are temelie. Pentru ca sa arate ucenicilor Sai cum se aseaza temelia sanatoasa pentru edificiul neprihanirii, Domnul Iisus incepe prin a corecta interpretarea Scripturii (5, 21-48), continuand apoi prin a corecta aplicarea adevarurilor acesteia (6, 1-7, 6).¹²⁶³

Crestinul si pseudocrestinul pot sa aiba foarte multe lucruri in comun. Putem sa-i intalnim in aceiasi Biserica, ascultand aceiasi Evanghelie, avand aceiasi conceptie generala si predilectie catre aceiasi categorie de activitati. Din punct de vedere spiritual, pot sa aiba aceleasi dorinte. Ambii doresc iertarea pentru pacate si pacea pe care aceasta o aduce, intrucat ambii au trecut prin stari similare de nefericire. Sa nu uitam ca nu doar crestinii au nevoie de pace interioara! Acelasi lucru este valabil vis a vis de dorinta dupa mangaiere si consolare. Ambii participa la serviciile divine ale Bisericii pentru ca simt ca le obtin acolo, impreuna cu pacea sufleteasca, dezvoltand un fel de dependenta fata de ceea ce se intampla in spatiul eclesial. Aceiasi dorinta au ambii dupa calauzirea pentru iesirea din necazuri si dificultati. Cu totii avem cel putin o gresala mare in viata cu care nu suntem impacati si pe care nu stim cum s-o intreptam si ne bucuram cand ni se ofera o sansa in Biserica, mai ales ca aceasta ni-l prezinta pe Domnul Iisus cu pretentia de a fi Cel care poate oferi calauzire in modul desavarsit. Apoi ambii doresc si cauta sa sa traiasca o viata mai buna, corecta si morala. Nu trebuie sa fii crestin pentru ca sa-ti doresti aceasta! Mai mult, la fel ca Simon din Samaria (Fapte 8), si pseudocrestinii isi pot dori „putere spirituala”. „Acestia aud pe cineva predicand cu putere spirituala si spun: „Mi-ar placea sa fiu si eu asa”. Se imagineaza stand la amvon si exercitand multa putere, ceea ce reprezinta o atractie deosebita pentru natura lor carnala. Exista numerosi oameni orbi fata de adevarul spiritual, dar foarte dornici sa posede putere spirituala. Cat de subtil este totul.” Nu in ultimul rand, atat crestinul cat si pseudocrestinul pot sa-si doreasca sa ajunga in cer, crezand cu toata convingerea ca exista iad! „Intelegeti ca este posibil sa avem un sentiment fals al iertarii? Intelegeti ca este posibil sa avem o pace falsa? Poate ca spui: „Ani de zile nu mi-am mai facut probleme pentru pacatele mele.” Te cred, daca esti un crestin nominal. Faptul ca nu te-ai gandit la ele ani de zile este in sine un indiciu ca ceva nu este in regula cu sentimentul sigurantei si al pacii pe care il ai. Omul care nu stie niciodata ce inseamna a fi incercat de anumite temeri, care pana la urma duc la Iisus Hristos, este intr-o conditie foarte periculoasa. Poti avea o pace falsa, o mangaiere falsa, o calauzire falsa. Diavolul poate da o calauzire remarcabila... Exista puteri care pot falsifica aproape orice din viata crestina.”¹²⁶⁴

„In timp ce lucrul la ambele cladiri progresa, un trecator nu ar fi remarcat nici o deosebire intre ele. **Deosebirea se afla la temelie, iar temelia nu se vede.** Doar cand a izbucnit o furtuna si a lovit fara mila ambele case – „precipitatii peste acoperis, rau la temelie si vant in ziduri” – a iesit la iveala deosebirea fundamentala si fatala dintre ele... Tot asa, crestinii autodeclarati (fie ei autentici sau falsi) arata de cele mai multe ori la fel... si unul si celalalt sunt membri ai comunitatii crestine vizibile. Ambii citesc Biblia, merg la Biserica, asculta predici si cumpara literatura crestina. Motivul pentru care, de regula, nu pot fi deosebiti este ca temelia vietii lor este ascunsa vederii. Adevarata intrebare nu este daca *aud* invatatura lui Hristos (nici macar daca o respecta ori o cred), ci daca *fac* ceea ce aud. Doar furtuna va revela realitatea. Uneori furtuna unei crize sau nenorociri dovedeste ce fel de oameni suntem pentru ca „adevarata evlavie nu poate fi cu certitudine distinsa de falsul ei inainte sa vina la judecata”. Si daca nu o face o furtuna din aceasta viata, cu siguranta furtuna din ziua judecatii o va face.”¹²⁶⁵

„Cuvintele: ploaie, rauri si vanturi sunt intrebuintate aici figurat, vrand sa arate **necazurile si nenorocirile** ce vin peste oameni, cum sunt: clevevirile, vrasmasiile, doliurile, mortile, pierderea

¹²⁶³ Faragau Benjamin, *Evanghelia dupa Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001, p. 264

¹²⁶⁴ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 657-660

¹²⁶⁵ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 228-229

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

rudenilor, prigonirile strainilor, intr-un cuvânt tot ce-i rau în viață. „Dar nici una din aceste nenorociri, spune Domnul, nu-l doboară pe cel care are un suflet ca acesta”. Pricina, pentru că-și are temelie zidită pe piatră. Domnul numește „piatră” taria învățării Sale. Poruncile Sale sunt mai tari decât piatră și-l înalță deasupra valurilor pe cel ce le îndeplinește.”¹²⁶⁶

„**Auzirea trebuie să aibă ca rezultat acțiunea**”.¹²⁶⁷

„**Nimic nu este mai eronat ca a înlocui ascultarea pozitivă prin sentimente și sensibilități...**”¹²⁶⁸

„Iisus apelează la înțelepciunea ascultătorilor Săi. Prin urmare, nu este o chestiune de sentiment, pe care cale să apucăm, ci de voință chibzuită, care cantărește consecințele... **Unirea cu Iisus în naștere prin înțepatrunderea misterioasă a harului divin și a voinței umane** (cf. Filipeni 2, 12-13).”¹²⁶⁹

„**Nu este de ajuns să auzim aceste cuvinte, ci mai trebuie să le și punem în aplicare.**”¹²⁷⁰

„**Viata credinței nu este niciodată o viață confortabilă**; credința este întotdeauna practică. Diferența dintre credință și asentimentul intelectual este că asentimentul intelectual spune doar „Doamne, Doamne”, fără să facă voia Lui. Cu alte cuvinte, deși poate că mă adresez Domnului Iisus Hristos spunându-I „Doamne, Doamne!”, cuvintele acestea nu au nici un sens atâta vreme cât nu îl consider Domnul meu și nu devin de bună voie robul Lui. Cuvintele mele sunt usuratice și nu spun cu adevărat „Doamne, Doamne” decât dacă ascult de El. Credința fără fapte este moartă... Adevărata credință se arată întotdeauna în aparență generală a omului, în impresia generală pe care o lasă, precum și în ce spune și în ce face în particular... Credința se arată întotdeauna în întreaga personalitate... Am fost mantuit¹²⁷¹ pentru sfântenie. Dumnezeu ne-a pus de o parte ca să ne pregătească pentru Sine și „oricine are nădejdea aceasta în El se curățește, după cum El este curat” (1 Ioan 3, 3) Aceasta este doctrina Bibliei.”¹²⁷²

Ilustrație: „Un mare redactor de ziar a arătat spre două pupitre de la masa lui și a zis: *De o parte a acestei mese este o Biblie, și de cealaltă parte, o mașină de scris. Eu încerc să fac în așa fel, ca ambele părți ale acestei mese să vorbească același lucru ; pentru că eu știu că dacă ceea ce scriu în editorialele mele coincide cu ceea ce scrie în Biblie, ceea ce scriu eu va rămâne, dar dacă ceea ce scriu este în dezacord cu cartea aceasta va pieri !* Aceasta este viața noastră: tot ce este corect are imprimat pe el – *înviere*; tot ce este rău are imprimat - *moarte*.”

„**Dacă cineva trăiește după principiile Predicii de pe Munte, lumea îl va califica drept nechibzuit. Iisus îl numește însă înțelept pe acest om.** Lumea îl va considera înțelept pe cel care trăiește după vedere, doar pentru clipa de față, doar pentru sine. Iisus îl numește pe acest om nechibzuit.”¹²⁷³

„**Acesta este omul care zidește pe stancă.** El dorește sfântenia și se roagă pentru ea, se străduiește din greu să o obțină. El face tot ce-i stă în putere ca să fie sfânt, fiind că dorința lui supremă este ca să-l

¹²⁶⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 314

¹²⁶⁷ Wiersbe W. Warren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Făgăraș, 1997, p. 59

¹²⁶⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 673

¹²⁶⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal, -Germania, p. 243

¹²⁷⁰ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

¹²⁷¹ Remarcăm că, din punct de vedere ortodox, verbul ar trebui să fie la prezent, întrucât despre mantuire nu se poate vorbi plenar la trecut (cf. 1 Petru 1, 9). Doar dacă vorbim despre mantuire în sens obiectiv (opera rascumpărătoare realizată de Hristos pentru întreaga omenire), putem folosi verbul în cauza la timpul trecut.

¹²⁷² Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 665-657

¹²⁷³ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

cunoasca pe Hristos. Nu numai sa fie iertat, nu numai sa ajunga in cer, ci si sa-l cunoasca pe Hristos acum, sa-L aiba pe Hristos ca Frate mai mare, sa-L aiba pe Hristos ca Insotitor de drum, sa umble cu Hristos in lumina, sa se bucure de arvuna cerului aici, in lumea de acum – asa este omul care zideste pe stanca. Este omul care-L iubeste pe Dumnezeu pentru Dumnezeu Insusi si a carui dorinta si preocupare suprema este ca Numele lui Dumnezeu si gloria Lui sa fie marite si raspandite pretutindeni.”¹²⁷⁴

Iisus Hristos „este singura temelie sau fundatie pentru o biserica locala... Temelia din aceasta parabola este *ascultarea de Cuvantul lui Dumnezeu* – ascultarea care este o dovada a credintei adevarate (Iacov 2, 14)”.¹²⁷⁵

„**Domnul spune ca tot ce construim in lumea aceasta**, orice lucru pe care ne bazam, orice pregatire pe care o facem, intreaga noastra conceptie despre viata, **totul va fi supus testelor**.”¹²⁷⁶

„...**ploaia, vantul si prabusirea** sunt expresii ale judecatii divine...”¹²⁷⁷

„**Ce vrea El sa spuna prin ploaie?** Cred ca se refera la boli, pierderi ori dezamagiri, lucruri care ne merg rau in viata, care ne fac sa ne clatinam si sa ne prabusim brusc; poate a fi parasiti de cineva, sau a trece printr-o dezamagire serioasa, o schimbare brusca inspre rau a imprejurarilor in care ne aflam, ori o durere coplesitoare... **Am considerat intotdeauna ca suvoaiele reprezinta** lumea in sensul biblic al termenului, acela de mentalitate lumeasca, de stil lumesc de viata. Indiferent daca ne place sau nu, ori daca suntem credinciosi adevarati sau nu, lumea izbeste in casa noastra, spargandu-si cu furie valurile de ea... Uneori vine ca o ispita, ne atrage, ne amageste si ne convinge zugravind un tablou stralucitor prin care ne farmeca. Alteori vine ca o persecutie. Lumii nu-i pasa ce metoda foloseste atata vreme cat isi atinge scopul. Daca ne poate indeparta prin ispita de Hristos si de Biserica, o va face, dar daca ispita esueaza, isi va arata coltii si va incerca pe calea persecutiei... In tinerele [crestinul n.n.] are o credinta minunata in Hristos, dar mai devreme sau mai tarziu, poate la mijlocul vietii, incepe sa se gandeasca la viitor, la cariera lui, la pozitia in viata – si atunci incepe sa ezite si sa-si puna intrebari. Intervine incetinirea ritmului de viata impus de varsta si se instaleaza un fel de comoditate – iata cum izbeste lumea in casa noastra, incercand s-o testeze... **Ce vrea sa spuna Domnul prin cuvintele: „Au suflat vanturile”?** Inclina sa fiu de acord cu cei care interpreteaza vantul in sensul anumitor atacuri satanice. Diavolul se apropie de noi in diferite feluri. Potrivit Cuvantului lui Dumnezeu, Satan se poate transforma intr-un inger de lumina si poate chiar si sa citeze din Scriptura. El ne poate ispiți prin intermediul lumii, dar uneori ne ataca direct; poate sa loveasca in noi cu indoilei si cu negari. Ne poate bombarda cu ganduri rele, corupte si pline de blasfemie... **Unii vor avea de indurat ploile, altii suvoaiele, altii vantul si furtunile, dar toti va trebui sa ne confruntam cu realitatea mortii**, care va veni la noi intr-o forma sau alta si va pune la incercare insasi temelia pe care am zidit totul. Ce lucru extraordinar este moartea!... Cred ca trebuie sa fie o experienta teribila sa intelegi ca vei pleca din lumea aceasta, ca vei parasii tot ce ai cunoscut vreodata si ca vei patrunde intr-un taram necunoscut dincolo de Râu. Nimic nu testeaza atat de profund omul, pana la temeliile lui, ca realitatea implacabila si clipa mortii.”¹²⁷⁸

„...Daca interpretam imaginea aceasta in sensul ca diferenta dintre cele doua case si cei doi oameni se vede numai in momentele incercarii, cand vin inundatiile si bat vanturile, atunci expunerea noastra nu numai ca este gresita, dar, in plus, nu are nici o valoare. Atunci este prea tarziu sa se mai faca ceva...

¹²⁷⁴ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 670

¹²⁷⁵ **Wiersbe W. Waren**, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 59

¹²⁷⁶ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 674

¹²⁷⁷ **Maier Dr. Gerhard**, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kröner, -Germania, p. 244

¹²⁷⁸ **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 675-677

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Scopul Lui este sa ne ajute sa detectam diferenta dintre cele doua case, astfel incat sa ne ferim de consecintele unei pozitii false cat mai este vreme.”¹²⁷⁹

„Dupa ce Domnul a spus ca stramta si anevoioasa este calea, mangaind cu asta pe cei ce se ostenesc pe ea, le arata acum ca aceasta cale le da multa siguranta si bucurie, dupa cum calea cealalta este plina de nesiguranta si paguba.”¹²⁸⁰

Versetele 26-27: 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip. 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare.”

Aceste cuvinte „nu au fost spuse unor oameni complet dezinteresati de Imparatie, ci acelor care ascultau si le placea sa asculte invatatura Imparatiei.”¹²⁸¹

„Bine l-a numit pe acest om „fara de minte”! Poate fi, oare, o prostie mai mare decat aceea sa cladesti casa pe nisip, sa induri oboseli cu caladitul fara sa ai rod si bucurie, ba, dimpotriva, chin? Toata lumea stie doar ca si cei ce fac pacate se obosesc; si rapitorul si desfranatul si clevetitorul muncesc mult, se chinuiesc mult ca sa-si duca la sfarsit pacatele lor; dar nu numai ca nu au nici un castig de pe urma acestor ostenele, ci sufera si mare paguba... Cu acesta se aseamana cei ce zidesc casa pe nisip, adica cei care si-o zidesc pe adulter, pe desfranare, pe betie, pe manie si pe toate celelalte pacate.”¹²⁸²

„Care sunt caracteristicile omului nesabuit? Oamenii nesabuiti se grabesc intotdeauna; ei vor sa faca totul dintr-o data; nu au timp de asteptat. De cate ori ne avertizeaza Scriptura impotriva nerabdarii! Ne spune ca omul evlavios, drept, nu trebuie sa se grabeasca. El nu este supus niciodata agitatiei, entuziasmului si grabei. El il cunoaste pe Dumnezeu si stie ca poruncile, scopurile si planul lui Dumnezeu sunt eterne si imuabile. Insa nesabuitul e nerabdator; el nu asteapta niciodata si este interesat intotdeauna de perioade scurte de timp si de rezultate rapide. Aceasta este caracteristica principala a mentalitatii si comportamentului sau... Nu numai ca este prea grabit ca sa asculte instructiunile, dar le considera si inutile. In opinia lui, ideile sale sunt cele mai bune. El nu are nimic de invatat de la nimeni. „Totul este in regula, spune el. Nu este nevoie sa fiu atat de prudent si sa ma deranjez atata cu detaliile.” „Sa construim casa”, este sloganul lui. Nu-l intereseaza ce s-a facut in trecut, ci isi urmeaza pur si simplu impulsurile si ideile... In sfarsit, mentalitatea aceasta nu gandeste niciodata lucrurile in profunzime, nu se opreste deloc sa ia in considerare si sa analizeze posibilitatile si eventualitatile. Nesabuitul care si-a construit casa fara fundatie si pe nisip nu s-a oprit sa se gandeasca si sa se intrebe: „Ce s-ar putea intampla? Oare nu ar fi posibil ca raul, care este atat de placut la privit vara, sa creasca brusc peste iarna ca urmare a ploilor ori a topirii zapezii, iar eu sa fiu inundat?”... In sens spiritual, pe el nu-l intereseaza sa invete din istoria Bisericii; nu-l intereseaza ce are Biblia de spus; vrea sa faca ceva si crede ca acel lucru poate fi facut cum doreste el; asa ca porneste imediat la actiune.”¹²⁸³

¹²⁷⁹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 654

¹²⁸⁰ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 315

¹²⁸¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 652

¹²⁸² Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 316

¹²⁸³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 654-656

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...” (Psalmul 15, 1-2)

„**O falsa profesiune de credinta va rezista doar pana in ziua judecatii.** Uneori, aceasta judecata vine sub forma incercarilor vietii. Asemenea persoanei care a primit samanta Cuvantului lui Dumnezeu intr-o inima superficiala (Matei 13, 4-9), angajamentul luat esueaza la vremea testarii. Multi oameni si-au marturisit public credinta in Hristos, ca mai tarziu sa-si renege credinta cand viata devine costisitoare si dificila din punct de vedere spiritual. Dar judecata ilustrata aici se refera, probabil, la judecata finala inaintea lui Dumnezeu.”¹²⁸⁴

„Analizati ce face si ce spune, si **veti descoperi ca totul se invarteste in jurul lui.** Aceasta este cheia a tot ce face si a tot ce spune; eul este centrul vietii lui, care ii controleaza conceptiile despre lume si actiunile... pseudocrestinul alege doar ce-i place si se concentreaza doar asupra a ceea ce i se pare atragator. De exemplu, ii place doctrina dragostei lui Dumnezeu, dar nu si doctrina justificarii lui Dumnezeu. Nu ii place ideea unui Dumnezeu sfant si drept. Gandul sfinteinii lui Dumnezeu il stanjeneste, de aceea nu citeste despre ea. Stie ca in Biblie exista cateva pasaje minunate care dezvaluie dragostea lui Dumnezeu, pe care le poate recita pe de rost, fiind ca le-a citit de nenumarate ori... Cu alte cuvinte, il intereseaza tot ce-i da un sentiment de mangaiere, de fericire, de bucurie si de pace. Deci, constient sau inconstient, el citeste Biblia numai alegand si culegand.”¹²⁸⁵

„**Primejdia nu ameninta lucruri intamplatoare, ci sufletul.** Pierdem cerurile si bunatatile cele nemuritoare. Dar, mai bine spus, inainte de pierderea acestora, cel care duce o viata pacatoasa va trai intotdeauna impovarat de tristete, de temeri, de griji, de nelinisti.”¹²⁸⁶

„**Am cunoscut pe cineva care obisnuia sa frecventeze un loc de inchinare, dar acum n-o mai face.** Principalul motiv pentru care nu mai participa la inchinare este ca nu i-a placut sa-l auda pe predicator vorbind mereu despre pacat. Nu-l deranja sa auda predicandu-se despre pacate, fiind ca era gata sa admita ca nu este perfect. Dar cand predicatorul a spus ca insasi natura omului este rea si corupta, a simtit ca acesta merge prea departe. El nu era chiar atat de rau! Insa Biblia vorbeste despre natura pacatoasa si ne descrie pe fiecare dintre noi prin cuvintele: „sunt nascut in nelegiure si in pacat m-a nascut mama mea”¹²⁸⁷ (Psalmul 51, 5).”¹²⁸⁸

Ilustratii: “Un copil mic întreabă într-o zi pe mama sa: *Mămico, este adevărat că Biblia este Cartea lui Dumnezeu? Da* – a răspuns mama. *Atunci de ce nu o trimitem înapoi la Dumnezeu, pentru că și așa noi nu o citim niciodată?* Ce pot spune copii tăi despre felul în care îți utilizezi Biblia?”; Cineva a întrebat un adolescent: “Ce este pentru tine Biblia?” El a răspuns: Locul unde mama ascunde cel mai bine banii, pentru ca nimeni un o deschide niciodata.

Versetele 28-29 : 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui; 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

¹²⁸⁴ Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997, p. 60

¹²⁸⁵ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 661-662

¹²⁸⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 318

¹²⁸⁷ Din respect fata de autor, lasam afirmatia asa cum este, precizand ca, din punct de vedere ortodox, chiar daca suntem nascuti in pacat si chiar daca natura noastra umana este decazuta, Dumnezeu mai are totusi in noi *ceva* (cel putin constiinta si legea morala, pe care nu le putem asimila *naturii pacatoase*, intrucat ne conduc spre *bine* si nu *inspre rau*). Prin urmare, desi in mod *natural* suntem *morti* in pacatele noastre (cf. Efeseni 2, 1), Dumnezeu a avut grija ca sa nu se piarda, prin caderea in pacat, *un cap de pod* din viata noastra (expresie apartinand, de altfel, unui teolog protestant), pe care sa poata *aseza o punte de legatura* cu noi. A afirma contrariul, inseamna sa faci un non-sens din *marile treziri spirituale* care s-au petrecut in vietile celor mai pacatosi oameni.

¹²⁸⁸ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 664

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Un autor considera ca nu este necesar sa presupunem ca Iisus a rostit cele scrise in cap 5-7 numai intr-o ocazie, ceea ce inseamna ca afirmatia din aceste versete poate sa constituie **incheierea unei intregi perioade din viata lui Iisus**.¹²⁸⁹ Aproximativ aceiasi opinie o impartaseste si un alti autor: „Cand a inceput sa-si comunice invatatura, au fost doar Domnul nostru si ucenicii Lui; insa este evident ca a sfarsit-o in fata unei multimi numeroase de oameni.”¹²⁹⁰ Altii, precum John Stott, afirma tocmai contrariul (vezi introducerea la Predica de pe Munte).

„Acele doua versete nu sunt nicidecum un fel de epilog gratuit ori inutil, ci au o mare importanta in orice analiza a Predicii de pe Munte. **Nu am nici o indoiala ca acesta este motivul pentru care scriitorul a fost calauzit de Duhul Sfânt sa consemneze efectul ei, fiind ca acesta ne conduce mai degraba la Predicator decat la Predica**, ne determina sa privim mai degraba la Cel ce a rostit-o.”¹²⁹¹

„...principala intrebare cu care ne confrunta Predica nu este atat „Ce vei face cu aceasta invatatura?”, cat „Cine minune este acest Invatator?”...”¹²⁹²

„In cazul tuturor celorlalti invatatori pe care i-a cunoscut vreodata lumea, importanta a fost invatatura lor; dar in situatia de fata, Invatatorul este mai important chiar si decat invatatura Lui... Daca cineva intreaba: **De ce trebuie sa acord atentie Predicii de pe Munte, de ce trebuie s-o pun in practica, de ce trebuie sa cred ca este cel mai important lucru din viata mea?** Raspunsul este, desigur, datorita Persoanei care a rostit-o. Aceasta este autoritatea din spatele ei... De aceea, daca o citim si suntem poate tentati sa o contrazicem ori sa gasim tot felul de explicatii pentru a respinge anumite lucruri din ea, sa ne amintim ca ne referim la cuvintele Fiului lui Dumnezeu.”¹²⁹³

„Firese ar fi fost ca multimele sa se intristeze din pricina greutatii cuvintelor lui Hristos si sa le amorteasca sufletul din pricina inaltimii poruncilor Lui. Dar, nu; atat de mare ara puterea Invatatorului, incat pe multi din ei i-a atras si i-a minunat nespus; iar din pricina dulcetii cuvintelor Lui nu s-au departat de El, nici dupa ce Si-a terminat cuvantul.”¹²⁹⁴

„Daca citim Predica de pe Munte si nu ramanem uimiti de caracterul ei revolutionar, inseamna ca nu i-am inteles mesajul.”¹²⁹⁵

„Cand sufletul si mintea iti sunt curate primesti cu usurinta cuvantul adevarului. Aceast e pricina pentru care fariseii si carturarii se scandalizau, desi minunile le aratau puterea lui Hristos, iar multimele I se supuneau si-L urmau desi auzeau numai cuvinte... N-au mers dupa El nici boierii iudeilor si nici carturarii, ci toti cati erau fara de pacat si curati la suflet. De-a lungul intregii Evanghelii pe acestia ii vei vedea ca se apropie de Domnul. Cand Iisus vorbea il ascultau in tacere, nu interveneau, nu-I intrerupeau sirul cuvantului, nu-L ispiteau, nu doreau sa-I gaseasca cusururi, ca fariseii; iar dupa ce termina cuvantul, Il urmau iarasi, minunandu-se.”¹²⁹⁶

“...uneori cred ca nimic nu este mai periculos in viata crestina decat o viata devotionala mecanica... Iti respecti “timpul de partasie”, apoi iti vezi linistit de treaba. Desigur, este bine sa ai un timp de partasie cu Dumnezeu, dar aceasta poate fi periculos pentru viata spirituala daca devine

¹²⁸⁹ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia dupa Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 244

¹²⁹⁰ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 686

¹²⁹¹ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 683

¹²⁹² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 233

¹²⁹³ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 684

¹²⁹⁴ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 319

¹²⁹⁵ MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004, p. 49

¹²⁹⁶ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti, 1994, p. 319

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

mecanic. De aceea, iată cum sugerez să procedăm. Citeste Biblia și roaga-te, fără nici o discuție. Dar nu mecanic, nu pentru că așa îți s-a cerut sau pentru că “asa se face”. Fa-o pentru că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu și El îți vorbește prin ea. După ce ai citit și te-ai rugat, oprește-te și meditează puțin asupra învățăturilor Predicii de pe Munte. Întreabă-te dacă trăiești cu adevărat predica aceasta sau dacă încerci s-o pui în practică. Problema este că nu petrecem suficient de mult timp vorbind cu noi înșine. Vorbim prea mult cu alții și nu suficient cu noi înșine... Nu spuneți: “Sunt atât de activ în lucrarea creștină, precis că starea mea este bună.” Domnul a spus că s-ar putea ca ea să nu fie bună, deși crezi că tot ce faci este pentru El. Dar meditează la adevărurile acestea, rand pe rand, și cercetează-ți viața cu ajutorul lor; păstrează mereu în fața ochilor tăi Predica de pe Munte, pune-o chiar în centrul vieții tale. Asigură-te că poți spune cu toată sinceritatea că dorința ta supremă este să-L cunoști mai bine pe Dumnezeu, să-I păzești poruncile și să trăiești pentru gloria Lui.”¹²⁹⁷

„**Învatatura lui Iisus a provocat această impresie.** Deci nu performanța Lui oratorică, nu statura Lui impunătoare sau personalitatea Lui sugestivă – ci conținutul celor spuse i-a atins pe ascultători (cf. Isaia 53, 2; 1 Corinteni 2, 1-5).”¹²⁹⁸

„Ascultătorii originali ai Predicii (*noroadele*, ca și *ucenicii Lui*, 5, 1) **au fost izbiți de extraordinara autoritate a predicatorului.** Nu tusea nesigur înainte de a-și începe discursul, nici nu ezita. Nu emitea păreri provizorii, nici nu se scuza. Pe de altă parte, nici nu era bombastic ori flamboiant, ci cu o siguranță calmă și nearrogantă le-a prezentat legile cetățenilor Împăratiei lui Dumnezeu. *Si noroadele au ramas uimite*, ba chiar – verbul grecesc este un verb tare – „uluite”. „După nouăsprezece secole, comentează A.M. Hunter, și noi rămânem uimiți”.”¹²⁹⁹

„În viața publică, termenul putere înseamnă – atunci, ca și acum – autoritatea legală obligatorie. Aici, termenul se referă clar la Dumnezeu. El descrie deci vorbirea și acțiunea obligatorie, autorizată în numele lui Dumnezeu. Astăzi am spune: **Iisus a avut autoritate divină directă.**”¹³⁰⁰

„**Hristos nu repeta cuvintele altuia, ca profetii și Moise, ci totdeauna vorbea de la El, ca unul ce are putere.** Când a dat legile, neconținut adăuga: „Iar Eu zic vouă” (Matei 5, 22. 28. 32. 34. 39. 44); când a amintit de ziua cea înfricoșătoare a judecării a arătat că El este Judecătorul, că El pedepsește și El rasplatește (Matei 7, 21-23).”¹³⁰¹

În mod eronat, unii spun că în Predica de pe munte „il găsim pe „adevăratul Iisus”, în varianta originală, cu o etică clară și fără dogme, un profet nesofisticat al neprihănirii, susținând că este un simplu învățător uman și spunându-ne să facem ce este bine și să ne iubim unii pe alții. „Pe Iisus al dogmelor nu îl înțeleg”, îi spunea cândva un universitar hindus lui Stanley Jones, „dar pe Iisus din Predica de pe Munte și de pe cruce îl iubesc și mă simt atras de El.” În mod similar, un învățător sofist musulman i-a spus că „atunci când citești Predica de pe Munte, nu îți poate reține lacrimile.” În schimb conținutul dogmatic al predicii, dovedește din plin că „este imposibil să separăm pe Învățătorul Iisus din Predica de pe Munte de acel Iisus pe care îl găsim în restul Noului Testament.”¹³⁰²

IV. APLICAREA:

¹²⁹⁷ Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 681-682

¹²⁹⁸ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 244

¹²⁹⁹ Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 233

¹³⁰⁰ Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Kronthal,-Germania, p. 245

¹³⁰¹ Sf. Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 319

¹³⁰² Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 232; cf și Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2003, p. 688

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihănire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Întreabă-te: Ce ar trebui să fac în viața mea odată ce am înțeles aceste adevăruri? Această ultimă etapă a studiului biblic ne ajută să transformăm ceea ce am înțeles în principii simple, aplicabile în viața de zi cu zi. Fa notite pe paginile de la final!

Versetul 21: Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.

A marturisirii credinței autentice în Domnul Iisus Hristos este necesar și corect, dar nu este și suficient pentru mântuire.

La suprafață, par laudabile marturisirile de credință corecte doctrinar, pline de zel și făcute public, dar ele nu mântuiesc pe cei care nu trăiesc în sfințenie.

Este fatal pentru un ucenic al lui Iisus să se bazeze pe dovezi false ale mântuirii în alergarea sa spre cer.

Atunci când refuzăm să ne cercetăm viața, în lumina Scripturii, ne expunem tuturor cauzelor care duc la autoamăgire.

Activismul religios ori punerea altor aspecte religioase deasupra relației cu Fiul lui Dumnezeu duce la amăgire de sine.

Soluția pentru evitarea autoamăgirii este să ne asigurăm că ceea ce cunoaștem și ceea ce spunem despre Dumnezeu este transpus în ceea ce facem zi de zi.

În Împărăția cerurilor vor intra doar cei care îi permit lui Hristos să-i facă drepti și sfinți.

Versetele 22-23: 22 Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?" 23 Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."

La judecata de apoi vom constata că și între creștinii cu mari harisme mulți s-au amăgit că au o relație cu Dumnezeu, în timp ce n-au avut-o deloc.

Cei mai dezamăgiți la judecata de apoi vor fi cei care, în timp ce trăiau în păcate, erau extrem de conștienți că au siguranta mântuirii.

Cu cât Dumnezeu ne dă daruri mai mari, cum este acela de a profeti, de a exorciza ori de a face minuni, cu atât trebuie să ne cercetăm mai profund viața ca să vedem dacă și trăim după voia Lui.

La judecata de apoi vor fi extrem de dezamăgiți cei care au practicat forme religioase, în timp ce, în spatele lor, au dosit satisfacerea tuturor poftelor și faptelor păcătoase.

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? - **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Cand masca religiei ascunde faradelegea inimii avem parte de cea mai profunda inselare de sine.

La judecata de apoi vom constata ca nu toti colaboratorii Bisericii au fost si colaboratori ai lui Iisus, pentru ca, desi au facut totul in Numele Lui, trairea lor a fost straina de voia Sa.

Vom descoperii ca multi oameni, care au fost laudati si apreciati ca mari predicatori ai Scripturii, vor ramane in afara Imparatiei cerurilor.

Activitatea carismatica nu poate substitui ascultarea si relatia personala cu Domnul Iisus.

Cuvintele frumoase nu pot inlocui faptele frumoase.

Credinta nu poate avea girul lui Dumnezeu daca nu este insotita de fapte placute Lui.

Ceea ce hotaraste mostenirea vietii vesnice sau intrarea in Imparatia lui Dumnezeu este ascultarea de Cuvantul Domnului, si nu capacitatea noastra de a face minuni, de a tamadui boli si de a scoate draci.

Esentiale nu sunt „darurile Duhului” ci „roadele Duhului”.

Nu toti care savarsesc minuni poseda imputernicirea divina.

Chiar si oameni pierduti pot primi putere de la Dumnezeu, pentru un timp - intr-o masura limitata si cu un scop anume - ca sa faca minuni.

Limba si practica religioase nu sunt, in mod obligatoriu, expresia unei vietii conforme cu voia lui Dumnezeu.

Testul final, pentru orice existenta crestina, nu este ce spunem noi sau ce spun altii, ci ceea ce spune Dumnezeu.

Destinul vesnic al omului se hotaraste prin atitudinea acestuia fata de Domnul Iisus Hristos.

Fiind plina de avertismente, adesea Evanghelia este evitata de oameni, insa ea detine secretul vietii vesnice.

Versetele 24-25: 24 De aceea, pe oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face, îl voi asemena cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă. 25 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.

Viata unui credincios formal poate arata, in aparență, la fel ca cea unuia autentic, pentru ca formele religiei sunt usor de imitat.

Diferenta dintre un credincios formal si unul autentic e dificil de facut pentru ca ea rezida in ceea ce este greu de surprins si de evaluat – si anume in implinirea Cuvantului lui Dumnezeu.

Avem garantia ca suntem credinciosi autentici daca ceea ce auzim din Scriptura implinim in viata noastra.

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Daca cineva traieste dupa principiile Predicii de pe Munte, lumea il va califica drept nechibzuit., insa Iisus il numeste intelept pe acest om, si invers.

Iisus Hristos si ascultarea de Cuvantul Lui sunt singura temelie autentica pentru o existenta crestina si chiar umana.

Fie revarsarea judecatii divine, fie a intemperiilor vietii nu vor face rau decat acelora care nu-si traiesc viata in ascultare de Cuvantul lui Dumnezeu.

Dumnezeu este garantul sigurantei si a bucuriei celor care se bizuiesc pe El.

Versetele 26-27: 26 Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip. 27 A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, și au izbit în casa aceea: ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."

Lipsiti de intelegciune sunt cei care-si investesc viata in placeri si pacate, pentru ca acestea dezamagesc, pana la urma, pe oricine.

O falsa profesiune de credinta va rezista doar pana in ziua judecatii.

Ce mai profunda drama consta in faptul ca in ziua judecatii nu se vor pierde reputatia, bunurile materiale sau alte lucruri trecatoare, ci insusi sufletul – care este vesnic.

Versetele 28-29: 28 După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui; 29 căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

Dupa ce aud toate normele lui Dumnezeu pentru viata crestina, se pot bucura de mesajul Evangheliei doar cei care il iubesc pe El mai mult decat pe insasi viata lor.

Nu se poate sa intelegi mesajul lui Dumnezeu si sa nu ramai uimit de caracterul lui revolutionar.

Scriptura a avut impact autentic in viata noastra daca admiratia noastra este indreptata spre Autorul si Scriitorul ei.

Motivati sincera de a intelege si a trai Scriptura, este singura care ne poate face sa intelegem mesajul pe care Dumnezeu vrea sa-l transmita.

Am avut contact autentic cu Iisus abia atunci cand, in primul rand, ne fascineaza invatatura Sa si nu personalitatea predicatorului.

Iisus a avut un impact unic asupra istoriei pentru ca, spre deosebire de orice alt profet, El a vorbit cu autoritate divina directa.

Teologia Predicii de pe munte – elemente de hristologie¹³⁰³

1. Autoritatea lui Iisus ca invatatorul

¹³⁰³ Adaptare dupa **Stott John**, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005, p. 234-243; In mod evident, expunerea lui John Stott are multe in comun si cu expunerea hristologica a conationalului sau **Lloyd-Jones Dr. Martin**, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003, p. 688-691

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„El isi asuma intr-un fel sau altul dreptul de a prezenta adevarul absolut. Era iudeu, dar mesajul Sau nu era iudaic. Interpreta Legea lui Moise, dar intr-un mod care sa arate ca era a lui Dumnezeu. Ceea ce avea de spus nu era conditionat cultural in sensul ca ar fi fost limitat la un anumit popor (iudeii) sau la un anumit loc (Palestina). Fiind absolut, era universal...”

„Carturarii nu pretindeau ca ar avea o autoritate proprie. Ei considerau ca datoria lor era sa fie credinciosi traditiei pe care o promisera. Asa ca erau anticari, scrutau comentariile, cautau precedente, revendicau suportul numelor renumite dintre rabinii. Singura lor autoritate rezida in autoritatile pe care le citau constant. Iisus, pe de alta parte, nu primise o educatie similara cu a lor (Ioan 7, 15), scandaliza ordinea instituita maturand traditiile batranilor, nu manifesta un respect deosebit pentru convenientele sociale si vorbea cu o prospectime proprie care ii captiva pe unii si ii infuria pe altii. A. B. Bruce rezuma deosebirea dintre El si ceilalti afirmand despre carturari ca vorbeau „*in baza autoritatii [altora]*”, in timp ce Iisus vorbea „*cu autoritate [proprie]*”.”

„Daca nu ii invata pe oameni cum faceau carturarii, nu ii invata nici ca profetii vetero-testamentali... Formula cea mai obisnuita cu care isi introduceau profetii oracolele, si anume „Asa vorbeste Domnul”, nu este folosita nici macar o data de Iisus. In schimb El recurge la formula „Adevarat, adevarat va spun”, indraznind astfel sa vorbeasca in nume propriu si cu autoritate proprie, despre care stie ca sunt identice cu ale Tatalui Sau (Ioan 14, 8-11).”

„Era atat de sigur de adevarul si validitatea invataturii Sale incat a afirmat ca intelegiunea sau nebulia unui om trebuie judecate dupa reactia fata de spusese Sale.”

2. Autoritatea lui Iisus ca si Hristosul

„Nu era un profet asemenea celorlalti, nici macar cel mai mare dintre profeti, ci era implinirea tuturor profetiilor. Aceasta convingere ca zilele asteptarii s-au incheiat si ca El a adus vremea implinirii era adanc inradacinata in constiinta lui Iisus... In Predica de pe Munte exista cinci referiri nemijlocite la Imparatia lui Dumnezeu (Mat 5, 3.10; 6, 10.33; 7, 21). Ele sugereaza – mai mult sau mai putin clar – ca El Insusi a inaugurat-o, si ca avea autoritatea de a le da voie oamenilor sa intre in ea si sa aseze peste acestia binecuvantarile ei.”

3. Autoritatea lui Iisus ca Domnul

Termenul „doamne” poate fi un simplu pronume de politete ori o desemnare a dumnezeirii. Contextul in care este folosit, in Predica de pe Munte, ne arata ca Iisus „nu era doar un „domn” care merita respect; El era „Domnul” caruia trebuie sa-I dea ascultare. Pasajul corespondent din Luca este si mai clar sub acest aspect, asa cum am vazut deja: „De ce-Mi ziceti „Doamne, Doamne” si nu faceti ce spun Eu?” (Luca 6, 46) Asadar Iisus se considera a fi mai mult decat un simplu invatator, unul care le da sfaturi oamenilor, ramanand ca acestia sa decida daca vor lua aminte la ele sau nu; El era Invatatorul lor care dadea porunci, astepta ascultare si ii avertiza ca in joc este viata lor vesnica. Toate acestea aratau evident ca Iisus nu era un invatator obisnuit. Elevii unui rabin evreu sedeau la picioarele acestuia si invatau Tora. Iisus, era si El, intr-un sens, un rabin, pentru ca ii invata pe ucenici adevaratul inteles al Torei. Dar astepta de la ei mai mult decat asimilarea invataturilor; trebuiau sa ii fie devotati Lui personal. Aceasta este, neindoios, motivul pentru care nu se multumea cu titlul de „Rabbi”, in sine, pentru ca, de fapt, El era „Invatatorul si Domnul” (Ioan 13, 13).”

4. Autoritatea lui Iisus ca Mantuitorul

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„El nu doar i-a invatat pe oameni despre mantuire; El a daruit mantuirea oamenilor... „Fericirile sunt marturii ascunse ale lui Iisus Insusi despre Sine ca fiind Mantuitorul celor saraci, intristati etc.”...”

„...sa ne gandim ca Iisus i-a numit pe ascultatorii Sai, acel grup mic de tarani care-l ascultau, „sarea pamantului” si „lumina lumii”. Cum ar fi putut ei avea o influenta restrictiva si iluminatoare in lume? Numai pentru ca Il urmau pe Iisus. Pentru ca El nu era „rau”, asa cum a descris restul omenirii (Matei 7, 11), le putea darui din bunatatea Lui facandu-i „sare”. Pentru ca El nu traia in intunericul universal, ci era „lumina lumii” (Ioan 8, 12) le putea darui lumina pentru a-i face sa lumineze.”

5. Autoritatea lui Iisus ca Judecatorul

„Iisus stia ca aceasta zi a judecatii este reala si dorea ca ea sa fie reala in mintea si viata celor ce aveau sa-L urmeze... El Insusi va fi Judecatorul, Cel caruia I se prezinta dovezile si Care da sentinta. In acea zi solemna, spune El, „multi Imi vor zice... „Doamne, Doamne!...” Atunci le voi spune curat...”... El Insusi va fi criteriul judecatii. Oamenii vor aduce dovezi ale folosirii Numelui Sau in lucrare, dar aceasta proba nu va fi admisa. „[Eu] niciodata nu v-am cunoscut”, le v-a spune. Destinul fiintelor umane va depinde nu de cunoasterea si folosirea Numelui Sau, ci de relatia cu Hristos... sentinta pe care o va pronunta va avea de-a face tot cu Persoana Sa: „Departati-va de la Mine, voi, toti care lucrati faradelegea” Caracterul inspaimantator al pierzarii (Matei 7, 13) si al prabusirii (Matei 7, 27) pe care le prezice consta in izgonirea din prezenta Sa... Astfel, tamplarul din Nazaret Se face pe Sine figura centrala a Zilei Judecatii.”

6. Autoritatea lui Iisus ca Fiul lui Dumnezeu

„In Predica de pe Munte Iisus ne prezinta o doctrina despre Dumnezeu comprehensiva. El este Creatorul, Dumnezeu cel viu al ordinii naturale, care da soare si ploaie si asigura hrana pasarilor, imbracamintea florilor si cele necesare vietii pentru oameni. El este, totodata, Imparatul, a Carui stapanire neprihanita si mantuitoare a irumpt in vietile oamenilor prin Iisus. Dar mai presus de toate – din nou, prin Iisus - El este Tatal nostru.”

„Iisus il numeste pe Dumnezeu „Tatal *vostru*”. O data face referire la „voia Tatalui *Meu*” (Matei 7, 21). Dar niciodata nu s-a inclus in aceiasi categorie cu ucenicii Sai, vorbind despre „Tatal nostru”. Desigur, i-a invatat sa se roage „Tatal nostru” (Matei 6, 9), dar fara a se asocia cu ei. De fapt, nu ar fi avut cum. Caci, desi le-a dat celor ce-l urmeaza privilegiul de a I se adresa lui Dumnezeu cu acelasi titlu intim pe care-l folosea El („*Abba*, Tata”), in acelasi timp era in mod clar constient ca Dumnezeu era Tatal Sau intr-un sens complet diferit, unic in fapt. Avea sa afirme acest lucru mai incolo, iar Matei il va consemna... (Matei 11, 27)”

7. Autoritatea lui Iisus ca Dumnezeu

„Imi dau seama ca, ori de cate ori ne aventuram sa investigam constiinta divina a lui Iisus, incercam sa sondam adancuri mult prea mari pentru noi. Este clar ca il cunostea pe Dumnezeu ca „Tatal Meu” si, de asemenea, ca era constient de statutul unic de Fiu care il avea. Putem insa face inca un pas, chiar daca cu ezitari. Exista dovezi ca se concepea pe Sine ca Egal cu Dumnezeu, ba chiar una cu Dumnezeu. Nu ca El ar fi afirmat vreodata explicit acest lucru in Predica, dar pretentia Sa de a exercita prerogativele divine si modul in care vorbeste despre Sine o presupun.”

„Ne amintim ca cele opt fericiri sunt generalizari la persoana a treia („Ferice de cei blanzi, milostivi, impaciuitori etc), in timp ce fericirea a noua este la persoana a doua, Iisus adresandu-Se ucenicilor... (Matei 5, 11-12)... Elementul surprinzator este analogia cu profetii. Iisus se asteapta ca cei ce-L

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

urmeaza sa aiba de suferit din pricina Lui („din pricina Mea”), dupa care aseamana persecutarea lor cu cea a profetilor vetero-testamentali. Ei bine, respectivii profeti au suferit datorita credinciosiei lor fata de El. Implicatia nu poate fi evitata. Daca ii aseamana pe ucenicii Sai cu profetii lui Dumnezeu (iar mai tarziu ii si „trimite” la fel cum au fost „trimisi” profetii – Matei 10, 1 si urm), pe Sine se aseamana cu Dumnezeu.”

„...Cand i-a avertizat pe oameni ca pentru simplul fapt ca I se adreseaza cu „Doamne, Doamne”, nu vor intra in Imparatia Cerurilor, ne-am fi asteptat sa continue adaugand „ci acela care se supune domniei Mele” ori „cel care Ma asculta ca Domnul”... in Matei 7, 21 vedem ca adauga „ci cel ce face voia Tatalui Meu care este in ceruri”. Deci, daca Iisus considera ascultarea de El si implinirea voii Tatalui ca fiind echivalente, Se aseaza pe acelasi nivel cu Dumnezeu. Este cu atat mai impresionant, cu cat Iisus nu forteaza nota pentru a face o afirmatie despre Sine. Nu aceasta era scopul Lui, in respectivul context. Aceasta dovada a constiintei divine a scapat¹³⁰⁴ in mod natural, in timp ce vorbea despre cu totul altceva, despre ce inseamna adevarata ucenicie.”

„Toti stiau ca Dumnezeu va fi Judecatorul. Si Iisus stia acest lucru. Aici nu face o afirmatie directa si specifica cum ca Dumnezeu i-a incredintat Lui judecarea lumii. Stia, pur si simplu, ca in ziua de pe urma oamenii vor face apel la El si ca El va avea responsabilitatea de a pronunta sentinta in cazul lor. Si afirmand aceasta, din nou El se face egal cu Dumnezeu.”

„Nu putem fugi de implicatiile tuturor acestor afirmatii. Revendicarile lui Iisus au fost prezentate, de fapt, cu atata naturalete, modestie si discretie ca multi oameni nici nu le-au remarcat. Dar ele sunt acolo; nu le putem ignora fara a ne risca integritatea. Fie sunt adevarate, fie Iisus a suferit de ceea ce C.S. Lewis numea „o megalomanie violenta”. Dar se poate oare realmente sustine ca inaltatoarele invataturi etice din Predica de pe Munte sunt produsul unei minti dereglate? Este nevoie de mult cinism pentru a ajunge la o asemenea concluzie.”

¹³⁰⁴ Aproape ca aceasta exprimare pare sa dea superioritate omenitatii lui Iisus fata de dumnezeirea Lui, ceea ce este gresit, intrucat omenitatea a fost asumata de Ipostasul Divin, si nu invers, in Persoana Mantuitorului. Cu toate acestea, probabil am putea sa intelegem afirmatia lui John Stott in sensul celor spuse de Sf. Ioan Damaschin despre taina unirii ipostatice in Persoana Domnului Iisus: “Cele omenesti le facea dumnezeieste, iar cele dumnezeiesti le facea omeneste”, cf. **Zagrean Ioan, Todoran Isidor**, *Manual de dogmatica pentru seminariile teologice ortodoxe*, Ed. Arhidiecezana Cluj, Cluj-Napoca, 1997, capitolul despre unirea ipostatica

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

BIBLIOGRAFIE

I. Ediții ale Sf. Scripturi și a Noului Testament

Sfânta Scriptură – Ediție jubiliară a Sf. Sinod, tradusă de Î.P.S. **Bartolomeu Anania**, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001

Noul Testament, tradus de prof. N. Nitzulescu în 1911, sursa:

Noul Testament, Editions du Dialogue Societe d' Editions Internationales, Paris, 1993, Tradus și adnotat de Pr. Prof. Dr. Emil Pascal

Noul Testament al Domnului nostru Isus Hristos, tradus de Dumitru Cornilescu, Societatea evanghelică română, București, 1921

II. Dicționare biblice

Dicționar Biblic, Editura Cartea creștină, Oradea, 1995

Pr. Prof. Dr. Ioan Mircea, *Dicționar al Noului Testament*, Editura Institutului Biblic și de misiune al B.O.R., 1995

III. Comentarii biblice

Lloyd-Jones Dr. Martin, *Studii asupra predicii de pe munte*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 2003

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? – **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

Maier Dr. Gerhard, *Comentariu Biblic - Evanghelia după Matei*, Ed. Lumina Lumii, 2000, Krontal,-Germania, p. 102

Wiersbe W. Waren, *Fii loial – Matei*, Ed. Agape, Fagaras, 1997

Faragau Benjamin, *Evanghelia după Matei*, Ed. Fundatia Istoria Binecuvantarii, Cluj-Napoca, 2001

Sf. Ioan Gura de Aur, *Omiliile la Matei*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994

MacDonald William, *Comentariu biblic al credinciosului*, Ed. Lampadarul de Aur, Oradea, 2004

Stott John, *Predica de pe munte – comentarii biblice expositive*, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2005

IV. Lucrări, manuale, monografii, studii și articole

Barclay William, *Analiza semantică a unor termeni din Noul Testament*, Ed. Societatea Misionară Română, Wheaton-SUA, 1992

Constantinescu Pr. Prof. Dr. Ioan, *Studiul Noului Testament*, Ed. I.M.B.O.R., București, 2002

Dorz Traian, *Istoria unei Jertfe*, vol III, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2000

Ellen G. White, *Hristos lumina lumii*, Sursa: <http://www.azsromania.org/HLL/Cap31.htm>

Invatatura de Credinta Crestin-Ortodoxa, Sursa: http://biserica.org/Publicatii/1992/NoIV/40_index.html

Mihoc Pr. Prof Dr. Vasile, Mihoc, Asist. Drd. Daniel și Mihoc Drd. Ioan, *Introducere în studiul Noului Testament*, vol. I, Ed. Teofania, Sibiu, 2001

Pop Timotei, *Calea spre cer în o mie de ilustrații*, Ed. Agape, Fagaras, 1998, p. 166

Servant David, *Ucenicizatorul autentic*, Sursa: http://www.heavensfamily.org/ss/romanian/tdmm/tdmm_romanian_08

Stott Jhon, *Noua Societate a lui Dumnezeu – Comentariu la epistola către efeseni*, Ed.. Cartea Creștină, Oradea, 1994

Tofana Pr. Prof. Dr. Stelian, *Studiul Noului Testament - curs pentru anul I de studiu*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005

Traian Dorz, *Hristos-Dumnezeul nostru*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1998

Trifa Pr. Iosif, *Biblia – cartea vieții*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2000

Trifa Pr. Iosif, *Ce este Oastea Domnului?*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1996

Trifa Preot Iosif, *Cuvinte de Aur*, culese și orânduite pe capitole de **Petru Giurgi** Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001

Zagrean Ioan, Todoran Isidor, *Manual de dogmatică pentru seminariile teologice ortodoxe*, Ed. Arhiepiscopala Cluj, Cluj-Napoca, 1997

„Doamne, cine va locui în cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfânt? – **Cel ce umbla în neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)

„Doamne, cine va locui in cortul Tau? Cine va locui pe muntele Tau cel sfant? - **Cel ce umbla in neprihanire, cel ce face voia lui Dumnezeu...**” (Psalmul 15, 1-2)